

BIBLIOTHECA « EPHEMERIDES LITURGICAE »
« SUBSIDIA »

COLLECTIO CURA A. PISTOIA, C.M., ET A.M. TRIACCA, S.D.B., RECTA

80

ΕΥ Χ

B

L'EUCOLOGIO BARBERINI GR. 336

(ff. 1-263)

Edizione a cura di

Stefano PARENTI ed Elena VELKOVSKA

1995

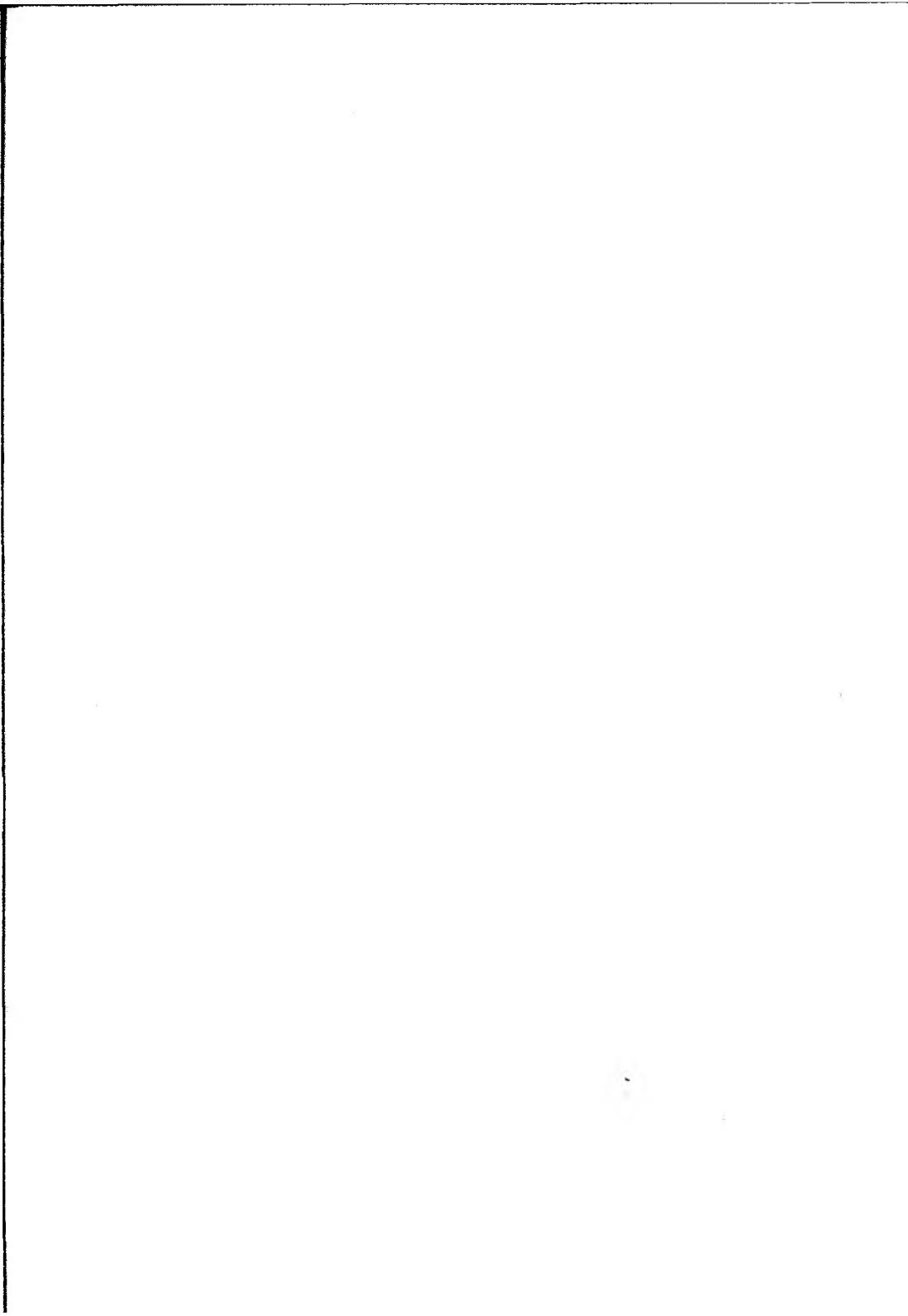
C.L.V. - EDIZIONI LITURGICHE

Via Pompeo Magno, 21 - 00192 ROMA

Ai nostri Genitori

INDICE GENERALE

	<i>Pag.</i>
<i>Ringraziamenti</i>	VII
Opere citate in forma abbreviata	IX
Introduzione	XXIII
Breve descrizione dei manoscritti impiegati nell'apparato	XXXIII
EUCOLOGIO	1
Indici:	
I. Indice scritturistico	321
II. Indice alfabetico delle preghiere.....	337
III. Indice alfabetico dei verbi presenti nelle rubriche e nei titoli delle preghiere	347
IV. Indice alfabetico dei termini rubricali.....	355
V. Indice alfabetico delle intenzioni delle litanie	372
VI. Indice delle formule e monizioni presidenziali	376
VII. Indice delle monizioni diaconali.....	378
VIII. Indice delle acclamazioni e delle risposte	379
IX. Indice innografico	380
X. Indice onomastico	381
XI. Categorie di eretici.....	383

RINGRAZIAMENTI

Gli Editori desiderano ringraziare Persone ed Istituzioni che hanno resa possibile la realizzazione del presente lavoro, in primo luogo P. Leonard Boyle, OP, Prefetto della Biblioteca Apostolica Vaticana e tutto il personale di questa prestigiosa istituzione; la Biblioteca del Pontificio Istituto Orientale, in particolare l'ex Direttore J.L. Dugan, SJ; la Direzione ed il personale del Centro Italiano per lo studio del manoscritto della Biblioteca Nazionale Centrale "Vittorio Emanuele" di Roma; la Biblioteca del Monumento Nazionale della Badia Greca di Grottaferrata ed il suo dotto bibliotecario ed ora Egumeno, l'Archimandrita Marco (Petta); la Biblioteca Ambrosiana ed il suo Prefetto Mons. Gianfranco Ravasi e l'ex Prefetto Mons. Enrico Galbiati, amico sincero dell'Oriente Cristiano; i Proff. Barbara ed il compianto Kurt Aland e tutto il personale dell'Institut für neutestamentliche Textforschung di Münster in Westfalen; il Prof. Miguel Garijo Guembe, ordinario di Teologia Orientale nella Westfälische Willhelms Universität della stessa città; il Rev.mo P. Abate Gregor M. Hanke, OSB e la Comunità del monastero di Plankstetten in Baviera, nella cui quiete questo lavoro ha preso forma definitiva; il Dr. Abraham-A. Thiermeyer e Mons. George Härteis, Regens del seminario di Eichstätt per il vivo interessamento ed il sostegno ricevuto.

Desideriamo poi ringraziare i Professori Mirena Slavova e Dimitar Bojadziev dell'Università di Sofia per gli utili consigli in campo ecdotico, e specialmente il Dr. Rumjan Lazov dell'Istituto di Matematica dell'Accademia delle Scienze di Bulgaria cui si deve l'impostazione grafica del presente lavoro e la creazione dei *fonts*. Grazie anche al Prof. Maurizio Paporozzi per aver pazientemente riletto il lavoro e per le osservazioni fatte, sempre motivo di appassionata e costruttiva conversazione.

Un ringraziamento del tutto particolare è però per Miguel Arranz, SJ, già nostro professore al Pontificio Istituto Orientale di Roma, cui si deve l'idea stessa della presente edizione. Nel piano di studio sistematico dei manoscritti dell'antico eucologio bizantino, egli assegnò ad uno degli scriventi il codice Barberini come tema di Licenza in Scienze Ecclesiastiche Orientali, e dovette non poco insistere per vincere la riluttanza dell'autore perché quel lavoro del tutto provvisorio si trasformasse in un'edizione integrale. Ora, citando una frase a Lui cara – *finis coronat opus* – di tanta insistenza gli siamo grati.

Roma, 11 maggio 1995

Stefano PARENTI - Elena VELKOVSKA

OPERE CITATE IN FORMA ABBREVIATA

- ABI = 'Ανάλεκτα Βλατάδων.
- ALM.PR1-3 = ID., *Ταίная исповедь в Православной Восточной Церкви, III: Приложения к первому тому. Приложения ко второму тому*, Odesa, 1894.
- ALM.VRA = A.I. ALMAZOV, *Врачевальныя молитвы, ин Летопись историко-филологического общества при Императорском Новороссийском Университете*, 8 (1900), 367-514.
- ANA = A. PAPADOPOULOS-KERAMEUS, *'Ανάλεκτα Ἱεροσολυμιτικῆς σταχυολογίας*, II, St. Peterburg, 1884.
- ARC = [A. ARCUDIUS], *Νέον Ἀνθολόγιον πληρέστατόν τε καὶ ἀκριβέστατον*, Roma, 1598.
- ARR.ABL = M. ARRANZ, *Les Sacrements de l'ancien Euchologe constantinopolitain (9). IVe partie: L' "Illumination" de la nuit de Pâques. Chapitre VI: Ablution et Tonsure des neophytes*, OCP 55 (1989), 33-62.
- ARR.ADM = ID., *Les Sacrements ... (2). 1ère partie: Admission dans l'Eglise des convertis des hérésies ou d'autres religions non-chrétiennes*, OCP 49 (1983), 42-90.
- ARR.AEE = ID., *Les Sacrements ... (3). IIème partie: Admission dans l'Eglise des enfants des familles chrétiennes («Premier catécuménat»)*, OCP 49 (1983), 284-302.
- ARR.ESP = ID., *L'office de l'Asmatikos Hesperinos («vêpres chantées») de l'ancien Euchologe byzantin. 1ère partie: Les Prières*, OCP 44 (1978), 107-130.
- ARR.GON = ID., *Les prière de la Gonyklisia ou de la Génuflexion du jour de la Pentecôte dans l'ancien Euchologe byzantin*, OCP 48 (1982), 92-123.

- ARR.IL1 = M. ARRANZ, *Les Sacrements...* (6). IVème partie: L' "Illumination" de la nuit de Pâques, OCP 51 (1985), 60-86.
- ARR.IL2 = ID., *Les Sacrements...* (8). IVème partie: L' "Illumination" de la nuit de Pâques. Chapitres II-V, OCP 53 (1987), 59-106.
- ARR.MYR = ID., *Les Sacrements ...* (10). La consécration du Saint-Myron, OCP 55 (1989), 317-338.
- ARR.ORT = ID., *L'office de l'Asmatikos Orthros* («matines chantées») de l'ancien Euchologe byzantin, OCP 47 (1971), 122-157.
- ARR.PAN = ID., *Les prières presbytérales de la Pannychis de l'ancien Euchologe byzantin et la Panikhida des défunts*, I, OCP 40 (1974), 314-343.
- ARR.PEN = ID., *Les prières pénitentielles de la tradition byzantine, Les Sacrements de la restauration de l'ancien Euchologe constantinopolitain II-2* (1ère partie), OCP 57 (1991), 87-141.
- ARR.PPH = ID., *Les prières presbytérales des Petites Heures dans l'ancien Euchologe byzantin*, OCP 39 (1973), 29-82.
- ARR.PRE = ID., *La Liturgie des Présanctifiés de l'ancien Euchologe byzantin*, OCP 47 (1981), 332-388.
- ARR.REN = ID., *Les Sacrements ...* (5). IIIème partie: Préparation au Baptême (conclusion). Chapitre II: Renonciation à Satan et Adhésion au Christ, OCP 50 (1984), 372-397.
- ARR.ROY = ID., *Couronnement royal et autres promotions de cour. Les Sacrements de l'Institution de l'ancien Euchologe constantinopolitain III-1*, OCP 56 (1990), 83-133.
- ARR.TRI = ID., *Les prières presbytérales de la Tritoehtë de l'ancien Euchologe byzantin. 1ère partie: textes et documents*, OCP 43 (1977), 70-93.
- ARR.VES = ID., *Les prières sacerdotales des vêpres byzantines*, OCP 37 (1971), 85-124.
- ARRANZ, Sources = ID., *Les Sacrements de l'ancien Euchologe constantinopolitain (1). Étude préliminaire des sources*, OCP 48 (1982), 284-335.
- ASTRUC = Ch. ASTRUC et alii, *Les sources grecques pour l'histoire des Pauliciens d'Asie Mineure*, Tra-vaux et Mémoires 4 (1970), 1-226.

- BAU = A. BAUMSTARK, *Die konstantinopolitanische Messliturgie vor dem 9. Jahrhundert. Übersichtliche Zusammenstellung des wichtigsten Quellenmaterials* (Kleine Texte 35), Bonn, 1909.
- BBGG = Bollettino della Badia Greca di Grottaferrata, nuova serie.
- BEI = R. ENGDHAL, *Beiträge zur Kenntnis der byzantinischen Liturgie*, Berlin, 1908.
- BIHBR = Bulletin de l'Institut Historique Belge de Rome.
- BLASS-DEBRUNNER = F. BLASS-A. DEBRUNNER, *Grammatica del greco del Nuovo Testamento*. Nuova edizione di F. REHKOPF. Edizione italiana a cura di G. PISI, Brescia, 1982.
- BOR = N. BORGIA, *Ἐρολόγιον "diurno" delle Chiese di rito bizantino* (Orientalia Christiana 56) 16/1, 151-254, Roma, 1929.
- BOT = B. BOTTE, *La Tradition apostolique de saint Hippolyte. Essai de reconstitution* (LQF 39), Münster/Westfalen, 1963.
- BRU = V. BRUNI, *I funerali di un sacerdote nel rito bizantino secondo gli eucologi manoscritti di lingua greca* (Pubblicazioni dello Studium Biblicum Franciscanum, Collectio Minor 14), Gerusalemme, 1972.
- BUN.ANA = Ch. BUNSEN, *Analecta Ante-Nicaena III*, London, 1854
- BUN.HSZ = ID., *Hippolytus und seine Zeit*, II, Leipzig, 1853.
- BUONOCORE I-II = M. BUONOCORE, *Bibliografia dei fondi manoscritti della Biblioteca Vaticana (1968-1980)*, I-II, (ST 318-319), Città del Vaticano, 1986.
- BUR = O.H.E. KHS. BURMESTER, *An Offertory-Consecratory Prayer in the Greek and Coptic Liturgy of Saint Mark*, Bulletin de la Société d'Archéologie Copte 17 (1963-1964) 23-33.
- Byz = Byzantion.
- CANART, *Codices Vaticani* = P. CANART, *Bibliothecae Apostolicae Vaticanae Codices manu scripti ... Codices Vaticani graeci: codices 1745-1962*, Città del Vaticano, 1970.

- CANART-PERI = P. CANART-V. PERI, *Sussidi bibliografici per i manoscritti greci della Biblioteca Vaticana* (ST 261), Città del Vaticano, 1970.
- CERESA = M. CERESA, *Bibliografia dei fondi manoscritti della Biblioteca Vaticana (1981-1985)* (ST 342), Città del Vaticano, 1991.
- CHATZIDAKI = G. CHATZIDAKI, *Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ἐνεστωτικῶν θεμάτων ἐν τῇ νεωτέρᾳ Ἑλληνικῇ*, in ID., *Μεσαιωνικά καὶ νέα ἑλληνικά*, I-II, Atene, 1905-1907.
- COD = H.W. CODRINGTON, *The Liturgy of Saint Peter*. With a Preface and Introduction by P. DE MEESTER (LQF 30), Münster/Westfalen, 1936.
- CON = F.C. CONYBEARE, *Rituale Armenorum, being the Administration of the Sacraments and the Breviary Rites of the Armenian Church together with the Greek Rites of Baptism and Epiphany edited from the Oldest Mss*, Oxford, 1905.
- COS = *Breve raccolto delle Costituzioni monastiche di Santo Basilio Magno, molto utile a tutti quelli che hanno eletto di fare vita monastica*, Roma, 1578.
- COT = J.B. COTELERIUS, SS. *Patrum qui temporibus apostolicis floruerunt ... opera vera et suppositicia* I, Amsterdam, 1724.
- CRISCI = E. CRISCI, *I palinsesti di Grottaferrata. Studio codicologico e paleografico*, I (Collana dell'Università di Cassino 2), Napoli, 1990.
- CRY = *Λειτουργικὸν σὺν Θεῷ ἀγίῳ κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Τυπικοῦ τῆς πανσέπτου μονῆς τῆς Κρυπτοφέρρης, καὶ μὴν καὶ ἔθος τῶν Ἱταλογραικῶν μοναζόντων τοῦ μεγάλου πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου*, Roma, 1683.
- DEL = L. DELATTE, *Un Office byzantin d'exorcisme (Ms. de la Lavra du Mont Athos)*, Bruxelles, 1957.
- DENZINGER = H. DENZINGER, *Ritus Orientalium, Coptorum, Syrorum et Armenorum in administrandis Sacramentis...*, I-II, Wirceburgi, 1863-1864.

- DMITR = A. DMITRIEVSKIJ, *Описание литургических рукописей хранящихся в библиотеках православного Востока*, II, *Εὐχολόγια*, Kiev, 1901.
- DMITR-I = ID., *Описание литургических рукописей хранящихся в библиотеках православного Востока*, I, *Τυπικά*, Kiev, 1895.
- DMITR-B = ID., *Богослужение в Русской Церкви в XVI веке, I: Службы круга седмичного и годичного и чинопоследования тайнств ...* Приложения, Kazan, 1884.
- DU CANGE = C. DU CANGE, *Glossarium ad Scriptores Mediae et Infimae Graecitatis*, Lyon, 1688 (Graz 1958).
- DUN = J. DUNCAN, *Coislin 213. Euchologe de la Grande Église. Dissertatio ad Lauream* (Pontificio Istituto Orientale), Roma, 1983.
- EL = *Ephemerides Liturgicae*.
- ENG = H. ENGBERDING, *Das eucharistische Hochgebet der Basileiosliturgie. Textgeschichtliche Untersuchungen und kritische Ausgabe* (Theologie des christlichen Ostens 1), Münster / Westfalen, 1931.
- ES1-2 = J. FRCEK, *Euchologium sinaiticum. Texte slave avec sources grecques et traduction française*, I (PO 24.5), 605-802; II (PO 25.3), 487-617, Paris, 1933-1943.
- FERON-BATTAGLINI = E. FERON et F. BATTAGLINI, *Bibliothecae Apostolicae Vaticanae codices manuscripti... Codices manuscripti graeci Ottoboniani*, Roma, 1893.
- FIC = G. FICKER, *Eine Sammlung von Abschwörungsformeln*, *Zeitschrift für Kirchengeschichte* 27 (1906), 443-464.
- FIL.EUX = ID., *Ἡ Ἀκολουθία τοῦ εὐχελαίου σὸ Βαρβερινὸ Εὐχολόγιο 336 [Codex Vatic. Barb. gr. 336] καὶ τὸ εὐχολόγιο τοῦ J. Goar*, *Theologia* 62 (1991), 560-568.
- FOL = E. FOLLIERI, *Codices graeci Bibliothecae Vaticanae selecti, temporumque ordine digesti, commentariis et transcriptionibus instructi* (Exempla scripturarum 4), Città del Vaticano, 1969.

- FOLLIERI, *Initia* = E. FOLLIERI, *Initia Hymnorum Ecclesiae Graecae*, 1-5 (ST 211-215), Città del Vaticano, 1960-1968.
- FOLLIERI, *Vita Fantini* = EAD., *La vita di San Fantino il Giovane. Introduzione, testo greco, traduzione, commentario e indici* (Subsidia hagiographica 77), Bruxelles, 1993.
- FON.BYZ = I.M. PHOUNTOULES, *Βυζαντινὰ Ἱ. Λειτουργεῖαι Βασιλείου τοῦ Μεγάλου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου* (KL 12), Thessalonikê, 1978.
- FON.MIK = ID., *Ἀκολουθία τοῦ μικροῦ ἀγιασμοῦ* (KL 11), Thessalonikê, 1978.
- FON.MNI = ID., *Ἀκολουθία τοῦ μνημοσύνου* (KL 20), Thessalonikê, 1979.
- FON.PAN = ID., *Παννυχίς* (KL 2), Thessalonikê, 1969.
- FON.PRO = ID., *Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων Δώρων* (KL 8), Thessalonikê, 1971.
- FON.SIS = ID., *Ἀκολουθία εἰς φόβον σεισμοῦ* (KL 14), Thessalonikê, 1978.
- FON.TRI = ID., *Τριθέκτη* (KL 1), Thessalonikê, 1969.
- GEO = K. GHEORGHIOU, *Ἡ Ἀκολουθία τῶν ἐγκαινίων τοῦ κατὰ τοὺς Ἑλληνικοὺς κώδικες τοῦ 11. αἰῶνα Γ.β. I 249 καὶ Γ.β. II 319 τῆς μονῆς τῆς Κρυπτοφέρρης Ῥώμης, Γρηγόριος, ὁ Παλαμᾶς 701* (Maggio-Agosto 1984), 166-180.
- GIANNELLI = C. GIANNELLI, *Bibliothecae Apostolicae Vaticanae codices manu scripti ... Codices Vaticani Graeci. Codices 1485-1683*, Città del Vaticano, 1950.
- GOAR = J. GOAR, *Εὐχολόγιον sive Rituale Graecorum complectens ritus et ordines Divinae Liturgiae, officiorum, sacramentorum, consecrationum, benedictionum, funerum, orationum etc. cui-libet personae statui vel tempori congruos, juxta usum Orientalis Ecclesiae ... editio secunda expurgata et accuratior*, Venetiis, 1730 (Graz 1960).
- HAB = I. HABERT, *APXIEPATIKON. Liber Pontificalis Ecclesiae Graecae*, Paris, 1693.

- HC1 = Ὡρολόγιον σὺν Θεῷ κατὰ τὴν ἔκπαιλαι τάξιν οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ Τυπικὸν τοῦ τῆς Κρυπτοφέρρης μοναστηρίου, Roma, 1677.
- HIR = Ἱερατικὸν περιέχον τὰς Ἀκολουθίας τοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ τοῦ Ὁρθρου, τὰς θείας καὶ ἱεράς Λειτουργίας Ἰωάννου τοῦ Χρισσοστόμου, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου καὶ τῶν Προηγιασμένων, μετὰ τῶνσυνήθων προσθηκῶν, Roma, 1950.
- HOR = Ὡρολόγιον περιέχον τὴν ἡμερονύκτιον ἀκολουθίαν μετὰ τῶν συνήθων προσθηκῶν, Roma, 1937².
- JAC.ADD = A. JACOB, *Une prière du skeuophylakion de la Liturgie de saint Jacques et ses parallèles byzantins. Addenda*, BIHBR 39 (1968), 327-331.
- JAC.EIS = ID., *Zum Eisodosgebet der byzantinischen Chrysostomus-Liturgie des Vat. Barb. gr. 336*, Ostkirchliche Studien 15 (1966), 35-38.
- JAC.FOL = ID., *Cinq feuillets du Codex Rossanensis (Vat. gr. 1970) retrouvés à Grottaferrata*, Mus 87 (1974), 45-57.
- JAC.FRA = ID., *Fragments liturgiques de Terre d'Otrante*, BIHBR 45 (1973), 345-376.
- JAC.KAM = ID., *Le rite du Καμπανισμός dans les euchologes italo-grecs*, in *Mélanges liturgiques offerts au R.P. Dom Bernard Botte OSB de l'Abbaye de Mont César*, Louvain 1972, 223-244.
- JAC.KTI = ID., *Note sur la prière Κτίστα τῶν ὑδάτων de l'euchologe Barberini*, Byz 56 (1986), 139-147.
- JAC.MES = ID., *Un euchologe du Saint-Sauveur "in Lingua Phari" de Messine. Le Bodleianus Auct. E.5.13*, BIHBR 50 (1980), 283-364.
- JAC.NPA = ID., *Nouveaux documents italo-grecs pour servir à l'histoire du texte des prières de l'ambon*, BIHBR 38 (1967), 109-144.
- JAC.PAB = ID., *Les prières de l'ambon du Barber. gr. 336 et du Vat. gr. 1833*, BIHBR 37 (1966), 17-51.
- JAC.PAL = A. JACOB, *Les prières de l'ambon du Leningr. gr. 226*, BIHBR 42 (1972), 109-139.

- JAC.POR = ID., *L'euchologe de Porphyre Uspenski. Cod. Leningr. gr. 226 (Xe siècle)*, Mus 68 (1965), 173-214 [citato secondo la numerazione interna dei singoli elementi].
- JAC.ROU = ID., *Le plus ancien rouleau liturgique italo-grec*, Helikon 29-30 (1989-1990), 321-334.
- JAC.SKE = ID., *Une prière du skeuophylakion de la Liturgie de saint Jacques et ses parallèles byzantins*, BIHBR 37 (1966), 53-80.
- JACOB, *Fonds Barberini* = ID., *Les euchologes du fonds Barberini grec de la Bibliothèque Vaticane*, Didaskalia 4 (1974), 131-222.
- JACOB, *Observations* = ID., *Quelques observations sur l'euchologe Γ.β. VII de Grottaferrata. A propos d'une édition récente*, BIHBR 53-54 (1983-1984), 65-98.
- JANNARIS = A.N. JANNARIS, *An Historical Greek Grammar Chiefly of the Attic Dialect*, London, 1897.
- KL = Κείμενα Λειτουργικῆς, Thessaloniki.
- KON = R.H. CONNOLLY, *An Ancient Prayer in the Medieval Euchologia*, The Journal of Theological Studies 19 (1917-1918), 132-137.
- KRA = N.F. KRASNOSEL'CEV, *Сведения о некоторых литургических рукописях Ватиканской Библиотеки*, Kazan, 1885.
- LEW = F.E. BRIGHTMAN, *Liturgies Eastern and Western, I: Eastern Liturgies*, Oxford, 1896.
- LIEU = S.N.C. LIEU, *An Early Byzantine Formula for the Reconciliation of Manicheism. The Capita VII Contra Manichaeos of Zacharias of Mitylene*, Jahrbuch für Antike und Christentum 26 (1983), 152-218.
- LQF = Liturgische Quellen und Forschungen.
- LUCÁ, *Attività scrittoria* = S. LUCÁ, *Attività scrittoria e culturale a Rossano: da S. Nilo a S. Bartolomeo da Simeri (secoli X-XIII)*, in AA.VV. *Atti del Congresso Internazionale su S. Nilo di Rossano. 28 settembre-1° ottobre 1986*, Rossano-Grottaferrata, 1989.

- LUCÁ, *Catalogo* = S. LUCÁ, *Manoscritti 'Rossanesi' conservati a Grottaferrata: Mostra in occasione del Congresso internazionale su S. Nilo di Rossano* (Rossano 28. Sett.-1. Ott. 1986), Grottaferrata, 1986.
- LUCÁ, *Scuola niliana* = ID., *Scritture e libri della « scuola niliana »*, in G. CAVALLO-G. DE GREGORIO-M. MANIACI (a cura di), *Scritture, libri e testi nelle aree provinciali di Bisanzio*. Atti del seminario di Erice (18-25 settembre 1988), Spoleto 1991, 319-387.
- MAN = M. MANDALÀ, *La Protesi della liturgia nel rito bizantino-greco*, Grottaferrata, 1935.
- MANCINI = A. MANCINI, *Codices Graeci monasterii Messanensis S. Salvatoris* (Atti della R. Accademia Peloritana, XXII, 2), Messina, 1907.
- MATEOS I-II = J. MATEOS, *Le Typikon de la Grande Église. Ms. Sainte-Croix N°. 40.*, I-II (OCA 165-166), Roma, 1962-1963.
- MEN = P. MENEBSOGLU, *Τὸ ἅγιον Μύρον ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ ἰδίᾳ κατὰ τὰς πηγὰς καὶ τὴν πράξιν τῶν νεωτέρων χρόνων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου* (ABI 14), Thessalonikè, 1972.
- MER = B.Ch. MERCIER, *La Liturgie de saint Jacques. Edition critique du texte grec avec traduction latine* (PO 26.2, 115-256), Paris, 1946.
- MERC = G. MERCATI, *Una preghiera antichissima degli eucologi medievali, Alcuni scritti e brevi saggi di studii sulla Volgata pubblicati in occasione del cinquantenario monastico di Sua Eminenza il Cardinale Gasquet*, Roma 1917, 69-75 [= ID., *Opere Minori*, IV (ST 79), Città del Vaticano 1939, 7-15; qui sarà citata quest'ultima opera].
- MEU = *Εὐχολόγιον τὸ μικρὸν σὺν Θεῷ ἀγίῳ περιέχον τὰς ἀκολουθίας τοῦ ἑσπερινοῦ καὶ τοῦ ὄρθρου*, Grottaferrata, 1931.
- MIN.I-III = T. MINISCI, *Le preghiere ὀπισθάμβωνοι dei codici criptensi*, I: BBGG 2 (1948), 65-75. 117-126; II: BBGG 3 (1949), 3-10. 61-66. 121-132. 185-194; III: BBGG 4 (1950), 3-14.

- MOR.ORD = J. MORIN, *De Sacris Ecclesiae Ordinationibus*, Paris, 1655.
- MOR.PEN = ID., *Commentarius historicus de disciplina in administratione sacramenti poenitentiae*, Paris 1651 [viene qui citato dall'appendice a numerazione propria: *Codicum manuscriptorum ... descriptio et enarratio*].
- MORA = D.N. MORAITIS, *Ἡ ἀρχαιοτέρα μορφή τῶν Λειτουργιῶν τοῦ Μ. Βασιλείου καὶ τοῦ Χρυσόστομου, Ἐπιστημονικὴ Ἐπετηρὶς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης* 2 (1957) 1-38.
- MORA-P = ID., *Ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων*, Thessalonikê, 1955.
- Mus = Le Muséon.
- NESTLE-ALAND = [E.] NESTLE-[K.] ALAND, *Novum Testamentum graece*, Stuttgart, 1979²⁶.
- OCA = Orientalia Christiana Analecta.
- OCP = Orientalia Christiana Periodica.
- ODB = A.P. KAZHDAN-A.-M. TALBOT (edd.), *The Oxford Dictionary of Byzantium*, 3 voll., New-York/Oxford, 1991.
- ORL = M.I. ORLOV, *Литургия св. Василия Великаго*, St. Peterburg, 1909.
- PAL = N. PALMOV, *Пострижение в монашество. Чин пострижения в монашество в греческой Церкви. Историко-археологическое исследование*, Kiev, 1914.
- PAP = P. PAPADOPOULOS (ed.), *Εὐχολόγιον τὸ μέγα*, Atene, 1927.
- PAR.ANA = S. PARENTI, *Osservazioni sul testo dell'anafora di Giovanni Crisostomo in alcuni eucologi italo-greci (VIII-XI secolo)*, EL 105 (1991), 120-154.
- PAR.CAT = ID., *La preghiera della Cattedra nelle edizioni romane dell'eucologio greco (1754/1873)*, Oriente Cristiano 29 (luglio-dicembre 1988), 49-59.
- PAR.FRA = ID., *Fonti ed influssi italo-greci nei frammenti dell'Eucaristia bizantina nei "Fogli Slavi" del Sinai (XI sec.)*, OCP 57 (1991), 145-177.

- PAR.G04 = S. PARENTI, *L'euclologio manoscritto Γ.β. IV (X sec.) della Biblioteca di Grottaferrata. Edizione.* (Excerpta ex Dissertatione ad Doctoratum), Roma, 1994 [citata secondo la numerazione interna dei singoli elementi].
- PAR.ORE = ID., *Ore del Venerdì Santo* = ID., *La Celebrazione delle Ore del Venerdì Santo nell'Euclologio Γ.β. X di Grottaferrata (X-XI sec.)*, BBGG 44 (1990), 81-125.
- PAR.PET = ID., *Λ'έκτενὴ della Liturgia di Crisostomo nell'euclologio St. Peterburg gr. 226 (X secolo)*, in Εὐλόγημα. Studies in honor of Robert Taft, SJ (Studia Anselmiana 110 = Analecta Liturgica 17), Roma 1993, 295-318.
- PAS = G. PASSARELLI, *L'Euclologio cryptense Γ.β. VII (sec. X) (ABI 36) Thessalonikê*, 1982 (citato secondo la numerazione interna dei singoli elementi).
- PAS.PAN = ID., *L'Euclologio Athon. Panteleimonensis 77 alias 162* (1890), OCP 48 (1982), 124-158 (citato secondo la numerazione interna dei singoli elementi).
- PASINI, *Filippo di Agira* = C. PASINI, *Vita di S. Filippo d'Agira attribuita al monaco Eusebio*. Introduzione, edizione critica, traduzione e note (OCA 214), Roma, 1981.
- PE = A. HÄNGGI - I. PAHL, *Prex Eucharistica. Textus e variis Liturgiis antiquioribus selecti* (Spicilegium Friburgense 12), Fribourg, 1968.
- PEA = Πεντηκοστάριον χαρμόσυννον..., Atene, 1927.
- PER = Πεντηκοστάριον χαρμόσυννον..., Roma, 1884.
- PETTA, *Codici di Carbone* = M. PETTA, *Codici del Monastero di S. Elia di Carbone conservati nella Biblioteca dell'Abazia di Grottaferrata*, Vetera Christianorum 9 (1972), 151-171.
- PG = Patrologia Graeca
- PO = Patrologia Orientalis.
- PRA = F. PRADEL, *Griechische und südtalienische Gebete, Beschwörungen und Rezepte des Mittelalters* (Religionsgeschichtliche Versuche und Vorarbeiten, 3.3), Giessen, 1907.

- PSALTES = S.B. PSALTES, *Grammatik der Byzantinischen Chroniken*, Göttingen, 1913.
- RAHLFS = A. RAHLFS, *Septuaginta, id est Vetus Testamentum graece iuxta LXX interpretes*, I-II, Stuttgart, 1935.
- REP = I. SEVCENKO, *Report on the Glagolitic Fragments (of the Euchologium Sinaiticum?) Discovered on Sinai in 1975 and some Thought on the Models for the Make-up of the Earliest Glagolitic Manuscripts*, Harvard Ukrainian Studies 6 (1982), 119-147.
- REY = R.E. REY, *The Greek Liturgy of St. John Chrysostom in Beneventan Script: An Early Manuscript Fragment*, Mediaeval Studies (52) 1990, 296-302.
- ROCCHI, *Codices Cryptenses* = A. ROCCHI, *Codices Cryptenses seu Abbatiae Cryptae Ferratae...*, Tusculani [= Grottaferrata], 1883.
- ROHLFS, *Historische Grammatik* = G. ROHLFS, *Historische Grammatik der unteritalienischen Gräzität* (Sitzungsberichte der Bayerischen Akademie der Wissenschaften, Philosophisch-historische Klasse, 1949, 4), München, 1950. = *Grammatica storica dei dialetti italogreci (Calabria, Salento)*. Nuova edizione interamente rielaborata ed aggiornata (Traduzione del manoscritto tedesco di S. Sicuro), München, 1977.
- ROHLFS, *Lexicon* = ID., *Lexicon graecanicum Italiae inferioris. Etymologisches Wörterbuch der unteritalienischen Gräzität*, I-II, Tübingen, 1964.
- ROM = *Εὐχολόγιον τὸ μέγα*, Roma, 1873.
- RUG = V. RUGGIERI, *The Cryptensis Euchology* Γ.β. XI, OCP 52 (1986), 325-360 [citato secondo la numerazione interna dei singoli elementi].
- RUG.CON = ID., *Consacrazione e dedicazione di chiesa, secondo il Barberinianus graecus 336*, OCP 54 (1988), 79-118.
- SCHIRÒ, *Capo Rizzuto* = G. SCHIRÒ, *Vita di S. Luca vescovo di Isola Capo Rizzuto* (Istituto siciliano di studi bizantini e neogreci, Testi 2 = Vite dei santi siciliani 1), Palermo, 1954.
- ST = Studi e Testi.

- STR.BAR = A. STRITTMATTER, *The "Barberinum S. Marci" of Jacques Goar*, EL 47 (1933), 329-367.
- STR.HKT = ID., "Ἦνυσται καὶ τετέλεσται. An Echo from *Traditio I*, Tr 11 (1955), 395-400.
- STR.MIS = ID., "Missa Græcorum". "Missa Sancti Iohannis Crisostomi". *The Oldest Latin Version Known of the Byzantine Liturgies of St. Basil and St. John Chrysostom*, Tr 1 (1943), 79-137.
- SWA = C.A. SWAINSON, *The Greek Liturgies Chiefly from Original Authorities*, Cambridge, 1884.
- TAFT = R.F. TAFT, *The Great Entrance. A History of the Transfer of Gifts and other Preanaphoral Rites of the Liturgy of St. John Chrysostom* (OCA 200), Roma, 1978².
- TAK = CH.I. PAPAIOANNOU, *Τακτικὸν ἤτοι ἀρχιερατικὸν εὐχολόγιον τῆς ἐπισκοπῆς Καρπασέων καὶ ἐκ χειρογράφου τῆς ἱεράς μητροπόλεως Κιτίου*, Larnaka, 1915.
- THE = E. THEODOROU, "Ἡ "Χειροτονία" ἢ "Χειροθεσία" τῶν διακονισσῶν", *Theologia* 23 (1954) 576-601.
- THI = A.A. THIERMEYER, *Das Euchologion Ottoboni gr. 434 (Palästina 1174/5)*, (Excerpta ex Dissertatione ad Doctoratum), Roma, 1992 [citato secondo la numerazione dei singoli elementi].
- Tr = Traditio.
- TRE.EU1-2 = P.N. TREMPERAS, *Μικρὸν Εὐχολόγιον*, I-II, Atene, 1950-1955.
- TRE.LIT = ID., *Αἱ τρεῖς Λειτουργίαι κατὰ τοὺς ἐν Ἀθήναις κώδικας* (Texte und Forschungen zur byzantinisch-neugriechischen Philologie 15), Atene, 1935.
- ULLMAN-STADTER, *Library* = B.L. ULLMAN - P.A. STADTER, *The Public Library of Renaissance Florence. Niccolò Niccoli, Cosimo de' Medici and the Library of San Marco* (Medioevo e umanesimo 10), Padova, 1972.
- VARIA = A. PAPADOPULOS-KERAMEUS, *Varia Græca Sacra. Сборник Греческих неизданных богословских текстов IV-XV веков*, St. Peterburg, 1909.

- VEL = E. VELKOVSKA, *Un eucologio del monastero di Grottaferrata: il Vaticano gr. 2111 (XIII sec. ex.)*, in *Miscellanea di studi in onore di P. Marco Petta per il LXX compleanno*, III (= BBGG 46 [1992]), 347-390.
- WAW = M. WAWRYK, *Initiatio monastica in liturgia byzantina. Officiorum schematis magni et parvi necnon rasophoratus exordia et evolutio* (OCA 180), Roma, 1968.
- WILMART, *Bénédiction romaine* = A. WILMART, *La bénédiction romaine du lait et du miel dans l'euchologe Barberini*, *Revue bénédictine* 14 (1933), 10-19.
- ZER = S. ZERVOS, *Εύχολόγιον τὸ μέγα*, Venezia, 1862 (= Atene 1970).

INTRODUZIONE

Il *Barberini gr. 336* è il più antico e senza dubbio il più celebre manoscritto dell'eucologio bizantino, il libro liturgico che riporta i formulari eucaristici, le preghiere presidenziali della Liturgia delle Ore, i riti dei sacramenti ed una serie più o meno ampia di benedizioni e preghiere per varie situazioni e necessità. La maggior parte di tali testi, naturalmente sotto diversa recensione, sono ancora oggi in uso nel Patriarcato di Costantinopoli ed in tutte le Chiese che si rifanno alla sua tradizione liturgica, scientificamente denominata *bizantina*.

Per essere stato scritto nel corso della seconda metà dell'VIII secolo nel Meridione ellenofono d'Italia, il *Barberini* è anche il più antico documento della Liturgia detta italo-greca o italo-bizantina, celebrata in alcuni luoghi fino a tutto il XVI secolo ed oltre, sebbene in forme diverse.

Nel codice *Barberini* si distinguono per contenuto due parti:

a) Alcuni estratti, mutili dell'inizio, dell'VIII libro delle *Constitutiones Apostolorum* (ff. 266-279)¹ e b) l'eucologio vero e proprio, che occupa i ff. 1-263. Oggetto della nostra edizione è proprio questa seconda parte, di cui veniamo ora ad illustrare i principi. Per la storia del codice e l'analisi codicologica, paleografica, linguistica e liturgica, ci permettiamo di rimandare il Lettore al primo volume di quest'opera, attualmente in preparazione, il che non ci dispensa da una rapida presentazione.

1. L'EUCOLOGIO BARBERINI

A chi nella Biblioteca Vaticana ne fa richiesta, il manoscritto segnato *Barberini gr. 336* si presenta come un tozzo volume in pergamena di ff. II. 279 (+ 52a e 233a) rilegato in pelle marrone con una cornice in oro a motivi geometrici impressa su ambedue i patti, mentre sul dorso, dall'alto verso il basso, reca le diciture "BASILII LITURGIA" (su fondo rosso) e "CANONES GRAECI" (su fondo verde). Ogni foglio misura mediamente mm. 190 x 133 e riporta dalle

¹ Pubblicati da M. METZGER, *Les Constitutions Apostoliques*, III (Sources Chrétiennes, 336), Paris 1988, 298, r. 300-300, r. 320; 302, r. 339-306, r. 382; 140, r. 1 — sigla B in apparato.

21 alle 23 righe, mentre la superficie scritta occupa, sempre mediamente, mm. 135 x 80/85; la scrittura è un'onciale biblica tardiva di tipo occidentale. Allo stato attuale il *Barberini gr. 336* si compone di 36 fascicoli, tutti quaternioni². In origine i fascicoli erano 40, e di questi sono andati dispersi l'1, 2, 3 e 8, mentre i fascicoli 4 e 5 (Canoni degli Apostoli e Costituzioni Apostoliche) si trovano ora rilegati alla fine dell'eucologio, dopo il f. 263^v.

Su questa pagina in alto a destra, si trova impresso un marchio di biblioteca costituito da una grande "T" sormontata da una croce "T"³ che Wilmart, pur non essendo riuscito ad individuarne la provenienza, fa risalire a non prima dell'XI sec., anche se "elle peut aussi ne remonter qu'au XIII ou au XIV"⁴. Una cosa comunque è certa: nel XIV sec. il codice *Barberini* si trovava nella colta e raffinata Firenze dei Medici. Nel foglio di guardia IIv si trova infatti registrata una annotazione da attribuire, forse, alla mano di Zenobi Acciaiuoli, OP (1461-1519)⁵, bibliotecario del convento di San Marco fino al 1513⁶: "Orationes misse et tocus officii s(e)c(un)d(u)m basilium co(n)uentus s(an)c(t)i marci de florentia ordinis fr(atr)um p(re)dicatorum de hereditate nicholay de nicholis", insieme, più in alto, alla collocazione che il codice aveva ricevuto: "33. De p(ri)m)o banco ex p(ar)te orientis"⁷.

La magnifica raccolta di codici dell'umanista e bibliofilo Niccolò Niccoli (1363-1437)⁸, in ossequio ad una sua precisa volontà testamentaria⁹, passò nel 1441 al convento fiorentino di San Marco dei Frati Predicatori¹⁰, dove Cosimo de Medici (1389-1464) istituì la

² Ad eccezione di un binione (ff. 41-43), mutilo del primo foglio senza però che il testo subisca interruzione, ed un quaternione ridotto a ternione (ff. 266-271) per la caduta del secondo bifolio.

³ WILMART, *Bénédiction romaine*, 17 (cfr. anche MER, 12-13, nota 2).

⁴ WILMART, *Bénédiction romaine*, 17-18.

⁵ Cfr. il termine "predicatorum" riportato più avanti con gli *specimina* della grafia dell'Acciaiuoli riprodotti in M. BERTOLA, *I primi due registri di prestito della Biblioteca Apostolica Vaticana. Codici Vaticani Latini 3964, 3966*, Città del Vaticano, 1942, tavola 123.

⁶ V. la voce di A.L. REDIGONDA, in *Dizionario Biografico degli Italiani*, I, Roma 1960, 93-94.

⁷ Vd. ULLMAN-STADTER, *Library*, 78, 111, 273.

⁸ R. ZIPPEL, *Niccolò Niccoli. Contributo alla storia dell'Umanesimo*, Firenze, 1890; R. SABBADINI, *Le scoperte dei codici latini e greci ne' secoli XIV e XV*, Firenze, 1905; ID., *Niccoli Niccolò*, in *Enciclopedia Italiana*, IV, Roma 1951, 758; M.C. DAVIES, *An Emperor without Clothes? Niccolò Niccoli under Attack*, *L'Italia medioevale e umanistica* 30 (1987), 95-148, bibliografia su Niccoli 95, nota 1 e passim. Sulla formazione della biblioteca del Niccoli v. ULLMAN-STADTER, *Library*, 59-194 e la recensione a quest'opera di F. DI BENEDETTO in *Studi Medievali* 3ª serie, XIV (1973), 947-960.

⁹ Documentazione edita in ULLMAN-STADTER, *Library*, 295-304.

¹⁰ ULLMAN-STADTER, *Library*, 3-56.

prima biblioteca pubblica dei tempi moderni¹¹. Nel corso del XVII secolo l'eucologio cambia di nuovo proprietario, e finisce così nella Biblioteca Barberiniana di Roma, confluita poi nel 1902 nella Biblioteca Apostolica Vaticana¹², dove venne rilegato nel 1627¹³.

Molti dei codici dell'attuale fondo Barberini della Vaticana portano una nota di possesso del senatore fiorentino Carlo Strozzi (1587-1670)¹⁴ e, tra questi, alcuni provengono proprio dalla Biblioteca del convento di San Marco e, come l'eucologio *Barberini*, vi erano giunti tramite il lascito di Niccolò Niccoli¹⁵. Come ha già ipotizzato G. Mercati¹⁶, seguito poi da A. Diller¹⁷, dati i vincoli di amicizia che correavano tra lo Strozzi e la nobile famiglia romana, ma già fiorentina, dei Barberini¹⁸, non è impensabile che l'eucologio sia giunto in quella biblioteca tramite questa via.

2. CRITERI ECDOTICI

a) Struttura dell'opera

Come aveva già notato nel 1909 M.I. Orlov¹⁹, l'edizione di un testo eucologico, di sua natura eminentemente orale, non può essere affrontata con gli stessi criteri con cui viene pubblicato criticamente un testo classico. Quella che segue quindi non è un'edizione critica nel senso stretto del termine, ma un'edizione del testo dell'eucologio *Barberini* che si giova del ricorso ad altri manoscritti solo nel caso in cui la lettura del codice si è rivelata evidentemente incerta, corrotta o

¹¹ ULLMAN-STADTER, *Library*, 5; L. GARGAN, *Gli Umanisti e la biblioteca pubblica*, in G. CAVALLO (a cura di), *Le biblioteche nel mondo antico e medievale*, Bari 1988, 170-172.

¹² V. *Barberiniana Biblioteca* in *Enciclopedia Italiana* VI, Milano-Roma 1930, 140; J. BIGNAMI-ODIER, *Guide au département des manuscrits de la Bibliothèque du Vatican*, Mélanges d'Archéologie et d'Histoire 51 (1934), 223-225; H. DELEHAYE, *La Biblioteca Barberiniana*, Analecta Bollandiana 19 (1900), 81-118; P. DE' NICOLÒ, *Profilo storico della Biblioteca Apostolica Vaticana*, in *Biblioteca Apostolica Vaticana*, Firenze 1985, 32-3.

¹³ *Barberini gr. 336*, f. IV: "Legato nel 1627".

¹⁴ R. PALMAROCCHI, *Strozzi (Strozza)*, in *Enciclopedia Italiana* XXXII, Milano-Roma 1936, 861-862; alcune notizie in A.M. BANDINI, *Memorie riguardante il Collettore della celebre Biblioteca Stroziana*, *Novelle Letterarie* 17 (1886), 38 e ss. (non consultato) citato da E. BLUM, *La Biblioteca della Badia Fiorentina e i codici di Antonio Corbinelli* (ST 155), Città del Vaticano 1955, 5.

¹⁵ Per esempio i *Barberini gr. 87, 158, 462, 474 e 528*.

¹⁶ G. MERCATI, *Nuove note di letteratura biblica e cristiana antica* (ST 95), Città del Vaticano 1941, 81, nota 1.

¹⁷ A. DILLER, *Notes on the History of the Some Manuscripts of Plato*, in ID., *Studies in Greek Manuscript Tradition*, Amsterdam 1983, 256.

¹⁸ J. BIGNAMI-ODIER, *La Bibliothèque Vaticane de Sixte IV a Pie XI. Recherche sur l'histoire des collections des manuscrits, avec la collaboration de José Ruyschaert* (ST 272), 115.

¹⁹ ORL, III-IV.

lacunosa. Un tale tipo di intervento editoriale viene sempre espresso con parentesi unciniate.

Nel presente lavoro il contenuto eucologico del codice *Barberini* è stato in primo luogo numerato progressivamente secondo un criterio che si ispira alla metodologia delle unità e strutture liturgiche²⁰, un sistema di numerazione ovviamente diverso da quello adottato dal copista del codice²¹. Ogni unità organica ed indipendente, vale a dire preghiere, precedute e seguite da eventuali rubriche, *diakonikà* non legati espressamente ad una preghiera, la preparazione materiale del santo Myron, la formula di abiura dei Manichei, gli *incipit-desinit* scritturistici per la professione monastica, è stata contrassegnata da un numero arabo in grassetto che potremmo chiamare *numero di sezione*, seguito da una seconda numerazione di ogni elemento rubricale ed eucologico della sezione stessa.

Ogni sezione risulta poi corredata dalle citazioni della Sacra Scrittura, siano esse dirette o semplici allusioni²², e da un apparato introdotto da un duplice segno grafico = e +, dove il segno = rimanda a quelle opere che riportano per intero il testo della preghiera dallo stesso eucologio *Barberini*, mentre il segno + introduce un confronto con opere che editano o indicano la presenza della stessa preghiera da e in fonti eucologiche diverse. I numeri che seguono le sigle riportate in apparato si riferiscono esclusivamente agli *incipit* delle singole preghiere ivi editate. Negli apparati ci siamo limitati ad utilizzare quelle opere che offrono dei testi interi insieme alle più recenti descrizioni e edizioni. Non abbiamo dato invece referenze per le rubriche e i *diakonikà*, che hanno una fisionomia redazionale propria. Gli apparati bibliografici sono organizzati in ordine cronologico; precedono le referenze a pubblicazioni scientifiche e seguono quelle del *textus receptus* secondo le edizioni romane e veneto-atenesi.

La parte finale del lavoro comprende una serie di undici indici alfabetici divisi per argomento per permettere una più facile individuazione della materia che si intende cercare.

b) Metodo di edizione

L'ortografia del codice è stata normalizzata secondo i dizionari vigenti, in particolare il Liddell-Scott ed il Lampe²³, facendo ricorso

²⁰ R. TAFT, *The Structural Analysis of the Liturgical Units: An Essay in Methodology*, Worship 52 (1978), 314-329.

²¹ La numerazione delle preghiere apposta in margine dal copista viene da noi riportata sotto il numero d'ordine arabo in grassetto dell'edizione.

²² Le edizioni di riferimento sono quelle di Rahlfs per la Settanta e di Nestle-Aland per il Nuovo Testamento. Le allusioni sono spesso state colte in senso largo.

²³ H.G. LIDDELL-R. SCOTT-H.S. JONES, *A Greek-English Lexicon*, Oxford, 1925-1940; G.W.H. LAMPE, *A Patristic Greek Lexicon*, Oxford, 1968.

secondo le necessità a quelli di Du Cange, Kriaras e Rohlfs²⁴. Gli errori di etacismo e di isofonia si intendono automaticamente corretti, mentre si conserva il *v* mobile secondo la grafia del codice. Eventuali lacune sono state colmate mediante il ricorso ad altre fonti, necessariamente posteriori, sempre segnalate in nota²⁵. I *nomina sacra* ed i più comuni termini tecnici sono stati ugualmente sciolti, tranne qualche eccezione.

La punteggiatura è stata normalizzata, seguendo i criteri della moderna ecdotica. Essa non segue il complesso sistema di segni del manoscritto, di cui però si è tenuto conto nel risolvere qualche caso controverso. Per quanto riguarda l'accentazione, gli Editori si sono riservati di sottolineare con un accento i pronomi personali σοῦ, σοί, σέ, quando è richiesto dalla logica della frase.

L'abbreviazione ΕΚΦΩ., suscettibile di diverse soluzioni, come ἐκφώνησις, ἐκφώνως ed ἐκφωνεῖ in fine di preghiera, viene sempre risolta tra parentesi uncinata in ἐκφώνησις; negli altri casi secondo il senso generale suggerito dalla rubrica.

Il pronome indefinito δεινα che appare nel codice quasi sempre abbreviato in δε si scioglie in forma indeclinata; raramente appare scritto per intero dopo ὁ, nel qual caso non viene declinato neanche l'articolo, grafia da noi rispettata.

Viene conservata la doppia grafia χειρουβείμ-χειρουβίμ, σεραφείμ-σεραφίμ e viene rispettata l'oscillazione consueta nell'incipit delle preghiere tra nominativo e vocativo, come παντοκράτωρ-παντοκράτορ.

Per la lettura della lista degli ingredienti per la confezione del sacro Myron (140) ci siamo giovati della lista analoga riportata nell'eucologio italo-greco *Napoli gr. II C. 21* (XII sec.), ff. 88^v-88bis^r. Per l'interpretazione delle abbreviazioni che esprimono unità di misura abbiamo invece fatto ricorso alle opere classiche di B. de Montfaucon²⁶, di Ch. Du Cange²⁷, al manuale di Maude Thompson²⁸ ed al catalogo di Zuretti²⁹.

Nell'edizione del testo abbiamo incontrato una serie di fenomeni fonetici ed ortografici, o che riguardano il nome, il verbo e la sintassi che hanno imposto precise scelte editoriali. Ne diamo ora la lista

²⁴ DU CANGE; ROHLFS, *Lexicon*; E. KRIARAS, *Λεξικὸ τῆς μεσαιωνικῆς Ἑλληνικῆς δημόδου γραμματείας* 1100-1669, I-IX, Thessalonikē 1968-1985.

²⁵ Lista dei manoscritti utilizzati alle pagine XLV-XLVI.

²⁶ B. DE MONTFAUCON, *Palaeographia Graeca, sive de ortu et progressu litterarum graecarum...*, Parisiis 1708, pp. 359, 361, 370.

²⁷ CH. DU CANGE, *Glossarium ad scriptores mediae et infimae graecitatis*, Lyon 1688, *Notae sententiarum mathematicae, astronomicae, iatricaе*, col. 8.

²⁸ E. MAUDE THOMPSON, *A Handbook of Greek and Latin Palaeography*, Chicago 1966, spec. p. 105.

²⁹ *Catalogue des manuscrits alchimiques grecs ...*, II: *Les manuscrits italiens décrits par C.O. ZURETTI*, Bruxelles 1927, pp. 39-59.

con degli esempi a titolo puramente illustrativo, rimandando ad un prossimo volume una più ampia e compiuta discussione.

A. Fenomeni fonetici ed ortografici

1) Confusione ricorrente nei testi italo-greci tra [o] espresso con *omicron* oppure con *omega* e ου³⁰ (p. es. *ιούμενος* [117.2], *σύμβουλον* [123.5], *προπετοῦς* [203.1], *δεσμωμένους* [211.2]), dagli editori data in forma corretta *in textu*, mentre la lezione del codice è riportata in nota.

2) Casi di trasformazione del suono [i] (espresso con ι ο η non accentato in ε, p. es. *μεσεμβρινός* e simili (56.2, 105.2, 118.2, 257.2, [ma cfr. *μεσημβρία*, 115.2]) e anzitutto *ἐπετιμήσας* (181.3) vengono relegati in apparato³¹.

3) La trasformazione invece della η non accentata in ε davanti o dietro a ρ (p. es. *ἀνεπερέαστον*, *passim*, *συγχωρεθῆναι* [287.4])³², viene ugualmente segnalata in nota, ma in 150.20 abbiamo *φυγαδευτετηριον*, dove è evidente il tentativo di correggere il fenomeno.

4) La trasformazione del suono [e] in [i], come in *ἀπήργασαι* (24.2) per *ἀπέργασαι*, non segnalata dalle grammatiche, viene riportata in apparato.

5) Per il gruppo -γχν- in parole come *σπλάγγνον* e relativi composti viene sempre conservata la grafia -χν- del manoscritto³³.

³⁰ Cfr. JANNARIS, § 26. 6; per l'ambiente italo-greco v. G. GARITTE, *Documents pour l'étude du livre d'Agathange* (ST 127), Città del Vaticano 1946, 164-165 (dal codice *El Escorial* X.III.6 del 1107 — S. Filippo di Fragalà); ROHLFS, *Historische Grammatik*, § 21, pp. 38-40; cfr. anche J.H. DECLERCK (ed.), *Maximi Confessoris Quaestiones et Dubia* (Corpus Christianorum, Series Graeca, 10), Brepols 1982, pp. XXXI-XXXII; ID., *Les recensons grecques de la passion de S. Pancrace, martyr à Rome*, *Analecta Bollandiana* 105 (1987), 69-70.

³¹ PSALTES, §§ 54-59, pp. 26-28.

³² Cfr. v. JANNARIS, § 26.2; ROHLFS, *Historische Grammatik*, § 12, p. 31; JAC.PAB 48 (apparato); JAC.PAL 107 (apparato); v. anche JAC.FRA, 352, n. 2, 354, n. 1; A. JACOB, *Fragments peu connus d'euchologes otrantais*, *BIHBR* 42 (1972), 107, n. 4; PAS 166.2, 266.2; PAS.PAN, p. 134.

³³ K. DIETERICH, *Untersuchungen zur Geschichte der griechischen Sprache von der hellenistischen Zeit bis zum 10. Jahrhundert*, Leipzig, 1898, 116. Per l'incidenza del fenomeno negli eucologi italo-greci, cfr. JAC.POR 16, 138, 178; PAS 53, 68, 92, 294, 343.3, 346.6.

6) La caduta del -γ- intervocalico, e. g. καταύασον (43.2, 128.2) per καταύασον, καταφύον (150.2)³⁴ per καταφύγον, è segnalata in nota.

7) Nei casi di dissimilazione ortografica del ν nei gruppi -γγ-, -γκ-, -γχ- e -γξ-; -λλ-, -ρρ-; -μπ-, -μψ-, -μβ-, -μμ-³⁵ viene conservata la grafia del codice, tranne nei casi di σύγζευξον (252.2) e έγτυγχάνη (122.2) messi in nota, uguamente il caso opposto άγγίστρω per άγκίστρω (257.2).

8) Lo scempiamento di consonanti doppie, p.es. έπερίφημεν (226.2), άνάρυσσαι (284.2), viene segnalato in nota³⁶. Per quanto riguarda il termine πανυχίς, registrato due volte nel codice (135.1 e 154.2), viene conservato come tale, per essere largamente attestato nella tradizione manoscritta³⁷.

9) I fenomeni di geminazione (p.es. νόσσος e simili, καμμάραν [257.2], έκκατέρωθεν [152.4] ecc.)³⁸ vengono segnalati in nota.

10) Viene conservata secondo il codice l'aspirazione nei composti del verbo ιδείν, p. es. έφιδ-, άφιδ- (13.2, 23.1, 39.4 ecc., (ma cfr. έπιδε in 60.2, 64.3, 106.2, 171.3), e la deaspirazione nella forma άπορκισμός (115.1, 116.1, 117.1)³⁹.

11) Confusione tra τ e θ, p. es. δεδόξασθαι per δεδόξασται (passim), registrato in nota⁴⁰. In questa casistica rientra anche il caso di έπισθάμβωνος (21.2) / έπιστάμβωνος (274.1, 275.1, 276.1, 281.1, 282.1, 283.1) / όπιστάμβωνος (273.1, 285.1), ma trat-

³⁴ PSALTES, 77; ROHLFS, *Historische Grammatik*, § 36; v. altri casi in JAC.PAL 44, 112; PAS 264.

³⁵ BLASS-DEBRUNNER, § 19; altri esempi in: PAS 155.21, 157 bis, 162.7; FOLLIERI, *Vita Fantini*, 18.

³⁶ Per esempio BLASS-DEBRUNNER, § 11; PSALTES, § 241, p. 129; cfr. JAC.PAL 112.

³⁷ Cfr., per esempio, i codici: PET, 138^r, 139^r; MOS, 71^v, 144^r; S956; *Grottaferrata* A.β. V (XI sec.), 149^r; *Vat. gr.* 362 (XI sec.), 156^r; S958, 46^v, 47^r; S959, 144^r; S961, 34^r; S962, 65^r; S973, 73^v; *Paris, Coislin* 214 (XII sec.), 38^v; *Grottaferrata* A. α. IX (XII sec.), 235^v, 238^v; *Barb. gr.* 472 (XII sec.), 96^r; *Milano Ambr. gr.* 323 (F III sup.) (XIII sec.), f. 18^v; *Barb. gr.* 461 (XIII sec.), 89^r.

³⁸ Per esempio PSALTES, § 242, p. 130; v. anche FOLLIERI, *Vita Fantini*, 18-19.

³⁹ PSALTES, § 217, p. 106; BLASS-DEBRUNNER, § 14. La forma άπορκισμός ricorre in diversi eucologi periferici, sia orientali come MOS 47^r, 48^v, sia italo-greci come G07, 47^r (PAS 130), 48^r (PAS 131), 49^r (PAS 132), 113^r (PAS 248); G10, 41^r.

⁴⁰ PSALTES p. 69, § 139; cfr. ROHLFS, *Historische Grammatik*, § 42, pp. 53-54; JANNARIS, § 627; THACKERAY, 58-62 e 103-104.

tandosi di un termine tecnico, abbiamo preferito rispettare la grafia del manoscritto⁴¹.

12) In un solo caso, segnalato in apparato, si nota la trasformazione del suono [l] in [r]: *καριεργούντων* per *καλλιεργούντων* (37.7)⁴².

B. Flessione nominale

13) Accanto alla forma consueta *διάκονος*, -ου, viene impiegata anche l'alternativa *διάκων*, -ονος, da noi conservate entrambe nel testo⁴³.

14) L'aggettivo *πλήρης* appare sempre in forma indeclinabile e come tale viene conservato (192.2, 198.2, 280.2)⁴⁴.

15) L'accusativo in -ν della III declinazione:

a) le forme *νύκταν* e *σάρκαν*, che appaiono sia con il *ny* che senza, sono conservate nelle rispettive forme (64.2, 138.2, ma cfr. 57.2; 186.10, ma cfr. 189.2)⁴⁵.

b) l'accusativo di *μονογενής* che si presenta due volte nella forma della III declinazione *μονογενή* (28.3, 215.2) e sei volte nella forma della I declinazione *μονογενήν* (33.2, 138.2, 143.17, 177.3, 196.2, 220.2) viene editato secondo la grafia del codice⁴⁶.

c) l'aggettivo *ἐκτενής* appare una sola volta declinato secondo la III declinazione (*ἐκτενῆ*, acc. sg. 85.2), mentre due volte secondo la I (*ἐκτενήν*, 8.2, 27.2); appare anche il nuovo sostantivo *ῆ*

⁴¹ Cfr. JAC.PAB 21-25; A. JACOB, *Où était récitée la prière de l'ambon*, Byz 51 (1981), 306-315.

⁴² PSALTES, p. 76, § 156.

⁴³ BLASS-DEBRUNNER, § 52, vd. anche JAC.POR, 5, 37, 40, 89, 96, 101, 106, 116, 121, 122, 123, 139, 150, 152, 162, 199 (nominativo); 69, 85, 141, 143, 144, 154 (genitivo), ma al 137 scrive *ἀρχιδιακόνου*. PAS, p. 57. Cfr. anche l'evangelario Vaticano gr. 2138 (a. 991), f. 78^v, al 27 agosto, memoria di Ρούφου *διάκονος*; Wien, Theol. gr. 308 (XII sec.), f. 17^v; Mosca GIM, Vlad. 21 (= Sav. 4), f. 265^v. Per fonti non liturgiche v., per esempio, D. RAFFIN, *La vita metrica su Leone di Catania. Dal cod. Messin. gr. 30*, BBGG 16 (1962), 45, r. 281; PASINI, *Filippo di Agira*, 94, nota 225; non bizantine DENZINGER, 251, 261, 262 (*διάκων*), 205, 254, 259, 263, 264, 265 (*ἀρχιδιάκων*).

⁴⁴ Per esempio PSALTES, § 275, p. 160, BLASS-DEBRUNNER, § 137; vd. anche K. MITSAKIS, *The Language of Romanos the Melodist* (= Byzantinisches Archiv 11), München, 1976, p. 36, § 66; p. 121, § 240, b.

⁴⁵ PSALTES, § 267, p. 150 (cfr. PAS 69; PAS.PAN 4.12).

⁴⁶ Tre sole volte (7.2, 153.3, 242.2) appare il genitivo *μονογενοῦς[ς] σου* con caduta di uno dei sigma, dovuto, sembra, non ad una confusione tra declinazioni, ma a semplice accidente di copia.

ἐκτενή, -ῆς (gen. sg. τῆς ἐκτενής, 8.1, 27.1). Tutte queste forme sono conservate secondo la grafia del codice.

16) Le forme sincopate che appaiono accanto a quelle usuali, come τροπάριν al posto di τροπάριον⁴⁷ (p. es. 132.5, 156.5, cfr. 156.3), e i casi come καινουργίν⁴⁸ (152.3) si conservano nell'edizione.

C. Flessione verbale

17) Le forme di verbi in -αν- (λαμβάνω e composti, ἀυξάνω, μαθάνω, ἀμαρτάνω) spesso presentano delle forme con doppio ν (λαμβάννω, ecc.)⁴⁹; tali casi vengono sempre riportati in nota.

18) Casi di equiparazione tra la II e la I coniugazione (p. es. ὑποστρώννουσιν, 130. 2g)⁵⁰ si ritengono consueti e si conservano nell'edizione.

19) Le forme anomale del participio aoristo (asigmatico) attivo nei casi obliqui, apparentemente influenzate da un perfetto (p. es. i composti di πεσῶτος ed ἐλθῶτος, λαβῶτος e simili per i rispettivi πεσόντος, ἐλθόντος e λαβόντος), che appaiono accanto alle forme normali, vengono riportate in nota⁵¹.

20) L'aoristo asigmatico in -α (p. es. in γενάμενος e composti e qualche volta in βουλάμενος [60.2])⁵², da considerarsi abituale, viene conservato.

21) Fenomeni di raddoppiamento e di aumento:

a) Il perfetto senza raddoppiamento e l'imperfetto e l'aoristo senza aumento (sia sillabico che temporale), frequenti già a partire

⁴⁷ JANNARIS, § 302; cfr. H. HUSMANN, *Eine alte orientalische christliche Liturgie: altsyrisch-melkitisch*, OCP 42 (1976), 165.

⁴⁸ Cfr. PSALTES, §§ 291 (p. 179), § 426 (288-289); CHATZIDAKI, II, p. 11.

⁴⁹ BLASS-DEBRUNNER, § 73; SCHIRÒ, *Capo Rizzuto*, 118, r. 475 (λαμβάνναι); JAC.POR 127, 190; JAC.PAL 20, n. 6; PAR.G04, XXXII; cfr. anche ROHLFS, *Lexicon*, 77 e ss.

⁵⁰ Cfr. PSALTES, § 352, pp. 237-238.

⁵¹ Il fenomeno non sembra aver tanto attirato l'attenzione degli studiosi; altri casi editati, per esempio da: SCHIRÒ, *Capo Rizzuto*, 96, r. 200; JAC.POR 123; PASINI, *Filippo di Agira*, 93, n. 222 (secondo l'autore però si tratterebbe di un uso improprio del ν); PAS 56; PAS.PAN 11.3.

⁵² PSALTES, § 328, pp. 209-211.

dall'epoca post-classica⁵³, e che nel codice si presentano regolarmente insieme a delle forme con raddoppiamento e aumento, sono sempre conservate secondo la grafia del manoscritto.

b) Altrettanto vale per i casi di doppio aumento (p. es. ἐπροεφή-
τευσαν, 226.2)⁵⁴.

22) Le varianti γινομ- / γενομ-⁵⁵ sia nel presente che nell'aoristo del verbo γίνομαι vengono conservate entrambe nell'edizione secondo la grafia del codice.

D. Sintassi

23) Il verbo δέομαι nel manoscritto regge sia il genitivo che il dativo, noi abbiamo uniformato tutti i casi in genitivo, segnalando il dativo nell'apparato.

24) L'uso dell'indicativo al posto del congiuntivo dopo ἵνα oppure ὅπως⁵⁶, assai frequente nel codice, viene segnalato in nota, quando comporta un cambiamento della qualità della vocale (δοξάζεται [131.1, per δοξάζηται ecc.])⁵⁷; quando invece si tratta di cambiamento solo quantitativo, viene data automaticamente la forma normalizzata.

⁵³ PSALTES, § 324-326, pp. 206-208; BLASS-DEBRUNNER, § 67, 1.b. FOLLIERI, *Vita Fantini*, p. 146.

⁵⁴ PSALTES, 205-206, § 322.

⁵⁵ Cfr., per esempio, JANNARIS, § 966.37; CHATZIDAKI, I, 295.

⁵⁶ Per esempio PAS, 157.

⁵⁷ Naturalmente l'esempio tiene presente la reale pronuncia mediogreca.

BREVE DESCRIZIONE DEI MANOSCRITTI IMPIEGATI NELL' APPARATO

- 1) *Barberini gr. 336* (VIII sec.) **BAR**
Il manoscritto sarà oggetto di uno studio particolare che apparirà in un volume a parte.
- 2) *Barberini gr. 329* (XII sec.) **B329**
Pergamena, mm. 188-145, ff. 120. Eucologio presbiterale copiato in uno stile grafico vicino al rossanese¹.
- 3) *Oxford, Bodleian Library, Auctor E. 5. 13* **BOD**
(a. 1121/2-1132)
Pergamena, mm. 155/157 x 100, ff. II + 253². Eucologio del monastero del SS Salvatore di Messina copiato facendo largo uso di fonti constantinopolitane di recensione antica³.
- 4) *Grottaferrata Γ.β. I* (XIII sec. ex.) **G01**
Pergamena, mm. 161 x 117, ff. I-II +153 (148-153: aggiunta posteriore contenente la professione monastica) mutilo dell'inizio⁴. Eucologio copiato in "stile d'imitazione" in ambiente periferico⁵, con impiego di fonti provenienti dall'"eucologio del patriarca"⁶.
- 5) *Grottaferrata Γ.β. II* (XII sec. in.) **G02**
Pergamena, mm. 172 x 138, ff. I + 154⁷. Il manoscritto si deve al-

¹ Descrizione JACOB, *Fonds Barberini*, 150-154; vd. anche B. GAIN, *Fragments grecs inédits du Testamentum Domini attribués à Saint Basile*, Augustinianum 32 (1992), 261-277.

² Descrizione H.O. COXE, *Bodleian Library. Quarto Catalogues, I: Greek Manuscripts. Reprinted with corrections from the edition of 1853*, Oxford 1969, col. 661-662.

³ Edizione parziale in JAC.MES.

⁴ Descrizione ROCCHI, *Codices Cryptenses*, 235-244; ARRANZ, *Sources*, 290-295. Il codice inizia oggi (f. 1^r) con il quinto fascicolo (= antico f. 33). I primi quattro fascicoli contenevano sicuramente le Liturgie eucaristiche.

⁵ Il codice è stato donato dal presbitero Giorgio Vari di Candia nell'isola di Creta al cardinale Giuliano Cesarini (1398-1444). Secondo una nota posteriore di due secoli il Cesarini ne avrebbe fatto dono a Bessarione di Nicea, abate commendatario di Grottaferrata, che dopo la morte (a. 1472) lo avrebbe legato al monastero, per cui v. M. PETTA, *L'Eucologio ed altri cimeli del Cardinale Bessarione nell'Abbazia di Grottaferrata*, in *Il Cardinale Bessarione nel V centenario della morte (1472-1972)*, Roma 1974, 125-128, e M. ARRANZ, *Circonstances et conséquences liturgiques du Concile de Ferrare-Florence*, in G. ALBERIGO (ed.), *Christian Unity. The Council of Ferrara-Florence 1438/39-1989* (Bibliotheca Ephemerides Theologicae Lovanensis XCVII), Leuven, 1991, 420-427.

⁶ F. 94^r: 'Εκ τοῦ εὐχολογίου τοῦ πατριαρχικοῦ...

⁷ Descrizione ROCCHI, *Codices Cryptenses*, 244-249.

la collaborazione di due copisti, il primo dei quali adopera lo stile di Reggio, mentre il secondo lo stile rossanese⁸.

6) *Grottaferrata* Γ.β. IV (X sec.) G04

Pergamena, mm. 90 x 122, ff. 141; l'ordine dei fascicoli è da restituire⁹. Scritto con una minuscola niliana "a zampette"¹⁰. Proviene da Campania. Il codice è stato oggetto di uno studio recente di S. Parenti¹¹.

7) *Grottaferrata* Γ.β. V + Γ.α. XXV (a. 1018/1019) G05

Pergamena, mm. 160 x 120, ff. 124¹². Schematologhion con i riti funebri, mutilo dell'inizio e della fine, da ascrivere alla "scuola niliana".

8) *Grottaferrata* Γ.β. VI (XI/XII sec.) G06

Pergamena, mm. 180 x 120. Eucologio realizzato da più mani¹³ e in parte palinsesto¹⁴ A) ff. 1-60 dell'inizio XII o della fine dell'XI sec. B) 60^v-70^{r15}; C) ff. 88^r-97^r r. 5¹⁶; D) ff. 71^v-85^r r. 9; 97^r r. 6-98^r r. 11¹⁷. E) 87^{v18}; Scritture secondarie del XII sec.: 98^r r. 12-101^v, 74. La sua origine va ricercata nei confini calabro-lucani.

9) *Grottaferrata* Γ.β. VII (X/XI sec.) G07

Pergamena, ff. 174 mm. 170 x 135. Eucologio realizzato da più mani, una delle quali in "minuscola a zampette" come il *Grottaferrata* Γ.β. IV¹⁹. Il codice è stato quasi completamente editato da G. Passarelli²⁰.

10) *Grottaferrata* Γ.β. VIII (XII sec.) G08

Pergamena, mm. 233 x 155, ff. 145²¹. Eucologio monastico di possibile origine criptense e che comunque reca segni di permanenza a Grottaferrata a partire dalla seconda metà del XIII secolo.

⁸ LUCÁ, *Catalogo*, 61-62.

⁹ ROCCHI, *Codices Cryptenses*, 251-253.

¹⁰ LUCÁ, *Scuola niliana*, 384-385.

¹¹ PAR.G04.

¹² Descrizione ROCCHI, *Codices Cryptenses*, 253-255; WAW, 269.

¹³ Descrizione ROCCHI, *Codices Cryptenses*, 255-257; CRISCI, 28-29;

JAC.ROU, 330 e ss.

¹⁴ I ff. 88r-98v, frammento di rotolo eucaristico della fine del X sec., sono segnati Γ.β. XXIX, per cui v. CRISCI, 116-119 e JAC.ROU, 333-334.

¹⁵ Non descritti in JAC.ROU.

¹⁶ Uguali ai ff. 16^r-33^v del *Grottaferrata* Γ.β. XV.

¹⁷ Stessa scrittura del *Grottaferrata* Γ.β. XV, f. 34^r.

¹⁸ Scrittura identica agli ultimi fogli del *Grottaferrata* Γ.β. XV.

¹⁹ Ff. 1-13, r. 20, 29-37^v, 39 r. 14-53^v r. 11, 54-119, r. 16, v. LUCÁ *Catalogo*,

23 e Id., *Scuola niliana*, 386.

²⁰ PAS. Cfr. JACOB, *Observations*.

²¹ ROCCHI *Codices Cryptenses* 259-261. LUCÁ *Catalogo* 73-74

11) *Grottaferrata* Γ.β. X (X/XI sec.) **G10**

Pergamena, ff. 115, mm. 190 x 140, mutilo dell'inizio e della fine, proviene da Carbone²² e presenta diverse convergenze eucologiche con i *Grottaferrata* Γ.β. IV e Γ.β. VII, come con il *Vaticano gr.* 1833. Il codice è stato descritto da A. Rocchi²³.

12) *Grottaferrata* Γ.β. XII (XIII sec. ex.) **G12**

Pergamena, mm. 150 x 115, ff. 98, di origine calabrese e vergato in stile di Reggio²⁴.

13) *Grottaferrata* Γ.β. XXXV (XII sec. in.) **G35**

Pergamena, mm. 193 x 160, ff. I + 83 + I²⁵. Miscellanea liturgica del monastero del Patir di Rossano attribuibile alla penna di Bartolomeo copista.

14) *Grottaferrata* Z.δ. II (a. 1090) **GZd2**

Pergamena, mm. 90 x 61²⁶. Codice doppio in cui sono rilegati due manoscritti, uno miscellaneo (ff. 1-58) ed uno liturgico (ff. 59-136^r), copiato nel 1090 dallo ieromonaco Cosma che si sottoscrive tanto nella prima che nella seconda parte²⁷. I dati tecnico-librari e l'ornamentazione rimandano alla Calabria settentrionale.

15) *Messina gr.* 153 (XI sec. ex.) **M153**

Pergamena, mm. 140 x 106, ff. 168²⁸. Schematologion italo-greco con i riti funebri²⁹.

16) *Messina gr.* 160 (XI sec.) **M160**

Pergamena, mm. 170 x 130, ff. 63. Manoscritto mutilo dell'inizio e della fine³⁰ contenente: a) Vespri della Gonyklisia di Pentecoste³¹;

²² PETTA, *Codici di Carbone*, 160, 168.

²³ ROCCHI, *Codices Cryptenses*, 262-263.

²⁴ ROCCHI, *Codices Cryptenses*, 264-265; CRISCI, 30.

²⁵ ROCCHI, *Codices Cryptenses*, 280-281; LUCA', *Catalogo*, 57-58.

²⁶ Descrizione sommaria in ROCCHI, *Codices Cryptenses*, 502-503.

²⁷ F. 136^r (v. K. and S. LAKE, *Dated Greek Minuscule Manuscripts to the Year 1200* (Monumenta Palaeographica vetera, ser. I), X, Boston 1939, n° 388, tav. 733, con l'antica collocazione Z.γ. 3) e 34^v (prima parte, sfuggita però ai Lake), cfr. anche le commemorazioni anaforiche dei ff. 71^r e 73^v.

²⁸ MANCINI, 211.

²⁹ M. ARCO MAGRI', *Il canone in Requiem monachi di Teodoro Studita*, Helikon 18-19 (1978-1979), 276-292.

³⁰ Descrizione sommaria in MANCINI 217-218, che lo data erroneamente al XIV sec. In proposito v. A. JACOB, *L'evoluzione dei libri liturgici bizantini in Calabria e in Sicilia dall'VIII al XVI secolo, con particolare riguardo ai riti eucaristici*, in *Calabria bizantina. Vita religiosa e strutture amministrative* (Atti del primo e secondo incontro di studi bizantini), Reggio Calabria 1974, 47-69, spec. 59-61.

³¹ Inc. πλὴν σοῦ ἄλλος οὐκ ἔστιν παρακλήθητι εἰς τὴν δέησιν ἡμῶν ὁ παρακαλῶν τοὺς ταπεινοὺς τῆ καρδία ... des. ... τὰ συντρίμματα τῶν καρδιῶν ἡμῶν καὶ ἄφες πάσας τὰς καρδίας ἡμῶν, erroneamente indicato in MANCINI,

b) Letture; c) Liturgia di Crisostomo³²; d) una preghiera dell'ambone; e) Liturgia di Basilio. L'aspetto paleografico del codice tradisce una provenienza nord-calabrese confermata sul piano liturgico dalla vicinanza con il *Grottaferrata* Γ.β. IV ed il *Vaticano gr.* 1833.

17) *Messina gr.* 172 (a. 1178/1179) **M172**

Pergamena, mm. 210 x 150, ff. 196. Schematologion con i riti funebri³³ copiato in stile di Reggio.

18) *Mosca, Biblioteca Statale, Sevastianov* 474 **MOS**
(*Rumjantsev* 27) (X sec.)

Pergamena, mm. 115 x 101, ff. 256, mutilo dell'inizio e della fine e con numerose lacune³⁴, mentre i ff. 78-79, 83-88, 132-140 e 189-256 sono del XII s. È un eucologio forse ad uso di un monastero³⁵, con preghiere palestinesi ed hagiopolite³⁶; i ff. 170-189 del manoscritto originale contengono letture.

19) *Ottoboni gr.* 43 (XI sec.) **O43**

Pergamena, mm. 335 x 259, ff. 107. Miscellanea storico-patristica di provenienza orientale³⁷.

20) *Ottoboni gr.* 175 (XI sec.) **O175**

Pergamena, mm. 242 x 180, ff. 70³⁸. Lezionario di pericopi evangeliche riservate al Patriarca di Costantinopoli, con il testo della Catechesi del Venedi santo e la Liturgia stazionale per l'Indizione (1 settembre)³⁹.

21) *Ottoboni gr.* 344 (a. 1177) **O344**

Pergamena, mm. 223 x 146, ff. 236⁴⁰. Eucologio copiato da Galaktion, presbitero e secondo cantore della cattedrale di Otranto⁴¹.

217-218, come "fragmentum homiliae".

³² Edizione dell'anafora in PAR.ANA, 125-129, sigla MES.

³³ MANCINI, 238-239.

³⁴ Precisamente tra i ff. 45 e 46, 49 e 50, 51 e 52, 104 e 105; tra le descrizioni edite v. A. VIKTOROV, *Московский Публичный и Румянцевский Музей, Собрание рукописей П.И. Севастьянова*, Mosca 1881, 5-7; ARRANZ, *Sources*, 304-305.

³⁵ ARRANZ, *Sources*, 303, 305.

³⁶ Mi limito a ricordare la preghiera finale per la consumazione dei doni nella Liturgia di Crisostomo (f. 34^v) comune alle Liturgie di Basilio e di Crisostomo del *Sinai georg.* 89 (XI), copiato proprio a Gerusalemme (JAC.SKE, 66-67).

³⁷ FERON-BATTAGLINI, 31-32; CANART-PERI, 186; CERESA, 143.

³⁸ Descrizione FERON-BATTAGLINI, 98-99; CANART-PERI, 198; CERESA, 145.

³⁹ Uno studio sul manoscritto è in preparazione da parte di E. Velkovska.

⁴⁰ Descrizione FERON-BATTAGLINI, 181.

⁴¹ Bibliografia in CANART-PERI, 212; BUONOCORE I, 394-395; CERESA, 148; O. MAZZOTTA, *Monaci e libri greci nel Salento medievale*. Lecce 1989. 67.

22) *Ottoboni gr.* 434 (a. 1174/1175)

O434

Pergamena, mm. 200 x 155, ff. 135⁴². Eucologio episcopale costantinopolitano con rari influssi periferici⁴³ proveniente dalla penisola del Sinai⁴⁴ e databile grazie alle tavole pasquali⁴⁵. È frutto della collaborazione di tre scribi⁴⁶ in stile "epsilon rotondo"⁴⁷. Posteriormente l'eucologio è stato integrato con vario materiale periferico palestinese⁴⁸.

23) *Paris, Coislin* 213 (a. 1027)

PC213

Pergamena, mm. 255 x 200, ff. 211. Lacune tra i ff. 23 e 24, 40 e 41, 73 e 74, 191 e 192, 202 e 203, 210 e 211; i ff. 1-2 appartengono ad un frammento di lezionario dei Vangeli⁴⁹, il f. 7^v è bianco. È il più antico eucologio di Costantinopoli giunto fino a noi. Copiato in perlacea "classica"⁵⁰ da Thyepolos⁵¹ per un certo Strateghios, cappellano della cattedrale della Haghia Sophia di Costantinopoli⁵² nel 1027, al tempo dunque del patriarca Alessio Studita (15/XII/1025-20/II/1043)⁵³, il cui nome è legato ad un ben noto *Typikon*⁵⁴, e del-

⁴² FERON-BATTAGLINI, 240-241; CANART-PERI, 222; BUONOCORE I, 398-399; CERESA, 150. Contrariamente a quanto è scritto sul piatto interno, i fogli 25-32 e 58-71 vanno così restituiti: 32.26.28.27.30.29.31.25.33; 58.61.62.59. 60.70.64-69. 63.71. Non escludo poi che la Liturgia di Basilio (ff. 1-17^v) fosse preceduta da un fascicolo.

⁴³ Per una analisi liturgica v. il lavoro di A.A. THIERMEYER (THI), da completare però in alcuni punti con le note qui riportate.

⁴⁴ Nei ff. 12^v e 21^v viene fatta menzione di un Ἀβραμίου ἐπισκόπου. Un vescovo Abramios del Sinai appare unicamente in un vecchio manoscritto arabo: L. CHEIKHO, *Les archevêques du Sinai*, in *Mélanges de la Faculté Orientale (de l') Université Saint-Joseph (de) Beyrouth*, t. 2, Paris-Londres-Leipzig 1907, 419.

⁴⁵ Nei ff. 99-100^v: aa. 1174/5-1197/8, di mano del copista A.

⁴⁶ Copista A: ff. 1-35, 49-56^v, 88-98^r (il 98^v è vuoto), 99-100 (?), 130-134^v; Copista B: ff. 35^v-40^v, 57-87^v; Copista C: ff. 101^r-126^r.

⁴⁷ P. CANART, *Les écritures livresques du milieu du XIe siècle au milieu du XIIIe et le style palestinien-chypriote «epsilon»*, *Scrittura e Civiltà* 5 (1981), 16-76.

⁴⁸ 1) Ff. 41^r-48^v su carta orientale, forse del XIII sec.; b) ff. 126^v e 128^r-129^v di pergamena del manoscritto antico grattati e riutilizzati (stessa mano del XIII sec.); c) ff. 127^r-127A^v, una mano imperita del XIV/XV sec.

⁴⁹ Con la fine della prima e l'inizio della seconda pericope τῶν Παθῶν del Venerdì santo. Descrizione da R. DEVRÉESSE, *Catalogue des Manuscrits grecs, II: Le Fonds Coislin*, Paris 1945, 194-195.

⁵⁰ P. CANART-L. PERRIA, *Les écritures livresques des XIe et XIIIe siècles*, in *Paléografia e Codicologia greca*. Atti del II Colloquio internazionale (Berlino-Wolffenbüttel, 17-21 ottobre 1983), I, 86, nota 71.

⁵¹ Come risulta dalla nota del f. 3^r. Il nome del copista non figura però nel *Repertorium der Griechischen Kopisten 800-1600. 2. Teil: Handschriften aus Bibliotheken Frankreichs. A. Verzeichnis der Kopisten*, a cura di E. GAMILLSCHEG e D. HARLFINGER, Wien 1989, v. anche 181.

⁵² Dalla sottoscrizione del f. 211^r, ed. DMITR, 993.

⁵³ G. FEDALTO (a cura di), *Hierarchia Ecclesiastica Orientalis. Series episcoporum ecclesiarum christianarum orientalium*, I: Patriarchatus Constantinopolitanus, Padova 1988, 7; v. anche la notizia di A. KAZHDAN in ODB I, 67.

⁵⁴ Del *Typikon*, redatto dal patriarca, già egumeno di Stoudios, per il monastero

l'imperatore Costantino VIII (1025-1028)⁵⁵. Il codice, pur utilizzando fonti patriarcali⁵⁶, è stato piuttosto redatto per uso privato, come risulta da una lunga serie di preghiere di devozione⁵⁷. La stessa abbondanza di rubriche dettagliate integrate da altri libri liturgici come il *Praxapostolos*, mostra abbastanza il carattere compilativo dell'opera⁵⁸.

24) *Paris, Suppl. gr. 476* (XV sec.) **PS476**

Manoscritto contenente le Liturgie di Pietro e Giacomo, acquistato da Mynoides Mynas nel suo viaggio all'Athos, Salonico e Serres⁵⁹.

25) *S. Peterburg, Biblioteca Pubblica Statale, gr. 226* **PET**
(X sec.)

Pergamena, mm. 115 x 110, ff. 173⁶⁰. Eucologio "parrocchiale"⁶¹ copiato da un modello in onciale⁶². La scrittura è molto soggettiva ed inibisce una sicura localizzazione nell'ambito dell'Italia meridionale bizantina⁶³.

26) *Vat. Regina di Svezia gr. 75* (a. 982/983) **R75**

Pergamena, mm. 195 x 149, ff. 8. Frammento di eucologio con l'Haghiasmos della Teofania ed i riti matrimoniali, parte di più noto prophêtologion⁶⁴, scritto in una grafia italiota arcaizzante a Malvito (Cosenza)⁶⁵.

da lui fondato nei pressi della Capitale, resta oggi soltanto la versione slava conservata in sei manoscritti, per cui v. D. PETRAS, *The Typicon of the Patriarch Alexis the Studite: Novgorod-St. Sophia 1136*, Cleveland, 1991 (estratto di una tesi di dottorato presso il Pontificio Istituto Orientale Roma). Il codice è del XIII sec.

⁵⁵ V. la voce di C.M. BRAND e A. CUTLER in ODB, I, 503-504.

⁵⁶ Descrizione ed ed. parziale in DMITR, 993-1052; ed. dei primi 100 fogli in DUN. Informazioni con descrizione riassuntiva in lingua francese in ARRANZ, *Sources*, 309-314.

⁵⁷ V. p.es. quelle per le ore della giornata in DUN, cxxvi-cxxvii.

⁵⁸ Come nei riti della *Litê*.

⁵⁹ COD, 12; MER, 136. Vd. anche le precisazioni di F. MARES, *Slovanskâ Liturgie sv. Petra*, in *Текстологија средњовековних јужнословенских књижевности*, Belgrado 1981, 207, nota 27.

⁶⁰ Descrizione JAC.POR, 181-200; ARRANZ, *Sources*, 300-302.

⁶¹ JAC.POR, 178.

⁶² JAC.PAL, 111.

⁶³ Tuttavia va rilevato, p. es., al f. 20^v, il fenomeno calabrese delle iniziali maggiori che a volte ripetono nell'ansa la stessa lettera, vd. LUCÁ, *Attività scrittoria*, 67; ID., *Scuola niliana*, 381, nota 288.

⁶⁴ H. STEVENSON, *Codices manuscripti graeci Reginae Suecorum et Pii II*; Roma 1888, 60-61; FOL, 46-48; cfr. CANART-PERI, 308; BUONOCORE I, 578; CERESA, 235-236.

⁶⁵ La scrittura è simile ai codici *Vaticano gr. 2022* (a. 952/3) di Marco e *Vaticano gr. 2027* (a. 959) di Teognoste (vd. LUCÁ, *Catalogo*, 22).

27) *Sinai gr.* 956 (X sec.) S956

Rotolo di pergamena, mm. 7750 x 240, mutilo dell'inizio e della fine, un frammento inedito del quale è stato però rinvenuto di recente al Sinai⁶⁶. La scrittura è molto vicina alla collezione di scritti monastici copiata dal monaco Paolo nel *Gerusalemme Haghiōs Stauros* 55 del 927⁶⁷. È un kontakion classico ad uso di un celebrante indicato genericamente come ἀρχιερεύς⁶⁸, ma realizzato a partire da un prototipo costantinopolitano⁶⁹.

28) *Sinai gr.* 957 (X sec.) S957

Pergamena, mm. 123 x 87, ff. 85⁷⁰. Eucologio pontificale mutilo dell'inizio e delle fine⁷¹ di cui i ff. 41-69 e 79-85 riportano delle letture⁷². Per l'essenziale dipende sicuramente da una fonte bizantina come dimostrano le rubriche per l'Haghiastos della Teofania⁷³. Tuttavia in più occasioni il canovaccio costantinopolitano è stato integrato con eucologia locale⁷⁴, probabilmente in Palestina⁷⁵.

29) *Sinai gr.* 958 (XI sec.) S958

Pergamena, mm. 188 x 157, ff. 118. Eucologio presbiterale⁷⁶ di

⁶⁶ V., per esempio, L. POLITIS, *Nouveaux manuscrits grecs découverts au Mont Sinai. Rapport préliminaire*, Scriptorium XXXIV (1980), 5-17.

⁶⁷ K. WEITZMANN-G. GALAVARIS, *The Monastery of Saint Catherine of Mount Sinai. The Illuminated Greek Manuscripts. Volume One: From the Ninth to the Twelfth Century*, Princeton, New Jersey 1990, 33-34.

⁶⁸ Descrizione DMITR, 12-19, ma con rimandi al GOAR non sempre pienamente giustificati.

⁶⁹ Come dimostra la struttura tripartita dell'eucologia per l'Haghiastos della Teofania (apologia-preghiera di consacrazione-kephaloklisis, senza alcun *Prologos*).

⁷⁰ Sul foglio di guardia è stato annotato un computo cronologico che dà l'anno 933/4.

⁷¹ Descrizione DMITR, 1-12, *sed cave*: la numerazione dei fogli spesso risulta aumentata di una decina.

⁷² Segnalo quelle per l'apostolo Pietro (ff. 46^v-49^r), San Nicola (ff. 49^v-52^r) San Giovanni il Teologo (= Evangelista) (ff. 60^v-62^r) e per il profeta Elia (ff. 64^r-66^r). Un ulteriore frammento di letture appartenente al *Sinai gr.* 957 è il manoscritto *Oct. 151* della Società degli Amici della Letteratura antica di San Pietroburgo ora nella Biblioteca Pubblica Statale (GPB), per cui v. Ch. LOPAREV, *Описание рукописей Императорскаго Общества Любителей Древней письменности*, III: *Рукописи в осьмушку*, San Pietroburgo 1899, 172.

⁷³ Verso la fine della preghiera Μέγας εἰ, Κύριε (f. 38^v) si legge: "Ὅταν δὲ εὐλογεῖ ὁ πατριάρχης τὰ ὕδατα εἰς τὸ παλάτιον, προστίθῃσι τῇ παρουσίᾳ εὐχῆ καὶ τοῦτο. Καὶ σῶσον, Κύριε...". Altrove invece il redattore si serve del termine più generico di 'Αρχιερεύς (cfr. ff. 31^v e 33^r e, nell'Iniziazione cristiana, i ff. 11^r, 12^v, 16^r, 17^r (DMITR, 2-3).

⁷⁴ Per esempio le formule per l'unzione post-battesimale con il Myron (f. 19^v) (v. ARR.IL2, 86: formula DA), ed il *Prologos* attribuito a Germano di Costantinopoli per l'Haghiastos della Teofania (ed. DMITR, 7-8).

⁷⁵ JAC.KTI, 147.

⁷⁶ Descrizione DMITR, 19-39 (la numerazione dei fogli è però alterata).

provenienza palestinese⁷⁷ con una lacuna tra i ff. 96 e 97⁷⁸ ed una serie di letture⁷⁹. Molti sono gli elementi periferici o locali⁸⁰ innestati nella struttura bizantina del libro, rilevabili in particolare nei riti matrimoniali⁸¹ e nella Gonyklisia di Pentecoste⁸².

30) *Sinai gr. 959* (XI sec.)

S959

Pergamena, mm. 147 x 120, ff. 152, mutilo dell'inizio e della fine e molto lacunoso⁸³. È un eucologio presbiterale⁸⁴ con fonti episcopali di tradizione costantinopolitana⁸⁵ e numerosi influssi eucologici palestinesi⁸⁶, luogo di probabile provenienza.

31) *Sinai gr. 961* (XI/XII sec.)

S961

Pergamena, mm. 156 x 128, ff. 100⁸⁷. Eucologio presbiterale con fonti episcopali⁸⁸ e palestinesi⁸⁹ in parte già incontrati negli eucologi precedenti⁹⁰.

⁷⁷ JAC.KTI, 147.

⁷⁸ Come avverte anche una nota araba nello stesso f. 96^v. Ringrazio p. Basilio Mamdouh, OFM che ha avuto la gentilezza di leggermi e tradurmi il testo arabo.

⁷⁹ Ff. 97^r-111^v, apostolo-vangelo e vangeli per l'*Orthros* domenicale.

⁸⁰ P.es. serie di preghiere dell'ambone (ff. 36^v-46^f); *Prologos* per *Haghiasmos* della Teofania (ff. 74^r-76^f); formule per l'unzione post-battesimale (f. 71^r) (cfr. ARR.IL2, 87), preghiere di "doppia apolysis" per le Ore (ff. 112^r-117^f).

⁸¹ G. BALDANZA, *Il rito matrimoniale dell'Eucologio Sinaitico Greco 958 ed il significato della coronazione nella δόξα καὶ τιμῆ. Proposte per una ricerca teologica*, EL 95 (1981), 289-315.

⁸² Descritta in DMITR, 28-31.

⁸³ A) tra i ff. 94 e 95 (fine del Battesimo e preghiera di abluzione); B) tra i ff. 100 e 101 (preghiera per i malati inc. ...ἀπὸ τῆς ἀρρωστίας καὶ ἀποκατάστησον τῇ ἀγίᾳ σου ἐκκλησίᾳ, ἵνα ἐν πάσιν δοξάζῃ σου τὸ πανάγιον ὄνομα, τοῦ Πατρὸς ... τῶν αἰώνων. ἀμήν); C) tra i ff. 108 e 109 (preghiera per la siccità mutila dell'inizio); D) tra i ff. 111 e 113, mentre il f. 112 va inserito tra i ff. 6-7 (*Pre-Sanctus* della Liturgia di Basilio); i ff. 70^r r. 5 fino a 70^v compreso, sembrano di altra mano.

⁸⁴ Descrizione DMITR, 42-64; ARRANZ, *Sources*, 306-308.

⁸⁵ V. in particolare l'incoronazione del βασιλεύς (ff. 126^r-128^r), ma anche riti che provengono, con qualche sporadico adattamento, dalla Liturgia della *Polis* come: a) il rito per l'anniversario della dedicazione della "Grande Chiesa" (ff. 71^r-72^v) (cfr. MATEOS, II, 186-187); b) *Apotaxis-Syntaxis* dei candidati all'iniziazione cristiana (ff. 113^r-119^v); c) Confezione del *Myron* (ff. 120^r-122^v).

⁸⁶ Preghiera prima (f. 77^r) e dopo (f. 78^r) la proclamazione del Vangelo dell'*Orthros* festivo (quest'ultima = *Mosca, Russkaja Gosudarstvennaja Biblioteka, Sevastianov gr. 27*); preghiera dell'incenso e della vestizione del celebrante nella Liturgia eucaristica (v. S. PARENTI, *Due preghiere dei "Fogli slavi del Sinai"*, L'Altra Europa 1/217 (1988), 51-55); *Prologos* per l'*Haghiasmos* della Teofania (ff. 95^v-97^r).

⁸⁷ Con lacuna di quattro fogli tra i ff. 50 e 51; descr. DMITR, 78-83; i ff. 96^v-98^r contengono una pericope evangelica ed una apostolica per la professione monastica.

⁸⁸ P.es. l'ἀρχιερεὺς che compare nella Liturgia di Crisostomo.

⁸⁹ In particolare una rara preghiera dell'ambone nella Liturgia di Crisostomo (cfr. JAC.SKE, 57-58).

⁹⁰ Formula per l'unzione con il *Myron* (cfr. ARR.IL2, 85); *Prologo* per

- 32) *Sinai gr. 962* (XI/XII sec.) S962
 Pergamena, mm. 140 x 112, ff. 202. Eucologio presbiterale mutilo dell'inizio⁹¹ con apporti orazionali palestinesi⁹².
- 33) *Sinai gr. 973* (a. 1152/1153) S973
 Carta borbicina, mm. 170 x 132, ff. III, 168. Scritto dal presbitero Aussenzo⁹³.
- 34) *Vaticano gr. 1552* (XII sec.) V1552
 Pergamena, 190 x 149, ff. 40⁹⁴. Eucologio attribuito da Gianelli all'Italia meridionale, sembra piuttosto di provenienza orientale⁹⁵.
- 35) *Vaticano gr. 1554* (XII sec. in.) V1554
 Pergamena, mm. 195 x 135, ff. II + 214 + 181A⁹⁶. Eucologio italo-greco copiato dal presbitero Giovanni⁹⁷.
- 36) *Vaticano gr. 1811* (a. 1147) V1811
 Pergamena, mm. 200 x 155, ff. 171⁹⁸. Eucologio calabro-settentrionale copiato dal presbitero Pietro.
- 37) *Vaticano gr. 1833* (X sec. ex.) V1833
 Pergamena, mm. 190 x 155, ff. 71. Eucologio monastico⁹⁹ mutilo dell'inizio e della fine, già appartenuto alla biblioteca di Grottaferata¹⁰⁰ e classificabile tra quei manoscritti definiti genericamente "campaniens", legati al movimento monastico niliano¹⁰¹. Il codice è stato descritto da P. Canart¹⁰².

gelo all'*Orthros* (f. 90^{r-v}) (= SEV e S959).

⁹¹ Descrizione DMITR, 64-75, lacuna tra i ff. 71 e 72; i ff. 172-202 sono occupati da letture.

⁹² Preghiere dell'ambone per le Ore e Prologo per l'*Hagiasmos* della Teofania.

⁹³ Descrizione DMITR 83-127; cfr. anche AA.VV., *Specimina Sinaitica. Die datierten griechischen Handschriften des Katharinen-Klosters auf dem Berge Sinai* (9. bis 12. Jhd.), Berlin 1983, 48-49.

⁹⁴ Descrizione GIANNELLI, 131-134.

⁹⁵ CANART-PERI, 607; BUONOCORE II, 905; CERESA, 384.

⁹⁶ GIANNELLI, 135-144; CANART-PERI, 607-608; BUONOCORE II, 906; CERESA, 384-385.

⁹⁷ LUCA, *Attività scrittorica*, 25-73, spec. 66.

⁹⁸ CANART, *Codices Vaticani*, 182-190; CANART-PERI, 646; BUONOCORE II, 929-930; CERESA, 399.

⁹⁹ In una preghiera dell'ambone (f. 15^v) si legge: Καὶ τοῦτο τὸ ἱερὸν σύστημα τῆς μονῆς ταύτης καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ ἐστῶτας καὶ οἰκοῦντας ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀγάπῃ καὶ ὁμονοίᾳ συντήρησον... (JAC.PAB, 44).

¹⁰⁰ G. MERCATI, *Per la storia dei manoscritti greci di Genova, di varie badie basiliane d'Italia e di Patmo* (ST 86), Città del Vaticano 1935, 332.

¹⁰¹ R. DEVRÉESSE, *Les manuscrits grecs de l'Italie méridionale (Histoire, classement, paléographie)* (ST 183), Città del Vaticano 1955, 33.

¹⁰² CANART, *Codices Vaticani*, 272-278; CANART-PERI, 649; BUONOCORE II, 933-934; CERESA, 401.

- 38) *Vaticano gr.* 1836 (XI/XII sec.) V1970
 Pergamena, mm. 180 x 136, ff. 145 + 58A, 94A, 97A, 135A¹⁰³.
 Schematologhion con i riti funebri copiato in stile di Reggio.
- 39) *Vaticano gr.* 1872 (XII sec.) V1872
 Pergamena, mm. 155 x 120, ff. 146¹⁰⁴. L'eucologio proviene con
 buona approssimazione dalla Calabria settentrionale ed utilizza fonti
 costantinopolitane di nuova recensione.
- 40) *Vaticano gr.* 1970 (XII sec. *in.*) V1970
 Pergamena, mm. 160 x 120, ff. 242¹⁰⁵. Eucologio copiato nel
 monastero del Patir di Rossano, noto per la grande raccolta di formu-
 lari eucaristici, ed elaborato in buona parte da un modello costanti-
 nopolitano dell'XI secolo¹⁰⁶.

¹⁰³ CANART, *Codices Vaticani*, 283-285; CANART-PERI, 649; BUONOCORE II, 933; CERESA, 401.

¹⁰⁴ CANART, *Codices Vaticani*, 422-426; CANART-PERI, 652; BUONOCORE, II, 936; CERESA, 402.

¹⁰⁵ CANART-PERI, 663-664; BUONOCORE, II, 945; CERESA, 407.

¹⁰⁶ A. JACOB, *L'euchologe de Sancte-Marie du Patir et ses sources*, AA. VV., *Atti del Congresso internazionale su S. Nilo di Rossano* (28. Sett.-1. Ott. 1986), Rossano Capotefaruto 1989, 75-118.

SIGLE DEI MANOSCRITTI IMPIEGATI

- BAR** = Barberini gr. 336 (VIII sec.)
B329 = Barberini gr. 329 (XII sec.)
BOD = Oxford, Bodleian Library, Auctar. E. 5. 13 (a. 1121/2-1132)
G01 = Grottaferrata Γ.β. I (XII sec. *ex.*)
G02 = Grottaferrata Γ.β. II (XII sec. *in.*)
G04 = Grottaferrata Γ.β. IV (X sec.)
G05 = Grottaferrata Γ.β. V (a. 1018/1019)
G06 = Grottaferrata Γ.β. VI (XI/XII sec.)
G07 = Grottaferrata Γ.β. VII (X sec. *ex.*)
G08 = Grottaferrata Γ.β. VIII (XII sec.)
G10 = Grottaferrata Γ.β. X (X/XI sec.)
G12 = Grottaferrata Γ.β. XII (XIII sec. *ex.*)
G35 = Grottaferrata Γ.β. XXXV (XII sec.)
GZd2 = Grottaferrata Z.δ. II (a. 1090)
M153 = Messina gr. 153 (XI sec. *ex.*)
M160 = Messina gr. 160 (XI sec.)
M172 = Messina gr. 172 (a. 1178/1179)
MOS = Mosca, Biblioteca Statale, Sevastianov 474 (Rumjantsev 27) (X sec.)
O43 = Ottoboni gr. 43 (XI sec.)
O175 = Ottoboni gr. 175 (XI sec.)
O344 = Ottoboni gr. 344 (a. 1177)
O434 = Ottoboni gr. 434 (a. 1174/1175)
PC213 = Paris, Coislin 213 (a. 1027)
PS476 = Paris, Suppl. gr. 476 (XV sec.)
PET = St. Peterburg, Biblioteca Pubblica Statale, gr. 226 (X sec.)
R75 = Regina di Svezia gr. 75 (a. 982/983)
S956 = Sinai gr. 956 (X sec.)

- S957** = Sinai gr. 957 (X sec.)
S958 = Sinai gr. 958 (XI sec.)
S959 = Sinai gr. 959 (XI sec.)
S961 = Sinai gr. 961 (XI/XII sec.)
S962 = Sinai gr. 962 (XI/XII sec.)
S973 = Sinai gr. 973 (a. 1152/1153)
V1552 = Vaticano gr. 1552 (XII sec.)
V1554 = Vaticano gr. 1554 (XII sec. *in.*)
V1811 = Vaticano gr. 1811 (a. 1147)
V1833 = Vaticano gr. 1833 (X sec. *ex.*)
V1836 = Vaticano gr. 1836 (XII sec.)
V1872 = Vaticano gr. 1872 (XII sec.)
V1970 = Vaticano gr. 1970 (XII sec. *in.*)

EUCOLOGIO

SEGNİ CRITICI

- () per la trascrizione diplomatica delle note marginali
- < > per integrare eventuali parti mancanti o per aggiungere qualche elemento in forma ipotetica
- { } per espungere elementi doppi o superflui

N.B. L'edizione dei nn° 1-148 (pp. 1-158) è curata da Elena Velkovska, mentre quella dei nn° 149-288 (pp. 158-315) si deve a Stefano Parenti.

1. 1) *Λειτουργία τοῦ ἁγίου Βασιλείου.* 1^f
- 2) *Εὐχὴ ἣν ποιεῖ ὁ ἱερεὺς ἐν τῷ σκευοφυλακίῳ ἀποτιθεμένου (sic) τοὺς ἄρτους ἐν τῷ δίσκῳ.*
- α' 3) Ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὸν οὐράνιον ἄρτον, τὴν τροφήν τοῦ παντὸς κόσμου^a, τὸν Κύριον ἡμῶν καὶ Θεὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἑξαποστείλας^b σωτῆρα^c καὶ λυτρωτὴν^d καὶ εὐεργέτην, εὐλογοῦντα^e καὶ ἀγιάζοντα ἡμᾶς· αὐτὸς εὐλόγησον τὴν πρόθεσιν ταύτην καὶ πρόσδεξαι αὐτὴν εἰς τὸ ὑπερουράνιον σου θυσιαστήριον· μνημόνευσον, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος, // τῶν προσενεγκάντων καὶ δι' οὗς προσηγαγον, καὶ ἡμᾶς ἀκατακρίτους διαφύλαξον ἐν τῇ ἱερουργίᾳ τῶν θείων σου μυστηρίων. Ἐκφώ<νησις>· Ὅτι ἡγιασται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς. 1^v

^a Cfr. Io 6,51; ^b Gal 4,4; ^c I Io 4,14; ^d Act 7,35; ^e Act 3,26.

= BUN.HSZ 258; BUN.ANA 201; SWA 76; LEW 309; ORL 22; STR.BAR 1; TRE.LIT 17; MORA 9.

+ GOAR 51,135; SWA 108; KRA 237; BEI 2,44,133; STR.MIS 93; JAC.MES 1.2; PAS 268; THI 1; PAR. G04 3; ROM 42; PAP 33,53; ZER 47,75.

2. 1) *Εὐχὴ ἀντιφώνου α'.*
- β' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, οὗ τὸ κράτος ἀνεῖκαστον καὶ ἡ δόξα ἀκατάληπτος, οὗ τὸ ἔλεος ἀμέτρητον^b καὶ ἡ φιλανθρωπία ἄφατος· αὐτὸς, Δέσποτα, κατὰ τὴν εὐσπλαχνίαν σου ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὸν

ἄγιον οἶκον // τοῦτον^c, καὶ ποιήσον μεθ' ἡμῶν 2^f
καὶ τῶν συνευχομένων ἡμῶν πλούσια τὰ ἔλέη σου
καὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου. Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι
πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ^d καὶ προσκύνησις,
τοῦ Πατρὸς (sic), καί.

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b Oratio Manasses 6; ^c cfr. 3
Regn 8, 28,29; ^d cfr. 1 Tim 1,17.

= BUN.HSZ 538; BUN.ANA 202; SWA 76; LEW 310; ORL
48; STR.BAR 2; TRE.LIT 17; MORA 9.

+ GOAR 52,135; SWA 111; KRA 238; BEI 6,48; COD
308; STR.MIS 93; JAC.MES 1.4; PAS 269,308; THI
2; PAR.G04 4; ROM 44; PAP 34,54; ZER 49,76.

3. 1) Εὐχὴ ἀντιφώνου β'.

γ' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, σῶσον τὸν λαόν σου καὶ
εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου^b. τὸ πλήρωμα τῆς
ἐκκλησίας σοῦ ἐν εἰρήνῃ διαφύλαξον. ἀγίασον
τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἴκου σου^c.
σὺ αὐτοὺς ἀντιδόξασον τῇ θεϊκῇ σου // δυνάμει, 2^v
καὶ μὴ ἔγκαταλίπης^d ἡμᾶς, ὁ Θεός, τοὺς ἐλπίζον-
τας ἐπὶ σοί^e. Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι σὸν τὸ κράτος,
καὶ σοῦ ἔστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις^f καί.

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b Ps 27,9; ^c Ps 25,8; ^d cfr. Ps
26,9; ^e cfr. Ps 16,7; ^f Mt 6,13.

= BUN.HSZ 539; BUN.ANA 203; SWA 76; LEW 311; ORL
56; STR.BAR 3; TRE.LIT 32; MORA 9.

+ GOAR 53,136; SWA 112; KRA 238; BEI 6,48; STR.
MIS 93; JAC.MES 1.5; PAS 271; THI 3; PAR.G04 5;
ROM 45; PAP 34,55; ZER 49,77.

4. 1) *Εὐχὴ ἀντιφώνου γ'.*
- δ' 2) Ὁ τὰς κοινὰς ταύτας καὶ συμφώνους ἡμῖν χαρισάμενος προσευχάς, ὃ καὶ δύο καὶ τρισὶ συμφωνοῦσιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου τὰς αἰτήσεις παρέχειν ἐπαγγειλάμενος^a, αὐτὸς καὶ νῦν τῶν δούλων σου τὰ αἰτήματα πρὸς τὸ συμφέρον πλήρωσον^b, χορηγῶν ἡμῖν ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι τὴν ἐπίγνωσιν // τῆς σῆς ἀληθείας^c, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ζωὴν αἰώνιον χαριζόμενος. Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξ<αν>.

3^r

^a Cfr. Mt 18, 19-20; ^b Ps 19,6; 1 Cor 12,7; ^c 1 Tim 2,4; Hebr 10, 26.

= BUN.HSZ 539; BUN.ANA 203; SWA 76; LEW 311; ORL 56; STR.BAR 4; TRE.LIT 36; MORA 10.

+ GOAR 53,136; SWA 113; KRA 239; BEI 9,50; STR.MIS 93; JAC.MES 1.6; PAS 3,273; THI 4; PAR.G04 6; ROM 45; PAP 35,55; ZER 49,77.

5. 1) *Εὐχὴ τῆς εἰσόδου.*
- ε' 2) Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὃ καταστήσας ἐν οὐρανοῖς τάγματα καὶ στρατιὰς ἀγγέλων καὶ ἀρχαγγέλων πρὸς λειτουργίαν τῆς σῆς δόξης, ποιήσον σὺν τῇ εἰσόδῳ ἡμῶν εἴσοδον ἁγίων ἀγγέλων γενέσθαι, συνλειτουργούντων ἡμῖν καὶ συνδοξολογούντων τὴν σὴν ἀγαθότητα. Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι πρέπει σοι. //

^a Dan 9,15.

- = BUN.HSZ 540; BUN.ANA 203; SWA 76; LEW 312; ORL 62; STR.BAR 5; TRE.LIT 37; MORA 10.
- + GOAR 54,136; KRA 239; BEI 9,50; COD 167; STR.MIS 95; JAC.MES 1.7; PAS 275; THI 5; PAR.G04 7; ROM 46; PAP 36, 55; ZER 50,78.

6. 1) *Εὐχὴ τοῦ τρισαγίου.*

3^v

ς' 2) Ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, ὁ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος^a, ὁ τρισαγία φωνῆ ὑπὸ τῶν Σεραφίμ ἀνυμνούμενος καὶ ὑπὸ τῶν Χερουβίμ δοξολογούμενος καὶ ὑπὸ πάσης ἐπουρανίου δυνάμεως προσκυνούμενος· ὁ ἐκ τοῦ μῆ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν τὰ σύμπαντα^b· ὁ κτίσας τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα σὴν καὶ ὁμοίωσιν^c, καὶ παντί σου χαρίσματι κατακοσμήσας, καὶ διδοὺς αἰτοῦντι σοφίαν καὶ σύνεσιν^d, καὶ μὴ παρορῶν ἁμαρτὰ--/-νοντα, ἀλλὰ θέμενος ἐπὶ σωτηρία μετάνοιαν· ὁ καταξιώσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀναξίους δούλους σου καὶ ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ στήναι κατενώπιον τῆς δόξης^e τοῦ ἁγίου σου θυσιαστηρίου, καὶ τὴν ὀφειλομένην σοὶ προσκύνησιν καὶ δοξολογίαν προσάγειν· αὐτός, Δέσποτα, <πρόσδεξαι>¹ καὶ ἐκ στόματος ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὸν τρισαγίον ὕμνον, καὶ ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητί σου· συνχώρησον ἡμῖν // πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον· ἁγίασον ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα, καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ὀσιότητι λατρεύειν σοὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν^f,

4^r

4^v

¹ Cfr., p. es., G04, 4^v e MOS, 6^r.

πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰώνων^ε σοι εὐαρεστησάντων. Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι ἅγιος εἶ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμ<πομεν>.

^aIs 57,15; ^bSap 1,14; ^cSap 2,23; Gen 1, 26-27; ^d2 Par 1,10; ^eJd 24; ^fcfr. Lc 1, 74-75; ^gLc 1,70.

= BUN.HSZ 540; BUN.ANA 204; SWA 77; LEW 313; ORL 68; STR.BAR 6; TRE.LIT 54; MORA 10.

+ GOAR 55,137; SWA 115; KRA 240; BEI 17,55; STR. MIS 95; JAC.MES 1.8; PAS 277; THI 6; PAR.G04 8; ROM 48; PAP 36,56; ZER 51,78.

7. 1) Εὐχὴ τῆς ἄνω καθέδρας.

ζ' 2) Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων^a, σῶσον τὸν λαόν σου^b καὶ εἰρήνευσον αὐτὸν τῇ // δυνάμει 5^r τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος^c, διὰ τοῦ τύπου τοῦ τιμίου {σου}² σταυροῦ τοῦ μονογενοῦ<ς> σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν^d.

^aPs 83,9; ^bPs 27,9; ^cRom 15,13; ^d4 Mac 18,24.

= GOAR 150; BUN.HSZ 542; BUN.ANA 205; SWA 77; LEW 314; ORL 78; STR.BAR 7; TRE.LIT 54; MORA 11; PAR 52; ROM 49.

+ GOAR 83; ARR.ORT 129; PAR 52 (cfr. n. 26.2).

²Cfr. 26.2.

8. 1) *Εὐχὴ τῆς ἐκτενῆς τοῦ "Κύριε ἐλέησον".*
 η' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, τὴν ἐκτενὴν ταύτην ἱκεσίαν
 πρόσδεξαι παρὰ τῶν σῶν δούλων καὶ ἐλέησον ἡμᾶς
 κατὰ τὸ πληθὸς τοῦ ἐλέους σου^b, καὶ τοὺς οἰ-
 κτιρμούς σου κατὰπεμψον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ πάντα
 τὸν λαόν σου τὸν ἀπεκδεχόμενον τὸ παρὰ σοῦ //
 πλοῦσιον ἔλεος^c. *Ἐκφώ<νησις>*. "Ὅτι ἐλεήμων καὶ 5^v
 φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοί.

^a *Dan 9,15 (Theodot.);* ^b *2 Esdr 23,22;* ^c *cf. Eph 2,4.*

= BUN.HSZ 542; BUN.ANA 206; SWA 77; LEW 315; ORL
 100; STR.BAR 8; TRE.LIT 59; MORA 11.

+ GOAR 56,137,639; KRA 77; BEI 15,56; STR.MIS 95;
 JAC.MES 1.10; PAS 278,12; DUN 121; THI 7; PAR.
 G04 9; ROM 51; PAP 38,57; ZER 54,79,111 (cf.
 n. 27.2).

9. 1) *Εὐχὴ κατηγουμένων.*
 θ' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ ἐν οὐρανοῖς κατοικῶν^b καὶ
 ἐπιβλέπων ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα σου, ἐπίβλεψον καὶ
 ἐπὶ τοὺς δούλους σου τοὺς κατηγουμένους τοὺς
 κεκλικότας τοὺς ἑαυτῶν ἀχένας ἐνώπιόν σου· δὸς
 αὐτοῖς τὸν ἐλαφρὸν ζυγόν^c, ποιήσον αὐτοὺς μέλη
 τῆς ἀγίας σου ἐκκλησίας καὶ καταξίωσον αὐτοὺς
 τοῦ λουτροῦ // τῆς παλιγγενεσίας^d, τῆς ἀφέσεως 6^r
 τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρσίας,
 εἰς ἐπίγνωσιν σοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ^e ἡμῶν.
Ἐκφώ<νησις>. "Ἴνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσιν
 τὸ πάντιμ<ον>.

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b Ps 2,4; Ps 112,5; ^c Mt 11,30; ^d Tit 3,5; ^e Io 17,3; cfr. Col 1,10.

= BUN.HSZ 543; BUN.ANA 207; SWA 77; LEW 315; ORL 104; STR.BAR 9; TRE.LIT 166; MORA 11.

+ GOAR 138; SWA 118; KRA 242; BEI 58; STR.MIS 95; PAS 280; THI 8; PAR.G04 10; ROM 81; PAP 57; ZER 80.

10. 1) Εὐχὴ πιστῶν α',

2) μετὰ τὸ ἀπλωθῆναι τὸ εἰλητόν.

ι' 3) Σὺ, Κύριε, κατέδειξας ἡμῖν τὸ μέγα τοῦτο τῆς σωτηρίας μυστήριον^a, σὺ κατηξίωσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀναξίους δούλους σου γενέσθαι λειτουργοὺς τοῦ ἁγίου σου θυσιαστηρίου· σὺ ἰκάνωσον ἡμᾶς {τῇ} // τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος^b εἰς τὴν διακονίαν ταύτην^c, ἵνα ἀκατακρίτως στάντες ἐνώπιον τῆς ἁγίας δόξης^d σου προσάγωμέν σοι θυσίαν αἰνέσεως^e. σὺ γὰρ εἶ ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν^f. Δός, Κύριε, καὶ ὑπὲρ τῶν <ἡμετέρων>³ ἁμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων^g δεκτὴν γενέσθαι τὴν θυσίαν ἡμῶν^h καὶ εὐπρόσδεκτονⁱ ἐνώπιόν σου. Ἐκφώ<νησις>· Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ^j καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρί.

6^v

^a Cfr. 1 Tim 3,16; ^b Rom 13,15; ^c cfr. 2 Cor 4,1; ^d Jd 24; ^e Hebr 13,15; ^f 1 Cor 12,6; ^g Hebr 9,7; ^h Philipp 4,18; Rom 15,16; ⁱ 1 Petr 2,5; ^j cfr. 1 Tim 1, 17.

³Cfr. 13.2, 29.3, 31.2; G04, 6^r e MOS, 8^f.

- = BUN.HSZ 544; BUN.ANA 208; SWA 78; LEW 316; ORL 114; STR.BAR 10; TRE.LIT 167; MORA 12.
- + GOAR 138; KRA 242; BEI 58; STR.MIS 97; PAS 282; THI 9; PAR.G04 11; ROM 82; PAP 58; ZER 81.

11. 1) *Εὐχὴ πιστῶν β'.*

ια' 2) Ὁ Θεὸς ὁ ἐπισκεψάμενος // ἐν ἐλέει καὶ 7^f
οἰκτιρμοῖς^a τὴν ταπεινώσιν ἡμῶν^b, ὁ στήσας ἡμᾶς
τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἁμαρτωλοὺς καὶ ἀναξίους δο-
λοῦς σου κατενώπιον τῆς ἁγίας δόξης σου^c λει-
τουργεῖν τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ· σὺ ἐνίσχυσον
ἡμᾶς τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος^d εἰς
τὴν διακονίαν ταύτην^e, καὶ δὸς ἡμῖν λόγον ἐν
ἀνοίξει τοῦ στόματος^f ἡμῶν, εἰς τὸ ἐπικαλεῖσθαι
τὴν χάριν τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος ἐπὶ τῶν μελ-
λόντων προτίθεσθαι δώρων. Ἐκφώ<νησις>. Ὅπως
ὑπὸ τοῦ κράτους<ς> σου πάντοτε φυλαττόμενοι, σοὶ
δόξαν. //

^a Ps 102,4; ^b cfr. Lc 1,48; ^c Jd 24; ^d Lc 4,14; Rom 15,13; ^e 2 Cor 4,1; cfr. 1 Tim 1,12; ^f Eph 6,19.

- = BUN.HSZ 545; BUN.ANA 209; SWA 78; LEW 317; ORL 122; STR.BAR 11; TRE.LIT 167; MORA 12.
- + GOAR 138; KRA 244; BEI 59; STR.MIS 97; PAS 284; THI 10; PAR.G04 12; ROM 83; PAP 58; ZER 81.

12. 1) *Εὐχὴ ἣν ποιεῖ ὁ ἱερεὺς ὑπὲρ ἑαυτοῦ τῶν χερουβι- 7^v
κῶν λεγομένων.*

ιβ' 2) Οὐδεὶς ἄξιος τῶν συνδεδεμένων ταῖς σαρκικαῖς

ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς^a προσέρχεσθαι ἢ προσεγγίξιν ἢ λειτουργεῖν σοι, Βασιλεῦ τῆς δόξης^b. τὸ γὰρ διακονεῖν σοι μέγα καὶ φοβερὸν καὶ ταῖς ἐπουρανίαις δυνάμεσιν ἀπρόσιτον. Ἄλλ' ὅμως διὰ τὴν σὴν ἄφατον φιλανθρωπίαν ἀτρέπτως καὶ ἀναλλοιώτως γέγονας ἄνθρωπος, καὶ ἀρχιερεὺς ἡμῶν ἐξημέτισας, καὶ τῆς λειτουργικῆς ταύτης καὶ ἀναιμάκτου θυσίας τὴν ἱε-//ρουργίαν παρέδωκας 8^f ὡς Δεσπότης τῶν ἀπάντων^c. Σὺ γὰρ δεσπότης τῶν ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων^d, ὁ ἐπὶ θρόνου χερουβικοῦ ἐποχούμενος, ὁ τῶν Σεραφεὶμ Κύριος καὶ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ^e, ὁ μόνος ἅγιος καὶ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος^f. Σὲ δυσωπῶ, τὸν μόνον ἀγαθὸν καὶ εὐήκοον, ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμὲ^g τὸν ἁμαρτωλὸν καὶ ἀχρεῖτον δοῦλόν^h σου, καὶ ἰκάνωσόν με τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου σου Πνεύματοςⁱ, ἐνδεδυμένον τὴν τῆς ἱερατείας // χάριν, παραστῆναι τῇ ἀγία σου 8^v ταύτῃ τραπέξῃ καὶ ἱερουργῆσαι τὸ ἅγιόν σου σῶμα καὶ τὸ τίμιον αἷμα. Σοὶ γὰρ κλίνω τὸν ἔμαντοῦ αὐχένα καὶ δέομαί σου, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ^j, μηδὲ ἀποδοκιμάσῃς με ἐκ παίδων^{4k} σου, ἀλλὰ ἀξίωσον προσενεχθῆναί σοι τὰ δῶρα ταῦτα καὶ ὑπ' ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ καὶ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου σου.

Σὺ γὰρ εἶ ὁ προσφέρων καὶ προσφερόμενος, καὶ ἀγιάζων καὶ ἀγιαζόμενος, Χριστὲ ὁ Θεὸς

⁴Cod. e G04, 7^f, G07, 6^f ποδων. Corretto secondo la citazione scritturistica, conservata in MOS, 9^v e S959, 4^v.

ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ
καὶ τῷ Υἱῷ. (sic) //

^a 1 Petr 2,11; Tit 3,3; ^b Ps 23,7; ^c cfr. Job 5,8;
Sap. 8,3; ^d 1 Par 29,11; ^e Soph 3,15; Io 1,49; 12,13
et a.; ^f Is 57,15; ^g Ps 24,16; ^h Mt 25,30; cfr. Lc
17,10; ⁱ Lc 4,14; Rom 15,13; ^j Ps 26,9; 142,7; ^k Sap
9,4.

= BUN.HSZ 545; BUN.ANA 210; SWA 78; LEW 318; ORL
126; STR.BAR 12; TRE.LIT 71; MORA 12; TAFT 147.

+ GOAR 58,138; SWA 122; KRA 245; BEI 19,59; STR.
MIS 97; JAC.MES 1.14; PAS 17,285; THI 11,28;
PAR.G04 13; ROM 58,83; PAP 40,58; ZER 57,82.

13. 1) *Εὐχὴ τῆς προσκομιδῆς τοῦ ἁγίου Βασιλείου μετὰ 9^f*
τὸ πληρῶσαι τὸν λαὸν τὸν μυστικὸν ὕμνον.
- ιγ' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ κτίσας ἡμᾶς καὶ ἀγαθῶν
εἰς τὴν ζωὴν ταύτην, ὁ ὑποδείξας ἡμῖν ὁδοὺς εἰς
σωτηρίαν, ὁ χαρισάμενος ἡμῖν οὐρανίων μυστηρίων
ἀποκάλυψιν· σὺ εἶ ὁ θέμενος ἡμᾶς εἰς τὴν διακο-
νίαν^b ταύτην ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματός σου
τοῦ ἁγίου^c. Εὐδόκησον δὴ, Κύριε, τοῦ γενέσθαι
ἡμᾶς διακόνους τῆς καινῆς σου διαθήκης^d, λει-
τουργοῦς τῶν ἁγίων σου μυστηρίων· πρόσδεξαι
ἡμᾶς προσεγγίζοντας τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ,
κατὰ τὸ πλῆθος // τοῦ ἐλέους σου^e, ἵνα γενώμεθα 9^v
ἄξιοι τοῦ προσφέρειν σοὶ τὴν λογικὴν ταύτην καὶ
ἀναίμακτον θυσίαν ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων
καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων^f, ἦν πρόσδεξάμενος
εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιον καὶ νοερόν σου
θυσιαστήριον εἰς ὁσμὴν εὐωδίας^g, ἀντικατάπεμψον

ἡμῖν τὴν χάριν τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος. Ἐπί-
 βλεψον ἐφ' ἡμᾶς, ὁ Θεός, καὶ ἔψιδε ἐπὶ τὴν λα-
 τρείαν ἡμῶν ταύτην καὶ πρόσδεξαι αὐτήν, // ὡς 10^f
 προσεδέξω Ἄβελ τὰ δῶρα^h, Νῶε τὰς θυσίας, Ἀβ-
 ραὰμ τὰς ὀλοκαρπώσειςⁱ, Μωσέως καὶ Ἀαρῶν τὰς
 ἱερωσύνας, Σαμουὴλ τὰς εἰρηνικὰς^j. ὡς προσεδέξω
 ἐκ τῶν ἁγίων σου ἀποστόλων τὴν ἀληθινὴν ταύτην
 λατρείαν, οὕτως καὶ ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν τῶν
 ἁμαρτωλῶν πρόσδεξαι τὰ δῶρα ταῦτα ἐν τῇ χρηστό-
 τητί σου, Κύριε^k, ἵνα καταξιωθέντες λειτουργεῖν
 ἀμέμπτως τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ, εὐρωμεν τὸν
 μισθὸν τῶν πιστῶν καὶ φρο-//νίμων οἰκονόμων^l 10^v
 ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀνταποδόσεως^m σου τῆς δικαίας.
 Ἐκφῶ<νησις>. Διὰ τῶν οἰκτιρῶν τοῦ μονογενοῦς
 σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ
 καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι.

- 3) Καὶ μετὰ τὸ "Ἀμήν",
- 4) ὁ ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσιν.
- 5) Ὁ λαός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.
- 6) Ὁ διάκονος· Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους.
- 7) Καὶ μετὰ τὸ δοθῆναι τὴν ἀγάπην, λέγει ὁ διάκο-
 νος· Τὰς θύρας, τὰς θύρας· πρόσχωμεν.
- 8) Ὁ λαός τὸ "Πιστεύω".

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b 1 Tim 1,12; ^c Lc 4,14; Rom 15,13; ^d 2 Cor 3,6; ^e 2 Esdr 23,22 ^f Hebr 9,7; ^g Eph 5,2; Philipp 4,18; ^h cfr. Gen 4,4; ⁱ cfr. Gen 22,13; ^j cfr. 1 Regn 11,15; ^k Ps 118,68; ^l Lc 12,42; ^m Os 9,7.

+ GOAR 164; KRA 247; BEI 61; STR.MIS 99; PAS 287;
THI 12; PAR.G04 15; ROM 85; PAP 59; ZER 83.

14. 1) Καὶ μετὰ τὸ "Πιστεύω",
 2) λέγει ὁ διάκονος· Στῶμεν καλῶς.
 3) Ὁ ἱερεὺς· Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου Πνεύματος εἶη μετὰ πάντων ὑμῶν.^a
 4) Ὁ λαός· Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου^b. //
 5) Ὁ ἱερεὺς· Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας. 11^f
 6) Ὁ λαός· Ἐχομεν πρὸς τὸν Κύριον.
 7) Ὁ ἱερεὺς· Εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ^c.
 8) Ὁ λαός· Ἄξιον καὶ δίκαιον.
 9) Καὶ ὁ ἱερεὺς ἀπάρχεται τῆς ἁγίας ἀναφορᾶς·
 10) Ὁ ὢν, Δέσποτα, Κύριε^d Θεέ, Πατὴρ παντοκράτωρ, προσκυνητέ, ἄξιον ὡς ἀληθῶς καὶ δίκαιον καὶ πρέπον τῇ μεγαλοπρεπείᾳ τῆς ἁγιωσύνης σου^e σὲ αἰνεῖν, σὲ ὑμνεῖν, σὲ εὐλογεῖν, σὲ προσκυνεῖν, σοὶ εὐχαριστεῖν, σὲ δοξάζειν, τὸν μόνον ὄντως ὄντα Θεόν, καὶ σοὶ προσφέρειν ἐν καρδίᾳ συντετριμμένη καὶ πνεύματι ταπεινώσεως^f τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν^g ἡμῶν, // ὅτι σὺ εἶ ὁ χαρισάμενος ἡμῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας^h. Καὶ τίς ἱκανὸς λαλῆσαι τὰς δυναστείας σου, ἀκουστὰς ποιῆσαι πάσας τὰς αἰνέσεις σουⁱ ἢ διηγῆσασθαι πάντα τὰ θαυμάσιά^j σου ἐν παντὶ καιρῷ; Δέσποτα, Δέσποτα τῶν <ἀπάντων>^{5k}, Κύριε οὐρανοῦ καὶ γῆς^l 11^v

⁵Supplito da G04, 8^v e MOS, 11^v.

καὶ πάσης κτίσεως^m ὄρωμένης τε καὶ οὐχ ὄρωμέ-
 νης, ὁ καθήμενος ἐπὶ θρόνου δόξης καὶ ἐπιβλέπων
 ἀβύσσουςⁿ, ἄναρχε, ἀόρατε, ἀκατάληπτε, ἀπερί-
 γραπτε⁶, ἀναλλοίωτε, ὁ Πατὴρ τοῦ // Κυρίου ἡμῶν 12^f
 Ἰησοῦ Χριστοῦ^o τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος
 τῆς ἐλπίδος ἡμῶν^p, ὅς ἐστιν εἰκὼν τῆς σῆς ἀγα-
 θότητος^q, σφραγὶς ἰσότυπος, ἐν ἑαυτῷ δεικνὺς σὲ
 τὸν Πατέρα^r, λόγος ζῶν, Θεὸς ἀληθινός^s, ἡ πρὸ
 αἰώνων σοφία, ζωή^t, ἁγιασμός, δύναμις, τὸ φῶς
 τὸ ἀληθινόν^u, παρ' οὗ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐξεφά-
 νη, τὸ τῆς ἀληθείας Πνεῦμα^v, τὸ τῆς υἰοθεσίας^w
 χάρισμα, ὁ ἀρραβὼν τῆς μελλούσης κληρονομίας^x,
 ἡ ἀπαρχὴ τῶν αἰώνιων ἀγαθῶν, ἡ ζωοποιὸς // δύ- 12^v
 ναμις, ἡ πηγὴ τοῦ ἁγιασμοῦ, παρ' οὗ πᾶσα κτίσις
 λογικὴ τε καὶ νοερὰ δυναμουμένη σοὶ λατρεύει
 καὶ σοὶ τὴν αἰδίον ἀναπέμπει δοξολογίαν, ὅτι τὰ
 σύμπαντα δοῦλα σά^y. Σὲ γὰρ αἰνοῦσιν ἄγγελοι,
 ἀρχάγγελοι, θρόνοι, κυριότητες, ἀρχαί, ἔξουσί-
 αι^z, δυνάμεις, καὶ τὰ πολυόμματα⁷ Χερουβεὶμ,
 σοὶ παρίστανται κύκλω τὰ Σεραφεὶμ, ἔξ πτέρυγες
 τῷ ἐνὶ καὶ ἔξ πτέρυγες τῷ ἐνὶ· καὶ ταῖς μὲν δυ-
 σὶ κατακαλύπτουσιν τὰ πρόσωπα ἑαυτῶν καὶ ταῖς
 // δυσὶ τοὺς πόδας καὶ δυσὶ πετόμενα, κέκραγεν 13^f
 ἕτερον πρὸς τὸ ἕτερον^{aa} ἀκαταπαύστοις στόμασιν,
 ἀσιγήτοις θεολογίαις. Ἐκφά<νησις>· Τὸν ἐπινί-
 κιον ὕμνον ἄδοντα, βοῶντα, κεκραγότα καὶ λέγον-
 τα·

⁶ Cod. ἀπεριγραπται.

⁷ Cod. πολλομοματα.

11) Ὁ λαός Ἅγιος.

^a 2 Cor 13,13; ^b 2 Tim 4,22; ^c cfr. Jdt 8,25; ^d cfr. Jer 1,6; ^e cfr. Ps 144,5; ^f Ps 50,19; Dan 3,39; ^g Rom 12,1; ^h Hebr 10, 26; ⁱ Ps 105,2; ^j Ps 25,7; ^k cfr. Job 5,8; Sap 8,3; ^l Mt 11,25; ^m 3 Mac 2,2; ⁿ Dan 3,54-55; ^o 2 Cor 1,3; ^p 1 Tim 1,1; Tit 2,13; ^q Sap 7,26; ^r cfr. Io 14,8; ^s 1 Io 5,20; ^t cfr. Io 14,6; ^u Io 1,9; ^v Io 14,17; ^w Rom 8,15; ^x Eph 1,14; ^y Ps 118,91; ^z Col 1, 16; ^{aa} Is 6,2-3.

= BUN.HSZ 549; BUN.ANA 215; SWA 79; LEW 321; ORL 166; ENG 3; STR.BAR 14-15; TRE.LIT 173; MORA 14; PE 230.

+ GOAR 141; KRA 251; BEI 63; STR.MIS 101; PAS 289; THI 13; PAR.G04 16; ROM 87; PAP 61; ZER 85.

15. 1) Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς λέγει·

2) Μετὰ τούτων τῶν μακαρίων δυνάμεων, Δέσποτα φι-
λάνθρωπε, καὶ ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ βοῶμεν καὶ λέ-
γομεν Ἅγιος εἶ ὡς ἀληθῶς καὶ πανάγιος, καὶ
οὐκ ἔστιν μέτρον τῆς μεγαλοπρεπείας τῆς ἀγιωσύ-
νης σου^a, καὶ ὅσιος ἐν πᾶσιν τοῖς ἔρ-//-γοις 13^v
σου, ὅτι ἐν δικαιοσύνῃ καὶ κρίσει ἀληθινῆ^b πᾶν-
τα ἐπήγαγες ἡμῖν· πλάσας γὰρ τὸν ἄνθρωπον, χοῦν
λαβὼν ἀπὸ τῆς γῆς^c, καὶ εἰκόνι τῆ σῆ^d, ὁ Θεός,
τιμήσας αὐτόν, τέθηκας αὐτόν ἐν παραδείσῳ τῆς
τρυφῆς, ἀθανασίαν ζωῆς καὶ ἀπόλαυσιν αἰωνίων
ἀγαθῶν ἐν τῇ τηρήσει τῶν ἐντολῶν σου ἐπαγγελιά-
μενος αὐτῷ· ἀλλὰ παρακούσαντα⁸ σοῦ τοῦ ἀληθινοῦ

⁸ Cod. παρακουσαντος.

Θεοῦ^ε τοῦ κτίσαντος αὐτὸν καὶ τῇ ἀπάτῃ τοῦ ὄφε-
 ως ὑπαχθέντα^δ, νεκρωθέντα τε αὐτὸν τοῖς // οἰ- 14^f
 κείοις αὐτοῦ παραπτώμασιν, ἐξώρισας αὐτὸν ἐν τῇ
 δικαιοκρισίᾳ σου, ὁ Θεός, ἐκ τοῦ παραδείσου εἰς
 τὸν κόσμον τοῦτον^ε, καὶ ἀπέστρεψας αὐτὸν εἰς
 τὴν γῆν ἐξ ἧς ἐλήφθη^η, οἰκονομῶν αὐτῷ τὴν ἐκ
 παλινγενεσίας σωτηρίαν τὴν ἐν αὐτῷ τῷ Χριστῷ
 σου. Οὐ γὰρ ἀπεστράφης τὸ πλάσμα σου εἰς τέ-
 λος^ι, ὃ ἐποίησας, ἀγαθὲ, οὐδὲ ἐπελάθου ἔργων
 χειρῶν σου^ι, ἀλλ' ἐπεσκέψω πολυτρόπως διὰ σπλά-
 χνα ἐλέους σου^κ. προφήτας ἐξαπέστειλας, //
 ἐποίησας δυνάμεις διὰ τῶν ἁγίων σου τῶν καθ' 14^v
 ἐκάστην γενεὰν καὶ γενεὰν εὐαρεστησάντων σοι.
 ἐλάλησας ἡμῖν διὰ στόματος τῶν δούλων σου τῶν
 προφητῶν^ι, προκαταγγέλλων ἡμῖν τὴν μέλλουσαν
 ἔσεσθαι σωτηρίαν· νόμον ἔδωκας εἰς βοήθειαν^μ,
 ἀγγέλους ἐπέστειλας φύλακας. Ὅτε δὲ ἦλθεν τὸ
 πλήρωμα τῶν καιρῶν^ν, ἐλάλησας ἡμῖν ἐν αὐτῷ τῷ
 Υἱῷ σου, δι' οὗ καὶ τοὺς αἰῶνας ἐποίησας· ὃς ὢν
 ἀπαύγασμα^ρ τῆς δόξης καὶ χαρακτῆρ τῆς ὑπο-//
 -στάσεώς σου, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς 15^f
 δυνάμεως αὐτοῦ^ο, οὐχ ἄρπαγμὸν ἠγήσατο τὸ εἶναι
 ἴσα σοὶ τῷ Θεῷ^π καὶ Πατρί, ἀλλὰ Θεὸς ὢν προαιώ-
 νιος, ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη καὶ τοῖς ἀνθρώποις συν-
 ανεστράφη^ρ, καὶ ἐκ Παρθένου ἁγίας σαρκωθείς,
 ἐκένωσεν ἑαυτὸν μορφὴν δούλου λαβών^ρ, σύνμορφος
 γενόμενος τῷ σώματι τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν, ἵνα

⁹Cod. ἀπαυασμα.

καὶ ἡμᾶς συμμόρφους ποιήσῃ τῆς εἰκόνας τῆς δό-
 ξης αὐτοῦ^f. Ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία 15^v
 εἰσηλθεν εἰς τὸν // κόσμον καὶ διὰ τῆς ἁμαρτί-
 ας ὁ θάνατος^t, ἠυδόκησεν ὁ μονογενὴς σου Υἱός,
 ὁ ὢν ἐν τοῖς κόλποις σοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός^u,
 γενόμενος ἐκ γυναικὸς^v τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ
 ἀειπαρθένου Μαρίας, γενόμενος ὑπὸ νόμον^v κατα-
 κρῖναι τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί^w αὐτοῦ, ἵνα οἱ
 ἐν τῷ Ἀδὰμ ἀποθνήσκοντες ζωοποιηθῶσιν ἐν αὐτῷ
 τῷ Χριστῷ^x σου· καὶ ἐνπολιτευσάμενος τῷ κόσμῳ
 τούτῳ, δούς προστάγματα σωτηρίας, ἀποστήσας
 ἡμᾶς τῆς πλάνης τῶν εἰδώλων, // προσήγαγεν ἡμᾶς 16^f
 τῇ ἐπιγνώσει σοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ^y καὶ Πατρός,
 κτησάμενος ἡμᾶς ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον^z, βασι-
 λειον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον^{aa}. καὶ καθάρισας
 ἡμᾶς ἐν ὕδατι^{bb} καὶ ἁγιάσας τῷ Πνεύματι τῷ
 ἁγίῳ^{cc}, ἔδωκεν ἑαυτὸν ἀντάλλαγμα τῷ θανάτῳ, ἐν
 ᾧ κατειχόμεθα πεπραμένοι ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας^{dd}.
 καὶ κατελθὼν διὰ τοῦ σταυροῦ εἰς τὸν ἄδην, ἵνα
 πληρώσῃ ἑαυτῷ τὰ πάντα^{ee}, ἔλυσεν τὰς ὀδῖνας τοῦ
 θανάτου^{ff}, καὶ ἀναστὰς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ^{gg} καὶ //
 ὁδοποιήσας πάσῃ σαρκὶ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν, 16^v
 καθότι οὐκ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι^{hh} ὑπὸ τῆς φθο-
 ρᾶς τὸν ἀρχ<ηγ>ὸν τῆς ζωῆςⁱⁱ, ἐγένετο ἀπαρχὴ
 τῶν κεκοιμημένων^{jj}, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν,
 ἵνα ἡ αὐτὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν πρωτεύων^{kk}. καὶ
 ἀνελθὼν εἰς τοὺς οὐρανούς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς
 μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς^{ll}. ὃς καὶ ἤξει ἀποδοῦναι
 ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ^{mm}. κατέλιπεν δὲ ἡμῖν

ὑπομνήματα τοῦ σωτηρίου αὐτοῦ πάθους, ταῦτα ᾶ
προτεθείκαμ<εν>¹⁰ //.

^aPs 144,5; ^bDan 3,31; ^cGen 2,7; ^dcfr. Gen. 1, 26.
27; ^e1 Io 5,20; ^fcfr. Gen 3, 1-4; ^gcfr. Gen 3, 23-
24; ^hGen 3,19,23; ⁱcfr. Dan 3,34; ^jPs 137,8; ^kLc
1,78; ^lLc 1,70; ^mAct 3,18; ⁿIs 8,20; ^oGal 4,4;
^pHebr 1, 2-3; ^qPhilipp 2,6; ^rBar 3,38; ^sPhilipp 2,
7; ^tib. 3,21; ^uRom 8,29; ^vRom 5,12; ^w1o 1,18; ^xGal
4,4; ^yRom 8,3; ^z1 Cor 15,22; ^{aa}Col 1,10; ^{ab}1o 17,3;
^{ac}Tit 2,14; ^{ad}1 Petr 2,9; ^{ae}Eph 5,26; ^{af}Rom 15,16;
^{ag}Rom 7, 6,14; ^{ah}Eph 4,10; ^{ai}Act 2,24; ^{aj}1 Cor 15,
4; ^{ak}Act 2,24; ^{al}Act 3,15; ^{am}1 Cor 15,20; ^{an}Col 1,
18; ^{ao}Hebr 1,3; ^{ap}Rom 2,6.

= BUN.HSZ 551; BUN.ANA 217; SWA 80; LEW 324; ORL
176; ENG 11; STR.BAR 16; TRE.LIT 179; MORA 16;
PE 232.

+ GOAR 142; KRA 254; BEI 64; STR.MIS 103; PAS
290; THI 14; PAR.G04 17; ROM 89; PAP 62; ZER
86.

16. 1) <ὀρθοτο>μούντων τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας^a. 17^f
Μνήσθητι, Κύριε, κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρισμῶν
σου^b, καὶ τῆς ἐμῆς ἀναξιοῦτος· συνχώρησόν μοι
πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον, καὶ μὴ
διὰ τὰς ἐμὰς ἁμαρτίας κωλύσης τὴν χάριν τοῦ
ἁγίου σου Πνεύματος ἀπὸ τῶν προκειμένων δώρων.
Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χρι-
στῷ διακονίας καὶ παντὸς ἱερατικοῦ τάγματος·

¹⁰Perdita di un quaternione (n. 8) tra i ff. 16^v-17^f,
comprendente la parte finale della preghiera cristologi-
ca, l'anamnesi, l'epiclesi ed una larga sezione delle
intercessioni anaforiche. Nel margine inferiore κατα di
altra mano.

καὶ μηδένα ἡμῶν κατασχύνης τῶν κυκλούντων τὸ
 ἄγιον σου θυσιαστήριον^c. // Ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν 17^v
 τῇ χρηστότητί σου^d, Κύριε· ἐπιφάνηθι ἡμῖν τοῖς
 πλουσίοις σου οἰκτιρμοῖς, εὐκράτους καὶ ἐπωφε-
 λεῖς τοὺς ἀέρας ἡμῖν χάρισαι· ὄμβρους εἰρηني-
 κοὺς τῇ γῇ πρὸς καρποφορίαν δώρησαι· εὐλόγησον
 τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου^e,
 Κύριε· παῦσον τὰ σχίσματα τῶν ἐκκλησιῶν· σβέσον
 τὰ φρυάγματα τῶν ἔθνων^f. τὰς τῶν αἰρέσεων ἐπα-
 ναστάσεις ταχέως κατάλυσον ἐν τῇ δυνάμει τοῦ
 ἁγίου σου Πνεύματος^g. πάντας ἡμᾶς πρόσδεξαι εἰς
 τὴν βασιλείαν σου, υἱοὺς // φωτὸς καὶ υἱοὺς 18^f
 ἡμέρας^h ἀναδείξας ἡμῖν, τὴν σὴν εἰρήνην καὶ τὴν
 σὴν ἀγάπην χάρισαι ἡμῖν, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν,
 πάντα γὰρ ἀπέδωκας ἡμῖνⁱ. Ἐκφώ<νησις>. Καὶ δὸς
 ἡμῖν ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ δοξάζειν^j
 καὶ ἀνυμνεῖν τὸ πᾶντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά
 σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου
 Πνεύματος, νῦν.

2) Ὁ λαός· Ἀμήν.

^a 2 Tim 2,15; ^b Ps 50,3; ^c cfr. Ps 25,6; ^d Ps 105,4-5;
^e Ps 64,12; ^f cfr. Ps 2,1; ^g Lc 4,14; Rom 15,13; ^h 1
 Thess 5,5; ⁱ Is 26,12; ^j Rom 15, 6.

= BUN.HSZ 559; BUN.ANA 229; SWA 84; LEW 338; ORL
 246; STR.BAR 17; TRE.LIT 187; MORA 23; PE 240.

+ GOAR 147; KRA 269; BEI 69; STR.MIS 111; JAC.
 POR 1; PAS 295; THI 19; PAR.G04 22; ROM 98; PAP
 67; ZER 93.

17. 1) Ὁ ἱερεὺς· Καὶ ἔσται τὰ ἐλέη τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ^a μετὰ πάντων ὑμῶν.
- 2) Ὁ λαός· Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου^b.
- 3) Καὶ τοῦ διακόνου ποιῶντος τὴν μέσην εὐχὴν, ἐπεύχεται ὁ ἱερεὺς·
- 4) Ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ Θεὸς τοῦ σφῆξιν^c, σὺ ἡμᾶς δίδαξον εὐχαριστεῖν σοὶ ἀξίως τῶν εὐεργ-//γεσιῶν 18^v
σου, ὧν ἐποίησας^d καὶ ποιεῖς μεθ' ἡμῶν· σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ προσδεξάμενος τὰ δῶρα ταῦτα· καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος καὶ δίδαξον ἡμᾶς ἐπιτελεῖν ἀγιωσύνην ἐν φόβῳ σου^e, ἵνα ἐν καθαρῷ τῷ μαρτυρίῳ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν^f ὑποδεχόμενοι τὴν μερίδα τῶν ἁγιασμάτων σου, ἐνωθῶμεν τῷ ἁγίῳ σώματι καὶ αἵματι τοῦ Χριστοῦ σου, καὶ ὑποδεξάμενοι αὐτὰ ἀξίως, σχῶμεν τὸν Χριστὸν κατοικοῦντα // ἐν ταῖς καρ- 19^f
δίαις ἡμῶν^g καὶ γενώμεθα ναὸς τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος^h. Naί, ὁ Θεὸς ἡμῶνⁱ, καὶ μηδένα ἡμῶν ἔνοχον ποιήσης τῶν φρικτῶν σου τούτων καὶ ἐπουρανίων μυστηρίων^j, μηδὲ ἀσθενεῖ ψυχῇ καὶ σώματι ἐκ τοῦ ἀναξίως αὐτῶν μεταλαμβάνειν, ἀλλὰ δὸς ἡμῖν μέχρι τῆς ἐσχάτης ἡμῶν ἀναπνοῆς ἀξίως ὑποδέχεσθαι τὴν ἐλπίδα¹¹ τῶν ἁγιασμάτων σου εἰς

¹¹La lezione ἐλπίδα al posto dell' odierna μερίδα è sostenuta dai codici più antichi come, p.es., PET, 3^f, G04, 15^f, MOS, 22^v e I. COCHLAEBUS, *Speculum antiquae devotionis circa Missam, et omnem alium cultum Dei...*, Mainz 1549, 130 ("suscipere spem"); i più antichi testimoni della lezione μερίδα sembrano essere M160, 63^f, O434, 15^v e S973, 20^f.

ἐφόδιον ζωῆς αἰωνίου, εἰς ἀπολογία ἐυπρόσδεκ-
 τον τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ
 σου^k, // ὅπως ἂν καὶ ἡμεῖς μετὰ πάντων τῶν ἀγί- 19^v
 ων τῶν ἀπ' αἰώνων^l σοι εὐαρεστησάντων γενώμεθα
 μέτοχοι τῶν αἰωνίων σου ἀγαθῶν ὧν ἠτοίμασας
 τοῖς ἀγαπῶσίν σε^m, Κύριε. Ἐκφῶ<νησις>. Καὶ κα-
 ταξίωσον ἡμᾶς, Δέσποτα, μετ<ὰ> παρρησίας ἀκατα-
 κρίτως τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαί σε τὸν ἐπουράνιον
 Θεὸν Πατέρα καὶ λέγειν·

5) Ὁ λαὸς τὸ "Πάτερ ἡμῶν".

6) Ὁ ἱερεὺς ἐκφῶ<νεῖ>. Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία
 καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξαⁿ, τοῦ Πατρὸς.

^aCfr. Tit 2,13; ^b2 Tim 4,22; ^cPs 67,21; ^dTob 12,6;
^e2 Cor 7,1; ^f2 Cor 1,12; ^gEph 3,17; ^h1 Cor 6,19;
ⁱcfr. Apoc 16, 7; ^jcfr. 1 Cor 11,27; ^k2 Cor 5,10;
^lLc 1,70; ^m1 Cor 2,9; ⁿMt 6,13.

= BUN.HSZ 561; BUN.ANA 231; SWA 85; LEW 338; ORL
 258; STR.BAR 18; TRE.LIT 189; MORA 24.

+ GOAR 147; KRA 271; BEI 70; STR.MIS 113; JAC.
 POR 2; PAS 297; THI 20; PAR.G04 23; ROM 100;
 PAP 67; ZER 94.

18. 1) Καὶ μετὰ τὸ "Ἀμήν",
 2) λέγει ὁ ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσιν.
 3) Καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος "Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν",
 ἐπεύχεται ὁ ἱερεὺς· //
 4) Δέσποτα Κύριε, ὁ Πατὴρ τῶν οἰκτιρῶν καὶ Θεὸς 20^f
 πάσης παρακλήσεως^a, τοὺς ὑποκεκλικότας σοι τὰς
 ἑαυτῶν κεφαλὰς εὐλόγησον, ἀγιάσον, φρούρησον,

ὀχύρωσον, ἐνδυνάμωσον, ἀπὸ παντὸς ἔργου πονη-
ρου^b ἀπόστησον, παντὶ δὲ ἔργῳ ἀγαθῷ^c σύναψον,
καὶ καταξίωσον ἀκατακρίτως μετασχεῖν τῶν ἀχράν-
των τούτων καὶ ζωοποιῶν σου μυστηρίων, εἰς ἄφε-
σιν ἁμαρτιῶν^d, εἰς Πνεύματος ἁγίου κοινωνίαν^e.
Ἐκφώ<νησις>. Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλαν-
θρωπίᾳ τοῦ. //

^a 2 Cor 1,3; ^b 2 Tim 4,18; ^c Col 1,10; ^d Mt 26,28;
^e cfr. 2 Cor 13,13.

= BUN.HSZ 563; BUN.ANA 232; SWA 85; LEW 340; ORL
270; STR.BAR 19; TRE.LIT 190; MORA 25;

+ GOAR 148; KRA 274; BEI 75; STR.MIS 115; JAC.
POR 3; PAS 289; THI 21,64*; PAR.G04 24; ROM
101; PAP 68; ZER 95.

19. 1) Ἐυχὴ τῆς ὑψώσεως τοῦ ἄρτου.

20^v

2) Πρόσχες, Κύριε^a Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐξ
ἁγίου κατοικητηρίου σου^b, καὶ ἐλθὲ εἰς τὸ ἁγι-
άσαι ἡμᾶς^c, ὁ ἄνω τῷ Πατρὶ συνκαθεζόμενος¹² καὶ
ὧδε ἡμῖν ἀοράτως παρών· καὶ καταξίωσον τῇ κρα-
ταιᾷ σου χειρὶ^d μεταδοῦναι ἡμῖν, καὶ δι' ἡμῶν
παντὶ τῷ λαῷ σου.

3) Καὶ μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸν διάκονον "Πρόσχωμεν",

4) ὁ ἱερεὺς ὑψοῖ τὸν ἅγιον ἄρτον καὶ λέγει·

5) Τὰ ἅγια τοῖς ἁγίοις.

6) Καὶ μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸν λαὸν τὸ "Εἷς ἅγιος",
λαμβάνει ἐκ τοῦ ἁγίου σώματος μερίδας καὶ βάλ-

¹² Cod. συνσυνκαθεζόμενος.

λει εἰς τὰ ἅγια ποτήρια καὶ λέγει· Εἰς πλήρωμα

// Πνεύματος ἁγίου.

21^r

^a Dan 9,19 (Theodot.); ^b cfr. 2 Par 30,27; 3 Regn 8, 39; Ps 32,14; ^c cfr. Ps 79,3; ^d Deut 9,26.

= BUN.HSZ 563; BUN.ANA 233; SWA 86; LEW 341; ORL 272; STR.BAR 20; TRE.LIT 192; MORA 25.

+ GOAR 65; SWA 136,168; KRA 275; BEI 73; STR.MIS 115; JAC.POR 4; THI 22; PAR.G04 25; ROM 102; PAP 68; ZER 69; (cfr. n. 40).

20. 1) Καὶ μετὰ τὸ πάντας μεταλαβεῖν, λέγοντος τοῦ
 διάκονος τὴν εὐχὴν, ἐπεύχεται ὁ ἱερεὺς·
- 2) Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς^a ἡμῶν, ἐπὶ τῇ
 μεταλήψει τῶν ἁγίων, ἀχράντων, ἀθανάτων καὶ
 ἐπουρανίων σου μυστηρίων, ὧν ἔδωκας ἡμῖν ἐπὶ
 εὐεργεσίᾳ καὶ ἁγιασμῷ καὶ ἰάσει τῶν ψυχῶν ἡμῶν
 καὶ τῶν σωμάτων. Αὐτός, Δέσποτα τῶν ἀπάντων^b,
 δὸς γενέσθαι ἡμῖν τὴν κοινωνίαν τοῦ ἁγίου σώμα-
 τος καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου^c εἰς πίστιν
 ἀκαταίσχυντον, εἰς ἀγάπην // ἀνυπόκριτον^d, εἰς 21^v
 πλησμονὴν σοφίας, εἰς ἴασιν ψυχῆς καὶ σώματος,
 εἰς ἀποτροπὴν παντὸς ἐναντίου, εἰς περιποίησιν
 τῶν ἐντολῶν σου, εἰς ἀπολογία ἐυπρόσδεκτον τὴν
 ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ σου^e. Ἐκ-
 φά<νησις>. Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν καὶ σοὶ
 τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ
 τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ.

^a Aroc 11,17; ^b cfr. Job 5,8; Sap 8,3; ^c cfr. 1 Cor 10,16; ^d Rom 12,9; ^e 2 Cor 5,10.

- = BUN.HSZ 564; BUN.ANA 234; SWA 86; LEW 342; ORL 298; STR.BAR 21; TRE.LIT 192; MORA 26.
- + GOAR 148; KRA 276; BEI 75; STR.MIS 115; JAC. POR 5; PAS 300; THI 23,65*; PAR.G04 26; ROM 102; PAP 69; ZBR 96.

21. 1) Ὁ διάκονος· Ἐν εἰρήνῃ προέλθ<ωμεν>.
- 2) Εὐχὴ ἐπιστάμβωνος.
- 3) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^{13a}, σῶσον τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου^b. τὸ πλή-//ρωμα 22^f
τῆς ἐκκλησίας σου ἐν εἰρήνῃ διαφύλαξον, ἀγιάσον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἴκου σου^c. σὺ αὐτοὺς ἀντιδόξασον τῇ θεϊκῇ σου δυνάμει, καὶ μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς, ὁ Θεός, τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σοί^d. εἰρήνην τῷ κόσμῳ σου δώρησαι· ταῖς ἐκκλησίαις σου, τοῖς ἱερεῦσι, τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν καὶ παντὶ τῷ λαῷ σου.

Ὅτι ἅγιος ὁ ναός σου, θαυμαστός ἐν δικαιοσύνῃ^e, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων<ων>. Ἀμήν^f.//

^a Dan 9,15 (Theodot); ^b Ps 27,9; ^c Ps 25,8; ^d cfr. Ps 26,9; 16,7; ^e Ps 64,5d; ^f 4 Mac 18,24.

- = BUN.HSZ 565; BUN.ANA 235; SWA 86; LEW 343; ORL 304; STR.BAR 22; TRE.LIT 145; MORA 26.
- + GOAR 68,149; SWA 142,170; KRA 278; BEI 43,75;

¹³ Nella tradizione manoscritta posteriore la preghiera riporta l'incipit Ὁ εὐλογῶν τοὺς εὐλογοῦντάς σε, Κύριε, καὶ ἀγιάζων τοὺς πεποιθότας ἐπὶ σοί, come PET, 29^f e MOS, 33^f; cfr. anche n. 3.2.

STR.MIS 117; JAC.MES 1.19,2; PAS 35; THI 24,40;
ROM 76,103; PAP 52,69; ZER 73,96.

22. 1) *Εὐχὴ τοῦ σκευοφυλακίου.*

22^v

ιδ' 2) Ἦνυσται καὶ τετέλεσται ὅσον εἰς τὴν ἡμετέραν
δύναμιν πάντα ἅπερ ἔθου ἡμῖν τὰ τῆς ἀφθαρσίας
μυστήρια· ἠῦραμεν τοῦ θανάτου σου τὴν μνήμην,
εἶδαμεν τῆς ἀναστάσεώς σου τὸν τύπον, ἐνεπλή-
σθημεν τῆς ἀκενώτου σου τρυφῆς, ἀπηλαύσαμεν τῆς
ἀτελευτήτου σου ζωῆς ἧς καὶ ἐν τῷ μέλλοντι πάν-
τας ἡμᾶς τυχεῖν καταξίωσον, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ἔστι πρέπει σοι πᾶσα εὐχαριστία σὺν τῷ
ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ
ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν^a. //

^a 4 Mac 18,24.

= BUN.HSZ 565; BUN.ANA 235; SWA 86; LEW 344; ORL
310; STR.BAR 23; TRE.LIT 194; STR.HKT 397-399;
MORA 27.

+ GOAR 149; KRA 279; BEI 77; STR.MIS 117; JAC.POR
6; PAS 302; THI 67*; PAR.G04 28; ROM 104; PAP
70; ZER 97.

<Liturgia di Giovanni Crisostomo>¹⁴

23. 1) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ προθεῖς ἑαυτὸν^b ἄμνον 23^r
ιε' ἄμωμον^c ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς^d, ἔφιδε ἐφ'

¹⁴ Il formulario eucaristico italo-greco di Giovanni Crisostomo, preceduto da un rettangolo ornamentale, inizia direttamente dalla preghiera per la presentazione dei Doni, anch'essa senza titolo; v. PAR.FRA 167-169.

ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ ἐπὶ τὸ ποτήριον τοῦτο, καὶ ποιήσον αὐτὸ ἄχραντόν σου σῶμα καὶ τίμιόν σου αἷμα εἰς μετάληψιν ψυχῶν καὶ σωμάτων.

“Ὅτι ἡγίασται καὶ δεδόξασται¹⁵ τὸ πάντιμον καὶ μεγαλο<πρεπές>.

^a *Dan* 9,15 (*Theodot.*); ^b *cf.* *Rom* 3,25; ^c *1 Petr* 1,19; ^d *Io* 6,51.

= GOAR 83; BUN.HSZ 538; BUN.ANA 201; SWA 88; LEW 309; BAU 3; ORL 389; STR.BAR 24; TRE.LIT 20; ES2 607; MORA 28; BUR 27; PAR.FRA 158.

+ MUR 1; MAN 105; COD 130,137,168,169; JAC.POR 20; PAS 306; PAR.FRA 161,162,163,164,166; PAR.G04 30.

24. 1) *Εὐχὴ τῆς εἰσόδου.*

ις' 2) Εὐεργέτα καὶ τῆς κτίσεως πάσης δημιουργέ, πρόσδεξαι προσιοῦσαν // τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐκάστου 23^v
τὸ συμφέρον ἐκπλήρωσον^a, καὶ ἄγαγε πάντας εἰς
τελειότητα, καὶ ἀξίους ἡμᾶς ἀπέργασαι¹⁶ τῆς βασιλείας σου.

Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ'οὔ εὐλογητὸς εἶ.

^a *Ps* 19,6; *1 Cor* 12,7.

= GOAR 83; BUN.HSZ 540; BUN.ANA 203; SWA 88; LEW 312; BAU 3; ORL 384; STR.BAR 25; TRE.LIT 46; MORA 28; JAC.EIS 36; FON.BYZ 73.

+ JAC.POR 22; PAS 5; PAR.G04 34.

¹⁵ Cod. δεδοξα<σ>θ<αι>.

¹⁶ Cod. απηργασε.

25. 1) *Εὐχή τοῦ τρισάγιου.*

ιζ' 2) "Αγιε ἁγίων ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ μόνος ἅγιος καὶ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος^a, ἅγιος ὑπάρχεις ὁ τὴν ἀνυπέβλητον δόξαν ἐν αὐτῷ κεκτημένος. "Αγιος ὁ Θεός, ὁ λόγῳ τὰ πάντα συστησάμενος· ἅγιος ὁ Θεός, ὃν τὰ τετράμορφα ζῶα ἄκα-//-ταπαύστῳ φωνῇ 24^f δοξάζουσιν· ἅγιος ὁ Θεός, ὁ ὑπὸ πλήθους ἁγίων ἀγγέλων καὶ ἀρχαγγέλων ἀορασίᾳ τρεμόντων προσκυνούμενος καὶ δοξολογούμενος· ἅγιος ὁ Θεὸς ὁ τοῖς πολυόμμασιν Χερουβείμ τῇ ἀσιγήτῳ φωνῇ, τῷ ἀκοιμήτῳ ὄμματι ἐπιβλέπων καὶ ἐπικλίνων τὸ οὖς σου· ἅγιος ὁ Θεός, ὁ τοῖς ἑξαπτερούοις Σεραφείμ ἐποχούμενος, καὶ κροτούντων τὰς ἑαυτῶν πτέρυγας καὶ τὸν ἐπινίκιον ὕμνον ὑμνούντων // τὸ "Αγιος, ἅγιος, ἅγιος, Κύριος Σαβαώθ"^b προσ- 24^v δεχόμενος. "Αγιος γὰρ εἶ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὃν ἀρχαὶ καὶ ἑξουσίαι, κυριότητες ἐν οὐρανῷ προσκυνοῦσιν, καὶ ἐπὶ γῆς ἄνθρωποι ἀνυμνοῦσιν καὶ σέβουσιν· αὐτός, φιλόανθρωπε, πρόσδεξαι καὶ ἐκ στόματος ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὸν τρισάγιον ὕμνον προσφερόμενον παρ' ἡμῶν καὶ παρὰ παντὸς τοῦ λαοῦ σου, καὶ κατάπεμψον ἡμῖν πλοῦσια τὰ ἐλέη καὶ τοὺς οἰκτιρισμούς σου, πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ πάντων // τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνός 25^f σοι εὐαρεστησάντων^c. Ἐκφώ<νησις>. "Οτι ἅγιος εἶ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἐν ἁγίοις ἐπαναπαύῃ^d, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέ<μπομεν>.

^a Is 57,15; ^b Is 6,3; ^c cfr. Lc 1,70; ^d cfr. Is 57,15.

= GOAR 83; BUN.HSZ 540; BUN.ANA 205; SWA 88; LEW 313; BAU 3; ORL 384; STR.BAR 26; TRE.LIT 45; MORA 28; FON.BYZ 73.

+ DMITR 686; VARIA 191; COD 131; JAC.POR 23; PAS 8,320; PAR.G04 35.

26. 1) *Εὐχή τῆς καθέδρας τοῦ θυσιαστηρίου.*

ιη' 2) Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων^a, σῶσον τὸν λαόν σου^b καὶ εἰρῆνευσον αὐτὸν τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος^c, διὰ τοῦ τύπου τοῦ τιμίου σταυροῦ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν^d.

^aPs 83,9; ^bPs 27,9; ^cRom 15,13; ^d4 Mac 18,24.

= GOAR 83; BUN.HSZ 542; BUN.ANA 205; SWA 89; LEW 314; BAU 4; STR.BAR 27; TRE.LIT 45; MORA 29; FON.BYZ 73; PAR 52.

+ GOAR 150; SWA 77; ORL 78; ARR.ORT 129; ROM 49; PAR 52 (cfr. n. 7.2).

27. 1) *Εὐχή τῆς ἐκτενῆς.*

ιθ' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, τὴν ἐκτενὴν ταύτην ἱκεσίαν πρόσδεξαι παρὰ τῶν σῶν δούλων καὶ ἐλέησον // ἡμᾶς κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου^b, καὶ τοὺς 25^v οἰκτιρμούς σου κατάπεμψον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου τὸν ἀπεκδεχόμενον τὸ παρὰ σοῦ πλούσιον ἔλεος^c. Ἐκρώ<νησις>. Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν.

^aDan 9,15 (Theodot.); ^b2 Esdr 23,22; ^ccfr. Eph 2,4.

- = BUN.HSZ 542; BUN.ANA 206; SWA 89; LEW 314; BAU 5; STR.BAR 28; TRE.LIT 59; MORA 29.
- + GOAR 56,137,639; SWA 118; KRA 241; BEI 15,56; STR.MIS 95; JAC.POR 24; JAC.MES 1.10; PAS 12; DUN 121; PAR.G04 36; ROM 51; PAP 57; ZER 54, 79,111 (cfr. n. 8.2).

28. 1) *Εὐχὴ κατηγουμένων*

2) *πρὸ τῆς ἀγίας ἀναφορᾶς τοῦ Χρυσοστόμου.*

κ' 3) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^α, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν^β, ὁ τὴν σωτηρίαν τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων ἐξαποστείλας τὸν μονογενῆ σου Υἱὸν^γ καὶ Θεὸν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν· ἐπίβλεψον ἐπὶ τοὺς δούλους σου τοὺς // κατηγουμέ- 26^Γ
 νους τοὺς ὑποκεκλικότας σοι τὸν ἑαυτῶν αὐχένα, καὶ καταξίωσον αὐτοὺς ἐν καιρῷ εὐθέτῳ^δ τῆς τοῦ λουτροῦ παλιγγενεσίας^ε, τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρσίας· ἔνωσον αὐτοὺς τῇ ἀγία σου καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ συγκαταριθμήσον αὐτοὺς τῇ ἐκλεκτῇ σου ποίμνῃ. Ἐκφώ<νησις>· Ἴνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσιν τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπές.

^α Dan 9,15 (Theodot.); ^β Ps 112, 5-6; ^γ cfr. 1 Io 4,9 et a.; ^δ Ps 31,6; ^ε Tit 3,5.

- = BUN.HSZ 543; BUN.ANA 207; SWA 89; LEW 315; BAU 5; ORL 386; STR.BAR 29; TRE.LIT 64; MORA 29.
- + GOAR 56; SWA 120; KRA 241; BEI 16; STR.MIS 119; JAC.MES 1.11; PAS 15; THI 25; PAR.G04 37; ROM 53; PAP 39; ZER 55.

29. 1) *Εὐχὴ πιστῶν α'*

2) μετὰ τὸ ἀπλωθῆναι τὸ εἰλητόν.

κα' 3) Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε // ὁ Θεὸς τῶν δυνάμε- 26^v
ων^a, τῷ καταξιώσαντι ἡμᾶς παραστῆναι καὶ νῦν τῷ
ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ καὶ προσπεσεῖν τοῖς οἰ-
κτιρμοῖς σου ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων καὶ
τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων^b. Πρόσδεξαι, ὁ Θεός,
τὴν δέησιν ἡμῶν, καὶ ποίησον ἡμᾶς ἀξίους γενέ-
σθαι τοῦ προσφέρειν σοι δεήσεις καὶ ἰκεσίας^c
καὶ θυσίας ἀναιμάκτους ὑπὲρ παντὸς τοῦ λαοῦ
σου· καὶ ἰκάνωσον ἡμᾶς οὕς ἔθου¹⁷ εἰς τὴν δια-
κονίαν^d σου ταύτην, ἐν τῇ δυνάμει // τοῦ Πνεύ- 27^f
ματός σου τοῦ ἁγίου^e ἀκαταγνώστως καὶ ἀπροσκό-
πως, ἐν καθαρῷ τῷ μαρτυρίῳ τῆς συνειδήσεως
ἡμῶν^f ἐπικαλεῖσθαί σε ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ^g,
ἵνα εἰσακούων ἡμῶν ἴλεως ἡμῶν ἔσῃ^h ἐν τῷ πλήθει
τῆς σῆς ἀγαθότητος. Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι πρέπει
σοι πᾶσα δόξα, τιμὴⁱ καὶ προσκύνησις.

^a *Apoc 11,17; Ps 83,9; b Hebr 9,7; c Hebr 5,7; d 1 Tim 1,12; e Lc 4,14; Rom 15,13; f 2 Cor 1,12; g cfr. Sap 19,22; 1 Cor 1,2; h 3 Regn 8,34; i cfr. 1 Tim 1,17.*

= BUN.HSZ 544; BUN.ANA 208; SWA 89; LEW 316; BAU 5; ORL 388; STR.BAR 30; TRE.LIT 65; MORA 30.

+ GOAR 57; SWA 120; KRA 242; BEI 17; STR.MIS 119; JAC.POR 26; JAC.MES 1.12; PAS 15; THI 26; PAR.G04 38; ROM 53; PAP 39; ZER 56.

30. 1) *Εὐχὴ πιστῶν β'*.

κβ' 2) Πάλιν καὶ πολλακίς σοὶ προσπίπτομεν καὶ σοῦ

¹⁷ Cod. ἔθου.

δεόμεθα, ἀγαθὲ καὶ φιλάνθρωπε, ὅπως ἐπιβλέψας
ἐπὶ τὴν δέησιν ἡμῶν^α, καθαρῖσης ἡμῶν τὰς ψυχὰς
καὶ τὰ σώματα ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ // σαρκὸς 27^γ
καὶ πνεύματος^β. καὶ δὸς ἡμῖν ἀνένοχον καὶ ἀκα-
τάκριτον τὴν παράστασιν τοῦ ἁγίου σου θυσιαστη-
ρίου· χάρισαι δέ, ὁ Θεός, καὶ τοῖς συνευχομέ-
νοις ἡμῖν προκοπὴν βίου καὶ πίστεως καὶ συνέσε-
ως πνευματικῆς^γ. δὸς αὐτοῖς πάντοτε μετὰ φόβου
καὶ ἀγάπης λατρεύοντάς σοι ἀνενόχως καὶ ἀκατα-
κρίτως μετέχειν τῶν ἁγίων^δ σου μυστηρίων, καὶ
τῆς ἐπουρανίου σου βασιλείας ἀξιωθῆναι^ε. Ἐκφώ-
<νησις>. Ὅπως ὑπὸ τοῦ κράτους<ς> σου πάντοτε
φυλαττόμενοι, σοὶ δόξαν ἀναπέμπωμε<ν>. //

^α 3 Regn 8,28; ^β 2 Cor 7,1; ^γ Col 1,9; ^δ cfr. 1 Esdr
5,40; ^ε 2 Thes 1,5.

= BUN.HSZ 545; BUN.ANA 209; SWA 89; LEW 317; BAU
6; ORL 388; STR.BAR 31; TRE.LIT 68; MORA 30.

+ GOAR 57; SWA 121; KRA 244; BEI 18; STR.MIS 119;
JAC.POR 27; JAC.MES 1.13; PAS 16; THI 27; PAR.
G04 39; ROM 54; PAP 40; ZER 56.

31. 1) Εὐχὴ τῆς προσκομιδῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ 28^δ
Χρυσοστόμου μετὰ τὸ ἀποτεθῆναι τὰ ἅγια δῶρα ἐν
τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ καὶ πληρῶσαι τὸν λαὸν τὸν μυ-
στικὸν ὕμνον.

κγ' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ^α, ὁ μόνος ἅγιος, ὁ
δεχόμενος θυσίαν αἰνέσεως^β παρὰ τῶν ἐπικαλουμέ-
νων σε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ^γ, πρόσδεξαι καὶ ἡμῶν τῶν
ἁμαρτωλῶν τὴν δέησιν, καὶ προσάγαγε τῷ ἁγίῳ σου

θυσιαστηρίῳ, καὶ ἰκάνωσον ἡμᾶς προσενεγκεῖν σοι
 δῶρα καὶ θυσίας πνευματικὰς^d ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων
 ἁμαρτημάτων καὶ τῶν // τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων^e, 28^y
 καὶ καταξίωσον ἡμᾶς εὐρεῖν χάριν^f ἐνώπιόν σου
 τοῦ γενέσθαι εὐπρόσδεκτον τὴν θυσίαν^g ἡμῶν, καὶ
 ἐπισκηνῶσαι τὸ Πνεῦμα τῆς χάριτός σου^h τὸ ἀγα-
 θὸν ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα δῶρα ταῦτα
 καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου. Ἐκφῶ<νησις>. Διὰ
 τῶν οἰκτιρημῶν τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' <οὔ>
 εὐλ<ογητός>.

- 3) Ὁ λαός· Ἀμήν.
- 4) Ὁ ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσιν.
- 5) Ὁ λαός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.
- 6) Ὁ διάκονος· Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους.
- 7) Καὶ μετὰ τὸ δοθῆναι τὴν ἀγάπην, λέγει ὁ διάκο-
 νος· Τὰς θύρας, τὰς θύρας· πρόσχωμεν.
- 8) Ὁ λαός τὸ "Πιστεύω".

^a Am 4,13; ^b Hebr 13,15; ^c Ps 9,2; ^d Hebr 5,1; ^e 1 Petr 2,5;
^e Hebr 9,7; ^f Hebr 4,16; ^g Rom 15,16; ^h 1 Petr 2,5;
^h Hebr 10, 29.

= BUN.HSZ 546; BUN.ANA 211; SWA 90; LEW 319; BAU
 6; ORL 390; STR.BAR 32; TRE.LIT 87; MORA 30.

+ GOAR 59; SWA 125; KRA 247; BEI 20; STR.MIS 121;
 JAC.POR 28; JAC.MES 1.16; PAS 18; THI 29; PAR.
 G04 42; ROM 59; PAP 43; ZER 60.

32. 1) Λέγει ὁ διάκων· Στῶμεν καλῶς. //

2) Ὁ λαός· Ἐλεος, εἰρήνη^a.

3) Ὁ ἱερεὺς λέγει· Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰη-

σου Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ
ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου Πνεύματος εἶη μετὰ πάντων
ὑμῶν^b.

- 4) Ὁ λαός· Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου^c.
5) Ὁ ἱερεὺς· Ἐνωσῶμεν τὰς καρδίας.
6) Ὁ λαός· Ἐρχομεν πρὸς τὸν Κύριον.
7) Ὁ ἱερεὺς· Εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ^d.
8) Ὁ λαός· Ἐξίον καὶ δίκαιον.
9) Ὁ ἱερεὺς ἀπάρχεται τῆς ἀγίας ἀναφ[ορᾶς].
10) Ἐξίον καὶ δίκαιον σὲ ὑμνεῖν, σοὶ εὐχαρι-
στεῖν^e, σὲ προσκυνεῖν ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσπο-
τείας σου^f. σὺ γὰρ εἶ Θεὸς ἀνέκφραστος, ἀπερι-
νόητος, ἀόρατος, ἀκατάληπτος, αἰὶ ὢν, ὡσαύτως
ὢν, σὺ καὶ // ὁ μονογενὴς σου Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦ- 29^v
μά σου τὸ ἅγιον. Σὺ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶ-
ναι^g ἡμᾶς παρήγαγες, καὶ παραπεσόντας¹⁸ ἀνέστη-
σας πάλιν, καὶ οὐκ ἀπέστης πάντα ποιῶν, ἕως
ἡμᾶς εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνήγαγες καὶ τὴν βασιλείαν
ἐχαρίσω τὴν μέλλουσαν. Ὑπὲρ τούτων ἀπάντων εὐ-
χαριστοῦμέν σοι καὶ τῷ μονογενεῖ σου Υἱῷ καὶ τῷ
Πνεύματί σου τῷ ἁγίῳ, ὑπὲρ πάντων ὧν ἴσμεν καὶ
ὧν οὐκ ἴσμεν, τῶν φανερῶν καὶ ἀφανῶν // εὐεργε- 30^f
σιῶν σου τῶν εἰς ἡμᾶς γεγενημένων. Εὐχαριστοῦ-
μέν σοι καὶ ὑπὲρ τῆς λειτουργίας ταύτης ἣν ἐκ
τῶν χειρῶν ἡμῶν δέξασθαι καταξίωσον· καίτοι¹⁹
σοι παρειστήκεισαν χιλιάδες ἀρχαγγέλων καὶ

¹⁸ Cod. παραπεσώτας.

¹⁹ Cod. και τις.

μυριάδες^h ἀγγέλων, τὰ Χερουβείμ καὶ τὰ Σεραφεῖμ
ἐξαπτέρυγα, πολυόμματα, μετάρσια, πτερωτά. Ἐκ-
φώ<νησις>. Τὸν ἐπινίκιον ὕμνον ᾄδοντα.

^a 1 Tim 1,2 et a.; ^b 2 Cor 13,13; ^c 2 Tim 4,22; ^d cfr. Jdt 8,25; ^e cfr. 2 Thess 1,3; ^f Ps 102,22; ^g Sap 1, 14; ^h Dan 7,10; Hebr 12,22.

= BUN.HSZ 549; BUN.ANA 215; SWA 90; LEW 321; BAU 7; ORL 390; STR.BAR 33-34; TRE.LIT 98; MORA 32; PE 224.

+ GOAR 60; SWA 128; KRA 251; BEI 23; STR.MIS 123; JAC.POR 30; JAC.MES 1.18; PAS 21; THI 30; PAR. G04 43; ROM 62; PAP 44; ZER 62.

33. 1) Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

2) Μετὰ τούτων καὶ ἡμεῖς τῶν δυνάμεων, Δέσποτα φιλάνθρωπε, βοῶμεν καὶ λέγομεν· Ἅγιος εἶ καὶ πανάγιος // καὶ ὁ μονογενῆς σου Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον· ἅγιος εἶ καὶ πανάγιος καὶ μεγαλοπρεπῆς ἡ δόξα^a σου· ὅς τὸν κόσμον οὕτως ἠγάπησας, ὥστε τὸν Υἱόν σου τὸν μονογενῆν δοῦναι, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον^b. Ὅς ἐλθὼν καὶ πᾶσαν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν οἰκονομίαν πληρώσας, τῆ νυκτὶ ἣ παρεδίδου ἑαυτόν, λαβὼν ἄρτον ἐν ταῖς ἀγίαις αὐτοῦ καὶ ἀχράντοις καὶ ἀμωμήτοις χερσίν, εὐχαριστήσας καὶ εὐλογήσας, ἔκλασεν^c // καὶ ἔδωκεν^d τοῖς 31^r ἀγίοις αὐτοῦ μαθηταῖς^e καὶ ἀποστόλοις, εἰπὼν·

3) Ἐκφώ<νωσις>. Λάβετε, φάγετε, τοῦτ' ἔστιν τὸ σῶμά μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν^f.

- 4) Ὁμοίως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων^g.
- 5) Ἐκφώ<νωσ>. Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτό ἐστιν τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεισιν ἁμαρτιῶν^h.
- 6) Ὁ λαός· Ἀμήν.

^aPs 144,12; 2 Petr 1,17; ^bIo 3,16; ^ccf. 1 Cor 11, 23; ^d1 Cor 11,23-24; Lc 22,19; ^eMt 26,26; Mc 14, 22; ^f1 Cor 11,24; Mt 26,26 etc.; ^gLc 22,20; 1 Cor 11,25; ^hMt 26,28; Lc 22, 20; Mc 14,24.

= BUN.HSZ 551; BUN.ANA 217; SWA 91; LEW 324; BAU 9; ORL 392; STR.BAR 35-36; TRE.LIT 106; MORA 32; PE 224.

+ GOAR 61; SWA 128; KRA 254; BEI 24; STR.MIS 123; JAC.POR 31-32; JAC.MES 1.19; PAS 22; THI 31; PAR.G04 44; ROM 62; PAP 45; ZER 63.

34. 1) Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·
- 2) Μεμνημένοι τοίνυν τῆς σωτηρίου ταύτης ἐντολῆς καὶ πάντων τῶν ὑπὲρ ἡμῶν γεγενημένων· τοῦ σταυροῦ, τοῦ τάφου, τῆς τριημέρου ἀναστάσεως, // τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναβάσεως, τῆς ἐκ δεξιῶν καθ- 31^v
έδρας, τῆς δευτέρας καὶ ἐνδόξου πάλιν παρουσί-
ας,
- 3) Ἐκφώ<νωσ>. Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν^a σοὶ προσφέροντες κατὰ πάντα καὶ διὰ πάντα.
- 4) Ὁ λαός· Σὲ ὑμνοῦμεν.

^aCfr. 1 Par 29,14.

- = BUN.HSZ 554; BUN.ANA 221; SWA 91; LEW 328; BAU 10; ORL 394; STR.BAR 37; TRE.LIT 109; MORA 33; PE 226.
- + GOAR 61; SWA 129; KRA 260; BEI 25; STR.MIS 125; JAC.POR 33; JAC.MES 1.20; PAS 24; THI 32; PAR.G04 45; ROM 63; PAP 45; ZER 64.

35. 1) Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς λέγει·
- 2) Ὡς προσφερόμεν σοι τὴν λογικὴν ταύτην καὶ ἀναίμακτον λατρείαν^a, καὶ παρακαλοῦμεν καὶ δεόμεθα καὶ ἱκετεύομεν· κατάπεμψον τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα δῶρα ταῦτα.
- 3) Καὶ ἀνιστάμενος σφραγίζει, λέγων μυστικῶς· //
- 4) Καὶ ποιήσον τὸν μὲν ἄρτον τοῦτον τίμιον²⁰ σῶμα 32^f
τοῦ Χριστοῦ σου, μεταβαλὼν τῷ Πνεύματί σου τῷ ἁγίῳ. Ἀμήν.
- 5) Τὸ δὲ ἐν τῷ ποτηρίῳ τούτῳ τίμιον αἷμα τοῦ Χριστοῦ σου, μεταβαλὼν τῷ Πνεύματί σου τῷ ἁγίῳ. Ἀμήν.
- 6) Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·
- 7) Ὡστε γενέσθαι τοῖς μεταλαμβάνουσιν εἰς νῆψιν ψυχῆς, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς κοινωνίαν τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος^b, εἰς βασιλείας πλήρωμα, εἰς παρρησίαν τὴν πρὸς σέ, μὴ εἰς κρίμα^c ἢ εἰς κατάκριμα. //

^aCfr. Rom 12,1; ^b2 Cor 13,13; ^c1 Cor 11,34.

²⁰Cod. τιμιμιον.

= BUN.HSZ 555; BUN.ANA 222; SWA 91; LEW 329; BAU 10; ORL 394; STR.BAR 38; TRE.LIT 111; MORA 33; PE 226.

+ GOAR 62; SWA 130; KRA 261; BEI 25; STR.MIS 125; JAC.POR 34; JAC.MES 1.21; PAS 25; THI 33; PAR. G04 46; ROM 64; PAP 46; ZER 64.

36. 1) Ἐπι προσφερόμεν σοι τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν^a ὑπὲρ τῶν ἐν πίστει ἀναπαυσασμένων πατέρων, πατριαρχῶν, προφητῶν, ἀποστόλων, κηρύκων, εὐαγγελιστῶν, μαρτύρων, ὁμολογητῶν, ἐγκρατευτῶν, καὶ παντὸς δικαίου ἐν πίστει τετελειωμένου^b. 32^v
- 2) Ἐκφῶ<νωσ>. Ἐξαιρέτως τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερενδόξου, εὐλογημένης δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.
- 3) Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ, καὶ τῶν ἁγίων καὶ πανευφήμων ἀποστόλων, καὶ τοῦ ἁγίου // τοῦ δε[ῖνα], οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου ὧν ταῖς ἰκεσίαις ἐπίσκεψαι ἡμᾶς, ὁ Θεὸς. Καὶ μνήσθητι πάντων τῶν κεκοιμημένων ἐ<π'> ἐλπίδι ἀναστάσεως, ζωῆς αἰωνίου, καὶ ἀνάπαυσον αὐτοὺς ὅπου ἐπισκοπεῖ τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου^c. 33^f

^a Rom 12,1; ^b Hebr 12,23; ^c Ps 4,7.

= BUN.HSZ 556; BUN.ANA 224; SWA 92; LEW 331; BAU 11; ORL 396; STR.BAR 39; TRE.LIT 115; MORA 34; PE 228.

+ GOAR 62; SWA 131; KRA 263; BEI 25; STR.MIS 125; JAC.POR 35; JAC.MES 1.22; PAS 25; THI 34; PAR. G04 47; ROM 65; PAP 46; ZER 65.

37. 1) Ἐτι παρακαλοῦμέν σε, μνήσθητι, Κύριε, πάσης ἐπισκοπῆς ὀρθοδόξων τῶν ὀρθοτομούντων τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας^a, παντὸς τοῦ πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ // διακονίας καὶ παντὸς ἱερατικοῦ 33^v τάγματος.
- 2) Ἐτι προσφερομέν σοι τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν^b ὑπὲρ τῆς οἰκουμένης, ὑπὲρ τῆς ἁγίας σου καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας, ὑπὲρ τῶν ἐν ἀγνείᾳ καὶ σεμνῇ πολιτείᾳ διαγόντων.
- 3) Ὑπὲρ τῶν ἐν ὄρεσιν καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς^c.
- 4) Ὑπὲρ τῶν πιστοτάτων βασιλέων, τῆς φιλοχρίστου βασιλίσσης, παντὸς τοῦ παλατίου καὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν· ὁδὸς αὐτοῖς, Κύριε, εἰρηνικὸν τὸ βα--σίλειον, ἵνα καὶ ἡμεῖς ἐν τῇ γαλήνῃ αὐτῶν 34^f ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι^d.
- 5) Μνήσθητι, Κύριε, τῆς πόλεως ἐν ἧ παροικοῦμεν, καὶ πάσης πόλεως καὶ χώρας, καὶ τῶν ἐν πίστει κατοικούντων ἐν αὐταῖς.
- 6) Ἐκφῶ<νωσ>. Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε, τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν τοῦ δε[ῖνα].
- 7) Μνήσθητι, Κύριε, πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν· μνήσθητι, Κύριε, τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων²¹ ἐν ταῖς ἁγίαις σου ἐκκλησι--σίαις, καὶ μεμνημένων τῶν πενήτων, καὶ ἐπὶ 34^v

²¹ Cod. καριεργουντων.

πάντας ἡμᾶς τὰ ἔλεη σου ἕξαπόστειλον· Ἐκφώ-
 <νωσ>· Καὶ ὁδὸς ἡμῶν ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρ-
 δία δοξάζειν^e καί.

^a 2 Tim 2,15; ^b Rom 12,1; ^c Hebr 11,38; ^d 1 Tim 2,2;
^e Rom 15,6.

= BUN.HSZ 559; BUN.ANA 229; SWA 92; LEW 332; BAU
 12; ORL 396; STR.BAR 39; TRE.LIT 120; MORA 34;
 PE 228.

+ GOAR 63; SWA 132; KRA 265; BEI 26; STR.MIS 127;
 JAC.POR 35; JAC.MES 1.23; PAS 27; THI 35; PAR.
 G04 48; ROM. 67; PAP 47; ZER 66.

38. 1) [Ἵ ἱερεὺς·]²² Καὶ ἔσται τὰ ἔλεη τοῦ μεγάλου
 Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ^a.
- 2) Ὁ διάκονος· Πάντων τῶν ἁγίων.
- 3) Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·
- 4) Σοὶ παρακατατιθέμεθα τὴν ζωὴν ἡμῶν ἅπασαν καὶ
 τὴν ἐλπίδα, Δέσποτα φιλόνηρωπε, καὶ παρακαλοῦ-
 μέν σε καὶ δεόμεθα καὶ ἱκετεύομεν, καταξίωσον
 ἡμᾶς μεταλαβεῖν τῶν ἐπουρανίων σου καὶ φρικτῶν
 μυστηρίων // ταύτης τῆς ἱερᾶς καὶ πνευματικῆς 36^f
 τραπέξης μετὰ καθαροῦ συνειδότος, εἰς ἄφεσιν
 ἁμαρτιῶν, εἰς συνχώρησιν πλημμελημάτων, εἰς
 Πνεύματος ἁγίου κοινωνίαν^b, εἰς βασιλείας οὐρα-
 νῶν κληρονομίαν, εἰς παρρησίαν τὴν πρὸς σέ, μὴ
 εἰς κρίμα^c, μηδὲ εἰς κατάκριμα.
- 5) Ὁ διάκων· Ἀντιλαβοῦ.

²² Cfr. n. 17.1.

- 6) Τὴν ἡμέ<ραν> πᾶσαν.
 7) Ὁ ἱερεὺς· Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς.
 8) Ὁ λαός· Πάτερ ἡμῶν.
 9) Ὁ ἱερεὺς ἐκφων<εῖ>· Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασι-
 λεία^d.
 10) Ὁ λαός· Ἀμήν.

^aCfr. Tit 2,13; ^b2 Cor 13,13; ^c1 Cor 11,34; ^dMt 6, 13.

= BUN.HSZ 561; BUN.ANA 231; SWA 95; LEW 338; BAU 15; ORL 400; STR.BAR 40; TRE.LIT 125; MORA 35.

+ GOAR 64; SWA 131; KRA 271; BEI 27; STR.MIS 127; JAC.POR 36; JAC.MES 1.24; PAS 29; THI 36; PAR. G04 49; ROM 68; PAP 48; ZER 67.

39. 1) Ὁ ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσιν.
 2) Ὁ διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν.
 3) Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·
 4) Εὐχαριστοῦμέν σοι, // Βασιλεῦ ἀόρατε^a, ὁ τῆ 36^v
 ἀμετρήτῳ σου δυνάμει δημιουργήσας τὰ πάντα καὶ
 τῷ πλήθει τοῦ ἐλέους σου ἐ{κ}ξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ
 εἶναι^b παραγαγὼν τὰ σύμπαντα· αὐτός, Δέσποτα,
 οὐρανόθεν ἔφιδε ἐπὶ τοὺς κεκλικότας σοι τὰς
 ἑαυτῶν κεφαλὰς· οὐ γὰρ ἔκλιναν σαρκὶ καὶ αἵ-
 ματι, ἀλλὰ σοὶ τῷ φοβερῷ Θεῷ. Σὺ οὖν, Δέσποτα,
 τὰ προκείμενα πᾶσιν ἡμῖν εἰς ἀγαθὸν^c ἐξομάλισον
 κατὰ τὴν ἐκάστου ἰδίαν χρείαν· τοῖς πλέουσιν
 σύμ-//πλευσον, τοῖς ὁδοιποροῦσιν συνόδευσον, 35^f
 τοὺς νοσοῦντας²³ ἴασαι, ὁ ἱατρὸς τῶν ψυχῶν καὶ

²³ Cod. νοσσοῦντας.

τῶν σωμάτων ἡμῶν. Ἐκφώ<νωσ>. Χάριτι καὶ οἰ-
κτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ.

^a Cfr. 1 Tim 1,17; ^b Sap 1,14; ^c cfr. Rom 8,28.

= BUN.HSZ 563; BUN.ANA 231; SWA 93; LEW 340; BAU
15; ORL 400; STR.BAR 41; TRE.LIT 128; MORA 36.

+ GOAR 65; SWA 136; KRA 274; BEI 29; STR.MIS 129;
JAC.POR 57; JAC.MES 1.25; PAS 32; REY 302; THI
37; PAR.G04 50; ROM 70; PAP 49; ZER 68.

40. 1) Ὁ ἱερεὺς·

2) Πρόσχεσ, Κύριε^a Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐξ
ἀγίου κατοικητηρίου σου^b καὶ ἐλθὲ εἰς τὸ ἀγιά-
σαι ἡμᾶς^c. ὁ ἄνω τῷ Πατρὶ συναθεζόμενος καὶ
ᾧδε ἡμῖν ἀοράτως συνών, καταξίωσον τῇ κραταιᾷ
σου χειρὶ^d μεταδοῦναι ἡμῖν καὶ δι' ἡμῶν παντὶ τῷ
λαῷ σου. //

3) Ὁ διάκονος· Πρόσχωμεν.

35^v

4) Ὁ ἱερεὺς· Τὰ ἅγια τοῖς ἀγίοις.

5) Ὁ λαός· Εἷς ἅγιος.

6) Καὶ μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸν λαὸν τὸ "Εἷς ἅγιος, εἷς
Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρὸς"^e,
λαμβάνει ἐκ τοῦ ἀγίου σώματος μερίδας καὶ βάλλ-
λει εἰς τὰ ἅγια ποτήρια καὶ λέγει· Εἷς πλήρωμα
Πνεύματος ἀγίου.

^a Dan 9,19 (Theodot.); ^b cfr. 2 Par 30,27; 3 Regn 8,
39; Ps 32,14; ^c cfr. Ps 79,3; ^d Deut 9,26; ^e Philipp
2,11.

= BUN.HSZ 563; BUN.ANA 233; SWA 93; LEW 341; BAU
15; ORL 404; STR.BAR 42; TRE.LIT 129; MORA 36.

+ GOAR 65; SWA 136; BEI 30,73; STR.MIS 129; JAC. POR 39; JAC.MES 1.26; PAS 32; REY 302; THI 38; PAR.G04 51; ROM 70; PAP 49; ZER 69,95,116 (cfr. n. 19.2).

41. 1) Καὶ μετὰ τὸ πάντα μεταλαβεῖν, λέγοντος τοῦ διακόνου τὴν εὐχὴν, ἐπεύχεται ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·
- 2) Εὐχαριστοῦμέν σοι, Δέσποτα φιλόανθρωπε, εὐεργέτα τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ὁ καὶ τῇ παρουσίᾳ ἡμέρα καταξιώσας ἡμᾶς τῶν ἐπουρανίων σου καὶ ἀθανάτων μυστηρίων· ὀρθοτόμησον ἡμῶν τὴν ὁδόν^α, σῶσον ἡμᾶς // ἐν τῷ φόβῳ σου τοὺς πάντας, φρούρησον 38^f ἡμῶν τὴν ζωὴν, ἀσφάλισαι ἡμῶν τὰ διαβήματα· εὐχαῖς καὶ ἰκεσίαις τῆς ἁγίας, ἐνδόξου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ πάντων τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰώνων σοι^β εὐαρεστησάντων. Ἐκφῶ<νωσ>· Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν^γ.
- 3) Ὁ διάκονος· Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν.
- 4) Ὁ λαός· Ἐν ὀνόματι Κυρίου. //

^α Prov 3,6; ^β Lc 1,70; ^γ 4 Mac 18,24.

= BUN.HSZ 563; BUN.ANA 233; SWA 94; LEW 341; BAU 15; ORL 404; STR.BAR 43; TRE.LIT 153; MORA 37.

+ GOAR 84; SWA 141; KRA 276; BEI 32; STR.MIS 131; JAC.POR 40; JAC.MES 1.28; PAS 34; THI 39; PAR.G04 56; ROM 71; PAP 50; ZER 72.

42. 1) Ἐν δὲ τῷ λυχνικῷ, μετὰ τὰ ἀναγνώσματα καὶ τὸ 38^v
 "Κατευθυνθήτω" (Ps. 140, 2) καὶ τὸ "Κύριε ἐλέη-
 σον", γίνεται εὐχὴ κατηχουμένων ἐπὶ τῶν προηγι-
 ασμένων.
- κδ' 2) Ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κτίστης καὶ δημιουργὸς
 τῶν ἀπάντων^a, ὁ πάντας θέλων σωθῆναι καὶ εἰς
 ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν^b, ἐπίβλεψον ἐπὶ τοὺς
 δούλους σου τοὺς κατηχουμένους καὶ λύτρωσαι
 αὐτοὺς τῆς παλαιᾶς πλάνης καὶ τῆς με---θοδεί- 37^f
 ας τοῦ ἀντικειμένου, καὶ προσκάλεσαι αὐτοὺς εἰς
 τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, φωτίζων αὐτῶν τὰς ψυχὰς
 καὶ τὰ σώματα, καὶ συνκαταριθμῶν αὐτοὺς τῇ λο-
 γικῇ σου ποιίμνῃ ἐφ' ἣν τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον
 ἐπικέκληται^{24c}. Ἐκφώ<νησις>. Ἴνα καὶ αὐτοὶ
 σὺν ἡμῖν δοξάζωσιν.

^a cfr Sir 24,8; ^b 1 Tim 2,4; ^c Jer 14,9; cfr. Dan 9,
 18.

= SWA 95; LEW 346; STR.BAR 44; TRE.LIT 208;
 MORA-P 53.

+ GOAR 165; SWA 180; JAC.POR 117; FON.PRO 45;
 JAC.MES 3.7; THI 45; ROM 120; PAP 81; ZER 111.

43. 1) Εὐχὴ εἰς τοὺς πρὸς τὸ ἅγιον φῶτισμα εὐτρεπιζο-
 μένους.
- κε' 2) Ἐπίφανον, Δέσποτα, τὸ πρόσωπόν σου^a ἐπὶ τοὺς
 πρὸς τὸ ἅγιον φῶτισμα εὐτρεπιζομένους // καὶ 37^v
 ἐπιποθοῦντας τὸν τῆς ἁμαρτίας μολυσμὸν ἀποτι-

²⁴ Cod. ἐπικεκληνται.

νάξασθαι· καταύγασον²⁵ αὐτῶν τὴν διάνοιαν, βε-
βαίωσον αὐτοὺς ἐν τῇ πίστει, στήριξον αὐτοὺς
ἐπ' ἐλπίδι, τελείωσον ἐν ἀγάπῃ^b, μέλη τίμια τοῦ
Χριστοῦ^c σου ἀνάδειξον τοῦ δόντος ἑαυτὸν ἀντί-
λυτρον^d ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν. Ἐκφῶ<νησις>· Ὅτι
σὺ εἶ ὁ φωτισμὸς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμ-
πομε<ν>.

^a Ps 118,135; ^b 1 Io 4,18; ^c 1 Cor 6,15; ^d 1 Tim 2,6.

= SWA 96; LEW 347; STR.BAR 45; TRE.LIT 211;
MORA-P 54.

+ GOAR 165; SWA 181; JAC.POR 118; FON.PRO 46;
JAC.MES 3.8; THI 47; ROM 122; PAP 81; ZER 111.

44. 1) *Εὐχὴ πιστῶν α'*.

κς' 2) Ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ αἰνετός^a, ὁ τῷ ζωοποιῷ τοῦ
Χριστοῦ σου θανάτῳ // εἰς ἀφθαρσίαν ἡμᾶς ἐκ 39^r
φθορᾶς μεταστήσας, σὺ πάσας ἡμῶν τὰς αἰσθήσεις
τῆς ἐνπαθοῦς νεκρώσεως ἐλευθέρωσον, ἀγαθὸν ταύ-
ταις ἡγεμόνα τὸν ἔνδοθεν λογισμὸν ἐπιστήσας·
καὶ ὀφθαλμὸς μὲν ἀμέτοχος ἔστω παντὸς πονηροῦ
βλέμματος, ἀκοὴ δὲ λόγοις ἀργοῖς^b ἀνεπίβατος, ἡ
δὲ γλῶσσα καθαρυνέτω ῥημάτων ἀπρεπῶν· ἄγνισον
δὲ ἡμῶν καὶ τὰ χεῖλη τὰ αἰνοῦντά σε, Κύριε, τὰς
δὲ χεῖρας ἡμῶν // ποιήσον τῶν μὲν φαύλων ἀπέχε- 39^v
σθαι πράξεων, ἐνεργεῖν δὲ μόνα τὰ σὰ εὐάρεστα,
πάντα ἡμῶν τὰ μέλη καὶ τὴν διάνοιαν τῇ σῇ κα-

²⁵Cod. κατανασον.

τασφαλιζόμενος χάριτι. Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι πρέ-
πει σοι πᾶσα δόξα, τιμῆ^c καὶ προσκύνησις.

^a Ps 47,2; ^b Mt 12,36; ^c cfr. 1 Tim 1,17.

= SWA 96; LEW 347; STR.BAR 46; TRE.LIT 211;
MORA-P 55.

+ GOAR 166; SWA 182; JAC.POR 119; FON.PRO 47;
JAC.MES 3.9; THI 48; ROM 122; PAP 81; ZER 113.

45. 1) Εὐχὴ πιστῶν β'.

κζ' 2) Δέσποτα ἄγιε, ὑπεράγαθε, δυσωποῦμέν σε τὸν ἐν
ἐλέει πλούσιον^a ἔλεων γενέσθαι ἡμῖν τοῖς ἁμαρ-
τωλοῖς· καὶ ἀξιούς ἡμᾶς ποίησον τῆς ὑποδοχῆς
τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν, τοῦ βα-
σιλέως τῆς δόξης^b. Ἴδου γὰρ τὸ ἄχραντον αὐτοῦ
// σῶμα καὶ ζωοποιὸν αἷμα κατὰ τὴν παροῦσαν 40^f
ᾠραν εἰσπορευόμενα, τῇ μυστικῇ ταύτῃ προτίθε-
σθαι μέλλει τραπέζῃ ὑπὸ πλήθους στρατιᾶς οὐρα-
νίου^c ἀοράτως δορυφορούμενα, ὧν τὴν μετάληψιν
ἀκατακρίτως ἡμῖν δώρησαι, ἵνα δι' αὐτῶν τὸ τῆς
διανοίας ὄμμα καταυγαζόμενοι²⁶, υἱοὶ φωτὸς καὶ
ἡμέρας^d γενώμεθα. Ἐκφώ<νησις>. Κατὰ τὴν δωρεὰν
τοῦ Χριστοῦ σου, μεθ' <οὔ> εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ
παναγίῳ.

^a Eph 2,4; ^b Ps 23,7.8; ^c Lc 2,13; ^d 1 Thess 5,5.

= SWA 96; LEW 348; STR.BAR 47; TRE.LIT 212;
MORA-P 55.

²⁶ Cod. καταυαζόμενοι.

+ GOAR 166; SWA 182; JAC.POR 119; FON.PRO 47;
JAC.MES 3.10; THI 49; ROM 122; PAP 81; ZER 114.

46. 1) Καὶ μετὰ τὸ πληρωθῆναι τὸ "Νῦν αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν", ὃ ἱερεὺς ἐπεύχεται. //
- 2) Ὁ τῶν ἀρρήτων καὶ ἀθεάτων μυστηρίων Θεός, παρ' 40^v
 ᾧ οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως ἀπό-
 κρυφοὶ^a, ὃ τὴν διακονίαν τῆς λειτουργίας ταύτης
 ἀποκαλύψας ἡμῖν καὶ θέμενος ἡμᾶς^b τοὺς ἁμαρτω-
 λούς διὰ πολλὴν σου φιλανθρωπίαν εἰς τὸ προσφέ-
 ρειν σοι δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων
 ἁμαρτημάτων^c καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων^d. αὐ-
 τός, ἀόρατε Βασιλεῦ^e, ὃ ποιῶν μεγάλα καὶ ἀνε-
 ξιχνίαστα, ἔνδοξά τε καὶ ἑξαίσια, ᾧν // οὐκ 41^f
 ἔστιν ἀριθμός^f, ἔφιδε ἐφ' ἡμᾶς τοὺς ἀναξίους
 δούλου<ς> σου τοὺς τῷ ἁγίῳ τούτῳ θυσιαστηρίῳ ὡς
 τῷ χερουβικῷ σου παρισταμένους θρόνῳ, ἐφ' ᾧ ὃ
 μονογενῆς σου Υἱὸς καὶ Θεὸς ἡμῶν διὰ τῶν προ-
 κειμένων φρικτῶν ἐπαναπαύεται μυστηρίων, καὶ
 πάσης²⁷ ἡμᾶς καὶ τὸν πιστόν σου λαὸν ἐλευθερώ-
 σας ἀκαθαρσίας, ἁγίασον πάντων ἡμῶν τὰς ψυχὰς
 καὶ τὰ σώματα ἁγιασμῷ ἀναφαιρέτῳ, // ἵνα ἐν 41^v
 καθαρῷ συνειδότι, ἀνεπαισχύντῳ προσώπῳ, πεφωτι-
 σμένη καρδίᾳ τῶν θείων τούτων μεταλαμβάνοντες
 ἁγιασμάτων, καὶ ὑπ' αὐτῶν ζωοποιούμενοι, ἐνωθῶ-
 μεν αὐτῷ τῷ Χριστῷ σου τῷ ἀληθινῷ ἡμῶν Θεῷ τῷ
 εἰπόντι· Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου

²⁷ καὶ πάσης], cod. σκεπασσης.

τὸ αἷμα ἐν ἔμοι μένει κἀγὼ ἐν αὐτῷ^g, ὅπως ἐνοι-
 κοῦντος ἐν ἡμῖν καὶ ἐνπεριπατοῦντος^{28h} τοῦ λό-
 γου σουⁱ, Κύριε, γενώμεθα ναὸς τοῦ ἁγίου // καὶ 42^f
 προσκυνητοῦ σου Πνεύματος^j, λελυτρωμένοι πάσης
 διαβολικῆς μεθοδείας ἐν πράξει ἢ λόγῳ ἢ κατὰ
 διάνοιαν ἐνεργουμένης, καὶ τύχωμεν τῶν ἐπηγγελ-
 μένων ἀγαθῶν πᾶσιν τοῖς ἁγίοις τοῖς ἀπ' αἰῶνός^k
 σοι εὐαρεστήσασιν. Ἐκφώ<νησις>. Καὶ καταξίωσον
 ἡμᾶς, Δέσποτα.

- 3) Ὁ λαός· Πάτερ ἡμῶν.
 4) Ὁ ἱερεὺς· Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία^l.
 5) Ὁ λαός· Ἀμήν.

^a Col 2,3; ^b 1 Tim 1,12; ^c Hebr 5,1; ^d ib. 9,7; ^e 1 Tim
 1,17; ^f Job 5,9; ^g Io 6,56; ^h 2 Cor 6,16; ⁱ cfr. Col
 3,16; ^j 1 Cor 6,19; ^k Le 1,70; ^l Mt 6,13.

= SWA 97; LEW 348; STR.BAR 48; TRE.LIT 215;
 MORA-P 55.

+ GOAR 166; SWA 184; JAC.POR 121; FON.PRO 50;
 JAC.MES 3.11; PAS 249; THI 51; ROM 124; PAP 82;
 ZER 115.

47. 1) Ὁ ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσιν.
 2) Ὁ λαός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.
 3) Ὁ διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν.
 4) Ὁ ἱερεὺς ἐπεύχεται·
 5) Ὁ Θεός, ὁ μόνος ἀγαθὸς καὶ εὖσπλαχνος, // ὁ ἐν 42^v
 ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν^a, ἔφιδε
 εὖσπλάχνῳ ὄμματι ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου καὶ

²⁸ Cod. ἐνπεριπαθουντες.

φυλαξον αὐτόν, καὶ ἀξίωσον πάντας ἡμᾶς ἀκατακρίτως μετασχεῖν τῶν ζῶοποιῶν σου τούτων μυστηρίων· σοὶ γὰρ τὰς ἑαυτῶν ὑπεκλίναμεν κεφαλὰς, ἀπεκδεχόμενοι τὸ παρά σου πλούσιον ἔλεος. Ἐκφώ<νησις>· Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζῶοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν. //

6) Ὁ λαός· Ἀμήν.

43^r

^aPs 112, 5-6.

= SWA 97; LEW 350; STR.BAR 49; TRE.LIT 216; MORA-P 57.

+ GOAR 167; SWA 185; JAC.POR 122; FON.PRO 51; JAC.MES 3.12; PAS 251; THI 52; ROM 126; PAP 84; ZER 116.

48. 1) Ὁ διάκονος· Πρόσχωμεν.

2) Ὁ ἱερεὺς· Τὰ προηγιασμένα ἅγια τοῖς ἁγίοις.

3) Ὁ λαός· Εἷς ἅγιος, εἷς Κύριος Ἰησοῦς Χριστός.

4) Εὐχὴ μετὰ τὴν μετάληψιν.

5) Εὐχαριστοῦμέν σοι, τῷ Σωτῆρι τῶν ὅλων Θεῷ, ἐπὶ πᾶσιν οἷς παρέσχου ἡμῖν ἀγαθοῖς καὶ ἐπὶ τῇ μεταλήψει τοῦ ἁγίου σώματος καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου· καὶ δεόμεθά σου, Δέσποτα φιλάνθρωπε, φύλαξον ἡμᾶς ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν πτερῶν σου^a, καὶ ὁδὸς ἡμῖν μέχρι τῆς ἐσχάτης ἡμῶν ἀναπνοῆς // ἐπαξίως μετέχειν τῶν ἁγιασμάτων σου εἰς φωτισμὸν ψυχῆς καὶ σώματος, εἰς βασιλείας οὐρανῶν κληρονομίαν. Ἐκφώ<νησις>· Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγια-

43^v

σμός ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πα-
τρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ
ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν^b.

6) Ὁ διάκονος· Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν.

7) Ὁ λαός· Ἐν ὀνόματι Κυρίου.

^a Ps 16,8; ^b 4 Mac 18,24.

= SWA 98; LEW 351; STR.BAR 50; TRE.LIT 218;
MORA-P 57.

+ GOAR 168; SWA 186; JAC.POR 123; FON.PRO 53;
JAC.MES 3.14; PAS 255; THI 54; ROM 217; PAP 84;
ZER 117.

49. 1) Εὐχὴ τῶν ἑσπερινῶν α'.

44^r

κη' 2) Κύριε οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων, μακρόθυμε καὶ πο-
λυέλεε^a, ἐνώτισαι τὴν προσευχὴν μου καὶ πρόσχεσ
τῇ φωνῇ τῆς δεήσεως^b ἡμῶν· ποιήσον μεθ' ἡμῶν ση-
μεῖον εἰς ἀγαθόν^c, ὁδήγησον ἡμᾶς ἐν τῇ ὁδῷ σου
τοῦ πορεύεσθαι ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου· εὐφρανον τὰς
καρδίας ἡμῶν εἰς τὸ φοβεῖσθαι τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν
σου^d, διότι μέγας εἶ καὶ ποιῶν θαυμάσια· σὺ εἶ
ὁ Θεὸς ὁ μόνος^e καὶ οὐκ ἔστιν ὁμοίός σου ἐν θε-
οῖς^f, Κύριε, δυνατὸς // ἐν ἐλέει καὶ ἀγαθῶς ἐν 44^v
ἰσχυί, εἰς τὸ βοηθεῖν καὶ παρακαλεῖν καὶ σῶζειν
πάντας τοὺς ἐλπίζοντας εἰς τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγι-
ον. Ἐκφῶ<νησις>· Ὅτι εὐλόγηται καὶ δεδόξα-
σται τὸ πάντ<ιμον>.

^a Ps 85,15; ^b ib. 6; ^c ib. 17; ^d ib. 11; ^e ib. 10; ^f ib. 8.

= STR.BAR 51.

+ GOAR 28,163; SWA 176; BOR 235; TRE.LIT 202; MORA-P 64; TRE.EU2 248; JAC.POR 54; FON.PRO 25; JAC.MES 3.2, 4.1; PAS 77; DUN 80; THI 41,128; PAR.G04 112; ROM 11,116; PAP 10,78; ZER 13,109.

50. 1) *Εὐχὴ ἐσπερινὴ β'.*

κθ' 2) Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης ἡμᾶς, μηδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσης ἡμᾶς^α, ἀλλὰ ποιήσον μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπιείκειάν σου, ἰατρὲ καὶ θεραπευτὰ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ὁδηγῶν ἡμᾶς ἐπὶ λιμένα θελήματος^β σου· φώτισον // τοὺς ὀφθαλμοὺς^γ τῶν καρδιῶν ἡμῶν εἰς ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας^δ, καὶ δώρησαι ἡμῖν τὸ λοιπὸν τῆς παρουσίας ἡμέρας εἰρηνικὸν καὶ ἀναμάρτητον, καὶ πάντα τὸν χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου. *Ἐκφώνησις*· Ὅτι σὸν τὸ κράτος, καὶ σοῦ.

^αPs 6,2; 37,2; ^βPs 106,30; ^γPs 12,4; ^δTit 1,1.

= STR.BAR 52.

+ GOAR 28,163; SWA 176; BOR 236; TRE.LIT 202; MORA-P 65; TRE.EU2 249; JAC.POR 55; FON.PRO 25; JAC.MES 4.2; PAS 78; DUN 81; THI 42,129; PAR.G04 113; ROM 11,117; PAP 10,78; ZER 13,109.

51. 1) *Εὐχὴ ἐσπερινὴ γ'.*

λ' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^α, μνήσθητι ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ἀχρείων δούλων σου ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαι ἡμᾶς τὸ ἅγιον καὶ προσκυνητὸν // ὄνομά σου^β. καὶ μὴ κατασχύνῃς ἡμᾶς ἀπὸ τῆς προσδοκίας^γ τοῦ ἐλέους

σου, ἀλλὰ χάρισαι ἡμῖν, Κύριε, πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα, καὶ ἀξίωσον ἡμᾶς ἀγαπᾶν καὶ φοβεῖσθαί σε ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ἡμῶν^d καὶ ποιεῖν ἐν πᾶσιν τὸ θέλημά σου. Ἐκφώ<νησις> Ὅτι ἀγαθός.

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b Ps 74,2; ^c Ps 118,116; ^d Mc 12,30; Lc 10,27.

= STR.BAR 53.

+ GOAR 28,163,639; SWA 177; BOR 237; TRE.LIT 203; MORA-P 66; TRE.EU2 250; JAC.POR 56; FON.PRO 31; JAC.MES 4.3; PAS 79; DUN 81,120; PAR.G04 114; ROM 11,118; PAP 10,78; ZER 14,110.

52. 1) *Εὐχὴ τῶν ἑσπερινῶν δ'.*

λα' 2) Ὁ τοῖς ἀσιγήτοις ὕμνοις καὶ ἀπαύστοις δοξολογίαις ἐν τοῖς ὑψίστοις ὑπὸ τῶν ἀγίων δυνάμεων ἀνυμνούμενος, πλήρωσον τὸ στόμα ἡμῶν τῆς αἰ-/ 46^f νέσεώς^a σου τοῦ δοῦναι μεγαλωσύνην τῷ ὀνόματί^b σου τῷ ἁγίῳ, καὶ δὸς ἡμῖν μερίδα καὶ κληρον^c μετὰ πάντων τῶν φοβουμένων σε ἐν ἀληθείᾳ καὶ φυλασσόντων τὰς ἐντολάς σου· πρεσβείαις τῆς ἀγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἀγίων σου. Ἐκφώ<νησις>· Εὐδοκία καὶ ἀγαθότητι.

^a Ps 70,8; ^b cfr. Sir 39,15; Deut 32,3; Tob 12,6; ^c Jer 13,25.

= STR.BAR 54.

+ GOAR 29; BOR 238; TRE.LIT 203; MORA-P 66; TRE.EU2 250; JAC.POR 57; FON.PRO 35; JAC.MES 4.4; PAS 80; DUN 82; PAR.G04 115; ROM 12; PAP 11;

53. 1) Εὐχὴ ἑσπερινὴ ε'.

λβ' 2) Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε^a ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ἐπιστάμενος τὸν νοῦν τῶν ἀνθρώπων^b, ὁ εἰδὼς ὧν
 χρειάν ἔχομεν^c ὑπερεκπερισσοῦ ὧν αἰτού--μεθα 46^v
 ἢ νοοῦμεν^d. αὐτός, φιλόανθρωπε βασιλεῦ καὶ κατὰ
 πάντα ἀγαθὲ, ἰκάνωσον ἡμᾶς ἐν τῷ πλήθει τῶν οἰ-
 κτιρμῶν σου^e ἀνεπαισχύντῳ συνειδότι ἐπικαλεῖ-
 σθαι τὸ ἅγιον ὄνομά σου, καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς
 εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονη-
 ροῦ^f, καὶ πάντα πρὸς τὸ συμφέρον ἡμῶν οἰκονόμη-
 σον. Ἐκρώ<νησις> Ὅτι πρέπει σοι.

^aPs 118,12; cfr. Gen 9,26; ^bJob 7,20; ^ccfr. Io 13,
 29; ^dEph 3,20; ^ePs 50,3; ^fMt 6,13.

= GOAR 35g; BOR 238; STR.BAR 55; TRE.EU2 251;
 ARR.VES 102.

+ JAC.POR 58; JAC.MES 4.5; PAS 80; DUN 82; PAR.
 G04 116.

54. 1) Εὐχὴ ἑσπερινὴ ς'.

λγ' 2) Κύριε, Κύριε, ὁ τῇ ἀχράντῳ σου δυνάμει συνέχων
 τὰ σύμπαντα, ὁ μα--//--κροθυμῶν ἐπὶ πᾶσιν ἡμῶν 47^f
 καὶ μετανοῶν ἐπὶ ταῖς κακίαις^a ἡμῶν καὶ μακρῶ-
 νων ἀφ' ἡμῶν τὰς ἀνομίας ἡμῶν· μνήσθητι τῶν οἰ-
 κτιρμῶν σου καὶ τοῦ ἐλέους σου^b καὶ ἐπίσκεψαι
 ἡμᾶς^c τῇ σῇ ἀγαθότητι· καὶ ὁδὸς ἡμῶν διαφυγεῖν
 καὶ τὸ λοιπὸν τῆς παρούσης ἡμέρας ἐκ τῶν τοῦ
 πονηροῦ ποικίλων μηχανημάτων, καὶ ἀνεπιβούλευ-
 τον τὴν ζωὴν ἡμῶν διαφύλαξον τῇ χάριτι τοῦ ἁγί-

ου σου Πνεύματος. Ἐκφώ<νησις>· Ἐλέει καὶ φι-
λανθρωπία. //

^a Jon 4,2; ^b Ps 24,6; ^c Ps 105,4.

= STR.BAR 56; REP 133.

+ GOAR 29; BOR 239; TRE.EU2 251; JAC.POR 59; JAC.
MES 4.6; PAS 82; DUN 82; PAR.G04 117; ROM 12;
PAP 11; ZER 14.

55. 1) Εὐχὴ ἑσπερινὴ ζ'.

47^v

λδ' 2) Ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ θαυμαστός^a, ὁ ἀνεκδιηγήτῳ
ἀγαθοσύνη καὶ πλουσία προνοία διοικῶν τὴν τῶν
ἀνθρώπων ζωὴν, ὁ καὶ τὰ ἐνκόσμια ἡμῖν ἀγαθὰ δω-
ρησάμενος καὶ κατεγγυήσας ἡμῖν τὴν ἐπηγγελμένην
βασιλείαν διὰ τῶν ἤδη κεχαρισμένων ἡμῖν ἀγαθῶν,
ὁ ποιήσας ἡμᾶς καὶ τῆς νῦν ἡμέρας τὸ παρελθὸν
μέρος ἀπὸ παντὸς ἐκκλῖναι κακοῦ, δώρησαι ἡμῖν
καὶ τὸ ὑπόλοιπον ἀμέμπτως // ἐκτελέσαι ἐνώπιον 48^f
τῆς ἀγίας δόξης σου^b, ὑμνεῖν σὲ τὸν ἀγαθὸν καὶ
φιλόανθρωπον Θεὸν ἡμῶν. Ἐκφώ<νησις>· Ὅτι ἐλέη-
μων καί.

^a Dan 9,4; ^b Jd 24.

= STR.BAR 57; FOL 20; REP 134.

+ GOAR 29; BOR 239; TRE.EU2 252; JAC.POR 60; JAC.
MES 4.7; PAS 83; DUN 83; PAR.G04 118; ROM 12;
PAP 11; ZER 15.

56. 1) Εὐχὴ ἑσπερινὴ η' εἰς τὸ "Κύριε ἐκέκραξα" (Ps.

λε' 2) Ἐσπέρας καὶ πρωΐ καὶ μεσημβρίας^{29a} αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν, εὐχαριστοῦμεν καὶ δεόμεθά σου, Δέσποτα τῶν ἀπάντων^b, κατεύθυνον τὴν προσευχὴν ἡμῶν ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου^c, καὶ μὴ ἐκκλίνης τὰς καρδίας ἡμῶν εἰς λόγους πονηρίας^d, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ πάντων τῶν θηρευόντων^e τὰς ψυχὰς ἡμῶν, // ὅτι πρὸς σέ, Κύριε, Κύριε, οἱ ὀφθαλμοὶ 48^v ἡμῶν, καὶ ἐπὶ σοὶ ἠλπίσαμεν^f. μὴ καταισχύνης ἡμᾶς^g, ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα.

^aPs 54,18; ^bcfr. Job 5,8; Sap 8,3; ^cPs 140,2; ^dib. 4; ^ecfr. Ps 123,7; ^fcfr. Ps. 140,8; ^gDan 3,41.

= STR.BAR 58.

+ GOAR 31,164; SWA 178; BOR 241; TRE.LIT 205; MORA-P 68; TRE.EU2 255; JAC.POR 61; FON.PRO 39; JAC.MES 3.4, 4.8; PAS 84; DUN 83; THI 43,130; PAR.G04 119; ROM 14,118; PAP 13,79; ZER 17,110.

57. 1) Καὶ μετὰ τὸ προκείμενον καὶ τὸ "Κύριε ἐλέησον" γίνεται ὑπὸ τοῦ ἱερέως εὐχὴ ἀντιφώνου α' ἐν ᾧ φάλλεται. "Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου".
- λς' 2) Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε^a, Δέσποτα παντοκράτωρ, ὁ φωτίσας τὴν ἡμέραν τῷ φωτὶ τῷ ἡλιακῷ καὶ τὴν νύκτα φαιδρύνας ταῖς αὐγαῖς τοῦ πυρός· ὁ τὸ μήκος τῆς ἡμέρας διελθεῖν ἡμᾶς καταξιώσας καὶ προσεγγίσει εἰς τὰς ἀρχὰς // τῆς νυκτός^b, ἐπάκουσον τῆς δεήσεως ἡμῶν^c καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ 49^f

σου, καὶ πᾶσιν ἡμῖν συγχώρησον τὰ ἑκούσια καὶ ἀκούσια ἁμαρτήματα· πρόσδεξαι τὰς ἐσπερινὰς ἡμῶν ἱκεσίας καὶ κατάπεμψον τὸ πλῆθος τοῦ ἔλεους σου^d καὶ τῶν οἰκτιρῶν σου^e ἐπὶ τὴν κληρονομίαν σου· τείχισον ἡμᾶς ἀγίοις ἀγγέλοις, ὄπλισον ἡμᾶς ὄπλοις δικαιοσύνης^f· περιχαράκωσον ἡμᾶς τῇ ἀληθείᾳ σου, // φρούρησον ἡμᾶς τῇ δυνάμει σου· ῥῦσαι ἡμᾶς πάσης περιστάσεως καὶ πάσης ἐπιβουλῆς τοῦ ἀντικειμένου· παράσχου δὲ ἡμῖν καὶ τὴν παροῦσαν ἐσπέραν σὺν τῇ ἐπερχομένῃ νυκτὶ τελείαν, ἀγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον, ἀσκανδάλιστον, ἀφάνταστον, καὶ πάσας τὰς ἡμέρας^g τῆς ζωῆς ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς ἀγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνός^h σοι εὐαρεστησάντων· Ἐκφώ<νησις>· Σὸν γάρ ἐστιν τὸ ἔλεεῖν καὶ σφῆζειν. //

^aPs 118,12; ^bGen 1,16; ^cPs 39,2; Ps. 60,2 et a.;
^dPs. 5,8; Ps. 68,14; ^ecfr. Ps 50,3; Ps 68,17;
^fcfr. Rom 6,13; 2 Cor 6,7; ^gLc 1,75; ^hLc 1,70.

= STR.BAR 59.

+ GOAR 35; BOR 243; TRE.EU2 256; JAC.POR 62; JAC. MES 4.9; PAS 86; DUN 84; (cfr. n. 228.2).

58. 1) *Εὐχὴ ἀντιφώνου β' ἐν ᾧ ψάλλεται* "Ὁ μονογενὴς Υἱός". 50^r
- <λζ'> 2) Κύριε, Κύριε, ὁ ῥυσάμενος ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς βέλους πετομένου ἡμέρας^a, ῥῦσαι ἡμᾶς καὶ ἀπὸ παντὸς πράγματος ἐν σκότει διαπορευομένου^b. πρόσδεξαι θυσίαν ἐσπερινὴν τὰς τῶν χειρῶν ἡμῶν ἐπ-

ἄρσεις^c. καταξίωσον δὲ ἡμᾶς καὶ τὸ νυκτερινὸν
 στάδιον ἀμέμπτως διελθεῖν, ἀπειράστους κακῶν^d.
 καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς πάσης ταραχῆς καὶ δειλίας ἐκ
 τοῦ διαβόλου ἡμῶν προσγινομένης· χάρισαι ταῖς
 ψυχαῖς ἡμῶν κατάνυξιν, τοῖς λογιμοῖς ἡμῶν μέ-
 //ριμναν τῆς ἐν τῇ φοβεραῖ καὶ δικαίᾳ σου κρι- 50^v
 σει ἐξετάσεως· καθήλωσον ἐκ τοῦ φόβου σου τὰς
 σάρκας ἡμῶν^e καὶ νέκρωσον τὰ μέλη ἡμῶν³⁰ τὰ ἐπὶ
 τῆς γῆς^f, ἵνα καὶ ἐν τῇ καθ' ὑπνοῦ ἡσυχίᾳ ἐμφαι-
 δρυνώμεθα τῇ θεωρίᾳ τῶν κριμάτων σου· ἀπόστησον
 ἀφ' ἡμῶν πᾶσαν φαντασίαν ἀπρεπῆ καὶ ἐπιθυμίαν
 βλαβεράν· διανάστησον δὲ ἡμᾶς ἐν τῷ καιρῷ τῆς
 προσευχῆς ἐστηριγμένους ἐν τῇ πίστει^g καὶ //
 προκόπτοντας ἐν τοῖς παραγγέλμασίν σου. Ἐκφώ- 51^r
 <νησις>. Εὐδοκία καὶ ἀγαθότητι τοῦ μονογενοῦς
 σου Υἱοῦ.

^aPs 90,5; ^bibid. 6; ^cPs 140,2; ^dcfr. Jac 1,13; ^ePs
 118,120; ^fCol 3,5; ^gcfr. 1 Thess 3,2.

= STR.BAR 60.

+ GOAR 36,600; BOR 244; TRE.EU2 256; JAC.POR 63;
 JAC.MES 4.10, 6.6; PAS.PAN 48; DUN 85,72; THI
 60; ROM 385; PAP 277; ZER 374; HOR 256; PER
 412; PEA 438.

59. 1) Εὐχὴ ἀντιφώνου γ' τοῦ τρισαγίου.

λη' 2) Ὁ Θεὸς ὁ μέγας, ὁ αἰώνιος, ὁ ἅγιος καὶ φιλάν-

³⁰Segue uno spazio bianco di circa dieci lettere, su cui grazie alla lampada Wood si può leggere τα μελη ημων.

θρωπος, ὁ καταξιώσας ἡμᾶς καὶ ἐν ταύτῃ τῇ ὥρᾳ
 στήναι κατενώπιον τῆς ἀπροσίτου σου δόξης^a εἰς
 ὕμνον καὶ αἶνον τῶν θαν<μα>σίων σου, ἰλάσθητι
 ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις σου δούλοις καὶ παράσχου τοῦ
 μετὰ συντετριμμένης καρδίας^b ἀμετεωρίστως προσ-
 ενεγκεῖν σοὶ τὴν // τρισαγίαν δοξολογίαν καὶ 51^v
 τὴν εὐχαριστίαν τῶν μεγάλων σου δωρεῶν ὧν ἐποίη-
 ησας καὶ ποιεῖς πάντοτε εἰς ἡμᾶς. Μνήσθητι, Κύ-
 ριε, τῆς ἀσθενείας ἡμῶν, καὶ μὴ συναπολέσης
 ἡμᾶς ταῖς ἀνομίαις^c ἡμῶν, ἀλλὰ ποιήσον μέγα
 ἔλεος^d μετὰ τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν, ἵνα τὸ τῆς
 ἀμαρτίας σκότος διαφυγόντες, ἐν ἡμέρᾳ δικαιοσύ-
 νης περιπατήσωμεν^e, καὶ ἐνδυσάμενοι τὰ ὄπλα τοῦ
 φωτός^f, ἀνεπιβουλεύτως διατελέσωμεν ἀπὸ πάσης
 // ἐπηρείας τοῦ πονηροῦ καὶ μετὰ παρησίας δο- 52^f
 ξάσωμεν^g ἐν πᾶσιν σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν καὶ φι-
 λάνθρωπον Θεόν^h. Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι ἅγιος εἶ, ὁ
 Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομε<ν>.

^a *Jd* 24; ^b *cf.* *Ps* 50,19; ^c *cf.* *Gen* 19,15; ^d *cf.* *Ps*
 50,3; ^e *cf.* *Mal* 3,20; *Is* 33,15; ^f *Rom* 13,12; ^g *cf.*
Act 2,29; ^h *cf.* *Io* 17,3.

= STR.BAR 61.

+ GOAR 36,601; BOR 245; TRE.EU2 256; JAC.POR 64;
 JAC.MES 6.9; THI 62; ROM 387; PAP 279; ZER 376;
 PER 415; PEA 440.

60. 1) Εὐχὴ τῶν κατηγουμένων μετ[ὰ] τοῦ τρισαγίου.
 λθ' 2) Ὁ Θεός, ὁ τῶν κρυπτῶν γνώστης, ὁ εἰδὼς τὰ πάν-
 τα πρὶν γενέσεως αὐτῶν^a, ὁ μὴ βουλάμενος τὸν

θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ὡς τὸ ἐπιστρέφαι καὶ ζῆν
 αὐτόν^b. αὐτὸς ἔπιδε ἐξ ἐτοίμου κατοικητηρίου
 σου^c ἐπὶ τοὺς δούλους σου τοὺς κατηγουμένους·
 διάνοιξον // τὰ ὄρα τῶν καρδιῶν αὐτῶν πρὸς τὸ 52^v
 εἰσδέξασθαι τὸ μυστήριον τοῦ μονογενοῦς σου
 Υἱοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν· ἀναγέννησον αὐτοὺς δι' ὕδα-
 τος καὶ Πνεύματος^d εἰς τὴν αἰώνιον σου βασιλεί-
 αν^e. Ἐκφώ<νησις>. Ἵνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δο-
 ξ<άζωσιν>.

^a Sus 42 (Theodot.); ^b cfr. Ez 33,11; ^c cfr. 2 Par
 30, 27; 3 Regn 8,39; Ps 32,14; ^d Io 3,5; ^e cfr. Dan
 3,33; 7,27 (Theodot.).

= STR.BAR 62; ARR.ESP 122.

+ GOAR 36; BOR 247; TRE.EU2 256; JAC.POR 65; DUN
 86.

61. 1) *Εδχή μετ[ὰ] τοῦς κατηγουμένους, τῶν πιστῶν α'.*
 μ' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, καὶ νῦν προσερχόμεθα ἐν ὅλῃ
 καρδίᾳ^b καὶ ἐπικαλούμεθα τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον,
 καὶ εὐχαριστοῦμέν σοι τῷ διαφυλάξαντι ἡμᾶς τὸ
 μῆκος τῆς ἡμέρας καὶ ἀγαγόντι³¹ εἰς τὸ // ἐσπε- 52a^r
 ρινὸν φῶς, καὶ δεόμεθά σου, δὸς ἡμῖν διελθεῖν
 ἀμέμπτως καὶ τὴν παροῦσαν ἐσπέραν σὺν τῇ ἐπερ-
 χομένη νυκτί, καὶ πάντα τὸν χρόνον τῆς παροικί-
 ας ἡμῶν^c. Ἐνδυσον ἡμᾶς τὴν πανοπλίαν τοῦ ἁγίου
 σου Πνεύματος κατὰ τῶν πνευμάτων τῆς πονηρίας^d
 καὶ κατὰ τῶν παθῶν τῆς σαρκός· πάσης ἁμαρτίας

³¹ Cod. ἀγαγοντος.

ἀπόστησον καὶ τῆς αἰωνίου σου βασιλείας^ε ἀξίω-
σον. Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα,
τιμὴ^φ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρί. //

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b cfr. Hebr 10,22; ^c 1 Petr
1,17; ^d cfr. Eph. 6,12; ^e cfr. Ps 144,13; ^f cfr. 1
Tim 1,17.

= STR.BAR 63; ARR.ESP 124.

+ GOAR 37; BOR 247; TRE.EU2 258; JAC.POR 66; DUN
86.

62. 1) Εὐχὴ πιστῶν β'.

52a^v

μα' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ τὸ ἀπρόσιτον οἰκῶν φῶς^b,
ὁ παραγαγὼν ἡμᾶς ἐν τῷ μεγάλῳ σου ἐλέει τὴν πα-
ροῦσαν ἡμέραν, καὶ ἐπὶ τὴν ἔσπερινὴν δοξολογίαν
προσκαλεσάμενος, πρόσδεξαι τὴν ἱκεσίαν ἡμῶν τῶν
ἀναξίων σου δούλων, καὶ ῥυσάμενος ἡμᾶς ἐκ τοῦ
σκοτούς^c τῆς ἁμαρτίας, φώτισον τοὺς ὀφθαλμοὺς^d
τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ἵνα πάντοτε ἐν τῷ φόβῳ σου δια-
μένοντες καὶ ἐν τῷ φωτί σου περιπατοῦντες^e, κα-
τανοῶμεν τὰ θαυ-//μάσιά σου^f, ἐπὶ πᾶσιν δοξά- 53^f
ζοντές σε τὸν μόνον ἀληθινὸν καὶ φιλόφρονον
Θεόν^g. Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι σὸν τὸ κράτος, καὶ
σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλ<εία>^h.

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b 1 Tim 6,16; ^c cfr. Col 1,13;
^d cfr. Ps 12,4; Eph 1,18; ^e cfr. 1 Io 1,7; ^f Ps 118,
18; ^g cfr. Io 17,3; ^h Mt 6,13.

= STR.BAR 64; ARR.ESP 124.

+ GOAR 37; BOR 248; TRE.EU2 258; JAC.POR 67; DUN
87.

63. 1) *Εὐχὴ ἡγουν ἀπόλυσις.*

μβ' 2) Ὁ Θεὸς ὁ μέγας, ὁ ὕψιστος, ὁ <μόνος>³² ἔχων
 ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον^a, ὁ πᾶσαν τὴν
 κτίσιν ἐν σοφίᾳ δημιουργήσας, ὁ διαχωρήσας ἀνὰ
 μέσον τοῦ φωτὸς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σκοτούς^b, καὶ
 τὸν ἥλιον θέμενος εἰς ἔξουσίαν τῆς ἡμέρας, σε-
 λήνην δὲ καὶ ἀστέρας εἰς ἔξουσίαν τῆς νυκτός^c.
 ὁ καταξιώσας ἡμᾶς // τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ ἐπὶ 53^v
 τῆς παρουσίας ὥρας προφθάσαι τὸ πρόσωπόν σου ἐν
 ἔξομολογήσει^d καὶ τὴν ἐσπερινὴν σοι λατρείαν
 προσαγαγεῖν· αὐτός, φιλόανθρωπε Κύριε, κατεύθυ-
 νον τὴν προσευχὴν ἡμῶν ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου^e
 καὶ πρόσδεξαι αὐτὴν εἰς ὄσμην εὐωδίας^f. παρά-
 σχου δὲ ἡμῖν τὴν ἐσπέραν καὶ τὴν ἐπιούσαν νύ-
 κταν εἰρηνικὴν· ἔνδυσον ἡμᾶς ὄπλα φωτός^g, ῥῦσαι
 ἀπὸ φόβου νυκτερινοῦ^h // καὶ παντὸς πράγματος 54^r
 ἐν σκοτει διαπορευομένουⁱ, καὶ δὸς ἡμῖν τὸν
 ὕπνον ὃν εἰς ἀνάπαυσιν τῆς ἀσθενείας ἡμῶν ἐδω-
 ρήσω, πάσης διαβολικῆς φαντασίας ἀπηλλαγμένον·
 ναί, Δέσποτα, τῶν ἀγαθῶν χορηγέ, ἵνα καὶ ἐπὶ
 ταῖς κοίταις ἡμῶν κατανυγόμενοι^j, μνημονεύωμεν
 καὶ ἐν νυκτὶ τοῦ παναγίου ὀνόματός σου, καὶ τῆ
 μελέτῃ τῶν σῶν ἐντολῶν^k καταυαζόμενοι³³, ἐν
 ἀγαλλιάσει ψυχῆς διαναστῶμεν πρὸς // δοξολογίαν 54^v
 τῆς σῆς ἀγαθότητος, δεήσεις καὶ ἰκεσία<ς> τῆ σῆ

³²Supplito secondo la citazione scritturistica.

³³Cod. καταυαζόμενοι.

εὐσπλαχνία προσάγοντες ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν
καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου, ὃν ταῖς πρεσβείαις τῆς
ἁγίας Θεοτόκου ἐν ἐλέει ἐπίσκεψαι. Ἐκφώ<νη-
σις>· Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρ-
χ<εις>, καὶ σοὶ τὴν δόξ<αν>.

^a 1 Tim 6,16; ^b Gen 1,4; ^c Ps 135,8-9; ^d Ps 94,2; ^e Ps
140,2; ^f Eph 5,2; ^g Philipp 4,18; ^h Rom 13,12; ⁱ Ps 90,
5; ^j ib. 6; ^k Ps 4,5; ^l cfr. Ps 118,143.

= STR.BAR 65.

+ GOAR 29,602; BOR 248; TRE.EU2 252; JAC.POR 68;
JAC.MES 6.12; DUN 87,78; THI 131; PAR.G04 120;
ROM 12,389; PAP 11,281; ZER 15,378; PER 416;
PEA 442.

64. 1) Ὁ διάκονος· τὰς κεφαλὰς.
2) Ὁ ἱερεὺς ποιεῖ τὴν εὐχὴν ταύτην·
3) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ κλίνας οὐρανοὺς καὶ κατα-
βάς^b ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, ἔπιθε
ἐπὶ τοὺς δούλους σου καὶ ἐπὶ τὴν κληρονομίαν
σου· σοὶ γὰρ τῷ φοβερῷ καὶ φιλανθρώπῳ // κριτῇ 55^f
οἱ σοὶ δοῦλοι τὰς ἑαυτῶν ἔκκλιναν κεφαλὰς, τοὺς
δὲ ἑαυτῶν ὑπέταξαν αὐχένας, οὐ τὴν ἐξ ἀνθρώπων
ἀναμένοντες βοήθειαν, ἀλλὰ τὸ σὸν περιμένοντες
ἔλεος, τὴν σὴν ἀπεκδεχόμενοι σωτηρίαν· οὐς δια-
φύλαξον ἐν παντὶ καιρῷ, καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν
ἐσπέραν καὶ τὴν προσιούσαν νύκταν ἀπὸ παντὸς
ἐχθροῦ, ἀπὸ πάσης ἀντικειμένης ἐνεργείας, δια-

λογισμῶν ματαίων^c καὶ ἐνθυμήσεων πονηρῶν³⁴. //

^a Dan 9,15 (*Theodot.*); ^b Ps 17,10; ^c Ps 93,11.

= STR.BAR 66.

+ GOAR 32,603; BOR 250; TRE.EU2 259; JAC.POR 69;
JAC.MES 6.13; PAS 87; PAS.PAN 50; DUN 78,88;
THI 132; PAR.G04 121; ROM 16,390; PAP 15,282;
ZER 20,379; PER 417; PEA 443.

65. 1) Ἐθχῆ μεσονυκτινῆ ἀντιφώνου α'.

55^v

μγ' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ διὰ Πνεύματος ἁγίου τῷ
Δαβίδ χορηγήσας πρὸς ἡμετέραν ὑποτύπωσιν ψάλ-
λειν καὶ ἐν ταύτῃ τῇ ὥρᾳ καὶ λέγειν· Μεσονύκτι-
ον ἐξεγειρόμην τοῦ ἐξομολογήσασθαί σοι ἐπὶ τὰ
κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου^b. ἰκάνωσον ἡμᾶς τοῦ
ἐξομολογήσασθαί σοι ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ἡμῶν^c, ἐπί-
σκεψαι ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς^d τὴν ταπείνωσιν
ἡμῶν^e, πιστοὺς καὶ φρονίμους οἰκονόμους^f καὶ
ἡμᾶς ἀνάδειξον // ἐν τῇ φοβερᾷ ἡμέρᾳ τῆς ἐξετά- 56^f
σεώς σου, πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ
πάντων τῶν ἁγίων σου. Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι πρέπει
σοι πᾶσα δόξ<α>.

^a Dan 9,15 (*Theodot.*); ^b Ps 118,62; ^c Ps 9,1; ^d Ps 102,
4; ^e cfr. Lc 1,48; ^f Lc 12,42.

³⁴Lo spazio di sette lettere alla fine della pagina, predisposto per la dossologia ekphonetica, è rimasto vuoto. Nella tradizione manoscritta questa è invariabilmente: Εἴη τὸ κράτος τῆς βασιλείας σου ἡὐλογημένον καὶ δεδοξασμένον, τοῦ Πατρὸς, κτλ.; tuttavia cfr. O434, 80^f.

= STR.BAR 67; ARR.PPH 31.

+ DMITR 62; JAC.POR 70; DUN 94.

66. 1) *Εὐχὴ ἀντιφώνου β'.*

μδ' 2) Καὶ νῦν ἐπὶ τὸ μέσον τῆς νυκτὸς καταντήσαντες,
Κύριε, τὰς κατὰ δύναμιν εὐχαριστίας σοι προσφέ-
ρομεν, καὶ δεόμεθά σου³⁵ τὸν δωρηθέντα ταῖς
καρδίαις ἡμῶν τῆς γνώσεώς σου θησαυρόν^a ἀνεξά-
λειπτον διατήρησον, ἐμβαλὼν εἰς τὸ στόμα ἡμῶν^b
τὸν τῆς // σοφίας σου λόγον^c, καὶ ῥῦσαι ἡμᾶς 56^v
ἀπὸ παντὸς πράγματος ἐν σκότει διαπορευομένου^d.
Ἐκφώ<νησις> Ὅτι σὸν τὸ κράτος καί.

^a *cfr. Col 2,3; Ps 39,4; cfr. Ps 48,3; d* *Ps 90,6.*

= STR.BAR 68; ARR.PPH 32.

+ DMITR 63; JAC.POR 71; DUN 94.

67. 1) *Εὐχὴ ἀντιφώνου γ'.*

με' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ Πατὴρ τῶν αἰώνων, ὁ μήτε
ἀρχὴν μήτε τέλος ἔχων, ὁ λυτρωτὴς τῶν ψυχῶν καὶ
θεμελιωτὴς τῶν φρονημάτων καὶ φύλαξ τῶν καρδιῶν
ἡμῶν, ὁ διὰ τῶν κτισμάτων σου ὑποδείξας ἡμῖν
τῆς σῆς δημιουργίας τὴν ἄφραστον δύναμιν· αὐ-
τός, Δέσποτα, καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν ὥραν τῆς //
νυκτὸς πρόσδεξαι ἡμῶν τὴν δέησιν, καὶ τὴν ἐκά- 57^f
στου ἔνδειαν ἀναπλήρωσον εἰς τελειότητα, καὶ

ἀξιούς ἡμᾶς ἀνάδειξον τῆς σῆς ἀγαθότητος. Ἐκ-
 ρώ<νησις>. Ὅτι ἠυλόγηται καὶ δεδόξασται³⁶.

^a Dan 9,15 (Theodot).

= STR.BAR 69; ARR.PPH 32.

+ DMITR 63; JAC.POR 72; DUN 94.

68. 1) Εὐχὴ δ' τῆς ἀπολύσεως.

μς' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ διὰ πολλὴν χρηστότητα καὶ
 πλῆθος οἰκτιρμῶν^b σου δωρησάμενος ἡμῖν καὶ τὸ
 παρελθὸν μῆκος τῆς νυκτὸς ἀνεπηρέαστον³⁷ ἀπὸ
 παντὸς κακοῦ· σύ, Δέσποτα τῶν ἀπάντων^c καὶ δη-
 μιουργέ, δὸς ἡμῖν καταντῆσαι {καὶ}³⁸ // καὶ ἐπὶ 57^v
 τὰς ἑωθινὰς εὐχάς, καὶ κατάπεμψον ἐν ταῖς καρ-
 δίαῖς ἡμῶν τῷ ἀληθινῷ φωτὶ^d τὸν τῆς γνώσεώς σου
 θησαυρὸν^e εἰς τὸ ποιεῖν τὸ θέλημά σου^f. Ἐκ-
 ρώ<νησις>. Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπ-
 ἀρχ<εις>.

^a Dan 9,15 (Theodot); ^b Ps 50,3; Ps 68,16; ^c cfr. Job
 5,8; Sap 8,3; ^d cfr. Io 1,9; ^e cfr. Col 2,3; ^f Ps
 142,10.

= STR.BAR 70; ARR.PPH 32.

+ DMITR 63; JAC.POR 73; DUN 95.

³⁶ Cod. δεδόξασθαι.

³⁷ Cod. ἀνεπερεαστον.

³⁸ Cancellato.

69. 1) Ὁ διάκονος· τὰς κεφ<αλὰς> ἡμῶν.
 2) <Ὁ ἱερεὺς ποιεῖ τὴν εὐχὴν ταύτην>³⁹
 3) Σοὶ τῷ Θεῷ τῷ τῶν αἰώνων δημιουργῷ καὶ πάσης κτίσεως^a ἡμεῖς οἱ ἀχρεῖτοι δοῦλοί^b σου ἐκκλίναμεν τὰς ἑαυτῶν κεφαλὰς καὶ δεόμεθά σου· ἐξαπόστειλον τὴν εὐλογία σου τὴν πνευματικὴν^c ἐφ' ἡμᾶς, // καὶ ἐν πάσῃ σεμνότητι καὶ ὑπακοῇ τῶν ἐντο- 58^r
 λῶν σου διαφύλαξον τὴν ζωὴν ἡμῶν. Ἐκφώ<νησις>· Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, Θεὸς τοῦ ἐλεεῖν καὶ σφῆ-
 ζειν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν.

^a cfr. Jdt 9,12; ^b cfr. Lc 17,10; ^c cfr. Eph 1,3.

= STR.BAR 71; ARR.PPH 32.

+ DMITR 63; JAC.POR 74; DUN 95.

70. 1) Εὐχὴ ἐωθινὴ α'.
 μζ' 2) Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, τῷ ἐξαναστήσαντι ἡμᾶς ἐκ τῶν κοιτῶν ἡμῶν^b καὶ ἐμβαλόντι⁴⁰ εἰς τὸ στόμα^c ἡμῶν λόγον αἰνέσεως^d τοῦ προσκυνεῖν καὶ ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν σου^e. καὶ δεόμεθά σου τοῖς <σοῖς>⁴¹ οἰκτιρμοῖς, τῇ σῇ χρηστότητι // ἣ πάντοτε ἐχρήσω περὶ τὴν 58^v
 ἡμετέραν ζωὴν, καὶ νῦν ἐξαπόστειλον τὴν βοήθει-
 ἀν σου^f ἐπὶ τοὺς ἑστῶτας πρὸ προσώπου τῆς ἀγί-

³⁹ Cfr. n. 64.2. Per altre soluzioni cfr. i nn. 132.3, 221.3, 265.2.

⁴⁰ Cod. ἐνβαλότι.

⁴¹ Supplito da PET, 47^v; MOS, 61^r; G04, 59^r; PC213, 65^r; G10, 29^v; S959, 149^v; BOD, 48^v; V1970, 117^v.

ας δόξης σου^g και ἀπεκδεχομένους τὸ παρὰ σοῦ
 πλούσιον ἔλεος· και δὸς αὐτοῖς μετὰ φόβου και
 ἀγάπης πάντοτε σοὶ λατρεύουντας αἰνεῖν, ὑμ-
 νεῖν, προσκυνεῖν τὴν ἀνεκδιήγητόν σου ἀγαθότη-
 τα. Ἐκφώ<νησις>· Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα,
 τιμὴ^h και προσκύνησις.

^a Apoc 11,17; ^b cfr. Ex 10,22; ^c cfr. Num 23, 5.16;
^d cfr. Ps 70,8; ^e Ps 74,2; ^f Ps 19,3; ^g Dan 3,53;
^h cfr. 1 Tim 1,17.

= STR.BAR 72.

+ GOAR 39; TRE.EU2 209; JAC.POR 75; JAC.MBS 5.1;
 PAS 89; PAS.PAN 6; DUN 96; THI 138; PAR.G04
 123; ROM 21; PAP 19; ZER 25.

71. 1) Εὐχὴ ἐωθινὴ β'.

μη' 2) Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμα ἡμῶν πρὸς σέ, ὁ
 Θεός, // διότι φῶς τὰ προστάγματά σου ἐπὶ τῆς 59^f
 γῆς^a· δικαιοσύνην και ἁγιασμόν ἐπιτελεῖν ἐν φό-
 βῳ σου^b συνέτισον ἡμᾶς· σὲ γὰρ δοξάζομεν τὸν
 ὄντως ὄντα Θεόν· κλῖνον τὸ οὖς σου και ἐπάκου-
 σον ἡμῶν^c και μνήσθητι, Κύριε, τῶν συμπαρόντων
 και συνευχομένων ἡμῖν πάντων κατ' ὄνομα, και
 σῶσον αὐτοὺς ἐν τῇ δυνάμει σου· εὐλόγησον τὸν
 λαόν σου και ἁγιάσον τὴν κληρονομίαν σου^d· εἰ-
 ρῆνην τῷ κόσμῳ σου δώρησαι· ταῖς ἐκκλησίαις
 σου, τοῖς ἱερεῦσιν, τοῖς // βασιλεῦσιν ἡμῶν και 59^v
 παντὶ τῷ λαῷ σου. Ἐκφώ<νησις>· Ὅτι εὐλόγηται
 και δεδόξαστ<αι>.

^a Is 26,9; ^b cfr. 2 Cor 7,1; ^c Ps 16,6; Ps 85,1; ^d Ps
 27,9; Ps 28,11.

= STR.BAR 73.

+ GOAR 39; TRE.EU2 209; JAC.POR 76; JAC.MES 5.2;
PAS 90; DUN 96; THI 139; PAR.G04 124; ROM 21;
PAP 19; ZER 26.

72. 1) Εὐχὴ ἐωθινή γ'.

μθ' 2) Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμα ἡμῶν πρὸς σέ, ὁ
Θεός, διότι φῶς τὰ προστάγματά σου^α. δίδαξον
ἡμᾶς, ὁ Θεός, τὴν δικαιοσύνην σου καὶ τὰς ἐντο-
λάς σου καὶ τὰ δικαιώματά σου^β. φώτισον τοὺς
ὀφθαλμοὺς τῶν διανοιῶν ἡμῶν, μήποτε ὑπνώσωμεν
ἐν ἁμαρτίαις εἰς θάνατον^γ. ἐξέλασον πάντα ζόφον
ἀπὸ τῶν καρδιῶν ἡμῶν· χάρισαι ἡμῖν τὸν τῆς δι-
καιο-//σύνης σου ἥλιον· ἀνεπηρέαστον⁴² τὴν 60^r
ζῶην ἡμῶν διαφύλαξον τῇ σφραγίδι τοῦ ἁγίου σου
Πνεύματος· κατεύθυνον τὰ διαβήματα^δ ἡμῶν εἰς
ὁδὸν εἰρήνης^ε. δὸς ἡμῖν ἰδεῖν τὸν ὄρθρον καὶ
τὴν ἡμέραν ἐν ἀγαλλιάσει, ἵνα σοὶ τὰς ἐωθινὰς
ἀναπέμπωμεν εὐχάς. Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι σὸν τὸ
κράτος, καὶ σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία.

^α Is 26,9; ^β Ps 118, 12.26.135; ^γ Ps 12,4; ^δ Ps 39,3;
Ps 118,133; ^ε Lc 1, 79.

= STR.BAR 74.

+ GOAR 40; TRE.EU2 210; JAC.POR 71; JAC.MES 5.3;
PAS 91; DUN 97; THI 140; PAR.G04 125; ROM 21;
PAP 19; ZER 25.

⁴² Cod. ἀνεπερεαστον.

73. 1) Εὐχὴ ἑωθινὴ δ'.

ν' 2) Δέσποτα ὁ Θεός, ὁ ἅγιος καὶ ἀκατάληπτος, ὁ εἰ-
 πὼν ἐκ σκοτῶν φῶς λάμψαι^a, ὁ ἀναπαύσας ἡμᾶς ἐν
 τῷ τῆς νυκτὸς ὕπνῳ // καὶ διαναστήσας πρὸς δο- 60^v
 ξολογίαν καὶ ἰκεσίαν τῆς σῆς ἀγαθότητος, δυσω-
 πούμενος ὑπὸ τῆς ἰδίας σου εὐσπλαχνίας· πρόσδε-
 ξαι ἡμᾶς καὶ νῦν προσκυνοῦντάς σε καὶ κατὰ δύ-
 ναμιν εὐχαριστοῦντάς σοι, καὶ δώρησαι ἡμῖν πάν-
 τα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα· ἀνάδειξον ἡμᾶς
 υἱοὺς φωτὸς^b καὶ κληρονόμους τῶν αἰωνίων σου
 ἀγαθῶν. Μνήσθητι, Κύριε, ἐν τῷ πλήθει τῶν οἰ-
 κτιρῶν σου^c παντὸς τοῦ λαοῦ σου καὶ τῶν συμ-
 παρόντων καὶ συνευχομένων ἡμῖν· τῶν // ἀπόν- 61^f
 των ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐν γῆ, τῶν ἐν θαλάσῃ,
 τῶν ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας σου^d δεομένων
 τῆς σῆς φιλανθρωπίας καὶ βοηθείας, καὶ πᾶσιν
 χορήγησον τὸ μέγα σου ἔλεος, ἵνα σεσωσμένοι ψυ-
 χῆ καὶ σώματι πάντοτε διαμένοντες, μετὰ παρηρ-
 σίας δοξάζωμεν τὸ θαυμαστὸν καὶ εὐλογημένον
 ὄνομά σου. Ἐκφά<νησις>. Ὅτι Θεὸς ἐλέους, οἰ-
 κτιρῶν καὶ φιλανθρωπίας ὑπάρχεις, καὶ σοί.

^a 2 Cor 4,6; ^b 1 Thess 5,5; ^c Ps 50,3; ^d Ps 102,22.

= STR.BAR 75.

+ GOAR 40; TRE.EU2 211; JAC.POR 78; JAC.MES 5.4;
 PAS 92; DUN 97; THI 141; PAR.G04 126; ROM 22;
 PAP 19; ZER 27.

74. 1) Εὐχὴ ἑωθινὴ ε'.

να' 2) Ἀγαθῶν θησαυρέ, πηγῆς ἀεννάου^a Πάτερ ἅγιε,

θαυμαστοποιέ, παντοδύ- // -<ναμε>, παντοκράτωρ, 61^v
 πάντες σε προσκυνούμεν καὶ σοῦ δεόμεθα, τὰ σὰ
 ἔλέη καὶ τοὺς σοὺς οἰκτιροὺς ἐπικαλούμενοι εἰς
 βοήθειαν καὶ ἀντίληψιν τῆς ἡμετέρας ταπεινώσε-
 ως· μνήσθητι οὖν, Κύριε, τῶν σῶν ἱκετῶν, πρόσ-
 δεξαι πάντων ἡμῶν τὰς ἑωθινὰς δεήσεις ὡς θυμί-
 αμα ἐνώπιόν σου^b, καὶ μηδένα ἡμῶν ἀδόκιμον ποι-
 ῆσης, ἀλλὰ πάντας ἡμᾶς περιποίησαι^c διὰ τῶν οἰ-
 κτιρῶν σου. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἀχρυσπνούντων
 // καὶ φαλλόντων εἰς δόξαν σὴν καὶ τοῦ μονογε- 62^f
 νοῦς⁴³ σου Υἱοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν καὶ τοῦ ἀγίου σου
 Πνεύματος· γενοῦ αὐτῶν βοηθὸς καὶ ἀντιλήπτωρ^d,
 πρόσδεξαι αὐτῶν τὰς ἱκεσίας εἰς τὸ ὑπερουράνιον
 καὶ νοερόν σου θυσιαστήριον. Ἐκφώ<νησις>· Ὅτι
 σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν.

^a cfr. Sap 11,6; ^b Ps 140,2; ^c cfr. Act 20,28; ^d cfr. Ps 61, 3.7.

= STR.BAR 76.

+ GOAR 40; TRE.EU2 212; JAC.POR 79; JAC.MES 5.5;
 PAS 93; DUN 98; THI 142; PAR.G04 127; ROM 22;
 PAP 20; ZER 27.

75. 1) Εὐχὴ ἑωθινή 5'.

νβ' 2) Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς τῶν σωτηριῶν
 ἡμῶν^a, ὅτι πάντα ποιεῖς εἰς εὐεργεσίαν τῆς ζωῆς
 ἡμῶν, ἵνα διὰ παντὸς πρὸς σὲ ἀποβλέπωμεν, τὸν
 // Σωτῆρα καὶ εὐεργέτην τῶν ἡμετέρων ψυχῶν, ὅτι 62^v

⁴³ Cod. μονογενογενους.

διανέπασσας ἡμᾶς ἐν τῷ παρελθόντι⁴⁴ τῆς νυκτὸς
 μέτρῳ καὶ ἐξήγειρας ἡμᾶς ἐκ τῶν κοιτῶν ἡμῶν καὶ
 ἔστησας⁴⁵ εἰς προσκύνησιν τοῦ τιμίου ὀνόματός
 σου· διὸ δεόμεθά σου, Κύριε, δὸς ἡμῖν χάριν καὶ
 δύναμιν, ἵνα καταξιωθῶμεν ψάλλειν σοι συνετῶς^b
 καὶ προσεύχεσθαι ἀδιαλείπτως^c ἐν φόβῳ καὶ τρό-
 μῳ, τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργαζόμενοι^d διὰ τῆς
 ἀντιλήψεως τοῦ Χριστοῦ σου. Μνή--/--σθητι δέ, 63^r
 Κύριε, καὶ τῶν ἐκ νυκτὸς πρὸς σὲ βοώντων· ἐπά-
 κουσον αὐτῶν καὶ ἐλέησον, καὶ σύντριψον ὑπὸ
 τοὺς πόδας⁴⁶ αὐτῶν^e τοὺς ἀοράτους καὶ πολεμίους
 ἐχθρούς. Ἐκφῶ<νησις>. Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς
 εἰρήνης⁴⁷ καὶ Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν
 δόξ<αν>.

^a *Apoc* 11,17; *Ps* 67,20; ^b *Ps* 146,8; ^c *1 Thess* 5,17;
^d *Philipp* 2,12; ^e *Rom* 16,20.

= STR.BAR 77.

+ GOAR 40; TRE.EU2 213; JAC.POR 80; JAC.MES 5.6;
 PAS 94; DUN 98; THI 143; PAR.G04 128; ROM 23;
 PAP 20; ZER 28.

76. 1) *Εὐχὴ ἐωθινή ζ'.*

γγ' 2) Ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
 στοῦ^a, ὁ ἐξαναστήσας ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ ὕπνου καὶ

⁴⁴ Cod. παρελθῶτι.

⁴⁵ Cod. εἰστησας.

⁴⁶ Cod. ποποδας.

⁴⁷ Cod. ερρήνης.

ἐπίσυναγαγὼν ἐπὶ τὴν ὄραν ταύτην τῆς προσευχῆς,
 ὁδὸς ἡμῖν χάριν ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματος ἡμῶν^b,
 // καὶ πρόσδεξαι ἡμῶν τὰς κατὰ δύναμιν εὐχαρι- 63^v
 στίας, καὶ δίδαξον ἡμᾶς τὰ δικαιώματά σου^c. ὅτι
 τί προσευξώμεθα καθὸ δεῖ οὐκ οἶδαμεν^d, ἐὰν μὴ
 σύ, Κύριε, τῷ ἁγίῳ σου Πνεύματι ὁδηγήσης ἡμᾶς.
 Δεόμεθά σου, εἴ τι ἡμάρτομεν μέχρι τῆς παρουσίας
 ὄρας ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ ἢ κατὰ διάνοιαν, ἐκουσί-
 ως ἢ ἀκουσίως, ἄνες, ἄφες, συγχώρησον· ἐὰν γὰρ
 ἀνομίας⁴⁸ παρατηρήσῃ, Κύριε, Κύριε, τίς ὑποστή-
 σεται; ὅτι παρὰ σοὶ⁴⁹ ὁ ἰλασμός^e, // παρὰ σοὶ⁵⁰ 64^r
 ἡ ἀπολύτρωσις· σὺ εἶ μόνος ἅγιος, βοηθὸς κρα-
 ταιός^f, ὑπερασπιστῆς τῆς ζωῆς ἡμῶν^g, ἐν σοὶ ἡ
 ὕμνησις ἡμῶν διὰ παντός^h. Ἐκφώ<νησις>· Εἴ<νη>
 τὸ κράτος τῆς βασιλείας σου.

^a Cfr. ^d 2 Cor 1,3 et a.; ^b Eph 6,19; ^c Ps 118, 12.26.
^d Rom 8,26; ^e Ps 129, 3-4; ^f Ps 70,7; ^g Ps 26,1;
^h Ps 70,6.

= STR.BAR 78.

+ GOAR 41; TRE.EU2 214; JAC.POR 81; JAC.MES 5.7;
 PAS 95; DUN 99; THI 144; PAR.G04 129; ROM 23;
 PAP 21; ZER 28.

77. 1) Εὐχὴ ἐωθινὴ η'.

νδ' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ τὴν τοῦ ὕπνου ῥαθυμίαν

⁴⁸ Cod. ἀνομιαίς.

⁴⁹ Cod. σου, corretto secondo la citazione scritturistica.

⁵⁰ Cod. σου, corretto secondo MOS, 65^v; PET, 51^r; PC213,
 67^r; G01, 18^v.

ἀποσκεδάσας ἀφ' ἡμῶν, καὶ συνακάλεσας ἡμᾶς κλήσει ἁγία^b τοῦ καὶ ἐν νυκτὶ ἐπαῖραι τὰς χεῖρας ἡμῶν^c καὶ ἐξομολογήσασθαι σοὶ ἐπὶ τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου^d. πρόσ-// -δεξαι τὰς δεήσεις 64^v ἡμῶν, τὰς ἐντεύξεις^e, τὰς ἐξομολογήσεις, τὰς νυκτερινὰς λατρείας καὶ χάρισαι ἡμῖν, ὁ Θεός, πίστιν ἀκαταίσχυντον, ἐλπίδα βεβαίαν^f, ἀγάπην ἀνυπόκριτον^g. εὐλόγησον ἡμῶν εἰσόδους καὶ ἐξόδους^h, πράξεις, ἔργα, λόγους, ἐνθυμήσεις, καὶ δὸς ἡμῖν καταντῆσαι εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἡμέραςⁱ αἰνοῦντας, ὑμνοῦντας, εὐλογοῦντας, προσκυνοῦντας τῆς ἀφράστου δυνάμεώς σου τὴν ἀγαθότητα. Ἐκφῶ<νησις>. Ὅτι ἠὲλόγηταί σου τὸ πανάγιον ὄνομα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καί. //

^a Dan 9,15 (Theodot); ^b 2 Tim 1,9; ^c Ps 133,2; ^d Ps 118,62; ^e cfr. 1 Tim 2,1; ^f 2 Cor 1,7; ^g Rom 12,9; ^h 1 Regn 29,6; Ps 120,8; ⁱ cfr. Gen 1,16.

= STR.BAR 79.

+ GOAR 41; TRE.EU2 214; JAC.POR 82; JAC.MES 5.8; PAS 96; DUN 99; THI 145; PAR.G04 130; ROM 24; PAP 21; ZER 29.

78. 1) *Εὐχὴ τοῦ Ν' - Θ'.* 65^t
 νε' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ τὴν διὰ μετανοίας ἄφεσιν τοῖς ἀνθρώποις δωρησάμενος καὶ τύπον ἡμῖν ἐπιγνώσεως ἁμαρτημάτων καὶ ἐξομολογήσεως τὴν τοῦ προφήτου Δαβὶδ μετάνοιαν πρὸς συνχώρησιν ὑποδείξας· αὐτός, Δέσποτα, πολλοῖς ἡμᾶς καὶ μεγάλοις περιπεπτωκότας πλημμελήμασιν ἐλέησον κατὰ

τὸ μέγα σου ἔλεος, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰ-
 κτιρμῶν σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημα ἡμῶν^b, ὅτι σοὶ
 ἡμάρτομεν, Κύριε^c, τῷ καὶ // τὰ ἄδηλα καὶ τὰ 65^v
 κρύφια^d τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων γινώσκοντι καὶ
 μόνῳ ἔχοντι ἐξουσίαν ἀφιέναι ἁμαρτίας^e. καρδίαν
 δὲ καθαρὰν κτίσας ἐν ἡμῖν^f καὶ πνεύματι ἡγεμο-
 νικῷ στηρίξας ἡμᾶς^g, καὶ τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σω-
 τηρίου σου^h γνώρισον ἡμῖν· μὴ ἀπορρίψῃς ἡμᾶς
 ἀπὸ τοῦ προσώπου σουⁱ, ἀλλ' εὐδόκησον, ὡς ἀγα-
 θὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς, μέχρι τῆς ἐσχάτης
 ἡμῶν ἀναπνοῆς προσφέρειν σοὶ θυσίαν δικαιοσύνης
 καὶ ἀναφορὰν^j ἐν τοῖς ἁγίοις σου θυ-//-σιαστη- 66^r
 ρίοις. Ἐκφῶ<νησις>. Ἐλέει καὶ φιλανθρωπία τοῦ
 μονογενοῦς σου Υἱοῦ.

^a Dan 9,15 (Theodot); ^b Ps 50,3; ^c ib. 6; ^d ib. 8; ^e Mc
 2,10; ^f Ps 50,12; ^g ib. 14b; ^h ib. 14a; ⁱ ib. 13; ^j ib.
 21.

= STR.BAR 80.

+ GOAR 42; TRE.EU2 216; JAC.POR 83; JAC.MES 5.9;
 PAS 97; DUN 101; THI 146; PAR.G04 131; ROM 24;
 PAP 21; ZBR 29.

79. 1) Εὐχὴ ἰ' εἰς τοὺς αἴνους.

vs' 2) Ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὰς νοεράς καὶ λογικὰς
 ὑποστησάμενος δυνάμεις τῷ σῶ θελήματι, σοῦ δεό-
 μεθα καὶ σὲ ἱκετεύομεν· πρόσδεξαι ἡμῶν μετὰ τῶν
 κτισμάτων σου πάντων τὴν κατὰ δύναμιν δοξολογί-
 αν, καὶ ταῖς πλουσίαις τῆς σῆς ἀγαθότητος ἀντά-
 μιναι δωρεαῖς, ὅτι σοὶ κἀμπτεῖ πᾶν γόνυ ἐπου-

ρανίων και ἐπιγείων και καταχθονίων^a, και πᾶσα
 // πνοή και κτίσις αἰνεῖ^b τὴν ἀκατάληπτόν σου 66^v
 δόξαν· ὁ μόνος γὰρ εἶ Θεὸς ἀληθινὸς και πολυέλε-
 ος^c. Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι σὲ αἰνοῦσιν πᾶσαι αἱ
 δυνάμεις^d τῶν οὐρανῶν.

^a Philipp 2,10; ^b Ps 150,6; ^c Ex 34,6; ^d cfr. Mt 24,29
 et a.

= STR.BAR 81.

+ GOAR 42; TRE.EU2 217; JAC.POR 84; JAC.MES 5.10;
 PAS 98; DUN 101; THI 147; PAR.G04 132; ROM 25;
 PAP 22; ZER 30.

80. 1) *Εὐχὴ κατηγουμένων γινομένης εἰσόδου μετὰ τὸ
 τρισάγιον, λεγομένου προκειμένου.*
- 2) *Εἶτα μετὰ τοῦτο λιτανεύει ὁ διάκονος, και ἄλλου
 ποιοῦντος τὴν τῶν κατηγουμέ[νων] εὐχὴν, ἐπεύχε-
 ται ὁ ἱερεύς·*
- νζ' 3) *Εὐλόγησον και νῦν, Κύριε, τοὺς δούλους σου τοὺς
 κατηγουμένους οὓς προσεκαλέσω κλήσει ἁγία^a ἐπὶ
 τὸ θαυμαστὸν φῶς τῆς σῆς ἐπιγνώσεως, και δὸς
 αὐτοῖς ἐπιγῶναι περὶ ὧν κατήχηνται λόγων τὴν
 ἀσφάλειαν, // ἔμπλησον αὐτοὺς Πνεύματος ἁγίου 67^f
 εἰς τὸ γενέσθαι και αὐτοὺς πρόβατα σοῦ τοῦ ἀλη-
 θινοῦ ποιμένος^b ἐσφραγισμένα τῇ σφραγιδι^c τοῦ
 ἁγίου σου Πνεύματος, ὅπως μέλη τίμια γένωνται
 τοῦ σώματος^d τῆς ἐκκλησίας σου, και καταξιωθῶ-
 νται ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι τῆς μακαρίας ὄντως*

ἐλπίδος^e ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν^f. Ἐκφώ<νη-
σις>. Ἴνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάξωσιν>.

^a₂ Tim 1,9; ^b cfr. Io 10,1-5; ^c cfr. Apoc 5,1; ^d cfr.
1 Cor 12,27; ^e Tit 2,13; ^f cfr. Mt 3,2 et a.

= STR.BAR 82; ARR.ORT 131.

+ GOAR 45; TRE.EU2 224; JAC.POR 85; JAC.MES 5.13;
PAS 99; DUN 102.

81. 1) Εὐχὴ πιστῶν α'.

νη' 2) Κύριε, Κύριε, σὴ ἐστὶν ἡ ἡμέρα καὶ σὴ ἐστὶν ἡ
νύξ, σὺ κατηρτίσω φαῦσιν καὶ ἥλιον, σὺ ἐποίησας
// πάντα τὰ ὄρα^{51 a} τῆς γῆς, καὶ σοῦ δεόμεθα, 67^v
συνανάτειλον τῷ φωτὶ τῆς ἡμέρας^b τὰ πλοῦσιά σου
ἐλέη ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν ἡμῶν, ἔλευθέρωσον ἡμᾶς
ἀπὸ σκότους καὶ σκιᾶς θανάτου^c καὶ πάσης ἐπι-
βουλῆς καὶ τέχνης τοῦ πονηροῦ. Ἐκφώ<νησις>·
Ἔτι ἡγίασται καὶ δεδόξασται τὸ πάντ<ιμον>.

^a Ps 73, 16.17a; ^b cfr. 1 Thess 5,5; ^c Job 3,5; Ps
106, 10.14; Lc 1,79.

= STR.BAR 83; ARR.ORT 131.

+ GOAR 45; TRE.EU2 224; JAC.POR 86; PAS 100; DUN
103,106.

⁵¹ Cod. ωρα; Corretto secondo la citazione scritturistica. Cf. PET, 53^v; MOS, 69^v; G07, 38^v: ωρα; PC213, 69^v e 71^v; G02, 58^v; G01, 21^r e 23^r: ορα.

82. 1) *Εὐχὴ πιστῶν β'.*

νθ' 2) Τῇ διατάξει σου, Κύριε, Κύριε, διαμένει ἡ ἡμέ-
ρα^a, καὶ σὲ ὑμνεῖ πᾶσα ἡ δύναμις τῶν οὐρανῶν^b,
καὶ σὲ προσκυνεῖ πᾶσα ψυχὴ κατὰ δύναμιν δοξολο-
γοῦσα· καὶ δεόμεθά σου, χάρισαι // ἡμῖν τὴν 68^f
ἡμέραν πᾶσαν εἰρηνικὴν ἐκτελέσαι ἐν πολιτείᾳ
ἀγνῇ, ἐν ζωῇ εὐαρέστῳ σοι, ἐν καρδίᾳ καθαρᾷ^c,
ἵνα τῶν σῶν εὐεργεσιῶν ἀπολαύοντες, ἀξιωθῶμεν
ἐν παντὶ καιρῷ ἀκατακρίτως εὐλογεῖν τὴν σὴν
ἀγαθότητα. *Ἐκφώ<νησις>*· Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα
δόξα, τιμὴ^d καὶ προσκ<ύνησις>.

^aPs 118, 91; ^bMt 24,29 et a.; ^ccfr. Mt 5,8; ^dcfr.
1 Tim 1,17.

= STR.BAR 84; ARR.ORT 132.

+ GOAR 45; TRE.EU2 224; JAC.POR 87; PAS 101, 108;
DUN 103.

83. 1) *Εὐχὴ ἡγουν ἀπόλυσις.*

ξ' 2) Αἰνοῦμεν καὶ ὑμνοῦμεν καὶ εὐλογοῦμεν καὶ δοξά-
ζομεν καὶ εὐχαριστοῦμέν σοι, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων
ἡμῶν^a, ὅτι παρήγαγες τὴν σκιὰν τῆς νυκτὸς καὶ
ἔδειξας⁵² ἡμῖν πάλιν τὸ φῶς τῆς // {τῆς} ἡμέ- 68^v
ρας· ἀλλ' ἵκετεῦομεν τὴν σὴν ἀγαθότητα, ἰλάσθη-
τι ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν καὶ πρόσδεξαι τὴν δέησιν
ἡμῶν ἐν τῇ μεγάλῃ σου εὐσπλαχνίᾳ, ὅτι πρὸς σὲ

⁵²Cod. ἐδίδαξας; in seguito la seconda δ è stata cancel-
lata e può leggersi con la lampada Wood.

καταφεύγομεν⁵³ τὸν ἐλεήμονα καὶ παντοδύναμον
 Θεόν· λάμπσον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν^b τὸν ἀληθι-
 νὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης σου^c, φώτισον τὸν
 νοῦν ἡμῶν καὶ τὰς αἰσθησεις ὅλας διατήρησον,
 ἵνα ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατοῦντες^d τὴν
 ὁδὸν τῶν ἐντολῶν σου, καταντήσωμεν εἰς τὴν αἰώ- 69^f
 νιον ζωῆν, // ὅτι παρὰ σοί ἐστιν ἡ πηγὴ τῆς ζω-
 ῆς^e, καὶ ἐν ἀπολαύσει γενέσθαι καταξιωθῶμεν τοῦ
 ἀπροσίτου σου φωτός. Ἐκφῶ<νησις>. Ὅτι Θεὸς
 ἐλέους καὶ οἰκτιρῶν καὶ φιλανθρωπίας ὑπάρχεις,
 καὶ σοὶ τὴν δόξ<αν>.

^a Ex 3,15 (Act 3,13) et a.; cfr. Dan 3,52; ^b 2 Cor
 4,6; ^c Mal 3, 20; ^d Rom 13,13; ^e Ps 35,10 et a.

= STR.BAR 85.

+ GOAR 42; TRE.EU2 218,224; JAC.POR 88; PAS 102,
 109; DUN 103; PAR.G04 133; ROM 25; THI 148; PAP
 22; ZER 30.

84. 1) Καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος "Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ
 Κυρίῳ κλίνωμεν", ἐπεύχεται ὁ ἱερεὺς·
- 2) Κύριε ἄγιε, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν^a καὶ τῷ παν-
 τεφῶ σου ὄμματι ἐπιβλέπων ἐπὶ πᾶσαν τὴν κτί-
 σιν, σοὶ ἐκλίναμεν τὸν αὐχένα τῆς καρδίας καὶ
 τοῦ σώματος, καὶ δεόμεθά σου, ἔκτεινον τὴν χει-
 ρά σου^b τὴν ἀόρατον ἐξ ἀγίου κατοικητηρίου σου^c
 καὶ εὐλόγησον πάντας ἡμᾶς· καὶ εἴ τι // ἡμάρτο- 69^v
 μεν ἐκουσίως ἢ ἀκουσίως, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάν-

⁵³ Cod. καταφεύγομεν.

θρωπος Θεὸς συγχώρησον, δωρούμενος ἡμῖν καὶ τὰ ἐνκόσμια ἀγαθὰ σου. Ἐκφώ<νησις>. Σὸν γάρ ἐστιν τὸ ἐλεεῖν καὶ σφῆζειν, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ.

^aPs 112,5; ^bSoph 2,13; Jer 1,9; ^ccfr. 2 Par 30,27; 3 Regn 8,39; Ps 32,14.

= STR.BAR 86.

+ GOAR 44,639; TRE.EU2 223; JAC.POR 89; PAS 104; DUN 104 120; THI 149; PAR.G04 132; ROM 28; PAP 24; ZER 24.

85. 1) Εὐχὴ ὥρας α'.

ξα' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, δεόμεθά σου καὶ ἰκετεύομέν σε, πανάγιε, χάρισαι πᾶσιν ἡμῖν καρδίαν καθαρὰν^b, λόγον εὐσεβῆ, διάνοιαν ἀγαθὴν, λογισμὸν ἀπαθῆ, πράξιν θεοσεβῆ, γνῶσιν τελείαν τῶν σῶν ἐντολῶν, ὑγείαν σώματος καὶ ψυχῆς ἐπιείκειαν, // εἰρήνην βίου, πίστιν ἀγαθὴν^c, ἐλπίδα ζῶσαν^d, 70^f ἀγάπην ἀνυπόκριτον^e, μακροθυμίαν πολυτελῆ, ὑπομονὴν ἐκτενῆ, φωτισμὸν ἀληθείας, πάντων εἰπεῖν τῶν σῶν ἀγαθῶν δωρεῶν, ἵνα πάντοτε ἐν πᾶσιν πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες, περισσεύωμεν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν^f, αὐξανομένων κατὰ ψυχὴν τῶν σῶν ἐν Χριστῷ δωρεῶν. Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι πρέπει σοὶ πᾶσα δόξα, τιμὴ^g.

^aDan 9,15 (Theodot); ^bcfr. Mt 5,8; ^ccfr. Tit 2,10; ^d1 Petr 1,3; ^eRom 12,9; 2 Cor 6,6; ^f2 Cor 9,8; ^gcfr. 1 Tim 1,17.

= STR.BAR 87; ARR.PPH 36.

86. 1) *Εὐχὴ ὥρας α'.*

ξβ' 2) Εἰσάκουσον ἡμῶν, Κύριε ὁ Θεός, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς, ὅτι ἐλεήμων εἶ· κατάρτισαι τὰ διαβήματα ἡμῶν // ἐν ταῖς τρίβοις σου⁵⁴, ἵνα μὴ σαλευθῶ- 70^v
σιν^a. ὁδήγησον ἡμᾶς, Κύριε, τῇ ὁδῷ σου καὶ πο-
ρευσόμεθα τῇ ἀληθείᾳ σου^b. εἰσελθάτω ἡ προσευχὴ
ἡμῶν ἐνώπιόν σου· κλῖνον, Κύριε, τὸ οὖς σου εἰς
τὴν δέησιν ἡμῶν, ὅτι ἐπλήσθη κακῶν ἡ ψυχὴ ἡμῶν
καὶ ἡ ζωὴ ἡμῶν τῷ ἔθῳ ἠγγισεν^c. μνήσθητι ἡμῶν,
Κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ⁵⁵ σου, ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν
τῷ σωτηρίῳ σου^d. Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι ἐλεήμων εἶ
καὶ οἰκτιρῶν, καὶ σοῦ ἐστὶν ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς
καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν
καί. //

^aPs 16,5; ^bPs 85,11; ^cPs 87, 3-4; ^dPs 105,4.

= STR.BAR 88; ARR.PPH 36.

87. 1) *Εὐχὴ ὥρας γ' ἀντιφώνου α'.*

71^r

ξγ' 2) Ὁ Θεὸς ὁ καταξιώσας ἡμᾶς καὶ ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ
ἐλθεῖν ἐν ᾗ τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον ἐξέχεας ἐπὶ
τοὺς ἁγίους σου ἀποστόλους ἐν εἴδει γλωσσῶν πυ-
ρίνων^a, διαμερίζων αὐτοῖς τὴν δωρεὰν καὶ τὴν
χάριν σου· αὐτοὺς καὶ νῦν, Δέσποτα προσκυνητέ,
παράσχου καὶ ἡμῖν τὴν αὐτὴν εὐλογία, ἵνα καὶ

⁵⁴Cod. σοι.

⁵⁵Nella referenza scritturistica si legge ἐν τῇ εὐδοκίᾳ τοῦ λαοῦ σου.

ἡμεῖς διὰ ψαλμῶν καὶ ὕμνων καὶ ᾠδῶν πνευματικῶν^b ἐξιλεούμενοι σὲ τὸν εὐσπλαχνον Δεσπότην, τύχωμεν τῶν αἰωνίων σου ἀγαθῶν. ᾽Εκφώ<νησις>· Ὅτι ἠὐλόγηται καὶ δεδόξασται⁵⁶. //

^a Cfr. Act 2,3; ^b Eph 5,9; Col 3,16.

= STR.BAR 89; ARR.PPH 38.

+ ARC σι'; DMITR 36; JAC.POR 92; PAS 110; DUN 107; PAR.ORE 88; MEU 35.

88. 1) Εὐχὴ ὥρας γ' ἀντιφώνου β'.

71^v

ξδ' 2) Ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τῆς τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος χάριτος τῆ τρίτη ὥρα^a ἐμπλήσας τοὺς ἁγίους σου καὶ ἐνδόξους ἀποστόλους, ἀπόσμηξον πάντα σπίλον καὶ ῥυτίδα^b ἀπὸ τῶν διανοιῶν ἡμῶν, ὅπως ἐν καθαροῦ συνειδότι προσερχόμενοι τῷ φοβεροῦ ὀνόματί σου, ἀπολαύσωμεν τῶν ἐπηγγελμένων ἡμῖν ἀγαθῶν. ᾽Εκφώ<νησις>· Διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ Χριστοῦ σου, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ σ<ὺν> τῷ παναγίῳ.

^a Act 2,15; ^b cfr. Eph 5,27.

= STR.BAR 90; ARR.PPH 39.

+ DMITR 37; JAC.POR 93; PAS 111; DUN 108; PAR.ORE 89; MEU 35.

⁵⁶ Cod. δεδοξασθ<αι>.

89. 1) Εὐχὴ ὄρας γ' ἀντιφώνου γ'.

ξε' 2) Ὁ Θεὸς ὁ τὴν ὑπερκόσμιον κτίσας δύναμιν πρὸς ἀένναόν σου δοξολο-/-γίαν, καὶ τοὺς ἀνθρώπους 72^f
κατὰ δύναμιν θελήσας πρὸς τὸ οἰκεῖον συμφέρον
προσφέρειν σοι δεήσεις καὶ ἰκεσίας^a ὑπὲρ τῶν
ιδίῶν ἁμαρτημάτων καὶ εὐχαριστεῖν σοι τῶν εὐεργεσιῶν <χάριν>⁵⁷ ὧν ἐποίησας εἰς ἡμᾶς· πρόσδε-
ξαι καὶ τὰς κατὰ τὴν παροῦσαν ὥραν ἀναφερομένας
σοι παρ' ἡμῶν προσευχάς, καὶ παράσχου ἡμῖν πάντα
τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα. Ἐκφώ<νησις>· Ὅτι
σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις^b.

^a Cfr. Hebr 5,7; ^b Mt 6,13.

= STR.BAR 91; ARR.PPH 39.

+ DMITR 37; JAC.POR 94; PAS 112; DUN 108; PAR.ORE 89.

90. 1) Εὐχὴ δ' ἤγουν τῆς ἀπολύσεως ὄρας γ'.

ξς' 2) Ὁ Θεὸς ὁ τῇ σῆ εἰκόνι^a τιμήσας ἡμᾶς καὶ αὐτε-
//ξουσίῳ περιβαλὼν θελήματι, λύτρωσαι ἡμᾶς 72^v
ἀπὸ πάσης θλίψεως^b περιεχούσης ἡμᾶς, ἐν πίστει
καὶ δικαιοσύνη διατηρῶν ἡμᾶς πάσας τὰς ἡμέρας
τῆς ζωῆς ἡμῶν^c, προκόπτοντας ἐν ταῖς ἐντολαῖς
σου διὰ παντός. Ἐκφώ<νησις>· Ὅτι σὸν τὸ κρά-
τος, καὶ σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ
ἡ δόξα^d.

⁵⁷ Secondo i mss PET, 57^f; MOS, 100^v; G07, 42^f; G10, 36^f
(PAR.ORE 89); S958, 113^v; G01, 24^f; V1970, 126^f; O344,
171 .

^aCfr. Gen 1, 26.27; ^bcfr. 2 Regn 4,9; 3 Regn 1,29; Ps 24,22; ^ccfr. Lc 1,75; ^dMt 6,13.

= STR.BAR 92; ARR.PPH 39.

+ ARC σια'; DMITR 37; JAC.POR 95; PAS 113; DUN 108; PAR.ORE 90.

91. 1) Καὶ τοῦ διακόνου "Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ"
ἐκφω<νοῦντος>, ἐπεύχεται ὁ ἱερεὺς·
- 2) Κλῖνον, Κύριε, τὸ οὖς σου καὶ ἐπάκουσον^a τῆς
προσευχῆς ἡμῶν, καὶ πάντας τοὺς ὑποκεκλικότας
σοι τὰς ἑαυτῶν κεφαλὰς εὐλόγησον, φύλαξον, ἀγί-
ασον. Ἐκφώ<νησις>. Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ
φιλανθρωπίᾳ. //

^aPs 85,1.

= STR.BAR 93; ARR.PPH 39; REP 122.

+ ARC σια'; DMITR 37; JAC.POR 96; DUN 109; PAR.
ORE 90.

92. 1) Εὐχὴ ὥρας 5' ἀντιφώνου α'.

73^f

- ξξ' 2) Ἁγιε Δέσποτα ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κατὰ τὴν παροῦσαν
ὥραν ἐν τῷ προσκυνητῷ σου σταυρῷ τὰς ἀχράντους
σου χεῖρας ἐκτείνας, καὶ {ἐν} τὸ τῶν ἡμετέρων
ἁμαρτιῶν ἐν αὐτῷ προσηλώσας καὶ ἐξαλείψας χει-
ρόγραφο^a, ἄφες ἡμῖν καὶ νῦν πᾶν ἁμαρτημάτων
ὄφλημα, καὶ πάσης τῆς ἐξ ἔργων καὶ λόγων καὶ
ἐνθυμήσεων πονηρῶν κατακρίσεως ἔλευθέρους ἡμᾶς
ἀνάδειξον, ἵνα ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ^b τὴν ὀφειλομέ-

νην σοι δοξολογίαν ἐν παντὶ καιρῷ προσφέρωμεν.
 Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμῆ^c
 καὶ προσκύνησις>. //

^aCol 2,14; ^bcfr. Ps 50,12; ^ccfr. 1 Tim 1,17.

= STR.BAR 94; ARR.PPH 42; REP 132.

+ ARC σιβ'; DMITR 37; JAC.POR 97; PAS 114; DUN 109; PAR.ORE 91; MEU 36.

93. 1) Εὐχὴ ὥρας ε' ἀντιφώνου β'.

73^v

ξη' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ διὰ τοῦ κορυφαίου τῶν ἀποστόλων σου Πέτρου ὑποδείξας ἡμῖν προσεύχεται κατὰ τὸν τῆς ἕκτης ὥρας καιρόν^b, ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς τοὺς ἀχρεῖους καὶ ἀναξίους δούλους σου, καὶ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς συμπτώματος καὶ δαιμονίου μεσημβρινοῦ^c, διατηρῶν ἡμᾶς τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἡμέρας ἀπὸ παντὸς κακοῦ, ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις^d.

^aDan 9,15 (Theodot.); ^bcfr. Act 10,9; ^cPs 90,6;
^dMt 6,13.

= STR.BAR 95; ARR.PPH 42.

+ ARC σιβ'; DMITR 37; JAC.POR 98; PAS 115; DUN 109; PAR.ORE 91; MEU 36.

94. 1) Εὐχὴ ὥρας ε' ἀντιφώνου γ'.

ξβ' 2) Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ τὸν οὐρανὸν ἔχων

θεῶν καὶ τὴν γῆν ὑποπόδιον^b, ὁ περιέχων τὰ // 74^f

σύμπαντα καὶ ὑπ' οὐδενὸς περιεχόμενος, μὴ ἐκκλί-
νης ἐν ὀργῇ ἀπὸ τῶν δούλων σου^c. φύλαξον ἡμᾶς
ἀπὸ πάσης ματαιότητος κοσμικῆς καὶ ψεύδους ἐν
λόγοις καὶ ἔργοις^d, ἴθυνον ἡμᾶς ἐπὶ σὸν θέλημα.
Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι ἡγίασται καὶ δεδόξασται τὸ
πάντ<ιμον>.

^a Dan 9,15; ^b Is 66,1; ^c Ps 26,9; ^d cfr. Act 7,22.

= STR.BAR 96; ARR.PPH 42.

+ DMITR 38; JAC.POR 99; PAS 116; DUN 110; PAR.ORE
91.

95. 1) Εὐχὴ δ' ἡγουν ἀπολύσεως ὥρας ζ'.

ο' 2) Ὁ Θεὸς ὁ αἰώνιος^a, ὁ φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὃν
εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων, οὐδὲ ἰδεῖν δύναται^b, ὁ
ἀνελλιπῆς θησαυρὸς τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν· αὐτός,
Δέσποτα τῶν ἀπάντων^c, ὑπερασπιστὴς ἡμῶν γενοῦ^d
τῶν ἐλπι-//ζόντων ἐπὶ σοί^e, τῆς σῆς ἡμᾶς ἐμπι- 74^v
πλῶν θείας καὶ προσκυνουμένης χάριτος. Ἐκφώ-
<νησις>. Ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἐστὶν ἡ βα-
<σιλεία>^f.

^a Sus 42 (Theodot.); ^b 1 Tim 6,16; ^c cfr. Job 5,8;
Sap 8,3; ^d cfr. Ps 30,3; ^e Ps 17,31; ^f Mt 6,13.

= STR.BAR 97; ARR.PPH 43.

+ ARC σιγ'; DMITR 38; JAC.POR 100; PAS 117; DUN
111; PAR.ORE 92.

96. 1) Καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος "Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν",
ἐπεύχεται ὁ ἱερεὺς·

2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ἐκ τῶν ἀγίων σου ὑψωμάτων ἐπίβλεψον^b ἐπὶ τὴν κτίσιν σου, καὶ πάντας τοὺς ὑποκεκλικότας τὸν ἑαυτῶν αὐχένα τῷ ζυγῷ τοῦ Χριστοῦ^c σου ἐν εἰρήνῃ καὶ πᾶσιν ἀγαθοῖς^d διαφύλαξον. Ἐκφώ<νησις> Ὅτι ἠὺλόγηται καὶ δεδόξασται⁵⁸.

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b Jdt 13,4; ^c cfr. Mt 11,30.
^d cfr. Gal 6,6.

= STR.BAR 98; ARR.PPH 43.

+ ARC σιγ'; DMITR 38; JAC.POR 101; PAS 118; DUN 111; PAR.ORE 92.

97. 1) Εὐχὴ ὥρας θ' ἀντιφώνου α'.

οα' 2) Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων^a καὶ πάσης δόξης, // ὁ ἐπακούσας τῶν ἀγίων σου ἀποστόλων 75^f Πέτρου καὶ Ἰωάννου πορευομένων ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην^b, καὶ ποιήσας δι' αὐτῶν ἴασιν⁵⁹ ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ σου· ποιήσον μεθ' ἡμῶν σημεῖον εἰς ἀγαθὸν^c τοῦ καταφρονεῖν τῶν ὄπλων τοῦ ἐχθροῦ, καὶ βέλη νηπίων^d ἠγεῖσθαι τοὺς ἐπαγωμένους⁶⁰ ἡμῖν ὑπ' αὐτοῦ πειρασμούς.

⁵⁸ Cod. δεδοξασθε.

⁵⁹ Cod. ἰασις.

⁶⁰ Cod. ἐπιγωμένους, forse per ἐπειγομένους, lezione da noi corretta secondo PEI, 59^f; MOS, 103^v; G07, 44^f; G10, 38^v; S958, 116^v; G01, 26^f; V1970, 128^f; O344, 174^f.

Nessuna comunque di queste fonti sostiene la congettura ἐπιγενομένων di M. Arranz (ARR.PPH 46).

Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύ<ναμις>^ε.

^aPs 83,9; ^bAct 3,1; ^cPs 85,17; ^dPs 63,8; ^eMt 6,13.

= STR.BAR 99; ARR.PPH 46.

+ ARC σιε'; DMITR 38; JAC.POR 102; PAS 119; DUN 111; PAR.ORE 93; MEU 37.

98. 1) Εὐχὴ ὥρας θ' ἀντιφώνου β'.

οβ' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ ἐν ἀμαρτίαις περιπεσόν-
τα⁶¹ τὸν ἄνθρωπον μὴ παριδών, ἀλλὰ τῆς ἐπουρα- 75^v
νίου καταξιώσας βασιλείας^b διὰ τῆς // σῆς οἰκο-
νομίας καὶ τῶν σῶν ἀχράντων μυστηρίων· αὐτός,
φιλάνθρωπε Βασιλεῦ, τῇ σῇ ἀρρήτῳ θεότητι καὶ
ἡμῖν τοῖς ἐπικαλουμένοις σε ὄπλον καταφυγῆς καὶ
σωτηρίας γενοῦ, εἰς τὸ ἐκκλίνειν πάντα τὰ σκάν-
δαλα^c τὰ ἐπαγόμενα ἡμῖν διὰ τῶν παγίδων τοῦ
ἐχθροῦ^d, ἔλπιξεν τε ἐπὶ σοὶ^e τῷ εὐεργέτῃ καὶ
λυτρωτῇ καὶ σωτῆρι ἡμῶν. Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι
ἡγίασται καὶ δεδόξασται⁶² τὸ πάντιμον.

^aDan 9,15 (Theodot.); ^bcfr. 2 Tim 4,18; ^ccfr. Rom 16,17; ^dcfr. 1 Tim 3,7; ^ecfr. Ps 16,7.

= STR.BAR 100; ARR.PPH 47.

+ DMITR 38; JAC.POR 103; PAS 120; DUN 112; PAR.ORE 93; MEU 37.

99. 1) Εὐχὴ ὥρας θ' ἀντιφώνου γ'.

ογ' 2) Ὅταν τὴν ὑπόστασιν ἡμῶν λογισώμεθα, Κύριε, καὶ ἐνθυμηθῶμεν τὰ παραπτώματα ἡμῶν // καὶ ἐν ἐπι- 76^r
γνώσει τῶν πλημμελημάτων καὶ τῶν ἁμαρτημάτων
ἡμῶν γενώμεθα, κατὰ νοῦν τε λάβωμεν τὴν φοβερὰν
τῆς κρίσεως ἡμέραν^a, μίαν καὶ μόνην καταφυγὴν
ἔχομεν τὴν σὴν, φιλάνθρωπε⁶³, ῥοπήν· διὸ δεόμε-
θά σου, καὶ νῦν καὶ τότε ἡμῖν παράσχου τῆς σῆς
εὐσπλαχνίας τὸ μέγα ἔλεος^b. Ἐκφώ<νησις>· Χάρι-
τι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία.

^a Cfr. Hebr 10,27; Mt 10,15; Mt 12,36 et a.; ^b cfr. Ps 50,3.

= STR.BAR 101; ARR.PPH 47.

+ DMITR 38; JAC.POR 104; PAS 121; DUN 112; PAR. ORE 94.

100. 1) Εὐχὴ ἡγουν ἀπόλυσις τῆς θ' ὥρας.

οδ' 2) Ὁ Θεὸς ὁ κατὰ πᾶσαν ὥραν θελήσας τὸν ἄνθρωπον
ἀδιαλείπτως προσεύχεσθαι^a καὶ μὴ ἐγκακεῖν^b πρὸς
τὸ τὸν ὑπεναντίον // πάροδον μὴ εὐρεῖν τοῦ ἐπι- 76^v
βουλεύειν ταῖς ἡμετέραις ψυχαῖς, φύλαξον ἡμᾶς
ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης^c, καὶ ἀξιῶς ἀνάδειξον
συναριθμηθῆναι τῆς ἐκ δεξιῶν σου^d παραστάσεως
ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀνταποδόσεώς σου^e τῆς δικαίας.
Ἐκφώ<νησις>· Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ^f
καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ.

⁶³ Cod. φιλαν(θρωπ)ίαν, corretto secondo PET, 60^v; MOS,

^a 1 Thess 5,17; ^b Lc 18,1; ^c cfr. Ps 11,8; ^d cfr. Mt 25,33; ^e Os 9,7; ^f cfr. 1 Tim 1,17.

= STR.BAR 102; ARR.PPH 47.

+ ARC σις'; DMITR 39; JAC.POR 105; PAS 122; DUN 112; PAR.ORE 94.

101. 1) Καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος "Τὰς κεφαλὰς", ποιεῖ
ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν·

2) Κλῆνον, Κύριε, τὸ οὖς σου καὶ ἐπάκουσον τῆς
προσευχῆς ἡμῶν^a, καὶ πάντα τοὺς ὑποκεκλικότας
σοι τὰς ἑαυτῶν κεφαλὰς εὐλόγησον, ἁγιάσον καὶ
τῆς σῆς φιλαν-//-θρωπίας ἀξιώσον. 77^f

Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, καὶ διαμέ-
νει σου ἡ βασιλεία, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ
τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς
αἰῶνας^b.

^a Ps 85,1; ^b 4 Mac 18,24.

= STR.BAR 103; ARR.PPH 47.

+ ARC σις'; DMITR 39; JAC.POR 106; PAS 123; DUN 112; PAR.ORE 94.

102. 1) Εὐχὴ ἀντιφώνου α' τῆς γινομένης γ'-ς⁶⁴ ἐν ταῖς
ἀγίαι[ς] νηστείαις.

οε' 2) Ὁ Θεὸς ὁ ἐπὶ Χερουβείμ καθεζόμενος^a καὶ ὑπὸ
τῶν Σεραφεὶμ δοξαζόμενος, ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς
τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀναξίους δούλους σου, καὶ

διέγειρον ἡμῶν τὸν νοῦν πρὸς δοξολογίαν τῆς σῆς ἀγαθότητος, ἐξάρπασον δὲ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἐπιβουλῆς τοῦ ἐχθροῦ, ἵνα τῷ φωτί σου καταλαμπόμενοι καὶ τῇ βουλή σου // ὀδηγούμενοι πρὸς πᾶν ἔργον 77^v ἀγαθόν^b, ἀξιωθῶμεν τῆς ἐπουρανίου βασιλείας^c συναριθμούμενοι πᾶσιν τοῖς ἐκλεκτοῖς σου. Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, Θεὸς τοῦ ἐλεεῖν καὶ σφῆζειν.

^aPs 79,2; Ps 98,1; ^bcfr. 2 Tim 2,21 et a.; ^ccfr. 2 Tim 4,18.

= STR.BAR 104; FON.TRI 12; ARR.TRI 73.

+ ARC σθ'; DMITR 9; JAC.POR 107; PAS 24,106; DUN 105; MEU 33.

103. 1) *Εὐχὴ ἀντιφώνου β'.*

ος' 2) Δεόμεθά σου, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, μακροθύμησον ἐφ' ἡμῖν^b τοῖς ἁμαρτωλοῖς καὶ φεῖσαι τῶν ἔργων τῶν χειρῶν σου, ὁ εἰδὼς ἡμῶν τὴν ἀσθένειαν, λυτρούμενος ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς πειρασμοῦ καὶ πάντων τῶν ἐνεστώτων καὶ ἐπερχομένων δεινῶν καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους // τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ 78^f μετᾶστησον⁶⁵ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ^c καὶ Θεοῦ ἡμῶν. Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι δεδόξασται⁶⁶ σου τὸ πανάγιον ὄνομα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου.

⁶⁵Cod. μεταστησαι, corretto da PET, 61^v; S957, 70^f; G07, 45^v; S961, 46^v.

⁶⁶Cod. δεδοξασθαι.

^a *Dan 9,15 (Theodot.)*; ^b *cfr. Mt 18,26*; ^c *Col 1,13*.

= STR.BAR 105; FON.TRI 14; ARR.TRI 74.

+ ARC σι'; DMITR 9; JAC.POR 108; PAS 125.

104. 1) *Εὐχὴ ἀντιφώνου γ'.*

οὗ' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ^a, οὗ ἡ δόξα ἀκατάληπτος καὶ τὸ ἔλεος ἀμέτρητον^b καὶ ἡ φιλανθρωπία ἄφατος· σὺ κατὰ τὴν σὴν εὐσπλαχνίαν ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου, καὶ μὴ παραδώῃς ἡμᾶς ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν^c, ἀλλὰ ποιήσον μεθ' ἡμῶν τὰ ἐλέη σου^d. ὁδήγησον ἡμᾶς ἐπὶ λιμένα θελή-//ματός σου^e, καὶ ἐργάτας ἀληθινούς ἀνά- 78^v
δειξον τῶν σῶν ἐντολῶν, ἵνα μὴ καταισχυθῶμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως^f τῷ φοβερῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ σου παριστάμενοι^g. Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχ<εις>.

^a *Am 4,13 et a.*; ^b *Oratio Mangsses 6*; ^c *cfr. Is 53,6*;
^d *cfr. Lc 10,37*; ^e *Ps 106,30*; ^f *Mt 12,36 et a.*; ^g *cfr. Rom 14, 10; 2 Cor 5,10*.

= STR.BAR 106; FON.TRI 16; ARR.TRI 74.

+ DMITR 9; JAC.POR 109; PAS 126.

105. 1) *Εὐχὴ μετὰ τὴν εἴσοδον, γινομένης συναπτῆς⁶⁷ ὑπὸ διακόνου.*

⁶⁷ Cod. συνάπτῆς; *cfr. 154.3*. Altri esempi della stessa grafia nel codice GZd2, 129^r e nell' *apostolos* in stile di Reggio *Vat. gr. 2116* (XII sec.), ff. 92^r, 93^r, 94^r, 95^r, 96^v, 100^v, 101^r, 102^r, mentre usa συναπτῆν ai ff. 103^v e 105^v.

ση' 2) Κύριε ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν^a, ὁ διδοὺς εὐχὴν
 τῷ εὐχομένῳ^b καὶ προσδεχόμενος τὰς ἰκεσίας τῶν
 δούλων σου τῶν βοώντων πρὸς σὲ νυκτὸς καὶ ἡμέ-
 ρας^c. κλῖνον καὶ νῦν τὸ οὖς σου καὶ ἐπάκουσον
 τῆς δεήσεως ἡμῶν^d τῶν ἁμαρ-// -τωλῶν· μὴ ἀπο- 79^f
 στρέψης, Κύριε, τὸ πρόσωπόν σου ἀφ' ἡμῶν^e τῶν
 ἁμαρτωλῶν, μηδὲ μνησθῆς ἡμῶν ἁνομιῶν ἀρχαίων^f,
 ὁ γινώσκων τὸ πλάσμα ἡμῶν^g καὶ ἐπιστάμενος τὴν
 ἀσθένειαν ἡμῶν· μνήσθητι, Κύριε, ὅτι χοῦς
 ἔσμεν^{68h}, πνεῦμα πορευόμενον καὶ οὐκ ἐπιστρέ-
 φονⁱ, καὶ τῇ μεγαλωσύνῃ τοῦ βραχίονός σου περι-
 ποιήσαι^j ἐν ἐλέει τὴν ζωὴν ἡμῶν· ὁδήγησον ἡμᾶς
 ἐν ὁδῷ εὐθείᾳ τοῦ πορευθῆναι ἐν τῇ τρίβῳ τῶν
 ἐντολῶν σου^k. δίδαξον ἡμᾶς τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά
 σου, λαλεῖν ἐν τοῖς μαρτυρίοις σου^l, // μελετᾶν 79^v
 τὸν νόμον σου ἡμέρας καὶ νυκτός· ἔντειλαι τοῖς
 ἀγίοις ἀγγέλοις σου τοῦ διαφυλάξαι ἡμᾶς ἐν
 πάσαις ταῖς ὁδοῖς ἡμῶν^m καὶ ῥύσασθαι ἀπὸ παντὸς
 βέλους πετομένου ἡμέρας, ἀπὸ πράγματος ἐν σκό-
 τει διαπορευομένου, ἀπὸ συμπτώματος καὶ δαιμο-
 νίου μεσημβρινοῦ⁶⁹ⁿ. πλήρωσον τὸ στόμα ἡμῶν αἰ-
 νέσεως^o καὶ τὰ χεῖλη ἡμῶν ἀγαλλιᾶσεως^p τοῦ λα-
 λεῖν ἑαυτοῖς ἐν ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς
 πνευματικαῖς^q ἐν χάριτι, ᾄδειν τε καὶ ψάλλειν
 ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν // καὶ εὐχαριστεῖν ἐν πα- 80^f
 σιν σοὶ τῷ Θεῷ^r τῶν ὄλων τῷ σφύζοντι τοὺς ἐλπί-
 ζοντας^s εἰς τὸν πλοῦτον τοῦ ἐλέους σου. Ἐκφώ-

⁶⁸ Cod. ἔισμεν, corretto secondo la citazione biblica.

⁶⁹ Cod. μεσημβρινου.

<νησις> Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόνητος Θεὸς
ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν.

^aEx 3,15; Act 3,13 et a.; ^b1 Regn 2,9; ^cLc 18,7;
^dPs 85,1; ^ePss 101,3; 142,7 et a.; ^fPs 78,8; ^gPs
102,14a; ^hib. 14b; ⁱPs 67,39; ^jPs 78,11; ^kcfr. Pss
118, 35; 26,11; Ps 118,70; ^mPs 90,11; ⁿPs 90,5-6;
^oPs 70,8; ^pcfr. Job 8,21; ^qEph 5,9; Col 3,16; ^rEph
5, 19-20; ^sPs 16,7.

= STR.BAR 107; FON.TRI 18; ARR.TRI 75.

+ DMITR 9; JAC.POR 110.

106. 1) Εὐχὴ κατηγουμένων μετὰ τὰ ἀναγνώσματα καὶ τὸ
"Κύριε ἐλέησον".

οθ' 2) Κύριε παντοκράτωρ^a καὶ φιλόνητος, ἔπιδε ἐξ
ὑψους ἁγίου σου^b ἐπὶ τοὺς δούλους σου τοὺς κα-
τηγουμένους τοὺς κλίνοντάς σοι τὸν ἑαυτῶν ἀχέ-
να καὶ ἀναμένοντας τὸ παρὰ σοῦ ἔλεος· ἀποκάλυ-
ψον αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον τῆς δικαιοσύνης σου,
συνκαταρίθμησον αὐτοὺς τῇ // {τῇ} ἐκλεκτῇ σου 80^v
ποίμνη καὶ καταξίωσον αὐτοὺς ἐν καιρῷ εὐθέτω
τῆς⁷⁰ διὰ τοῦ βαπτίσματος ἀναγεννήσεως. Ἐκφώ-
<νησις> Ἴνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσιν⁷¹ τὸ
πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπές.

^a2 Regn 7,8 et a.; ^bcfr. Ps 101,20.

= STR.BAR 108; FON.TRI 21; ARR.TRI 77.

+ DMITR 10; JAC.POR 111.

⁷⁰ Cod. τοῦ.

⁷¹ Cod. δοξάζουσιν.

107. 1) Εὐχὴ <εἰς>⁷² τοὺς πρὸς τὸ ἅγιον φῶτισμα εὐτρεπιζομένους.

π' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ἐπίφανον τοὺς οἰκτιροῦς σου ἐπὶ πάντας ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τοὺς πρὸς τὸ ἅγιον φῶτισμα εὐτρεπιζομένους, τοὺς καὶ νῦν ὑποκεκλικότας σοι τὸν ἀρχένα τὸν ἑαυτῶν εἰς τὸ ἐναυγᾶσαι αὐτοῖς τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου σου· ἄγγελον φωτὸς ἐξαπόστειλον ῥυόμε-//-νον αὐτοὺς 81^r ἀπὸ πάσης ἀντικειμένης ἐνεργείας, ἵνα τῆς ἀθανάτου σου δωρεᾶς ἀξιούμενοι καὶ κατὰ τὰς ἐντολάς σου πολιτευόμενοι, τῶν ἐπουρανίων ἀγαθῶν ἀπολαύσωσιν. Ἐκφώ<νησις>· Ὅτι σὺ εἶ ὁ φωτισμὸς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπ<ομεν>.

^a Dan 9,15 (Theodot.).

= STR.BAR 109; FON.TRI 22; ARR.TRI 78.

+ DMITR 10; JAC.POR 112.

108. 1) Εὐχὴ πιστῶν α'.

πα' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ τῆς πολυθέου πλάνης διὰ τῆς σῆς παρουσίας ἀποστήσας τὸν ἄνθρωπον, διὰ τῶν θαυμάτων σου ποιήσας γνωρίζειν σέ τὸν μόνον δημιουργὸν καὶ ποιητὴν τῶν ἀπάντων, καὶ τὴν ἐλπίδα τίθεσθαι ἐπὶ σοί^b, πολυέλεος ὑπάρχων, // 81^v τήρησον ἡμᾶς ἐν τῷ ὀνόματί σου^c καὶ ἀγίασον ἡμᾶς ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου^d, καὶ κατάπεμψον τοὺς

οἰκτιροῦς σου ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου. Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, Θεὸς τοῦ ἐλεεῖν καὶ σῶζειν, καί.

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b Ps 72,28; ^c cfr. Io 17,11. 12; ^d Io 17,17.

= STR.BAR 110; FON.TRI 23; ARR.TRI 78.

+ ARC σιδ'; DMITR 11; JAC.POR 113.

109. 1) Εὐχὴ πιστῶν β'.

πβ' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ ἐν ὀλίγω χρόνω τὴν πάροδον τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου περιστεύλας διὰ τὸ ἀσθενὲς καὶ εὐάλωτον τῆς αὐτοῦ φύσεως, καὶ ἀντάμειψιν αἰωνίων ἀγαθῶν ἐπαγγελιάμενος αὐτῷ καταγωνιζομένῳ τῶν ἔργων τοῦ ἐχθροῦ· αὐτός, Δέσποτα, κραταίωσον ἡμᾶς // ἐν τῷ φόβῳ σου, ἐν- 82^f
 ἰσχυσον ἡμᾶς ἐν τοῖς λόγοις σου, ὀδήγησον ἡμᾶς ἐν δικαιοσύνη^b. Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι ἠὺλόγηται καὶ δεδόξασται⁷³.

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b Ps 5,9.

= STR.BAR 111; FON.TRI 23; ARR.TRI 79.

+ DMITR 11; JAC.POR 114.

110. 1) Εὐχὴ γ' ἡγουν ἀπόλυσις.

2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ μόνος ἀγαθὸς^b καὶ φιλάν-

θρωπος, ὁ μόνος χρηστὸς⁷⁴ καὶ ἐπιεικῆς^c, ὁ μόνος οἰκτίρων καὶ ἐλεήμων^d, Θεὸς ἡμῶν καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ^e, τοῦ ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου σταυρωθέντος καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐξεγερθέντος καὶ εἰσελθόντος εἰς τὴν δόξαν τὴν ἑαυτοῦ καὶ τὴν σὴν· ἐλθέτω ἡ χάρις σου ἐφ' ἡμᾶς τοὺς δούλους σου καὶ ἐνδου-//ναμωσάτω ἡμᾶς τὸ 82^v
 εὐαγγέλιον τῆς δικαιοσύνης σου. Πάτερ εὐσπλαχνίας, φώτισον ἡμῶν τὰ σπλάχνα καὶ πάντα τὰ μέλη τῷ σῶ θελήματι καὶ καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ πάσης κακίας καὶ ἁμαρτίας^f, συντήρησον δὲ ἡμᾶς ἀσπίλους καὶ ἀμώμους^g ἀπὸ πάσης περιεργίας τοῦ ἀντικειμένου· καὶ χάρισαι ἡμῖν, Κύριε, κατὰ τὴν σὴν χρηστότητα τὰ σὰ νοεῖν, τὰ σὰ φρονεῖν, ἐν τοῖς σοῖς ἀναστρέφεσθαι^h, τὸν σὸν φόβον φοβεῖσθαι καὶ ποιεῖν τὰ σὰ εὐάρεστα ἕως τῆς ἑσχάτης ἡμῶν ἡμέρας καὶ ὥρας καὶ // ἀναπνοῆς. Ἐπικα- 83^f
 λούμεθά σε, Δέσποτα, τὸν ἀληθινὸν ἡμῶν Θεόνⁱ, ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοί, ὅπως ἂν κατὰ τὸ ἀνεκδιήγητόν σου ἔλεος σφραγίσῃς ἡμῶν τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ πνεῦμα· καὶ διατήρησον ἀπὸ παντὸς πονηροῦ δαίμονος, ἀπὸ παντὸς ἔρπετοῦ ἰοβόλου, ἀπὸ παντὸς θηρίου τοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, ἀπὸ πάσης ἀνομίας, ἀπὸ πάσης φαρμακίας, ἀπὸ πάσης πλάνης καὶ πάσης ματαιότητος, ἀπὸ πάσης πορνείας καὶ πλεονεξίας^j, ἀπὸ πάσης νόσου⁷⁵ καὶ μαλακίας^k,

⁷⁴ Espresso con ΧΣ, abbreviazione di Χριστός.

⁷⁵ Cod. νοσου.

ἀπὸ // παντὸς ψεύδους καὶ πάσης ῥαδιουργίας καὶ 83^v
 πάσης παγίδος τοῦ ἀντικειμένου^l ἡμῖν. Πάτερ
 ἀφθαρσίας, σκέπασον ἡμᾶς τοὺς σοὺς δούλους τῆ
 σῆ εὐσπλαχνία, καὶ μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς^m, μηδὲ
 ποιήσῃς ἐπίχαρμα ἐχθρῶνⁿ καὶ ἐξουδένωμα λαοῦ^o
 καὶ καταπάτημα δαιμόνων, ἀλλ' ἵνα ἡ σῆ χάρις,
 τὸ σὸν ἔλεος εἶη μεθ' ἡμῶν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς
 ζωῆς ἡμῶν^p. Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι σὸν τὸ κράτος,
 καὶ σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ
 δόξα, τοῦ Πατρὸς^q.

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b Jdt 11,8; ^c Ps 85,5; ^d ib.
 15; ^e cfr. 2 Cor 1,3 et a.; ^f cfr. 1 Io 1,7; ^g 2 Petr
 3,14; ^h cfr. 1 Tim 3,15; ⁱ Io 5,20; ^j cfr. Eph 5,3;
^k Mt 4,23 et a.; ^l cfr. 1 Tim 3,7; ^m cfr. Ps 16,7;
ⁿ Sir 42,11; ^o Ps 21,7; ^p cfr. Lc 1,75; ^q Mt 6,13.

= STR.BAR 112; FON.TRI 24; ARR.TRI 80.

+ DMITR 12; JAC.POR 115.

111. 1) Καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος "Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν",
 ἐπεύχεται ὁ ἱερεὺς·
- 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ καθήμενος ἐπὶ θρόνου δό-
 ξης // καὶ ἐπιβλέπων ἀβύσσους^b, ὁμματι εὐσπλά- 84^f
 χνῳ τὴν ταπείνωσιν ἡμῶν ἐπισκεπτόμενος^c, εὐλό-
 γησον πάντα ἡμᾶς τοὺς ὑποκεκλικότας σοι τὰς
 ἑαυτῶν κεφαλὰς καὶ ὕψωσον τὸ κέρας ἡμῶν ἐν τῇ
 εὐδοκίᾳ σου^d. Ἐκφώ<νησις>. Εἶη τὸ πανάγιον
 ὄνομα τῆς φιλανθρωπίας σου εὐλογημένον καὶ δε-
 δοξασμένον, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ
 ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ.

3) Ὁ λαός· Ἀμήν.

4) Ὁ διάκονος· Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν>.

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b Dan 3,55 (Theodot.); ^c cfr. Lc 1,48 et a.; ^d Ps 88,18.

= STR.BAR 113; FON.TRI 25; ARR.TRI 82.

+ GOAR 639; DMITR 12; JAC.POR 116; DUN 122.

112. 1) Εὐχὴ εἰς τὸ κατασφραγίσαι παιδίον λαμβάνον ὄνομα τῆ ἡ' ἡμέρα τῆς γεννήσεως αὐτοῦ.

πδ' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, σοῦ δεόμεθα καὶ σὲ ἱκετεύομεν, σημειωθήτω τὸ φῶς // τοῦ προσώπου σου^b ἐπὶ 84^v τὸν δοῦλόν σου τὸν δε[ῖνα] καὶ σημειωθήτω ὁ σταυρὸς τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ ἐν τῇ καρδίᾳ καὶ τοῖς διαλογισμοῖς αὐτοῦ, εἰς τὸ φυγεῖν τὴν ματαιότητα τοῦ κόσμου καὶ πᾶσαν τὴν πονηρὰν ἐπιβουλήν τοῦ ἐχθροῦ, ἀκολουθεῖν δὲ τοῖς προσταγμασίν σου· καὶ δός, Κύριε, ἀνεξάρνητον μεῖναι τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτόν, συναπτόμενον ἐν καιρῷ εὐθέτῳ τῇ ἀγίᾳ⁷⁶ σου ἐκκλησίᾳ καὶ τελειούμενον διὰ τῶν φρικτῶν μυστηρίων τοῦ Χριστοῦ σου, // ἵνα κατὰ τὰς ἐντολάς σου πολιτευ- 85^f σάμενος καὶ φυλάξας τὴν σφραγίδα ἄθραυστον, τύχη τῆς μακαριότητος τῶν ἐκλεκτῶν σου. Ἐκφώ<νησις>· Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ.

⁷⁶ Cod. της ἀγίας.

3) Καὶ πληρουμένης τῆς εὐχῆς, σφραγίζει αὐτοῦ τὸ μέτωπον καὶ τὸ στήθος καὶ τὸ στόμα.

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b Ps 4,7.

= CON 389; STR.BAR 114; TRE.EUI 324.

+ GOAR 264; JAC.POR 127; JAC.MES 7.1; PAS 127; THI 108; PAR.G04 151; ROM 142; PAP 87; ZER 121.

113. 1) Εὐχὴ ὅτε εἰσέρχεται παιδίον εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῇ μ' ἡμέρᾳ τῆς γεννήσεως αὐτοῦ.

πε' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ ἐν τεσσαράκοντα ἡμέραις κατὰ τὸν νόμον εἰς τὸ ἱερὸν ἀνελθὼν μετὰ Μαρίας τῆς ἁγίας μητρός σου καὶ ἐν ταῖς // ἀγκάλαις 85^v τοῦ δικαίου Συμεὼν δεχθεῖς^b, αὔξησον καὶ τὸν δοῦλόν σου τὸν δε[ίνα] τῇ δυνάμει σου, ἵνα τυχῶν καὶ τοῦ λουτροῦ τῆς ἀφθαρσίας, γενήσεται τέκνον φωτὸς καὶ ἡμέρας^c, καὶ τυχῶν τῆς μερίδος τοῦ κλήρου τῶν ἐκλεκτῶν σου^d, κοινωνὸς γένηται καὶ τοῦ τιμίου σώματος καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου, φυλαττόμενος τῇ χάριτι τῆς ἁγίας, ὁμοουσί-ου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος. Ἐκφώ<νησις>. Εἰς δόξαν σὴν καὶ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, καὶ τοῦ παναγίου καὶ ἀγαθοῦ καὶ ζωοποιοῦ σου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ⁷⁷. //

⁷⁷ La preghiera è corrotta in buona parte della tradizione manoscritta con confusione costante tra le Persone divine; da parte nostra la editiamo senza emendare il testo, rimandando a PET, 73^{rv} per una soluzione in senso mistologico.

^a Dan 9,15 (Theodat.); ^b cfr. Lc 2, 25-35; ^c 1 Thess 5,5; ^d cfr. Col 1,12.

= CON 390; STR.BAR 115; TRE.BUI 331; ARR.AEE 293.

+ GOAR 267; DMITR-B 19; DMITR 25; JAC.POR 128; JAC.MES 7.2; PAS 128,178; THI 109; PAR.G04 152; ROM 144; PAP 89; ZER 123.

114. 1) *Εὐχὴ εἰς τὸ ποιῆσαι κατηγούμενον.* 86^r
- 2) Ἀποδύει αὐτὸν καὶ ὑπολύει, καὶ ἴστησιν αὐτὸν κατὰ ἀνατολάς, καὶ ἐμψοᾷ αὐτῷ γ', καὶ σφραγίζει αὐτοῦ τὸ μέτωπον καὶ τὸ στόμα καὶ τὸ στήθος, καὶ λέγει·
- πς' 3) Ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου, Κύριε ὁ Θεὸς τῆς ἀληθείας^a, καὶ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος, ἐπιτίθημι τὴν χειρὰ μου ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου τὸν καταξιωθέντα καταφυγεῖν ἐπὶ τὸ ἅγιον ὄνομά σου^b καὶ ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν πτερυγῶν σου^c διαφυλαχθῆναι. Ἀπόστησον ἀπ' αὐτοῦ τὴν παλαιὰν ἐκείνην πλάνην, καὶ // ἔμπλησον αὐτὸν 86^v
- τῆς εἰς σὲ πίστεως, ἐλπίδος τε καὶ ἀγάπης, ἵνα γνῶ, ὅτι σὺ μόνος Θεὸς ἀληθινός, καὶ ὁ μονογενής σου Υἱὸς ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, καὶ τὸ ἅγιόν σου Πνεῦμα· καὶ δὸς αὐτῷ ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς σου πορεύεσθαι^d καὶ τὰ ἀρεστά σου φυλάξαι, ὅτι ἐὰν ποιῇ αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς^e. καὶ ἔνγραψον αὐτὸν ἐν βίβλῳ ζωῆς σου^f, καὶ ἔνωσον αὐτὸν τῇ ποιμνῇ τῆς κληρονομίας σου, καὶ δόξασον τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν σου^g ἐν αὐτῷ, καὶ τοῦ ἀγαπητοῦ σου Υἱοῦ^h, // Κυρίου δὲ ἡμῶν Ἰη- 87^r

σοῦ Χριστοῦ, καὶ τοῦ ζωοποιοῦ Πνεύματος· καὶ ἔστωσαν οἱ ὀφθαλμοί σου ἀτενίζοντες εἰς αὐτὸν ἐν ἐλέει διὰ παντός, καὶ τὰ ὦτά σου τοῦ ἀκούειν τῆς φωνῆς τῆς δεήσεως αὐτοῦ^l. καὶ εὐφρανον αὐτὸν^j ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτοῦ^k καὶ ἐν παντὶ τῷ γένει αὐτοῦ, ἵνα ἐξομολογήσῃται⁷⁸ σοὶ^l, προσκυνῶν καὶ δοξάζων τὸ ὄνομά σου τὸ μέγα καὶ ὑψιστον, καὶ αἰνέση σὲ διὰ παντός, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ^m.

Σὲ γὰρ ὑμνεῖ πᾶσα ἡ δύναμις τῶν οὐρανῶνⁿ, καὶ σοῦ ἔστιν ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ // Υἱ- 87^v
οῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν^o.

^a Cfr. Deut 21,15; ^b cfr. Lc 1,49; ^c Ps 90,4; ^d 2 Par 7,4; ^e Rom 10,5 et a.; ^f Philipp 4,3; ^g Ps 85,12; ^h Mt 3,17 et a.; ⁱ Ps 27,2; ^j cfr. Ps 85,4; ^k Ps 9,17; ^l cfr. Ps 6,6; ^m Ps 22,6; Ps 26,4; ⁿ Dan 8,10 (Theodot.); ^o 4 Mac 18,24.

= CON 390; STR.BAR 116; TRE.EUI 336.

+ GOAR 275; JAC.POR 129; JAC.MES 7.3; PAS 129; PAS.PAN 7; THI 111; PAR.G04 153; ROM 147; PAP 94; ZER 130.

115. 1). Ἀπορκισμὸς α'.

πζ' 2) Ἐπιτιμᾶ σοι Κύριος, διάβολε, ὁ παραγενάμενος εἰς τὸν κόσμον⁷⁹ καὶ κατασκηνώσας ἐν ἀνθρώποις ἵνα τὴν σὴν καθέλη τυραννίδα καὶ τοὺς ἀνθρώπους

⁷⁸ Cod. εξομολογήσεται.

⁷⁹ Cod. κοσμοσμον.

ἐξέληται, ὃς ἐπὶ ξύλου τὰς ἀντικειμένας δυνά-
 μεις ἐθριάμβευσεν^a, ἡλίου σκοτισθέντος^b καὶ γῆς
 σαλευομένης, καὶ μνημάτων ἀνοιγομένων καὶ σωμά-
 των ἁγίων ἀνισταμένων^c. ὃς ἔλυσεν θανάτῳ τὸν
 θάνατον καὶ κατήργησεν τὸν τὸ κράτος ἔχοντα //
 τοῦ θανάτου, τοῦτ' ἔστιν σὲ τὸν διάβολον^d. 88^f
 Ὁρ- κίζω σὲ κατὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ δείξαντος τὸ ξύλον
 τῆς ζωῆς καὶ τάξαντος τὰ Χερουβὶμ καὶ τὴν φλο-
 γίνην ῥομφαίαν τὴν στρεφομένην φρουρεῖν αὐτόν^e.
 ἐπιτιμήθητι καὶ ἀναχώρησον, πνεῦμα ἀκάθαρτον·
 κατ' ἐκείνου γὰρ σὲ ὀρκίζω τοῦ περιπατήσαντος ὡς
 ἐπὶ ξηρᾶς ἐπὶ νῶτα θαλάσσης^f καὶ ἐπιτιμήσαν-
 τος⁸⁰ τῇ λαίλαπι τῶν ἀνέμων^g, οὗ τὸ βλέμμα ξη-
 ραίνει ἀβύσσους καὶ ἡ ἀπειλὴ τήκει ὄρη. Αὐτὸς
 γὰρ καὶ νῦν ἐπιτάσσει σοι δι' ἡμῶν· φοβήθητι,
 ἔξελθε καὶ ὑπαναχώρησον // ἀπὸ τῶν πλασμάτων 88^v
 τούτων καὶ μὴ ὑποστρέψης, μηδὲ ὑποκρυβῆς εἰς
 αὐτούς, μηδὲ συναντήσης τινὶ αὐτῶν ἢ ἐνεργήσης
 ἢ ἐνραγῆς, μὴ ἐν νυκτὶ ἢ ἐ<v> ἡμέρᾳ ἢ ὥρᾳ ἢ ἐν
 μεσημβρίᾳ, ἀλλὰ ἄπελθε εἰς τὸν ἴδιον τάρταρον
 ἕως τῆς ἡτοιμασμένης μεγάλης ἡμέρας τῆς κρίσε-
 ως^h. φοβήθητι τὸν Θεὸν τὸν καθήμενον ἐπὶ θρόνου
 Χερουβείμ καὶ ἐπιβλέποντα ἀβύσσουςⁱ, ὃν τρέμου-
 σιν ἄγγελοι, ἀρχάγγελοι, θρόνοι, κυριότητες,
 ἀρχαί, ἐξουσίαι, δυνάμεις^j καὶ τὰ πολυόμ- //
 -ματα⁸¹ Χερουβίμ, ὃν τρέμει ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ 89^f

⁸⁰ Cod. ἐπιτημησαντι.

⁸¹ Cod. πολλυομματα.

καὶ ἡ θάλασσα καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς^k. Ἐξελθε
καὶ ἀναχώρησον ἀπὸ τῶν σφραγισθέντων νεολέκτων
στρατιωτῶν Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· κατ' ἐκείνου
γὰρ σὲ ὀρκίζω τοῦ περιπατοῦντος ἐπὶ πτερῶν
ἀνέμων, τοῦ ποιῶντος τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύ-
ματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πῦρ φλέγον^l.
Ἐξελθε καὶ ἀναχώρησον ἀπὸ τῶν πλασμάτων τούτων
σὺν πάσῃ τῇ δυνάμει καὶ τοῖς ἀγγέλοις σου.

Ἔστι δεδόξασται⁸² τὸ ὄνομα // τοῦ Πατρὸς 89^v
καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ
ἀεὶ καί.

^aCfr. Col 2,15; ^bcfr. Lc 23,45; ^ccfr. Mt 27,51-52;
^dHebr 2,14; ^eGen 3,24; ^fcfr. Mt 14,25; ^gMt 8,26;
^hJd 6; ⁱcfr. Dpn 3, 54.55; ^jcfr. Col 1,16; 1 Petr
3,22; ^kPs 145,6; ^lPs 103, 3-4.

= CON 391; STR.BAR 117; TRE.EUI 338.

+ GOAR 275; JAC.POR 130; JAC.MES 7.4; PAS 130;
PAS.PAN 8; THI 112; PAR.G04 154; ROM 147; PAP
95; ZER 131.

116. 1) Ἀπορκισμὸς β'.

πη' 2) Ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, ὁ φοβερὸς^a καὶ ἔνδοξος, ὁ ἐπὶ
πᾶσιν τοῖς ἔργοις καὶ τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ ἀκατάλη-
πτος καὶ ἀνεξιχνίαστος ὑπάρχων· αὐτὸς ὁ προορί-
σας σοι, διάβολε, τῆς αἰωνίου κολάσεως τὴν τι-
μωρίαν, δι' ἡμῶν τῶν ἀχρείων αὐτοῦ δούλων^b κε-
λεύει σοι καὶ πάσῃ τῇ συνέργῳ σου δυνάμει ἀπο-

⁸²Cod. δεδόξασται.

στήναι ἀπὸ τῶν νεωστὶ σφραγισθέντων ἐπ' ὀνόματι
 τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ^c τοῦ ἀληθινοῦ
 Θεοῦ^d ἡμῶν· ὀρκίζω σε οὖν, πᾶν⁸³ πονηρὸν καὶ
 ἀκάθαρ-//-τον καὶ μιαρὸν καὶ βδελυγμένον καὶ 90^r
 ἀλλότριον πνεῦμα, κατὰ τῆς δυνάμεως Ἰησοῦ Χρι-
 στοῦ τοῦ πᾶσαν ἐξουσίαν ἔχοντος ἐν οὐρανῷ καὶ
 ἐπὶ γῆς^e, τοῦ εἰπόντος τῷ κωφῷ καὶ ἀλάλῳ δαίμο-
 νι· ἔξελθε ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς
 εἰς αὐτόν^f. Ἀναχώρησον, γνώρισον τὴν σὴν μα-
 ταίαν δύναμιν τὴν μηδὲ χοίρων ἔχουσαν ἐξουσίαν·
 ὑπομνήσθητι τοῦ ἐπιτάξαντός σοι κατὰ τὴν σὴν
 αἴτησιν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων εἰσελθεῖν^g.
 Φοβήθητι τὸν Θεὸν οὗ τῷ προστάγ-//-ματι ἡ γῆ 90^v
 καθ' ὑδάτων ἐστήρικται^h, τὸν κτίσαντα τὸν οὐρα-
 νὸνⁱ καὶ στήσαντα τὰ ὄρη σταθμῷ καὶ τὰς νάπας
 ζυγῷ^j· καὶ θέντα ψάμμον θαλάσσης ὄριον^k καὶ ἐν
 ὕδατι σφοδρῶ τρίβον ἀσφαλῆ^l· τὸν ἀπτόμενον τῶν
 ὀρέων καὶ καπνίζονται^m, τὸν ἀναβαλλόμενον φῶς
 ὡς ἱμάτιον, τὸν ἐκτείνοντα τὸν οὐρανὸν ὡσεὶ
 δέρριν, τὸν στεγάζοντα ἐν ὕδασι τὰ ὑπερῶαⁿ αὐ-
 τοῦ, τὸν θεμελιούντα τὴν γῆν ἐπὶ τὴν ἀσφάλειαν
 αὐτῆς, οὐ κλιθήσεται // εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰ- 91^r
 ῶνος^o, τὸν προσκαλούμενον τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης
 καὶ ἐκχέον<τα> αὐτὸ ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς
 γῆς^p. Ἐξελθε καὶ ἀναχώρησον ἀπὸ τῶν πρὸς τὸ
 ἅγιον φῶτισμα εὐτρεπιζομένων. Ὅρκίζω σὲ κατὰ

⁸³ Cfr. A. JACOB, Un exorcisme inédit du Vat. gr. 1572, OCP 37 (1971), 247-248.

τοῦ σωτηριώδους πάθους τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ κατὰ τοῦ τιμίου αὐτοῦ σώματος καὶ αἵματος, καὶ κατὰ τῆς ἐλεύσεως αὐτοῦ τῆς φοβε-
 ρᾶς· ἤξει γὰρ ἐπὶ τῶν νεφελῶν, ἤξει καὶ οὐ χρο-
 νιεῖ^g κρίνων πᾶσαν τὴν γῆν^f, καὶ σὲ καὶ τὴν
 συνεργόν σου // δύναμιν κολάσει εἰς τὴν γέενναν 91^v
 τοῦ πυρός^s, παραδοὺς εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτε-
 ρον^t, ὅπου ὁ σκώληξ ὁ ἀκοίμητος καὶ τὸ πῦρ οὐ
 σβέννυται^u.

“Οτι τὸ κράτος Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, σὺν
 τῷ Πατρὶ {καὶ τῷ Υἱῷ} καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν
 καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν^v.

^a Deut 10,17; ^b cfr. Lc 17,10; ^c cfr. 1 Cor 6,11 e
 a.; ^d cfr. 1 Io 5,20; ^e Mt 28,18; ^f Mc 9,25; ^g cfr. Mt
 8,30-32; ^h Ps 135,6; ⁱ cfr. Gen 1,1; ^j Is 40,12; ^k Jer
 5,22; ^l Sap 14,3; ^m Ps 103,32; ⁿ Ps 103,2-3; ^o Ps 103,
 5; ^p Am 5,8; ^q ib. 9,6; ^r Hab 2,3; ^s Hebr 10,37; ^t Gen
 18,25; ^u Ps 81,8; ^v Mt 5,22 et a.; ^w Mt 8,12; ^x Mc 9,
 48; ^y Is 66,24; ^z 4 Mac 18,24.

= CON 392; STR.BAR 118; TRE.EU1 339.

+ GOAR 276; JAC. POR 131; JAC.MES 7.5; PAS 131;
 PAS.PAN 9; THI 113; PAR.G04 155; ROM 148; PAP
 95; ZER 132.

117. 1) Ἀπορκισμὸς γ'.

πθ' 2) Κύριε Σαβαώθ^a, ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ^b, ὁ ἰώμενος⁸⁴
 πᾶσαν νόσον⁸⁵ καὶ πᾶσαν μαλακίαν^c, ἐπίβλεψον
 ἐπὶ τοὺς δούλους σου^d, ἐξεζήτησον, ἐξερεύνησον^e

⁸⁴ Cod. ἰουμενος.

⁸⁵ Cod. νοσσον.

καὶ ἀπέλασον ἀπ' αὐτῶν πάντα τὰ // ἐνεργήματα 92^f
 τοῦ διαβόλου· ἐπιτίμησον τοῖς πονηροῖς καὶ ἀκα-
 θάρτοις πνεύμασιν^f καὶ δίωξον αὐτά, καὶ καθάρι-
 σον τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου^g, καὶ τῇ δξείᾳ σου
 χρησάμενος ἐνεργείᾳ σύντριψον τὸν σατανᾶν ὑπὸ
 τοὺς πόδας αὐτῶν ἐν τάχει^h, καὶ δὸς αὐτοῖς νί-
 κας κατ' αὐτοῦ καὶ τῶν ἀκαθάρτων πνευμάτων⁸⁶ⁱ.

“Ὅπως τοῦ παρὰ σοῦ ἐλέους τυγχάνοντες⁸⁷
 καταξιωθῶσιν τῶν ἀθανάτων καὶ ἐπουρανίων σου
 μυστηρίων, καὶ δόξαν σοι ἀναπέμφωσιν. //

^a Is 1,9; ^b cfr. Gen 33,20; Ex 5,1; ^c Mt 4,23; ^d cfr. Ps 24,16; ^e cfr. 1 Petr 1,10; ^f cfr. Mc 1,25.27; ^g cfr. Ps 89,17; Deut 16,15; ^h Rom 16,20; ⁱ cfr. Mc 6,7.

= CON 394; STR.BAR 119; TRE.EU1 341.

+ GOAR 276; JAC.POR 132; JAC.MES 7.6; PAS 132; PAS.PAN 10; THI 114; PAR.G04 156; ROM 149; PAP 96; ZER 133.

118. 1) *Εὐχὴ μετὰ τὸ ποιῆσαι κατηχούμενον πρὸς τὸν 92^v
 πρὸς ὄραν βαπτιζόμε[νον].*
- 4' 2) Ὁ ὢν, Δέσποτα Κύριε^a, ὁ ποιήσας τὸν ἄνθρωπον
 κατ' εἰκόνα σὴν καὶ ὁμοίωσιν^b καὶ δούς αὐτῷ ἐξ-
 ουσίαν ζωῆς^c αἰδίου, εἶτα ἐκπεσόντα⁸⁸ διὰ τῆς
 ἁμαρτίας μὴ παριδών, ἀλλ' οἰκονομήσας διὰ τῆς

⁸⁶ Cod. πνευπνευματων.

⁸⁷ Cod. τυχανωντες.

⁸⁸ Cod. ἐκπεσωτα.

ἐνανθρωπήσεως τοῦ Χριστοῦ σου τὴν σωτηρίαν τοῦ κόσμου· αὐτὸς καὶ τὸ πλάσμα σου τοῦτο λυτρώσα-
 μενος ἐκ τῆς δουλείας^d τοῦ ἐχθροῦ πρόσδεξαι εἰς
 τὴν βασιλείαν σου τὴν ἐπουράνιον^e. διάνοιξον
 αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς^f τῆς διανοίας εἰς τὸ ἐναυ-
 γάσαι⁸⁹ αὐτὸ τὸν φωτισμὸν // τοῦ εὐαγγελίου^g 93^r
 σου. Σύνζευξον αὐτοῦ τῇ ζωῇ ἄγγελον φωτεινὸν
 ῥυόμενον αὐτὸν ἀπὸ πάσης ἐπιβουλῆς τοῦ ἀντικει-
 μένου, ἀπὸ συναντήματος πονηροῦ, ἀπὸ δαιμονίου
 μεσημβρινοῦ^{90h}, ἀπὸ φαντασμάτων πονηρῶν.

- 3) Καὶ ἐμφυσᾷ αὐτῷ γ', καὶ σφραγίζει αὐτοῦ τὸ μέ-
 τωπον καὶ τὸ στόμα καὶ τὸ στήθος, καὶ λέγει·
- 4) Ἐξέλασον ἀπ' αὐτοῦ πᾶν πονηρὸν καὶ ἀκάθαρτον
 πνεῦμαⁱ κεκρυμμένον⁹¹ καὶ ἐμφωλεῦον αὐτοῦ τῇ
 καρδίᾳ· πνεῦμα πλάνης^j, πνεῦμα πονηρίας, πνεῦμα
 εἰδωλολατρείας καὶ πάσης πλεονεξίας, πνεῦμα
 ψεύδους // καὶ πάσης ἀκαθαρσίας^k τῆς ἐνεργουμέ- 93^v
 νης κατὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ διαβόλου· καὶ ποί-
 ησον αὐτὸν πρόβατον λογικὸν τῆς ἁγίας ποιίμνης^l
 τοῦ Χριστοῦ σου, μέλος τίμιον τῆς ἐκκλησίας
 σου, σκεῦος ἡγιασμένον^m, υἷὸν φωτὸςⁿ καὶ κληρο-
 νόμον τῆς βασιλείας^o σου, ἵνα κατὰ τὰς ἐντολάς
 σου πολιτευσάμενος καὶ φυλάξας τὴν σφραγίδα
 ἄθραυστον καὶ διατηρήσας τὸν χιτῶνα ἀμόλυντον,

⁸⁹ Cod. εναυασε.

⁹⁰ Cod. μεσεμβρινου.

⁹¹ Cod. κεκρυμενον.

τύχη τῆς μακαριότητος τῶν ἐκλεκτῶν σου ἐν τῇ
 βασιλείᾳ σου. //

Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία τοῦ 94^f
 μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' <οὔ> εὐλογητὸς εἶ σὺν
 τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι,
 νῦν καί.

^a Cfr. Jer 1,6; ^b Gen 1,26; ^c Sap 16,13; ^d cfr. Deut
 13,6; ^e 2 Tim 4,18; ^f cfr. Lc 24,45; ^g cfr. 2 Cor 4,
 4; ^h Ps 90,6; ⁱ cfr. Mt 12,43; ^j 1 Petr 4,5; ^k cfr. Mt
 23,27; Eph 5,3; ^l cfr. Io 10,1-16; ^m cfr. 1 Thess 4,
 4; ⁿ 1 Thess 5,5; ^o Jac 2,5.

= CON 394; STR.BAR 120-121; TRE.EU1 341.

+ GOAR 276; JAC.POR 133-134; JAC.MES 7.7-8; PAS
 133-134; PAS.PAN 11-12; THI 115; PAR.G04 157;
 ROM 150; PAP 96; ZER 133.

- 119.⁹² 1) Καὶ μετὰ τὸ "Ἀμήν", ἀποδομόμενου καὶ ὑπολυομέ-
 νου τοῦ βαπτιζομένου, ἀποστρέφει αὐτὸν ὁ ἱερεὺς
 ἐπὶ δυσμὰς ἄνω τὰς χεῖρας ἔχοντα, καὶ λέγει γ'.
- 2) Ἀποτάσσομαι τῷ Σατανᾶ· καὶ πᾶσιν τοῖς ἔργοις
 αὐτοῦ· καὶ πάσῃ τῇ λατρείᾳ αὐτοῦ· καὶ πᾶσιν
 τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ· καὶ πάσῃ τῇ πομπῇ αὐτοῦ.
- 3) Καὶ ἀποκρίνεται ὁ βαπτιζόμενος ἢ ὁ ἀνάδοχος αὐ-
 τοῦ πρὸς ἕκαστον.
- 4) Καὶ πάλιν // ὁ ἱερεὺς γ' ἐρωτᾷ λέγων· Ἀπετάξα- 94^v
 σθε τῷ Σατανᾶ;

⁹² Il rito individuale di *apotaxis-syntaxis* qui riportato
 presenta alcune incertezze tra le forme singolari e plu-
 rali che noi abbiamo trascritto integralmente senza cor-
 rezione.

- 5) Καὶ ἀποκρίνεται· Ἀπεταξάμεθα.
- 6) Καὶ λέγει ὁ ἱερεὺς· Ἐμφυσήσατε αὐτῷ.
- 7) Καὶ στρέφει αὐτὸν ἐπὶ ἀνατολάς, κάτω τὰς χεῖρας ἔχοντας, καὶ λέγει αὐτοῖς γ'·
- 8) Καὶ συντάσσομαι τῷ Χριστῷ.
- 9) Καὶ "Πιστεύω εἰς ἕνα Θεὸν Πατέρα παντοκράτορα..." καὶ τὰ ἑξῆς.
- 10) Καὶ ὅτε εἶπη γ' ὁ ἱερεὺς, πάλιν ἐρωτᾷ αὐτούς·
- 11) Καὶ συνετάξασθε τῷ Χριστῷ;
- 12) Καὶ ἀποκρίνονται· Συνεταξάμεθα.
- 13) Καὶ λέγει ὁ ἱερεὺς· Προσκυνήσατε αὐτῷ.
- 14) Καὶ ποιεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν ταύτην·
- 4α' 15) Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, προσκάλεσαι τοὺς //
 δούλους σου τούτους πρὸς τὸ ἅγιόν σου φῶτισμα, 95^r
 καὶ καταξίωσον αὐτοὺς τῆς μεγάλης σου ταύτης
 χάριτος τοῦ ἁγίου σου βαπτίσματος· ἀπόλουσον
 αὐτῶ<ν> τὴν παλαιότητα, καὶ ἀναγέννησον αὐτοὺς
 εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, καὶ πλήρωσον αὐτοὺς
 τῆς τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος δυνάμεως^b εἰς ἕνω-
 σιν τοῦ Χριστοῦ σου, ἵνα μηκέτι τέκνα σώματος^c
 ᾖσιν, ἀλλὰ τέκνα τῆς σῆς βασιλείας^d.

Εὐδοκίᾳ καὶ χάριτι τοῦ μονογενοῦς σου
 Υἱοῦ, μεθ' <οὔ> εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ καὶ
 ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν. //

^a *Dan* 9,15; ^b *cf.* *Lc* 4,14; *Rom* 15,13; ^c *cf.* *Rom* 9, 8; ^d *cf.* *Mt* 8,12.

= CON 396; STR.BAR 122-123; TRE.EU1 346; ARR.REN 395.

+ GOAR 278; JAC.POR 136; JAC.MES 7.10; PAS 138;

PAS.PAN 14; THI 118; PAR.G04 158; ROM 151; PAP 98; ZER 135 (cfr. n. 144.13).

120. 1) Διακ[ονικὰ] τοῦ ἁγίου Σαββάτου εἰς τὸ βαπτίσαι. 95^v
- 2) Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.
- 3) Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν^a, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.
- 4) Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου.
- 5) Ὑπὲρ τοῦ ἁγιασθῆναι τὰ ὕδατα ταῦτα τῇ ἐπιφοιτήσει καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, δεηθῶμεν.
- 6) Ὑπὲρ τοῦ καταπέμψαι ἐπ' αὐτὰ Κύριον τὴν χάριν τῆς ἀπολυτρώσεως, τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἰορδάνου, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.
- 7) Ὑπὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι τὰ ὕδατα ταῦτα τῇ ἐπιφοιτήσει τοῦ ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.
- 8) Ὑπὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι αὐτὰ ὡς τὰ Ἰορδάνου ῥεῖθρα, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. //
- 9) Ὑπὲρ τοῦ καταφοιτῆσαι ἐν τοῖς ὕδασι τούτοις 96^f
τὴν καθαρτικὴν τῆς ὑπερουσίου Τριάδος εὐεργεσίαν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.
- 10) Ὑπὲρ τοῦ πᾶσαν ἐν αὐτοῖς τοῦ ψυχοκτόνου πολεμίου τὴν δύναμιν βυθισθῆναι, τοῦ Κυρίου δεηθῶμε<ν>.
- 11) Ὑπὲρ τοῦ γενέσθαι αὐτὰ πρὸς καθαρισμόν ψυχῶν καὶ σωμάτων πᾶσιν τοῖς ἀρουμένοις καὶ μεταλαμβάνουσιν ἐξ αὐτῶν⁹³, τοῦ Κυρίου δε<ηθῶμεν>.

⁹³ Cod. αυτού.

- 12) Ὑπὲρ τοῦ ἀναδειχθῆναι τοὺς ἐν αὐτοῖς⁹⁴ βαπτι-
ζομένους ὡς τοὺς φωστῆρας τοῦ οὐρανοῦ, μὴ ἔχον-
τας σπίλον ἢ ῥυτίδα^b, τοῦ Κυρίου <εἰρηθῶμεν>.
13) Ὑπὲρ τοῦ ῥυθθῆναι ἡ<μᾶ>ς⁹⁵. //

^aCfr. 1 Petr 1,9; ^bEph 5,27.

121. 1) Εὐχὴ ἦν ποιεῖ ὁ ἱερεὺς μέλλων βαπτίζειν. 96^v
2) Ποιοῦντος τοῦ διακόνου εὐχὴν, ἐπεύχεται⁹⁶ ὁ ἱε-
ρεὺς καθ' ἑαυ[τὸν] λέγων·
4β' 3) Ὁ εὐσπλαχνος καὶ ἐλεήμων Θεός^a, ὁ ἐτάζων καρ-
δίας καὶ νεφρούς^b, καὶ τὰ ἐνκρύφια τῶν ἀνθρώπων
ἐπιστάμενος^c. οὐ γάρ ἐστιν πρᾶγμα ἀφανὲς ἐνώπι-
όν σου^d, ἀλλὰ πάντα γυμνὰ καὶ τετραηλισμένα
τοῖς ὀφθαλμοῖς σου· ὁ γινώσκων καὶ τὰ κατ' ἐμέ,
μὴ βδελεύξῃ με, μηδὲ τὸ πρόσωπόν σου ἀποστρέψῃς
ἀπ' ἐμοῦ^e, ἀλλὰ παρένεγκέ μου τὰ παραπτώματα καὶ
ἐν τῇ ᾠρᾷ ταύτῃ, ὁ παρορῶν ἀνθρώπων ἁμαρτήματα
εἰς μετάνοιαν^f, καὶ ἀπόπλυνόν μου τὸν ῥύπον τοῦ
// σώματος καὶ τὸν σπίλον τῆς ψυχῆς, καὶ ὅλον 97^f
με ἁγίασον ὀλοτελεῖ^g τῇ δυνάμει σου τῇ ἀοράτῳ
καὶ πνευματικῇ δεξιᾷ, ἵνα μὴ ἐλευθερίαν ἄλλοις
ἐπαγγελόμενος^h καὶ ταύτην παρέχων πίστει τῇ
ἡρημένη τῆς σῆς ἀπάτου φιλανθρωπίας, αὐτὸς ὡς
δοῦλος ἁμαρτίαςⁱ ἀδόκιμος γίνωμαι^j. Μή, Δέσπο-

⁹⁴Cod. αὐτῶ.

⁹⁵Foro dello spazio di due lettere.

⁹⁶Cod. επεπευχεται.

τα, ὁ μόνος ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος, μὴ ἀποστρα-
φείην τεταπεινωμένος, καταισχυμμένος^k, ἀλλ' ἔξα-
πόστειλόν μοι δύναμιν ἐξ ὕψους^l, καὶ ἐνίσχυσόν
με πρὸς τὴν διακονίαν τοῦ προκειμένου σου //
μυστηρίου τοῦ μεγάλου καὶ ἐπουρανοῦ· καὶ μόρ- 97^y
φωσόν σου τὸν Χριστὸν^m ἐν τοῖς μέλλουσιν ἀνα-
γεννᾶσθαι διὰ τῆς ἐμῆς ἐλεεινότητος, καὶ οἴκο-
δόμησον αὐτοὺς ἐν τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ
προφητῶνⁿ καὶ μὴ καθέλῃς, καὶ φύτευσον αὐτοὺς
φύτευμα ἀληθείας ἐν τῇ ἀγίᾳ σου καθολικῇ καὶ
ἀποστολικῇ ἐκκλησίᾳ καὶ μὴ ἐκτίλῃς, ὅπως, προ-
κοπτόντων αὐτῶν ἐν εὐσεβείᾳ, δοξάζηται καὶ δι'
αὐτῶν τὸ πανάγιον ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ
Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν. //

- 4) Δεῖ εἰδέναι, ὅτι οὐδὲ ταῦτα ἐπὶ τέλους ἐκφω- 98^r
<νεῖ> ὁ ἱερεὺς, ἀλλὰ καὶ τὸ "Ἀμὴν" καθ' ἑαυτὸν
λέγει.

^a Cfr. Ex 34,6; ^b Ps 7,10; ^c cfr. Job 7,20; Ps 43,22;
^d Hebr 4,13; ^e Tob 3,6; Ps 26,9; Ps 101,3; Ps 142,7;
^f Sap 11,23; ^g 1 Thess 5,23; ^h 2 Petr 2,19; ⁱ Io 8,34;
Rom 6,17; ^j 1 Cor 9,27; ^k Ps 73,21; ^l cfr. Lc 24,49;
^m Gal 4,19; ⁿ Eph 2,20.

= CON 398; STR.BAR 125; TRE.EU1 352.

+ GOAR 288; JAC.POR 138; JAC.MES 7.12; PAS 139;
PAS.PAN 16; THI 121; PAR.G04 160; ROM 153; PAP
99; ZER 137.

122. 1) Μετὰ δὲ τὸ πληρῶσαι τὰ διακονικὰ τὸν διάκονον,
ὁ ἱερεὺς ἐκφω<νεῖ> λέγων·

4γ' 2) Μέγας εἶ, Κύριε^a, καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου^b,
καὶ οὐδεὶς λόγος ἐξαρκέσει πρὸς ὕμνον τῶν θαυ-
μασίων σου· σὺ γὰρ βουλήσει ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ
εἶναι παραγαγὼν τὰ σύμπαντα^c, τῷ σῶ κράτει συν-
έχεις τὴν κτίσιν, καὶ τῇ σῇ προνοίᾳ διοικεῖς
τὸν κόσμον. Σὺ ἐκ τεσσάρων στοιχείων τὴν κτίσιν
συνήρμησας, τέτρασιν καιροῖς τὸν κύκλον // τοῦ 98^v
ἐνιαυτοῦ ἐστεφάνωσας^d. Σὲ τρέμουσιν αἱ νοεραὶ
πᾶσαι δυνάμεις, σὲ ὕμνεῖ ἥλιος, σὲ δοξολογεῖ
σελήνη, σοὶ ἐντυγχάνει⁹⁷ τὰ ἄστρα^e, σοὶ ὑπακού-
ει τὸ φῶς, σὲ φρίσσουσιν ἄβυσσοι, σοὶ δουλεύου-
σιν αἱ πηγαί. Σὺ ἐξέτεινας τὸν οὐρανὸν ὥσει
δέρριν^f. σὺ ἐστερέωσας τὴν γῆν ἐπὶ τῶν ὑδάτων^g.
σὺ περιετείχισας τὴν θάλασσαν ψάμμῳ· σὺ πρὸς
ἀναπνοὰς τὸν ἀέρα ἐξέχεας. Ἀγγελικαὶ δυνάμεις
σοὶ λειτουργοῦσιν· οἱ τῶν ἀρχαγγέλων χοροὶ σὲ
προσκυνοῦσιν· // τὰ πολυόμματα⁹⁸ Χερουβείμ καὶ 99^r
τὰ ἐξαπτέρυγα Σεραφεῖμ κύκλω ἐστῶτα^h καὶ περι-
ἵπτάμενα, φόβῳ τῆς ἀπροσίτου σου δόξης⁹⁹ κατα-
καλύπτεται. Σὺ γὰρ Θεὸς ὢν ἀπερίγραπτος, ἀναρ-
χὸς τε καὶ ἀνέκφραστος, ἦλθες ἐπὶ τῆς γῆς μορ-
φὴν δούλου λαβὼν, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενάμε-
νοςⁱ. οὐ γὰρ ἔφερες, Δέσποτα, διὰ σπλάχνα ἐλέ-
ους^j σου θεάσασθαι ὑπὸ τοῦ διαβόλου τυραννόμε-

⁹⁷ Cod. ἔγτυγχάνη.

⁹⁸ Cod. πολλυομματα.

⁹⁹ Cod. τη ἀπροσιτω σου δόξη, corretto da 131.1, f. 114^r.

νον τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ἦλθες καὶ ἔσω-
 σας ἡμᾶς^k. Ὁμολογοῦμεν τὴν χάριν, κηρύττο-
 μεν¹⁰⁰ // τὸν ἔλεον, οὐ κρύπτομεν τὴν εὐεργεσί- 99^v
 αν. Τὰς τῆς φύσεως ἡμῶν γονὰς ἠλευθέρωσας, παρ-
 θενικὴν ἡγίασας μήτραν τῷ τόκῳ σου· πᾶσα ἡ κτί-
 σις ἕμνησεν σὲ ἐπιφανέντα^l. Σὺ γάρ, ὁ Θεὸς
 ἡμῶν, ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθησας καὶ τοῖς ἀνθρώποις συν-
 ανεστράφης^m. σὺ καὶ τὰ Ἰορδάνεια ῥεῖθρα ἡγί-
 ασας, οὐρανόθεν καταπέμψας τὸ ἅγιόν σου Πνεῦμα,
 καὶ τὰς κεφαλὰς τῶν ἐκεῖσε ἐμφωλευόντων συνέ-
 τριψας δρακόντωνⁿ. Αὐτὸς οὖν, φιλόανθρωπε Βασι-
 λεῦ, πάρεσο καὶ νῦν // διὰ τῆς ἐπιποιτήσεως τοῦ 100^f
 ἁγίου σου Πνεύματος, καὶ ἡγίασον τὸ ὕδωρ τοῦτο,
 καὶ δὸς αὐτῷ τὴν χάριν τῆς ἀπολυτρώσεως, τὴν
 εὐλογίαν τοῦ Ἰορδάνου· ποιήσον αὐτὸ ἀφθαρσίας
 πηγὴν, ἁγιασμοῦ δῶρον, ἁμαρτημάτων λυτήριον,
 νοσημάτων ἀλεξητήριον, δαίμοσιν ὀλέθριον, ταῖς
 ἐναντίαις δυνάμεσιν ἀπρόσιτον, ἀγγελικῆς ἰσχύος
 πεπληρωμένον.

Φυγέτωσαν ἀπ' αὐτοῦ πάντες οἱ ἐπιβουλεύ-
 οντες τῷ πλάσματί σου, // ὅτι τὸ ὄνομά σου, Κύ- 100^v
 ριε, ἐπεκαλεσάμην^o τὸ θαυμαστὸν καὶ ἔνδοξον καὶ
 φοβερόν^p τοῖς ὑπεναντίοις.

- 3) Καὶ ἐνφυσᾷ εἰς τὸ ὕδωρ γ' καὶ σφραγίζει τῷ δα-
 κτύλῳ αὐτοῦ¹⁰¹ γ', καὶ λέγει·
 4) Συντριβήτωσαν ὑπὸ τὴν σημείωσιν τοῦ τύπου τοῦ

¹⁰⁰ Le ultime due lettere si leggono soltanto con la lam-
 pada Wood.

σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ σου πᾶσαι αἱ <ἐ>ναντίαι δυνάμεις.

Ἐποχωρησάτωσαν ἡμῖν πάντα τὰ ἐναέρια καὶ ἀφανῆ εἶδωλα, καὶ μὴ ὑποκρυβήτω τῷ ὕδατι τούτῳ δαιμόνιον σκοτεινόν, μηδὲ συνκαταβήτω τῷ βαπτίζομένῳ. // δεόμεθά σου, Κύριε, πνεῦμα πονηρόν, 101^f
 σκότωσιν λογισμῶν καὶ ταραχὴν διανοίας ἐπάγον, ἀλλὰ σύ, Δέσποτα τῶν ἀπάντων^g, ἀνάδειξον τὸ ὕδωρ τοῦτο ὕδωρ ἀναπαύσεως, ὕδωρ ἀπολυτρώσεως, ὕδωρ ἁγιασμοῦ, καθαρισμὸν¹⁰² μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος^r, ἄνεσιν δεσμῶν, ἄφεσιν παραπτωμάτων^s, φωτισμὸν ψυχῶν, λουτρὸν παλιγγενεσίας^t, υἱοθεσίας χάρισμα^u, ἔνδυμα ἀφθαρσίας, ἀνακαινισμόν πνεύματος, πηγὴν ζωῆς^v. // Σὺ γὰρ εἶπας, 101^v
 Κύριε, λούσασθε, καθαροὶ γίνεσθε, ἀφέλετε¹⁰³ τὰς πονηρίας ἀπὸ τῶν ψυχῶν ἡμῶν^w. Σὺ ἔχαρίσω ἡμῖν τὴν ἄνωθεν ἀναγέννησιν δι' ὕδατος καὶ πνεύματος^x. Ἐπιφάνηθι, Κύριε, τῷ ὕδατι τούτῳ, καὶ ὁὗς μεταποιηθῆναι τοὺς ἐν αὐτῷ βαπτιζομένους εἰς τὸ ἀποθέσθαι μὲν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης^y, ἐνδύσασθαι δὲ τὸν νέον τὸν ἀνακαινούμενον κατ' εἰκόνα σου // τοῦ κτίσαντος αὐτόν^z, ἵνα οἱ γε- 102^f
 νόμενοι σύνφυτοι τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου^{aa} τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ δ<ι>ὰ τοῦ βαπτίσματος, κοι-

¹⁰² Cod. e S959, 91^v καθαρισμου, lezione corretta da S957, 15^r; PET, 84^r; G07, 54^r; G10, 48^r; S958, 68^v; G06, BOD, 77^v; G01, 56^v.

λοθαι, corretto secondo la citazione biblica.

νωνοὶ καὶ τῆς ἀναστάσεως γίνωνται· καὶ φυλάξαν-
τες τὴν δωρεάν τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος^{bb} καὶ
αὐξήσαντες τὴν παρακαταθήκην τῆς χάριτος^{cc}, δέ-
ξωνται τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως^{dd} καὶ συνκα-
ταριθμηθῶσιν τοῖς πρωτοτόκοις τοῖς ἀπογεγραμμέ-
νοις ἐν οὐρανῷ^{ee}.

Ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ // τῷ Κυρίῳ ἡμῶν^{ff}, 102^v
μεθ' οὗ σοὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος, σὺν τῷ παναγίῳ
καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ
καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας^{gg}.

^a Cfr. Jdt 16,13; ^b Sir 11,4; ^c cfr. Sap 1,14; ^d cfr.
Ps 64,12; ^e cfr. Ps 148,3; ^f Ps 103,2; ^g Ps 135,6;
^h Is 6,2; ⁱ Philipp 2,7; ^j Lc 1,78; ^k Mt 18,11; ^l Lc 19,
10; ^m cfr. Tit 2,11; ⁿ ib. 3,4; ^o Bar 3,38; ^p Ps 73,13;
^q Thren 3,55; ^r Ps 8,2.10; ^s Ps 110,9; ^t cfr. Is 24,15;
^u Job 5,8; ^v Sap 8,3; ^w 2 Cor 7,1; ^x Eph 1,7; ^y Tit 3,5;
^z cfr. Rom 8,15; ^{aa} Ps 35,10; ^{bb} Is 1,16; ^{cc} cfr. Io 3,3.
5; ^{dd} Eph 4,22; ^{ee} Col 3,10; ^{ff} Rom 6,5; ^{gg} Act 10,45;
^{hh} cfr. 2 Petr 3,18; ⁱⁱ Philipp 3,14; ^{jj} Hebr 12,23;
^{kk} Rom 8,39; ^{ll} 4 Mac 18, 24.

= CON 399; STR.BAR 126-127; TRE.EUI 354; ARR.IL1
78 (partim).

+ GOAR 288; JAC.POR 139-140; JAC.MES 7.12-13; PAS
140-142; PAS.PAN 18-19; PAR.G04 161; ROM 154;
PAP 100; ZER 139 (cfr. n. 131.1).

123. 1) Καὶ μετὰ τὸ "Ἀμήν",
2) λέγει ὁ ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσιν.
3) Ὁ διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνω-
<μεν>.
4) Ὁ ἱερεὺς κλίνει τὴν κεφαλὴν εἰς τὸ ἀγγελῖον τοῦ
ἐλαίου βασταζόμενον ὑπὸ τοῦ διακόνου, καὶ ἐμφυ-

σῶ ἀπὸ γ' καὶ σφραγίζει, καὶ λέγει·

4δ' 5) Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν^a, ὁ τοῖς ἐν τῇ κιβωτῷ τοῦ Νῶε περιστερὰν ἀποστείλας, κάρφος ἑλαίας ἔχουσαν ἐπὶ τοῦ στόματος αὐτῆς^b, καταλλαγῆς σύμβολον¹⁰⁴ σωτηρίας τε τῆς ἀπὸ // τοῦ κατακλυσμοῦ, καὶ τὸ τῆς χάριτος μυστήριον 103^f δι' ἐκεῖνων προτυπώσας¹⁰⁵, ὁ καὶ {τὸ} τῆς ἑλαίας τὸν καρπὸν εἰς ἀποπλήρωσιν τῶν ἁγίων σου μυστηρίων χορηγήσας, ὁ δι' αὐτοῦ καὶ τοὺς ἐν νόμῳ Πνεύματος ἁγίου πληρώσας^c, καὶ τοὺς ἐν τῇ χάριτι τελειῶν, αὐτοὺς εὐλόγησον καὶ τοῦτο τὸ ἔλαιον τῇ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ καὶ ἐποφοιτήσῃ τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος, ὥστε γενέσθαι αὐτὸ χρῆμα ἀφθαρσίας, ὄπλον δικαιοσύνης^d, ἀνακαινισμὸν ψυχῆς // καὶ σώματος, πάσης διαβολικῆς ἐνεργείας 103^v τρόπαιον, εἰς ἀπαλλαγὴν παντὸς κακοῦ τοῖς χρομένοις πίστει, καὶ μεταλαμβάνουσιν ἐξ αὐτοῦ εἰς δόξαν σὴν καὶ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου καὶ ἀγαθοῦ καὶ ζωοποιοῦ σου Πνεύματος, νῦν καί.

^a Cfr. Ex 3,15; Dan 3,52; ^b Gen 8,11; ^c cfr. Eph 5, 18; ^d Rom 6,13; 2 Cor 6,7.

= CON 402; STR.BAR 128; TRE.EU1 357.

+ GOAR 289; JAC.POR 141; JAC.MES 7.15; PAS 143; PAS.PAN 19; THI 123; PAR.G04 162; ROM 156; PAP 102; ZER 140.

¹⁰⁴ Cod. συμβουλον.

¹⁰⁵ Cod. προετοίπασας; la lezione corretta si trova, p. es., in PET, 85^v; MOS, 50^r; S959, 92^v; G01, 57^r.

124. 1) Καὶ μετὰ τὸ "Ἀμήν",
 2) ὁ διάκονος λέγει· Πρόσχωμεν.
 3) Καὶ λαμβάνει ὁ ἱερεὺς τὸ τρυβλίον τοῦ ἁγίου
 ἐλαίου, καὶ ποιεῖ ἐξ αὐτοῦ εἰς τὸ ὕδωρ σταυροῦς
 γ' ψάλλων τὸ "Ἀλληλούϊα" σὺν τῷ ὄχλῳ γ', καὶ
 μετὰ τοῦτο ἀποτίθεται τὸ τρυβλίον <καὶ ἐκφω-
 νεῖ·>¹⁰⁶ //
 4) Εὐλογητὸς ὁ Θεός^a ὁ φωτίζων καὶ ἁγιάζων πάντα 104^f
 ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον^b, νῦν καὶ αἰεὶ
 καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν^c.
 5) Καὶ προσφέρεται ὁ βαπτιζόμενος, καὶ λαμβάνει¹⁰⁷
 ὁ ἱερεὺς ἐκ τοῦ ἁγίου ἐλαίου τῷ δακτύλῳ αὐτοῦ,
 καὶ ποιεῖ σταυροῦ τύπον ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ τοῦ
 στήθους καὶ τῶν μεταφρένων τοῦ βαπτιζομένου,
 καὶ λέγει·
 6) Χρίεται ὁ δεῖνα ἔλαιον ἀγαλλιᾶσεως^d, εἰς τὸ
 ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου
 Πνεύματος.
 7) Καὶ τότε ὑπὸ τοῦ διακόνου χρίεται ὅλον τὸ σῶμα.
 8) Καὶ μετὰ τοῦτο βαπτίζεται ὑπὸ τοῦ ἱερέω[ς] λέ-
 γοντι[ος].
 9) Βαπτίζεται ὁ δεῖνα εἰς τὸ ὄνομα.
 10) Καὶ μετὰ τὸ βαπτισθῆναι, λέγει ὁ ψάλτης· Μακά-
 ριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι (Ps. 31,1a). //

^a Cfr. Ps 67, 19-20; ^b Io 1,9; ^c 4 Mac 18,24; ^d Ps 44, 8.

¹⁰⁶ Supplito secondo PET, 86^f; S956; G07, 55^v; G10, 49^f; S959, 93^f; S961, 66^f; S962, 119^f.

= CON 403; STR.BAR 129-130; TRE.EU1 358.

+ GOAR 290; JAC.POR 142; JAC.MES 7.16; PAS 144;
PAS.PAN 20; PAR.G04 163; ROM 156; PAP 102; ZER
141.

125. 1) Καὶ μετὰ τοῦτο, ποιοῦντι[ος] τοῦ διακόνου εὐ- 104^v
χὴν, ἐπεύχεται ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν ταύτην·
- 4ε' 2) Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ^a, ἡ
πηγὴ τῶν ἀγαθῶν, ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης^b, ὁ
λάμπας τοῖς ἐν σκότει φῶς^c σωτηρίας διὰ τῆς
ἐπιφανείας τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ Θεοῦ
ἡμῶν, καὶ χαρισάμενος ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις τὴν
μακαρίαν κάθαρσιν ἐν τῷ ἁγίῳ ὕδατι τούτῳ καὶ
τὸν θεῖον ἁγιασμὸν ἐν τῷ ζωοποιῷ χρίσματι· ὁ
καὶ νῦν εὐδοκήσας ἀναγεννῆσαι τοὺς δούλους σου
τοὺς νεοφωτίστους // δι' ὕδατος καὶ πνεύματος^d, 105^f
καὶ τὴν τῶν ἔκουσίων καὶ ἀκουσίων ἁμαρτημάτων
ἄφεσιν^e αὐτοῖς δωρησάμενος· αὐτὸς οὖν, Δέσποτα
πολυέσπλαχνε¹⁰⁸, χάρισαι αὐτοῖς καὶ τὴν σφρα-
γῖδα τῆς δωρεᾶς τοῦ ἁγίου καὶ παντοδυνάμου καὶ
προσκυνητοῦ σου Πνεύματος, καὶ τὴν μετάληψιν
τοῦ ἁγίου σώματος καὶ τοῦ τιμίου αἵματος τοῦ
Χριστοῦ σου. Φύλαξον αὐτοὺς ἐν τῷ ἁγιασμῷ, βε-
βαίωσον ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει, ῥῦσαι ἀπὸ τοῦ
πονηροῦ^f καὶ πάντων αὐτοῦ τῶν // ἐπιτηδευμάτων, 105^v
καὶ τῷ σωτηρίῳ σου φόβῳ ἐν ἀγνεΐᾳ καὶ δικαιο-
σύνη τὰς ψυχὰς αὐτῶν διατήρησον, ἵνα ἐν παντὶ
ἔργῳ καὶ λόγῳ εὐαρεστοῦντές σοι, υἱοὶ καὶ κλη-

¹⁰⁸ Cod. πολλυέσπλαχνε.

ρονόμοι^ε τῆς ἐπουρανίου σου γένωνται βασιλεί-
ας^h.

“Οτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, Θεὸς τοῦ ἐλεεῖν
καὶ σφῆζειν, καὶ σοὶ τὴν δόξ<αν> ἀναπέμπομεν,
τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ.

- 3) Καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν ταύτην λέγει· “Οσοι εἰς Χρι-
στὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε (Gal. 3,
27).
- 4) Καὶ χρίει ὁ ἱερεὺς τοὺς βαπτισθέντας τὸ ἅγιον
μύρον ποιῶν σταυροῦ τύπον ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ
τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τῶν μυκτήρων καὶ τοῦ στόματος
// καὶ τῶν δύο ὠτων, λέγων·
- 5) Σφραγὶς δωρεᾶς Πνεύματος ἁγίου.
- 6) Καὶ ἀπάρχεται λέγων·
- 7) Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι καὶ ὧν ἐπεκαλύ-
φθησαν αἱ ἁμαρτίαι (Ps. 31,1).
- 8) Καὶ εἰσέρχεται ὁ ἱερεὺς μετὰ τῶν νεοφωτίστων
εἰς τὴν εἴσοδον, καὶ γίνεται ἡ θεία λειτουργία.

106^r

^aPs 118,12; *cf.* Gen 9,26 *et a.*; ^bMal 3,20; ^cMt 4,
16; ^dIo 3,5; ^eCol 1,14; ^fMt 6,13; ^gGal 4,7; ^h2 Tim
4,18; Jac 2,5.

= CON 404; STR.BAR 131-132; TRE.EU1 363; ARR.
IL2/5 81.

+ GOAR 290; JAC.POR 144; JAC.MES 7.20; PAS 146;
PAS.PAN 23; THI 124; PAR.G04 164; ROM 157; PAP
103; ZER 142.

126. 1) *Εὐχὴ εἰς τὸ ἀπόλουτρον.*

45' 2) Ὁ λύτρωσιν ἁμαρτιῶν διὰ τοῦ ἁγίου σου βαπτί-
 σματος τοῖς δούλοις σου δωρησάμενος καὶ ἀνακαί-
 νησιν ζωῆς αὐτοῖς χαρισάμενος· αὐτός, Δέσποτα
 Κύριε, τὸν φωτισμὸν τοῦ προσώπου σου ἐν τῇ καρ-
 δία αὐτῶν ἐναυγάξειν¹⁰⁹ διὰ παντὸς εὐδόκησον^a,
 τὸν θυρεὸν // τῆς πίστεως^b αὐτῶν κατὰ τοῦ ἀντι- 106^v
 πάλου ἐπὶ τῇ σῆ πέτρᾳ θεμελίωσον· τὸ ἔνδυμα τῆς
 ἀφθαρσίας^c παντὸς ῥύπου ἁμαρτημάτων ἀμόλυντον
 διατήρησον, καὶ τὴν πνευματικὴν σφραγίδα ἐν τῇ
 ἡμέρᾳ τῆς φοβεραῆς σου κρίσεως ἀνεξάλειπτον δια-
 φύλαξον, ἕλεως αὐτοῖς τε καὶ ἡμῖν γινόμενος^d
 κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρῶν σου^e.

Ἔστι ἡὐλόγηται καὶ δεδόξασται¹¹⁰ τὸ πάν-
 τιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς
 καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

^a *Ps* 43,4; ^b *Eph* 6,16; ^c *cf.* *1 Cor* 15,53; ^d *cf.* *Deut*
 21, 8; ^e *Ps* 50,3 *et a.*

= CON 406; STR.BAR 133; TRE.EU1 372; ARR.ABL 39.

+ GOAR 303; DMITR 79; TRE.EU1 371; JAC.MES 8.1;
 PAS 151; PAS.PAN 23; THI 125; PAR.G04 167; ROM
 159; PAP 105; ZER 144.

¹⁰⁹ Cod. *εναυαζειν*.

¹¹⁰ Cod. *δεδοξασθ<αι>*.

127. 1) Διακονικὰ εἰς τὸν ἀγιασμὸν τῶν ἀγίων Θεοφαν[ί]-
ων¹¹¹.
- 2) Εἴπωμεν πάντες· Κύριε ἐλέησον^a.
- 3) Ὁ Θεὸς ὁ Πατὴρ ὁ παντοκράτωρ, // ὁ πρὶν γενέ- 107^f
σεως ἐπιστάμενος <τὰ πάντα>¹¹² καὶ ἐκ τοῦ μὴ
ὄντος εἰς τὸ εἶναι καλέσας^b, δεόμεθ<α>.
- 4) Ὁ τοὺς οὐρανοὺς ἐκτείνας καὶ τὴν γῆν ἐπὶ ὑδά-
των^c θεμελιώσας, δεόμεθ<α>.
- 5) Ὁ παράδεισον φυτεύσας ἐν Ἐδέμ κατὰ ἀνατολὰς^d
καὶ τετράρρυτον πηγὴν πηγᾶσας ἐν αὐτῷ, δεόμε-
θ<α>.
- 6) Ὁ τὴν ποιμνη<ν> τοῦ πατριάρχου> Ἰακώβ¹¹³
ῥάβδῳ καὶ ὕδατι εὐλογήσας καὶ πληθύνας^e, δεόμε-
θ<α>.
- 7) Ὁ διὰ Ἡλιοῦ τοῦ Θεσβίτου διὰ τοῦ τρισαίου
τῆς ἐκχύσεως τῶν ὑδάτων^f τὴν τρισυπόστατον τῆς
μᾶς θεότητος ἡμῖν ἀναδείξας, δεόμεθ<α>.
- 8) Ὁ διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου εἰρηκ[ιστ]ῶς ἡμῖν·
Ἀντλήσατε ὕδωρ μετ' εὐφροσύνης // ἐκ τῶν πηγῶν 107^v

¹¹¹In margine un' altra mano aggiunge: Τρωπ(αριον) εἰς τ(ον) ἀγι/<α>σμον ἡχ(ος) πλ(αγιος) δ' / προς την φω/νην τοῦ βοώντος / (...) δοξάζη καὶ λε<γει> / <Ἐ>βωα Ἰω(αννης) προς / τον δεσπότην / <σοι> κλινουσιν γο/<νυ>. Μετ(α) τουτ(ο) λεγ<ει> / πρ(ο)κει(μενον), ἡχ(ος) γ'. Κ(υριο)ς φωτισμός μου. Στιχ(ος)· Κ(υριο)ς ὑπερασπιστῆς τῆς ζωῆς μου (...) (Ps. 26, 1a.1b) / και μετ(α) τουτ(ο) λεγ<ει> προφ(ι)τει(ας) Ἰσαῆου γ' καὶ ὁ απο(στολος) καὶ το εὐαγγε(λιον) / και ἤθουτ(ως) τα διακονικ(α).

¹¹²Cfr. G04, 69^v; G07, 60^f (PAS 155.10); V1833, 59^v; G10, 56^f; G06, 39^f; V1872, 114^v; V1554, 61^v.

¹¹³Cod. Ἰαϊακῶβ.

- τοῦ σωτηρίου⁸, δεόμεθ<α>.
- 9) Ὁ τῷ προδρόμῳ Ἰωάννῃ ὑποκλίνας τὴν ἄχραντόν σου κορυφὴν καὶ ἐν ρεῖθροις Ἰορδάνου βαπτισθεῖς, δεόμεθ<α>.
- 10) Ὅν ἡ θάλασσα εἶδεν καὶ ἔφυγεν, ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω^h, δεόμεθ<α>.
- 11) Εἶδοσάν σε ὕδατα, ὁ Θεός, εἶδοσάν σε ὕδατα καὶ ἐφοβήθησανⁱ, δεόμεθ<α>.
- 12) Ὑπὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματι<κῆ>, δεόμεθα.
- 13) Ὑπὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι τὰ ὕδατα ταῦτα τῇ ἐπιφοιτήσει καὶ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, δεόμεθ<α>.
- 14) Ὑπὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι αὐτὰ ὡς τὰ Ἰορδάνεια ρεῖθρα, δεόμεθ<α>.
- 15) Ὑπὲρ τοῦ καταφοιτῆσαι ἐν τοῖς ὕδασιν τούτοις τὴν καθαρτικὴν // τῆς ὑπερουσίου Τριάδος εὐεργεσίαν, δεόμεθά σου. 108^f
- 16) Ὑπὲρ τοῦ γενέσθαι αὐτὰ πρὸς καθαρισμὸν ψυχῶν καὶ σωμάτων πᾶσιν τοῖς ἀρρομένοις καὶ μεταλαμβάνουσιν¹¹⁴ ἐξ αὐτῶν, δεόμεθ<α>.
- 17) Σῶσον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ ἐπιφανείᾳ τῇ σῆ¹¹⁵, καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν, δεόμεθ<α>.
- 18) Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης.
- 19) Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου^j, δεόμεθά σου, Κύριε.

¹¹⁴ Cod. μεταλαμβάνουσιν.

¹¹⁵ Cfr. G07, 62^v.

^a Cfr. Ps 40,5; ^b cfr. Sap 1,14; ^c cfr. Ps 103, 2.5;
^d Gen 2,8; ^e cfr. Gen 30, 25-43; ^f 3 Regn 18,34; ^g Is
 12,4; ^h Ps 113,3; ⁱ Ps 76,16; ^j cfr. Ps 50,3.

128. 1) Εὐχὴ εἰς τὴν ἐθλόγησιν τῶν ἁγίων Θεοφαν[ί]ων,
 ποιοῦντος τοῦ ἱερέως μυστικῶς τὴν εὐχὴν ταύτην·
- 45' 2) Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ μονογενὴς Υἱὸς, ὁ ὢν εἰς
 τὸν κόλπον τοῦ Πατρὸς^a, ὁ ἀληθινὸς // Θεός^b, ἡ 108^v
 πηγὴ τῆς ζωῆς^c καὶ τῆς ἀθανασίας, τὸ φῶς τὸ ἐκ
 τοῦ φωτός¹¹⁶, ὁ ἐλθὼν εἰς τὸν κόσμον τοῦ φωτί-
 σαι αὐτόν^d, {καὶ} καταύγασον¹¹⁷ ἡμῶν τὴν διά-
 νοιαν τῷ ἁγίῳ σου Πνεύματι, καὶ πρόσδεξαι ἡμᾶς
 μεγαλωσύνην καὶ εὐχαριστίαν σοι προσάγοντας ἐπὶ
 τοῖς ἀπ' αἰῶνος θαυμασίοις σου μεγαλοουργήμασιν,
 καὶ τῇ ἐπ' ἐσχάτου τῶν αἰώνων^e σωτηρίῳ σου οἰκο-
 νομίᾳ, ἐν ἣ τὸ ἡμῶν ἀσθενὲς καὶ πτωχὸν περιβα-
 λόμενος φύραμα καὶ τοῖς τῆς δουλείας μέτροις //
 συνκατιῶν, ὁ τῶν ἀπάντων βασιλεὺς, ἔτι καὶ δου- 109^f
 λικῇ χειρὶ ἐν Ἰορδάνῃ βαπτισθῆναι ὑπέμεινας¹¹⁸
 ἵνα τὴν τῶν ὑδάτων φύσιν ἁγιάσης, ὁ ἀναμάρτη-
 τος, ὁδοποιήσης ἡμῖν τὴν δι' ὕδατος καὶ Πνεύμα-
 τος^f ἀναγέννησιν, καὶ πρὸς τὴν πρώτην ἡμᾶς ἀπο-
 καταστήσης ἐλευθερίαν· οὔτινος θεοῦ μυστηρίου
 τὴν ἀνάμνησιν ἐορτάζοντες, δεόμεθά σου, φιλάν-

¹¹⁶ Cod. φῶτος.

¹¹⁷ Cod. καταυασον.

¹¹⁸ Cod. ὑπομνηνας come V1833, 63^f; MOS, 42^f; G07, 61^v e
 G10, 5^f; corretto secondo R75, 2^f; S957, 32^f; S959, 32^v
 ~ COR 170^f.

θρωπε Δέσποτα, ῥᾶνον ἐφ' ἡμᾶς τοὺς ἀναξίους δού-
 λους σου κατὰ τὴν θείαν σου ἐπαγγελίαν ὕδωρ κα-
 θαρόν, τῆς σῆς // εὐσπλαχνίας τὴν δωρεάν, εἰς 109^v
 τὸ τὴν ἐπὶ τῷ ὕδατι τούτῳ αἵτησιν ἡμῶν τῶν
 ἁμαρτωλῶν εὐπρόσδεκτον γενέσθαι τῇ σῇ ἀγαθότη-
 τι, καὶ τὴν εὐλογίαν σου δι' αὐτοῦ ἡμῖν τε καὶ
 παντὶ τῷ πιστῷ σου χαρισθῆναι λαῷ, εἰς δόξαν
 τοῦ ἁγίου καὶ προσκυνητοῦ σου ὀνόματος. Ἐκφώ-
 <νησις>. Σοὶ γὰρ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμῆ^ε καὶ
 προσκύνησις σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρί, καὶ τῷ
 συναϊδίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι,
 νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.
 Ἀμήν^h. //

^a Io 1,18; ^b J Io 5,20; ^c Ps 35,10; ^d cfr. ^h Io 1,9;
^e Hebr 1,2; ^f Io 3,5; ^g cfr. 1 Tim 1,17; ⁴ Mac 18,
 24.

= CON 416; STR.BAR 135; TRE.EU2 28.

+ GOAR 368; TRE.EU2 63; JAC.MES 13.3; PAS 156;
 DUN 63; THI 80; ROM 220; PAP 263; ZER 355.

129. 1) Πρόλογος τῶν ἁγίων Θεοφαν[ί]ων λεγόμενος πρὸ 110^f
 τοῦ "Μέγας εἶ, Κύριε".

4η' 2) Τριᾶς ἄκτιστε, ὁμοούσιε, ἄναρχε, παντοδύναμε,
 παντεπίσκοπε, ἄορατε, ἀκατάληπτε, ἀτελεύτητε,
 δημιουργὲ τῶν νοερῶν οὐσιῶν καὶ τῶν λογικῶν φύ-
 σεων, ἡ ἔμφυτος ἀγαθότης, τὸ φῶς τὸ ἀπρόσιτον^a
 ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κό-
 σμον^b, ἔκλαμψαι κάμοι τῷ ἀναξίῳ δούλῳ σου, φώ-

τισόν μου τῆς διανοίας τὰ ὄμματα^c, ὅπως ἀνυμνή-
σαι τολμήσω τὴν ἀμέτρητόν σου εὐεργεσίαν καὶ
δύναμιν. // Εὐπρόσδεκτος γενέσθω ἢ παρ' ἐμοῦ 110^v
δέησις διὰ τὸν περιεστῶτα λαόν, ὅπως τὰ πλημμε-
λήματά μου μὴ κωλύσωσιν ἐνθάδε παραγενέσθαι τὸ
πανάγιόν σου Πνεῦμα καὶ νῦν, ὑπεράγαθε, ἀλλὰ
συγχώρησόν μοι ἀκατακρίτως βοᾶν σοι καὶ λέγειν·

^a 1 Tim 6,16; ^b Io 1,9; ^c cfr. Eph 1,18.

= CON 417; STR.BAR 136; TRE.EU2 29.

+ GOAR 369; DMITR 680; JAC.MES 13.4; PAS 157;
PAR.G04 146; ROM 221; PAP 263; ZER 356.

130. 1) "Ἐτερος πρόλογος¹¹⁹.

4θ' 2) Εὐλογητὸς Κύριος¹²⁰ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ, ὅτι
ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησεν λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ^a.
Ἰδοὺ γὰρ ὁ τῆς ἑορτῆς ἐπέστη ἡμῖν καιρὸς, καὶ
ἄγγελοι μετὰ ἀνθρώπων // ἑορτάζουσιν, καὶ χορὸς 111^f
ἁγίων πλησιάζει ἡμῖν.

a) Σήμερον ἡ χάρις τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἁγιαζούσα
τὰ ὕδατα τούτοις ἐπιφαίνεται.

¹¹⁹ La serie dei Σήμερον tanto nella tradizione manoscritta che nelle edizioni stampate (ROM, PAP, ZER), viene spesso introdotta in maniera diversa; per questo motivo nell' apparato ci limitiamo ad indicare quelle edizioni che introducono la serie con Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ.

¹²⁰ Κύριος] εἰ Κ(ύρι)ε cod. Corretto secondo la citazione scritturistica riportata anche dai codici: G04, 72^v; G07, 62^v; V1554, 64^v; G12, 29^v.

- b) Σήμερον ὁ οὐρανὸς ἀγλαϊζόμενος γνώσιν¹²¹ τῆ γῆ ἐπομβρίζει.
- c) Σήμερον ὁ ἥλιος ἄδυτος¹²², καὶ ὁ κόσμος τῷ φωτὶ καταυγάζεται¹²³.
- d) Σήμερον ἡ σελήνη λαμπραῖς ἀκτῖσιν τῷ κόσμῳ συναμπρύνεται.
- e) Σήμερον οἱ φωτοειδεῖς ἀστέρες¹²⁴ τὴν οἰκουμένην καλλωπίζουσιν.
- f) Σήμερον αἱ νεφέλαι // ὑετὸν δικαιοσύνης^b οὐρα- 111^v
νόθεν τῆ ἀνθρωπότητι γνωρίζουσιν¹²⁵.
- g) Σήμερον τὰ συστήματα τῶν ὑδάτων νῶτα ὑποστρώνου-
σιν τοῖς ἔχνεσι τοῦ Δεσπότηου.

¹²¹Conserviamo la lezione γνώσιν del **BAR**, sostenuta anche da **V1872**, 118^v, che riteniamo *difficilior*; cfr. anche 130.f). Altri codici danno δρόσον, come **G04**, 72^v; **R75**, 3^r; **G07**, 63^r; **G10**, 59^r; **V1554**, 65^r; **B329**, 73^v; **G12**, 29^v; nei prologhi con diverso *incipit*: **S957**, 34^r; **PET**, 92^r; **S958**, 74^r; **S959**, 96^v.

¹²²La lezione di **BAR** è data dai codici: **S957**, 34^v; **S961**, 71^v; **V1872**, 118^v; altri testimoni danno ἄδυτος γίνεται: **R75**, 3^r; **G07**, 63^r; **S959**, 96^r; **S962**, 106^v; **B329**, 74^r; oppure ἐπιφαίνεται: **G10**, 59^r; **G06**, 46^r; oppure ἐγγίνεται: **G04**, 72^v; **G12**, 29^v.

¹²³Cod. καταυγάζεται.

¹²⁴Altri codici danno a questo punto il complemento τῆ φαιδρότητι, come: **S957**, 34^v; **PET**, 92^r; **R75**, 3^r; **G06**, 46^v; **S958**, 74^r; **S961**, 71^v; **S962**, 107^r; **V1554**, 65^r; **B329**, 74^r; **G12**, 30^r; oppure τῆ ὥραιότητι, come: **G04**, 72^v; **G07**, 63^v; **S959**, 96^r.

¹²⁵Cfr. 130.b) e la relativa nota; altri codici danno δροσίζουσιν: **S957**, 34^v; **PET**, 92^r; **G04**, 72^v; **R75**, 3^r; **G07**, 63^r; **G10**, 59^r; **S958**, 74^v; **S959**, 96^v; **G06**, 46^v; **S961**, 71^v; **V1554**, 65^r; **V1872**, 119^r; **G12**, 30^r.

- h) Σήμερον ὁ ἀόρατος ὁρᾶται, ἵνα ἡμῖν ἐμφανήσῃ
ἑαυτόν.
- i) Σήμερον ὁ ἄκτιστος ὑπὸ τοῦ ἰδίου κτίσματος βου-
λήσει χειροθετεῖται.
- j) Σήμερον ὁ ἀκλινῆς τῷ ἰδίῳ δούλῳ ὑποκλίνει¹²⁶
αὐχένα τὸν ἑαυτοῦ, ἵνα ἡμᾶς ἐκ δουλείας ἐλευθε-
ρώσῃ.
- k) Σήμερον // ἐκ σκοτόυς ἀπηλλάγημεν καὶ τῷ φωτὶ 112^f
τῆς θεογνωσίας καταυαζόμεθα¹²⁷.
- l) Σήμερον ἡμῖν ὁ Δεσπότης {τῆς} διὰ τῆς παλιγγε-
νεσίας τῆς εἰκόνας ἀναμορφοῖ¹²⁸ τὸ ἀρχέτυπον.
- m) Σήμερον ρεῖθροις μυροπνεύστοις πᾶσα ἡ κτίσις
ἀρδεύεται.
- n) Σήμερον τὰ τῶν ἀνθρώπων πταίσματα ἐν ρεῖθροις
Ἰορδάνου ἀπαλείφονται.
- o) Σήμερον τὰ ἄλμυρὰ ὕδατα τῆς θαλάσσης <εἰς>¹²⁹
γλυκεῖα μεταβλήσκονται τῇ ἐπιφανείᾳ τοῦ ἰδίου^c
Δεσπότη. //
- p) Σήμερον παράδεισος ἠνέφκται τοῖς ἀνθρώποις^d καὶ 112^v
δίκαιοι συναυλίζονται ἡμῖν.
- q) Σήμερον τοῦ πάλαι θρήνου ἀπηλλάγημεν καὶ ὡς
νέος Ἰσραὴλ διεσώθημεν.

¹²⁶ Cod. υποκλινας. Corretto secondo: V1872, 119^v; V1554, 65^v; B329, 74^f; cfr. κλίνει S958, 74^v.

¹²⁷ Cod. καταυαζόμεθα.

¹²⁸ Cod. ἀμαυροῖ. Corretto secondo: G04, 73^v; R75, 3^v; G10, 60^f; V1872, 120^f; B329, 74^f; G12, 31^f, mentre il G07, 65^f ha ἀνατυποῖ.

¹²⁹ Supplito da: G04, 73^v; R75, 3^v; G07, 65^f; G10, 60^f; V1872, 120^f; B329, 74^f; G12, 31^f.

- r) Σήμερον τὰ πάλαι ῥάκη¹³⁰ τῆς ἁμαρτίας ἀποθέμενοι καὶ τῆς ἀφθαρσίας χιτῶνας ἐνεδυσάμεθα¹³¹.
- s) Σήμερον ἡ ἱερά καὶ μεγαλόφωτος ἡ τῶν ὀρθοδόξων πανήγυρις <...>¹³².
- t) Σήμερον βασιλείαν {ἐξ} οὐρανῶν ἐξ ὕψους ἐλάβομεν καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ τοῦ Κυρίου τέλος οὐκ ἔστιν^e. //

Μεθ' ὧν (sic!) εὐχαρίστως βοῶμέν σοι.

113^r

^aLc 1,68; ^bIs 45,8; ^ccfr. Ex 15,25; ^dcfr. Ez 1,1; Sus 25 (Theodot.); ^eLc 1,33.

= CON 417; STR.BAR 137; TRE.EU2 31.

+ CON 424; DMITR 681; ESI 638; PAS 157 1.13; JAC. FRA 355; PAR.G04 148.

131. 1) Μέγας εἶ, Κύριε^a, καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου^b,
 ρ' καὶ οὐδεὶς λόγος ἐξαρκέσει πρὸς ὕμνον τῶν θαυμασίων σου· σὺ γὰρ βουλήσει ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν τὰ σύμπαντα^c, τῷ σῶ κράτει συνέχεις τὴν κτίσιν, καὶ τῇ σῇ προνοίᾳ διοικεῖς τὸν κόσμον. Σὺ ἐκ τεσσάρων στοιχείων τὴν κτίσιν συνήρμισας, τέτρασιν καιροῖς τὸν κύκλον τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐστεφάνωσας^d. // Σὲ τρέμουσιν αἱ νοε- 113^v
 ραὶ πᾶσαι δυνάμεις, σὲ ὕμνεῖ ἥλιος, σὲ δοξολογεῖ σελήνη, σοὶ ἐντυγχάνει τὰ ἄστρα^e, σοὶ ὑπα-

¹³⁰Cod. ῥάκη.

¹³¹Cod. ἐνεδυσωμεθα.

¹³²Senza verbo anche in PET, 93^r.

κούει τὸ φῶς, σὲ φρίσσουσιν ἄβυσσοι, σοὶ δου-
 λεύουσιν αἱ πηγαί. Σὺ ἐξέτεινας τὸν οὐρανὸν ὡς-
 εἰ δέριον^f. σὺ ἐστερέωσας τὴν γῆν ἐπὶ τῶν ὑδά-
 των^g. σὺ περιετείχισας τὴν θάλασσαν ψάμμω· σὺ
 πρὸς ἀναπνοᾶς τὸν ἀέρα ἐξέχεας. Ἀγγελικαὶ δυ-
 νάμεις σοὶ λειτουργοῦσιν· οἱ τῶν ἀρχαγγέλων χο-
 ροὶ σὲ προσκυνοῦσιν· // τὰ πολυόμματα¹³³ Χερου- 114^f
 βίμ καὶ τὰ ἐξαπτέρυγα Σεραφεὶμ κύκλω ἐστῶτα^h
 καὶ περιϋπτάμενα, φόβω τῆς ἀπροσίτου σου δόξης
 κατακαλύπτεται. Σὺ γὰρ Θεὸς ὢν ἀπερίγραπτος,
 ἄναρχός τε καὶ ἀνέκφραστος, ἦλθες ἐπὶ τῆς γῆς
 μορφήν δούλου λαβών, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γε-
 νόμενοςⁱ. οὐ γὰρ ἔφερες, Δέσποτα, διὰ σπλάχνα
 ἐλέους^j σου θεᾶσθαι ὑπὸ τοῦ διαβόλου τυραννού-
 μενον τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ἦλθες καὶ // 114^v
 ἔσωσας ἡμᾶς^k. Ὁμολογοῦμεν τὴν χάριν, κηρύττο-
 μεν τὸν ἔλεον, οὐ κρύπτομεν τὴν εὐεργεσίαν. Τὰς
 τῆς φύσεως ἡμῶν γονὰς ἠλευθέρωσας, παρθενικὴν
 ἠγίασας μήτραν τῷ τόκῳ σου· πᾶσα ἡ κτίσις ὕμνη-
 σεν σὲ ἐπιφανέντα^l. Σὺ γάρ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐπὶ
 τῆς γῆς ὄφθης, καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανεστρά-
 φης^m. σὺ καὶ Ἰορδάνεια ρεῖθρα ἠγίασας, οὐρανό-
 θεν καταπέμψας τὸ ἅγιόν σου Πνεῦμα, καὶ τὰς κε-
 φαλὰς τῶν ἐκείσε ἐμφωλευόντων συνέτριψας //
 δρακόντωνⁿ. Αὐτὸς οὖν, φιλόανθρωπε Βασιλεῦ, πάρ- 115^f
 εσο καὶ νῦν διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ ἁγίου σου
 Πνεύματος, καὶ ἁγίασον τὸ ὕδωρ τοῦτο, καὶ δὸς

133 οὐκ ἀλλοιωματα.

αὐτῷ τὴν χάριν τῆς ἀπολυτρώσεως, τὴν εὐλογίαν
 τοῦ Ἰορδάνου· ποιήσον αὐτὸ εὐλογίας πηγὴν,
 ἁγιασμοῦ δῶρον, ἁμαρτημάτων λυτήριον, νοσημάτων
 ἀλεξητήριο, δαίμοσιν ὀλέθριον, ταῖς ἐναντίαις
 δυνάμεσιν ἀπρόσιτον, ἀγγελικῆς ἰσχύος πεπληρω-
 μένον, ἵνα πάντες οἱ ἀρυόμενοι καὶ // μετα- 115^v
 λαμβάνοντες ἐξ αὐτοῦ ἔχοιεν αὐτὸ¹³⁴ πρὸς καθα-
 ρισμὸν ψυχῶν καὶ σωμάτων, πρὸς ἰατρειάν παθῶν,
 πρὸς ἁγιασμὸν οἴκων, πρὸς πᾶσαν ὠφέλειαν ἐπιτή-
 δειον. Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ δι' ὕδατος καὶ
 Πνεύματος ἀνακαινίσας τὴν παλαιωθεῖσαν φύσιν
 ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας. Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ δι' ὕδα-
 τος κατακλύσας ἐπὶ τοῦ Νῶε τὴν ἁμαρτίαν. Σὺ εἶ
 ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ διὰ θαλάσσης ἐλευθέρωσας ἐκ τῆς
 δουλείας Φαραῶ διὰ Μωσέως // τὸ γένος τῶν Ἑ- 116^f
 βραίων^ο. Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ διαρρήξας πέτραν
 ἐν ἔρημῳ καὶ ἐρρύησαν ὕδατα καὶ χεῖμαρροι κατε-
 κλύσθησαν^p, καὶ διψῶντα τὸν λαόν σου κορέσας.
 Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ δι' ὕδατος καὶ πυρὸς διὰ
 τοῦ Ἥλια ἀπαλλάξας τὸν Ἰσραὴλ ἐκ τῆς πλάνης
 τοῦ Βάαλ^q. Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ τὰ πικρὰ καὶ
 ἀτεκνοῦντα ὕδατα ἐπὶ Ἑλισσαίου ἔλατι θεραπεύ-
 σας^r. Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ τὴν ἀδιάστατον τῆς
 Τριάδος συμφωνίαν ἐν τῷ Ἰορδάνῃ // ὑποδείξας 116^v
 καὶ τὸ ὁμοούσιον τῆς πατρικῆς σου θεότητος ἡμῖν
 ἐν αὐτῷ φανερώσας. Αὐτὸς καὶ νῦν, Δέσποτα, ἁγι-

¹³⁴ Cod. ἑαυτῷ, corretto secondo PET, 93^v; MOS, 44^r; G04, 75^v; V1833, 70^r; G10, 62^v; S959, 35^r; PC213, 44^r; G35, 79^v; O434, 52^r; G01, 62^v.

άσας τὸ ὕδωρ τοῦτο τῷ Πνεύματί σου τῷ ἁγίῳ, δὸς
 πᾶσιν, τοῖς τε ἄπτομένοις, τοῖς τε μεταλαμβάνου-
 σιν¹³⁵, τοῖς τε κεχρημένοις τὸν ἁγιασμόν,
 τὴν εὐλογίαν, τὴν κάθαρσιν, τὴν ὑγείαν· καὶ σῶ-
 σον, Κύριε, τοὺς δούλους σου τοὺς πιστοὺς βασι-
 λεῖς ἡμῶν καὶ φύλαξον αὐτοὺς ὑπὸ τὴν σκέπην σου
 ἐν εἰρήνῃ, ὑπόταξον // αὐτοῖς πάντα ἐχθρὸν καὶ 117^f
 πολέμιον, χάρισαι αὐτοῖς πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν
 αἰτήματα καὶ ζωὴν αἰώνιον.

Ἴνα καὶ διὰ στοιχείων καὶ διὰ ἀνθρώπων
 καὶ διὰ ἀγγέλων, καὶ διὰ ὄρωμένων καὶ διὰ ἀορά-
 των, δοξάζηται¹³⁶ τὸ πανάγιον ὄνομά σου, σὺν τῷ
 Πατρί, καὶ τῷ ἁγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου
 Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τῶν αἰῶνας τῶν
 αἰῶνων. Ἀμήν^s.

^a Jdt 16,13; ^b Sir 11,4; ^c Sap 1,14; ^d cfr. Ps 64,12;
^e cfr. Ps 148,3; ^f Ps 103,2; ^g Ps 135,6; ^h Is 6,2;
ⁱ Philipp. 2,7; ^j Lc 1,78; ^k Mt 18,11; Lc 19,10;
^l cfr. Tit 2,11; ib. 3,4; ^m Bar 3,38; ⁿ Ps 73,13; ^o Ex
 14,22; ^p Ps 77,20; ^q cfr. 2 Regn 10, 18-28; ^r cfr. Ex
 15,23; ^s 4 Mac 18,24.

= CON 418; STR.BAR 138; TRE.EU2 38.

+ GOAR 370; ESI 643; JAC.POR 151; JAC.MES 13.5;
 PAS.PAN 32; DUN 64; THI 81*; PAR.G04 149; ROM
 222; PAP 266; ZER 358 (cfr. n. 122.2).

¹³⁵ Cod. μεταλαμβάνουσιν.

¹³⁶ Cod. δοξάζεται.

132. 1) Καὶ λέγει ὁ ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσιν.
 2) Ὁ διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνω-
 με<ν>.
 3) Ἐπεύχεται ὁ ἱερεὺς·
 ρα' 4) Κλῖνον, Κύριε, τὸ οὖς σου // καὶ ἐπάκουσον 117^v
 ἡμῶν^a. ὁ ἐν Ἰορδάνῃ βαπτισθῆναι καταδεξάμενος^b
 καὶ ἀγιάσας τὰ ὕδατα, εὐλόγησον πάντας ἡμᾶς
 τοὺς διὰ τῆς κλίσεως τοῦ ἑαυτῶν ἀυχένος σημαί-
 νοντάς¹³⁷ σοι τὸ τῆς δουλείας πρόσχημα, καὶ
 καταξίωσον ἡμᾶς ἐμπλησθῆναι τοῦ ἁγιασμοῦ σου
 διὰ τῆς τοῦ ὕδατος τούτου μεταλήψεως, καὶ γενέ-
 σθω ἡμῖν, Κύριε, εἰς ὑγεῖαν ψυχῆς καὶ σώματος.
 Ἐκφώ<νησις>. Σὺ γὰρ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν καὶ σοὶ
 τὴν δόξαν ἀναπ<έμπομεν>. //
 5) Καὶ εὐθέως βαντίζει ὁ ἱερεὺς τὸν λαὸν λέγων 118^f
 σὺν τῷ πλήθει¹³⁸ τὸ τροπάριν, ἦχος δ' "Δεῦτε,
 μιμησώμεθα τὰς φρονίμους παρθ<ένους>"¹³⁹, καὶ
 δοξάζει καὶ λέγει καὶ ἄλλα.

^a Ps 85,1; ^b cfr. Mt 3, 13-17.

= CON 420; STR.BAR 139; TRE.EU2 40.

+ GOAR 371; ESI 649; TRE.EU2 69; JAC.POR 152;
 JAC.MES 13.6; PAS 158; PAS.PAN 33; DUN 66; THI
 82; PAR.G04 150; ROM 224; PAP 267; ZER 360.

¹³⁷ Cod. (come PET, 95^v) τοὺς εαυτῶν αυχένας σημάναντας;
 corretto secondo MOS, 45^v; G04, 76^v; S959, 36^f; PC213,
 45^f; O434, 53^f; G01, 76^f.

¹³⁸ Cod. πληθος.

¹³⁹ Testo completo in CON 422 da G10, 53^f-53^v (cfr. FOL-
 LIERI, *Initia*, I, 289).

133. 1) *Εὐχὴ ἄλλη εἰς τὸ ὕδωρ τῶν ἁγίων βαπτισμάτων [τῶν ἁγίων Θεοφαν[ί]ων, λεγομένη ἐν τῇ φιάλῃ τοῦ μεσιαύλου τῆς ἐκκλησίας.*

ρβ' 2) Ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὸ πικρὸν ὕδωρ ἐπὶ Μωϋσέως τῷ λαῷ εἰς γλυκὸν μεταποίησας^α, καὶ τὰ βλαβερὰ ὕδατα ἐπὶ Ἑλισσαίου ἔλατι θεραπεύσας^β, καὶ τὰ Ἰορδάνεια ῥεῖθρα ἀγιάσας τῇ ἀχράντῳ σου ἐπιφανείᾳ· αὐτὸς καὶ νῦν, Δέσποτα, ἀγιάσον τὸ // ὕδωρ τοῦτο, καὶ ποιήσον αὐτὸ γενέσθαι πᾶσιν 118^ν τοῖς ἀρουμένοις καὶ τοῖς μεταλαμβάνουσιν ἐξ αὐτοῦ εὐλογίας πηγὴν, ἰατροίαν παθῶν, ἁγιασμὸν οἴκων, πάσης ἐπιβουλῆς ὄρατῆς τε καὶ ἀοράτου ἀλεξήτηριον. Ἐκφώ<νησις>· Ὅτι σὸν τὸ κράτος, καὶ σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα^γ, τοῦ Πατρὸς.

^α Cfr. Ex 15, 22-25; ^β 4 Regn 2, 20-21; ^γ Mt 6,13.

= GOAR 363; CON 420; STR.BAR 140; TRE.EU2 70; FON.MIK 50.

+ ES1 649; JAC.POR 153; JAC.MES 13.7; PAS 159; PAS.PAN 34; DUN 67; PAR.G04 136; CRY 367.

134. 1) *Καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος "Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμε<ν>", ἐπεύχεται ὁ ἱερεὺς·*

2) *Κλῖνον, Κύριε, τὸ οὖς σου καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν^α. ὁ ἐν Ἰορδάνῃ βαπτι<σ>θῆναι καταδεξάμενος, καὶ τὰ ἔξῃς. //*

^α Ps 85,1.

= CON 421; STR.BAR 141; TRE.EU2 40.

+ JAC.POR 154; PAS.PAN 34.2; DUN 67 (cfr. n. 132).

135. 1) *Εὐχὴ ἑσπερινὴ ἀντιφώνου α' τῆς πανυχίδ[ος]*. 119^f
 ργ' 2) Οἱ κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἡμέρας τῆ θεωρίας τῆς ἐν
 τῇ κτίσει μεγαλοουργίας σου ἐντρυφήσαντες, Κύ-
 ριε, καὶ δι' αὐτῆς σὲ τὸν γενεσιουργὸν τῶν ἀπάν-
 των καὶ τῶν ὑπερφυῶν θαυμάτων ποιητῆν ὑπερεκ-
 πλαγέντες καὶ δοξάσαντες, καὶ μετὰ τὴν ταύτης
 παρέλευσιν ἀξίως αἴνεσίν σοι προσάγομεν, κατα-
 νοοῦντες τῆς μεγάλης σου σοφίας τὴν πρόνοιαν·
 ὅτι ἔθου σκότος καὶ ἐγένετο νύξ^a, ἀνθρώποις μὲν
 κόπων ἀνάπαυσιν // φέρουσα¹⁴⁰, θηρίοις δὲ τρο- 119^v
 φῆς πορισμόν· καὶ μετὰ τοῦ προφήτου βοῶμέν σοι·
 Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε, πάντα ἐν σο-
 φίᾳ ἐποίησας^b. Δεόμεθα δέ, φιλάνθρωπε Δέσποτα,
 μὴ ἐπιδῦναι ἡμῖν ἐπὶ τῷ παροργισμῷ¹⁴¹ τῶν ἡμε-
 τέρων ἁμαρτιῶν^c σὲ τὸν τῆς δικαιοσύνης ἥλιον^d,
 ἀλλὰ διὰ παντὸς ἡμᾶς τῷ φωτισμῷ τῆς σῆς κατα-
 λάμπεσθαι χάριτος, ἵνα ἐν ἡμέρᾳ καὶ νυκτὶ δοξά-
 ζωμέν σου τὴν ἀκατάληπτον μεγαλειότητα. Ἐκφώ-
 <νησις>· Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα<α>. //

^aPs 103,20; ^bib. 24; ^ccfr. Eph 4,26; ^dMal 3,20.

= STR.BAR 142; FON.PAN 21; ARR.PAN 316.

+ DMITR 13; JAC.POR 225; PAS.PAN 1; DUN 91; THI 133.

¹⁴⁰ Cod. φέρουσαν.

¹⁴¹ Cod. παροργισμωι, raro caso di *iota adscriptum*.

136. 1) Εὐχὴ ἀντιφώνου β'.

120^r

ρδ' 2) Σὲ τὸ αἰδίον καὶ ἀνέσπερον φῶς^a, ὁ Θεὸς ἡμῶν, παρ' ᾧ οὐκ ἔστιν παραλλαγή ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα^b ἐν τῷ παρόντι καιρῷ τῆς νυκτὸς ἀνυμνοῦντες δεόμεθα συνηγορεῖν τοῖς σωματικοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν λογισμοὺς ἐν τῇ θεωρίᾳ τῆς δόξης σου καταξίωσον, καὶ μή τινα νυσταγμὸν ψυχῆς ὑπομείναντας στερηθῆναι τῆς πνευματικῆς φωνῆς τῆς ἐν σοὶ ἀγαλλιάσεως καὶ ἔξομολογήσεως, // ἀλλ' ἐν ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ 120^v ψδαῖς πνευματικαῖς ᾄδοντες ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν καὶ ἐν τῷ στόματι ἡμῶν σοὶ τῷ Θεῷ^c τῆς παρὰ σοῦ σωτηρίας τυχεῖν ἡμᾶς^d, ὅπως καὶ <τοῦ>¹⁴² ἤχου τῶν ἑορταζόντων^e ἐν οὐρανοῖς ἀπολαύειν αἰωνίως ἀξιωθῶμεν. Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι ἡγίασται καὶ δεδόξασται¹⁴³ τὸ πάντιμον καὶ μεγαλ<οπρέπες>.

^a Cfr. Sap 7,26; ^b Jac 1,17; ^c Eph 5,19; Col 3,16;
^d cfr. 2 Tim 2,10; ^e Ps 41,5.

= STR.BAR 143; FON.PAN 21; ARR.PAN 317.

+ DMITR 14; JAC.POR 226; PAS.PAN 2; DUN 91; THI 134.

¹⁴² Supplito da PET, 139^r; MOS, 72^v; S959, 145^r; O434, 81^r; V1970, 114^r.

¹⁴³ Cod. δεδόξαθε.

137. 1) [Εὐχὴ] ἀντιφώνου γ'.

ρε' 2) Ὁ τὴν αἴπνον καὶ ἀκατάπαυστον δοξολογίαν ὑπὸ τῶν ἐν οὐρανοῖς ἀσωμάτων καὶ νοερῶν δυνάμεων δεχόμενος Θεός, αἷς οὐχ ὑπάρχει φῶς ὑλικόν, ἀλλὰ τῆς σῆς // ἀπροσίτου δόξης ἡ αἰΐδιος ἔλλαμψις 121^f
τὸ ἀδιάστατον αὐταῖς τῆς ἀγιαστικῆς σου λατρείας χαρίζεται, ἐπίβλεπον ἐπὶ τὴν ἡμετέραν ταπεινωσιν^a, καὶ πρόσδεξαι τὴν ἐν συμμετρῷ τῆς ἀνθρωπίνης ἀσθενείας μιμήσει τῶν ὑπερουρανίων νοῶν προσαγομένην σοι παρ' ἡμῶν νυκτερινὴν ὑμνοδίαν, μὴ πρὸς τὸ ἀνάξιον ἀφορῶν τῆς ἡμετέρας ζωῆς, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἄμετρον τῆς σῆς ἀγαθότητος, δι' ἧς καὶ παρήγαγες ἡμᾶς ἐκ μὴ ὄντων καὶ πρὸς τὸ εἶναι^b συντηρεῖς, καὶ // τῆς σῆς αἰνέσεως 121^v
τὴν εὐωδίαν διὰ τῶν ἀγίων σου γραφῶν ἐνέπνευσας ἡμῖν ἐν ἧ¹⁴⁴ σὲ τὸν μόνον ἅγιον, ἄρρητόν τε καὶ ἀκατάληπτον τῶν ἀπάντων ποιητὴν καὶ Δεσπότην προσκυνοῦντες δοξάζομεν, αἰτούμενοι τὴν ἐκ σκότους τῆς ἁμαρτίας ἀπολύτρωσιν καὶ τὴν ἐν τῷ φωτὶ τοῦ προσώπου σου^c ἀτελεύτητον μακαριότητα. Ἐκφῶ<νησις>. Ὅτι σὸν τὸ κράτος, καὶ σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ^d.

^a Cfr. Lc 1,48 et a.; ^b cfr. Sap 1,14; ^c Ps 4,7; ^d Mt 6,13.

= STR.BAR 144; FON.PAN 23; ARR.PAN 318.

+ DMITR 14; JAC.POR 227; PAS.PAN 3; DUN 92; THI 135.

¹⁴⁴ Cod. αινην, come anche MOS, 73^v; S958, 47^v e S961, corretto secondo PET, 139^v; S956; S959, 145^v; S962, 66^f e G01, 13^v.

138. 1) *Εὐχὴ τῆς ἀπολύσεως, δ'.*

ρς' 2) Δέσποτα παντοκράτωρ, ἀκατάληπτε, ἡ ἀρχίφωτος
καὶ ἀπερι-//νόητος οὐσία, ὁ τῆς μονογενοῦς καὶ 122^f
ἐνυποστάτου σου σοφίας Πατῆρ, ὁ τοῦ ζῶοποι<οῦ>
σου καὶ παντοδυνάμου Πνεύματος προβολεύς, ὁ διὰ
σπλάχνα ἐλέους^a καὶ ἄφατον ἀγαθότητα μὴ παριδὼν
τὴν ἀνθρώπων φύσιν τῷ σκότῳ τῆς ἁμαρτίας συνε-
χομένην, ἀλλὰ τὰ θεῖα φῶτα τῶν ἱερῶν σου διδα-
γμάτων διὰ νόμου καὶ προφητῶν ἀναλάμπας ἡμῖν,
ἕστερον δὲ ἡμῖν αὐτὸν τὸν ἀληθινὸν καὶ ἄδυτον
τῆς δικαιοσύνης ἥλιον^b, τὸν μονογενῆ σου Υἱὸν
εὐδο-//κῆσας διὰ σαρκὸς ἀνατεῖλαι καὶ πρὸς τὴν 122^v
λάμπιν τοῦ σοῦ φωτισμοῦ ὁδηγήσαι^c. γενηθῆτω τὰ
ῶτά σου προσέχοντα εἰς τὴν φωνὴν τῆς δεήσεως
ἡμῶν^d, καὶ δώρησαι ἡμῖν ἐν ἀγρύπνῳ καὶ νηφούσῃ
ψυχῇ πᾶσαν τὴν τοῦ παρόντος <βίου>¹⁴⁵ νύκταν
ἡμᾶς διελθεῖν, ἐκδεχομένους τῆς ἡμέρας τοῦ Χρι-
στοῦ σου καὶ Θεοῦ ἡμῶν τοῦ κριτοῦ τῶν ἀπάντων
τὴν παρουσίαν^e, ἵνα μὴ ἀναπεπτωκότες καὶ ὑπνώ-
σαντες, ἀλλὰ γρηγοροῦντες καὶ διεγρηγερμένοι ἐν
τῇ ἐργασίᾳ τῶν ἐντολῶν // αὐτοῦ εὐρεθῶμεν καὶ 123^f
εἰς τὴν χαρὰν αὐτοῦ τοῦ Κυρίου εἰσέλθωμεν^f, ἔν-
θα ἀπέδρα ὀδύνη, λύπη καὶ στεναγμὸς^g, ἔνθα εὐ-
φραινομένων πάντων ἡ κατοικία ἐν σοί^h. Ἐκφώ-
<νησις>. Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρ-
χεις, καὶ σοί.

¹⁴⁵ Supplito da MOS, 74^v e S958, 48^f.

^aLc 1,78; ^bMal 3,20; ^ccf. Bar 4,2; ^dPs 129,2; ^e1 Thess 3,13 et a. ^fMt 25,21; ^gIs 35,10; ^hPs 86,7.

= STR.BAR 145; FON.PAN 28; ARR.PAN 319.

+ DMITR 14; PAS.PAN 4; DUN 92; THI 136; PAR.ORE 87.

139. 1) Καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος "Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν",
ἐπεύχεται ὁ ἱερεὺς·

εξ' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, κλῖνον τὰς καρδίας ἡμῶν^b
εἰς ὑπακοὴν τῶν θείων σου προσταγμάτων καὶ ἀπό-
στρεφον τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν τοῦ μὴ
προσκεῖσθαι τῇ κοσμικῇ ματαιότητι, ἀλλ' ἐνατε-
νίζειν¹⁴⁶ τῷ // κάλλει τῆς δόξης σου διὰ παντὸς 123^v
καταξίωσον. Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς
ἡμῶν, Θεὸς τοῦ ἐλεεῖν καὶ σῶζειν, καὶ σοὶ τὴν
δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ
ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων. Ἀμήν^c.

^aDan 9,15 (Theodot.) ^bcf. Ps 118,36; ^c4 Mac 18,24.

= STR.BAR 146; FON.PAN 29; ARR.PAN 321.

+ DMITR 15; PAS.PAN 5; DUN 93; THI 137.

140. 1) Σκευὴ τοῦ νάρδου.

2) Εἰς τὰς ἰ' ξηστία¹⁴⁷ τοῦ ἐλαίου κύπεριν, λί-

¹⁴⁶Cod. ενατενιζενιζειν.

¹⁴⁷Per il segno dell' abbreviazione cfr. ZURETTI, 19, n. 8. Abbiamo optato per la forma neutra invece di quella femminile (ξέστας) sulla scorta di JAC.FOL, 52.

τρας α' <καί>¹⁴⁸ ἥμισυ Ἴριν, λίτραν α' ῥάσ-
δον, λίτρας ἥμισυ ἀσπάλαθον¹⁴⁹, ἥμισυ <καί>
τέταρτον.

3) Χρῆ δὲ ταῦτα κόπτεσθαι λεπτά, ὡς ἐπὶ ψηφίου μέ-
τρον, καὶ ἀποβρέχειν εἰς ὕδωρ ὁμοῦ ἡμέρας β'
εἰς κάκαβον γανωτόν, καὶ μετὰ τοῦτο εἰσέρχεσθαι
τὸ ἔλαιον εἰς τὸ αὐτὸ ἀποβρέχεσθαι καὶ ἐψεί-
σθαι¹⁵⁰ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας.

4) Ἐψησις¹⁵¹ β'.

5) Ἀμωμον¹⁵², λίτραν α' ξυλοκαρυόφυλλον¹⁵³, //
οὐγγίας η' μυροβάλανον, οὐγγίας ζ' κάσα- 124^f
μον¹⁵⁴, οὐγγίας ζ' κασίαν, οὐγγίας ζ' τερε-
μίνθην¹⁵⁵, οὐγγίας β' σμύρναν, οὐγγίαν α'
βάλαμον καλόν, οὐγγίας β' <καί> ἥμισυ.

6) Ταῦτα ὁμοίως τοῖς ἄνω ἀπόβρεχε καὶ ἔψησον¹⁵⁶,
ἐκτὸς τῆς τερεμίνθης καὶ τῆς σμύρνης καὶ τοῦ
βαλσάμου ταῦτα γὰρ προεψοῦνται¹⁵⁷.

¹⁴⁸ Supplito da Napoli gr. II.C.21, f. 88bis^f.

¹⁴⁹ Cod. ασπαλαθαν.

¹⁵⁰ Cod. ἠψεῖσθαι.

¹⁵¹ Cod. ἠψισις.

¹⁵² Cod. ἀμομην.

¹⁵³ Cod. ξυλοκαρεοφυλλον.

¹⁵⁴ Cod. κασσαμον.

¹⁵⁵ Conserviamo la lezione del codice τερεμινθην a posto del più usuale τερεβίνθην (cfr. anche τερεμινθος).

¹⁵⁶ Cod. ἠψησον.

¹⁵⁷ Cod. προηψοῦνται.

= GOAR 509; STR.BAR 147; TRE.EU1 386; MEN 33;
ARR.MYR 333.

+ GOAR 508,510,511; MEN 34-39,56-58,70-74; JAC.
FOL 52; ROM 327; PAP 117; ZER 159.

141. 1) Εὐχὴ ἤγουν ποιήσεις μύρου γινομένη¹⁵⁸ τῇ ἀγίᾳ
πέμπτῃ τῆς μεγάλης ἑβδομάδος ὑπὸ μόνου ἐπισκό-
που.
- 2) Γινομένης ἀκολουθῶς πάσης τῆς ἱεῤῥας λειτουργίας
καὶ εἰσαγομένων τῶν ἀγίων δώρων ἐν τῇ θείᾳ //
τραπέζῃ, εἰσάγεται σὺν αὐτοῖς ἔμπροσθεν ὑπὸ 124^v
πρεσβυτέρου καὶ τὸ μύρον.
- 3) Καὶ ἀποτίθεται καὶ αὐτὸ ἐν τῇ ἀγίᾳ τραπέζῃ πλη-
σίον τοῦ πρώτου δίσκου ἐξ εὐωνύμων, καὶ ποιεῖ
πᾶσαν τὴν ἀγίαν ἀναφορὰν ὁ ἀρχιερεὺς ἕως τοῦ
ἐκφωνῆσαι "Καὶ ἔσται τὰ ἐλέη τοῦ μεγάλου Θεοῦ
καὶ Σωτῆρος ἡμῶν^a".
- 4) Μετὰ δὲ τὸ "Ἀμήν" οὔτε τῶν πυλεῶνων τέως ἢ
ἄνοιξις γίνεται, οὔτε ὁ διάκονος ἄρχεται ὁ ἀν-
ελθὼν ἐν τῷ ἄμβωνι ποιῆσαι τὴν μέσην εὐχὴν, ἀλ-
λὰ σιωπῆς ὄσης, ἀνίσταται ὁ ἀρχιερεὺς, καὶ τοῦ
ἀρχιδιακόνου ἐν τῷ θείῳ ἱερατείῳ λέγοντος "Πρό-
σχωμεν", ἀνέρχεται εἰς τὴν κρηπίδα τοῦ ἀγίου
θυσιαστηρίου καὶ σφραγίζει τὸ μύρον τρίτον //
καὶ πάλιν κατέρχεται. 125^f
- 5) Καὶ κλινόμενος, ἀπάρχεται τῆς εὐχῆς οὕτως.

¹⁵⁸ Cod. γινομενου.

ρη' 6) Κύριε τοῦ ἑλέους^{159b} καὶ Πάτερ¹⁶⁰ τῶν φώτων,
 παρ' οὗ πᾶσα δόσις ἀγαθῆ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον^c
 δίδεται, παράσχου ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις χάριν εἰς
 τὴν διακονίαν τοῦ μεγάλου τούτου καὶ ζωοποιοῦ
 μυστηρίου, ὡς ἔδωκας Μωσεῖ τῷ πιστῷ σου θερά-
 ποντι^d καὶ τῷ δούλῳ σου Σαμουὴλ καὶ τοῖς ἁγίοις
 σου ἀποστόλοις, καὶ κατάπεμψον τὸ πανάγιόν σου
 Πνεῦμα ἐπὶ τοῦτο τὸ μύρον καὶ ποιήσον αὐτὸ χρῆ- 125^v
 σμα βασιλικόν, χρῆσμα πνευματικόν, ζωῆς // φυ-
 λακτήριον, ἁγιαστικὸν ψυχῶν καὶ σωμάτων, ἔλαιον
 ἀγαλλιάσεως^e τὸ προοδεῦσα<v> μὲν ἐν νόμῳ, ἐκ-
 λάμπαν δὲ ἐν καινῇ διαθήκῃ, ἐν ᾧ ἔχρισθησαν ἱε-
 ρεῖς τε καὶ ἀρχιερεῖς, προφῆται καὶ βασιλεῖς,
 δι' οὗ καὶ αὐτοὺς ἔχρισας τοὺς ἁγίους σου ἀπο-
 στόλους καὶ πάντας τοὺς διὰ λουτροῦ παλιγγενε-
 σίας^f ὑπ' αὐτῶν καὶ τῶν καθεξῆς ἐπισκόπων καὶ
 πρεσβυτέρων ἀναγεννηθέντας ἕως τῆς σήμερον.
 Ναί, Δέσποτα Θεὲ παντοκράτωρ^g, ἀνάδειξον // αὐ- 126^f
 τὸ τῇ ἐπιφοιτήσει τοῦ προσκυνητοῦ καὶ ἁγίου σου
 Πνεύματος ἔνδυμα ἀφθαρσίας^h καὶ σφραγίδα τελει-
 οποιόν, ἐντυποῦσαν τοῖς τὸ θεῖόν σου λουτρὸν
 δεχομένοις τὴν ἁγίαν σου ὀνομασίαν καὶ τοῦ μο-
 νογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος,
 εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἐνώπιόν σου ἐπιγνωστοὺς οἰ-
 κείουⁱ σου καὶ πολίτας, δούλους σου καὶ παιδί-
 σκας, ἡγιασμένους ψυχῇ καὶ σώματι, ἀπηλλαγμέ-

¹⁵⁹ Cod. K(ύριε) τοῦ τοῦ ἑλέους σου.

¹⁶⁰ Cod. Π(ατήρ), corretto secondo BOD, 157^v e G01, 70^f.

νους¹⁶¹ πάσης κακίας, καὶ πάσης ἁμαρτίας λελυ-
 τρωμένους^j, // τῆ περιβολῆ τοῦ ἐνδύματος τῆς 126^v
 ἄφ<θ>άρτου σου δόξης ἐπιγινώσκεσθαι διὰ τῆς
 ἁγίας σου ταύτης σημειώσεως ὑπὸ ἁγίων ἀγγέλων
 καὶ ἀρχαγγέλων καὶ ὑπὸ πάσης ἐπουρανίου δυνάμε-
 ως, καὶ φοβεροῦς πᾶσιν ὑπάρχειν τοῖς πονηροῖς
 καὶ ἀκαθάρτοις πνεύμασιν^k, ἵνα ᾧσίν σοι λαὸς
 περιούσιος^l, βασιλείον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον^m,
 ἐσφραγισμένοι διὰ τοῦ ἀχράντου σου μύρου τούτου
 καὶ ἔχοντες τὸν Χριστὸν σου ἐν ταῖς καρδίαις
 αὐτῶν εἰς κατοικητήριόνⁿ // σου τοῦ Θεοῦ καὶ 127^f
 Πατρὸς ἐν ἁγίῳ Πνεύματι.

7) Εἶτα ἀνιστάμενος ἐκφω<νεῖ>. Ὅτι ἅγιος εἶ, ὁ
 Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἐν ἁγίοις ἐπαναπαύῃ^o, καὶ σοὶ
 τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν.

^aTit 2,13 et a.; ^bcfr. Jer 9,23; ^cJac 1,17; ^dcfr.
 Ex 14,31; Hebr 3,6; ^ePs 44,8; ^fTit 3,5; ^gAm 4,13 e
 a.; ^h1 Cor 15,54; ⁱcfr. Eph 2,19; ^jTit 2,14; ^kcfr.
 Mt 10,1; Lc 8,2; Tit 2,14; ^m1 Petr. 2,9; ⁿcfr.
 Eph 3,17; ^ocfr. Is 57,15.

= STR.BAR 148-149; ARR.MYR 327.

+ GOAR 502; HAB 696; TRE.EU1 383; MEN 47,66,233;
 JAC.MES 35.2; ROM 325; PAP 115; ZER 157.

142. 1) Καὶ μετὰ τὸ "Ἀμήν", λέγει· Εἰρήνη πᾶσιν.
 2) Καὶ τοῦ ἀρχιδιακόνου λέγοντος "Τὰς κεφαλὰς
 ἡμῶν", ἐπεύχεται ὁ ἱερεὺς καὶ λέγει·

ρθ' 3) Σοὶ τῷ Θεῷ τῶν ὄλων καὶ βασιλεῖ τὸν αὐχένα τῆς καρδίας εὐχαριστοῦντες ἐκλίναμεν, ἀνθ' ὧν ἀναξι-
 οὺς ὄντας ἡμᾶς διακόνους γενέσθαι τῶν θείων σου
 τούτων κατηξίωσας¹⁶² μυστηρίων, καὶ τὸν ἔλεόν
 σου κηρύττοντες // ὃν ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως ἐξέχε- 127^v
 ας^a, δέξασθαι παρὰ σοῦ τὸν ἁγιασμόν ὡς μύρον
 ἐπὶ κεφαλῆς^b ἱκετεύομεν, διότι μύρον ἐκκενωθὲν
 ὄνομα^c τῷ μονογενεῖ σου Υἱῷ^d Χριστῷ τῷ Θεῷ
 ἡμῶν, ἐν ᾧ σύμπας¹⁶³ ὁ κόσμος εὐωδιάζεται ὅσος
 ὄρατὸς καὶ ὅσος ἀόρατος^e.

Καὶ πρέπει σοὶ ἢ παρὰ πάντων προσκύνησις
 καὶ εὐχαριστία, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ
 Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
 αἰώνων<ν>. Ἀμήν^f.

4) Καὶ μετὰ τὸ "Ἀμήν", τότε γίνεται τῶν πυλεῶνων
 ἢ ἀνοιξις, // καὶ τοῦ διακόνου τῆς μέσης <εὐ- 128^f
 χῆς>¹⁶⁴ ἀρχομένου, κλίνεται πάλιν ὁ ἱερεὺς καὶ
 ἐπάγει προσαναπληρῶν τὰ ἐπόμενα τῇ θείᾳ προσ-
 κομιδῇ¹⁶⁵.

^a Tit 3,6; ^b Ps 132,2; ^c Cant 1,3; ^d cfr. Io 3,18;
^e cfr. Col 1,16; ^f 4 Mac 18,24.

= STR.BAR 150; ARR.MYR 329.

¹⁶² Cod. e BOD, 159^r καταξίωσας; la forma corretta da S959, 122^r e G01, 71^r.

¹⁶³ Cod. σοι πᾶς corretto secondo S959, 122^r; BOD, 159^r; G01, 71^r.

¹⁶⁴ Supplito da S959, 122^v.

¹⁶⁵ Sic; ci si aspetterebbe piuttosto un genitivo parti-
 tivo.

+ GOAR 502; HAB 697; TRE.EUI 384; MEN 49,68,233, 243,254; JAC.FOL 54; JAC.MES 35.3; ROM 326; PAP 116; ZER 158.

143. 1) Ἀπόταξις καὶ σύνταξις γινομένη ὑπὸ τοῦ ἀρχιεπισκόπου τῆ ἀγία παρασκευῆ τοῦ Πάσχ[α].
- 2) Συναγομένων πάντων τῶν κατηγουμένων ἐν τῆ ἀγιωτάτῃ ἐκκλησίᾳ Εἰρήνῃ τῆ ἀρχαία, ἔρχεται ὁ ἀρχιεπίσκοπος περ[ὶ] ὥραν 5' καὶ ἀναβαίνει ἐν τῷ ἄμβωνι.
- 3) Καὶ μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸν ἀρχιδιάκονον "Πρόσχωμεν", λέγει αὐτοῖς· Εἰρήνη πᾶσιν.
- 4) Καὶ λέγει ὁ ἀρχιερεὺς τοῖς κατηγουμένοις· Στήτε μετὰ φόβου καὶ σφραγίσασθε, // ἀποδύσασθε καὶ 128^v
ὑπολύσασθε.
- 5) Καὶ τούτου γινομένου, ἀπᾶρχεται τῆς κατηγήσεως λέγων οὕτως·
- ρι' 6) Τοῦτο τὸ πέρας τῆς ὑμετέρας κατηγήσεως· ἐπέστη τῆς ἀπολυτρώσεως ὑμῶν^a ὁ καιρός. Σήμερον μέλλετε τῷ Χριστῷ τὸ τῆς πίστεως ἐκτίθεσθαι γραμματεῖον· χάρτης καὶ μέλαν καὶ κάλαμος γίνεται ὑμῶν ἡ συνείδησις καὶ ἡ γλῶσσα καὶ τὸ σχῆμα. Βλέπετε οὖν πῶς τὴν ὁμολογίαν χειρογραφεῖτε· μὴ ἀστοχῆσητε, ἵνα μὴ μεθοδευθῆτε. Οἱ μέλλοντες ἀποθνήσκουν διατίθενται καὶ γράφουσιν τῶν ὑπαρχόντων // αὐτοῖς ἄλλον κληρονόμον· καὶ ὑμεῖς 129^r
μέλλετε αὐριον ἐν τῇ νυκτὶ ἀποθνήσκουν^b τῇ ἁμαρτίᾳ· νῦν δὲ διατίθεσθε καὶ ποιεῖτε διαθήκην τὴν ἀπόταξιν, καὶ γράφετε κληρονόμον τῆς

ἁμαρτίας τὸν διάβολον, καὶ ἀφίετε αὐτῷ τὰς
 ἁμαρτίας ὡς πατρῶαν κληρονομίαν· εἴ τις οὖν
 ὑμῶν ἔχει τι τοῦ διαβόλου ἐν τῇ ψυχῇ, προσριψά-
 τω αὐτῷ. Ὁ ἀποθανὼν οὐκέτι ἐξουσιάζει τῶν ὑπ-
 αρχόντων· καὶ ὑμῶν μηδεὶς ἐχέτω τι τοῦ διαβόλου
 ἐν τῇ ψυχῇ. Διὰ τοῦτο καὶ ἐστῶτες, ἄνω τείνετε
 τὰς χεῖρας, ὡς παρ' ἀγγέλων // ἐρευνώμενοι· μὴ 129^v
 τι τῶν τοῦ διαβόλου κρύπτηται¹⁶⁶ παρ' ὑμῶν· μη-
 δεὶς ἔχθραν κατεχέτω, μηδεὶς ὄργην φυλαττέτω,
 μηδεὶς μετὰ δόλου στηκέτω, μηδεὶς μετὰ ὑποκρί-
 σεως ἀκούέτω. Προσρίψατε τῷ διαβόλῳ πᾶσαν ῥυπα-
 ρίαν καὶ περίσσευμα κακίας· ὡς αἰχμάλωτοι στή-
 κετε· τοιούτους¹⁶⁷ γὰρ ὑμᾶς ὁ Χριστὸς ἀγοράζει.
 Ἐκαστος ὑμῶν ὡς βλέπων καὶ μισῶν τὸν διάβο-
 λον, οὕτως αὐτῷ ἐμφυσήσει. Εἰσέλθατε εἰς τὰς
 συνειδήσεις ὑμῶν, ἐρευνήσατε // τὰς καρδίας 130^f
 ὑμῶν, βλέπετε τί ἕκαστος ἔπραξεν· εἴ τι τοῦ ἐν-
 αντιοῦ ἐστὶν ἐν ὑμῶν, μετὰ τοῦ ἐμφυσήματος ἀπο-
 πτύσατε. Μηδεὶς ἔστω ἔνταῦθα τῇ ὑποκρίσει Ἰου-
 δαῖος· μηδεὶς περὶ τὸ μυστήριον ἀμφιβαλλέτω· ὁ
 λόγος τοῦ Θεοῦ ἐρευνᾷ τὰς καρδίας ὑμῶν, τομώτε-
 ρος ὢν ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον^c. Νῦν ἔστη-
 κεν ἐπὶ τὰς δυσμὰς ὁ διάβολος, τρίζων τοὺς
 ὀδόντας, συνάγων τὰς κόμας, κροτῶν τὰς χεῖρας,

¹⁶⁶ Cod. κρυπτεται.

¹⁶⁷ Cod. τοιουτοις, corretto secondo O175, 50^v, Athos, Vato-
pedi 879 (XI-XII sec.), 222^v ed il rotolo Athos, Lau-
ra, s.n., segnato [47] secondo l'inventario di X. ΛΑΥΡΙ-
ΩΤΗΣ, Κατάλογος λειτουργικῶν εἰληταρίων τῆς Ἱερᾶς μονῆς
Μενίστης Λαύρας, Μακεδονικά IV (1960), 391-402.

δάκνων τὰ χεῖλη, μεμηνώς, θρηνῶν τὴν ἑαυτοῦ //
 ἐρημίαν, ἀπιστῶν ἐπὶ τῇ ὑμετέρᾳ ἐλευθερίᾳ. Διὰ 130^v
 τοῦτο ὁ Χριστὸς ἵστησιν ὑμᾶς κατέναντι αὐτοῦ,
 ἵνα ἀποταξάμενοι αὐτῷ καὶ ἐμφυσήσαντες αὐτῷ,
 τὸν κατ' αὐτοῦ ἀναλάβητε¹⁶⁸ πόλεμον. Ἐπὶ τὰς
 δυσμᾶς ἔστηκεν ὁ διάβολος, ὅπου ἡ ἀρχὴ τοῦ σκό-
 τους· ἀποτάσσεσθε αὐτῷ καὶ ἐμφυσήσατε· εἶτα
 στρέφεσθε ἐπὶ ἀνατολὰς καὶ συντάσσεσθε τῷ Χρι-
 στῷ. Μὴ τις οὖν καταφρονήσῃ, μετὰ φόβου στήκε-
 τε· πάντα φοβερὰ τὰ παρόντα καὶ φρικτὰ· πᾶσαι
 αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν ἐνταῦθα πάρευσιν· //
 πάντες ἄγγελοι καὶ ἀρχάγγελοι ἀοράτως τὰς ὑμε- 131^f
 τέρας φωνὰς ἀπογράφονται· τὰ Χερουβὶμ καὶ τὰ
 Σεραφὶμ νῦν ἐκ τῶν οὐρανῶν παρακύπτουσιν, ἵνα
 δέξωνται ὑμῶν τὰς συνθήκας καὶ προσκομίσωσιν¹⁶⁹
 τῷ Δεσπότη. Βλέπετε οὖν, πῶς καὶ τῷ ἐχθρῷ ἀπο-
 τάσσεσθε, καὶ τῷ δημιουργῷ συντάσσεσθε.

7) Καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς·

8) Στράφητε ἐπὶ τὰς δυσμᾶς, ἄνω τὰς χεῖρας ὑμῶν
 ἔχοντες· ὃ λέγω, τοῦτο καὶ ὑμεῖς λέγετε·

9) Ἀποτάσσομαι τῷ σατανᾷ· καὶ πᾶσιν τοῖς ἔργοις
 αὐτοῦ· καὶ πάσῃ τῇ λατρείᾳ αὐτοῦ· καὶ πᾶσιν
 τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ· // καὶ πάσῃ τῇ πομπῇ αὐ- 131^v
 τοῦ.

10) Τοῦτο τρίτον λέγει, πάντων ἀποκρινομένων.

11) Εἶτα ἐρωτᾷ αὐτοὺς γ'· Ἀπετάξασθε τῷ σατανᾷ;

¹⁶⁸ Cod. ἀναλαβεται.

¹⁶⁹ Cod. προσκομησουσιν.

- 12) *Λέγουσιν αὐτῷ· Ἀπεταξάμεθα.*
- 13) *Λέγει αὐτοῖς· Ἐμφυσήσατε αὐτῷ·*
- 14) *Εἶτα πάλιν λέγει αὐτοῖς·*
- 15) *Στράφητε ἐπὶ ἀνατολὰς κάτω τὰς χεῖρας ὑμῶν ἔχοντες· μετὰ φόβου στήκετε· ὃ λέγω, τοῦτο καὶ ὑμεῖς λέγετε.*
- 16) *Καὶ συντάσσομαι τῷ Χριστῷ.*
- 17) *Καὶ "Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, Πατέρα παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀορατῶν. Καὶ εἰς ἓνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ..." Καὶ τὰ ἐξῆς μέχρι συμπληρώσεως.*
- 18) *Τοῦτο τρίτον λέγει, πάντων ἀποκρινομένων.*
- 19) *Καὶ ἐρωτᾷ αὐτούς¹⁷⁰. //*
- 20) *Συνετάξασθε τῷ Χριστῷ;* 132^f
- 21) *Καὶ λέγουσιν· Συνεταξάμεθα.*
- 22) *Τοῦτο γ' ἐπερωτᾷ.*
- 23) *Καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς· Προσκυνήσατε αὐτῷ.*
- 24) *Καὶ πάντων προσκυνούντων, ποιεῖ εὐχὴν λέγων·*
- 25) *Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς^d ὁ θέλων πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν^e, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας^f.*
- 26) *Καὶ λέγει αὐτοῖς πάλιν·*
- ρια' 27) *Ἴδού ἀπετάξασθε τῷ διαβόλῳ καὶ συνετάξασθε τῷ Χριστῷ. Τὸ γραμματεῖον ἐπληρώθη, ὁ Δεσπότης αὐτὸ ἐν οὐρανοῖς κατέχει. Βλέπετε, τὰς συνθήκας*

φυλάξατε· τοῦτο ὑμῖν¹⁷¹ // ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως 132^v
 προφέρεται τὸ γραμματεῖον. Μὴ ἀστοχήσητε περὶ
 τὸ κεφάλαιον, ὑπὲρ οὗ καὶ τοὺς τόκους εἰσπρα-
 χθήσεσθε· βλέπετε μὴ αἰσχυρθῆτε ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ
 καὶ φρικτοῦ βήματος ἐκείνου, ἥνίκα πᾶσαι τῶν
 οὐρανῶν αἱ δυνάμεις σαλεύονται καὶ πᾶσα τῶν ἀν-
 θρώπων ἢ φύσις κρινομένη παρέστηκεν, ἀγγέλων
 μυριάδες, ἀρχαγγέλων στρατόπεδα, τῶν ἄνω δυνά-
 μεων τὰ τάγματα· ὅτε <ὁ>¹⁷² ποταμὸς τοῦ πυρὸς
 καὶ ὁ σκώληξ ὁ ἀκοίμητος καὶ τὸ σκότος // τὸ 133^f
 ἐξώτερον^s, τότε σου ἀναγνωσθῆναι ἔχει τὸ χειρό-
 γραφον. Ἐὰν ᾗς ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος, εὐθύς
 συνηγόρους ἔξεις τοὺς ἐλεηθέντας¹⁷³. ἐὰν δὲ ᾗς
 ἀπάνθρωπος καὶ ἀμετάδοτος, ἀνελεῖς καὶ λοῖδο-
 ρος, συκοφαντῶν τοὺς μηδὲν σε ἠδικηκότας, τότε
 παρίσταται σοι ὁ διάβολος, κατηγορῶν καὶ λέγων·
 Δέσποτα, οὗτος λόγῳ μὲν ἀπετάξατο, ἔργῳ δὲ ὑπη-
 ρέτησέν μοι. Καὶ λοιπὸν συγνάζουσιν μὲν
 <οἱ>¹⁷⁴ ἄγγελοι, δακρύουσι δὲ ἐπὶ σοὶ πάντες //
 οἱ δίκαιοι· τὸ δὲ τέλος τῆς ἀποφάσεως βαρὺ καὶ 133^v
 τὸ λεγόμενον. Ἐὰν τις ἐν τῷ παρόντι βίῳ ἐνπέση
 εἰς κίνδυνον, ἢ προστάτας εὕρισκει, ἢ φίλους
 παρακαλεῖ, ἢ ὑπὸ συγγενῶν βοηθεῖται, ἢ διὰ χρη-
 μάτων ἐλευθεροῦται· ἐκεῖ δὲ τοιοῦτον οὐδέν, οὐ

¹⁷¹ Cod. ὑμῖνν.

¹⁷² Cfr. S959, 116^v; O175, 59^v; G01, 67^v.

¹⁷³ Cod. ηλεηθέντας.

S959, 117^f; O175, 59^v; G01, 68^f.

πατήρ βοηθῶν, οὐ μήτηρ σπλαχνιζομένη, οὐκ ἀδελ-
 φοὶ περιτρέχοντες, οὐ φίλοι σπουδάζοντες, ἀλλὰ
 πᾶς ἄνθρωπος γυμνὸς καὶ μόνος καὶ ἀπερίστατος,
 ὑπὸ τῶν ἰδίω<v> ἔργων ἢ βοηθούμενος ἢ κατακρι-
 νόμενος. Ἀδελφὸς γὰρ οὐ // λυτροῦται, λυτρώσε- 134^f
 ται ἄνθρωπος^h; Βλέπετε οὖν, ἀσφαλίσασθε ἑαυ-
 τοὺς. Ἀπετάξασθε τῷ διαβόλῳ; Μέχρι τέλους αὐ-
 τὸν μισήσατε. Συνετάξασθε τῷ Χριστῷ; Μέχρις
 ἐσχάτης ἀναπνοῆς αὐτὸν δοξολογήσατε. Μετὰ ταύ-
 τῃς τῆς ὀρθοδόξου ὁμολογίας πρὸς τὸν Δεσπότην
 Θεὸν ἀποδημήσατε· μὴ ναυαγήσητε περὶ τὴν πί-
 στινⁱ. Ἐλεήσατε πένητα, μὴ ὑπερίδητε ἀδικουμέ-
 νους, μὴ ἀρπάσητε τὰ ἀλλότρια, μὴ συκοφαντήσητε 134^v
 τοὺς ἀνευθύνους, ἀκοήν // ματαίαν μὴ παραδέχε-
 σθε, ὑπερμαχεῖτε τῶν ἱερέων ὑμῶν, τὴν ἑαυτῶν
 ζῶην ἐν παντὶ καιρῷ ἀσφαλιζόμενοι. Οὐδὲν ὑπε-
 στειλάμην τοῦ μὴ εἰπεῖν ὑμῖν τὰ συμφέροντα· αὐ-
 τοὶ λοιπὸν οἴδατε τὸ πῶς φυλάττετε· ἐγὼ γὰρ ὃ
 ἦν ἐν ἐμοὶ ἐποίησα, προειπὼν ὑμῖν τὰ συμφέρον-
 τα, μήποτε ἐπελθοῦσα ῥομφαία^j λάβῃ ψυχὴν ἐκ τοῦ
 λαοῦ. Ἐπιτηρεῖ γὰρ ὑμῶν ὁ ἐχθρὸς λοιπὸν καὶ
 ῥῆμα καὶ ἐνθύμημα καὶ ἔννοιαν καὶ κίνημα καὶ
 πρᾶξιν· ἀλλ' ὑμεῖς οὕτως ἑαυτοὺς ἀσφα-//λίσα- 135^f
 σθε, ἵνα τοῦ ἐξ ἐναντίας μηδὲν ἔχοντος λέγειν
 περὶ ὑμῶν φαῦλον ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς φοβερᾶς κρί-
 σεως, παραστῶμεν τῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ^k ἀκαται-
 σχύντως, <καὶ>¹⁷⁵ ἀκούσωμεν παρ' αὐτοῦ τὴν εὐ-

¹⁷⁵ Cfr. S959, 118^f; PC213, 24^f; O175, 63^v; G01, 68^v.

κταίαν ἐκείνην καὶ μακαρίαν φωνήν· Δεῦτε οἱ εὐ-
λογημένοι τοῦ Πατρὸς μου· κληρονομήσατε τὴν
ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κό-
σμου¹.

Αὐτῷ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ^m καὶ προσκύ-
νησις, <σὺν>¹⁷⁶ τῷ Πατρὶ {καὶ τῷ Υἱῷ} καὶ τῷ
ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων. Ἀμήνⁿ. //

^a Cfr. Lc 21, 28; ^b cfr. 1 Cor 15, 32; ^c Hebr 4, 12;
^d cfr. Ps 67, 19-20; ^e 1 Tim 2,4; ^f 4 Mac 18,24; ^g Mt
8,12; ^h Ps 48,8; ⁱ 1 Tim 1,19; ^j Ez 33,4; cfr. Lc 2,
35; ^k 2 Cor 5,10; ^l Mt 25, 34; ^m cfr. 1 Tim 1,17; ⁿ 4
Mac 18,24.

= GOAR 279; CON 438; STR.BAR 151-153; ARR.PB2 377
(cfr. WAW 10*).

+ TRE.EU1 386; DUN 33; THI 117.

144. 1) Καὶ μετὰ τὸ "Ἀμήν", λέγει αὐτοῖς. 135^v
2) Ἄνω τὰς χεῖρας ὑμῶν.
3) Ὑπὲρ τῆς οἰκουμενικῆς καταστάσεως, εὐσταθείας
τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσε-
ως¹⁷⁷, εἶπωμεν· Κύριε <ἐλέησον>^a.
4) Ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων ἡμῶν βασιλέων, παντὸς
τοῦ παλατίου καὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν καὶ τοῦ
φιλοχρίστου λαοῦ, εἶπωμεν· Κύριε <ἐλέησον>^b.
5) Ὑπὲρ τῆς ἀπολυτρώσεως τῶν ψυχῶν ὑμῶν καὶ ὑπὲρ
τοῦ συντριβῆναι τὸν σατανᾶν ἐν τάχει ὑπὸ τοὺς

¹⁷⁶ Cfr. S959, 118^v; PC213, 24^r; O175, 64^r; G01, 69^r.

¹⁷⁷ Cod. αινεσεως.

πόδας ἡμῶν^c καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀναίμακτον διαφυλαχθῆ-
ναι τὴν πόλιν ἡμῶν, εἴπωμεν· Κύριε <ἐλέησον>^d.

6) Καὶ σφραγίζει τὸν λαὸν κατὰ τὸ ἔθνος ὁ ἀρχιεπί-
σκοπος καὶ ποιεῖ // τὴν εὐχὴν ταύτην· 136^f

7) Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ
σοὶ τὴν δόξαν.

8) Καὶ μετὰ τὸ "Ἀμήν", λέγει·

9) Ἐνδύσασθε καὶ ὑποδήσασθε¹⁷⁸.

10) Καὶ κατέρχεται ἐν τῷ ἁγίῳ θυσιαστηρίῳ καὶ ποιεῖ
εὐχὴν εἰς τοὺς πρὸς τὸ ἅγιον φῶτισμα εὐτρεπιζο-
μένους κατὰ τὸ εἰωθός.

11) Ποιοῦντος διακόνου εὐχὴν, ἐπεύχεται ὁ ἱερεὺς
τὴν εὐχὴν ταύτην μὴ λέγων τὴν συνήθη ἐκφῶ<νη-
σιν> ἐν τῷ τέλει τῆς εὐχῆς·

ριβ' 12) Δέσποτα Κύριε ὁ Θεός^e, προσκάλεσαι τοὺς δούλους
σου πρὸς τὸ ἅγιόν σου φῶτισμα καὶ καταξίωσον
αὐτοὺς τῆς μεγάλης ταύτης χάριτος· ἀπόδυσον
αὐτῶν τὴν // παλαιότητα καὶ ἀναγέννησον αὐτοὺς 136^v
εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον καὶ πλήρωσον αὐτοὺς
τῆς τοῦ ἁγίου Πνεύματός σου δυνάμεως^f εἰς ἕνω-
σιν τοῦ Χριστοῦ σου, ἵνα μηκέτι τέκνα σώματος^g
ᾧσιν, ἀλλὰ τέκνα τῆς σῆς βασιλείας^h.

13) Καὶ πληρῶν τὴν εὐχὴν τῶν φωτιζομένων, ὁ διάκο-
νος ἀντὶ τοῦ κλίνει <αὐτοὺς>¹⁷⁹ τὰς κεφαλὰς,
λέγει·

¹⁷⁸ Cod. ὑπολύσασθαι.

¹⁷⁹ Supplito da S959, 69^v; PC213, 25^f; O175, 68^f; G01,
69^v.

- 14) Ὅσοι πρὸς τὸ φῶτισμα, προ<σ>έλθατε¹⁸⁰ τῇ
χε<ι>ροθεσίᾳ καὶ εὐλογεῖσθε.
- 15) Καὶ πάντας χειροθετῶν ὁ ἱερεὺς, ἄνδρας τε καὶ
γυναῖκας, εἰσέρχεται πάλιν ἐγγὺς τῆς ἁγίας τρα-
πέζης καὶ ἐκφω<νεῖ>·
- 16) Ὅτι σὺ εἶ ὁ φωτισμὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δό-
ξα<ν>. //

^a Cfr. Ps 40, 5; ^b id.; ^c Rom 16, 20; ^d cfr. Ps 40, 5;
^e Dan 9, 15; ^f cfr. Lc 4, 14 e a.; ^g cfr. Rom 6, 8;
^h cfr. Mt 8, 12.

= GOAR 281; CON 432; STR.BAR 154; ARR.PB2 382.

+ TRE.EU1 388; DUN 35 (cfr. n. 119.15).

145. 1) Εἶτα λέγει ὁ ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσιν. 137^f
- 2) Καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος "Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν"
πάλιν ἐπεύχεται ὁ ἱερεὺς·
- <ριγ'>3) Ὁ Θεὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν^a, ὁ πάντας θέλων σωθῆναι
καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν^b, λάμπον φῶς
γνώσεως ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν^c καὶ τῶν πρὸς τὸ
ἅγιον φῶτισμα εὐτρεπιζομένων, καὶ ἀξίωσον αὐ-
τοὺς τῆς ἀθανάτου σου δωρεᾶς καὶ ἕνωσον αὐτοὺς
τῇ ἀγία σου καθολικῇ ἐκκλησίᾳ.

Σὸν γὰρ ἔστιν τὸ ἔλεεῖν καὶ σφῆξιν, ὁ Θε-
ὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πα-
τρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ
ἀεὶ καί. //

¹⁸⁰ Cod. e S959, 69^v: προέλθατε, forma corretta secondo
C213, 25^f; O175, 68^f; G01, 69^v.

^a Ps 78,9; ^b 1 Tim 2,4; ^c cfr. 2 Cor. 4,6.

= GOAR 281; CON 442; STR.BAR 155; ARR.PB2 383.

+ TRE.EUI 389; DUN 35; THI 120.

146. 1) Ὅπως χρῆ δέχεσθαι τοὺς ἀπὸ αἱρέσεων μετερχο- 137^v
 μένους ἐν τῇ ἀγίᾳ τοῦ Θεοῦ καθολικῆ καὶ ἀποστο-
 λικῆ ἐκκλησίᾳ.
- 2) Ἀρειανοὺς μὲν καὶ Μακεδονιανοὺς ἤγουν Πνευμα-
 τομάχους καὶ Σαββατιανοὺς καὶ Ναυατιανοὺς τοὺς
 λέγοντας ἑαυτοὺς Καθαροὺς καὶ Τεσσαρισκαιδεκα-
 τίτας¹⁸¹ ἤγουν Τετραδίτας καὶ Ἀπολιναριστὰς¹⁸²
 δεχόμεθα διδόντας λιβέλλους καὶ ἀναθεματίζοντας
 σὺν τῇ ἰδίᾳ αἱρέσει καὶ πᾶσαν ἄλλην αἵρεσιν μὴ
 φρονοῦσαν ὡς φρονεῖ ἡ ἀγία τοῦ Θεοῦ καθολικῆ
 καὶ ἀποστολικῆ // ἐκκλησία, σφραγιζομένους 138^f
 ἦτοι χριστομένους¹⁸³ τῷ ἀγίῳ μύρῳ.
- 3) <Προ>ηγουμένως¹⁸⁴ μέντοι χρῆ ἡνίκα μέλλουσιν
 προσάγεσθαι τῇ ὀρθῇ πίστει νηστεύειν αὐτοὺς
 ἡμέρας δέκα ἢ δεκαπέντε καὶ σχολάζειν ταῖς ἐθ-
 χαῖς πρῶτ' καὶ δείλης μανθάνοντας¹⁸⁵ ψαλμοὺς καὶ
 κατηχουμένους, καὶ τότε ἀξιοῦνται ταύτης τῆς

¹⁸¹ Cfr. MOS, 113^r; G07, 111^v; O43, 74^v; S973, 57^r.

¹⁸² Cod. ἀπολιναριτας (cfr. V1970, 156^r ἀπολιναρίτας);
 abbiamo addottato la forma ἀπολιναριστὰς dai codici:
 MOS, 113^r; G07, 111^v; S973, 57^r; G01, 94^r.

¹⁸³ Cod. χρισμένους.

¹⁸⁴ Supplito da MOS, 113^v; G01, 94^v; V1552, 33^v.

¹⁸⁵ Cod. μανθανοντας.

ὀρθοδόξου πίστεως.

- 4) Ἰσῆσι δὲ ἕκαστον αὐτῶν ὁ ἱερεὺς ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας κολυμβήθρας καὶ λέγει αὐτῷ ταῦτα·
- 5) Εἰπέ· Ἀνάθεμα τῷ δε[ίνα] καὶ τοῖς δόγμασιν αὐτοῦ // καὶ τοῖς εὐδοκοῦσιν αὐτῷ καὶ τοῖς φρο- 138^v
νοῦσιν τὰ αὐτοῦ. Ἀποτάσσομαι γὰρ αὐτῷ καὶ παν-
τὶ αἰρετικῷ δόγματι καὶ πιστεύω εἰς τὴν ἁγίαν
καὶ ὁμοούσιον Τριάδα κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν ἁγίων
πατέρων τῶν ὀρθοτομησάντων τὸν λόγον τῆς ἀλη-
θείας^a.
- 6) Καὶ ἀποκρίνεται αὐτῷ πρὸς ἕκαστα ὁ μετερχόμε-
νος, καὶ λοιπὸν ἐπάγει ὁ ἱερεὺς καὶ λέγει γ'·
- 7) Πιστεύεις εἰς τὴν ἁγίαν καὶ ὁμοούσιον Τριάδα;
Καὶ ὑπακούει ὁ μετερχόμενος· Πιστεύω.
- 8) Ἐὰν δὲ μὴ οἶδεν λαλῆσαι, ὁ ἀνάδοχος αὐτοῦ ὑπα-
κούει. //
- 9) Καὶ ἐπικλίνοντος τοῦ μετερχομένου, ὁ ἱερεὺς 139^f
ἔχων τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ποιεῖ τὴν
εὐχὴν ταύτην·
- ριδ' 10) Ὁ Θεὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν^b, ὁ βουλόμενος πάντας ἀν-
θρώπους σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλ-
θεῖν^c, πρόσδεξαι τὸν δοῦλόν σου τὸν δε[ίνα] τὸν
μόλις ἀνανήψαντα ἐκ τῆς πλάνης καὶ ἐπιποθήσαντα
εἰς τὴν ἐπίγνωσιν ἐλθεῖν τῆς σῆς ἀληθείας^d. σὺ
γὰρ εἶπας· Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ
τῆς αὐλῆς ταύτης κἀκεῖνα <δεῖ>¹⁸⁶ με διαγαγεῖν

¹⁸⁶Supplito dalla citazione scritturistica.

καὶ τῆς // φωνῆς μου ἀκούσωσιν¹⁸⁷ καὶ γενήσεται 139^v
 μία ποιμνη, εἷς ποιμὴν^e. Ποίμανον αὐτὸν ἐν τῇ
 δόξῃ τῆς ἀληθοῦς εἰς σὲ ἐπιγνώσεως κατὰ τὴν ἔκ-
 θεσιν τῶν ἁγίων σου καὶ ἐνδόξων ἀποστόλων, καὶ
 καταξίωσον αὐτὸν τῆς σφραγίδος τοῦ θείου μύρου
 καὶ τῆς τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐπιφοιτήσεως καὶ
 τῆς μεταλήψεως τοῦ τιμίου σώματος καὶ αἵματος
 τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀνάδειξον αὐτὸν τέλειον δοῦλόν
 σου, ἵνα τῇ ποιμνῇ σου συναριθμηθῇ καὶ αὐτὸς //
 εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον^f τῆς μεγαλωσύνης σου. 140^f

“Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καί^g.

- 11) Καὶ χρίει αὐτὸν τῷ μύρῳ καθάπερ καὶ τοὺς νεοφω-
 τιστοὺς τὴν αὐτὴν ἐπ’ αὐτῷ ἐπίρρησιν ποιούμενος.

^a 2 Tim 2,15; ^b Ps 78,9; ^c 1 Tim 2,4; ^d cfr. 1 Tim 2,
 4; ^e Io 10,16; ^f cfr. 1 Par 16,27; ^g Mt 6,13.

= STR.BAR 156-157; ARR.ADM 55.

+ GOAR 695; PG C,1317; JAC.POR 156; PAS 247; ARR.
 ADM 58; ROM 476.

147. 1) Καὶ μετὰ τοῦτο πάλιν ἐπεύχεται·

ριε’ 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ καταξιώσας τέλειον ἀνα-
 δεῖξαι τὸν δοῦλόν σου τὸν δε[ῖνα] διὰ τῆς εἰς
 σὲ ὀρθοδόξου πίστεως καὶ τῆς σφραγίδος τοῦ μύ-
 ρου τοῦ ἁγίου· σύ, Δέσποτα τῶν ἀπάντων^b, τὴν
 εἰς σὲ ἀληθῆ πίστιν ἐν αὐτῷ διατήρησον, αὔξων
 αὐτὸν ἐν δικαιοσύνη^c // καὶ πᾶσιν τοῖς παρὰ 140^v

¹⁸⁷ Variante di Io. 10, 16 per ἀκούσουσιν (cfr. NESTLE-
 ALAND, apparato).

σοῦ χαρίσμασιν κατακοσμῶν.

“Οτι εὐλόγηται καὶ δεδόξασται ¹⁸⁸ τὸ πά<ν-
τιμον>.

- 3) Καὶ εἴθ' οὕτως κοινωνεῖ καὶ λαμβάνει παραγγελί-
ας τὰς ἐπὶ τὰς ἡμέρας ἐκείνας κρέα μὴ φαγεῖν, μὴ
νίψασθαι τὴν ὄψιν, ἀλλὰ καθὼς οἱ βαπτιζόμενοι,
οὕτως διατελεῖν τὰς ἐπὶ τὰς ἡμέρας, καὶ τῇ ἡμέ-
ρᾳ ἀπολοθῆσθαι.
- 4) Νεστοριανὸς δὲ καὶ Εἰδυχιανιστὰς χρῆ ποιεῖν
λιβέλλους καὶ ἀναθεματίζειν τὴν αἵρεσιν, καὶ
Νεστόριον, καὶ Εἰδυχέα, καὶ Διόσκορον, Σευῆρον
καὶ τοὺς φρονούντας τὰ αὐτῶν, καὶ πάσας τὰς //
προαναφερομένας αἵρέσεις, καὶ μεταλαμβάνειν ^{141^r}
τῆς ἀγίας κοινωνίας.
- 5) Εἰθνομιανὸς ¹⁸⁹ μέντοι τοὺς εἰς μίαν κατάδυσιν
βαπτιζομένους, καὶ Μοντανιστὰς τοὺς λεγομένους
Φρύγας, καὶ Μανιχαίους, καὶ Σαβελλιανὸς τοὺς
υἱοπατορίαν διδάσκοντας καὶ ἕτερα ἅπαντα χαλεπὰ
ποιοῦντας, καὶ πάσας τὰς τοιαύτας αἵρέσεις
ἤγουν τοὺς ἀπ' αὐτῶν θέλοντας προστίθεσθαι τῇ
ἀληθείᾳ, ὡς ἔλληντας δεχόμεθα. //

^a Dan 9, 15 (Theodot.); ^b Job 5,8; Sap 8,3; ^c cfr. 2
Cor 9,10.

= STR.BAR 158-159; ARR.ADM 55.

+ GOAR 695; PG C, 1320; JAC.POR 157; PAS 247.

¹⁸⁸ Cod. δεδοξασθαι.

¹⁸⁹ Cod. εἰθνομιανους.

148. 1) "Οπως δεῖ ἀναθεματίζειν ἐγγράφως τοὺς ἀπὸ Μανι- 141^v
 χαίων προσερχομένους τῇ ἀγία τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ.
- 2) Ἀνάθεμα Μάνεντι, ἦτοι Μανιχαίῳ, τῷ κα<ι> Κου-
 βρίκῳ, καὶ τοῖς δόγμασιν αὐτοῦ, καὶ πᾶσιν τοῖς
 ἐκτεθεῖσιν καὶ συγγραφεῖσιν¹⁹⁰ παρ' αὐτοῦ, καὶ
 πᾶσιν τοῖς πειθομένοις αὐτῷ, καὶ τοῖς, ὡς προ-
 εἶπον, παρ' αὐτοῦ ἀσεβῶς ἐκτεθε<ι>σιν πέντε βί-
 βλοις, ἃ καὶ ἐκάλεσεν οὗτος τὸ ζῶν εὐαγγέλιον,
 ὅπερ νεκροποιεῖ, καὶ τὸν θησαυρὸν τῆς ζωῆς,
 ὅπερ ἐστὶν θησαυρὸς // θανάτου, καὶ τῶν ἐπιστο- 142^f
 λῶν ὁμάδα¹⁹¹, καὶ τὴν τῶν μυστηρίων, ἣτις ἐστὶν
 πρὸς τὴν ἐπιτηδευθεῖσαν αὐτοῖς ἀνατροπὴν τοῦ
 νόμου καὶ τῶν ἁγίων προφητῶν, καὶ τὴν τῶν Γι-
 γάντων πραγματείαν, καὶ τὴν λεγομένην Ἐπτάλο-
 γον Ἀγαπίου, καὶ αὐτὸν Ἀγάπιον καὶ πᾶσαν αὐ-
 τῶ<ν> βίβλον, καὶ πᾶσαν εὐχὴν παρ' αὐτῶ<ν> λεγο-
 μένην, μᾶλλον δὲ γοητείαν. Ἀναθεματίζω δὲ καὶ
 καταθεματίζω Ζαραθὴν καὶ Βοδδᾶν καὶ Σκυ-// -θι- 142^v
 ανόν, τοὺς πρὸ Μανιχαίων γεγονότας. Ἔτι ἀναθε-
 ματίζω καὶ Σισίννιον τὸν διάδοχον τοῦ αὐτοῦ Μά-
 νεντος, καὶ Ἀδδάν, τὸν καὶ Ἀδείμαντον ὃν ἀπέ-
 στειλεν ὁ αὐτὸς δυσσεβῆς Μάνης εἰς διάφορα κλί-
 ματα. Πρὸς δὲ τούτοις, ἀναθεματίζω καὶ καταθε-
 ματίζω σὺν τοῖς προγεγραμμένοις πᾶσιν· Ἰέρακα,
 καὶ Ἡρακλείδην, καὶ Ἀφθόνιον, τοὺς ἐξηγητὰς
 καὶ ὑπομνηματιστὰς τοῦ αὐτοῦ ἀνόμου καὶ βεβήλου

¹⁹⁰ Cod. συγγραφεσιν.

¹⁹¹ Cod. ὁμοδα.

Μάνεντος, καὶ Θωμᾶν, καὶ Ζαροῦαν, // καὶ Γαβρι- 143^f
 ἄβιον. Ἔτι ἀναθεματίζω καὶ Μαρκίωνα, καὶ Οὐα-
 λεντῖνον¹⁹² καὶ Βασιλείδην, καὶ πάντα ἄνθρωπον
 τὸν τολμῶντά τι βλασφημεῖν καὶ λέγειν κατὰ τῆς
 Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης. Ἔτι ἀναθεματίζω
 τὸν μὴ δεχόμενον Μωσέα καὶ τοὺς προφήτας, καὶ
 πάντα τὰ παρ' αὐτῶν ἐκτεθέντα¹⁹³, ἥτοι συγγρα-
 φέντα. Ἔτι ἀναθεματίζω τὸν προσκυνοῦντα τῷ
 ἡλίῳ καὶ τῇ σελήνῃ καὶ τοῖς ἄστροις πᾶσιν ὡς
 θεοῖς. Ἄναθεματίζω δὲ καὶ καταθεματίζω πάντα
 // ἄνθρωπον λέγοντα δύο ἀρχὰς εἶναι, καὶ ταύτας 143^v
 ἀντικαθεστῶσας ἀλλήλαις, ἀγεννήτους, μίαν μὲν
 πονηράν, μίαν δὲ ἀγαθὴν. Ἄναθεματίζω δὲ καὶ
 τοὺς λέγοντας, ὅτι τὸ σῶμα ἐκ τῆς πονηρᾶς συνέ-
 στηκεν ἀρχῆς, ἢ φύσει τὰ κακά. Ἄναθεματίζω δὲ
 πάντα ἄνθρωπον τὸν μὴ ὁμολογοῦντα τὸν οὐρανὸν
 καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν
 αὐτοῖς^a γεγενῆσθαι ὑπὸ τοῦ μόνου Θεοῦ. Πρὸς
 τούτοις δὲ ἀναθεματίζω τὸν ἀρνού-//μενον ἡμᾶς 144^f
 τε καὶ τὸν πρῶτον ἄνθρωπον, τοῦτ' ἔστιν τὸν Ἀ-
 δάμ, τὸν ὅμοιον ἡμῖν, μὴ διαπεπλάσθαι ἐκ γῆς
 ὑπὸ Θεοῦ. Πρὸς δὲ τούτοις ἀναθεματίζω καὶ ὅσα
 περὶ τε ὕλης καὶ σκότους, καὶ τοῦ καλουμένου
 Σακλᾶ καὶ τῆς Νεβρώδ, καὶ περὶ διαφόρων οὐρανῶν
 καὶ αἰώνων μυθολογοῦσιν. Καὶ ὁμολογῶ ἓνα καὶ

¹⁹² Corretto secondo O43, 75^v; cfr. anche DMITR-B 28; FIK 447; ASTRUC 221. Il codice ha ὀυαλλεντιανον.

¹⁹³ Cod. εκτιθέντα.

τὸν αὐτὸν εἶναι παλαιᾶς τε καὶ νέας Διαθήκης
 Θεόν, καὶ τοὺς ἐν ἑκατέρῃ διαπρέψαντας καὶ ἐπ-
 αινομένους ἁγίους ἐπίσταμαι καὶ φίλους Θεοῦ·
 καὶ τὴν τοῦ // μεγάλου δὲ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν 144^v
 Ἰησοῦ Χριστοῦ^b γέννησιν, καὶ τὰ σωτήρια πάθη,
 καὶ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν^c οὐ δοκῆσει, οὐδὲ
 κατὰ φαντασίαν λέγω τοῦ λοιποῦ γεγονέναι, ἀλλὰ
 κατ' αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν πεπεῤῥᾶσθαι, ὡς ὁμοουσί-
 ου¹⁹⁴ τῷ Πατρὶ καὶ ἡμῖν τοῦ αὐτοῦ ὑπάρχοντος.

^aPs 68,35; ^bTit 2,13; ^ccfr. Act 4,2 e a.

= GOAR 696; PG C,1321; FIC 446; STR.BAR 160; ARR.
 ADM 63.

+ COT 543; DMITR.BOG 26; LIEU 177.

149. 1) <Εὐχῆ> ἐπὶ θεμελίου τιθεμένου ἐν ἐκκλησίᾳ.

<ρις> 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ ἄρεσθεὶς καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ
 πέτρᾳ οἰκοδομηθῆναί σοι ἐκκλησίαν^b, αὐτὸς τοὺς
 τὰ σ<ὰ> ἐκ τῶν σῶν^c σοὶ προσκομίζοντας ἐπὶ τῇ
 ἀνοικοδομῇ τοῦ πρὸς σὴν δοξολογίαν // κτιζομέ- 145^r
 νου οἴκου ἐν τῷ πλήθει τῶν σῶν ἐπουρανίων ἀγα-
 θῶν ἀντάμειψαι, καὶ τοὺς ὑπουργοῦντας ἐνίσχυσον
 ἀβλαβεῖς διαφυλάττων· τὰ θεμέλια αὐτοῦ ἀρραγῆ
 καὶ ἀσάλευτα διατήρησον, καὶ τέλειον ἀνάδειξον
 οἶκόν σου, ὅπως ἂν καὶ ἐν αὐτῷ πανευφήμοις
 φῶδαῖς καὶ δοξολογίαις ἀνυμνωμέν¹⁹⁵ σε τὸν ἀλη-

¹⁹⁴ Cod. ομοουσιον, v. O43, 75bis^v.

¹⁹⁵ Cod. ανυμνουμεν.

θινὸν Θεὸν ἡμῶν^d.

Σοὶ γὰρ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ^e καὶ προσ-
κύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύ-
ματι, νῦν καὶ ἀεί.

^a Dan. 9,15 (Theodot.); ^b Mt 16,18; ^c cfr. 1 Par 29,
14; ^d 1 Io 5,20; ^e cfr. 1 Tim 1,17.

= STR.BAR 161; RUG.CON 117.

+ GOAR 485; HAB 642; TAK 39; JAC.POR 159; JAC.MES
18.2; PAS 242; DUN 9; RUG 19.21; THI 104; PAR.
G04 212; ROM 316; PAP 247; ZER 331.

150. 1) Τάξις γινομένη ἐπὶ καθιερώσεως ἁγίου ναοῦ καὶ
τῆς ἐν αὐτῷ // ἁγίας τραπέζης. 145^v
- 2) Πρὸ μιᾶς ἡμέρας τῶν ἐγκαινίων, πρὸ τοῦ παραγε-
νέσθαι τὸν {τὸν} πατριάρχην ἐν τῷ μέλλοντι ἐγ-
καινίζεσθαι ναῷ, προπέμπεται ὁ ἐπὶ τῶν χειροτο-
νιῶν, καὶ παρασκευάζει τοὺς μαρμαραρίους στήσαι
τὴν τράπεζαν. Καὶ πληρούντων αὐτῶν τὸ ἔργον καὶ
ἀναχωρούντων, εἰσέρχεται ὁ πατριάρχης ἐν τῷ
ναῷ.
- 3) Καὶ πάντων τῶν λαϊκῶν ἐξερχομένω[ν], καὶ μηδε-
νὸς ἔσω μένοντος¹⁹⁶ σὺν αὐτῷ πλὴν κληρικῶν μό-
νων, καὶ πανταχόθεν ἀσφαλισμένης τῆς ἐκκλησίας,
ποιεῖ <εἶς>¹⁹⁷ ἐκ τῶν διακόνων εὐχὴν.
- 4) Καὶ λέγοντος: Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν,
// κλίνει γόνυ ὁ πατριάρχης παρὰ τὰς θύρας τοῦ 146^r

¹⁹⁶ Cod. μενοτος.

¹⁹⁷ Cfr. S959, 128^r; BOD, 133^v; O434, 88^r.

ιερατείου διὰ τὸ μήπω τὴν ἐν αὐτῷ ἀποτεθεῖσαν
τράπεζαν ἀγιασθῆναι.

- 5) Καὶ ὅτε ἀναστῆ ὁ πατριάρχης, ὁ μὲν διάκονος λέ-
γει·
- 6) Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, ἀνάστησον καὶ δια-
φύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῆ χάριτι.
- 7) Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας τῶν
ψυχῶν^a ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν¹⁹⁸.
- 8) Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐστα-
θείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς τῶν
πάντων ἐνώσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.
- 9) Ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν τοῦ δε[ῖνα] καὶ
τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτοῦ, καὶ τῶν συμπαρόντων
αὐτῷ ἱερέων, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας, παντὸς¹⁹⁹
τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.//
- 10) Ὑπὲρ τοῦ ἀγιασθῆναι τὸν οἶκον τοῦτον <καὶ>²⁰⁰ 146^v
τὸ ἐν αὐτῷ θυσιαστήριον τῇ ἐπιφοιτήσει καὶ δυ-
νάμει καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, <τοῦ
Κυρίου> δεηθῶμεν.
- 11) Ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων ἡμῶν βασιλέων, παντὸς
τοῦ παλατίου καὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν, τοῦ Κυ-
ρίου δεηθῶμεν.
- 12) Ὑπὲρ τοῦ συμπολεμῆσαι αὐτοῖς Κύριον τὸν Θεὸν
ἡμῶν, καὶ ὑποτάξαι²⁰¹ αὐτοῖς πάντα ἔχθρὸν καὶ

¹⁹⁸ In tutte le intenzioni seguenti della *synapté* (150.7-

17) il codice esprime δεηθῶμεν con l'abbreviazione δε.^θ

¹⁹⁹ Cod. πατος.

²⁰⁰ Supplito da S959, 128^v e BOD, 134^v.

²⁰¹ -

πολέμιον, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

13) Ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης καὶ πάσης πόλεως καὶ χώρας, καὶ τῶν ἐν πίστει Χριστοῦ οἰκούντων ἐν αὐταῖς²⁰², τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

14) Ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς καὶ καιρῶν εἰρηρικῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

15) Ὑπὲρ πλεόντων καὶ ὀδοιπορούντων, νοσοῦντων²⁰³, καμνόντων, αἰχμαλώτων, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου. //

16) Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὄρ- 147^f
γῆς, κινδύνων καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

17) Καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν χρηζόντων τῆς παρὰ τοῦ Κυρίου βοηθείας καὶ ἀντιλήψεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

18) Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερενδόξου, εὐλογημένης Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ τῶν ἁγίων καὶ πανευφήμεων ἀποστόλων, τοῦ ἁγίου τοῦ δε[ῖνα], οὗ ἐστιν ὁ ἐνκαινιζόμενος ναός.

19) Ὁ δὲ πατριάρχης ἔν τε τῷ γονυκλῖναι ἔν <τε>²⁰⁴
τῷ ἐστάναι αὐτὸν καὶ γίνεσθαι τὴν τοῦ διακόνου εὐχὴν, ἐπεύχεται λέγων ταῦτα:

ριζ' 20) Ὁ Θεὸς ὁ ἀναρχος καὶ αἰδιος, ὁ ἐκ μὴ ὄντων εἰς τὸ εἶναι τὰ πάντα παραγωγὸν^b, ὁ φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον^c καὶ θρόνον ἔχων τὸν οὐρανόν, τὴν δὲ γῆν

²⁰² Cod. αὐτοῖς.

²⁰³ Cod. νοσοῦντων.

²⁰⁴ Supplito da S959, 128^v e BOD, 134^v

ὑποπόδιον^d, // ὁ τῷ Μωσῆ πρόσταγμα δοὺς καὶ 147^v
 ὑπογραμμόν, τῷ δὲ Βεσελεὴλ πνεῦμα σοφίας^e ἐν-
 θείς, καὶ ἰκανώσας αὐτοὺς πρὸς ἀπαρτισμὸν τῆς
 τοῦ μαρτυρίου σκηνῆς^f, ἐν ἣ <λατρείας>²⁰⁵ δι-
 καιώματα^g ἦν τῆς ἀληθείας εἰκόνες καὶ προχαράγ-
 ματα· ὁ τῷ Σολομῶντι πλάτος καὶ χύμα καρδίας^h
 δωρησάμενος, καὶ δι' αὐτοῦ τὸν πάλαι ναὸν ἀνα-
 στήσας, τοῖς ἁγίοις δὲ καὶ πανευφήμοις ἀποστό-
 λοις τὴν ἐν Πνεύματι λατρείαν καὶ τῆς σκηνῆς
 τῆς ἀληθινῆςⁱ ἐγκαινίσας τὴν χάριν, καὶ δι' //
 αὐτῶν τὰς ἁγίας σου ἐκκλησίας καὶ τὰ θυσιαστή- 148^f
 ριά σου, Κύριε τῶν δυνάμεων^j, ἐν πάσῃ καταφυ-
 τεύσας τῇ γῆ εἰς τὸ προσάγεσθαί σοι τὰς νοεράς
 καὶ ἀναιμάκτους θυσίας, ὁ καὶ τοῦτον νῦν τὸν
 ναὸν εὐδοκήσας ὀνόματι οἰκοδομηθῆναι τοῦ ἁγίου
 τοῦ δε[ίνα], πρὸς δόξαν δὲ σὴν καὶ τοῦ μονογε-
 νοῦς σου Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος· αὐ-
 τός, ἀθάνατε καὶ μεγαλόδωρε βασιλεῦ, μνήσθητι
 τῶν οἰκτιρμῶν σου καὶ τὰ ἐλέη σου, ὅτι ἀπὸ τοῦ
 αἰῶνός // εἰσιν^k, καὶ μὴ βδελύξῃ²⁰⁶ ἡμᾶς πλήθει 148^v
 μεμολυσμένους ἁμαρτιῶν, μηδὲ βεβηλώσης τὴν δια-
 θήκην σου^l διὰ τὴν ἡμετέραν ἀκαθαρσίαν, ἀλλὰ
 πάριδε καὶ νῦν τὰ παραπτώματα ἡμῶν, καὶ ἐνίσχυ-
 σον ἡμᾶς, καὶ ἰκάνωσον, τῇ χάριτι καὶ ἐπιφοιτή-
 σει τοῦ ἁγίου καὶ ζωοποιοῦ σου Πνεύματος, ἔκτε-

²⁰⁵ Aggiunto secondo la citazione scritturistica e S959, 129^f, BOD, 135^f; O434, 83^f.

²⁰⁶ Cod. βδελύξει.

λέσαι ἀκατακρίτως τὸν ἐγκαινισμὸν τοῦ ναοῦ τούτου, καὶ τοῦ ἐν αὐτῷ θυσιαστηρίου ποιήσασθαι τὴν καθιέρωσιν, ἵνα καὶ ἐν τούτῳ εὐλογῶμέν σε²⁰⁷ ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις^m // καὶ μυστικαῖς λει- 149^f
 τουργίαις, καὶ τὴν σὴν εὐσπλαχνίαν διὰ παντὸς μεγαλύνωμεν. Ναί, Δέσποτα Κύριε ὁ Θεός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπίς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆςⁿ, ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν δεομένων σου, καὶ κατάπεμψον τὸ πανάγιόν σου καὶ προσκυνητὸν καὶ παντοδύναμον Πνεῦμα, καὶ ἁγίασον τὸν οἶκον τοῦτον· πλήρωσον αὐτὸν φωτὸς αἰδίου^o, αἰρέτεσαι αὐτὸν εἰς κατοικίαν σὴν^p, ποιήσον αὐτὸν τόπον σκηνώματος δόξης σου, κατακόσμησον αὐτὸν τοῖς θείοις σου // καὶ ὑπερκοσμίαις χαρίσμασιν, κα- 149^v
 τάστησον αὐτὸν λιμένα χειμαζομένων, ἰατρεῖον παθῶν, καταφύγιον²⁰⁸ ἀσθενῶν, δαιμόνων φυγαδευτήριον²⁰⁹, ἐν τῷ εἶναι ὀφθαλμούς σου ἀνεφγμένους ἐπ' αὐτὸν ἡμέρας καὶ νυκτός^q, καὶ τὰ ὄτα σου προσέχοντα εἰς τὴν δέησιν^r τῶν ἐν φόβῳ σου καὶ εὐλαβείᾳ ἐν αὐτῷ εἰσιόντων καὶ ἐπικαλουμένων τὸ πάντιμον καὶ προσκυνητὸν ὄνομά σου^s. ὅσα ἂν αἰτήσωνταί σε, καὶ σὺ εἰσακούσῃ ἐν τῷ // οὐ- 150^f
 ρανῶ ἄνω, καὶ ποιήσεις <καὶ>²¹⁰ ἕλεως ἔσῃ^t. Φύ-

²⁰⁷ Cod. ἐυλογουμεν σοι.

²⁰⁸ Cod. καταφύον.

²⁰⁹ Cod. φυγαδευτετηριον.

²¹⁰ Supplito dalla citazione biblica; cfr. S959, 130^v; COD, 136^v; V1970, 13^f; O434, 90^v.

λαξον αὐτὸν ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος^α ἀσά-
 λευτον, καὶ τὸ ἐν αὐτῷ θυσιαστήριον ἅγιον ἀγί-
 ων^β ἀνάδειξον τῇ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ πανα-
 γίου σου Πνεύματος· δόξασον αὐτὸν ὑπὲρ τὸ κατὰ
 νόμον ἱλαστήριον, ὥστε τὰς ἐν αὐτῷ τελουμένας
 ἱερουργίας εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιον καὶ
 νοερόν σου θυσιαστήριον καταντᾶν, καὶ τὴν χάριν
 ἡμῖν τῆς σῆς ἀχ<ρ>άντου κατακομίζειν ἐπισκιάσε-
 ως, // θαρροῦμεν γὰρ οὐκ εἰς τὴν τῶν ἡμετέρων 150^γ
 ἀναξίων χειρῶν ὑπουργίαν, ἀλλ' εἰς τὴν σὴν ἄφα-
 τον ἀγαθότητα. Ἐκφώ<νησις>· Ὅτι ἅγιος εἶ, ὁ
 Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἐν ἀγίοις ἐπαναπαύῃ^δ, καὶ πρέπει
 σοὶ ἡ δόξα, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἀγίῳ
 Πνεύματι^ε, νῦν.

^α Cfr. 1 Petr 1,9; ^β cfr. Sap 1,14; ^γ 1 Tim 6,16; ^δ Is 66,1; ^ε Ex 31,2-3; ^ς cfr. ibid. 27,21 e a.; ^ζ Hebr 9, 1; ^η 3 Regn 5,9; ^θ Hebr 8,2; ^ι Ps 83, 4,9; ^κ Ps 24,6; ^λ Ps 88,35; ^μ Col 3,16; ^ν Ps 64,6; ^ο cfr. Sap 7,26; ^π cfr. Ps 131,13; ^ρ 3 Regn 8,29; ^ς Ps 129,2; ^τ cfr. Ps 79,19; ^θ 3 Regn 8,30; cfr. 8,32.34.39.43; ^υ Mt 24,3; ^φ Ex 29,37; ^ω cfr. Is 57,15.

= STR.BAR 162-164; RUG.CON 84.

+ GOAR 657; TAK 8; TRE.EU2 133; JAC.MES 25.3; DUN 14; GEO 173; THI 150; PAP 235; ZER 314.

151. 1) Καὶ μετὰ τὸ "Ἀμήν", ἐπιδίδονται τῷ πατριάρχει
 νίτρα λευκά, καὶ ταῦτα ῥίπτει εἰς τὴν ἁγίαν

²¹¹ Cod. του Π(ατ)ρ(ό)ς καὶ του Υ(ίο)ῦ καὶ του ἁγίου Πν(εύματο)ς.

τράπεζαν σταυροειδῶς, καὶ φέρεται σίτλα τοῦ
 ἁγίου βαπτίσματος πεπληρωμένη ὕδατος χλιαροῦ,
 καὶ ἐπικλίνων αὐτῇ τὴν κεφαλὴν ὁ πατριάρχης,
 ἐπε[ύ]χεται οὕτως·

- ρητ' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ ἀγιάσας τὰ ῥεῖθρα τοῦ
 Ἰορδάνου διὰ τῆς σωτηριώδους σου // ἐπιφανεί- 151^f
 ας^b, αὐτὸς καὶ νῦν κατὰπεμψον τὴν χάριν τοῦ
 ἁγίου σου Πνεύματος, καὶ εὐλόγησον τὸ ὕδωρ τοῦ-
 το πρὸς ἁγιασμὸν καὶ τελείωσιν τοῦ θυσιαστη-
 ρίου σου τούτου. Ἐκφώ<νησις>· Ὅτι εὐλογητὸς
 ὑπάρχεις εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.
- 3) Καὶ μετὰ τοῦτο ἐπιχέει τρίτον τῇ τραπέζῃ ἐκ τοῦ
 χλιαροῦ λέγων· Εἰς <τὸ> ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ
 τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος.
- 4) Καὶ μετὰ τῶν ἐπιθέντων νίτρων, ἀποσμήχει τὴν
 τράπεζαν καὶ τοὺς κίονας αὐτῆς ταῖς χερσίν, εἶ-
 τα μετὰ σπόγγου καινοῦ καθαροῦ ἐκ τοῦ ὑπολοίπου
 χλιαροῦ ἐκμάσσει αὐτήν.
- 5) Ἐν δὲ τῷ ταῦτα γίνεσθαι, λέγει τὸν πγ' ψαλ-
 μὸν²¹² // ἅπαξ ἢ καὶ πολλάκις, πάντων αὐτῷ συν- 151^v
 ψαλλόντων μέχρις οὗ τελέως αὐτὴν ἀποσμήξῃ καὶ
 ἀποπλύνῃ, καὶ τότε δοξάζει καὶ ἐπεύχεται λέγων·
 Δόξα τῷ Θεῷ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b cfr. 1 Tim 6,14; Tit 2,11.

= STR.BAR 165-166; RUG.CON 86.

+ GOAR 659; TAK 10; TRE.EU2 136; JAC.MES 25.4;
 DUN 16; GEO 175; THI 151; PAP 237,538; ZER 317.

²¹² Nel margine inferiore: ὡς αγαπιτα τα σκηνωματα σου
 Κ(υρι)ε (Ps. 83, 2a).

152. 1) Καὶ μετὰ τοῦτο λαμβάνει καννὴν κολάθου²¹³ καὶ ἐπιχέει αὐτῷ τρίτον σταυροειδῶς λέγων· Ῥαντι- εῖς με ὑσσώπῳ, καὶ καθαρισθήσομαι, πλυνεῖς με, καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσομαι. Ἀκουτιεῖς με ἀγαλλίασιν καὶ εὐφροσύνην, ἀγαλλιάσονται ὁστέα τεταπεινωμένα (Ps. 50, 9-10).
- 2) Καὶ τοῦτο γ' λέγει καὶ εἶθ' οὕτως συνάπτει καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ αὐτοῦ ψαλμοῦ μέχρι τοῦ τέλους, καὶ οὕτως // δοξάζει καὶ ἐπεύχεται· Εὐλογητὸς ὁ Θε- 152^f
ὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
- 3) Καὶ μετὰ τοῦτο λαμβάνει σάβανον καινουργὴν καὶ ἐπιτίθησιν ἐπάνω τῆς τραπέζης, καὶ μετ' αὐτοῦ ἀποσπογγίζει αὐτὴν λέγων τὸν ρλα' ψαλμὸν²¹⁴ ἄπαξ ἢ καὶ β' μέχρις οὗ τελείως ἀποσπογγίση, καὶ οὕτως δοξάζει καὶ ἐπιλέγει πάλιν· Δόξα Χρι- στῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
- 4) Καὶ λαμβάνει τὸ ἀγγεῖον τοῦ μύρου, καὶ λέγοντος τοῦ διακόνου· Πρόσχωμεν, ἐπιχέει ἐξ αὐτοῦ ἐν τῇ τραπέζῃ γ' σταυροειδῶς, ποιῶν γ' σταυρούς, ἕνα μέσον // καὶ δύο ἐκατέρωθεν²¹⁵, λέγων γ' τὸ 152^v
Ἀλληλούϊα, ὡς ἐπὶ τοῦ ἁγίου βαπτίσμα[τος], καὶ ἀποδιδὸς τὸ ἀγγεῖον τοῦ μύρου, ἐκ²¹⁶ τῶν γενο- μένω[ν] γ' σταυρῶν ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ ἀλείφει ὅλην αὐτὴν τῇ χειρὶ ἐπάνω πᾶσαν, ποιεῖ δὲ σταυ-

²¹³ Cod. κολλαθου.

²¹⁴ Nel margine esterno μνησ/θητι/ Κ(υρι)ε τω (sic) Δα- (ου)δ (Ps. 131, 1b).

²¹⁵ Cod. εκκατερωθεν.

ροὺς καὶ εἰς τοὺς κίονας τῆς αὐτῆς τραπέζης,
λέγων τὸ[ν] ρλβ' ψαλμὸν²¹⁷ ὅλον, καὶ δοξάζει
ἐπιλέγων· Δόξα σοι, ἅγία Τριάς, ὁ Θεὸς ἡμῶν,
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

- 5) Καὶ μετὰ τοῦτο νιπτόμενος τὰς χεῖρας, λαμβάνει
τὸ ἄπλωμα καὶ περιβάλλει τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ, λέγων
τὸν 4β' ψαλμὸν ἄπαξ²¹⁸ // ἢ καὶ πολλάκις, ἕως 153^f
οὗ τελείως αὐτὴν ἐνδόση, καὶ οὕτως δοξάζει.
- 6) Καὶ μετὰ τὸ Ἀμήν, ἐπιδίδοται τῷ ἀρχιεπισκόπῳ
θυμιατήριον, καὶ θυμιᾷ τὴν ἁγίαν τράπεζαν καὶ
τὸ ἱερατεῖον καὶ ὅλον τὸν ναόν, λέγων τὸν κε'
ψαλμὸν²¹⁹ ἄπαξ ἢ καὶ πολλάκις, μέχρις οὗ ἀποθυ-
μιάση.
- 7) Ἐν δὲ τῷ θυμιάν τὸν πατριάρχην, εἷς τῶν συμπα-
ρόντων αὐτῷ ἐπισκόπων, βασιάζων τὸ ἄγγελον τοῦ
μύρου, ἀκολουθεῖ ὀπισθεν αὐτοῦ, καὶ ποιεῖ σταυ-
ροὺς ἐκ τοῦ μύρου εἰς ἕκαστον κίονα καὶ πισ-
σὸν²²⁰ τοῦ αὐτοῦ ναοῦ.
- 8) Εἶτα μετὰ τὸ πληρῶσαι, ὡς εἴρηται, τὴν θυμιάσιν
καὶ τὸν τοιοῦτον ψαλμόν, καὶ δοξάσαι, ποιούντος
// διακόνου εὐχὴν συναπτὴν²²¹ συνήθως, 153^v

²¹⁷ Nel margine sinistro ἴδοῦ δι τι καλον (Ps. 132, 1a).

²¹⁸ Nel margine inferiore τ(ο) ὁ Κ(ύριος) ἐβασιλεῦσεν
ἐν πρεπία(ν) (Ps. 92, 1).

²¹⁹ Nel margine destro κρινον / μοι (sic) Κ(ύρι)ε ὅτι /
ἐγὼ ἐν ἀκακία μου (Ps. 25, 1).

²²⁰ Forma attestata da Du Cange, s.v. πινσοί, dove sono
strate altre forme anche più comuni come πινσός,
πισός.

9) καὶ μετὰ τὸ "Ἀντιλαβοῦ" λέγοντος "Τῆς παναγίας, ἀχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ δε[ῖνα] οὗ ἔστιν ὁ ἐγκαινιζόμενος ναός", κλινόμενος ὁ πατριάρχης πλησίον τῆς ἁγίας τραπέζης, οὗ μέντοι γονυκλιτῶν ἐπεύχεται ταῦτα.

- ριθ' 10) Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς^α, ὁ τὴν ἁγίαν σου ἐκκλησίαν^β ἀρρήτῳ σοφίᾳ θεμελιώσας, καὶ ἀντίτυπον τῆς ἀγγελικῆς ἐν οὐρανῷ λειτουργίας τὴν τῆς ἱερωσύνης τάξιν ἐπὶ τῆς γῆς συστησάμενος· σύ, Δέσποτα μεγαλόδωρε, πρόσδε-//ξαι καὶ νῦν δεο- 154^Γ
μένους ἡμᾶς, οὐκ²²² ἀξίους ὄντας περὶ τηλικούτων αἰτεῖν, ἀλλ' ἵνα τὸ ὑπερβάλλον δειχθῆ τῆς σῆς ἀγαθότητος· οὐ γὰρ ἐπαύσω τὸ ἀνθρώπινον γένος πολυτρόπως εὐεργετῶν, κεφάλαιον δὲ ἡμῶν τῶν εὐεργεσιῶν ἐδώρῃσω τὴν ἐν σαρκὶ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ παρουσίαν^γ, ὃς ἐπὶ γῆς ὀφθεῖς^δ καὶ λάμπας τοῖς ἐν σκότει φῶς σωτηρίας^ε, ἀνήνεγκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν θυσίαν^ς καὶ γέγονεν τοῦ κόσμου // παντὸς ἰλαστήριον, κοινωνοὺς ἡμᾶς τῆς 154^Υ
ἰδίας ἀναστάσεως ποιησάμενος, καὶ ἀναληφθεὶς εἰς τοὺς οὐρανοὺς^ς, ἐνέδυσεν τοὺς ἑαυτοῦ μαθητὰς καὶ ἀποστόλους, καθὼς ἐπηγγείλατο, δύναμις ἐξ ὕψους^ς, ἥτις ἔστιν Πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ προσκυνητὸν καὶ παντοδύναμον, τὸ ἐκ σοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἐκπορευόμενον^ς, δι' οὗ γενόμενοι δυνατοὶ ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ^ς, βάπτισμα παρέδωκαν υἱοθεσίας, ἐκκλησίαν ἀνέστησαν, ἴδρυσαν θυσιαστήρια ἱερωσύνης, ἔθεντο κανόνας καὶ νόμους, // ὧν 155^Τ

ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ κατέχοντες τὴν παράδοσιν, προσπίπτομέν σοι τῷ αἰωνίῳ Θεῷ, καὶ δεόμεθα, εὐσπλαχνε, τὸν πρὸς σὴν ὑμνωδίαν οἰκοδομηθέντα τοῦτον ναὸν τῆς θείας σου πλήρωσον δόξης^k, καὶ τὸ ἐν αὐτῷ παγὲν θυσιαστήριον ἄγιον ἁγίων^l ἀνάδειξον, ὥστε ἡμᾶς παρεστῶτας αὐτῷ ὡς τῷ φρικτῷ τῆς βασιλείας σου θρόνῳ, ἀκατακρίτως λατρεύειν σοι, δεήσεις ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τοῦ λαοῦ σου παντὸς ἀναπέμποντας, καὶ τὴν ἀναίμακτον // θυσίαν τῆ 155^v σῆ προσφέροντας²²³ ἀγαθότητι, εἰς ἔκουσίων καὶ ἀκουσίων ἁμαρτημάτων συγχώρησιν, εἰς κυβέρνησιν βίου, εἰς ἀγαθῆς πολιτείας καθόρθωμα, εἰς πληρωσιν πάσης δικαιοσύνης. Ἐκφῶ<νησις>· Ὅτι ἡὺλόγηται {σου} τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου.

^a Cfr. Ps 7,1; ^b cfr. Eph 5,27; ^c cfr. 1 Thess 2,19 et a.; ^d Bar 3,38; ^e cfr. Mt 4,16; 1 Petr 2,9; ^f Hebr 7,27; ^g Mc 16,19; Act 1,11; ^h Lc 24,49; ⁱ Io 15,26; ^j Lc 24,19; ^k cfr. 3 Regn 8,11 e a.; ^l cfr. Ex 29,37.

= STR.BAR 167; RUG.CON 89.

+ GOAR 660; TAK 12; TRE.EU2 141; JAC.MES 25.7; DUN 19; GEO 176; THI 152; ROM 328; PAP 240,539; ZER 317.

153. 1) Καὶ μετὰ τὸ "Ἀμήν", λέγει· Εἰρήνη πᾶσιν.
2) Καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν, ἐπεύχεται οὕτως·

- 3) Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων^a,
 ὅτι ἦν ἐξέχεας χάριν^b ἐπὶ τοὺς ἁγίους σου ἀπο-
 στόλους, καὶ τοὺς δούλους // ἡμῶν πατέρας ἡξίω- 156^f
 σας διὰ πολλὴν φιλανθρωπίαν μέχρι ἡμῶν τῶν
 ἁμαρτωλῶν καὶ ἀχρείων δούλων^c σου ἐκτεῖναι. Διὸ
 δεόμεθά σου, Δέσποτα πολυέλεε, πλήρωσον δόξης^d
 καὶ ἁγιασμοῦ καὶ χάριτος τὸ θυσιαστήριόν σου
 τοῦτο εἰς τὸ μεταποιεῖσθαι τὰς ἐν αὐτῷ προσφε-
 ρόμενας σοι ἀναιμάκτους θυσίας εἰς τὸ ἄχραντον
 σῶμα καὶ τίμιον αἷμα^e τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σω-
 τῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ^f τοῦ μονογενοῦ<ς> σου
 Υἱοῦ πρὸς σωτηρίαν παντὸς τοῦ λαοῦ σου καὶ τῆς
 ἡμῶν ἀναξιοτήτος. Ἐκφώ<νησις>. Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θε-
 ὸς ἡμῶν, ὁ Θεὸς τοῦ ἐλεεῖν. //
- 4) Καὶ οὕτως λέγει ὁ διάκονος· Ἐν εἰρήνῃ προέλθω- 156^v
 μεν.

^a *Apos* 11,17; *Ps* 83,9; ^b *cfr.* *Ps* 44,2; ^c *cfr.* *Lc* 17,
 10; ^d *cfr.* 3 *Regn* 8,11 et a.; ^e *1 Petr* 1,19; ^f *Tit* 2,
 13 et a.

= STR.BAR 168; RUG.CON 90.

+ GOAR 491; TAK 13; TRE.EU2 142; JAC.MES 25.8;
 DUN 21,27; GEO 177; THI 153; ROM 319,329; PAP
 241,539; ZER 323,328,330.

154. 1) Τάξις γινομένη ἐπὶ τοῖς ἐγκαινίοις τοῦ ἤδη κα-
 θιερωθέντος ἁγίου ναοῦ.
- 2) Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐν ἣ καθιεροῦται ὁ εὐκτήριος οἶ-
 κος, γινομένου λυχνικοῦ καὶ πανυχίδος ἐν μιᾷ
 τῶν σύνεγγυς τοῦ καθιερωθέντος εὐκτηρίου ἐκκλη-

σιῶν, τῆ καὶ δηλωθησομένη διὰ τοῦ κηρυκτικοῦ
τῶν συνάξεων, ἔνθα δηλονότι καὶ ἅγια μένουσι
λείψανα,

3) παραγίνεται ἔωθεν ἐκεῖσε ὁ πατριάρχης, καὶ ποι-
οῦντος διακόνου εὐχὴν συναπτὴν²²⁴ τρισαγίου,
αὐτὸς ἐπεύχεται ταῦτα·

<ρκ'> 4) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ πιστὸς ἐν τοῖς λόγοις σου
// καὶ ἀψευδὴς ἐν ταῖς²²⁵ ἐπαγγελίαις^b, ὁ χαρι- 157^f
σάμενος τοῖς ἁγίοις σου μάρτυσιν τὸν ἀγῶνα τὸν
καλὸν ἀγωνίσασθαι^c, καὶ τὸν δρόμον τῆς εὐσεβεί-
ας τελέσαι, καὶ τὴν πίστιν^d τῆς ἀληθοῦς ὁμολο-
γίας φυλάξαι· αὐτός, Δέσποτα πανάγιε, ταῖς αὐ-
τῶν ἰκεσίαις παρακλήθητι, καὶ χάρισαι ἡμῖν τοῖς
ἀναξίοις σου δούλοις μέρος καὶ κληρὸν^e ἔχειν
μετ' αὐτῶν, ἵνα μιμηταὶ αὐτῶν γινόμενοι, κατα-
ξιωθῶμεν τῶν ἀποκειμένων αὐτοῖς ἀγαθῶν. Ἐκφώ-
<νησις>· Ἐλέει καὶ φιλανθρωπίᾳ. //

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b cfr. Tit 1,1; ^c 1 Tim 6,12;
^d cfr. 2 Tim 4,7; ^e Col 1,12.

= STR.BAR 169-170; RUG.CON 91.

+ GOAR 661; TAK 14; TRE.EU2 124; JAC.MES 26.1;
DUN 21; GEO 169,178; PAP 228; ZER 305.

155. 1) Καὶ μετὰ τὸ "Ἀμῆν", λέγει· Εἰρήνη πᾶσιν. 157^v
2) Καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ
Κυρίῳ κλίνωμεν, ἐπεύχεται αὐτὸς ταῦτα·

²²⁴ Cod. συνάυτην. Cfr. n. 105.1.

cod. ἐν ταις ἐν ταις, il secondo poi abraso.

- ρκα' 3) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, πρεσβείαις τῆς ἁγίας Δε-
σποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου,
τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ἡμῶν τῶν ἀναξίων σου δούλων
{καὶ} κατεύθυνον^b, καὶ ἐν πᾶσιν εὐαρεστεῖν ἡμᾶς
τῇ σῇ ἀγαθότητι καταξίωσον <...>²²⁶.
- 4) Καὶ μετὰ τὸ Ἄμῃν, ἀπάρχεται αὐτὸς ὁ πατριάρ-
χης· Δόξα σοι, Χριστὲ ὁ Θεός, ἀποστόλων καύχη-
μα, μαρτύρων ἀγαλλίαμα²²⁷.

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b Ps 89,17.

= STR.BAR 171; RUG.CON 92.

+ GOAR 661; TAK 14; TRE.EU2 125; JAC.MES 26.2; DUN
22; GEO 169,178; PAR.G04 213; PAP 228.

156. 1) Καὶ βαστάζων τὰ ἅγια λείψανα ἅμα τοῖς συνπαροῦ-
σιν αὐτῶ ὁ ἐπίσκοπος, παραγίνεται // μετὰ λι- 158^f
τῆς ἐν τῷ ἐνκαινιζομένῳ ναῶ.
- 2) Καὶ ὅτε εἰσέλθῃ εἰς τὸν νάρθηκα καὶ παραστῆ τῷ
πυλῶνι τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ καὶ εἴπῃ· Εὐλογητὸς εἶ,
Χριστὲ ὁ Θεός, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων,
- 3) {καὶ}²²⁸ ἄρχονται οἱ ψάλται τοῦ τροπαρίου, τὸ
"Ἄρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, καὶ ἐπάρατε,
πύλαι αἰώνιοι" (Ps. 23,7) καὶ τὰ ἐξῆς.

²²⁶ G04, 107^v e BOD, 141^v seguono il codice nell'omettere la dossologia mentre S959, 135^v e V1811, 63^f danno dossologie tra loro diverse.

²²⁷ Cfr. FOLLIERI, *Initia*, I, 322; MATEOS, *Typicon*, II, 206.

²²⁸ Espunto secondo S959, 136^f e BOD, 141^v.

4) Καὶ εἴθ' οὕτως ἀνοίγονται οἱ πυλῶνες, καὶ εἰσέρχεται σὺν παντὶ τῷ λαῷ.

5) Ἐν δὲ τῷ ψάλλεσθαι τὸ εἰρημένον τροπάριν, ἀποτίθεται ὁ πατριάρχης τὰ ἅγια λείψανα ἐν τῇ ἐτοιμασθεισῇ αὐτοῖς θέσει, καὶ ποιεῖ τὴν εὐχὴν ταύτην·

<ρκβ> 6) Ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καὶ ταύτην τὴν δόξαν τοῖς ὑπὲρ σου ἀθλήσασιν ἁγίοις²²⁹ // δωρησάμενος τὸ σπεί- 158^v
ρεσθαι ἐν πάσῃ τῇ γῆ τὰ λείψανα αὐτῶν ἐν τοῖς ἁγίοις οἴκοις σου καὶ καρποὺς ἰαμάτων βλαστάνειν· αὐτὸς, Δέσποτα, πάντων τῶν ἀγαθῶν χορηγὸς ὑπάρχων, πρεσβείαις τῶν ἁγίων ὧν εὐδόκησας τὴν ἀπόθεσιν τῶν λειψάνων ἐν τούτῳ τῷ σεπτῷ οἴκῳ γενέσθαι, ἀξίωσον ἡμᾶς ἀκατακρίτως ἀναίμακτόν σοι προσενεγκεῖν ἐν αὐτῷ θυσίαν· δώρησαι ἡμῖν πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα, ἀντάμειψιν παρέχων καὶ ἐν τούτῳ τοῖς ἀθλήσασιν // ὑπὲρ 159^f
τοῦ ὀνόματός σου, τὸ θαυματουργεῖν δι' αὐτῶν πρὸς ἡμετέραν σωτηρίαν.

Ἔστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα^a, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καί.

7) Εἶτα δοξάζουσιν οἱ ψάλλται καὶ ἐπισυνάπτουσιν τὸ τρισάγιον, καὶ γίνεται ἀκολουθῶς πᾶσα ἡ λειτουργία.

^a Mt 6, 13.

²²⁹ Cod. δωρη ποι cancellato. S959, 136^f legge ἁγίοις μάρτυσι, mentre BOD, 142^f, V1811, 63^v e Barberini gr. 431 (XII sec.), f. 99^v seguono BAR.

- = STR.BAR 172; RUG.CON 93.
 + GOAR 663; TAK 17; TRE.EU2 130; JAC.MES 26.4;
 DUN 24; GEO 170,180; ROM 239; PAP 233,540; ZER
 311,328.

157. 1) *Χειροτονία επισκόπου.*
 2) *Μετὰ τὸ τρισάγιον, ὅτε κατέλθωσιν οἱ ψάλται ἐκ τοῦ ἄμβωνος, ἴσταται ὁ ἀρχιεπίσκοπος εἰς τὴν κρηπίδα ἔμπροσθεν τῆς ἀγίας τραπέζης, καὶ ἐπίδοται αὐτῷ χάριτος ἐν ᾧ γέγραπται·*
 3) *Ἡ θεία χάρις ἥ πάντοτε τὰ ἀσθενῆ θεραπεύουσα καὶ // τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦσα, προχειρίζεται 159^v ὁ δεῖνα, τὸν θεοφιλέστατον πρεσβύτερον, εἰς ἐπίσκοπον. Εὐξώμεθα οὖν, ἵνα ἔλθῃ ἐπ' αὐτὸν ἡ χάρις τοῦ ἁγίου Πνεύματος.*
 4) *Καὶ ἀναγινώσκει, ἀκηκοότων²³⁰ πάντων, ἔχων τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ χειροτονουμένου.*
 5) *Καὶ μετὰ τὸ ἀν[αγν]ωσθῆναι τὸ "Ἡ θεία χάρις", λέγει ὁ λαὸς τὸ "Κύριε ἐλέησον" τρίτον.*
 6) *Καὶ ἀναπτύσσων ὁ ἀρχιεπίσκοπος τὸ εὐαγγέλιον, ἐπιτίθῃσιν αὐτὸ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ τὸν τράχηλον, παρεστώτων καὶ ἄλλων ἐπισκόπων καὶ ἐφαπτομένων αὐτῶν τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου.*
 7) *Καὶ ποιῶν σταυροὺς // τρεῖς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν 160^f αὐτοῦ καὶ ἐπιτιθεὶς αὐτῷ τὴν χεῖρα, ἐπεύχεται ταῦτα·*
 ρκγ' 8) *Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ νομοθετήσας ἡμῖν διὰ τοῦ πανευφήμου σου ἀποστόλου Παύλου βαθμῶν*

²³⁰ Sic cod. per ἀκούοντων.

καὶ ταγμάτων τάξιν εἰς τὸ ἐξυπηρετεῖσθαι καὶ
 λειτουργεῖν τοῖς σεπτοῖς καὶ ἀχράντοις σου μυ-
 στηρίοις ἐν τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ, πρῶτον
 ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκά-
 λους^b. αὐτός, Δέσποτα τῶν ἀπάντων^c, καὶ τοῦτον
 τὸν ψηφισθέντα ὑπεισελθεῖν // τῷ εὐαγγελίῳ²³¹ 160^v
 καὶ τῇ ἀρχιερατικῇ ἀξίᾳ διὰ τῆς χειρὸς ἐμοῦ τοῦ
 ἁμαρτωλοῦ καὶ τῶν συμπαρόντων λειτουργῶν καὶ
 συνεπισκόπων, τῇ ἐπιφοιτήσει καὶ δυνάμει καὶ
 χάριτι τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος ἐνίσχυσον, ὡς
 ἐνίσχυσας τοὺς ἁγίους σου προφήτας, ὡς ἔχρισας
 τοὺς βασιλεῖς, ὡς ἠγίαςας τοὺς ἀρχιερεῖς, καὶ
 ἀνεπίληπτον αὐτοῦ τὴν ἀρχιερωσύνην ἀπόδειξον,
 καὶ πάση σεμνότητι^d κατακοσμῶν, ἅγιον ἀνάδειξον
 εἰς τὸ ἄξιον^{231a} γενέσθαι τοῦ αἰτεῖν σε // τὰ 161^r
 πρὸς σωτηρίαν τοῦ λαοῦ^e καὶ ὑπακούειν αὐτῷ²³².

“Ὅτι ἠγίασται σου τὸ ὄνομα, δεδόξασται
 σου ἡ βασ<ιλεία>.

^a Dan 9,15; ^b 1 Cor 12,28; ^c cfr. Sap 8,3; Job 5,8;
^d 1 Tim 3,4; ^e cfr. Hab 3,13.

= MOR.ORD 65; STR.BAR 173-175; TRE.EU1 237.

+ GOAR 250; MOR.ORD 74,89; HAB 67,317; TAK 68;
 JAC.MES 31.1; DUN 37; ROM 138; PAP 125; ZER
 167,179.

²³¹ Cfr. i codici: S956; S959, 124^r; BOD, 152^v; G01, 40^r;
 V1970, 200^r che leggono: τῷ εὐαγγελικῷ ζυγῷ.

^{231a} Cod. e BOD, 152^v ἅγιον, corretto secondo S959, 124^v;
 V1970, 200^v; G01, 40^r.

²³² Spazio vuoto di tre lettere nel formato del testo per
 la rubrica: Ἐκφῶ<νησις>.

158. 1) Καὶ μετὰ τὸ "Ἀμήν", ποιεῖ εὐχὴν τοῦ διακόνου²³³ εἰς τῶν παρεστώτων ἐπισκόπων οὕτως·
- 2) Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.
- 3) Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν^a ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν>.
- 4) Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν>.
- 5) Ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν τοῦ δε[Ἷνα], ἱερωσύνης, ἀντιλήψεως, διαμονῆς, εἰρήνης καὶ σωτηρίας αὐτοῦ καὶ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν>.
- 6) Ὑπὲρ τοῦ νῦν προχειριζομένου ἐπισκόπου τοῦ δε[Ἷνα] καὶ τῆς σωτηρίας αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν>.
- 7) Ὅπως ὁ φιλόδοξος Θεὸς ἡμῶν ἄσπιλον // καὶ 161^v
ἀμώμητον αὐτῷ τὴν ἀρχιερωσύνην χαρίσεται, δεηθῶμεν>.
- 8) Ὑπὲρ τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ θεοφυλάκτου ἡμῶν βασιλέως.
- 9) Ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης.
- 10) Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς.
- 11) Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον.
- 12) Τῆς παναγίας, ἀχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου.
- 13) Καὶ ἐν τῷ γίνεσθαι τὴν εὐχὴν ταύτην ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου, ἔχων ὁμοίως τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ χειροτονουμένου, ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἐπεύ-

²³³ Cod. ο διακονος; cfr. BOD, 152^v; V1970, 200^r: εὐχ<ήν> διακό<νου>.

χεται οὕτως·

<ρκδ>14) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^b, ὁ διὰ τὸ μὴ δύνασθαι τὴν ἀνθρώπου φύσιν τὴν τῆς θεότητος ὑπενεγκεῖν οὐσίαν, τῇ σῆ οἰκονομία ὁμοιοπαθεῖς ἡμῖν διδασκάλους καταστήσας // τὸν σὸν ἐπέχοντα θρόνον εἰς 162^f τὸ ἀναφέρειν σοι θυσίαν^c καὶ προσφορὰν ὑπὲρ παντὸς τοῦ λαοῦ σου^d. σύ, Κύριε, καὶ τοῦτον τὸν ἀναδειχθέντα οἰκονόμον τῆς ἀρχιερατικῆς χάριτος ποίησον γενέσθαι μιμητὴν σοῦ τοῦ ἀληθινοῦ ποιμένος, τιθέντα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν προβάτων^e σου, ὁδηγὸν τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει, παιδευτὴν ἀφρόνων^f, φωστῆρα ἐν κόσμῳ^g, ἵνα καταρτίσας τὰς ψυχὰς τὰς ἐνπιστευθείσας αὐτῷ ἐπὶ τῆς // παρούσης ζωῆς, παραστή τῷ βήματί σου^h 162^v ἀκαταισχύντως καὶ τὸν μέγαν μισθὸν λήψεται ὃν ἠτοίμασας τοῖς ἀθλήσασιν ὑπὲρ τοῦ κηρύγματος τοῦ εὐαγγελίου σου. Ἐκφά<νησις>. Σὸν γάρ ἐστιν τὸ ἐλεεῖν καὶ σφῆ<ειν>.

- 15) Καὶ μετὰ τὸ "Ἀμήν", ἐπαίρει τὸ εὐαγγέλιον ὁ πατριάρχης καὶ ἀποτίθεται αὐτὸ ἐν τῇ ἀγίᾳ τραπέζῃ.
- 16) Καὶ τότε ἐπιτίθουσιν τὸ ὠμοφόριον τῷ χειροτονηθέντι, καὶ ἀσπάζεται αὐτὸν αὐτὸς καὶ πάντες οἱ ἐπίσκοποι.
- 17) Καὶ συνανέρχεται ὁ ἀρχιεπίσκοπος εἰς τὸ σύνθρονον καὶ τελεῖται λοιπὸν πᾶσα ἡ λειτουργία.

^a Cfr. 1 Petr 1,9; ^b Dan 9,15 (Theodot.); ^c Hebr 7, 27; ^d cfr. Eph 5,2; 1o 11,50; ^e 1o 10,15; ^f Rom 2, 19-20; ^g Philipp 2,15; ^h cfr. Rom 14,10.

+ GOAR 250; MOR.ORD 75,90; HAB 69,318; TAK 70;
JAC.MES 31.3; DUN 38; ROM 139; PAP 126; ZER
168,180.

159. 1) Ἐπὶ χειροτονία πρεσβυτέρου.
- 2) Μετὰ τὸ εἰσενεχθῆναι τὰ ἅγια δῶρα // καὶ ἀποτε- 163^f
θῆναι ἐν τῇ ἀγίᾳ τραπέζῃ, καὶ πληρωθῆναι τὸν
μυστικὸν ὕμνον, τὸ "Οἶ τὰ Χερουβίμ", ἐπιδίδοται
τῷ ἀρχιεπισκόπῳ ὁ πρὸς [σ]υνήθειαν χάρις, ἐν ᾧ
γέγραπται· "Ἡ θεία χάρις".
- 3) Καὶ ἀναγινωσκομένου αὐτοῦ εἰς ἐπήκοον πάντων,
προσάγεται ὁ μέλλων χειροτονεῖσθαι, καὶ τούτου
γόνυ κλίνοντος, ποιῶν σταυροὺς γ' ἐπὶ τὴν κεφα-
λὴν αὐτοῦ, καὶ ἔχων ἐπικειμένην τὴν χεῖρα, ἐπ-
εύχεται ταῦτα·
- ρκε' 4) Ὁ Θεὸς ὁ ἄναρχος καὶ ἀτελεύτητος, ὁ πάσης κτί-
σεως πρεσβύτατος ὑπάρχων, ὁ τῇ προσηγορίᾳ²³⁴
τοῦ πρεσβυτέρου τιμήσας τοὺς ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ
ἀξιοθέντας ἱερουργεῖν τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθεί-
ας^a. αὐτός, Δέσποτα // τῶν ἀπάντων^b, καὶ τοῦτον 163^v
ὄν ἐδοκίμασας προχειρισθῆναι παρ' ἐμοῦ ἐν ἀμωμή-
τῳ πολιτείᾳ καὶ ἀκλινεῖ τῇ πίστει^c, εὐδόκησον
ὑποδέξασθαι τὴν μεγάλην ταύτην χάριν^d τοῦ ἀγί-
ου σου Πνεύματος, καὶ τέλειον ἀνάδειξον δοῦλόν
σου ἐν πᾶσιν εὐαρεστοῦντά σοι, καὶ ἀξίως πολι-
τευόμενον^e τῆς δωρηθείσης <αὐτῷ ὑπὸ τῆς σῆς>²³⁵

²³⁴ Cod. προσήγορή.

²³⁵ Supplito da PC213, 28^f; BOD, 150^f; O434, 95^f e G01,
41^v.

προγνωστικῆς δυνάμεως μεγάλης ταύτης ἱερατικῆς τιμῆς.

“Οτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἔστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καί^f.”

^a Eph 1,13; ^b cfr. Job 5,8; Sap 8,3; ^c cfr. Hebr 10, 23; ^d Act 4,33; ^e Philipp 1,27; ^f Mt 6,13.

= MOR.ORD 66; STR.BAR 178-179; TRE.EU1 230.

+ GOAR 242; MOR.ORD 76,87; HAB 107,313; TAK 52; JAC.MES 30.1; DUN 39; THI 154; ROM 135; PAP 123; ZER 164.

160. 1) Καὶ ποιεῖ εἷς τῶν πρεσβυτέρων εὐχὴν διακόνου οὕτως //
- 2) Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. 164^f
- 3) Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας.
- 4) Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου.
- 5) Ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν τοῦ δε[ῖνα], ἱερωσύνης, ἀντιλήψεως, διαμονῆς, εἰρήνης καὶ σωτηρίας αὐτοῦ, καὶ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμε<ν>.
- 6) Ὑπὲρ τοῦ δε[ῖνα], τοῦ νῦν προχειριζομένου πρεσβυτέρου, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.
- 7) Ὅπως ὁ φιλόανθρωπος Θεὸς ἄσπιλον καὶ ἀμόμητον αὐτῷ τὴν ἱερωσύνην χαρίσεται, δεηθῶμεν>.
- 8) Ὑπὲρ τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ θεοφυλάκτου ἡμῶν βασιλέως, καὶ τὰ ἐξ[ῆς].
- 9) Καὶ ἐν τῷ γίνεσθαι τὴν εὐχὴν ταύτην ὑπὸ τοῦ πρεσβυτέρου, ἔχων ὁμοίως τὴν χεῖρα ὁ ἀρχιεπί-

σκοπος ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ χειροτονουμένου²³⁶,
ἐπεύχεται οὕτως· //

- ρκς' 10) Ὁ Θεὸς ὁ μέγας^a ἐν δυνάμει, καὶ ἀνεξιχνίαστος 164^v
ἐν συνέσει²³⁷, ὁ θαυμαστός ἐν βουλαῖς ὑπὲρ τοὺς
υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων^b. αὐτός, Κύριε, καὶ τοῦτον
ὃν ἠυδόκησας τὸν τοῦ πρεσβυτερίου ὑπεισελθεῖν
βαθμόν, πλήρωσον τῆς τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος
δωρεᾶς, ἵνα γένηται ἄξιος παραστῆναι ἀμέμπτως
τῷ θυσιαστηρίῳ σου^c, κηρύσσειν τὸ εὐαγγέλιον
τῆς σωτηρίας^d σου, ἱερουγεῖν τὸν λόγον τῆς ἀλη-
θείας σου^e, προσφέρειν σοι δῶρα καὶ θυσίας
πνευματικὰς^f, ἀνακαινίζειν τὸν λα-/-όν σου διὰ 165^f
τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας^g, ὅπως καὶ αὐτὸς
ὑπαντήσας ἐν τῇ δευτέρᾳ ἐπιδημίᾳ τοῦ μεγάλου
Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ^h τοῦ μονο-
γενοῦς σου Υἱοῦ, δέξηται τὸν μισθὸν τῆς ἀγαθῆς
οἰκονομίας τοῦ οἰκείου τάγματος ἐν τῷ πλήθει
τῆς ἀγαθότητός σου. Ἐκφώ<νησις>· Ὅτι ἠυλόγη-
ται καὶ δεδόξασται²³⁸ τὸ πάντιμον καὶ μεγ<αλο-
πρεπές>.
- 11) Καὶ μετὰ τὸ "Ἀμήν", φέρει τὸ ὀπισθεν τοῦ ὠρα-
ρίου αὐτοῦ ἐπὶ τὰ ἔμπροσθεν, καὶ ἐνδύει αὐτὸν
τὸ φελῶνιν²³⁹ αὐτοῦ, καὶ διδοὺς αὐτῷ ἀγάπην,
ἰσιτᾶ αὐτὸν μετὰ τῶν λοιπῶν πρεσβυτέρων.

²³⁶ Cod. χειροτονημενου.

²³⁷ Cod. συνέιση.

²³⁸ Cod. δεδοξασται.

²³⁹ Cod. φελῶνιν, cfr. JAC.MBS 30.4.

- 12) Καὶ τότε λέγει ὁ διάκονος· Πληρώσωμεν // τὴν 165^v
δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.
- 13) Καὶ ὅτε ἐπαρθῆ τὸ καταπέτασμα τῶν ἁγίων δώρων
καὶ εἶπῃ ὁ λαὸς τὸ "Ἄξιον καὶ δίκαιον", τότε ὁ
ἀρχιεπίσκοπος ἐπιδίδωσιν τῷ χειροτονηθέντι
πρεσβυτέρῳ ἓνα ἄρτον ἐκ τοῦ δίσκου εἰς τὰς χεῖ-
ρας αὐτοῦ, καὶ κλίνει αὐτὸν ἐπάνω τῆς ἁγίας
τραπέζης κρατοῦντα τὸν ἐπιδουθέντα αὐτῷ ἄρτον ἐν
ταῖς χερσίν, καὶ ἐπιτιθέντα τὴν κεφαλὴν ἐπάνω
αὐτοῦ, καὶ μένοντα οὕτως μέχρι τοῦ ῥηθῆναι²⁴⁰.
"Τὰ ἔγια τοῖς ἁγίοις".
- 14) Καὶ τότε ἀποδίδωσιν τὸν ἄρτον ὁ χειροτονη{σ}-
θεὶς τῷ ἀρχιεπισκόπῳ, καὶ κοινωνεῖ πρῶτος τῶν
λοιπῶν πρεσβυτέρων, μεταλαμβάνων καὶ τοῦ ἁγίου
αἵματος παρ' αὐτοῦ τοῦ χειροτονησαντος αὐτόν. //

^a Deut 7,21; ^b cfr. Ps 44,3; ^c cfr. Deut 10,8; ^d Eph
1,13; ^e ibid.; ^f cfr. Hebr 5,1; ^g 1 Petr 2,5; ^h Tit 3,
5; ^h Tit 2,13.

= MOR.ORD 67; STR.BAR 180-181; TRE.EU1 231.

+ GOAR 243; MOR.ORD 76,88; HAB 108,314; TAK 54;
JAC.MES 30.3; DUN 40; THI 155; ROM 136; PAP
123; ZER 165.

161. 1) Ἐπὶ χειροτονίᾳ διακόνου.

166^r

2) Μετὰ τὸ γίνεσθαι τὴν ἁγίαν ἀναφορὰν καὶ ἀνοιγῆ-
ναι τὰς θύρας, πρὶν ἢ εἰπεῖν τὸν διάκονον "Πάν-
των τῶν ἁγίων", προσάγεται ὁ μέλλων χειροτονεῖ-

²⁴⁰ Cod. ρεθηναι.

σθαι διάκονος τῷ ἀρχιεπισκόπῳ.

3) Καὶ μετὰ τὸ ρηθῆναι "Ἡ θεία χάρις", γονυκλιτεῖ ὁ χειροτονούμενος, καὶ ποιῶν γ' σταυροῦς ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπιθεὶς αὐτῷ τὴν χεῖρα, ἐπεύχεται οὕτως·

ρκζ' 4) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ τῇ προγνώσει τῇ σῆ τὴν τοῦ ἀγίου σου Πνεύματος χορηγίαν καταπέμπων ἐπὶ τοὺς ὠρισμένους ὑπὸ τῆς σῆς ἀνεξιχνιάστου δυνάμεως λειτουργοὺς γενέσθαι, <καὶ>²⁴¹ ἐξυπηρετεῖσθαι // τοῖς ἀχράντοις σου μυστηρίοις· αὐτός, 166^v Δέσποτα, καὶ τοῦτον ὃν ἠυδόκησας προχειρισθῆναι παρ' ἐμοῦ εἰς τὴν τῆς διακονίας λειτουργίαν, ἐν πάσῃ σεμνότητι^b διαφύλαξον, ἔχοντα τὸ μυστήριον τῆς πίστεως ἐν καθαρχᾷ συνειδήσει^c, δώρησαι δὲ αὐτῷ τὴν χάριν ἣν ἔδωκας Στεφάνῳ τῷ πρωτομάρτυρί σου, καὶ ὃν ἐκάλεσας πρῶτον εἰς τὸ ἔργον τῆς διακονίας σου^d, καὶ καταξίωσον αὐτὸν κατὰ τὸ σοὶ εὐάρεστον, οἰκονομῆσαι τὸν πα<ρὰ> τῆς σῆς ἀγαθότητος δεδωρημένον αὐτῷ // βαθμόν· οἱ γὰρ 167^f καλῶς διακονήσαντες, βαθμὸν ἑαυτοῖς καλὸν περιποιῶνται^e, καὶ τέλειον ἀνάδειξον δοῦλόν σου.

Ἔστι σου ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύ<ναμις>^f.

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b 1 Tim 2,2; 3,4; ^c 1 Tim 3,9; ^d cfr. Act 6,5; ^e 1 Tim 3,13; ^f Mt 6,13.

= MOR.ORD 68; STR.BAR 182-183; TRE.EU1 222.

+ GOAR 208; MOR.ORD 78,85; HAB 180,309; TAK 48; JAC.MES 28.1; DUN 43; THI 156; ROM 132; PAP 120; ZER 160.

162. 1) Καὶ ποιεῖ εἷς τῶν διακόνων εὐχὴν·
- 2) Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.
- 3) Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν^a ἡμῶν, τοῦ Κυρίου.
- 4) Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου.
- 5) Ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν τοῦ δε[ίνα], ἱερωσύνης, ἀντιλήψεως καὶ διαμονῆς, εἰρήνης καὶ σωτηρίας αὐτοῦ, καὶ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου.
- 6) Ὑπὲρ τοῦ δε[ίνα] τοῦ νῦν προχειριζομένου διακόνου καὶ τῆς σωτηρίας αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου.
- 7) Ὅπως ὁ φιλόανθρωπος Θεὸς ἄσπιλον καὶ ἀμώμητον αὐτῷ τὴν διακονίαν χαρίσεται, δεηθῶμεν·.
- 8) Ὑπὲρ τοῦ εὐσεβεστάτου ἡμῶν βασιλέως, καὶ τὰ λοιπά. //
- 9) Καὶ ἐν τῷ γίνεσθαι²⁴² ταύτην τὴν εὐχὴν ὑπὸ τοῦ 167^v διακόνου, ἔχων ὁμοίως τὴν χεῖρα ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ χειροτονουμένου, ἐπεύχεται οὕτως·
- ρκη' 10) Ὁ Θεὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν^b, ὁ τῇ ἀφθάρτῳ φωνῇ τοῖς ἀποστόλοις σου θεσπίσας, καὶ πρῶτον αὐτὸν κηρύξας τὸν τοῦ διακόνου ἀποπληροῦντα ἔργον καθῶς γέγραπται ἐν τῷ ἀγίῳ εὐαγγελίῳ σου· "ὅστις θέλει ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔστω ὑμῶν διάκονος^c". σύ, Δέσποτα τῶν ἀπάντων^d, καὶ τοῦτον τὸν δοῦλόν σου ὃν κατηξίωσα<ς> // εἰς τὴν τοῦ διακόνου 168^f ὑπεισελθεῖν λειτουργίαν, πλήρωσον πάσης πίστεως

²⁴² Cod. γίνεσθεν.

καὶ ἀγάπης καὶ δυνάμεως^ε καὶ ἀγιασμοῦ, τῇ ἐπιφοιτήσει τοῦ ζωοποιοῦ σου Πνεύματος· οὐ γὰρ ἐν τῇ ἐπιθέσει τῶν ἐμῶν χειρῶν, ἀλλ' ἐν ἐπισκοπῇ^φ τῶν πλουσίων σου οἰκτιρῶν δίδεται χάρις τοῖς ἀξιόις σου, ἵνα πάσης ἀμαρτίας ἐκτὸς γενόμενος, ἐν τῇ φοβερᾷ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως^ε ἀμέμπτως σοι παραστή, καὶ τὸν μισθὸν τὸν ἀδιάφευστον τῆς σῆς ἐπαγγελίας // λήψεται.

168^v

Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, Θεὸς τοῦ ἐλεεῖν καὶ σῶζειν.

- 11) Καὶ μετὰ τὸ "Ἀμήν", ἐπαίρεται τὸ φελῶνιν²⁴³ τοῦ χειροτονουμένου, καὶ ἐπιτίθησιν αὐτῷ τὸ ὠράριον, καὶ διδοὺς αὐτῷ ἀγάπην, ἐπιδίδωσιν αὐτῷ τὸ ἅγιον ῥιπίδιον καὶ ἰσιϕ αὐτὸν ῥιπίζοντα ἐν τῇ θείᾳ τραπέζῃ τὰ ἅγια δῶρα.
- 12) Καὶ τότε ὁ ἐν τῷ ἄμβωνι ἐστὼς διάκονος λέγει· Πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύ<σαντες>, καὶ τὰ λοιπά.
- 13) Καὶ μετὰ τὸ μεταλαβεῖν τοῦ ἁγίου σώματος καὶ τοῦ τιμίου αἵμα[τος] τὸν χειροτονηθέντα, ἐπιδίδωσιν αὐτῷ ὁ ἀρχιεπίσκοπος τὸ ἅγιον ποτήριον, ὅπερ κατέχων²⁴⁴, μεταδίδωσιν τοῖς προσερχομένοις τοῦ ἁγίου αἵματος.
- 14) Ταῦτα μὲν ὅτε τελεία γίνεται, ἐπεὶ δὲ ἕξεστιν τὴν τοῦ διακόνου καὶ τῆς διακονίσεως χειροτονίαν // καὶ ἐπὶ τελείας προσκομιδῆς καὶ ἐπὶ προη- 169^f γιασμένων γίνεσθαι.

²⁴³ Cod. φελῶνιν, cfr. JAC.MES 28.4.

²⁴⁴ Cod. κατεχεχων.

15) "Ότε ἐπὶ προηγιασμένων γίνεται ἡ τοιαύτη χειροτονία, εἰσέρχεται ὁ ἀρχιερεὺς καὶ ἴσεται ἔμπροσθεν τῆς ἀγίας τραπέζης, καὶ παρεστῶτος τοῦ μέλλοντος χειροτονεῖσθαι διακόνου, ἐκφω<νεῖ> τὸ "Ἡ θεία χάρις" καὶ τὰ λοιπά, ποιῶν αὐτὸν γονυκλιτῆσαι.

16) Καὶ πάντα κατὰ τὴν προαναφερομένην τάξιν γίνεται ἐπ' αὐτῷ μέχρι τῆς ἀπολύσεως.

^aCfr. 1 Petr 1,9; ^bPs 78,9; ^ccfr. Mc 9,35; ^dcfr. Job 5,8; Sap 8,3; ^e1 Tim 1,14; 2 Tim 1,7; ^fGen 50,25; ^gcfr. Mt 10,15 et a.

= MOR.ORD 68; STR.BAR 184-185; TRE.EUI 225.

+ GOAR 209; MOR.ORD 79,86; HAB 181,310; TAK 70; JAC.MES 28,3; DUN 45; THI 157; ROM 133; PAP 121; ZER 161.

163. 1) Εὐχὴ ἐπὶ χειροτονία διακονίσεως.

2) Μετὰ τὸ γενέσθαι²⁴⁵ τὴν ἀγίαν ἀναφορὰν καὶ ἀνοιγῆναι τὰς θύρας, πρὶν ἢ εἰπεῖν τὸν διάκονον "Πάντων τῶν ἀγίων", προσφέρεται ἡ μέλλουσα χειροτονεῖσθαι²⁴⁶ // τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ ἐκφωνῶν τὸ 169^v "Ἡ θεία χάρις", κλινοῦσης αὐτῆς τὴν κεφαλὴν, ἐπιτίθησιν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, καὶ ποιῶν σταυροῦς τρεῖς ἐπεύχεται ταῦτα:

ρκθ' 3) Ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος καὶ παντοδύναμος, ὁ διὰ τῆς ἐκ παρθένου κατὰ σάρκα γεννήσεως^a τοῦ μονογενοῦς

²⁴⁵ Cod. γίνεσθαι, corretto secondo PC213, 30^r; BOD, 145^v e 147^v; V1872, 44^r e 47^v; G01, 43^v e 45^r.

²⁴⁶ Cod. χειροτνήσθαι.

σου Υίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν {δ} ἀγιάσας τὸ θῆλυ, καὶ οὐκ ἀνδράσιν μόνον, ἀλλὰ καὶ γυναιξὶν δωρησάμενος τὴν χάριν καὶ τὴν ἐπιφοίτησιν τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος· αὐτὸς καὶ νῦν, Δέσποτα, ἔφιδε ἐπὶ τὴν δούλην σου ταύτην, καὶ // προσκάλεσαι αὐτὴν 170^f εἰς τὸ ἔργον τῆς διακονίας σου, καὶ κατάπεμψον αὐτῇ τὴν πλουσίαν δωρεὰν τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος^b, διαφυλάττων αὐτὴν ἐν ὀρθοδόξῳ πίστει, ἐν ἀμέμπτῳ πολιτείᾳ, κατὰ τὸ σοὶ εὐάρεστον^c, τὴν ἑαυτῆς λειτουργίαν διὰ παντὸς ἐκπληροῦσαν.

“Ὅτι πρέπει σοὶ πᾶσα δόξα, τιμὴ^d.

^a Cfr. Gal 4,29; ^b cfr. Act 2,38; ^c cfr. Eph 5,10;
^d cfr. 1 Tim 1,17.

= GOAR 218; MOR.ORD 69; STR.BAR 186-187; THE 578.

+ MOR.ORD 80,89; JAC.MES 29.1; DUN 47.

164. 1) Καὶ μετὰ τὸ "Ἀμήν", ποιεῖ εἰς τῶν διακόνων εὐχὴν οὕτως·
- 2) Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.
- 3) Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης.
- 4) Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κό<σμου>.
- 5) Ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν τοῦ δε[ίνα], ἱερωσύνης, ἀντιλήψεως, διαμονῆς, // εἰρήνης καὶ σωτηρίας αὐτοῦ καὶ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτοῦ. 170^v
- 6) Ὑπὲρ τῆς δε[ίνα], τῆς νῦν προχειριζομένης διακονίσης²⁴⁷ καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῆς.

²⁴⁷ Cod. διακ... l'abbreviazione solita per διάκονος.

- 7) Ὅπως ὁ φιλόανθρωπος Θεὸς ἡμῶν ἄσπιλον καὶ ἀμώμητον αὐτῇ τὴν διακονίαν χαρίσεται, τοῦ Κυρίου.
- 8) Ὑπὲρ τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ θεοφυλάκτου ἡμῶν βασιλέως.
- 9) Καὶ ἐν τῷ γίνεσθαι ταύτην τὴν εὐχὴν ὑπὸ τοῦ διακόνου, ἔχων ὁμοίως ὁ ἀρχιεπίσκοπος τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῆς χειροτονουμένης, ἐπεύχεται οὕτως:
- ρλ' 10) Δέσποτα Κύριε, ὁ μηδὲ γυναῖκας ἀναθεμένας ἑαυτὰς καὶ βουληθείσας²⁴⁸ καθ' ὃ προσῆκεν λειτουργεῖν τοῖς ἁγίοις οἴκοις²⁴⁹ σου ἀποβαλόμενος, // ἀλλὰ ταύτας ἐν τάξει λειτουργῶν προσδεξάμενος, 171^f
 δώρησαι τὴν χάριν τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος καὶ τῇ δούλῃ σου ταύτῃ τῇ βουληθείσῃ ἀναθεῖναι σοὶ ἑαυτὴν<ν> καὶ τὴν τῆς διακονίας ἀποπληρῶσαι χρείαν²⁵⁰, ὡς ἔδωκας τὴν χάριν τῆς διακονίας σου Φοίβῃ^a, ἣν ἐκάλεσας εἰς τὸ ἔργον τῆς λειτουργίας· παράσχου δὲ αὐτῇ, ὁ Θεός, ἀκατακρίτως προσκαρτερεῖν τοῖς ἁγίοις ναοῖς σου, ἐπιμελεῖσθαι τῆς οἰκείας πολιτείας, σωφροσύνης δὲ μάλιστα, καὶ τελείαν ἀνάδειξον // δούλην σου, ἵνα 171^v
 καὶ αὐτὴ παρεστῶσα²⁵¹ τῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ σου^b, ἄξιον τῆς ἀγαθῆς πολιτείας ἀπολήψεται τὸν

²⁴⁸ Cod. βουληθεια, corretto secondo S956; PC213, 33^f; BOD, 148^v; G01, 45^v.

²⁴⁹ Cod. οἴκειοις.

²⁵⁰ Cod. χάριν, corretto secondo S956; PC213, 33^f; BOD, 148^f, V1872, 48^v; G01, 45^v.

^a Cod. παραστῶσα.

μισθόν^c.

Ἐλέει καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου
Υἱοῦ, μεθ' <οὔ>.

- 11) Καὶ μετὰ τὸ "Ἀμήν", περιτίθησιν τῷ τραχήλῳ αὐ-
τῆς ὑποκάτωθεν τοῦ μαφορίου τὸ διακονικὸν ὠρά-
ριον, φέρων ἔμπροσθεν τὰς δύο ἀρχάς.
- 12) Καὶ τότε [ὁ] ἐν τῷ ἄμβωνι ἐστὼς [διάκονος]²⁵²
λέγει· "Πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες", καὶ
τὰ λοιπά.
- 13) Μετὰ τὸ μεταλαβεῖν αὐτὴν τοῦ ἁγίου σώματος καὶ
τοῦ τιμίου αἵματος, ἐπιδίδωσιν αὐτῇ ὁ ἀρχιεπί-
σκοπος τὸ ἅγιον ποτήριον, ὅπερ δεχομένη, ἀποτί-
θεται ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ. //

^aCfr. Rom 16,1; ^b2 Cor 5,10; ^ccfr. Lc 10,7.

= GOAR 218; MOR.ORD 70; STR.BAR 188-189; THE 579.

+ MOR.ORD 80,100; JAC.MES 29.3; DUN 47.

165. 1) Εὐχὴ ἐπὶ χειροτονία ὑποδιακόνου. 172^f
- 2) Εἰσερχομένου τοῦ ἐπισκόπου ἐν τῷ διακονικῷ καὶ
ἰσταμένου ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας τραπέζης, προσφέ-
ρεται αὐτῷ ὁ χειροτονούμενος, καὶ ἐπιτιθεῖς ἐπὶ
τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ τὴν χεῖρα, σφραγίζει καὶ ἐπ-
εύχεται οὕτως·
- ρλα' 3) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ διὰ τοῦ ἔνδς καὶ τοῦ <αὐ-
τοῦ>²⁵³ ἁγίου Πνεύματος διαιρῶν ἐκάστῳ^b ὧν ἔξε-

²⁵²Cfr. n. 162.12.

²⁵³Supplito da S956; PC213, 34^f; BOD, 144^v; G01, 46^f.

λέξω τὰ σὰ χαρίσματα, ὃ τὰ πράγματα διάφορα τῇ ἐκκλησίᾳ σου δωρησάμενος, βαθμοὺς^c λειτουργίας καταστησάμενος²⁵⁴ ἐν αὐτῇ πρὸς ὑπηρεσίαν τῶν ἁγίων σου καὶ ἀχράντων μυστηρίων, ὃ τῇ σῇ ἀρρήτῳ προγνώσει ὄρισας καὶ τοῦτον // τὸν δοῦλόν σου 172^v
 σου ἄξιον εἶναι τοῦ ὑπηρετεῖν τῇ ἁγίᾳ σου ἐκκλησίᾳ· αὐτός, Δέσποτα, ἀκατάγνωστον^d ἐν πᾶσιν διαφύλαξον, καὶ δὸς αὐτῷ ἀγαπᾶν εὐπρέπειαν οἴκου σου^e, παρεστάναι ταῖς θύραις τοῦ ναοῦ^f τοῦ ἁγίου σου, ἀνάπτειν λύχνους^g σκηνώματος δόξης σου^h, καὶ καταφύτευσον αὐτὸν ἐν τῇ ἁγίᾳ σου ἐκκλησίᾳ ὡς ἐλαίαν κατάκαρπονⁱ καρποφοροῦντα καρπὸν δικαιοσύνης^j, καὶ τέλειον ἀνάδειξον δοῦλον σου ἐν καιρῷ^k τῆς παρουσίας σου τῆς τῶν // εὐα- 173^r
 ρεστησάντων σοι ἀπολαύοντα ἀμοιβῆς.

“Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καί^k.”

- 4) Καὶ μετὰ τὸ "Ἀμήν", λέγει ὁ γινόμενος ὑποδιάκονος γ'. "Ὅσοι πιστοί"²⁵⁵.
- 5) Καὶ δίδωσι νίψασθαι τῷ χειροτονοῦντι αὐτὸν ἐπισκόπῳ, καὶ οὕτως μεταλαμβάνει παρ' αὐτοῦ τῆς ζωοποιοῦ κοινωνίας.

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b 1 Cor 12,11; ^c cfr. 1 Tim 3,

²⁵⁴ Cod. καταστησαμενους.

²⁵⁵ Per l'uso di "Ὅσοι πιστοί" da parte degli suddiaconi cfr. DMITR I, Kiev 1895, 171 e v. A. JACOB, *La traduction de la Liturgie de s. Jean Chrysostome par Léon Toscan. Edition critique, OCP 32* (1966), 144; Id., *La célébration de l'anaphore à Byzance d'après le témoignage de Léon Toscan, OCP 35* (1969), 254.

13; ^d cfr. Tit 2,8; ^e Ps 25,8; ^f cfr. Deut 18,5;
^g cfr. Ex 30,8; ^h Ps 25,8; ⁱ Ps 51,10; ^j Jac 3,18; ^k Mt
 6,13.

= MOR.ORD 71; STR.BAR 190; TRE.EUI 219.

+ GOAR 203; MOR.ORD 81,84; HAB 54, 306; TAK 47;
 JAC.MES 27; DUN 49; ROM 130; THI 159; PAP 119;
 ZER 187.

166. 1) *Εὐχὴ ἐπὶ προχειρίσεως ἀναγνώστου καὶ ψάλτου.*
 2) *Μετὰ τὸ καρῆναι τὸν ἔχοντα προχειρισθῆναι εἰς ἀναγνώστην ἢ ψάλτην, προσάγεται τῷ χειροτονοῦντι ἐπισκόπῳ, καὶ ἐπιτιθεῖς τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ σφραγίζων αὐτόν, ἐπεύχεται οὕτως:*
 ρλβ' 3) *Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ^a, ἔκλεξαι τὸν δοῦλόν σου // τοῦτον καὶ ἀγίασον αὐτόν καὶ καταξίωσον 173^v μετὰ πάσης σοφίας καὶ συνέσεως^b τῶν θείων σου λογίων τὴν μελέτην καὶ τὴν ἀνάγνωσιν ποιεῖσθαι, διαφυλάττων αὐτόν ἐν ἀμέμπτῳ πολιτείᾳ.*
Ἐλέει καὶ οἰκτιροῖς τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' <οὔ>.
 4) *Καὶ μετὰ τὸ "Ἀμήν", δίδοται τῷ ἀναγνώστῃ ἀποστολικὸν βιβλίον καὶ ἀναγινώσκει ὀλίγον, καὶ δίδωσιν αὐτῷ εἰρήνην, τῷ δὲ ψάλτῃ ψαλτήριον καὶ λέγει προκειμένον.*

^a Am 4,13 et a.; ^b Col 1,9.

= MOR.ORD 71; STR.BAR 191; TRE.EUI 218.

+ GOAR 194; MOR.ORD 81,83; HAB 38,305; TAK 46;
 JAC.MES 32; DUN 50; THI 158; ROM 129; PAP 118;
 ZER 186.

167. 1) Εὐχὴ ἐπὶ προχειρίσεως ἡγουμένου ἐν τῷ εὐαγεῖ πατριαρχείῳ.
- 2) Προσάγεται ὁ μέλλων προ-//χειρίζεσθαι, παρόν- 174^f
των²⁵⁶ καὶ πάντων τῶν ψηφισαμένων αὐτὸν μονα-
χῶν.
- 3) Καὶ λέγοντος τοῦ διακόνου "Τοῦ Κυρίου δεηθ<ῶ-
μεν>", ἐπιτίθησιν τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐ-
τοῦ ὁ πατριάρχης, σφραγίζων καὶ ἐπευχόμενος οὕ-
τως·
- ολγ' 4) Ὁ Θεός, ὁ διὰ παντὸς τῆς τῶν ἀνθρώπων σωτηρίας
πρόνοιαν ποιούμενος, ὁ καὶ τὴν λογικὴν ταύτην
ποιόμην ἐπὶ τὸ αὐτὸ εἰς ἓν συναγαγών· αὐτός,
Δέσποτα τῶν ἀπάντων^a, τῇ ἀμετρήτῳ σου φιλανθρω-
πίᾳ ἄμεμπτον αὐτὴν διατήρησον, τὰς σὰς ἐντολὰς
ἀδιαλείπτως φυλάττουσαν^b πρὸς τὸ μὴ ἀπολέσθαι
ἐξ αὐτῆς // ἓν πρόβατον^c καὶ ὑπὸ λύκου τοῦ ἐν- 174^v
αντίου διαφθαρῆναι· καὶ τὸν δοῦλόν σου τοῦτον
δν ἠυδόκησας καταστῆναι ἐπ' αὐτοὺς ἡγούμενον
ἄξιον τῆς σῆς ἀνάδειξον ἀγαθότητος, καὶ πάσαις
ταῖς ἀρεταῖς κατακόσμησον διὰ τῶν οἰκείων ἀγα-
θῶν ἔργων, τύπον τοῖς ὑφ' ἑαυτὸν γινόμενον^d,
ὥστε αὐτοὺς ζηλωτὰς γενέσθαι τῆς ἀμέμπτου αὐτοῦ
πολιτείας καὶ σὺν αὐτῷ ἀκατακρίτως παραστῆναι
τῷ φοβερῷ σου βήματι^e.
- Ἐπιτίθησιν τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ
καὶ λέγει·
"Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις
καὶ ἡ δόξα^f.

²⁵⁶ Cod. παρῶν.

^a Job 5,8; Sap 8,3; ^b cfr. Ps 118,134; ^c cfr. Mt 18,12; ^d cfr. 1 Thess 1,7; 1 Tim 4,12; ^e Rom 14,10; ^f Mt 6,13.

= MOR.ORD 72; STR.BAR 192; TRE.EU1 240.

+ GOAR 395; MOR.ORD 82,103; TAK 61; JAC.MES 34.1; DUN 51; ROM οθ'; PAP 138; ZER 182.

168. 1) Καὶ μετὰ τὸ "Ἀμήν", λέγει· Εἰρήνη πᾶσιν.
 2) Καὶ τοῦ διακόνου λέγοντι[ος] "Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν // τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν", ἐπεύχεται ἄλιν· 175^f
 ρλδ' 3) Κλῖνον, Κύριε, τὸ οὖς σου καὶ ἐπάκουσον τῆς δε-
 ῆσεως ἡμῶν^a, καὶ ἀνάδειξον τὸν δοῦλόν σου τοῦ-
 τον πιστὸν καὶ φρόνιμον οἰκονόμον^b τῆς ἐνπι-
 στευθείσης αὐτῷ ὑπὸ τῆς σῆς χάριτος λογικῆς
 ποιίμνης, ποιοῦντα ἐν πᾶσιν τὸ σὸν θέλημα καὶ
 ἄξιον τῆς ἐπουρανίου σου βασιλείας γενόμενον.
 Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ.
 4) Καὶ μετὰ τὸ "Ἀμήν", ἐπαίρει τὸ περικείμενον
 αὐτῷ παλλίον καὶ περιτίθησιν αὐτῷ ἕτερον, καὶ
 ἀσπαζόμενος αὐτόν, ἀπολύει.

^a Ps 85,1; Esth 4,17h; ^b Lc 12,42.

= MOR.ORD 72; STR.BAR 193; TRE.EU1 241.

+ GOAR 395; MOR.ORD 83,103; TAK 62; JAC.MES 34.2; DUN 52; ROM οθ'; PAP 139; ZER 183.

169. 1) Εὐχὴ ἐπὶ τοῦ λαμβάνειν μέλλοντος σχῆμα μονα-
 χοῦ. //
 ρλε' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ ἄξιός σου εἶναι νομοθε- 175^v

τήσας τοὺς τὰ βιωτικὰ πάντα καταλιπόντας καὶ συγγένειαν καὶ φίλους ἀκολουθοῦντάς σοι, πρόσδεξαι καὶ τὸν δοῦλόν σου τὸν δε[ῖνα] τὸν ἀποταξάμενον πᾶσιν τούτοις κατὰ τὰς θείας σου ἐντολάς, καὶ ὁδήγησον αὐτὸν ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου^b προσπίπτοντά σοι ἀμετεωρίστως· τείχῃσον αὐτὸν τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος εἰς τὸ μὴ δύνασθαι ἐνεργεῖν κατ'αὐτοῦ πᾶσαν ἐναντίαν μηχανήν, ὑπο<μο>νήν // αὐτῷ δωρούμενος πρὸς τὸ 176^f εὐαρεστεῖν σοι διὰ παντός, πρεσβεΐαις τῆς Δεσποίνης ἡμῶν τῆς Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνός^c σοι εὐαρεστησάντων.

“Ὅτι ἠυλόγηται καὶ δεδόξασται²⁵⁷.”

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b cfr. Io 16,13; ^c cfr. Lc 1,70.

= MOR.ORD 72; STR.BAR 194; WAW 27*.

+ GOAR 380,385; ES2 527; JAC.POR 189; PAS 373; COS 21,23; PAR.G04 218; ROM 230; PAP 143; ZER 194.

170. 1) *Εὐχὴ ἐπὶ μελλούσης λαμβάνειν σχῆμα μοναστρίας.*
 ρλς' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ τὴν παρθενίαν οὕτως ἀγαπήσας, ὡς καὶ μητέρα τῆς σῆς οἰκονομίας αὐτὴν ἐπιγράψασθαι, αὐτός, Δέσποτα τῶν ἀπάντων^b, καὶ τὴν δούλην σου τὴν δε[ῖνα], τὴν βουληθεῖσαν τὰς βιωτικὰς ταύτας καὶ // προσκαίρους καταλεῖψαι 176^v δόξας καὶ εἰς τὴν σὴν ἀπιδεῖν²⁵⁸ ἀγαθότητα

²⁵⁷ Cod. δεδοξασθαι.

²⁵⁸ Cod. ἀφ' ἰλεῖν.

πρόσδεξαι, καὶ τῆς τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος ἐπιφοιτήσεως ἀξίωσον, ἐγκράτειαν αὐτῇ καὶ πᾶσαν σεμνότητα δωρούμενος, πρὸς τὸ αὐτὴν εὐαρέστως σοι <πολιτευσάμενην, ὡς λαμπάδα φέρειν σοι>²⁵⁹ τὴν τῆς σωφροσύνης φαιδρότητα, τῷ ἐλαίῳ τῶν ἑαυτῆς ἔργων ἀνελλιπῶς πλαινομένην ἐν τῇ προηγῆσει σου τοῦ ἐπουραίου νυμφίου^c.

“Ὅτι ἠυλόγηται καὶ δεδόξασται²⁶⁰”.

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b cfr. Job 5,8; Sap. 8,3;
^c cfr. Mt 25, 1-13.

= MOR.ORD 72; STR.BAR 195; WAW 111*.

+ GOAR 382; ES2 527; JAC.POR 190; PAR.G04 219;
ROM 320; PAP 519 (cfr. n. 258.2).

171. 1) *Εὐχὴ ἐπὶ προχειρίσεως βασιλέως.*
2) *Μετὰ τὸ φορέσαι τὸν μέλλοντα σὺν Θεῷ βασιλεύειν πάντα // τὰ βασιλικὰ ἱμάτια ἄνευ τοῦ χλανιδίου καὶ τοῦ στέμματος· ταῦτα γὰρ ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέξῃ σὺν τῇ φίβλᾳ²⁶¹ προαποτίθενται, ἴσταται ὁ πατριάρχης ἔμπροσθεν τῆς ἱερᾶς τραπέξης, παρεσιῶτος αὐτῷ ὀπισθεν τοῦ μέλλοντος στέφεσθαι.* 177^f
3) *Καὶ ποιῶντος διακόνου εὐχὴν, ἐπεύχεται ὁ πατριάρχης οὕτως·*
ρλζ' 4) *Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων*

²⁵⁹ Supplito da 258.2.

²⁶⁰ Cod. δεδόξασθαι.

²⁶¹ Conserviamo la grafia del codice comune anche a S959, 126^r e BOD, 154^v (cfr. JAC.MES 33.1).

καὶ Κύριος τῶν κυριευόντων^b, ὁ διὰ Σαμουὴλ τοῦ
 προφήτου ἐκλεξάμενος τὸν δοῦλόν σου Δαβὶδ καὶ
 χρίσας αὐτὸν εἰς βασιλέα ἐπὶ τὸν λαόν σου τὸν
 Ἰσραήλ^c. αὐτὸς καὶ νῦν ἐπάκουσον τῆς δεήσεως
 ἡμῶν^d τῶν // ἀναξίων καὶ ἔπιθε ἐξ ἁγίου κατοι- 177^v
 κητηρίου σου^e, καὶ τὸν πιστόν σου δοῦλον τὸν
 δε[ίνα], ὃν ἠυδόκησας ἀναστήσαι βασιλέα ἐπὶ τὸ
 ἔθνος τὸ ἅγιον^f, ὃ περιεποιήσω τῷ τιμίῳ αἵματι
 τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ^g, χρῖσαι καταξίωσον τῷ
 ἐλαίῳ τῆς ἀγαλλιάσεως^h. ἔνδυσον αὐτὸν δύναμιν
 ἐξ ὕψουςⁱ, ἐπίθεε ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στέφα-
 νον ἐκ λίθου τιμίου^j, χάρισαι αὐτῷ μακρότητα
 ἡμερῶν^k, δὸς ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ σκῆπτρον σωτηρί- 178^f
 ας, ἐνίθρυσον αὐτὸν τῷ // θρόνῳ τῆς δικαιοσύ-
 νης, περίφραξον αὐτὸν τῇ πανοπλίᾳ τοῦ ἁγίου σου
 Πνεύματος, ἐνίσχυσον αὐτοῦ τὸν βραχίονα^l, ὑπό-
 ταξον αὐτῷ πάντα τὰ βάρβαρα ἔθνη, ἔνσπειρον ἐν
 τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ τὸν φόβον σου καὶ τὴν πρὸς τοὺς
 ὑπηκόους συμπάθειαν, διατήρησον αὐτὸν ἐν τῇ
 ἀμωμῆτῳ πίστει, ἀνάδειξον αὐτὸν ἀκριβῆ φύλακα
 τῶν τῆς ἁγίας σου καθολικῆς ἐκκλησίας δογμάτων,
 ἵνα κρίνων τὸν λαόν σου ἐν δικαιοσύνῃ καὶ τοὺς
 πτωχοὺς σου ἐν κρίσει^m, σῶσῃ τοὺς υἱοὺς // τῶν 178^v
 πενήτωνⁿ καὶ κληρονόμος γένηται τῆς ἐπουρανίου
 σου βασιλείας^o.

“Ὅτι σὸν τὸ κράτος, καὶ σοῦ ἐστὶν ἡ βασι-
 λεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα^p.”

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b 1 Tim 6,15; ^c cfr. 1 Regn
 16, 12-13; 2 Regn 5,13; ^d Esth 4,17h; ^e cfr. 2 Par
 30,27; 3 Regn 8,39; Ps 32,14; ^f cfr. 1 Petr 2,9;

^ξcfr. Act 20,28; ^hPs 44,8; ⁱLc 24,49; ^jPs 20,4;
^kPs 20,5; ^lcfr. Ez 20,25; ^mPs 71,2; ⁿib. 4; ^ocfr.
 Jac 2,5; ^pMt 6,13.

= STR.BAR 196-197; ARR.ROY 93.

+ GOAR 726; JAC.MES 33.1; DUN 52.

172. 1) Καὶ μετὰ τὸ "Ἀμήν", ἐπαίρει ἐκ τῆς ἁγίας τρα-
 πέξης καὶ ἐπιδίδωσιν ὁ πατριάρχης τὸ χλανίδιον
 καὶ τὸ φιβλὶν²⁶² τοῖς βεσιήτοροισιν.
- 2) Καὶ ἐν τῷ περιτίθεσθαι αὐτῶ ταῦτα, λέγει· Εἰρῆ-
 νη πᾶσιν.
- 3) Καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος "Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν",
 ἐπεύχεται ὁ πατριάρχης·
- ρλη' 4) Σοὶ τῷ μόνῳ βασιλεῖ τῶν αἰώνων^a ὃ τὴν ἐπὶ γῆς
 βασιλείαν ὑπὸ σοῦ πιστευθεὶς ὑπέκλινε τὸν αὐχέ-
 να σὺν ἡμῖν· καὶ δεόμεθά σου, Δέσποτα τῶν ἀπάν-
 των^b, φύλαξον αὐτὸν ὑπὸ τὴν // σκέπην τὴν σὴν, 179^f
 κραταίωσον αὐτοῦ τὴν βασιλείαν, τὰ εὐάρεστά
 σου^{262a} πράττειν διὰ παντὸς αὐτὸν καταξίωσον,
 ἀνάτειλον ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ δικαιοσύνην καὶ
 πληθὸς εἰρήνης^c, ἵνα ἐν τῇ γαλήνῃ αὐτοῦ ἤρεμον
 καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ
 σεμνότητι^d.

Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης καὶ σοὶ
 τὴν δόξαν ἀναπέ<μπομεν>.

- 5) Καὶ μετὰ τὸ "Ἀμήν", ἐπαίρει ἐκ τῆς ἁγίας τρα-
 πέξης τὸ στέμμα, καὶ κρατῶν αὐτὸ ταῖς δυοῖς χερ-

²⁶² Dal diminutivo fiblìon.

^{262a} Cod. σου.

σίν, στέφει αὐτὸν λέγων· Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πα-
τρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

- 6) Καὶ μετὰ τοῦτο ποιῶν προηγιασμένα, // μεταδίδω- 179^v
σιν αὐτῷ τῆς ζωοποιουῦ κοινωνίας.

^a | Tim 1,17; ^b cfr. Job 5,8; Sap 8,3; ^c Ps 71,7; ^d |
Tim 2,2.

= STR.BAR 198; ARR.ROY 97.

+ GOAR 727; JAC.MES 33.2; DUN 54.

173. 1) Εὐχὴ ἐπὶ βασιλέως γινομένη ὁσάκις εἰσέλθῃ πρὸς
αὐτὸν ὁ πατριάρχης.

2) Ποιοῦντος διακόνου εὐχὴν, ἐπεύχεται ὁ πατρι-
άρχης οὕτως·

ρμ.²⁶³ 3) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων
καὶ Κύριος τῶν κυριευόντων^b, σοῦ δεόμεθα καὶ σὲ
παρακαλοῦμεν, σῶσον τοὺς βασιλεῖς ἡμῶν^c οὓς
ἐδικαίωσας βασιλεύειν ἐπὶ τῆς γῆς, φύλαξον αὐ-
τοὺς ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς σῆς ἀγαθότητος, ὑπότα-
ξον αὐτοῖς πάντα τὰ βάρβαρα ἔθνη καὶ πολέμια,
χάρισαι αὐτοῖς // εἰρηνικὸν τὸ βασίλειον, καὶ 180^f
τὰ εὐάρεστά σοι²⁶⁴ πράττειν διὰ παντὸς αὐ-
τοὺς²⁶⁵ καταξίωσον· τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν ἐν ὑπα-
κοῇ καὶ ἐν φόβῳ ἀδωροδοκίτου²⁶⁶ διαφύλαξον,

²⁶³ Errore nella numerazione.

²⁶⁴ Cod. σου.

Cod. αυτοῖς, cfr. PC213, 39^v; G01, 125^f.

ἀδοροκεῖτο, cfr. PC213, 39^v; G01, 125^f.

τὸν στρατὸν²⁶⁷ ἐν παντὶ ἔθνει πολεμίῳ ἐνίσχυσον, τὸν δῆμον ἐν σωφροσύνῃ καὶ εἰρήνῃ διάγειν εὐδόκησον, πᾶσαν εὐθηνίαν τῶν ἀπὸ τῆς γῆς^d ἀγαθῶν καὶ ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτῶν δωρούμενος.

Ἔστι ἡλόγηται σου τὸ πανάγιον ὄνομα.

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b 1 Tim 6,15; ^c cfr. Ps 19,10;
^d Gen 41,41.

= STR.BAR 199; ARR.ROY 111.

+ GOAR 733; DUN 57.

174. 1) Καὶ μετὰ τὸ "Ἀμήν", λέγει· Εἰρήνη πᾶσιν.
2) Καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος "Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ <Κυρίῳ> κλ<ίνωμεν>", ἐπεύχ[εται] πάλιν· //
ρμα' 3) Σοὶ τῷ μόνῳ καὶ φιλανθρωπῷ κριτῇ ὁ ὑπὸ σοῦ πι- 180^v
στευθεὶς τὴν ἐπὶ γῆς βασιλείαν ὑπέκλινεν σὺν ἡμῖν τὸν αὐχένα· καὶ δεόμεθά σου, Δέσποτα τῶν ἀπάντων^a, τὴν σὴν εἰρήνην δώρησαι^b ταῖς πάντων ἡμῶν καρδίαις, καὶ παράσχου αὐτῷ πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα, καὶ κατάνυξον αὐτὸν τὰ τῆς σῆς φιλανθρωπίας ἐπιδείκνυσθαι πᾶσιν τοῖς ὑπηκόοις.

Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης.

^a Cfr. Job 5,8; Sap 8,3; ^b Io 14,27.

= STR.BAR 200; ARR.ROY 113.

+ GOAR 733; DUN 58.

175. 1) *Εὐχὴ ἄλλη ἐπὶ βασιλείῳς.*

ρμβ' 2) Δέσποτα Κύριε παντοκράτωρ^a, ὁ Πατὴρ τοῦ Κυρίου
καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ^b, σοῦ
δεόμεθα καὶ σὲ παρα-//καλοῦμεν· τοὺς δούλους 181^f
σου τοὺς πιστοτάτους ἡμῶν βασιλεῖς ἐν εἰρήνῃ
καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀνδρείᾳ^c διαφύλαξον· ὑπότα-
ξον αὐτοῖς πάντα τὰ βάρβαρα ἔθνη τὰ τοὺς πολέ-
μους θέλοντα, πρόσθετες αὐτοῖς πίστιν καὶ εὐλά-
βειαν, ἀσφάλισαι αὐτοὺς τῷ φόβῳ σου, δὸς αὐτοῖς
εἰρηνικὰ φρονεῖν πρὸς ἡμᾶς καὶ πρὸς τὸ ἅγιον
ὄνομά σου^d, λάλησον εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν ἀγαθὰ
ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας σου καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου,
ἵνα ἐν τῇ γαλήνῃ αὐτῶν ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον
// διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι^e. 181^v

Εἴη τὸ κράτος τῆς βασιλείας σου εὐλογη-
μ<ένον>.

^aCfr. 2 Regn 7,8 et a.; ^bcfr. 2 Cor 1,3 et a.; ^c4
Mac 1,18; ^dcfr. Lc 1,49; ^e1 Tim 2,2.

= STR.BAR 201; ARR.ROY 115.

+ GOAR 733; ESI 691; DUN 58.

176. 1) *Καὶ τοῦ διακόνου λέγοντι[ος] "Τὰς κεφαλὰς",
ἐπεύχ[εται] ὁ ἱερεὺς ταῦτα·*

ρμβ' 2) Ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων^a, ὁ βασιλεὺς τῶν αἰώνων,
κλῖνον τὸ οὖς σου εἰς τὴν δέησιν ἡμῶν^b καὶ τὴν
σὴν εἰρήνην δώρησαι τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν καὶ
παντὶ τῷ λαῷ σου, ἵνα κατὰ τὸ θέλημά σου πολι-
τόμενοι, τύχῳσιν τῶν αἰωνίων σου ἀγαθῶν, πρε-

σβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου.

Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, καὶ δια-//
-μένει σου ἡ βασιλεία, τοῦ Πατρὸς.

182^f

^a Cfr. Ps 83,9; ^b Ps 87,3.

= STR.BAR 202; ARR.ROY 117.

+ GOAR 734; DUN 59.

177. 1) *Εὐχὴ γινομένη ὑπὸ τοῦ πατριάρχου ὅτε πρὸς συνή-
θη ἐπιτελεῖ τὴν τρύγην ὁ βασιλεύς.*

2) *Ποιοῦντος διακόνου εὐχὴν, ἐπεύχεται ὁ ἱερεὺς ταῦτα:*

ρηγ' 3) *Ὁ Θεὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν^a, ὁ εὐδοκήσας ἄμπελον κλη-
θῆναι^b τὸν μονογενὴν σου Υἱὸν^c καὶ Θεὸν ἡμῶν,
τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ δι' αὐτοῦ
καρπὸν ἀθανασίας ἡμῖν χαρισάμενος· αὐτὸς καὶ
τοῦτον τῆς ἀμπέλου τὸν καρπὸν εὐλόγησον, καὶ
τοὺς δούλους σου τοὺς πιστοτάτους ἡμῶν βασι-
λεῖς τῆς ἀληθινῆς ἀμπέλου^d μετόχους // ποίη- 182^v
σον, ἀνεπηρέαστον²⁶⁸ αὐτῶν τὴν ζωὴν διαφύλαξον,
εἰρήνην αὐτοῖς διὰ παντὸς χαριζόμενος, καὶ ταῖς
αἰωνίοις σου καὶ ἀναφαιρέτοις δωρεαῖς τὴν ζωὴν
αὐτῶν κατακόσμησον, πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεο-
τόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνός^e σοι
εὐαρεστησάντων.*

²⁶⁸ Cod. ἀνεπερεαστον.

Εὐδοκία καὶ ἀγαθότητι τοῦ μο<νο>γενοῦς
σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλ<ογητός>.

^aPs 78,9; ^bIo 15,1; ^ccfr. 1 Io 4,9 et a.; ^dcfr. Io 15,1; ^ecfr. Lc 1,70.

= STR.BAR 203; ARR.ROY 119.

+ GOAR 552; JAC.POR 181; PAP 504 (cfr. 215.2).

178. 1) Καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος: "Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν",
ἐπεύχ[εται] πάλιν αὐτὸς²⁶⁹ ταῦτα.

ρμδ' 2) Κύριε τῶν δυνάμεων^a, βασιλεῦ τῆς δόξης^b, τοὺς
τὴν ἐπὶ γῆς βασιλείαν // ὑπὸ σοῦ πιστευθέν- 183^f
τας²⁷⁰ ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ εἰρήνῃ διατήρησον·
δῶρησον αὐτοὺς ἐπὶ λιμένα θελήματός σου^c, καὶ
δώρησαι αὐτοῖς καὶ τῶν ἔπουρανίων σου ἀγαθῶν
τὴν ἀπόλαυσιν.

Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης, καί.

^aCfr. Ps 83,9; ^bPs 23,7 et a.; ^cPs 106,30.

= STR.BAR 204; ARR.ROY 121.

+ GOAR 552.

179. 1) Εὐχὴ ἐπὶ προαγωγῆς ἀρχόντων.

ρμε' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας
καὶ δυνάμεως τὴν ἐξουσίαν ἔχων ἐν οὐρανῷ καὶ
ἐπὶ γῆς, ὁ καὶ τὸν δοῦλόν σου τοῦτον εὐδοκήσας

²⁶⁹ Cod. αυτώ; cfr. 181.2.

²⁷⁰ Cod. πιστευθήσαν, cfr. PC213, 113^f; G01, 126^f.

τήνδε τὴν ἀρχὴν ἰθύνειν, δώρησαι αὐτῷ πάντα τὰ
 πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα, καὶ ἀξίωσον αὐτὸν κρί- 183^v
 νειν τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἐν // δικαιοσύνη καὶ εὐθύτη-
 τι^b, πρὸς τὸ εὐάρεστόν σοι γενέσθαι ἐν πᾶσιν
 οἷς διαπράττεται· πᾶσαν ἐργασίαν ἐλεημοσύνης
 πτωχοῖς καὶ δεομένοις^c ἐπιδεικνύμενον, καὶ τοὺς
 ἐξυπηρετούμενους αὐτῷ ἐν εἰρήνῃ καὶ ὑπακοῇ διά-
 γειν εὐδόκησον· πλήθυνον συνήθως τὰ γεννήματα
 τῆς γῆς πρὸς εὐθηρίαν παντὸς τοῦ λαοῦ σου.

“Οτι σὸν τὸ κράτος, καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασι-
 λεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα^d.”

^a *Dan* 9,15 (*Theodot.*); ^b *cfr.* *Ps* 9,9; ^c *cfr.* *Ps* 64,
 11; ^d *Mt* 6,13.

= STR.BAR 205; ARR.ROY 105.

+ GOAR 731; JAC.POR 198; DUN 56.

180. 1) Καὶ τοῦ διακόνου λέγοντο[ς] "Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν",
 ἐπεύχεται ὁ ἱερεὺς·

ρμς' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ πάσης // κτίσεως δημιουργ- 184^r
 γός, ἐπάκουσον τῆς δεήσεως ἡμῶν^b καὶ χάρισαι τῷ
 πιστῷ σου δούλῳ τούτῳ πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν
 αἰτήματα, ἀξιῶν αὐτὸν κατὰ τὸ σὸν θέλημα τὴν
 πιστευθεῖσαν αὐτῷ ἀρχὴν οἰκονομῆσαι, καὶ μέτο-
 χον γενέσθαι τῆς ἐπουρανίου σου βασιλείας^c.

Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν.

^a *Dan* 9,15 (*Theodot.*); ^b *Esth* 4,17h; ^c *cfr.* 2 *Tim* 4,18.

= STR.BAR 206; ARR.ROY 107.

+ GOAR 731; DUN 56.

181. 1) *Εὐχὴ λεγομένη ὑπὸ τοῦ πατριάρχου ἐν τῷ δρόμῳ.*
 2) *Μετὰ τὸ ψαλθῆναι τὸν ρκ' ψαλμόν, λέγοντος διακόνου "Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν", ἐπεύχεται αὐτὸς ταῦτα:*
 ρμζ' 3) *Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^α, ὁ καταξιώσας συμπλεῦσαι // τοῖς ἁγίοις σου μαθηταῖς καὶ ἀποστό-* 184^v
λοις, καὶ ἐπιτιμήσας²⁷¹ τῇ λαίλαπι τῶν ἀνέμων, καὶ τῆς θαλάσσης γαληνιαῶν τὰ κύματα κελεύσας^β. αὐτὸς καὶ νῦν σύμπλευσον ἡμῖν, καὶ πάντα ἐν-<αν>τίον ἄνεμον καταπαύων, διέγειρον τοὺς ἐπιτηδεῖους, κυβερνήτης ἡμῖν καὶ βοηθὸς πανταχοῦ γινόμενος.
"Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοί.
 4) *Καὶ μετὰ τὸ "Ἀμήν", σφραγίζεται τὴν θάλασσαν καὶ οὕτως κάθεται.*

^a Dan 9,15; ^b cfr. Mt 4, 37-39.

= STR.BAR 207.

+ GOAR 684; JAC.POR 199; DUN 59; RUG 19.15 (cfr. 193.2).

182. 1) *Εὐχὴ ἐπὶ προσφερόντων ἀπαρχ<άς>²⁷².*
 ρη' 2) *Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^α, ὁ τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν^β προσφέρειν σοὶ κατὰ πρόθεσιν ἐκάστῳ²⁷³ κελεύσας, καὶ*

ἐπετημησας.

secondo MOS, 126^f e S959, 103^v.

la cancellata per lo spazio di cinque lettere.

τῶν αἰωνίων // ἀγαθῶν τὴν ἀντάμειψιν τούτοις 185^f
 χαριζόμενος, ὁ καὶ τῆς χήρας²⁷⁴ τὴν κατὰ δύνα-
 μιν προσφορὰν εὐαρέστως δεξάμενος^c, πρόσδεξαι
 καὶ τὰ νῦν προσκομισθέντα σοι παρὰ τοῦ δούλου
 σου τοῦ δε[ῖνα], καὶ τοῖς αἰωνίοις σου θησαυ-
 ροῖς ἐναποθέσθαι ταῦτα καταξίωσον, δωρούμενος
 αὐτῷ καὶ τῶν ἐνκοσμίων σου ἀγαθῶν ἄφθονον τὴν
 ἀπόλαυσιν σὺν πᾶσιν τοῖς διαφέρουσιν αὐτῷ.

“Ὅτι ἠυλόγηται καὶ δεδόξασται²⁷⁵ τὸ πά<ν-
 τιμον>.

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b 1 Par 29,14; ^c cfr. Mc 12, 42-44.

= STR.BAR 208.

+ GOAR 522; ES1 673; JAC.POR 183; PAS 283; DUN 148; RUG 19.1; PAR.G04 181; ROM 330; PAP 375; ZER 495.

183. 1) *Εὐλογία οἴκου.*

ρηθ' 2) Ὁ Θεὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν^a, ὁ καταξιώσας ὑπὸ τὴν
 σκηνὴν Ζακχαίου εἰσελθεῖν καὶ // σωτηρίᾳ αὐτῷ 185^v
 τε καὶ παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ γενόμενος^b, κατὰ τὴν
 σὴν ἄχραντον καὶ ἀθάνατον φωνὴν τὴν ὑπὸ τῶν εὐ-
 αγγελιστῶν τῇ οἰκουμένῃ ἀληθῶς κηρυχθεῖσαν· αὐ-
 τὸς καὶ νῦν τοὺς ἐνταῦθα οἰκεῖν βουληθέντας,
 καὶ δι' ἡμῶν τῶν ταπεινῶν καὶ ἁμαρτωλῶν τὰς δεή-

²⁷⁴ Cod. χερσας con la ε in seguito cancellata.

²⁷⁵ Cod. δεδόξασθαι.

σεις σοι προσάγοντας, εὐλόγησον, δόξασον, ἀβλαβῆ καὶ ἀσινῆ αὐτοῖς ἐν πᾶσιν τὴν κατοίκησιν τῆς στέγης ταύτης ἀποδεικνύς, διὰ τῶν σῶν ἀφθόνων δωρεῶν ἐπιγείων τε καὶ ἐπουρανίων^c.

“Οτι πρέπει σοι πᾶσα δόξ<α>. //

^aPs 78,9; ^bcfr. Lc 19, 1-9; ^ccfr. Hebr 6,4.

= STR.BAR 209.

+ GOAR 484; TAK 40; ESI 677; JAC.POR 160; PAS 265; PAS.PAN 26; RUG 19.14; PAR.G04 210; ROM 315; PAP 373; ZER 492.

184. 1) Εὐχὴ ἐπὶ μνηστείας.

186^r

ρν' 2) Ὁ Θεὸς ὁ αἰώνιος^a, ὁ τὰ διηρημένα συναγαγὼν εἰς ἐνότητα καὶ σύνδεσμον^b διαθέσεως τιθεὶς ἄρρηκτον, ὁ εὐλόγησας Ἰσαὰκ καὶ Ῥεβέκκαν^c καὶ κληρονόμους αὐτοῦς τῆς σῆς ἐπαγγελίας^d ἀναδείξας· αὐτοὺς εὐλόγησον καὶ τούτους τοὺς δούλους σου τοὺς δε[ίνα], ὁδηγῶν αὐτοὺς^e ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ^f.

“Οτι ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξ<αν>.

^aSus 42 (Theodot.); ^bcfr. Eph 4,3; ^ccfr. Gen 24, 59-64; ^dHebr 6,17; ^ecfr. Ps 79,1; ib. 138,23; ^fCol 1,10.

= STR.BAR 210.

+ GOAR 311; TRE.EU1 33; JAC.POR 161; JAC.MES 9.4; PAS 163; PAS.PAN 36; RUG 2; THI 84; ROM 163, 176; PAP 177,190; ZER 239,254.

185. 1) Καὶ τοῦ διακόνου λέγοντο[ς]. "Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν", ἐπεύχεται ὁ ἱερεὺς·
 ρνα' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ τὴν ἐξ ἔθνῶν ἑαυτῶ μνη-
 στευσάμενος ἐκκλησίαν παρθένον ἀγνήν^b, // εὐλό- 186^v
 γησον τὰ μνηστρα ταῦτα, καὶ ἕνωσον καὶ διαφύλα-
 ξον τοὺς δούλους σου ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ.
 Σοὶ γὰρ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ^c.

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b 2 Cor 11,2; ^c 1 Tim 1,17.

= STR.BAR 211.

+ GOAR 311; TRE.EUI 34; JAC.POR 162; JAC.MES 9.4;
 PAS 164; PAS.PAN 36; RUG 3; THI 85; ROM 163,
 176; PAP 177,190; ZER 239,254.

186. 1) *Εὐχὴ εἰς γάμους.*
 2) *Ποιεῖ ὁ διάκονος εὐχὴν λέγων·*
 3) *Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.*
 4) *Ἐπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης.*
 5) *Ἐπὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι τὸν γάμον τοῦτο<ν> ὡς
 τὸν²⁷⁶ ἐν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, τοῦ Κυρίου.*
 6) *Ἐπὲρ τῆς συζυγίας καὶ ὁμονοίας τῶν ἀδελφῶν
 ἡμῶν τοῦ δε[ῖνα] καὶ τῆς δε[ῖνα] καὶ τῆς σωτη-
 ρίας αὐτῶ<ν>, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν<ν>.*
 7) *Ἐπὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι τὰ στέφανα ταῦτα τῇ δυνά-
 μει καὶ ἐποφοιτήσῃ καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ ἁγίου
 Πνεύματος, δε<ε>θ<ῶμεν>.*

²⁷⁶ Cod. δ.

8) Τῆς παναγίας, ἀχράντου.

9) Καὶ μετ[ὰ] τὸ πληρῶσαι αὐτόν, ἐπεύχ[εται] ὁ ἱερεὺς λέγων· //

ρνβ' 10) Ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, ὁ πλάσας τὸν ἄνθρωπον^α καὶ ἐκ 187^f
τῆς πλευρᾶς αὐτοῦ^β ἀνοικοδομήσας γυναῖκα καὶ
συνζεύξας αὐτῷ βοηθὸν κατ'αὐτόν^γ, διὰ τὸ οὕτως
ἀρέσαι τῇ σῆ μεγαλειότητι, μὴ μόνον εἶναι τὸν
ἄνθρωπον^δ ἐπὶ τῆς γῆς· αὐτὸς καὶ νῦν, Δέσποτα,
ἐξαπόστειλον τὴν χειρὰ σου^ε ἐξ ἁγίου κατοικητη-
ρίου σου^ς καὶ ἄρμωσον τῷ δούλῳ σου τῷ δε[ίνα]
τὴν δούλην σου τὴν δε[ίνα], ὅτι παρὰ σοῦ ἁρμό-
ζεται ἀνδρὶ γυνή^ς. Σύνζευξον αὐτοὺς ἐν ὁμοφρο-
σύνη, στεφάνωσον αὐτοὺς ἐν ἀγάπῃ, ἕνωσον αὐτοὺς
εἰς σάρκαν μίαν^η, χάρισαι αὐτοῖς // καρπὸν κοι- 187^v
λίας αὐτῶν^ι, εὐτεκνίας ἀπόλαυσιν καὶ ἀκατάγνω-
στον διαγωγὴν.

“Ὅτι σὸν τὸ κράτος, καὶ σοῦ <ἐ>σ<τ>ιν ἡ
βασιλεία, τοῦ Πατρὸς^ι.”

11) Εἶτα στέφει ἀμφοτέρους, καὶ κρατήσας αὐτῶν τὰς
δεξιὰς χειρᾶς, παραδίδωσιν ἀλλήλοις.

^α Cfr. Gen 2,7; ^β cfr. Gen 2,21; ^γ *ibid.*; ^δ Gen 2,18;
^ε Ps 143,6; ^ς cfr. 2 Par 30,27; ^ζ Regn 8,39; Ps 32,
14; ^η Prov 19,14; ^ι Gen 2,24; ^ι cfr. Gen 30,2; Ps
131,11; ^ι Mt 6,13.

= STR.BAR 212-213.

+ GOAR 317; TRE.EUI 53; JAC.POR 164; JAC.MES 10.
1, 11.4; PAS 167; PAS.PAN 38; RUG 9; THI 87;
ROM 170,178; PAP 183,191; ZER 246,256.

187. 1) Καὶ λέγει ὁ ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσιν.

2) Καὶ τοῦ διακόνου λέγοντος· "Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν",
ἐπεύχεται ὁ ἱερεὺς·

ργγ' 3) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ ἐν τῇ σωτηριῳδίῃ σου οἰ-
κονομία καταξιώσας ἐν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας τίμιον
ἀναδεῖξαι τὸν γάμον^b διὰ τῆς σῆς παρουσίας, αὐ-
τὸς καὶ νῦν, Δέσποτα, τοὺς δούλους σου τούτους
οὓς ἠϋδόκησας συναφθῆναι ἀλλήλοις, ἐν εἰρήνῃ
καὶ ὁμονοίᾳ δια--φύλαξον· τίμιον αὐτοῖς τὸν 188^f
γάμον ἀνάδειξον^c, ἀμίαντον αὐτῶν τὴν κοίτην^d
διαμεῖναι εὐδόκησον, καὶ καταξίωσον αὐτοὺς ἐν
γῆρει²⁷⁷ πίονι^e καταντῆσαι ἐν καθαρᾷ τῇ καρ-
δίᾳ^f, ἐργαζομένους τὰς ἐντολάς σου.

Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, Θεὸς τοῦ ἐλεεῖν
καὶ σῶζειν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέ<μπομεν>.

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b cfr. Hebr 13,4; ^c ibid.;
^d ibid.; ^e Ps 91,15; ^f cfr. 1 Tim 1,5; 2 Tim 2,22.

= STR.BAR 214.

+ GOAR 318; TRE.EU1 62; JAC.POR 167; JAC.MES 10.
3, 11.5; PAS.PAN 40; RUG 11; THI 90; ROM 172,
179; PAP 185,192; ZER 247,257.

188. 1) Εὐχὴ τοῦ κοινοῦ ποτηρίου.

ργδ' 2) Ὁ Θεὸς ὁ τὰ πάντα ποιήσας τῇ ἰσχύϊ σου^a καὶ
στερεώσας τὴν οἰκουμένην^b καὶ κοσμήσας τὸν στέ-
φανον πάντων τῶν πεπονημένων ὑπὸ σοῦ, καὶ τὸ

²⁷⁷ Cod. εγγειση.

ποτήριον τὸ κοινὸν τοῦτο τοῖς συναφθεῖσιν πρὸς
// {πρὸς} γάμου κοινωνίαν εὐλόγησον εὐλογία 188^v
πνευματικῆ^c.

“Ὅτι ἠυλόγηται καὶ δεδόξασται²⁷⁸ τὸ πάν-
τιμον καί.

- 3) Καὶ μετὰ τὸ "Ἀμήν", μεταδίδους αὐτοῖς τῆς ζωο-
ποιουῦ κοινωνίας, ἀπολύει.

^aCfr. Ps 64,7; ^bPs 92,2; ^cEph 1,3.

= STR.BAR 215.

+ GOAR 319; TRE.EUI 65; JAC.POR 168; JAC.MES 10.
4; ROM 173,179; PAP 168,193; ZER 250.

189. 1) *Εὐχὴ ἄλλη εἰς γάμους.*

γνε' 2) Ὁ τοῦ παντὸς κόσμου δημιουργὸς Θεός, ὁ τῆς φύ-
σεως εὐρετῆς καὶ τοῦ γάμου νομοθέτης, ὁ τοῦτον
μὴ βδελυκτὸν²⁷⁹ εἶναι παρ' ᾧ σὺ ἠυδόκησας, ἀλλὰ
διὰ τῶν ἁγίων σου Γραφῶν τίμιον ἀναδείξας τὸν
γάμον^a. ὁ πλάσας τὸν ἄνθρωπον κατ'εἰκόνα σὴν
καὶ ὁμοίωσιν^b καὶ συνζεύξας αὐτῷ βοηθὸν κατ'
αὐτὸν^c διὰ τὸ οὕτως ἀρέσαι τῇ σῇ μεγαλειότητι,
μὴ // τὸν ἄνθρωπον μόνον εἶναι ἐπὶ τῆς γῆς, 189^f
ἀλλ' ἐκ τῆς πλευρᾶς αὐτοῦ ἀνοικοδομήσας αὐτῷ γυ-
ναῖκα^d καὶ ἐνώσας αὐτοὺς εἰς συνζυγίαν καὶ σάρ-
κα μίαν^e, ὁ καὶ εὐλόγησας αὐτοὺς εἰπών· αὐξάνε-

²⁷⁸ Cod. δεδόξασθε.

²⁷⁹ Cod. βδελλυκτον.

σθε καὶ πληθύνεσθε καὶ πληρώσατε τὴν γῆν καὶ κατακυριεύσατε αὐτῆς^f. ὅθεν ὁ λόγος τῆς σῆς χάριτος^g ἔργον ἐγένετο καὶ ἐπλήρωσεν πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς^h. Αὐτός, Δέσποτα βασιλεῦ τῶν ἀπάντων, ἄρμωσον τὸν δοῦλόν σου τὸν δε[ῖνα] καὶ τὴν δούλην σου τὴν [δεῖνα]; ὅτι παρὰ σοῦ ἀρμόζεται // ἀνδρὶ γυνήⁱ. τίμιον αὐτοῖς τὸν γάμον^j ἀνάδειξον, εὐλόγησον αὐτῶν εἰσόδους καὶ ἐξόδους^k, 189^v
 πλήθυνον ἐν ἀγαθοῖς τὴν ζωὴν αὐτῶν, ἐν εἰρήνῃ καὶ ὑγείᾳ^l διατήρησον αὐτούς, στεφάνωσον αὐτούς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι, σύνζευξον αὐτοὺς ἐν σωφροσύνῃ καὶ σεμνότητι, εὐλόγησον αὐτοὺς ἐν γῆρῃ πίονι^m καὶ πίστει ἀσαλεύτῳ, δώρησαι αὐτοῖς μακρότητα ἡμερῶνⁿ, χάρισαι αὐτοῖς πάντα ἐπιδέξια, τὸν εἰς σὲ φόβον καὶ τὴν εἰς σὲ μελέτην, δὸς αὐτοῖς καρπὸν κοιλίας αὐτῶν^o, // εὐφρανον αὐτοὺς ἐν ὁράσει υἱῶν αὐτῶν καὶ θυγατέρων· δὸς αὐτοῖς <ἐν σοὶ>²⁸⁰ ἐγκουχωμένους καὶ τῇ δεξιᾷ σου σκεπομένους εἰπεῖν τὴν ἀποστολικὴν²⁸¹ φωνήν· Τίμιος ὁ γάμος καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος^p. Naί, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^q, ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ παραγενάμενος ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας καὶ τὸν γάμον εὐλόγησας, ὁ καὶ διὰ τῆς σῆς παρουσίας θαυματουργήσας ἐν αὐτῷ, τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον μεταβαλῶν^r. αὐτός, Δέσποτα τῶν ἀπάντων^s, εὐλόγησον τὴν συνζυγίαν τοῦ δούλου σου τοῦ δε[ῖνα] καὶ 190^f

²⁸⁰ Supplito da R75, 7^f; G10, 94^v; V1554, 95^f e BOD, 90^f.

²⁸¹ Cod. ευαγγελικην, corretto secondo R75, 7^f; G10, 94^v; V1554 95^f e BOD 90^f.

τῆς δούλης σου τῆς δε[ινα], καθὼς ηὐλόγησας //
 τὸν Ἀβραάμ καὶ τὴν Σάρραν^l. εὐλόγησον αὐτοὺς 190^v
 ὡς τὸν Ἰσαὰκ καὶ τὴν Ῥεβέκκαν^m. εὐλόγησον αὐ-
 τοὺς ὡς τὸν Ἰακώβ καὶ τὴν Ῥαχήλ^v. στεφάνωσον
 αὐτοὺς ὡς τὸν Ἰωσήφ καὶ τὴν Ἀσενέθ^w, ὡς τὸν
 Μωϋσῆν καὶ τὴν Σεπφοράν^x. Καὶ ἕστωσαν οἱ ὀφθαλ-
 μοί σου ἐν αὐτοῖς, Δέσποτα, ἀτενίζοντες ἐν ἐλέ-
 ει διὰ παντός, καὶ τὰ ὄτια σου προσέχοντα εἰς
 τὴν φωνὴν τῆς δεήσεως αὐτῶν^y. γενηθήτω ἐν αὐ-
 τοῖς τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· Ἡ γυ-
 νή σου ὡς ἄμπελος εὐθηνούσα ἐν ταῖς κλίτεσιν
 τῆς // οἰκίας σου, υἱοί σου ὡς νεόφυτα ἐλαιῶν 191^f
 κύκλω τῆς τραπέζης σου. Ἰδοὺ, οὕτως εὐλογηθή-
 σεται ἄνθρωπος ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον^z.

“Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις^{aa}”.

^aCfr. Hebr 13,4; ^bcfr. Gen 1,26-27; Sap 2,23; ^cGen 2,18; ^dcfr. Gen 2,21-22; ^ecfr. ibid. 2,24; ^fGen 1, 28; ^gAct 14,3; 20,32; ^hcfr. Gen 2,6; ⁱProy 19,14; ^jHebr 13,4; ^kcfr. Ps 120,8; 1 Regn 29,6; cfr. Is 9,5; ^mPs 91,15; ⁿPs 20,5; ^ocfr. Ps 131,11; ^pHebr 13,4; ^qDan 9,15 (Theodot.); ^rcfr. Io 2,1-11; ^scfr. Job 5,8; Sap 8,3; ^tcfr. Gen 17,15-16; ^ucfr. Gen 24, 59-64; ^vcfr. Gen 29, 6-31; ^wcfr. Gen 41, 45; ^xcfr. Ex 2,21; ^yPs 129,2; ^zPs 127, 3-4; ^{aa}Mt 6,13.

= STR.BAR 216.

+ DMITR 906.

190. 1) Εὐχὴ ἐ[ν] τῷ μέλλειν ἀριστᾶν.

2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ ἐπουράνιος καὶ ζωοποιὸς ἄριστος^b, ἡ ἀληθινὴ τροφή τοῦ παντός κόσμου, ὁ

καὶ τὴν παροῦσαν ζωὴν ἡμῶν κυβερνῶν, καὶ τῆς
 μελλούσης²⁸² ἡμῖν τὴν ἀπόλαυσιν ἐπαγγειλάμενος·
 αὐτὸς καὶ νῦν εὐλόγησον τὴν βρωσιν ἡμῶν καὶ τὴν
 πόσιν, καὶ ἀκατακρίτως ἡμᾶς αὐτῶν μεταλαβεῖν
 καταξίωσον, δοξάζοντάς σε // καὶ εὐχαριστοῦντάς 191^v
 σοι τῷ χορηγῷ πάντων τῶν ἀγαθῶν δωρημάτων.

Ὅτι ἠυλόγηται καὶ δεδόξασται²⁸³ τὸ πάν-
 τ<ιμον>.

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b cfr. Io 6,31 et a.

= STR.BAR 217.

+ GOAR 569; GOLTZ 42; BS1 685; JAC.POR 170; JAC.
 MES 244; PAS 179; DUN 150; PAR.G04 196.

191. 1) *Εὐχὴ μετ[ὰ] τὸ ἀναστῆναι ἐκ τοῦ ἀρίστου.*

91^v 2) Σοὶ τῷ ἀληθινῷ καὶ φιλανθρώπῳ Θεῷ ἡμεῖς οἱ
 ἁμαρτωλοὶ καὶ ἀνάξιοι δοῦλοί σου, ἐμπλησθέντες
 τῶν πλουσίων σου ἀγαθῶν^a, εὐχαριστίαν σοὶ²⁸⁴
 προσάγομεν· καὶ δεόμεθά σου²⁸⁵, Δέσποτα, σὺν
 τοῖς ἐπιγείοις ἀγαθοῖς καὶ τῶν ἐπουρανίων σου
 δωρεῶν^b μετόχους ἀνάδειξον, πρεσβείαις τῆς ἀγί-

²⁸² Cod. τοῖς μελλουσιν.

²⁸³ Cod. δεδόξασθαι.

²⁸⁴ Sic cod. con buona parte della più antica tradizione manoscritta italo-greca e orientale, come, p. es., PET, 105^r; G04, 102^r; V1833, 55^v; G10, 91^r e S959, 104^v; la lezione migliore che omette il σοὶ è data da PC213, 98^v; G01, 126^v e in Italia meridionale, p. es., da BOD, 133^v.

²⁸⁵ Cod. σοὶ.

ας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου.

“Οτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ^c καί. //

^a *Cfr. Lc 1,53 et a.*; ^b *cfr. Hebr 6,4*; ^c *cfr. 1 Tim 1, 17.*

= STR.BAR 218.

+ GOAR 569; GOLTZ 43; ESI 687; JAC.POR 171; JAC. MES 24.5; PAS 177; DUN 151; RUG 19.6; THI 95; PAR.G04 197.

192. 1) *Εὐχὴ ἐπὶ ἀποδημούντων.*

192^r

ρη^η 2) Ὁ Θεός, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ συνοδεύσας τῷ θεράποντί σου Ἰακώβ^a καὶ συνξενιτεύσας τῷ δούλῳ σου Ἰωσήφ^b. αὐτός, Δέσποτα, συνόδευσον καὶ τῷ δούλῳ σου τῷ δε[ίνα], καὶ ῥῦσαι αὐτὸν ἀπὸ πειρατηρίων^c καὶ ληστηρίων καὶ πάσης χειμασίας· καὶ ἐν εἰρήνῃ καὶ εὐρωστίᾳ ἀποκατάστησον, καὶ δικαιοσύνης πάσης πρόνοιαν ποιούμενον κατὰ τὰς ἐντολάς^d σου, καὶ πλήρης τῶν βιωτικῶν καὶ ἐπουρανίων σου ἀγαθῶν γενόμενον, πάλιν ἐπανελθεῖν εὐδόκησον.

“Οτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις.

^a *Cfr. Gen^a 31,3; 32,2*; ^b *cfr. Gen 39,2.21.23*; ^c *cfr. Ps 17,30*; ^d *cfr. 2 Io 6.*

= STR.BAR 219.

+ GOAR 681; DMITR 33; ESI 689; JAC.POR 172; JAC. MES 38; PAS 199; RUG 19.16; PAR.G04 220; ROM 467; PAP 447.

193. 1) *Εὐχὴ ἐπὶ πλοίου μέλλοντος πλεῖν.*

ρνθ' 2) Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^α, // ὁ καταξιώσας 192^γ
 συμπλεῦσαι τοῖς ἁγίοις σου μαθηταῖς καὶ ἀποστό-
 λοις, καὶ ἐπιτιμήσας τῇ λαίλαπι τῶν ἀνέμων, καὶ
 τῆς θαλάσσης τὰ κύματα γαληνιᾶν κελεύσας^β. σύμ-
 πλευσον καὶ τοῖς ἐκδημοῦσιν ἐν τῷ πλοίῳ τούτῳ,
 πάντα ἐναντίον ἄνεμον καταπαύων, διεγείρων²⁸⁶
 δὲ τοὺς ἐπιτηδείους, κυβερνήτης αὐτοῖς ἐν τάχει
 γινόμενος καὶ πᾶσαν πειρατηρίων²⁸⁷ ἐπιβουλήν ἐξ
 αὐτῶν ἀποστρέφων· χαίροντας δὲ χαίρουσιν ἀποκα-
 τάστησον καὶ ὑγιαίνοντας ὑγιαίνουσιν ἡμῖν ἐν-
 ταῦθα ἐπανελθεῖν εὐδόκησον, αἰσίως // καὶ κατὰ 193^δ
 πρόθεσιν πράττοντας εἰς τὰ ἐπιτηδευόμενα παρ'
 αὐτῶν, χάριν τὴν σὴν δωρούμενος ἐν πᾶσιν τοῖς
 ἔργοις αὐτῶν, σωτήριος καὶ εὐδιος λιμὴν τοῖς
 πλέουσιν καὶ τῷ πλοίῳ εὐρισκόμενος.

Ἔστι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ^ε καί.

^α *Dan 9,15;* ^β *cf. Mc 4, 37-39 et a.;* ^ε *cf. 1 Tim 1, 17.*

= STR.BAR 220.

+ GOAR 684; JAC.MES 19.2; PAR.G04 221; ROM 468;
 PAP 448 (cf. n. 181).

194. 1) *Εὐχὴ ἐπὶ ἀνομβρίας.*

ρξ' 2) Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^α, ὁ διὰ τὸν πρὸς σέ

²⁸⁶ Cod. διεγειρόν.

ζῆλον ἐπακούσας Ἥλία τοῦ προφήτου, καὶ τὸν κα-
τὰ καιρὸν τῇ γῆ πεμπόμενον ὑετὸν ἐπισχεθῆναι
κελεύσας, εἶτα πάλιν διὰ τῆς αὐτοῦ ἰκεσίας ὄμ-
βρον καρποφόρον αὐτῇ χαρισάμενος^b. αὐτός, Δέ-
σποτα // τῶν ἀπάντων^c, ὑπὸ τῆς ἰδίας σου εὐ- 193^v
σπλαχνίας δυσωπούμενος, βροχὴν ἐκουσίαν ἀφόρι-
σον τῇ κληρονομίᾳ²⁸⁸ σου^d, καὶ τὰ πεπλημμελημέ-
να ἡμῖν παριδῶν, τοὺς ὑετούς σου κατάπεμψον ἐπὶ
τοὺς χεῖροντας καὶ ἐπὶ δεομένους τόπους. Εὐφρα-
νον τὸ πρόσωπον τῆς γῆς διὰ τοὺς πτωχοὺς τοῦ
λαοῦ σου^e, διὰ τὰ νήπια καὶ τὰ κτήνη καὶ τὰ ἄλ-
λα πάντα, ὅτι πρὸς σὲ προσδοκῶσιν τοῦ δοῦναι
τὴν τροφήν αὐτῶν εἰς εὐκαιρον^f. Ἐκφώ<νησις>·
Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, Θεὸς τοῦ ἐλεεῖν καί. //

^a Dan 9,15; ^b cfr. 2 Regn 18, 41-45; ^c cfr. Job 5,8;
Sap 8,3; ^d Ps 67,10; ^e cfr. Ps 71,9; ^f Ps 103,27.

= STR.BAR 221.

+ GOAR 613; JAC.POR 173; PAS 213; DUN 152; THI
92; ROM 401; PAP 395; ZER 522.

195. 1) Εὐχὴ ἐπὶ ἀνομβρίας ἄλλῃ. 194^f
ῥεα' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ^a, ὁ ἀνάγων νεφέλας
ἐξ ἐσχάτου τῆς γῆς, ἀστραπὰς εἰς ὑετὸν πεποη-
κῶς^b, ὁ ἐξάγων ἀνέμους ἐκ θησαυρῶν σου, ὁ προσ-
καλούμενος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης καὶ ἐκχέων αὐ-

²⁸⁸ Cod. τὴν κληρονομίαν, corretto secondo la citazione
blica.

τὸ ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς^c· σοῦ δεόμεθα καὶ
 σὲ ἱκετεύομεν, καὶ παρακαλοῦμεν καὶ προσκυνου-
 μεν, ἔξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ αἰ-
 τούμενοι τὸ παρὰ σοῦ πλούσιον ἔλεος^d. ἄνοιξον
 τοὺς καταράκτας τοῦ οὐρανοῦ^e, ἔντειλαι ταῖς νε-
 φέλαις τοῦ βρέξιαι ὑετόν^f, οἴκτειρον // πάντα τὰ 194^v
 τῆς γῆς σου· σπλαχνίσθητι ἐπὶ πρεσβύτας καὶ νέ-
 ουσ καὶ νήπια θηλάζοντα μασθοῦς^g, ἐπὶ δούλους
 σου καὶ δουλίδας, ἐπὶ υἱοὺς καὶ θυγατέρας, ἐπὶ
 πάντα τὰ κτήνη τῆς γῆς· ἀνατειλάτω ἡ γῆ ἔλε-
 ος^{h289}, βλαστησάτω τὰ πεδία χόρτον τοῖς κτήνε-
 σινⁱ. ἐξαγαγέτω ἄρτον εἰς βρῶσιν καὶ χλόην τῆ
 δουλείᾳ τῶν ἀνθρώπων^j. Δεόμεθά σου, βασιλεῦ τῶν
 δυνάμεων, πρόσδεξαι τὰς δεήσεις παντὸς τοῦ λαοῦ
 σου, τὰς ἐντεύξεις τῶν δούλων σου, στεναγμοὺς
 τῶν πενήτων τοῦ λαοῦ σου, καὶ μὴ τῷ θυμῷ σου // 195^f
 ἐλέγξης ἡμᾶς^k, μηδὲ διαφθείρης λιμῶ καὶ δίψει
 τὸν λαόν σου· οἱ γὰρ ὀφθαλμοὶ πάντων εἰς σὲ ἐλ-
 πίζουσιν, καὶ σὺ δίδως τὴν τροφήν αὐτῶν εἰς εὖ-
 καιρον^l. ἐπὶ σοὶ πεποιθήαμεν^m, ἐκτός σου ἄλλον
 οὐκ οἴδαμενⁿ, τὰ παρὰ σοῦ πλούσια ἐλέη^o ἀπεκδε-
 χόμεθα. Ἐκφῶ<νησις>· Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρω-
 πος Θεὸς ὑπάρχεις, καί.

^a Am 4,13; Os 12,6 et a.; ^b Ps 134,7; ^c Am 5,8; ^d cfr. Eph 2,4; ^e cfr. Gen 7,11; ^f Is 5,6; ^g Joel 2,16; ^h Is 45,8; ⁱ Ps 103,14a; ^j ib. 14b; ^k Ps 6,2; ^l Ps 144,15; ^m Is 33,2; ⁿ Is 26,13; ^o cfr. Eph 2,4.

= STR.BAR 222.

+ GOAR 614; JAC.POR 174; JAC.MES 43; PAS 214; DUN 153; THI 94; ROM 402; PAP 396; ZER 522.

196. 1) *Εὐχὴ ἐπὶ ἀρρώστου.*

ρξβ' 2) Πάτερ ἅγιε^α, ἰατρὲ ψυχῶν καὶ σωμάτων, ὁ πέμψας τὸν μονογενῆ σου Υἱὸν^β τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν πᾶσαν νόσον^{290c} ἰώμενον καὶ ἐκ θανάτου λυτρούμενον, ἴασαι καὶ τὸν δοῦλόν σου τὸν δε/[τ-να] ἐκ τῆς περιεχούσης αὐτὸν // σωματικῆς ἀσθε- 195^v νείας, διὰ τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ σου, καὶ ζωοποιήσον αὐτὸν κατὰ τὸ σοὶ εὐάρεστον, τὴν ὀφειλομένην σοι εὐχαριστίαν ἐν ἀγαθοεργίᾳ ἀποπληροῦντα.

“Ὅτι σὸν τὸ κράτος, καὶ σοῦ ἔστιν ἡ βασιλεία.

^aIo 17,11; ^bIo 3,16; ^ccf. Mt 4,23; 9,35 et a.

= STR.BAR 223; FIL.EYX 564.

+ GOAR 338,678; DMITR-B 111; ALM.VRA 466; DMITR 5; PRA 260; ES1 709; TRE.EU2 140; JAC.POR 209; JAC.KAM 231; JAC.MES 14.5; PAS 189; RUG 19.22; THI 103; PAR.G04 257; HC1 643; ROM 190,358; PAP 203,287; ZER 271,386.

197. 1) *Εὐχὴ εἰς νοσοῦντας*²⁹¹ ἄλλη.

ρξγ' 2) Ὁ Θεὸς ὁ δυνατὸς καὶ ἐλεήμων, ὁ πάντα οἰκονο-

²⁹⁰ Cod. νοσσον.

²⁹¹ Cod. νοσσουντας.

μῶν ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ γένους ἡμῶν, ἐπίσκεψαι τὸν
 δοῦλόν σου τὸν δε[ίνα] τὸν ἐπικεκλημένον τὸ
 ὄνομα τοῦ Χριστοῦ σου^a, καὶ ἴασαι αὐτοῦ πᾶσαν
 ἀσθένειαν σωματικὴν τε καὶ ψυχικὴν· ἄφες αὐτῷ
 τὰς ἁμαρτίας^b καὶ τὰ ἐξ ἁμαρ-//τιῶν ἐπίπονα, 196^r
 πάντα πειρασμὸν καὶ πᾶσαν ἐπανάστασιν τοῦ ἀντι-
 κειμένου ἀπόστησον ἀπὸ τοῦ δούλου σου ὁ δείνα,
 καὶ ἀνάστησον αὐτὸν ἀπὸ τῆς κλινῆρης ἀρρωστίας,
 καὶ ἀποκατάστησον τῇ ἀγίᾳ σου ἐκκλησίᾳ ψυχῇ καὶ
 σώματι ὑγιαίνοντα καὶ προκόπτοντα ἐν ἔργοις κα-
 λοῖς^c καὶ λόγοις ἀγαθοῖς, δοξάζοντα με<τὰ> παν-
 τὸς τοῦ λαοῦ σου τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ σου, τῆς
 ἐλπίδος ἡμῶν^d, μεθ' οὗ σοι δόξα, τιμὴ^e καὶ προσ-
 κύνησις, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποι-
 <ῶ>.

^a Cfr. Rom 10,13; ^b cfr. Lc 11,4; ^c cfr. 1 Tim 6,18;
^d 1 Tim 1,1; ^e cfr. 1 Tim 1,17.

= STR.BAR 224.

+ GOAR 679; ALM.VRA 470; ES1 711; TRE.EU2 189;
 JAC.POR 210; PAS 195; PAR.G04 265.

198. 1) Εὐχὴ εἰς νοσοῦντας²⁹² ἄλλη, γ'.

ρξδ' 2) Δέσποτα, Δέσποτα πανάγιε, // παντοκράτορ, φιλό- 196^v
 ψυχε²⁹³ ^a, φιλόδουλε, Σωτὴρ τῶν ἀπάντων^b, ἱατρὲ
 ψυχῶν καὶ σωμάτων, ὁ ταπεινῶν καὶ ἀνυψῶν^c, ὁ

²⁹² Cod. νοσσουντας.

²⁹³ Cod. φιλοψυχυχαι.

παιδεύων καὶ πάλιν ἰώμενος, τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν
τὸν δε[ίνα] τὸν ἀσθενοῦντα ἐπίσκεψαι ἐν τῷ ἐλέ-
ει σου, καὶ ἔκτεινον τὸν βραχίονά σου τὸν ἀόρα-
τον τὸν πλήρης ἰάσεως καὶ θεραπείας καὶ ἴασαι
τὸν δοῦλόν σου ἐξανιστῶν ἀπὸ κλινήρης ἀρρωστι-
ας· ἐπιτίμησον τῷ πνεύματι τῆς ἀσθενείας, ἀπό-
στησον ἀπ' αὐτοῦ πᾶσαν πληγὴν, πᾶσαν ἀληθόνα,
πᾶσαν μάστιγα, πάντα πυρετὸν ἢ ῥίγος, // καὶ εἶ 197^f
τι ἐστὶν ἐν αὐτῷ πλημμέλημα²⁹⁴ ἢ ἀνόμημα, ἄνες,
ἄφες, συγχώρησον διὰ σὴν φιλανθρωπίαν. Ναί, Κύ-
ριε, φεῖσαι τοῦ πλάσματός σου.

Ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν^d, ᾧ ἡ δό-
ξα καὶ τὸ κράτος σὺν ἁγίῳ Πνεύματι, εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων.

^a Cfr. Sap 11,27; ^b cfr. 1 Tim 4,10; ^c Sir 7,11; ^d Rom 8,39.

= STR.BAR 225.

+ GOAR 549; ALM.VRA 468; DMITR 197,243; TRE.EU2 186; JAC.POR 211; PAR.G04 251; HC1 643; ROM 338; PAP 171; ZER 231.

199. 1) *Εὐχὴ ἐπὶ ἐλαίου ἀρρώστου*²⁹⁵.

ῥξε' 2) Κύριε, ἐν τῷ ἐλέει καὶ τοῖς οἰκτιρμοῖς^a σου
ὁ²⁹⁶ ἰώμενος τὰ συντρίμματά^b τῶν ψυχῶν καὶ τῶν

²⁹⁴ Cod. πλημελημα.

²⁹⁵ Cod. ἀρρωστου.

²⁹⁶ Nella tradizione manoscritta e nel *textus receptus* ὁ si trova dopo Κύριε.

σωμάτων ἡμῶν³· αὐτός, Δέσποτα, ἀγίασον καὶ τὸ
 ἔλαιον τοῦτο, ὥστε γενέσθαι τοῖς χριομένοις ἐξ
 αὐτοῦ εἰς θεραπείαν, εἰς ἀπαλλαγὴν παντὸς πά-
 θους, νόσου σωματικῆς, μολυσμοῦ σαρκὸς²⁹⁷ καὶ
 πνεύματος^c // καὶ παντὸς κακοῦ, ἵνα καὶ ἐν 197^v
 τούτῳ δοξασθῆ σου τὸ πανάγιον ὄνομα.

Σὸν γάρ ἐστιν τὸ ἔλεεῖν καὶ σῶζειν, ὁ Θε-
 ὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δ<όξαν>.

^aPs 102,4; ^bPs 59,2; Jer 2,33; ^c2 Cor 7,1.

= STR.BAR 226; FIL.EYX 565.

+ GOAR 335; ALM.VRA 467; ESI 715; TRE.EU2 130;
 JAC.POR 206; JAC.MES 14.1; THI 102; PAR.G04
 245; ROM 186; PAP 208; ZER 266.

200. 1) *Εὐχὴ ἐπὶ ἐλαίου ἀρρώστου*, β²⁹⁸.
 ρξς' 2) Ὁ πολὺς ἐν ἐλέει καὶ πλούσιος^a ἐν ἀγαθότητι,
 Κύριε, ὁ Πατὴρ τῶν οἰκτιρῶν καὶ Θεὸς πάσης πα-
 ρακλήσεως^b, ὁ ἐνηγήσας ἡμῖν διὰ τῶν ἁγίων σου
 ἀποστόλων ἐλαίῳ μετὰ προσευχῆς τῶν τοῦ λαοῦ
 πρεσβυτέρων τὰς ἀσθενείας θεραπεύεσθαι^c. σὺ τά-
 ξον τὸ ἔλαιον τοῦτο εἰς ἴασιν τοῖς ἐξ αὐτοῦ
 χριομένοις, εἰς ἀπαλλαγὴν πάσης νόσου²⁹⁹ καὶ
 πάσης μαλακίας^d, εἰς ἀπόλαυσιν // τῶν ἀπεκδεχο- 198^f

²⁹⁷ -κος di altra mano per correzione.

²⁹⁸ Negli editi con l'incipit Ἀγαθὲ καὶ φιλόανθρωπε, εὖ-
 σπλαγγνε καὶ πολυέλεε Κύριε, ὁ πολὺς ἐν ἐλέει, κτλ.

²⁹⁹ Cod. νοσσοῦ.

μένων την παρά σου σωτηρίαν.

Ναί, Δέσποτα ὁ Θεός, δεόμεθά σου, παντοδύναμε Κύριε τοῦ σφῆξιν^e, ὁ μόνος ψυχῶν καὶ σωμάτων ἰατρός, ἴασαι καὶ τὸν δοῦλόν σου διὰ τοῦ ἐλαίου τῆς <σ>ῆς χρηστότητος, ὅπως καὶ νῦν μετασχόντες τῆς σῆς φιλανθρωπίας, δοξάζωμεν σὲ τὸν ποιῶντα μεγάλα καὶ θαυμαστά, ἔνδοξά τε καὶ ἐξαίσια^f.

“Ὅτι Θεὸς ἐλέους, οἰκτιρῶν καὶ φιλανθρωπίας.”

^a Cfr. Eph 2,4; ^b 2 Cor 1,3; ^c cfr. Jac 5,14; ^d Mt 4, 23; ^e Ps 67,21; ^f Job 5,9.

= STR.BAR 227.

+ GOAR 341,679; TRE.EU2 153; PAS 191; PAP 208; ZER 278.

201. 1) *Εὐχὴ ἐπὶ μετανοούντων.*

ῥξζ' 2) Ὁ Θεὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν^a, ὁ διὰ τοῦ προφήτου σου Νάθαν μετανοήσαντι τῷ Δαυὶδ ἐπὶ τοῖς ἰδίοις // πλημμελήμασιν ἄφεσιν δωρησάμενος^b καὶ τοῦ Μα- 198^v νασσῆ³⁰⁰ τὴν ἐπὶ τῇ μετανοίᾳ προσευχὴν δεξάμενος^c. αὐτὸς καὶ τὸν δοῦλόν σου τὸν δε[ῖνα], μετανοοῦντα ἐν τοῖς ἰδίοις παραπτώμασιν πρόσδεξαι τῇ συνήθει σου φιλανθρωπία, παρορῶν τὰ αὐτῷ πλημμεληθέντα³⁰¹. Σὺ γὰρ εἶ, Κύριε, ὁ καὶ ἐβδομηκοντάκις ἑπτὰ^d ἀφιέναι κελεύσας τοῖς περιπί-

³⁰⁰ Cod. Μανναση.

³⁰¹ Cod. πλημμεληθεντα.

πτουσιν³⁰² ἁμαρτίαις· ὅτι ὡς ἡ μεγαλωσύνη σου, οὕτως καὶ τὸ ἔλεός σου^e, καὶ σὺ ὁ Θεὸς τῶν μετανοούντων, μετανοῶν ἐν πάσαις ταῖς ἀδικίαις ἡμῶν^f.

“Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ πρέπει σοὶ ἡ δόξα. //

^aPs 78,9; ^b2 Regn 12,1-25; ^ccfr. Or. Manasses; ^dMt 18,22; ^eSir 2,19; ^fcfr. Joel 2,13; Jon 4,2.

= STR.BAR 228; ARR.PEN 97.

+ GOAR 536; MOR.PEN 80,94,119; DMITR-B 134; ALM. PR1 21,65; ALM.PR2 42; ES2 513; JAC.POR 194; JAC.MES 15.6; PAS 184; RUG 19.11; THI 179*; ARR.PEN 95; PAR.G04 101; ROM 206; PAP 166; ZER 224.

202. 1) Εὐχὴ ἐπὶ ἐξομολογουμένων.

199^r

ῥξη' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ τῷ Πέτρῳ καὶ τῇ πόρῃ διὰ δακρῶν ἄφεσιν ἁμαρτιῶν δωρησάμενος^b, καὶ τὸν τελώνην τὰ οἰκεῖα ἐπιγρόντα πταίσματα δικαιώσας^c, πρόσδεξαι καὶ τὴν ἐξομολόγησιν τοῦ δούλου σου τοῦ δε[ῖνα], καὶ εἴ τι πεπλημμέληται αὐτῷ ἐκούσιον ἢ ἀκούσιον ἁμάρτημα ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ κατὰ διάνοιαν, ὡς ἀγαθὸς πάριθε· σὺ γὰρ μόνος ἔχεις ἐξουσίαν ἀφιέναι ἁμαρτίας^d.

“Ὅτι Θεὸς ἐλέους, οἰκτιρῶν καὶ φιλανθρωπίας ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δ<όξαν>.

³⁰²Cod. περιπατουςιν, un hapax nella tradizione manoscritta antica (cfr. ARR.PEN 97), che tuttavia può avere una giustificazione nell'accezione "vivere"; cfr. 2 Thess. 3,6.

^a *Dan* 9,15 (*Theodot.*); ^b *cfr.* *Mt* 26,75; *Lc* 22,62;
^c *cfr.* *Lc* 18, 9-14; ^d *Mt* 9,6; *Mc* 2,10; *Lc* 5,24.

= STR.BAR 229; ARR.PEN 99.

+ GOAR 537; MOR.PEN 94,121; ALM.PR1 13,20,66;
 ALM.PR2 45; ES2 519; JAC.POR 195; JAC.MES 15.5;
 PAS 185; RUG 19.12; THI 191; VEL 381; PAR.G04
 102; ROM 207.

203. 1) *Εὐχὴ ἐπὶ προπετιῶς*³⁰³ *ὁμνύοντα.*

ρξθ' 2) Ὁ Θεὸς ὁ τῆς τοῦ ἀνθρώπου φύσεως τὸ εὐάλωτον
 καὶ ἀσθενὲς ἐπιστάμενος καὶ τοὺς τῶν ἐννοιῶν
 ἡμῶν // διαλογισμοὺς σαφῶς ἐπιγινώσκων^a, τὰς ἐκ 199^v
 προπετείας ἡμῶν γινομένας ἐνθυμήσεις, ἀμνησικά-
 κος ὢν, παριδεῖν καταξίωσον, καὶ τοῖς προλήψει
 ὄρκου συσχεθεῖσιν συγχώρησον· σὺ γὰρ μόνος ἐπί-
 στασαι τὰ κρύφια τῶν καρδιῶν ἡμῶν^b. διὸ δεόμεθά
 σου, συγγνώμην αὐτοῖς καὶ ἡμῶν διὰ τὴν σὴν ἄρ-
 ρητον ἀγαθότητα παράσχου.

Ἔστιν ἡλόγηταί σου τὸ πανάγιον ὄνομα, τοῦ
 Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

^a *Cfr.* *Ps* 93,11; ^b *cfr.* *Ps* 43,22.

= ALM.PR3 75; STR.BAR 230.

+ GOAR 534; ALM.PR2 54; ES1 707; PAS 209; RUG 19.
 3; THI 96; ROM 334; PAP 169; ZER 228.

³⁰³ *Cod. προπετους.*

204. 1) Εὐχὴ ἐπὶ τῶν ἐν βρώμασιν σκανδαλισθέντων.

ρο' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ τῷ κορυφαίῳ τῶν ἀποστόλων σου Πέτρῳ δι' ὀπτασίας καὶ φωνῆς νομοθετήσας // 200^f
μηδὲν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον^b ἡγεῖσθαι τῶν ὑπὸ σοῦ δημιουργηθέντων εἰς ἀποτροφὴν τῶν ἀνθρώπων, καὶ διὰ τοῦ σκεύους τῆς ἐκλογῆς^c Παύλου τοῦ ἀποστόλου <πάντα>³⁰⁴ καθαρὰ τοῖς καθαροῖς^d κηρύξας· αὐτὸς καὶ νῦν τὸν δε/[ῖνα] τὸν βαρβαρικῆς ἀνάγκαις περιπεσόντα καὶ οὐ κατὰ πρόθεσιν^e ἀκαθάρτων ὡς ἐνόμισεν γευσάμενον, σκανδαλισθέντα δέ, τὴν κηλῖδα τῆς συνειδήσεως αὐτοῦ ἀπόσμηξον, καὶ τὰ σα' προστάγματα βεβαιῶν ἐν αὐτῷ, ναδὲν αὐτὸν ἀμόλυντον τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος κατασκεύασον, // εἰς ὑποδοχὴν τῶν ἀχράντων τούτων καὶ ἀθανάτων μυστηρίων. 200^v

ᾠτι ἠυλόγηται καὶ δεδόξασται τὸ πάντ<ι>μον>.

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b Act 10,14; ^c Act 9,15; ^d Tit 1,15; ^e cfr. Eph 3,11.

= CON 436; STR.BAR 231.

+ GOAR 535; ALM.PR2 62; ESI 707; JAC.POR 196; JAC.MES 23.1; PAS 186; RUG 19.19; PAR.G04 187; PAP 507.

205. 1) Εὐχὴ ἐπὶ μιαιοφαγήσαντος.

ροα' 2) Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν^b, ὁ ἐν ἁγίοις ἀναπαυ-

³⁰⁴ Supplito secondo la citazione biblica.

όμενος^c, ὁ ἔπαινος τοῦ Ἰσραήλ^d. κλῖνον, Κύριε, τὸ οὖς σου καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν^e δεομένων σου, καὶ παράσχου συγνώμην τῷ σῶ οἰκέτη μιαιοφαγήσαντι καὶ γευσαμένῳ κρεῶν ὧν τὴν βρῶσιν ἀπηγόρευσας ἐν νόμῳ ἀγίῳ σου^f. τούτων ἀβουλήτως μετασχόντι συγχώρησον, καὶ καταξίωσον αὐτὸν ἀκατακρίτως // μεταλαβεῖν τῶν φρικτῶν σου καὶ ἀθα- 201^f
νάτων μυστηρίων, τοῦ τιμίου σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου, ὅπως ῥυσθειῇ τοῦ λοιποῦ πάσης ἀκαθάρτου μεταλήψεώς τε καὶ πράξεως, ἐν-τρυφῶν³⁰⁵ τοῖς θείοις σου μυστηρίοις καὶ ἀπολαύων τῆς ἀγίας καὶ μυστικῆς σου τραπέξης καὶ διαφυλαττόμενος σὺν ἡμῖν ἐν τῇ ἀγίᾳ σου ἐκκλησία, αἰνῶν καὶ δοξάζων τὸ ὄνομά σου τὸ ὑψιστον^g πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ^h.

“Οτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δ<ύναμις>ⁱ.”

^a Dan 9,15; ^b Ps 112, 5-6; ^c Is 57,15; ^d Ps 21,4; ^e Ps 85,1; ^f cfr. 4 Mac 1,34; ^g cfr. Ps 7,17 et a.; ^h cfr. Deut 17,19 et a.; Mt 6,13.

= STR.BAR 232.

+ GOAR 534; MOR.PEN 121; ALM.PR2 62; ESI 701; JAC.POR 197; JAC.MES 23,2; PAS 187; THI 97; PAR.G04 188; ROM 334; PAP 169; ZER 228.

206. 1) *Εὐχὴ ὑπ<ἐρ> χειμαζομένων ὑπ<δ> πνευμά[των] ἀκαθάρτων.*

ροβ' 2) ‘Ο Θεὸς ὁ αἰώνιος^a, ὁ λυτρωσάμενος // ἐκ τῆς 201^v

³⁰⁵ Cod. ἐνκρυφῶν, cfr. PET, 118^f; MOS, 112^v.

αἰχμαλωσίας τοῦ διαβόλου τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων,
 ῥῦσαι καὶ τοὺς δούλους σου τούτους πάσης ἐνεργείας πνευμάτων ἀκαθάρτων· ἐπίταξον τοῖς πονηροῖς καὶ ἀκαθάρτοις δαίμοσιν^b ἀποστῆναι τῶν ψυχῶν καὶ σωμάτων τῶν δούλων σου καὶ μὴ ἐμμένειν, μηδὲ κρύπτεσθαι ἐν αὐτοῖς. Φυγαδευθεῖησαν τῷ ὀνόματί σου τῷ ἁγίῳ^c καὶ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ ζωοποιοῦ Πνεύματος ἀπὸ τοῦ πλάσματος τῶν χειρῶν σου, ἵνα καθαρισθέντες ἀπὸ πάσης διαβολικῆς ἐπιβουλῆς, ὁσίως καὶ // δικαίως καὶ 202^f
 εὐσεβῶς ζήσωσιν, ἀξιούμενοι τῶν ἀχράντων μυστηρίων τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν, μεθ' οὗ εὐλογητὸς<ς> εἶ σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καί.

^aSus 42 (Theodot.); ^bcfr. Mc 1,27 et a.; ^ccfr. Lc 1,49 et a.

= STR.BAR 233.

+ GOAR 581; PRA 260; BS2 38; DEL 38; JAC.POR 224; JAC.MES 17.3; ROM 363; PAP 111; ZER 152.

207. 1) *Εὐχὴ ἐπὶ πασχόντων ὑπὸ δαιμόνων.*

ρογ' 2) Ὁ τὸν τυραννήσαντα διαβόλον καὶ τὴν σὺν αὐτῷ στρατιὰν τῶν δαιμόνων καταλύσας τῇ ἐπιφανείᾳ τοῦ Χριστοῦ σου, ἐπίφανον ἐπὶ τὸ πλάσμα σου τοῦτο ὃ κατ' εἰκόνα σὴν ἐποίησας^a, τὸ καταδυναστευόμενον ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων πνευμάτων. Ἐπιτίμησον, ἅγιε, τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασιν^b, ὃν τρόπον ἐπετίμησας // τῷ λεγεῶνι τῶν 202^v

πνευμάτων^c καὶ τῷ κωφῷ καὶ ἀλάλω πνεύματι^d, καὶ καθάρισον τὸ πλάσμα σου, καὶ μὴ παραδῶς^e τοῖς θηρίοις ψυχὴν ἐξομολογουμένην σοι, ἀλλ' ἐλέησον αὐτὴν καὶ ἡμᾶς εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον^f τῆς ἁγίας σου ἐκκλησίας.

Διὰ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, δι' οὗ καὶ μεθ' οὗ σοι ἡ δόξα {τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν}.

^a Cfr. Gen 1,26 et q.; ^b Mc 9,25; ^c cfr. Mc 5, 1-20; ^d Mc 9,25; ^e Ps 73,19; ^f cfr. 1 Par 16,27.

= GOAR 584; STR.BAR 234.

+ PRA 260; JAC.POR 223; HCI 645.

208. 1) *Εὐχὴ εἰς τὸ κουρεῦσαι παιδίον.*

ροδ' 2) Σὲ ἱκετεύομεν, Κύριε ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας ἡμῶν^a, ὁ ἐκ τοῦ πληρώματος τῆς κολυμβήθρας τῆς σῆς ἀγαθότητος εὐλογήσας τὸ παρὸν νήπιον, καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἡ εὐλογία^b σου κατελθάτω, καὶ ὡς εὐλόγησας Δαυὶδ διὰ // χειρὸς τοῦ προφήτου 203^f Σαμουὴλ, οὕτως εὐλόγησον τὸ παρὸν νήπιον διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ἐπιφοιτῶν αὐτῷ τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον, καὶ ἐν τῇ ἀπαρχῇ τοῦ κείρασθαι αὐτὸν τὴν κόμην δὸς αὐτῷ προκόψαι ἐν ἡλικίᾳ^c πεπληρωμένη καὶ πολιᾷ γήρους, ὅπως ἴδῃ τὰ ἀγαθὰ Ἱερουσαλὴμ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ^d, καὶ εὐαρεστήσῃ σοι ἐν ἔργοις καλοῖς^e οἷς προητοίμασας, ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν^f.

“Οτι πρέπει σοι αἴνος καὶ δόξα καὶ πᾶσα

προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ
Πνεύματι, νῦν.

^aPs 87,2; ^bcfr. Prov 10,23; ^ccfr. Lc 2,52; ^dPs
127,5; ^eIo 10,33; ^fEph 2,10.

= GOAR 307; CON 408; STR.BAR 235; TRE.EU1 379;
ARR.ABL 50.

+ GOAR 306; DMITR 55; ESI 655; JAC.POR 201; JAC.
MES 8.4; PAS 181; PAS.PAN 25.28; PAR.G04 215;
THI 98,127; ROM 161; PAP 107; ZER 146.

209. 1) Εὐχὴ μετὰ τὸ κουρεῦσαι τὸ παιδίον β'.

ροε' 2) Ἄγιε (sic!) Τριάς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, // εὐλόγησον 203^v
τὸν παῖδα τοῦτον ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ^a
καὶ χάρισαι τοῖς δούλοις σου τοῖς ἰδίῳις γονεῦ-
σιν ἄβλαβῆ καὶ ἀνεπηρέαστον³⁰⁶, φυλαττόμενον
ὑπὸ τῆς σῆς εὐσπλαχνίας, εἰς αὔξησιν καὶ εἰς
σύνεσιν καὶ εἰς πᾶν ἔργον εὐοδοῦμενον, πρεσβεί-
αις τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας
καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου.

Ἔστιν ἡ εὐλόγηταί σου τὸ πανάγιον ὄνομα, τοῦ
Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

^aEph 1,3.

= GOAR 307; CON 409; STR.BAR 236; TRE.EU1 380;
ARR.ABL 51.

+ DMITR 95; JAC.POR 204; JAC.KAM 225,227,231,233;
PAS 150; VEL 377.

³⁰⁶Cod. ἀνεπερεαστον.

210. 1) *Εὐχὴ εἰς παγωνοκουρίαν.*

ρος' 2) Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων^a, ὁ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ^b, ὁ τῇ σῇ οἰκονομίᾳ ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἁμαρτωλοὺς ἐν τῇ ὑπουργίᾳ // τῆς ἱερωσύνης ἐπιλεξάμενος, ἵνα δι' ἡμῶν ὁ λαὸς 204^f ὁ πιστὸς αἰσίως λατρεύῃ τῷ ὀνόματι τῷ σῷ, σου³⁰⁷ δεόμεθα καὶ σὲ ἱκετεύομεν, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^c ὁ παντοκράτωρ, εὐλόγησον τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ἡμῶν^d, καὶ ὡς ἡ εὐλογία ἡ κατερχομένη ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἀαρὼν καὶ ἐπὶ τὸν πώγωνα αὐτοῦ^e, καὶ ὡς δρόσος Ἀερμών ἡ καταβαίνουσα ἐπὶ τὰ ὄρη Σιών^f, οὕτως κατελθάτω ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ δούλου σου τοῦ δε[ῖνα] καὶ ἐπὶ τὸν πώγωνα αὐτοῦ ἡ εὐλογία σου^g.

“Ὅτι σοὶ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ^h καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ. //

^a Ps 83,9; ^b cfr. 2 Cor 1,3 et a.; ^c Dan 9,15 (Theodot.); ^d cfr. Deut 28,12; Job 1,10; ^e Ps 132,2; ^f ib. 3; ^g ib. 2; ^h cfr. 1 Tim 1,17.

= GOAR 308; STR.BAR 237; ARR.ABL 56.

+ ESI 657; JAC.POR 205; JAC.MES 8.5; PAR.G04 216.

211. 1) *Εὐχὴ εἰς ἀδελφοποίησιν.*

204^v

ρος' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ^a, ὁ ποιήσας τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα σὴν καὶ ὁμοίωσιν^b καὶ δοὺς αὐτῷ ζώην αἰώνιον, ὁ εὐδοκήσας τοὺς ἁγίους σου

καὶ πανευφήμους ἀποστόλους Πέτρον τὸν κορυφαί-
 οτατον καὶ Ἀνδρέαν^c, καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην
 υἱοὺς Ζεβεδαίου^d, Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον,
 ἀμφοτέρους αὐτῶν ἀδελφοὺς γενέσθαι^e, οὐ δεσμου-
 μένους³⁰⁸ φύσεως, ἀλλὰ πίστεως καὶ Πνεύματος
 ἁγίου τρόπῳ· ὁ καὶ τοὺς ἁγίους σου μάρτυρας
 Σέργιον καὶ Βάκχον³⁰⁹, Κοσμᾶν τε καὶ Δαμιανόν,
 Κῦρον καὶ Ἰωάννην ἀδελφοὺς γενέσθαι καταξιώ-
 σας, // εὐλόγησον καὶ τοὺς δούλους σου ὁ δεῖνα 205^f
 καὶ ὁ δεῖνα, οὐ δεσμουμένους³¹⁰ φύσεως, ἀλλὰ
 <πίστεως>³¹¹ τρόπῳ. Δὸς αὐτοῖς τοῦ ἀγαπᾶν ἀλλή-
 λους, ἀμίσητον καὶ ἀσκανδάλιστον τὴν ἀδελφosity-
 νην αὐτῶν εἶναι πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐ-
 τῶν^f ἐν τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος^g,
 πρεσβεΐαις τῆς παναγίας, ἀχράντου Δεσποίνης
 ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ τοῦ
 ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ, τῶν
 ἁγίων καὶ πανευφύμων ἀποστόλων καὶ πάντων ἁγίων
 σου μαρτύρων.

“Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἔνωσις καὶ ἀσφάλεια καὶ δε-
 σπότης³¹² // τῆς εἰρήνης, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, 205^v
 καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν ἀναπέμ<πο-
 μεν>.

³⁰⁸ Cod. δεσμωμένους.

³⁰⁹ Cod. Βάκχον.

³¹⁰ Cod. δεσμωμενους.

³¹¹ Restituzione del parallelismo della riga 8-9 della preghiera, sostenuta da PET, 114^v e G04, 126^f.

³¹² Cod. δεσμότης.

^a Am 4,13; ^b Gen 1,26; ^c Mt 4,18 et a.; ^d Mt 4,21 et a.; ^e Mt 10,3 et a.; ^f cfr. Lc 1,75; ^g Rom 15,13.

= GOAR 307; STR.BAR 238.

+ DMITR 31,743; ES1 663; JAC.POR 91; PAS 206; PAR.G04 242.

212. 1) Εὐχὴ εἰς τὸ κουρεῦσαι³¹³ παιδίον ἄλλη.

ροη' 2) Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν^a, ὁ ἀποστείλας τὸν πατέρα ἡμῶν Ἀβραὰμ κεῖραι τὴν κόμην τῷ σῶ ἱερεῖ Μελχισεδέκ καὶ πᾶσαν αὐτοῦ ἀπαρχὴν ἀφιερῶσας εἰς ναὸν ἁγίον σου^b, ὁ παραγενάμενος ἐπὶ τῇ εὐλογίᾳ καὶ κουρᾷ τῶν ἁγίων σου ἀποστόλων καὶ μαθητῶν^c, καὶ δωρησάμενος αὐτοῖς ἀντὶ τῆς κουρᾶς τῶν τριχῶν ἀμώμητον πίστιν καὶ λόγους μεταδόσεως δικαιοσύνης· αὐτὸς καὶ τῷ δούλῳ σου // τῷ δε[ίνα] παράσχου ἀντὶ τῆς κουρᾶς τῶν τριχῶν τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ λογισμὸν δικαιοσύνης καὶ πολιὰν ἐνάρετον, ἵνα κατὰ τὰς ἐντολάς σου πολιτευσάμενος, καταξιωθῇ τῆς ἐκ δεξιῶν σου στάσεως^d. τῷ δὲ πίστει Χριστοῦ ταύτας δεχομένῳ δώρησαι εὐλογίαν κατὰ τὴν τοῦ δικαίου Συμεὼν τοῦ δεξαμένου ἐν ἀγκάλαις^e {σὲ}³¹⁴ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ πάντας τοὺς συνελθόντας³¹⁵ εὐλόγησον εὐλογίᾳ πνευματικῇ^f.

³¹³ Cod. κορευσαι.

³¹⁴ Espunto a motivo di un evidente squilibrio trinitario nell' intera preghiera.

³¹⁵ Cod. συνελθωτας.

“Οτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ὁ εὐλογῶν καὶ ἀγιάζων
τὰς ψυχὰς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν. //

^a Dan 3,52; ^b cfr. Gen 14,19-20 (sic); ^c cfr. Act 21,
24; ^d cfr. Mt 25, 33-34; ^e Lc 2,28; ^f cfr. Eph 1,3.

= CON 409; STR.BAR 239; TRE.EU1 380; ARR.ABL 52.

+ GOAR 196; MOR 74; DMITR 55; TAK 46; JAC.POR
203.

213. 1) *Εὐχὴ ἐπὶ ποιίμνης.*

206^v

ροθ' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ ἀληθινὸς ἀμνὸς ὁ αἵρων
τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου^b, ὁ μὴ παραβλέπων ψυχὰς
σοῦ³¹⁶ δεομένης· σοὶ προσπίπτομεν καὶ δεόμεθα
καὶ παρακαλοῦμέν σε, ὁ εὐδοκήσας ἐπὶ τὸν δοῦλόν
σου Ἰακώβ καὶ πληθύνας αὐτοῦ τὰ ποιίμνια^c καὶ
λυτρώσάμενος αὐτὸν ἐκ χειρὸς Ἡσάυ^d καὶ τοῦ Λα-
βάν^e. αὐτὸς εὐλόγησον τὴν ποιίμνην ταύτην καὶ
πλήθυνον αὐτὴν εἰς χιλιάδας καὶ μυριάδας, ῥῦσαι
δὲ αὐτὴν καὶ ἡμᾶς ἐκ τῆς καταδυναστείας τῶν ἀλ-
λοφύλων καὶ πάσης ἐπιβουλῆς ἐχθρῶν, ἀπὸ πάσης
ἐρυσίδος καὶ αὔρας θανατηφόρου // καὶ ἀπάντων 207^f
τῶν ἐπιτηδευμάτων τοῦ διαβόλου.

“Ἴνα ἀναπέμποντές σοι ἐξ αὐτῆς τὰς συνή-
θεις ἡμῶν εὐχαριστίας, δοξάζωμεν καὶ δι’ αὐτῆς
τὸ πανάγιον ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ
καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν.

³¹⁶ Cod. συ.

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b Io 1,29; ^c cfr. Gen 30,43;
^d cfr. Gen 33, 1-16; ^e cfr. Gen 31,36 - 32,1.

= GOAR 589; STR.BAR 240.

+ PRA 271; PRA 271; ESI 679; JAC.POR 187; JAC.MES
 39.1; PAS 229; PAR.G04 206; ROM 375.

214. 1) *Εὐχὴ εἰς ψυχὴν κρινομένην.*
- ρπ' 2) Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ^a, ὁ πάντα ἄνθρωπον θέλων σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν^b, ὁ μὴ βουλόμενος τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ὡς τὸ ἐπιστρέψαι καὶ ζῆν αὐτόν^c. διὸ δεόμεθα καὶ παρακαλοῦμέν σε, τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου παντὸς δεσμοῦ // λῦσον καὶ πάσης κατά- 207^Y
 ρας ἐλευθέρωσον, ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ὁ λύων τοὺς πεπεδημένους, ὁ ἀνορθῶν τοὺς κατερραγμένους^d, ἡ ἐλπίς τῶν ἀπελπισμένων, κρίσει τῇ παρὰ σοῦ ἐλεήσας· κέλευσον ἐν εἰρήνῃ τὸ πνεῦμα τοῦ δούλου σου καταπαῦσαι εἰς τὰς αἰωνίους σκηνὰς^e μετὰ τῶν ἁγίων σου.

Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ.

^a Cfr. Am 4,13 et a.; ^b I Tim 2,4; ^c cfr. Ez 33,11;
^d Ps 145, 6-8; ^e Le 16,9.

= STR.BAR 241.

+ GOAR 587; JAC.POR 216; RUG 19.1; PAR.G04 231;
 ROM 374; PAP 250; ZER 335.

215. 1) *Εὐχὴ ἐπὶ τρυγούτων.*

ρπα' 2) Ὁ Θεὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν^a, ὁ εὐδοκήσας ἄμπελον κλη-
θῆναι^b τὸν Υἱὸν σου τὸν μονογενῆ^c, τὸν Κύριον
ἡμῶν καὶ Θεὸν Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τὸν καρπὸν
αὐτῆς ἀθανασίας // πρόξενον ἀν<a>δείξας διὰ τῆς 208^f
τοῦ Πνεύματός σου χάριτος· αὐτὸς καὶ τοῦτον τῆς
ἀμπέλου τὸν καρπὸν εὐλόγησον, καὶ δὸς πᾶσιν
τοῖς μεταλαμβάνουσιν³¹⁷ ἐξ αὐτοῦ τὸν ἁγιασμόν
καὶ τὴν τῆς ψυχῆς προκοπὴν, τὸν δὲ συνκαλέσαντα
ἡμᾶς τῆς ἀληθινῆς ἀμπέλου^d σου μέτοχον ποιήσον
διὰ παντός, καὶ ἀνεπηρέαστον³¹⁸ τὴν ζωὴν αὐτοῦ
διαφύλαξον, ταῖς αἰωνίοις σου καὶ ἀναφαιρέτοις
δωρεαῖς κατακοσμῶν.

Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία.

^aPs 78,9; ^bcfr. Io 15,1; ^ccfr. 1 Io 4,9 et a.; ^dIo 15,1.

= STR.BAR 242.

+ GOAR 552; JAC.MES 20.3; PAS 221; THI 105; PAR.
GO4 182; ROM 377; PAP 339; ZER 497 (cfr. No.
177.3).

216. 1) *Εὐχὴ εἰς ἀρχὴν σπορίμων.*

ρπβ' 2) Ὁ ὦν, Δέσποτα, Κύριε^a ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ^b
καὶ // Πατὴρ τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος 208^y
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ^c, ὁ κτίστης καὶ δημιουργὸς

³¹⁷Cod. μεταλαμβάνουσιν.

³¹⁸Cod. ἀνεπερεαστον.

τῶν ἀπάντων^d, ὁ ποιήσας τὴν γῆν καὶ τὸν ἄνθρωπον ἐξ αὐτῆς, ἐξ ἀρχῆς εἰπών· Ἐξαγαγέτω ἡ γῆ βοτάνην χόρτου σπειρον σπέρμα κατὰ γένος καὶ καθ' ὁμοιώτητα^e, καὶ μέχρι τοῦ νῦν διδοὺς τροφήν πάση σαρκί^f, ὁ ἐπιχορηγῶν σπέρμα τῷ σπειροντι καὶ ἄρτον εἰς βρωσιν^g. ἐπάκουσον τῆς δεήσεως ἡμῶν^h, ὁ Θεός, καὶ ἐξαπόστειλον τὴν παρὰ σοῦ εὐλογίαὶν ἐπὶ τὰ σὰ κτίσματα, εὐδόκησον πολυπλασίονα τὸν σπόρον γενέσθαι ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Χριστοῦ σουⁱ, // πλήθυνον τὰ γεννήματα^j τῆς 209^f γῆς, ἵνα ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι οἱ σοὶ δοῦλοι καὶ πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες, περισσεύωμεν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν^k.

Φιλανθρωπία καὶ οἰκτιρμοῖς τοῦ Υἱοῦ σου, μεθ' οὗ σοὶ δόξα καὶ προσκύνησις, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ.

^aCfr. Jer 1,6; ^bcfr. Am 4,13 et a.; ^ccfr. 2 Cor 1,3; 2 Petr 1,11 et a.; ^dcfr. Sir 24,8; ^eGen 1,11; ^fPs 135,25; ^gIs 55,10; ^hEsth 4,17h; ⁱcfr. 2 Cor 12,9; ^jEz 36,30; ^k2 Cor 9,8.

= STR.BAR 243.

+ GOAR 557; JAC.POR 177; JAC.MES 20.1; PAS 219; THI 75*; PAR.G04 190; ROM 341; PAP 374.

217. 1) *Εὐχὴ ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων.*
 ρπγ' 2) Ὁ διδοὺς ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἀποστέλλων ὕδωρ ἐπὶ τὴν ὑπ' οὐρανὸν^a καὶ πάντα ποικίλως καὶ ἀρμοδίως ἐξ ἀγαθότητος θαυματουργῶν πρὸς ζωὴν καὶ σωτηρίαν· σύ, Δέσποτα, δὸς εὐτακτα καὶ εὐμετρα

καὶ γαληνὰ τὰ ὑετέϊα ὕδατα καὶ τοὺς ἀέρας εὐ-
κράτους, // καὶ εὐλόγησον τὸν στέφανον <τοῦ 209^v
ἐνιαυτοῦ>³¹⁹ τῆς χρηστότητός σου^b.

Χάριτι καὶ φιλανθρωπία τοῦ Χριστοῦ, μεθ'
οὗ εὐλογητός εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καί.

^a Job 5,10; ^b Ps 64,12.

= STR.BAR 244.

+ GOAR 619; PAS 215.

218. 1) *Εὐχὴ ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων.*

ρηθ' 2) Πηγὴ τῶν ἀγαθῶν, Δέσποτα, βασιλεῦ καὶ εὐεργέτα
τῶν σῶν ποιημάτων, πρόσδεξαι κατὰ τὴν ἀγαθότητά
σου τὴν καρποφορίαν τοῦ δούλου σου εἰς ὁσμὴν
εὐωδίας^a, καὶ ἔμπλησον τὰ ταμεῖα αὐτοῦ παντὸς
ἀγαθοῦ, καὶ ῥῦσαι αὐτὸν ἀπὸ παντὸς πειρασμοῦ^b
μετὰ πάντων τῶν αὐτῷ προσηκόντων, καὶ φώτισον
αὐτοὺς ἐν τῇ γνώσει σου, ἵνα εὐαρεστήσαντές //
σοι, καταξιωθῶσιν τῶν αἰωνίων καὶ ἀφθάρτων 210^f
σου ἀγαθῶν.

“Ὅτι εὐλόγηταί σου τὸ ὄνομα, δεδοξά-
σταί³²⁰ σου ἡ βασιλεία, τοῦ Πατρὸς καί.

^a Eph 5,2; ^b cfr. Mt 6,13 et a.

³¹⁹ Supplito dalla citazione biblica. La stessa lacuna è presente nel G07, 93^v e nel testo, che Goar edita da un manoscritto "Regium" (v. STR.BAR 331, n. 3).

³²⁰ Cod. δεδοξασθαι.

= GOAR 523; STR.BAR 245.

+ GOLTZ 46; JAC.POR 179; JAC.KAM 229; THI 107;
PAR.G04 208; PAP 506.

219. 1) *Εὐχὴ ἐπὶ θέρους.*

ρπε' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ διὰ πολλήν σου εὐσπλαχνί-
αν ἀγαγὼν ἡμᾶς εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον, ὁ εὐλόγη-
σας τὸν κύκλον τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ στεφανώσας αὐ-
τὸν τῇ καρποφορίᾳ^b, ὁ κελεύσας τὴν γῆν διὰ τὴν
μεγάλην σου ἀνεξικακίαν ἐξενενκεῖν ἡμῖν καρποῦς
εἰς διατροφήν^c. σύ, Κύριε προσκυνητέ, παράσχου
τοῖς δούλοις σου τὴν μετάληψιν τῶν // {τῶν} 210^v
πρωτογεννημάτων εἰρηνικῆν, καὶ τὴν παρακομιδὴν
τοῦ θέρους μεθ' ὑγείας καὶ ὁμονοίας, καὶ πᾶσαν
εὐθηνίαν³²¹ παντοίων ἀγαθῶν δώρησαι ἡμῖν.

Σὺ γὰρ εἶ ὁ χορηγὸς τῶν ἀγαθῶν, καὶ σοὶ
τὴν δ<όξαν>.

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b cfr. Ps 64,12; ^c cfr. Gen 1,
11.

= GOAR 524; STR.BAR 246.

+ JAC.POR 178; PAS 225; PAR.G04 191; PAP 505.

220. 1) *Εὐχὴ εἰς τὸ δοῦναι τὰ βαῖτα τῇ <κυριακῇ τῶν>
βαϊφόρων, α'.*

ρπς' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερου-

βίμ^b, ὃς ἐξήγειρας τὴν δυναστείαν σου^c καὶ ἀπέ-
 στειλας τὸν μονογενὴν σου Υἱὸν^d τὸν Κύριον ἡμῶν
 Ἰησοῦν Χριστόν, ἵνα σώσῃ τὸν κόσμον^e διὰ τοῦ
 σταυροῦ καὶ τῆς ταφῆς καὶ τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ·
 οὗ καὶ παραγεναμένου εἰς Ἱερουσαλήμ^f ἐπὶ τὸ
 ἔκούσιον πάθος, ὃ λαὸς ὁ καθήμενος // ἐν σκότει 211^f
 καὶ σκιᾷ θανάτου^g λαβόντες³²² τὰ τῆς ἀναστάσεως
 σύμβολα, τοὺς κλάδους τῶν δένδρων^{323h} καὶ βαῖα
 τῶν φοινίκωνⁱ, τὴν ἀνάστασιν μηνύοντες
 <...>³²⁴. αὐτός, Δέσποτα, καὶ ἡμᾶς τοὺς κατὰ
 μίμησιν ἐκείνων τῇ προεορτίῳ ταύτῃ ἡμέρᾳ βαῖα
 καὶ κλάδους δένδρων ἐν χερσὶν φέροντας³²⁵, καὶ
 ὡς ἐκεῖνοι οἱ ὄχλοι καὶ οἱ παῖδες τὸ Ὁσαννὰ^j
 σοὶ {σοὶ} προσφέροντας³²⁶, διαφύλαξον, {καὶ}³²⁷
 ὅπως ἐν ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς καὶ ψαλμοῖς πνευματι-
 καῖς^k καταξιωθῶμεν τῆς ζωοποιοῦ τριημέρου ἀνα-
 στάσεως <θεαταὶ γενέσθαι>³²⁸.

Ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν^l, σὺν τῷ
 Πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ. //

³²² Cod. λαβοτες.

³²³ Cod. δενδένωνδρων.

³²⁴ Qui e nei più antichi manoscritti manca il verbo principale. Il cosiddetto *typikon* dell' *Anastasis*, il *Gerus. Hag. Stairos* 43 (1122) (ANA 18) ha ὑπήντων.

³²⁵ Cod. φεροντες: corretto secondo MOS, 92^v e ANA 18.

³²⁶ Cod. προσφεροντες.

³²⁷ Espunto secondo MOS, 92^v; BOD 173^v e ANA 18.

³²⁸ Supplito da MOS, 92^v e BOD, 173^v.

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b Ps 79,2c; ^c *ibid.* 3b; ^d I Io 4,9; ^e *cfr.* I Io 3,17; 12,47; ^f *cfr.* I Io 12,12 et a.; ^g Ps 106,10; ^h *cfr.* Mt 21,8; ⁱ I Io 12,13; ^j *cfr.* I Io 12,13; ^k *cfr.* Eph 5,19; Col 3,16; ^l Rom 8,39 et a.

= STR.BAR 247.

+ GOAR 589; ANA 17; JAC.POR 230; JAC.MES 49.1; RUG 436; VEL 383; ROM 436; ZER 602.

221. 1) Εὐχὴ εἰς τὰ βαῖα β'.

211^v

2) Ὁ διάκονος· τὰς κεφαλὰς ἡμῶν.

3) Ὁ ἱερεὺς ἐπεύχεται·

ρπζ' 4) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ παντοκράτωρ^a, ὁ διὰ τῆς κίβωτου τὸν τύπον τῆς ἐκκλησίας ὑποδείξας ἐπὶ τοῦ δικαίου θεράποντός σου Νῶε καὶ τὴν τοῦ ἁγίου Πνεύματος παρουσίαν διὰ τῆς περιστερᾶς καταμηνύσας, τὸ κάρφος τῆς ἐλαίας φέρουσιν^b (sic)³²⁹, τοῦτον τὸν τρόπον Ἑβραίων παῖδες ἐπλήρωσαν <καὶ>³³⁰ μετὰ κλάδων ἐλαίων καὶ βαίτων ὑπήντησαν κράζοντες καὶ λέγοντες· Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις^c. Ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς οἱ δοῦλοι σου κράζομεν // καὶ λέγομεν 212^f
 Ὡσαννὰ, εὐλογημένος ὁ ἐλθὼν^d καὶ πάλιν ἐρχόμενος κρῖναι δικαιοσύνην^e, σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν.

³²⁹ La lezione di BAR è comune anche a G04, 102^f e BOD, ³⁴, mentre ANA 18, più correttamente, scrive φερούσης.

supplito da ANA 18.

^a Cfr. Am 4,13; ^b Gen 8,11; ^c Io 12,13; ^d cfr. Io 12,13; ^e cfr. Ps 9,5.

= STR.BAR 248.

+ GOAR 590; ANA 18; ESI 681; JAC.MES 49.2; PAR. G04 198.

222. 1) Διακονικὰ τοῦ νιπιτῆρος.
 2) Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.
 3) Ὑπὲρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης καὶ Θεοῦ φιλανθρωπίας, τοῦ Κυρίου δεηθ<ῶμεν>.
 4) Ὑπὲρ τῆς ἀγίας τοῦ Θεοῦ καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας, τῆς ἀπὸ γῆς περάτων καὶ ἕως περάτων αὐτῆς, τοῦ Κυρίου δεηθ<ῶμεν>.
 5) Ὑπὲρ τῶν συμπαρόντων καὶ συνευχομένων³³¹ ἡμῖν <ἐν>³³² ταύτῃ τῇ ὥρᾳ καὶ ἐν παντ<ὶ> καιρῷ, τοῦ Κυρίου δεηθ<ῶμεν>.
 6) Ὑπὲρ τοῦ εἰσακουσθῆναι καὶ εὐπρόσδεκτον γενέσθαι τὴν δέησιν ἡμῶν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ καταπεμφθῆναι ἡμῖν πλούσια τὰ ἐλέη καὶ τοὺς οἰκτιρμοὺς αὐτοῦ ἐπὶ πάντ<ας> ἡμᾶς, τοῦ Κυρίου δεηθ<ῶμεν>. //
 7) Ὑπὲρ τοῦ συνχωρηθῆναι ἡμῖν πᾶν πλημμέλημα 212^v ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον ὑπὸ τοῦ Κυρίου, δεηθ<ῶμεν>.
 8) Ὑπὲρ τοῦ ἀξίους γενέσθαι ἡμᾶς καὶ τῆς προκειμένης μυστικῆς διακονίας, καὶ τοῦ καθαρισθῆναι

³³¹ Cod. συνευχόμενω<ν>.

³³² Cfr. No. 249.9.

ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας, τοῦ Κυρίου δεηθ<ῶμεν>.

9) Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον.

10) Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερενδόξ<ου>.

223. 1) *Εὐχὴ εἰς τὸν ἐξερχόμενον νίψασθαι.*

ρηγ' 2) Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιρῶν καὶ Θεὸς πάσης παρακλήσεως^{333a}, ὁ μόνος ἅγιος, ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου σωτηρίας^b, καὶ ἐξαγοράσας³³⁴ ἡμᾶς ἐκ τῆς τοῦ νόμου κατάρας^c, καὶ ἐλευθερώσας ἐκ τοῦ δεσμοῦ τῶν ἀνομιῶν, καὶ // προσκαλεσάμενος πάντας 213^f πρὸς μετάνοιαν^d. ὁ ἐν τῷ καιρῷ τῆς οἰκονομίας τῆς παραδόσεώς σου, ἀνακλιθεῖς³³⁵ ἐν τῷ δείπνῳ μετὰ τῶν ἁγίων σου ἀποστόλων <καὶ νίψας αὐτῶν τοὺς πόδας>³³⁶ καὶ τῷ λεντίῳ ἐκμάξας^{337e}, καὶ εἰπὼν αὐτοῖς· Ὑμεῖς φωνεῖτέ με· ὁ Κύριος, καί· ὁ διδάσκαλος, καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ. Εἰ <οὔν>³³⁸ ἐγώ, ὁ Κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος, ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας, <...> ὑπόδειγμα δέδωκα ὑμῖν,

³³³ Attribuzione a Cristo di una frase della Scrittura riferita a Dio Padre.

³³⁴ Cod. ἐξηγορασας.

³³⁵ Cod. ἱνακληθεις.

³³⁶ Supplito da MOS, 96^r; BOD, 176^v, V1970, 7^r.

³³⁷ Cod. e V1970, 7^v περιζωσάμενος, una lezione che altera la sequenza dell' episodio evangelico, restituita da MOS, 96^r e BOD, 176^v.

³³⁸ Supplito da Io. 13,14; MOS, 96^r, BOD, 176^v.

ἵνα καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ποιούντα, καὶ ὑμεῖς
ὁμοίως ποιήτε^f ἀλλήλοις· δεόμεθα οὖν καὶ ἡμεῖς
οἱ ταπεινοὶ καὶ ἁμαρτωλοὶ // καὶ ἀνάξιοι δοῦλοί 213^v
σου, κατὰ πᾶσαν ὥραν, καὶ κατὰ ταύτην τὴν ἁγίαν
καὶ σωτηριώδη τοῦ πάθους <σου> ἡμέραν <καταξίω-
σον ἡμᾶς>³³⁹ ποιεῖν τὰ θελήματά σου^g.

Εἰς τιμὴν καὶ ἔπαινον καὶ δόξαν^h τοῦ μο-
νογενοῦς σου Υἱοῦ (sic)³⁴⁰, μεθ' οὗ εὐλογητὸς
εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου
Πνεύματι, νῦν.

^a 2 Cor 1,3; ^b cfr. 2 Tim 2,6; ^c Gal 3,13; ^d cfr. Lc
5,32 et a.; ^e cfr. Io 13,5; ^f Io 13, 12-15; ^g Ps 142,
10; ^h cfr. 1 Par 16,27.

= GOAR 595; STR.BAR 250.

+ JAC.MES 50.4.

224. 1) Εὐχὴ εἰς τὸ ἀγιάσαι τὸ ὕδωρ τοῦ νιπτῆρος.
ρθ' 2) Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, μόνε τὸν Πατέρα
γινώσκων^a καὶ τοῖς ἀξίοις αὐτοῦ ἀναγγέλλων τὴν
μεγαλοπρέπειαν, Πατρὸς καὶ κτίσεως μεσῖτά^b, θε-
ραπευτὰ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ὃ διὰ πολλὴν σου καὶ
ἄφατον φιλανθρωπίαν // χαρισάμενος τῷ γένει τῶν 214^f

³³⁹ σου e καταξίωσον ἡμᾶς suppliti da MOS, 96^v; BOD, 177^f
e V1970, 7^f.

³⁴⁰ Il copista inserisce qui un quattro punti (:), consi-
derando clausola dossologica soltanto μεθ' οὗ εὐλογη-
ται. Al posto di μονογενοῦς σου Υἱοῦ V1970, 7^f
... σου Πατρός.

ἀνθρώπων τὰ πνευματικὰ καὶ ἐπουράνια σου χαρί-
 σματα^c, ὁ ἀγιάζων τὰ ὑπὸ σοῦ καταλαμπόμενα· σὺ
 τὴν σὴν χάριν ἐπίλαμψον ἐπὶ τὸ ὕδωρ τοῦτο <καὶ
 εὐλόγησον αὐτό>³⁴¹, ὅπως γένηται ἡμῖν εἰς μνη-
 μόσυνον τοῦ ἁγίου σου νικητῆρος, οὗ παρέδωκας
 τοῖς ἁγίοις σου μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις νίψας
 αὐτῶν τοὺς πόδας^d. Καθάρισον, Κύριε, πάντων
 ἡμῶν τὸν τε ἔσω³⁴² καὶ τὸν ἔξω ἄνθρωπον ἀπὸ
 παντὸς μολυσμοῦ³⁴³ καὶ πάσης ἀκαθαρσίας^e, καὶ
 κατάρτισαι ἡμᾶς ἀσπίλους, ἀμώμους καὶ ἁγίους^f
 ἐνώπιον τῆς ἁγίας // δόξης^g <σου>³⁴⁴, καὶ δὸς 214^v
 ἡμῖν μερίδα καὶ κληρὸν^h ἔχειν εἰς τὴν σὴν ἐπου-
 ράνιον βασιλείανⁱ.

Ὅτι σὺ εἶ ὁ εὐλογῶν καὶ ἀγιάζων τὰ σύμ-
 παντα, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμ<πομεν>.

^a Cfr. Lc 10,22; ^b cfr. 1 Tim 2,5; ^c cfr. Rom 1,11;
^d cfr. Io 13,1-17; ^e cfr. 1 Cor 7,1; ^f cfr. 1 Petr 1,
 19; ^g Dan 3,53; ^h cfr. Jer 13,25; ⁱ cfr. 2 Tim 4,18.

= GOAR 595; STR.BAR 251.

+ ANA 109 (in parte); JAC.MES 50.3.

225. 1) *Εὐχὴ μετὰ τὸν νικητῆρα καὶ τὸ εὐαγγέλιον καὶ τὸ*
"Κύριε ἐλέησον" καὶ τὸ "Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου

³⁴¹ Supplito da MOS, 95^r e BOD, 176^r.

ad. ἔσω.

³⁴² 95^r e BOD, 176^r leggono ...μολυσμου σαρκὸς καὶ
 quando 2 Cor. 7,1.

³⁴³ BOD, 175^v.

διαφυ<λαχ>θ<ῶμεν>"³⁴⁵.

- ρζ' 2) Δέσποτα Κύριε παντοκράτωρ^α, ὁ Πατὴρ τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ^β, ὁ μόνος οἰκτίρων καὶ μόνος δυνάστης, ὁ διὰ τὴν πολλὴν σου καὶ ἄφατον φιλανθρωπίαν χαρισάμενος ἡμῖν καὶ ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ μνημονεῦσαι τῶν εὐεργεσιῶν σου ὧν ἐποίησας ἡμῖν καὶ ἔδωρήσω τοῖς ἁμαρτωλοῖς δούλοις σου ἐπιτελέσαι // τὸ μνημόσυνον 215^f τοῦ ἁγίου νιπτῆρος^γ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, Κυρίου δὲ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἱκετεύομεν καὶ παρακαλοῦμέν σε, πάντας ἡμᾶς εὐλόγησον, πάντας ἁγιάσον, πάντας ἐπισυνάγαγε καὶ πάντας σῶσον.

Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ξωποιοῦ σου Πνεύματι, νῦν.

^αCfr. 2 Regn 7,8 et a.; ^βcfr. 2 Cor 1,3; 2 Petr 1, 11 et a.; ^γcfr. Io 13, 3-17.

= GOAR 595; STR.BAR 252.

+ JAC.MES 50.2.

226. 1) Εὐχὴ τῆς γονυκλισίας τῆς ἁγίας Ν', α'.
- ρζα' 2) Ἄκραντε, ἀμίαντε, ἄναρχε, ἀόρατε, ἀκατάληπτε, ἀνεξιχνίαστε, ἀνεκδιήγητε, ἀνυπέρβλητε, ἀπαράλλακτε, ἀνεξίκακε, Κύριε, ὁ μόνος // ἔχων ἀθανά- 215^v

³⁴⁵Cfr. MER 242 e apparato.

σίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον^a, ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ δημιουργηθέντα ἐν αὐτοῖς^b, ὁ πρὸ τοῦ αἰτεῖσθαι^c τοῖς πᾶσιν τὰς αἰτήσεις παρέχων· σοῦ δεόμεθα καὶ σὲ ἰκετεύομεν καὶ παρακαλοῦμεν, Δέσποτα φιλάνθρωπε, τὸν Πατέρα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ^d, τοῦ³⁴⁶ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντος³⁴⁷ ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθέντος³⁴⁸ ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς ἐνδόξου καὶ ἀειπαρθένου Θεοτόκου, // τοῦ καὶ διὰ 216^f τοῦ τιμίου αὐτοῦ πάθους ὑποδείξαντος ἡμῖν τοῖς ταπεινοῖς καὶ ἁμαρτωλοῖς καὶ ἀναξίοις δούλοις σου αὐχένα καὶ γόνυ κλίνειν ὑπὲρ δεήσεως τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων^e. ἐπάκουσον ἡμῶν ἐν ᾗ ἂν ἡμέρα ἐπικαλεσώμεθά σε^f, ἐξαιρέτως καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ τῆς Πεντεκοστῆς^g, ἐν ᾗ μετὰ τὸ ἀναληφθῆναι εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ καθεσθῆναι ἐκ δεξιῶν σου τοῦ Θεοῦ^h καὶ Πατρὸς, κατέπεμψας³⁴⁹ τὸ πανάγιον Πνεῦμα

³⁴⁶ Cod. τον.

³⁴⁷ Cod. κατελθῶτα.

³⁴⁸ Cod. σαρκωθεντα. BAR con G04, 89^v; G10, 64^{rv}; V1833, 31^v; S959, 43^f e S961, 91^f sotto l'influsso di una citazione letterale del Simbolo niceno-costantinopolitano hanno τὸν (τοῦ, G10)... κατελθόντα ... καὶ σαρκωθέντα; la correzione segue MOS, 75^v; S958, 49^v; S962, 156^v e G35, 58^f.

³⁴⁹ Cod. e V1554, 207^v καταπέμψας, corretto secondo S959, 43^f.

ἐπὶ τοὺς ἁγίους σου // μαθητὰς καὶ ἀποστόλους 216^v
 καὶ ἐκάθισεν ἐφ' ἕνα ἕκαστον αὐτῶν, καὶ ἐπλήσθη-
 σαν ἅπαντες Πνεύματος ἁγίου καὶ ἐλάλησαν γλώσ-
 σαις ἑτέραιςⁱ καὶ ἐπροεφήτευσαν^{350j}. καὶ ἡμῶν
 δεομένων ἐπάκουσον, καὶ μνήσθητι ἡμῶν τῶν τα-
 πεινῶν καὶ κατακρίτων, καὶ ἐπίστρεψον τὴν αἰ-
 χμαλωσίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν^k, τὴν οἰκείαν συμπά-
 θειαν ἔχων ὑπὲρ ἡμῶν πρεσβεύουσαν. Δέξαι ἡμᾶς
 προσπίπτοντάς σοι καὶ λέγοντας τό· Ἠμάρτομεν^l
 ἐπὶ σέ, ἐπερρίφημεν³⁵¹ ἐκ μήτρας· ἀπὸ γαστροῦς
 μητροῦς ἡμῶν Θεοῦ ἡμῶν σὺ εἶ^m, ἀλλ' ὅτι ἐξέλιπον
 ἐν ματαιότητι αἱ ἡμέραι ἡμῶνⁿ, γεγυμνώμεθα³⁵²
 // ἀπολογίας· θαρροῦντες³⁵³ δὲ τοῖς οἰκτιρμοῖς 217^r
 σου, κράζομεν· Ἀμαρτίας νεότητος ἡμῶν μὴ μνη-
 σθῆς^o. ἐκ τῶν κρυφίων ἡμῶν καθάρισον ἡμᾶς^p. ἰδὲ
 τὴν ταπεινώσιν ἡμῶν καὶ ἄφες πάσας τὰς ἁμαρτίας
 ἡμῶν^q. μὴ ἀπορρίψῃς ἡμᾶς εἰς καιρὸν γήρους, ἐν
 τῷ ἐκλείπειν τὴν ἰσχὺν ἡμῶν μὴ ἐγκαταλίπῃς^r
 ἡμᾶς· πρὶν ἡμᾶς εἰς γῆν ἀποστρέψῃς, ἀξιώσων
 ἡμᾶς πρὸς σὲ ἐπιστρέψαι καὶ πρόσχευς ἡμῖν ἐν εὐ-
 μενείᾳ καὶ χάριτι. Ἐπιμέτησον τὰς ἀνομίας
 ἡμῶν τοῖς οἰκτιρμοῖς σου, ἐπίβλεψον ἐξ ὕψους
 ἁγίου σου^s, Κύριε, καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου // τοῦ- 217^v

³⁵⁰ Caso di doppio aumento.

³⁵¹ Cod. ἐπεριφημεν.

³⁵² Cod. γενώμεθα; corretto secondo G04, 90^v; G07, 108^r; S958, 56^v; S962, 158^{rv} e V1554, 208^r, mentre G10, 65^r ha γεγυμνώμεθα ἀπό.

³⁵³ Cod. θαρουντες.

τον τὸν περιεστῶτα καὶ ἀπεκδεχόμενον τὸ παρὰ
 σοῦ πλούσιον ἔλεος· ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρη-
 στότητί σου, μνήσθητι ἡμῶν ἐν τοῖς οἰκτιρμοῖς
 τῆς ἀγαθότητός σου, ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ τῆς καταδυνα-
 στείας τοῦ διαβόλου, ἀσφάλισαι τὴν ζωὴν ἡμῶν,
 ἀγγέλω πιστῶ^t φύλακι³⁵⁴ παρακατάθου τὸν λαόν
 σου, πάντας ἡμᾶς ἐπισυνάγαγε εἰς τὴν βασιλείαν
 τὴν σὴν, ὁδὸς συγγνώμην³⁵⁵ τῶ λαῶ σου, ἄφες αὐ-
 τοῖς καὶ ἡμῖν τὰ ἁμαρτήματα, καθαρῶν πάντας
 ἡμᾶς τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος, //
 διάλυσον τὰς μηχανὰς τοῦ ἐχθροῦ. Ἐκφώ<νησις> 218^f
 Εὐδοκία καὶ ἀγαθότητι τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ,
 μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ.

^a1 Tim 6,16; ^bPs 145,6; Act 14,15; ^ccfr. Mt 6,8;
^dcfr. 1 Cor 1,3; 2 Petr 1,11; ^eHebr 9,7; ^fPs 19,
 10; ^gcfr. Act 2,1; ^hMc 16,19 et a.; Act 2, 3-4;
^jAct 19,6; ^kcfr. Ps 125,4; Jud 10, 10.15; 1 Regn
 12,10 et a.; ^mcfr. Ps 21,11; ⁿcfr. Ps 77,33; ^ocfr.
 Ps 24,7; ^pcfr. Ps 18,13; ^qcfr. Ps 24,18; ^rcfr. Ps
 70,9; ^scfr. Ps. 101,19; ^tcfr. Prov 13,17; 25,13.

= STR.BAR 253; ARR.GON 114.

+ GOAR 597; ES1 789; JAC.MES 6.2; PAS 244; PAS.
 PAN 43; DUN 67; THI 57; PAR.G04 171; ROM 382;
 PAP 274; ZER 370; PER 409; PEA 434.

³⁵⁴ Cod. ἄγγελον πιστον φυλακη, corretto secondo MOS,
 77^v; G04, 90^v; V1833, 32^f; G10, 65^r; PC213, 46^v; S958,
 57^f; S959, 44^v; S961, 93^f; S962, 169^v; V1554, 208^v; G35,
 59^f; BOD, 56^v; O434, 34^f.

³⁵⁵ Cod. συγγωμην.

227. 1) *Εὐχὴ τῆς γονυκλισίας β'*.

ρ4β' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ τὴν σὴν εἰρήνην δεδωκὼς τοῖς ἀνθρώποις^b καὶ τὴν τοῦ παναγίου σου Πνεύματος ἀφήσας <δωρεὰν>³⁵⁶ ὡς κληρονομίαν σου, δώρησαι ἡμῖν καὶ ταύτην ὡς καὶ τοῖς σοῖς μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις σήμερον ἐμφανῶς καταπέμψας καὶ τὰ τούτων χεῖλη ἐκ³⁵⁷ πυρίνων γλωσσῶν^c ἀνοίξας δυνάμει, δι' ὧν πᾶν γένος ἀνθρώπων εἰς ἀκοὴν ὠτίου^d τὴν πρὸς σὲ θεογνωσίαν τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ^e // δεξάμενον ἐφωτίσθη, τῇ μὲν φλογὶ τοῦ Πνεύματος τῆς πλάνης ὡς ἐξ ὕλης καθαρισθέν, τῇ δὲ τῶν γλωσσῶν διαμερισμένων^{358f} σωματικῶς ὀπτασίᾳ τῇ σῇ μαθητευθέν³⁵⁹ τριαδικῇ τῆς θεότητος πίστει. Διάνοιξον κάμοι τοῦ ἁμαρτωλοῦ τὰ χεῖλη^g καὶ δίδαξόν με, πῶς δεῖ με καὶ ὑπὲρ ὧν δεῖ με προσεύχεσθαι σοι^h. Εἰ γὰρ καὶ πολὺ τῶν ἁμαρτιῶν μου τὸ πλῆθοςⁱ, ἀλλὰ τὴν σὴν εὐσπλαχνίαν οὐ νικήσει τούτων τὸ ἄμετρον. Ἰδοῦ, φόβῳ παρίσταμαί σοι, εἰς τὸ πέλαγος τοῦ ἑλέους σου τὴν ἀπόγνωσιν ῥίψας τῆς ψυχῆς μου. Κυβέρνησόν μου τὴν ζωὴν, ὁ εὐδοῖος τῶν σφζομένων λιμὴν, // καὶ γνώρισόν μοι ὁδὸν ἐν ἣ πορεύσομαι^j. Πνεῦμα 218^v 219^f

³⁵⁶ Supplito da MOS, 80^r; G04, 91^v; V1833, 33^r e M160, 1^v, mentre PET, 140^{rv} segue il codice.

³⁵⁷ Cod. con PET, 140^v e V1833, 33^v ἐν; corretto da MOS, 80^r; G04, 91^v.

³⁵⁸ Cod. διαμερισμενη, corretto da G04, 91^v.

³⁵⁹ Cod. μαθητευθεῖς, corretto da PET, 140^v; MOS, 80^v; V1833, 33^v; G10, 66^r e M160, 1^v.

σοφίας^k σου τοῖς ἔμοις παράσχου διαλογισμοῖς, καὶ πνεῦμα συνέσεως^l τῇ ἀφροσύνῃ μου δωρούμενος, πνεῦμα φόβου^m τοῖς ἔμοις ἐπισκίασον ἔργοις, καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαινίζων ἐν τοῖς ἐγκάτοις μουⁿ, πνεύματι ἡγεμονικῶ τὸ τῆς διανοίας μοι στήριξον^o ὀλισθήριον, ἵνα καθ' ἐκάστην ἡμέραν τῷ Πνεύματί σου τῷ ἀγαθῷ πρὸς τὸ συμφέρον ὀδηγούμενος, καταξιωθῶ ποιεῖν τὰς σὰς ἐντολάς^p καὶ τῆς σῆς ἀεὶ μνημονεύειν ἐνδόξου καὶ ἐρευνητικῆς τῶν πεπραγμένων ἀνθρώποις παρουσίας, // καὶ τοῦ μὴ³⁶⁰ τοῖς φθαρτοῖς τοῦ κόσμου τούτου 219^v ἐναπατᾶσθαι τερπνοῖς, ἀλλὰ τῶν μελλόντων ὀρέγεσθαι τῆς ἀπολαύσεως θησαυρῶν. Σὺ γὰρ εἶπας, Δέσποτα, ὅτι περ ὅσα τις αἰτήσῃ ἐν τῷ ὀνόματί μου^q, ἀκωλύτως παρὰ τοῦ σοῦ λαμβάνει συναϊδίον Θεοῦ καὶ Πατρός. Διὸ κἀγὼ ὁ ἁμαρτωλὸς ἐν τῇ ἐπιφοιτήσει τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος τὴν σὴν ἱκετεύω θεότητα· ὅσα ἠϋξάμην, ἀπόδος μοι εἰς σωτηρίαν μου, Κύριε, ὁ πάσης εὐεργεσίας πλουσιοπάροχε, δοτὴρ ἀγαθῆ, ὅτι σὺ εἶ ὁ διδοὺς ὑπερεκπερισσοῦ ὧν αἰτοῦμεν^r, σὺ εἶ ὁ // συμπαθής, 220^f ἐλεήμων, ὃς ἀναμαρτήτως γεγωνὸς τῆς σαρκὸς ἡμῶν κοινωνός· σὺ εἶ ὁ κλίνων φιλανθρώπως ἐκάστοτε τοῖς δεομένοις τὸ οὖς σου^s καὶ τῶν καμπτόντων πρὸς σὲ γόνυ^t ἐπικαμπτόμενος φιλευσπλάχνως ταῖς ἁμαρτίαις. Δὸς δὲ καὶ τῷ λαῷ σου τοὺς οἰκτιρμούς σου, ἐπάκουσον αὐτῶν ἐξ οὐρανοῦ ἁγίου

³⁶⁰ καὶ τοῦ μὴ *a causa di una abrasione del testo si può togliere con la lampada Wood.*

σου, καὶ τῆ δυναστεία τῆς σωτηρίας τῆς δεξιᾶς σου^u σκέπασον αὐτοὺς ἐν σκέπη τῶν πτερυγῶν σου^v. ἀγίασον αὐτοὺς ἐν τῆ δυνάμει σου^w, μὴ παρίδῃς τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου^x. // Σοὶ μόνῳ 220^v
 ἁμαρτάνουσιν³⁶¹, ἀλλὰ καὶ σοὶ μόνῳ λατρεύουσιν· οὐκ οἶδασιν προσκυνεῖν θεῷ ἄλλοτρίῳ, οὐδὲ διαπετάζειν πρὸς ἕτερον θεὸν τὰς ἑαυτῶν, Δέσποτα, χειρας^y. ἄφες αὐτοῖς τὰ παραπτώματα, καὶ προσδεχόμενος αὐτοῖς τὰς γονυπετεῖς δεήσεις, ἔκτεινον αὐτοῖς χεῖρα βοηθείας· ἀνέγειρον αὐτῶν τὴν εὐχὴν ὡς θυμίαμα δεκτόν, ἀναλαμβανόμενος ἐνώπιον τῆς σῆς ὑπεραγάθου βασιλείας. Ἐκφῶ<νησις>· Σὸν γάρ ἐστιν τὸ ἐλεεῖν καὶ σῶζειν, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν.

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b cfr. Io 14,27; ^c cfr. Act 2, 3; ^d 2 Regn 22,45; Ps 17,45; ^e Act 1,9; 2,6.8; ^f cfr. Act 2,3; ^g cfr. Ps 50,17; ^h cfr. Lc 11,1; Rom 8,26; ⁱ Sir 5,6; ^j Ps 142,8; ^k Is 11,2; ^l ibid.; ^m Is 11,3; ⁿ Ps 50,12; ^o Ps 50,14; ^p I Io 5,2; ^q Io 14,13; ^r Eph 3,20; ^s cfr. Ps 85,1; ^t cfr. Is 45,24; ^u cfr. Ps 19, 7; ^v cfr. Ps 16,8; 60,4; ^w cfr. Io 17,17; ^x Ps 137,8; ^y Ps 43,21.

= STR.BAR 254; ARR.GON 115.

+ GOAR 599; JAC.POR 229; JAC.MES 6.5; PAS 245; PAS.PAN 46; DUN 70; THI 59; PAR.G04 173; ROM 384; PAP 276; ZER 372; PER 411; PEA 436.

228. 1) Εὐχὴ τῆς γονυκλισίας τῆς Ν', γ'.

ρ4γ' 2) Εὐλογητὸς εἰ, Κύριε^a, Δέσποτα // παντοκράτωρ, ὁ 221^r

³⁶¹ Cod. ἁμαρταννουσιν.

φωτίσας τὴν ἡμέραν τῷ φωτὶ τῷ ἡλιακῷ καὶ τὴν
 νύκταν φαιδρύνας ταῖς αὐγαῖς τοῦ πυρός, ὃ τὸ
 μῆκος τῆς ἡμέρας διελθεῖν ἡμᾶς καταξιώσας, καὶ
 προσεγγίσει ταῖς ἀρχαῖς τῆς νυκτός^b, ἐπάκουσον
 τῆς δεήσεως ἡμῶν^c καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου, καὶ
 πᾶσιν ἡμῖν συνχωρήσας τὰ ἑκούσια καὶ ἀκούσια
 ἁμαρτήματα, πρόσδεξαι τὰς ἐσπερινὰς ἡμῶν ἰκεσί-
 ας καὶ κατάπεμψον τὸ πλῆθος τοῦ ἑλέους σου^d καὶ
 τῶν οἰκτιρῶν σου^e ἐπὶ τὴν κληρονομίαν σου·
 τείχισον ἡμᾶς ἀγίοις // ἀγγέλοις, ὄπλισον ἡμᾶς 221^v
 ὄπλοις δικαιοσύνης^f, περιχαράκωσον ἡμᾶς τῇ ἀλη-
 θεΐᾳ σου, φρούρησον ἡμᾶς τῇ δυνάμει σου, ῥῦσαι
 ἡμᾶς ἀπὸ πάσης περιστάσεως καὶ πάσης ἐπιβουλῆς
 τοῦ ἀντικειμένου, παράσχου δὲ ἡμῖν καὶ τὴν πα-
 ρουσαν ἐσπέραν σὺν τῇ ἐπερχομένη νυκτὶ τελείαν,
 ἁγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον, ἀσκανδάλι-
 στον, ἀφάνταστον, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς
 ἡμῶν^g, πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ πάντων
 τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνός^h σοι εὐαρεστησάντων.
 ᾠκφώ<νησις>. Σὸν γὰρ ἔστιν τὸ ἔλεεῖν καὶ σώ-
 ζειν, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοί. //

^aPs 118,12; ^bGen 1,16; ^cPs 39,2; 60,2 et a.; ^dPs
 5,8; 68,14; ^ecfr. Ps 50,3; 68,17; ^fRom 6,13; 2 Cor
 6,7; ^gcfr. Lc 1,75; ^hLc 1,70.

= STR.BAR 255.

+ GOAR 598; JAC.MES 6.3; PAS.PAN 45; DUN 69; THI
 58; PAR.G04 172; ROM 383; PAP 275; ZER 371; PER
 410; PEA 436 (cfr. n. 57.2).

229. 1) *Εθχὴ εἰς κοῦκία ἀγίων.*

222^r

ρ4δ' 2) Ὁ Θεὸς ὁ πάντα τελεσφορήσας τῷ λόγῳ σου {Κύριε}³⁶² καὶ κελεύσας τῇ γῆ παντοδαπούς ἐκφῦσαι καρπούς εἰς εὐφροσύνην καὶ τροφήν ἡμετέραν^a, ὁ τοῖς σπέρμασιν τοὺς παῖδας ἐν Βαβυλῶνι λαμπροτέρους ἀποφήνας^b· αὐτός, Δέσποτα πανάγαθε, καὶ τὰ σπέρματα ταῦτα τούς τε διαφόρους καρπούς εὐλόγησον καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνοντας ἀγιάσον, ὅτι εἰς μνήμην τῶν ἀγίων σου ταῦτα προετέθη· καὶ μνημόνευσον τῶν εὐσεβεῖα τελειωθέντων, παράσχου δὲ καὶ τοῖς εὐτρεπίσασιν αὐτά, τοῖς καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦσιν // πάντα τὰ πρὸς 222^v σωτηρίαν αἰτήματα καὶ τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν τὴν ἀπόλαυσιν.

Ὅπως ἂν καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσιν τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρός.

^a Cfr. Gen 1,11; ^b cfr. Dan 1,12-15 (Theodot.).

= STR.BAR 256.

+ GOAR 524; ES1 661; JAC.POR 186; JAC.MES 24.1; PAS 239; DUN 134; RUG 19.5; ROM 331; PAP 376; ZER 496.

³⁶² Confusione tra i due possibili *incipit*: Ὁ Θεὸς ὁ πάντα τελεσφορήσας τῷ λόγῳ σου, καὶ κελεύσας... (G07, 104^r; G10, 89^v) e Ὁ πάντα τελεσφορήσας τῷ λόγῳ σου, Κύριε... di S957, 28^v; PET, 112^r; MOS, 129^v ecc. e del *textus receptus* (ROM, PAP, ZER).

230. 1) *Εθχγή ἐπὶ θυσίας βοῶν.*

ρ4ε' 2) Ὁ ὢν, Δέσποτα Κύριε^a, ὁ Θεὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν^b, ὁ ἅγιος, ὁ ἐν ἀγίοις ἀναπαυόμενος^c, ὁ τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν^d σοὶ προσφέρειν κατὰ πρόθεσιν ἐκάστῃ κελεύσας, ἐκ καθαρᾶς καρδίας καὶ ἀμολύντου συνειδήσεως^e, ὁ ἀντὶ τοῦ ἀγαπητοῦ σου Ἰσαὰκ τὸν κριὸν προσδεξάμενος παρὰ τοῦ πατριάρχου Ἀβραάμ^f, καὶ τῆς χήρας τὴν κατὰ πρόθεσιν προσφορὰν εὐαρέστως προσδε-//ξάμενος^g. σὺ καὶ ἐνετείλω 223^f ἡμῖν τοῖς ἁμαρτωλοῖς καὶ ἀναξίοις δούλοις σου τὰς τῶν ἀλόγων ζώων καὶ ὀρνέων θυσίας ποιεῖσθαι ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ψυχῶν^h. Αὐτός, Δέσποτα, φιλόανθρωπε βασιλεῦ, πρόσδεξαι τὴν κατὰ πρόθεσιν <θυσίαν> τῶν δούλων σου τῶν δε[ῖνα] ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου σου τοῦ δε[ῖνα], καὶ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις σου θησαυροῖς ἐναποθέσ<θαι>³⁶³ αὐτὴν καταξίωσον, δωρούμενος αὐτοῖς καὶ τῶν ἐνκοσμίων σου ἀγαθῶν ἀφθόνως τὴν ἀπόλαυσιν σὺν πᾶσιν τοῖς διαφέρουσιν αὐτοῖς. Πλήρωσον τὰ ταμεῖα αὐτῶν ἀπὸ καρποῦ σίτου καὶ οἴνου καὶ ἐλαίουⁱ, τὰς δὲ ψυχὰς αὐτῶν // πλήρης πίστεως^j καὶ δικαιοσύνης. 223^v Αὔξησον, πλήθυνον τὰ ἄλογα καὶ τὰ ποίμνια αὐτῶν, ὑπὲρ οὗ προσφέρουσίν σοι τὸ ἀντίλυτρον τοῦ ἀντικαταλλάγματος ζώου τούτου θυσία<ν>³⁶⁴. γενέσθω τὸ στέαρ αὐτοῦ ὡς θυμίαμα δεκτὸν ἐνώπιον τῆς ἁγίας δόξης σου^k, ἡ δὲ χύσις τοῦ αἵματος

³⁶³ Cod. αὐτον.

³⁶⁴ Supplito da GZd2, 115^r.

αὐτοῦ, ἄρτος πίότητος ἐλέους, ἡ τῶν κρεῶν αὐτοῦ
 <...>³⁶⁵, σωματικῶν αὐτῶν³⁶⁶ παθημάτων ἴαμα-
 ὄτι οὐκ ἀργῶς ἐπιτελεῖται τὸ ἔργον τοῦτο, ἀλλ'
 ὑπὲρ μνήμην τῶν ἁγίων σου παθημάτων.

Ὅτι ἠυλόγηταί σου τὸ πανᾶγιον ὄνομα, τοῦ
 Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου. //

^a Cfr. Jer 1,6; ^b Ps 78,9; ^c Is 57,15; ^d cfr. 1 Par
 29,14; ^e cfr. 1 Tim 1,5; ^f cfr. Gen 22,13; ^g cfr. Mc
 12, 42-44 et a.; ^h cfr. Lev 3 sq; ⁱ Ps 4,8; ^j cfr.
 Act 11, 24; ^k Dan 3,53.

= CON 413; STR.BAR 257.

+ PAR.G04 207.

231. 1) Εὐχὴ ἐπὶ διακονίας λεγομένη ἐν τῇ ἐνβάτῃ ἐκφω- 224^f
 νητικ<ῶς>³⁶⁷.

ρ4ς' 2) Κτίστα τῶν ὑδάτων^a, δημιουργὲ τῶν ἀπάντων, Κύ-
 ριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ πάντα ποιῶν καὶ με-
 τασκεύαζων^b, μεταποίησον καὶ μετασκεύασον καὶ
 ἁγίασον τὸ ὕδωρ τοῦτο καὶ ἐνίσχυσον αὐτὸ κατὰ
 πάσης ἐπικειμένης ἐνεργείας, καὶ ὁδὸς πᾶσιν τοῖς
 ἐξ αὐτοῦ χριστομένοις εἴτε διὰ πόσεως εἴτε διὰ
 νίψεως ἢ ῥαντίσεως εἰς ὑγιάν ψυχῆς καὶ σώμα-

³⁶⁵ Ci si aspetterebbe qualcosa come γεῦσις ο simili.

³⁶⁶ Cod. αὐτου.

³⁶⁷ Per la forma ἐκφωνητικῶς a tutte lettere cfr. i riti
 battesimali del G04, 86^f, il rito per la purificazione
 di un pozzo inquinato in V1833, 48^f, l. 18 e i riti ma-
 trimoniali nel G10, 72^v.

τος, εἰς ἀπαλλαγὴν παντὸς πάθους καὶ πάσης νό-
σου³⁶⁸.

“Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρ-
χ<εις>.

^a Jdt 9,12; ^b Am 5,8.

= GOAR 363; STR.BAR 258; TRE.EU2 52; FON.MIK 51;
JAC.KTI 139.

+ JAC.MES 13.8; PAS 160; VEL 384.

232. 1) *Εὐχὴ ἐπὶ οἰκοδομούντων οἶκον.*

ρζζ' 2) Ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ποιήσας τοὺς οὐρανοὺς
ἐν συνέσει^a καὶ θεμελιώσας // τὴν γῆν ἐπὶ τὴν 224^v
ἀσφάλειαν αὐτῆς^b, ὁ δημιουργὸς τῶν ἀπάντων, ἔφ-
ιδε ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου τὸν δε[ῖνα] τὸν ἐν τῷ
κράτει τῆς ἰσχύος σου^c θαρρήσαντα καὶ τὸ κτίσμα
τοῦτο ἀνεγεῖραι θελήσαντα, καὶ θεμελιώσον αὐτὸ
ἐπὶ τὴν πέτραν τὴν στερεὰν ἣν κατὰ τὴν σὴν
ἄφθαρτον φωνὴν οὐκ ἄνεμος³⁶⁹, οὐχ ὕδωρ, οὐχ
ἕτερόν τι καταβλάψαι ἰσχύσει^d. καὶ εἰς πλήρωμα
αὐτὸ ἀχθῆναι, καὶ τῶν οἰκείων πόνων ἀπολαῦσαι
αὐτὸν εὐδόκησον, καὶ εἰς μακρὸν γῆρας κατανή-
σαντα, ἐπὶ παῖδας παίδων, εἰς οὓς³⁷⁰ ἂν δοκιμά-

³⁶⁸ Cod. νόσσου.

³⁶⁹ Cod. καθ' ἡμᾶς, corretto secondo G10, 88^v; V1554,
105^v; BOD, 123^r.

³⁷⁰ Cod. ουκ, corretto secondo S958, 91^r; G10, 88^v;
V1554, 105^v e BOD, 123^v.

ση ἀξιους ἢ σὴ³⁷¹ πάνσοφος πρόγνωσις³⁷² τούτου
τὴν δεσποτείαν // ἀποδοῦναι.

225^f

Ἔστι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις,
καὶ σοὶ τὴν δόξ<αν>.

^aPs 135,5; ^bPs 103,5; ^cEph 6,10; ^dcfr. Lc 6, 48-49
et a.

= STR.BAR 259.

+ GOAR 483; JAC.MES 18.3; ROM 315; PAP 372; ZER
492.

233. 1) *Εὐχὴ ἐπὶ σεισμῶν.*

2) Ὁ φοβερός καὶ θαυμαστός^a καὶ μέγας, ἔνδοξός τε
καὶ ἀληθινὸς Θεός, ὁ ποιῶν πάντα καὶ μετασκευά-
ζων^b αὐτά, ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ποιῶν
αὐτὴν τρέμειν, ὁ ἀπτόμενος ὀρέων καὶ καπνίζον-
ται^c, ὁ σείων τὴν ὑπ' οὐρανὸν ἐκ θεμελίων, οἱ
δὲ στῦλοι αὐτῆς οὐ σαλεύονται^d, ὃν πάντα φρίσ-
σει καὶ τρέμει ἀπὸ προσώπου σου^e, ὅτι ἀνυπόστα-
τος ἡ ὀργὴ τῆς ἐπὶ ἁμαρτωλοὺς ἀπειλῆς σου, ἄμε-
τρον δὲ καὶ ἀνεξιχνίαστον τὸ ἔλεος τῆς ἐπαγγελ-
ίας σου // αὐτὸς μνήσθητι τῶν οἰκτιρισμῶν σου, 225^v
Κύριε, καὶ τὰ ἔλέη σου παράσχου, ὅτι ἀπὸ τοῦ
αἰῶνός εἰσιν^f, καὶ στήριξον τὴν κτίσιν³⁷³. παῦ-

³⁷¹Cod. εκεί, con una rasura dopo la prima ε, corretto secondo S958, 91^f; V1554, 105^v e BOD, 123^v.

³⁷²Cod. προγονικῆς, corretto secondo S958, 91^f; G10, 88^v; V1554, 105^v e BOD 123^v.

³⁷³Cod. πιστιν, corretto secondo PET, 108^f e MOS, 130^v.

σον τὸν κλόνον αὐτῆς, ἴδρυνον τὴν δονηθείσαν οἰκουμένην, καὶ μὴ συναπολέσης ἡμᾶς ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν^ε. μὴ κατεάξης ἡμᾶς ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς.

“Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, Θεὸς τῶν μετανοούντων, καὶ σοὶ τὴν δόξαν>.

^a Cfr. Deut 10,17; 2 Esdr 11,5; ^b Am 5,8; ^c Ps 103, 32; ^d Job 9,6; ^e cfr. Dan 6,27 (Theodot.); ^f Ps 24,6; ^g Gen 19,15.

= STR.BAR 260.

+ GOAR 623; JAC.POR 176; FON.SIS 40,51; PAS 216; DUN 154; RUG 19.7; PAR.G04 202; ROM 414; PAP 408; ZER 538.

234. 1) *Εὐχὴ εἰς τοὺς εἰσερχομένους εἰς διακονίας.*

ρ4θ' 2) Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ πιστὸς ἐν ἐπαγγελίᾳ καὶ ἀμεταμέλητος τοῖς χαρίσμασιν^b, ὁ καλέσας τὸ πλάσμα σου κλήσει ἀγία^c // καὶ συναναγὼν 226^f τοὺς δούλους σου εἰς τὴν ἐπουράνιον σου ταύτην καὶ ἀγγελικὴν πολιτείαν· αὐτὸς συνεργὸς³⁷⁴ αὐτῶν γενοῦ καὶ ἐνδυνάμωσον εἰς τὸ διακονεῖν τῇ ἀγίᾳ σου ἐκκλησίᾳ, αὐξὼν αὐτῶν ἐκ δικαίων πόνων συναγόμενον³⁷⁵ ἕκαστον καρπὸν πρὸς εὐαρέστησιν τῆς σῆς ἀγαθότητος· καὶ ἡμῶν δὲ τὰς ψυχὰς ῥύθμισον πρὸς πᾶσαν εὐταξίαν καὶ κατάστασιν εἰρηνικὴν ἐν τῷ ἀνασχέσθαι ἀλλήλων ἐν ταπεινώσει

³⁷⁴ Cod. σύνεργος.

³⁷⁵ Cod. συναδομενων, corretto da G07, 91^v (PAS 211).

ἀληθινῆ καὶ ἀνυποκρίτῳ, χαριζόμενος πᾶσιν ἡμῖν
τὴν ἐπουράνιον σου βασιλείαν^d.

Ἐλέει καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς. //

^a Dan 9,15; ^b Rom 11,29; ^c 2 Tim 1,9; ^d cfr. 2 Tim 4, 18.

= GOAR 732; STR.BAR 261.

+ PAS 211; ROM πς'; PAP 117; ZER 185.

235. 1) *Εὐχὴ ἐπὶ προσφερόντων καρποῦς νέους.*

226^v

σ' 2) *Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεός^a, καὶ προσφέρο-
μεν ἀπαρχὴν καρπῶν, οὓς ἔδωκας ἡμῖν εἰς μετάλη-
ψιν, τελεσφορῆσαι διὰ τοῦ λόγου σου <τῆ γῆ>³⁷⁶
κελεύσας καρποῦς παντοδαποῦς εἰς εὐφροσύνην καὶ
τροφὴν τοῖς ἀνθρώποις³⁷⁷ καὶ παντὶ ζῳῳ· ἐν πᾶ-
σιν ὑμνοῦμέν σε, ὁ Θεός, ἐπὶ πᾶσιν οἷς εὐεργε-
τησας ἡμῖν πᾶσαν κτίσιν πηλίκους καρποῖς.*

*Διὰ τοῦ παιδός σου Ἰησοῦ^b Χριστοῦ τοῦ
Κυρίου ἡμῶν^c, δι' οὗ καὶ σοὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν^d.*

3) *Εὐλογοῦνται δὲ καρποὶ τοιοῦτοι· σταφύλιν, σῦ-
κον, ῥόα, ἐλαῖα, μῆλον, ῥοδάκινον, πέρσικον,
δαμασκηνά.*

³⁷⁶ Cod. και; cfr. V1554, 99^v; v. MERC 14-15.

³⁷⁷ Cod. τροφην τους αν(θρωπ)ους, corretto secondo PET, 110^r; MOS, 126^v; G04, 96^v; G07, 97^v; S959, 57^r; G10, 89^r e V1554, 99^v.

^a *Apoç* 11,17; ^b *cfr. Act* 3,13; ^c *cfr. 1 Cor* 1,9 *et a.*; ^d *4 Mac* 18,24.

= GOAR 522; STR.BAR 262; MERC 10; KON 133; TID 138; BOT 76.

+ GOLTZ 46; JAC.POR 182; PAS 224; PAR.G04 180.

236. 1) *Εὐχὴ τῶν κολύβων*³⁷⁸ ἤγουν τῶν κουκουδίων.

σα' 2) Δεδοξασμένε Κύριε, ἐπουράνιε, // πάσης κτίσεως 227^f

γεννήτωρ καὶ τῶν ἐπὶ γῆς γεννημάτων δημιουργός, ὃς ἐπὶ τῶν ε' ἄρτων παραγέγονας καὶ ἠὺλόγησας τὰ ὑπὸ σοῦ κτίσματα^a, καὶ τὰ νῦν, Δέσποτα Κύριε, παρακαλούμενος καὶ ἱκετευόμενος παρὰ τῆς ἡμετέρας ἀναξιότητος, εὐδόκησον ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου^b καὶ εὐλόγησον τὰς εὐλογίας ταύτας· ὡς ἐπὶ τοῦ πιστοῦ σου Ζακχαίου^c ἡ χάρις ἐπλεόνασεν^d τοὺς παραγενναμένους³⁷⁹, καὶ τὰ νῦν, Κύριε, εὐλόγησον τοὺς προσφέροντας καὶ παραγενναμένους καὶ μεταλαμβάνοντας.

Ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν^e, νῦν καὶ ἀεὶ καί. //

^a *Cfr. Mt* 14,17-21 *et a.*; ^b *cfr. 2 Par* 30,27; *3 Regn* 8,39; *Ps* 32,14; ^c *cfr. Lc* 19, 1-9; ^d *cfr. Rom* 6,1; ^e *Rom* 8,39.

= STR.BAR 263.

+ JAC.POR 184; PAS 240; PAR.G04 141.

³⁷⁸ Cod. κωλλυβων.

³⁷⁹ Per l'uso di πλεονάζω con l' accusativo v., p. es., 1 *Thess.* 3, 12.

237. 1) Εὐχὴ ὅτε ἐνυπνιάζεται ἀδελφός.

227^v

σβ' 2) Πολυέλεε³⁸⁰, εὐσπλαχνε Κύριε, ἀκήρατε, ἀμόλυντε, μόνε ἀναμάρτητε, κάθαρον τὸν δοῦλόν σου ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος^a, καὶ ἄσπιλον ἀνάδειξον διὰ τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ σου^b, καὶ ἀγίασον τῇ ἐπιφοιτήσει τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος, ἵνα ἀνανήψας ἐκ τῆς ὁμίχλης τῶν ἀκαθάρτων φαντασιῶν τοῦ διαβόλου καὶ παντὸς πειρασμοῦ, καταξιωθῇ ἐν καθαρῷ συνειδῶτι προσελθεῖν καὶ ἀπογεύσασθαι τῶν φρικτῶν καὶ φοβερῶν σου μυστηρίων.

“Ὅτι σὺ εἶ ὁ εὐλογῶν καὶ ἀγιάζων τὰ σύμπαντα, ὁ Θεὸς ἡμῶν.

^a 2 Cor 7,1; ^b cfr. Gal 1,15.

= STR.BAR 264.

+ GOAR 529,703; JAC.MES 21; PAS 188; RUG 19.8; PAR.G04 228; ROM 332; PAP 171; ZER 231.

238. 1) Εὐχὴ ἀγιάζουσα ὕδωρ εἴτε ἐν φρέατι, εἴτε ἐν λάκκῳ ἐμπεσόνο[ς]³⁸¹ ἀκαθάρτου, ἢ θηρίου, // ἢ 228^f οἰουδήποτε πράγματος³⁸².

³⁸⁰ Cod. πολλυελεε.

³⁸¹ Cod. εμπεσωτο.

³⁸² Il testo della preghiera, evidentemente corrotto in qualche punto, viene editato senza quasi nessun tentativo di emendamento; il *Sinai gr.* 982 (DMITR 241) che sembra essere l'unico altro testimone conosciuto non è stato microfilmato dalla *Library of Congress* e pertanto resta inaccessibile.

2) <Ὁ ἱερεὺς> ἐκφω<νεῖ> λέγων·

σγ' 3) Πάτερ ἅγιε^a ἅμα Υἱῶ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, ἐπί-
 βλειπον ἐπὶ τὰ ὕδατα ταῦτα εὐμενεῖ ὀφθαλμῶ καὶ
 ἰλέῳ καὶ γαληνῶ βλέμματι, καὶ ἀπόφηναι αὐτὰ
 ἁγιασμὸν ψυχῶν καὶ σωμάτων· σὺ γάρ, ἅγιε καὶ
 πανάγιε, ἐν τῇ καταβολῇ τῆς κοσμοποιΐας τὸ
 Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον ἐπὶ τῶν ὑδάτων ἐπιφέρεσθαι^b
 πεποίηκας εἰς ζωογονίαν τῶν ἀνθρώπων· σὺ καὶ
 τὸν Ἰσραὴλ ἐξήγαγες ἐκ τῆς Αἰγυπτιακῆς καταδυ-
 ναστείας^c καὶ τῆς θαλάσσης τῆς ἐρυθρᾶς διήγαγες
 εἰς τὸν Μωϋσῆν βαπτίσας^d, τοῦ Αἰγυπτιακοῦ ῥύπου
 ἀπῆλλαξας καὶ πάντας προσέταξας // διὰ Μωϋσέως 228^v
 ὕδατι καθαρίζεσθαι^e· διὸ δεόμεθα καὶ καθικετευ-
 ομέν³⁸³ σε, Δέσποτα, ἐπίβλειπον ἐπὶ τὰ ὕδατα
 ταῦτα καὶ ἁγιάσον αὐτά· σὺ γάρ καὶ τὸν Ἰορδά-
 νην καθηγίασας, καὶ τῶν οὐρανῶν τὰς δυνάμεις
 ἐστερέωσας, καὶ πάντα τὰ βάθη ἐξερεύνησας, καὶ
 τῇ χειρὶ συνέχεις τὰ πάντα, καὶ πληροῖς ἁγια-
 σμοῦ, δημιουργεῖ Κύριε³⁸⁴ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ αἰ-
 τοῦμέν σε καὶ δεόμεθά σου ἐπιβλέψαι ἐπὶ τὰ ὕδα-
 τα ταῦτα καὶ ἁγιάσαι αὐτὰ τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου
 σου Πνεύματος^f καὶ καθαρῖσαι αὐτὰ ἀπὸ παντὸς
 ῥύπου καὶ πάσης ἀκαθαρσίας, ἵνα πάντες οἱ ἀρ-
 //-όμενοι ἐξ αὐτῶν εἴτε διὰ πόσεως, εἴτε διὰ 229^f
 οἰασθήποτε χρήσεως, ἔχοιεν αὐτὰ³⁸⁵ εἰς εὐεργε-

³⁸³ Cod. κατεικετευομεν.

³⁸⁴ Cod. Χ(ριστ)ε.

³⁸⁵ Cod. αὐτῶ.

σίαν ψυχῶν καὶ σωμάτων διὰ τῆς σῆς φιλανθρωπί-
ας.

Ἔστι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμός ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν
δόξαν.

^aIo 17,11; ^bcfr. Gen 1,2; ^cEx 6,7; ^dcfr. Ex 15,22;
^ecfr. Ex 29,4 et a.; ^fRom 15,13.

= GOAR 479; STR.BAR 265.

239. 1) *Εὐχὴ ἐπὶ τοῖς προσφέρουσιν ἄμνον.*

σδ' 2) Κύριε ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν^a, ὁ προσδεξάμενος
τοῦ Ἀβραὰμ τὴν ὀλοκάρπωσιν ἀντὶ Ἰσαὰκ τοῦ
υἱοῦ αὐτοῦ^b. αὐτός, Δέσποτα, πρόσδεξαι καὶ τὴν
προσφορὰν τοῦ ἁμνοῦ τούτου, καὶ τοὺς προσάγον-
τας τοῖς αἰωνίοις σου ἀντάμειψαι δωρήμασιν.

Χάριτι τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' <οὔ>.

^aEx 3,15; Act 3,13 et a.; ^bcfr. Gen 22,13.

= GOAR 567; CON 414; STR.BAR 266.

+ JAC.MES 24.3, 39.2; PAS 231; RUG 19.25; PAR.G04
205.

240. 1) *Εὐχὴ εἰς τὸ ποιῆσαι ἀπὸ λαϊκοῦ κληρικόν.*

2) <Ὁ> ἐπίσκοπος·

σε' 3) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ ἐντειλάμενος // τῷ δούλῳ 229^v
σου Ἀβραὰμ ἀποκεῖραι τὴν κόμην τοῦ ἀρχιερέως
σου Μελχισεδέκ^b καὶ εὐλογηθῆναι ὑπ' αὐτοῦ, ὁ πα-
ραγενάμενος ἐν τῇ κουρᾷ τῶν ἁγίων σου ἀποστό-

λων^c καὶ ἀντὶ τριχῶν χαρισάμενος αὐτοῖς τὴν χάριν τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος· αὐτὸς καὶ νῦν, Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^d, ἔφιδε ἐπὶ τῇ κουρᾷ τοῦ δούλου σου τοῦ δε[ίνα], τοὺς δὲ παραγεναμένους ἐν τῇ κουρᾷ ταύτῃ, Κύριε, ἄμειψαι αὐ<τοὺς>³⁸⁶ τοῖς ἐπουρανίοις σου χαρίσασιν καὶ τὴν εἰρήνην σου στήριξον³⁸⁷ ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν^e, εὐχαῖς καὶ πρεσβείαις τῆς Δεσποίνης ἡμῶν τῆς παναγίας Θεοτόκου καὶ // πάντων τῶν 230^f ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνός^f σοι εὐαρεστησάντων.

Ἔστι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ^g.

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b cfr. Gen 14, 18-20 (sic);
^c cfr. Act 21,24; ^d Dan 9,15; ^e cfr. 1 Thess 3,13 et
a.; ^f cfr. Lc 1,70; ^g cfr. 1 Tim 1,17.

= CON 410; STR.BAR 267; TRE.EU1 241; ARR.ABL 54.

+ JAC.POR 203; PAS 232; PAR.G04 217.

241. 1) Εὐχὴ εἰς οἶκον³⁸⁸.

ὡς 2) Οἶκον ἁγιαστὰ καὶ ψυχῶν λυτρωτά, εὐλόγησον,
ἁγίασον, πλήρωσον παντὸς ἀγαθοῦ <τὸν οἶκον τοῦ-

³⁸⁶Supplito da G04, 117^r; G07, 102^r; G10, 106^v.

³⁸⁷Cod. στηριζων.

³⁸⁸Qualche reminiscenza di questa preghiera è rilevabile in alcuni testimoni tardivi dei riti prebattesimali, cfr. TRE.EU1 320, apparato.

τον>³⁸⁹, καὶ τοὺς ἐνοικοῦντας ἐν αὐτῷ εὐλόγησον
καὶ διαφύλαξον, καὶ δώρησαι αὐτοῖς ὁδὸν σωτηρί-
ας^a καὶ εἰρήνης· σκέπασον αὐτοὺς ἀπὸ πάσης ἐν-
εργείας καὶ ἐπηρείας τοῦ ἀντικειμένου³⁹⁰, καὶ
ἡμᾶς ἐν αὐτοῖς σῶσαι καταξίωσον εἰς τὴν βασι-
λείαν σου τὴν ἐπουράνιον^b.

“Ὅτι φιλόανθρωπος ὑπάρχεις, ὁ Θεὸς ἡμῶν,
καὶ ὁ μονογενὴς σου Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμα σου τὸ
ἅγιον, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας^c. //

^a Cfr. Act 16,17; ^b 2 Tim 4,18; ^c 4 Mac 18,24.

= GOAR 484; STR.BAR 268.

+ TRE.EU1 320.

242. 1) Εὐχὴ ἄλλη εἰς οἶκον.

230^v

σζ' 2) Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ^a, δεόμεθα
καὶ παρακαλοῦμέν σε, εὐλόγησον τὰς ἐνθάδε ψυχὰς
καὶ τὰ σώματα αὐτῶν διαφύλαξον· τὰ πράγματα αὐ-
τῶν οἰκονόμησον ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀντιλαβοῦ αὐτῶν
ὡς Θεός, καὶ παράσχου αὐτοῖς εὐλογίαν οὐρανόθεν
<...> ἥτις δὲ ἀνοχὴν οὐκ ἔχει, <...> καὶ γῆς
τῆς κατεχούσης τὰ πάντα· ἐπὶ πᾶσιν δὲ τούτοις
τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν κληρονομίαν αὐτοῖς παράσχου,

³⁸⁹ La frase, già supplita da Goar (p. 484) di sua ini-
ziativa, si ritrova in un adattamento della preghiera
come formula per benedire l'abitazione dove nasce un
bambino, nel cod. *Alessandria* Σκδ - 1070 (No 207) (XVI
sec.), con fonti athonite (DMITR 908).

³⁹⁰ Cod. αντικειμειμενου.

διὰ πολιτείας ἀγαθῆς ποιούντων τὸ θέλημα τοῦ
Χριστοῦ σου.

Διὰ τῶν <οἰκτιρῶν τοῦ> μονογενοῦ<ς> σου
Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ καὶ
ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ.

^aCfr. Am 4,13; Os 12,6 et a.

= STR.BAR 269.

243. 1) *Εὐχὴ ἐπὶ ἐργουμένων ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων.*
ση' 2) Ὁ ἐλεήμων Θεός, ὁ τῇ σῇ ἀγα-// -θότητι πλάσας 231^r
τὸν ἄνθρωπον^a, ἐπιτίμησον τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύ-
μασιν καὶ ῥῦσαι τὰ σὰ πλάσματα ἀπὸ τῆς καταδυ-
ναστείας τοῦ ἀντικειμένου, καθαρῖσας δέ, ἀποκα-
τάστησον τῇ ἀγία σου καθολικῇ ἐκκλησίᾳ.

Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία τοῦ
Χριστοῦ <σου>³⁹¹, μεθ' οὗ εὐλογητ<ός>.

^aCfr. Gen 1,27.

= STR.BAR 270.

244. 1) Ἀκολουθία ἤγουν διακονικὰ καὶ εὐχαὶ τοῦ ἀγγε-
λικοῦ σχήμα[ος] τῶν ἀνδρῶν³⁹².
2) Μετὰ τὴν κατὰ συνήθειαν ἀκολουθίαν τῶν τροπαρί-
ων, ἐξέρχεται ὁ ἱερεὺς καὶ ἴσταται εἰς τὰ θύρια

³⁹¹Cfr. G10, 112^r.

³⁹²Cod. των ανδρων των ανδρων.

τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἀπάρχεται τοῦ τροπαρίου
 τούτου, ἦχος δ'. Ἦνοικται ἡ θύρα τῆς μετανοί-
 ας³⁹³.

- 3) Καὶ μετὰ τὸ εἰσελθεῖν τὸν ἀποτασσόμενον ἐν τῷ
 θυσιαστηρίῳ, ρίπτει ἑαυτὸν ἔμπροσθεν τῆς ἀγίας
 τραπέζης, καὶ λοιπὸν λέγει ὁ διάκονος τὰ διακο-
 νικὰ ταῦτα:
- 4) Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. //
- 5) Ὑπὲρ εὐσταθείας, ὁμονοίας, εἰρήνης καὶ κατα- 231^v
 στάσεως τοῦ σύμπαντος κόσμου, τῶν ἀγίων τοῦ Θε-
 οῦ ἐκκλησιῶν καὶ τῆς μονῆς ταύτης, εἰρήνης καὶ
 ἀσφαλείας αὐτῆς, τοῦ Κυρίου δεηθ<ῶμεν>.
- 6) Ὑπὲρ σωτηρίας, ἀντιλήψεως καὶ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν
 τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν τοῦ δε[ῖνα] τοῦ προσελθόν-
 τος³⁹⁴ τῷ ἀγίῳ σχήματι, τοῦ Κυρίου δεηθ<ῶμεν>.
- 7) Ὑπὲρ τοῦ κατευθυνθῆναι τὰ διαβήματα ἡμῶν εἰς
 ὁδὸν εἰρήνης^a καὶ τρίβους δικαιοσύνης^b, τοῦ Κυ-
 ρίου δεηθῶμεν.
- 8) Ὑπὲρ τοῦ εἰσακουσθῆναι καὶ εὐπρόσδεκτον γενέ-
 σθαι τὴν δέησιν ἡμῶν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ
 καταπεμφθῆναι πλούσια τὰ ἐλέη καὶ τοὺς οἰκτιρ-
 μούς αὐτοῦ ἐπὶ πάντας ἡμᾶς, καὶ τοῦ καταξιωθῆ-
 ναι ἡμᾶς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν^c, τοῦ Κυρίου
 δεηθ<ῶμεν>. //
- 9) Ὅπως ὁ φιλόανθρωπος Θεὸς ἀξιῶσῃ αὐτὸν μετὰ τῆς 232^f
 ἀποθέσεως τῶν τριχῶν καὶ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν, τοῦ

³⁹³ Cfr. FOLLIERI, *Initia*, II, 51.

³⁹⁴ Cod. προσελθωτος.

Κυρίου δεηθ<ῶμεν>.

10) Ὑπὲρ τοῦ ἑυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως.

11) Τῆς παναγίας, ἀχράντου.

^aCfr. Lc 1,79; ^bPs 22,3; ^ccfr. 2 Thess 1,5.

245. 1) Καὶ ὁ ἱερεὺς λέγει τὴν εὐχὴν ταύτην τοῦ πρώτου σχήματος·

σθ' 2) Κύριε ὁ Θεὸς τῆς ἀληθείας^a, ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἐπιτίθημι τὴν χειρὰ μου ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου τὸν δε[ίνα] τὸν καταξιωθέντα καταφυγεῖν ἐπὶ τὸ ἅγιόν σου ὄνομα^b. διαφύλαξον αὐτὸν ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν πτερύγων σου^c, ἀπόστησον ἀπ'αὐτοῦ τὴν παλαιὰν πλάνην τοῦ κόσμου καὶ ἔμπλησον αὐτὸν τῆς σῆς πίστεως καὶ ἐλπίδος τε // καὶ ἀγάπης· εὐ- 232^v
φρανον αὐτὸν^d ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτοῦ^e, ἵνα ἀεὶ δουλεύῃ τῇ σῇ ἀγαθότητι, προσκυνῶν σε καὶ δοξάζων τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον καὶ αἰνῶν σε πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ^f.

Ἔστι ἐλεήμων καὶ φιλόνητος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοί.

^aCfr. Deut. 21,15; ^bLc. 1,49; ^cPs 60,5; ^dPs 85,4;
^ePs 9,17; ^fPs 22,5; 26,4.

= PAL 2; STR.BAR 273; WAW 7*.

+ GOAR 482; PAS 358; (cfr. n. 114.3).

246. 1) Εὐχὴ β', εἰς γυναῖκας (sic).

σι' 2) Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ^a ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν

ὑπερηφανίαν ἐκκόπτων καὶ καταργῶν τὴν στάσιν
 τοῦ διαβόλου, ὁ ἐπιχέων τὴν δόξαν τῆς ταπεινο-
 φροσύνης ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν ἁγίων σου καὶ στε-
 φανῶν αὐτοὺς τὸν ἁμαράντινον καὶ ἄφθαρτον στέ-
 φανον τῆς ζωῆς^b καὶ ὁδηγῶν αὐτοὺς εἰς // τὴν 233^f
 στενὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας, δι' ἧς εἰσῆλθον οἱ
 ἅγιοι πατέρες καὶ ἀπέλαβον τοὺς τόπους τῆς ἀνα-
 παύσεως^c. αὐτός, Δέσποτα παντοδύναμε, χάρισαι
 τὴν παρὰ σοῦ δύναμιν καὶ χάριν τῆς σῆς θεότητος
 ἐπὶ ταύτῃ τῇ ψυχῇ καὶ τῷ σώματι τοῦ προσελθόν-
 τος³⁹⁵ ἐνώπιόν σου καὶ δεχομένου τὸν ζυγὸν τῆς
 μοναχικῆς καταστάσεως, καὶ δὸς αὐτῷ, Δέσποτα.
 ὑπεράγαθε, ἐξ ὅλης καρδίας^d, ἐξ ὅλης ἰσχύος
 ἀποστῆναι ἀπὸ παντὸς κοσμικοῦ καὶ γηϊνοῦ φρονή-
 ματος³⁹⁶, ὅπως κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν σου πολιτευ-
 σάμενος^e, τύχη // τῆς αἰωνίου ζωῆς^f καὶ τῶν ἐπ- 233^v
 ηγγελμένων ἀγαθῶν τοῖς εὐαρεστήσασίν σοι.

Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ θέλων πάντα ἄνθρω-
 πον σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν^g,
 καὶ σοὶ τὴν δόξαν.

^a Cfr. Jd 4; ^b I Petr 5,4; ^c cfr. Sir 11,19; Mt 11, 29; ^d cfr. Deut 6,5; ^e cfr. Philipp 1,17; ^f cfr. Tit 1,2; ^g I Tim 2,4.

= GOAR 391; PAL 2; STR.BAR 274; WAW 1* (cfr. nn. 250.2 e 263.2).

+ COS 22.

³⁹⁵ Cod. προσελθοτος.

³⁹⁶ Cod. φρονημαματος.

247. 1) *Εὐχὴ γ' ἐκφώ<νωσ>*.

σια' 2) Ὁ τὴν ἐπουράνιον ταύτην καταδείξας ἡμῖν στρατιὰν³⁹⁷ {καὶ} πρὸς καθάρσεις τῶν ἀφανῶν³⁹⁸ ἐχθρῶν, ὅπλισον ὅπλοις πνευματικοῖς καὶ τὸν νῦν εἰς αὐτὴν ἐγγραφόμενον ἀδελφὸν ἡμῶν, καὶ δὸς αὐτῷ ἐν νηφαλέῳ φρονήματι τὸ λοιπὸν διάξαι τοῦ βίου χρόνον, ἄμωμον καὶ ἀκηλίδωτον^a μετερχόμενον πολιτείαν εἰς εὐαρέστησιν καὶ δόξαν τοῦ πολυῦμνήτου σου ὀνόματος.

Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία. //

^a *Cfr. Sap 4,9.*

= GOAR 391; PAL 2; STR.BAR 275; WAW 3*.

+ COS 24.

248. 1) Καὶ ὁ Κύριος τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν τοῦ δε[ῖνα] ἐγ- 233a^r
γράψη τὸ ὄνομα ἐν βίβλῳ ζωῆς^a, καὶ πάντας ἡμᾶς
ἐλεήσῃ καὶ ἀξιῶσῃ τῆς ἐπουρανίου αὐτοῦ βασιλεί-
ας^b.

Ἔστι αὐτῷ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ^c καὶ
προσκύνησις.

2) Ἔως ἄδε τοῦ μικροῦ σχήματος.

³⁹⁷ La preghiera manca di un indirizzo a Dio che non compromette però la piena intellegibilità del testo, per cui preferiamo non supplire; i manoscritti utilizzati dal Wawryk (p. 3*) e lo schématologhion M172, 193^r leggono Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν.

³⁹⁸ Cod. αφονων, corretto secondo WAW 3* e M172, 193^r.

^a *Philipp 4,3 et a.*; ^b *2 Tim 4,18*; ^c *cfr. 1 Tim 1,17.*

= GOAR 391; PAL 2; STR.BAR 275; WAW 3*.

249. 1) Καὶ πληρουμένης τῆς α' εὐχῆς, λέγει πάλιν ὁ δι-
άκονος·
- 2) Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.
- 3) Ἐπὲρ τῆς ἁγίας καὶ μόνης τοῦ Θεοῦ καθολικῆς
ἐκκλησίας, τῆς ἀπὸ γῆς³⁹⁹ περάτων καὶ μέχρι τῶν
περάτων αὐτῆς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν>.
- 4) Ἐπὲρ τοῦ ὀσιωτάτου πατρὸς ἡμῶν τοῦ δε[ίνα] καὶ
τοῦ ἔργου τῶν χειρῶν αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθ<ῶ-
μεν>.
- 5) Ἐπὲρ σωτηρίας, ἀντιλήψεως καὶ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν
τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν τοῦ δε[ίνα] τοῦ προσελθόν-
τος⁴⁰⁰ τῷ ἁγίῳ σχήματι, τοῦ Κυρίου δεηθ<ῶμεν>.
- 6) Ὅπως ὁ φιλόανθρωπος Θεὸς ἡμῶν προσδέξεται⁴⁰¹
καὶ κατατάξῃ⁴⁰² αὐτὸν // ἐν τῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ καὶ 233a^v
λογικῇ ποίμνῃ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.
- 7) Καὶ καταξιώσῃ αὐτὸν <τῆς>⁴⁰³ ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ
στάσεως^a καὶ τῆς μετ' ἀγγέλων χορείας, τοῦ Κυρί-
ου δεηθ<ῶμεν>.

³⁹⁹ γῆς scritto sopra il rigo.

⁴⁰⁰ Cod. προσελθωτος.

⁴⁰¹ Cod. προσδέξεται.

⁴⁰² Cod. καξιωσει, corretto secondo 251.5.

⁴⁰³ Cfr. n. 251.6.

- 8) Ὑπὲρ τῶν μετὰ σπουδῆς καὶ εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ κοπιῶντων καὶ συνδιακονούντων ἡμῖν πατέρων τε καὶ ἀδελφῶν, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.
- 9) Ὑπὲρ τῶν συμπαρόντων καὶ συνευχομένων ἡμῖν ἐν ταύτῃ τῇ ὥρᾳ καὶ ἐν παντὶ καιρῷ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.
- 10) Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερ<ενδόξου>⁴⁰⁴.

^a Cfr. Mt 25, 33-34.

250. 1) Καὶ ὁ ἱερεὺς λέγει τὴν εὐχὴν τὴν β' τὴν μετὰ τὴν κουράν.
- σιβ' 2) Ἄγιε, ἀγαθέ, ὁ ἐν ἀγίοις ἐπαναπαυόμενος^a, Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος^b, ὁ τὴν ὑπερηφανίαν ἐκκόψας καὶ καταργήσας τὴν ἔνστασιν τοῦ ἀντικειμένου καὶ ἐπιχέων τὴν δόξαν τῆς τα<πει>νοφροσύνης // καὶ στεφανῶν τῷ στεφάνῳ τῆς 234^f δόξης^c καὶ ὁδηγῶν ἐπὶ τὴν στενὴν ὁδόν, δι' ἧς διῆλθον οἱ ἅγιοι πατέρες καὶ ἀπέλιψαν αὐτῶν τοὺς τόπους τῆς ἀναπαύσεως^d. αὐτός, Δέσποτα, δώρησαι τὴν παρὰ σοῦ δύναμιν καὶ χάριν τῆς σῆς θεότητος ἐπὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα {τοῦ} τῶν προσελθόντων⁴⁰⁵ σοι ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν δε[ίνα] καὶ δεξαμένων τὴν ἀπαρχὴν τοῦ ἁγίου σχήματος ἐν

⁴⁰⁴ Cfr. 150.18 e 222.10.

⁴⁰⁵ Cod. προσελθόντων.

τῷ ὀνόματί σου τῷ ἁγίῳ^e, ἵνα καὶ αὐτοὺς ἁγιάσης
ὀλοτελεῖς διὰ τῆς χάριτος τοῦ ἁγίου σου Πνεύμα-
τος.

Ὅτι ἅγιος εἶ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἐν ἁγίοις
ἐπαναπαύῃ^f, καὶ σοὶ τὴν δόξαν.

^a Is 57,15; ^b Mt 16,16; ^c cfr. 1 Petr 5,4; ^d cfr. Sir
11,19; Mt 11,29; ^e cfr. Lc 1,49; ^f Is 57,15.

= GOAR 392; PAL 3; STR.BAR 277; WAW 1*; (cfr. nn.
246.2 e 263.2).

251. 1) Καὶ πληρουμένης τῆς εὐχῆς, λέγει πάλιν ὁ διάκο-
νος·
- 2) Ὅτι ἐκτενῶς τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.
- 3) Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ τοῦ Θεοῦ φιλανθρω-
πίας // καὶ σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν^a, τοῦ Κυρί- 234^v
ου δεηθ<ῶμεν>.
- 4) Ὑπὲρ τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν ὁ δεῖνα καὶ τῆς σωτηρίας
αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.
- 5) Ὅπως ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς ἡμῶν προσδέξεται καὶ
κα<τα>τάξῃ αὐτὸν ἐν τῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ καὶ λογικῇ
ποίμνῃ, τοῦ Κυρίου δεηθ<ῶμεν>.
- 6) Καὶ καταξίωσῃ αὐτὸν τῆς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ στάσε-
ως^b καὶ τῆς μετ' ἀγγέλων χορείας, τοῦ Κυρίου δε-
ηθ<ῶμεν>.
- 7) Τῆς παναγίας, ἀχράντου.

^a Cfr. 1 Petr 1,9; ^b cfr. Mt 25, 33-34.

252. 1) Καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν ταύτην τοῦ σχήματος·
 σιγ' 2) Ὁ ὢν, Δέσποτα Κύριε^a ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ πλάσας τὸν
 ἄνθρωπον κατ'εἰκόνα σὴν καὶ ὁμοίωσιν^b καὶ δοὺς
 αὐτῷ πρόσταγμα ζωῆς αἰωνίου, ἐκπεσόντα⁴⁰⁶ δὲ
 αὐτὸν δι<α> τῆς ἁμαρτίας μὴ παριδών, ἀλλ' οἰκο-
 νομήσας διὰ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ μονογενοῦς
 σου Υἱοῦ // τὴν αὐτοῦ σωτηρίαν καὶ ἐπιστροφὴν· 235^f
 δεόμεθά σου καὶ παρακαλοῦμεν, πανάγιε Σωτὴρ
 ἡμῶν, κατὰ τὸ πλήθος τῶν οἰκτιρμῶν σου^c ἐπίβλε-
 ψον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου τὸν δε[ἴνα],
 καὶ πρόσδεξαι αὐτὸν πρὸς σὲ καταφεύγοντα^{407d},
 καὶ κατάπεμψον ἐπ' αὐτὸν τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον
 τὸ Κύριον καὶ ζωοποιὸν τὸ κατελθὸν⁴⁰⁸ ἐπὶ τοὺς
 ἁγίους σου ἀποστόλους^e, καὶ ἔνδυσον αὐτὸν χιτῶ-
 να δικαιοσύνης^f, καὶ περίβαλε στολὴν ἀφθαρσίας,
 καὶ περιζώσον τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ δύναμιν ἀληθεί-
 ας^g, καὶ περικεφαλαίαν ἐλπίδα σωτηρίου^h // κα- 235^v
 τακόσμησον αὐτόν. Κάθαρον τὸ φρόνημα αὐτοῦ ἀπὸ
 μιαρῶν ἐπιθυμιῶν καὶ κενῆς ἀπάτης καὶ πάσης δι-
 αβολικῆς ἐνεργείας, ῥῦσαι αὐτὸν ἀπὸ φαντασμάτων
 πονηρῶν καὶ ἀκαθάρτων, διάνοιξον τοὺς ὀφθαλμοὺς
 τῆς καρδίας αὐτοῦⁱ εἰς τὸ διαυγᾶσαι αὐτῷ τὸν
 φωτισμὸν τῶν ἐντολῶν σου. Σύζευξον⁴⁰⁹ τῇ ζωῇ
 αὐτοῦ ἄγγελον φωτεινόν, ἀπέλασον ἀπὸ τῆς δια-

⁴⁰⁶ Cod. ἐκπεσωτα.

⁴⁰⁷ Cod. καταφευοντα.

⁴⁰⁸ Cod. καθελθωτι, corretto secondo V1836, 19^f.

⁴⁰⁹ Cod. συζευξον.

νοίας αὐτοῦ πᾶν ψεῦδος, πᾶν φαῦλον, πάντα πει-
 ρασμὸν βιωτικόν, πᾶσαν πλεονεξίαν, πᾶσαν κίνη-
 σιν σαρκὸς καὶ πνεύματος ἀπηλλωτριομένην τῆς
 σῆς θεότητος· ἐνδυνάμωσον // αὐτὸν πρὸς τὸν κα- 236^f
 τὰ τοῦ ἐχθροῦ πόλεμον, ἵνα γένηται φοβερὸς τοῖς
 ὑπεναντίοις, ἀνάλωτος τοῖς πολεμίοις, πάσης
 ἡδονῆς καὶ αἰσχροῦς ἐπιθυμίας ὑψηλότερος, ὑπακο-
 ῆν παιδευόμενος, ἐγκράτειαν μετερχόμενος, <καὶ
 καταξίωσον αὐτὸν> τῷ τῆς ἀσκήσεως νόμῳ στοι-
 χοῦντα⁴¹⁰ καὶ πάσης αὐτῆς ἀρετῆς μετιόντα, ψαλ-
 μοῖς καὶ ὕμνοις^l δοξάζον<τα> τὸ πάντιμον καὶ
 μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῖς ἔχνεσιν ἐξακολου-
 θεῖν τοῦ μεγάλου σου προφήτου Ἡλιοῦ καὶ τοῦ
 ἁγίου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, ἵνα
 φθάσας τὸ μέτρον τῆς τελειότητος, τὸν // {τὸν} 236^v
 δρόμον τελέσῃ, τὴν πίστιν τηρήσῃ^k, καὶ ἐνδυσά-
 μενος τὴν τῶν ἀγγέλων ἀφθαρσίαν^l καὶ συναριθμη-
 θεῖς τῇ ἀγίᾳ σου ποιμνῇ, τύχῃ τῆς ἐκ δεξιῶν⁴¹¹
 σου στάσεως^m καὶ καταξιωθῇ ἀκοῦσαι τῆς μακαρίας
 φωνῆς ἐκείνης τῆς λεγούσης· Δεῦτε οἱ εὐλογημέ-
 νοι τοῦ Πατρὸς μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμα-
 σμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμουⁿ. ἦς
 καὶ ἡμᾶς σὺν αὐτῷ κληρονόμους ἀνάδειξον, ὁ Θεὸς
 ἡμῶν, τῇ σῇ χάριτι. Ἐκφώ<νησις>· Ὅτι σὺ εἶ ὁ
 Θεὸς ἡμῶν, Θεὸς τοῦ ἐλεεῖν καὶ σφῆζειν, καὶ σοὶ
 τὴν δόξαν.

⁴¹⁰ Cod. στυχουντι.

⁴¹¹ Cod. δεξεξιων.

^a Cfr. Jer 1,6; ^b cfr. Gen 1,26; ^c Ps 50,3 et a.;
^d cfr. Ps 142,9; ^e cfr. Act 2,4; ^f cfr. Is 61,10;
^g cfr. Eph 6,14; ^h cfr. Is 59,17; ⁱ cfr. Eph 3, 1.18;
^j Eph 5,19; Col 3,16; ^k 2 Tim 4,7; ^l cfr. 1 Cor 15,
 53-54; ^m cfr. Mt 25, 33-34; ⁿ Mt 25,34.

= GOAR 392; PAL 4; STR.BAR 279; WAW 14*.

253. 1) Καὶ ποιεῖ ὁ διάκονος τὴν εὐχὴν ταύτην·
 2) Ἔτι ἐκτενωῶς τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. //
 3) Ἐπὲρ τοῦ ὀσιωτάτου πατρὸς ἡμῶν ὁ δεῖνα πρεσ- 237^f
 βυτέρου καὶ τοῦ ἔργου τῶν χειρῶν αὐτοῦ, τοῦ Κυ-
 ρίου δεηθ<ῶμεν>.
 4) Ἐπὲρ σωτηρίας καὶ ἀντιλήψεως καὶ ἀφέσεως ἁμαρ-
 τιῶν τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν τοῦ δε[ῖνα] τοῦ καταξιω-
 θέντος τῷ ἀγίῳ σχήματι, τοῦ Κυρίου δεηθ<ῶμεν>.
 5) Τῆς παναγίας, ἀχράντου.

254. 1) Καὶ ὁ ἱερεὺς λέγει τὴν εὐχὴν ταύτην μετ[ὰ] τὸ
 σχῆμα·
 2) Κύριε ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας ἡμῶν^a, ὁ εὐλόγησας
 ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρα-
 νίοις ἐν Χριστῷ^b Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν· εὐλόγη-
 σον τὸν δοῦλον σου ὁ δεῖνα καὶ φύλαξον αὐτὸν ἐν
 τῷ νόμῳ σου^c· χάρισαι αὐτῷ μὴ εἰς κενὸν τρέ-
 χειν^d, ἀλλ' ἐν ἀληθείᾳ φεύγειν πᾶσαν κακίαν καὶ
 μεταδιώκειν πᾶσαν ἀρετὴν μετὰ πίστεως, // ἐλπί- 237^y
 δος τε καὶ ἀγάπης^e, εἰς τὸ ἐπιλαβέσθαι τῆς αἰω-

⁴¹²Salto nella numerazione.

νίου ζωῆς· καὶ ἀξίωσον αὐτὸν ἐνδυσάμενον τὸ ἅγιον σχῆμα, τῷ μὲν περιβολαίῳ τῆς δικαιοσύνης ἀντέχεσθαι, τῇ δὲ ζώνῃ τὴν νέκρωσιν τοῦ σώματος καὶ τὴν σωφροσύνην ἐν αὐτῷ περιφέρειν, τῷ δὲ ἀναλάβῃ τῷ σταυρῷ καὶ τῇ πίστει κατακοσμεῖσθαι, καὶ πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σβέσαι, καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθαι καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, ὃ ἔστιν ῥῆμα Θεοῦ^f. Ἐκφῶ<νησις>. Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ.

^aPs 87,1; ^bEph 1,3; ^ccf. Act 7,53 et a.; ^dGal 2,2; ^e1 Cor 13,13; ^fEph 6,16-17.

= GOAR 393; PAL 5; STR.BAR 281; WAW 34*.

+ PAS 380.

255. 1) Τῇ η' ἡμέ[ρα] εἰς τὴν ἀποκουκούλισιν⁴¹³, λέγει ὁ διάκονος σίχον· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. //
- 2) Καὶ ὁ ἱερεὺς <λέγει> τὴν εὐχὴν τῆς ἀπολύσεως· 238^f
- σις' 3) Δέσποτα Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων^a, ὁ τῶν ἐν ἀσκήσει βιωσάντων ἀγωνιστικῶς ἐγκρατευσασμένων εἰς εὐαρέστησιν τῆς σῆς ἀγαθότητος τὸν δρόμον τελε<λώ>σας^{414b}, ὁ τὴν στενὴν καὶ τεθλιμμένην ὁδὸν <τὸν> ἐκουσίως ἐλόμενον⁴¹⁵ εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον ἀγαθόν^c, τοῦ τε παραδείσου τὴν

⁴¹³Cod. αποκουκουλλισιν.

⁴¹⁴Supplito da G05, 122^v e M153, 57^f.

⁴¹⁵Cod. ἔλομενος.

τροφήν καὶ τῆς ἐπουρανίου σου βασιλείας^d τὴν ἀπόλαυσιν ἐτοιμάσας· αὐτὸς καὶ νῦν τὸν δοῦλόν σου τὸν δε[ῖνα] τὸν τοῦ ἀγγελικοῦ τούτου {τὸν} τοῦ μονήρους βίου ἀναλαβόντα⁴¹⁶ σχῆμα <διαφύλαξον>⁴¹⁷ μέχρι τέλους ἐν ἀγνεΐα καὶ ἀγιότητι· ὀδήγησον αὐτὸν ἐν τῇ τριβῶ τῶν ἐντολῶν σου, κατεύθυνον αὐτοῦ τὰ διαβήματα // εἰς πᾶσαν ὁδὸν 238^v δικαιοσύνης^e, ἔνδυσσον αὐτὸν ἀγιασμοῦ στολήν, θώρακα πίστεως^f, περικεφαλαίαν σωτηρίου^g, σωφροσύνην καὶ ἀνδρείαν τὴν ὁσφὺν αὐτοῦ περισφιγξον· δυνάμωσον αὐτὸν πρὸς τὸν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ πόλεμον καὶ νικητὴν παθῶν ἀνάδειξον, ὅπως κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ σου πολιτευσάμενος^{418h}, εὖρη μέρος καὶ κληρὸνⁱ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνων^j σοι εὐαρεστησάντων. Ἐκφώ<νησις>· Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ.

4) Καὶ μετὰ τὸ εὐξασθ[αι], στρέφεται πρὸς αὐτὸν καὶ κατηχεῖ αὐτὸν τὰ δέοντα, καὶ λέγει·

5) Ὑπὲρ τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν ὁ δεῖνα καὶ // τῆς ἐν 239^f Χριστῷ σωτηρίας αὐτοῦ, εἴπωμεν πάντες· Κύριε ἐλέησον^k.

6) Καὶ ὅτε εἶπη γ', χαλᾷ τὸ κουκούλιον, λέγων· Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας^l.

⁴¹⁶ Cod. ἀναλαβῶτα.

⁴¹⁷ Supplito da G05, 123^f e M153, 57^f.

⁴¹⁸ Cod. πολιτευσάμενον, corretto secondo G05, 123^f.

^a cfr. Ex 3,15; Dan 3,52; ^b cfr. 2 Tim 4,7; ^c cfr. Mt 7, 13-14; ^d 2 Tim 4,18; ^e cfr. Ps 118, 133; Lc 1,79; ^f 1 Thess 5,8 et a.; ^g cfr. Is 59,17; ^h cfr. Philipp 1,27; ⁱ cfr. Jer 13,25; ^j cfr. Lc 1,70; ^k cfr. Ps 40, 5; ^l 4 Mac 18,24.

= GOAR 420; PAL 6; STR.BAR 282; WAW 41*.

256. 1) Τῆ α' ἡμέρα, ὅτε τὸ σχῆμα δίδεται·

Μεσώδιον, ἦχος βαρύς· Ἴδου ἐμάκρυνα φυγαδεύων.
 <Στίχος> Ἐνώτισαι ὁ Θεὸς τὴν προσευχὴν μου
 (Ps. 54, 8.2). Ὁ ἀπόστολος· Τῆς καθολικῆς β'
 ἐπιστολῆς Πέτρου τοῦ ἁγίου ἀποστόλου τὸ ἀνάγνω-
 σμα, ἀρχή· Σίμων Πέτρος δοῦλος καὶ ἀπόστολος
 Ἰησοῦ Χριστοῦ <...> τέλος· τοῦ Κυρίου ἡμῶν
 Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν (2 Petr.
 1, 1-16). Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦία· Μακάριοι ὧν
 ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι (Ps. 31, 1). Εὐαγγέλιον κα-
 τὰ Ματθαῖον, κεφάλαιον ρι', ἀρχή· Ἐξομολογοῦ-
 μαί σοι, Πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ. <...> τέλος·
 καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν ἐστιν (Mt. 11, 25-
 30).

2) Ἡμέρα β'·

Μεσώδιον, ἦχος πλ. δ', ἀρχή (sic)· Εὐξασθε καὶ
 ἀπόδοτε. Στίχος· Γνωστὸς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὁ Θεός.
 (Ps. 75, 12.2). Ὁ ἀπόστολος· Πρὸς Ἐφεσίους
 <ἐπιστολῆς> Παύλου τοῦ ἁγίου ἀποστόλου· Ἀδελ-
 φοί, παρακαλῶ ὑμᾶς // ἐγὼ ὁ δέσμιος ἐν Κυρίῳ 239^v
 <...>· τέλος· τῆς κλήσεως ἡμῶν (Eph. 4, 1-4).

Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦΐα· Προσέλθετε πρὸς αὐτὸν καὶ φωτίσθητε (Ps. 33, 6). *Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, ἀρχή*· Ὁμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅστις ἐποίησεν γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ <...> τέλος· πολλοὶ γάρ εἰσιν κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί (Mt. 22, 2-14).

3) Ἡμέρα γ'·

Μεσώδιον, ἤχος δ'· Ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ πᾶσα ἡ γῆ (Ps. 65,1). Ὁ ἀπόστολος· Πρὸς Ἐφεσίους <ἐπιστολῆς> Παύλου τοῦ ἁγίου ἀποστόλου· Ἀδελφοί, ἀνανεοῦσθαι τῷ πνεύματι τοῦ νοῦς ὑμῶν <...> τέλος· νῦν δὲ φῶς ἐν Κυρίῳ. (Eph. 4,23 - 5,8).
 Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦΐα· Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ Θεός (Ps. 50, 12). *Εὐαγγέλιον κατ[ὰ] Μάρκον, ἀρχή*· Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ <...> τέλος· ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει. (Mc. 8,34 - 9,1).

4) Ἡμέρα δ'·

Μεσώδιον, ἤχος πλ. δ'· Κύριος ἐξ οὐρανοῦ ἐπὶ τὴν γῆν ἐπέβλεψεν. Στίχος· Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου (Ps. 101, 20). Ὁ ἀπόστολος· Πρὸς Κορινθίους <β'> ἐπιστολῆς Παύλου τοῦ ἁγίου ἀποστόλου // Ἀδελφοί, ὑμεῖς ναὸς Θεοῦ ἐστὲ 240^f ζῶντος <...> τέλος· ἀγιωσύνην ἐν φόβῳ Θεοῦ. (2 Cor. 6,16 - 7,1). Στίχος τοῦ Ἀλληλοῦΐα· Ἐπὶ πλεῖον πλυνόν με ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου καὶ ἀπὸ

τῆς ἁμαρτίας μου καθάρ<ισον> (Ps. 50, 4). *Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν· ἀρχή*>· Ἐπορεύθ<η> ὁ Ἰησοῦς κατὰ πόλεις καὶ κώμας <...> τέλος· ὁ ἔχων ὄτ<α> ἀκούειν, ἀκουέτω. (Lc. 13, 22-[30]⁴¹⁹; 14, 35).

5) Τῆ ε' [ἡμέρα].

Μεσφάδιον, ἦχος β'. Τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον κατὰ τὸ λόγιόν σου, καὶ μὴ κατακυριεύσάτω μου πᾶσα ἀνομία. *Στίχος*. Λύτρωσαί με ἀπὸ συκοφαν<τίας> (Ps. 118, 133-134). Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ῥωμαίους, ἀρχή· Ἀδελφοί, παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ Θεοῦ παραστῆναι τὰ σώματα ὑμῶν <...> τέλος· μέτρον πίστεως. (Rom. 12, 1-3). *Στίχος τοῦ Ἀλληλούϊα*. Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου (Ps. 50, 3). *Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, ἀρχή*. Ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι τὸν Ἰησοῦν ἐν τόπῳ τινί <...> τέλος· τοῖς αἰτουῦσιν αὐτόν. (Lc. 11, 1-13).

6) Τῆ ς' [ἡμέρα].

Μεσφάδιον, ἦχος πλ. β'. Ἰσχύς μου καὶ ὕμνησίς μου ὁ Κύριος, καὶ ἐγένετό μοι⁴²⁰ εἰς σωτηρίαν. *Στίχος*. Παιδεύων ἐπαίδευσέν με ὁ Κύριος, καὶ

⁴¹⁹La lunghezza della pericope è stata stabilita con l'ausilio di G07, 167^{rv}; G05, 115^{rv}; V1836, 68^v e M153, 56^v-57^f.

⁴²⁰Cod. μου.

ἐγένετό μοι⁴²¹ εἰς σωτηρίαν (Ps. 117, 14.18a. 14b). Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κορινθίους β' ἐπιστολῆς Παύλου, ἀρχή· Ἀδελφοί, ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν· ἐκ σκότους φῶς λάμπει <...> // τέλος· ἐν τῷ σώματι²⁴⁰ ἡμῶν φανηρωθῆ. (2 Cor. 4, 6-10). Στίχος τοῦ Ἀλληλούϊα· Ἐπίβλεπον ἐπ' ἐμὲ καὶ ἐλέησόν με (Ps. 118, 132). Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον, ἀρχή· Ἐγένετο τοῦ Ἰησοῦ ἀνακειμένου <...> τέλος· ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν. (Mt. 9, 10-13).

7) Ἡμέρα ζ'.

Μεσώδιον, ἦχος δ', ψαλμὸς κδ'. Ἴδὲ τὴν ταπείνωσίν μου καὶ τὸν κόπον μου, καὶ ἄφεσ. Στίχος· Πρὸς σέ, Κύριε, ἦρα τὴν ψυχὴν μου (Ps. 24, 18. 1). Ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἐφεσίους· Ἀδελφοί, ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε <...> τέλος· ἐν φόβῳ Θεοῦ. (Eph. 5, 8-21). Στίχος τοῦ Ἀλληλούϊα· Τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον κατὰ τὸ λόγιόν σου (Ps. 118, 133). Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν, ἀρχή· Μὴ φοβοῦ, τὸ μικρὸν ποιμ<νιον> <...> τέλος· καταστήσει αὐτόν. (Lc. 12, 32-44).

8) Ἡμέρα η'.

Μεσώδιον ἦχος βαρὺς· Ἴδὸν ἐμάκρυνα φυγαδεύων καὶ ἠύλισθ<ην> ἐν τῇ ἐρήμῳ. Στίχος· Ἐνώτισαι, ὁ Θεός, τὴν προσευχὴν μου (Ps. 54, 8.2). Ὁ ἀπόστολος πρὸς Κολοσσαεῖς· Ἀδελφοί, συνηγέρθη-

⁴²¹ Cod. μου.

τε τῷ Χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖτε <...>· τέλος· εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ. (Col. 3, 1-17). Στίχος τοῦ Ἀλληλούϊα· Οἱ πεποιθότες ἐπὶ Κύριον ὡς ὄρος Σιών <...>, ἕως· Ἱερουσαλήμ. (Ps. 124, 1-2). *Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν <ἀρχή>* // Συνεπορευόν- 241^f
 το τῷ Ἰησοῦ ὄχλοι πολλοί, καὶ στραφεῖς εἶπεν πρὸς αὐτούς· εἴ τις ἔρχεται πρὸς μέ καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα <...>· τέλος· ἐπὶ ἁμαρτωλῶ μετ<α>νοοῦντι. (Lc. 14,25 - 15,10).

9) Πλήρης (sic) τῶν ἀρχοτελειῶν⁴²² τοῦ σχήματος.

257. 1) *Εὐχὴ ἐπὶ οἰκίας περιειργασμένης ἢ ἄλλως πως ὀχλουμένης ὑπὸ πνευμάτων πονηρῶν.*
 σιζ' 2) Κύριε ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας ἡμῶν^a, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος^b, ὁ τῶν Χερουβείμ ἔποχος καὶ τῶν Σεραφίμ ἠνίοχος, ὁ ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος^c. σὺ εἶ ὁ μέγας καὶ φοβερὸς ἐπὶ πάντας τοὺς περικύκλω σου^d. σὺ εἶ ὁ στήσας τὸν οὐρανὸν ὡσεὶ καμάραν^{423e}. σὺ εἶ ὁ ποιήσας τὴν γῆν ἐν τῇ // ἰσχύϊ 241^v
 σου τῇ μεγάλῃ καὶ ἀνορθώσας τὴν οἰκουμένην ἐν

⁴²²Per l'accento del termine abbiamo seguito la forma del tetravangelo *Paris gr.* 79 (XIII sec.), (cfr. C.-R. GREGORY, *Textkritik des Neuen Testaments*, I, Leipzig 1900, p. 343), sebbene Mateos, *Typicon* II, 140

σκα ἰλ πνευτο ἀρχοτελειῶν.

⁴²³ Cod. καμαραν.

τῆ σοφία σου^f. ὁ σείων τὴν ὑπ' οὐρανὸν ἐκ θεμε-
 λίων, οἱ δὲ στῦλοι αὐτῆς οὐ σαλεύονται· ὁ λέγων
 τῷ ἡλίῳ καὶ οὐκ ἀνατέλλει, κατὰ δὲ ἄστρον κατα-
 σφραγίζεις^g. ὁ ἀπειλῶν τῆ θαλάσσης καὶ ξηραίνων
 αὐτήν^h. οὗ ὁ θυμὸς τήκει ἀρχὰς καὶ πέτραι διε-
 <θ>ρύβησαν ἀπὸ σουⁱ. Πύλας χαλκᾶς συνέτριψας
 καὶ μοχλοὺς σιδηροὺς συνέθλασας^j, τὸν ἰσχυρὸν
 ἔδησας καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ διέδωκας^k, τὸν τύραν-
 νον τῷ σταυρῷ σου κατέβαλας, καὶ τὸν δράκοντα
 τῷ ἀγκίστρῳ^{424l} τῆς ἐνανθρωπήσεώς σου εἴλκυσας
 καὶ δεσμοῖς αὐτὸν ζόφῳ ταρταρώσας^m συνέδησας.
 // Αὐτὸς οὖν, Κύριε, ἡ ἀσφάλεια τῶν εἰς σὲ τὴν 242^f
 ἐλπίδα τιθεμένωνⁿ, τὸ ὄχυρὸν τεῖχος^o τῶν εἰς σὲ
 πιστευόντων, ἀπόστησον, φυγάδευσον, ἀπέλασον
 πᾶσαν διαβολικὴν ἐνεργεῖαν, πᾶσαν σατανικὴν ἔφ-
 οδον, πᾶσαν ἐπιβουλὴν ἐναντίας καὶ ἀντικειμένης
 δυνάμεως ἀπὸ τῆς σκέπης ταύτης καὶ τῶν περιεχο-
 μένων ὑπ' αὐτῆς τῶν τὴν σημείωσιν τοῦ φοβεροῦ
 κατὰ δαιμόνων τροπαίου τοῦ σταυροῦ σου φορούν-
 των, τῶν ἐπικεκλημένων τὸ ὄνομά σου τὸ ἀγαθόν.
 Naί, Κύριε, ὁ τὸν λεγεῶνα τῶν δαιμόνων ἀποδιώ-
 ξας^p, ὁ τῷ κωφῷ καὶ ἀλάλῳ καὶ ἀκαθάρτῳ πνεύματι
 τὴν ἐκ τοῦ κεκρατημένου ὑπ' αὐτοῦ ἀνθρώπου ἔξο-
 δον // ἀνεπί<σ>τροφον ἐπιτάξας^q, ὁ πᾶσαν τὴν 242^v
 φάλαγγα τῶν ἀοράτων ἡμῶν ἐχθρῶν ἐξολοθρεύσας,
 τοῖς γὰρ πιστοῖς καὶ ἐπιγνωκόσιν σὲ ἔφησας·
 τὸ δέδωκα ὑμῖν ἐξουσίαν πατεῖν ἐπάνω ὄφρων

καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ. Αὐτός, Δέσποτα, πάσης βλάβης καὶ ἐπηρείας ἀνωτέρους πάντας τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ διαφύλαξον, ῥυόμενος ἀπὸ φόβου νυκτερινοῦ, ἀπὸ βέλους πετομένου ἡμέρας, ἀπὸ πράγματος ἐν σκότει διαπορευομένου, ἀπὸ συμπτώματος καὶ δαιμονίου μεσημβρινοῦ^{425s}, ἵνα τῆς σῆς οἱ σοὶ δοῦλοι καὶ αἱ σαὶ δουλίδαι⁴²⁶ καὶ τὰ σὰ νήπια ἀπολαύοντες βο-//
-ηθείας, ἀγγελικῶ⁴²⁷ στρατοπέδῳ φορούμενοι, ὡς 243^f
εἷς ἅπαντες ἐν ὁμονοίᾳ πίστεως ψάλλωσιν· Κύριος ἔμοι βοθητός, οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος^t. καὶ πάλιν· οὐ φοβηθήσομαι κακά, ὅτι σὺ μετ' ἔμοῦ εἶ^u.

Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς κραταίος, ἰσχυρός, ἐξουσιαστής, ἄρχων εἰρήνης, Πατὴρ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος^v, ἡ βασιλεία σου βασιλεία αἰώνιος, καὶ σοῦ μόνου ἔστιν ἡ δόξα, ἡ τιμὴ καὶ τὸ κράτος, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν^w.

^aPs 87,2; ^bMt 16,16; ^cEph 1,21; ^dPs 88,8; ^eIs 40,22; ^fJer 10,12; ^gJob 9, 6-7; ^hNah 1,4; ⁱNah 1,6; ^jPs 106,16; ^kcfr. Mc 3,27; ^lJob 40,25; ^m2 Petr 2,4; ⁿcfr. Pss 72,88; ^oJer 15,10; ^pcfr. Mc 5, 9-13; ^qcfr. Mc 9,25; ^rLc 10,19; ^sPs 90,5-6; ^tPs 117,6; ^uPs 22,4; ^vIs 9,6; ^w4 Mac 18,24.

⁴²⁵Cod. μεσεμβρινου.

⁴²⁶Raro caso di cambiamento di declinazione di un sostantivo femminile.

⁴²⁷Cod. ἀγγελικος.

= STR.BAR 284.

+ GOAR 569; JAC.MES 17.4; ROM 349; PAP 373; ZER 493.

258. 1) *Εὐχὴ ἐπὶ μελλούσης λαμβάνειν σχῆμα μοναστρίας,*
α'.

ση' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ τὴν παρθενίαν οὕτως ἀγαπήσας, ὡς μητέρα τῆς σῆς οἰκονομίας // αὐτὴν 243^v
ἐπιγράψασθαι· αὐτός, Δέσποτα τῶν ἀπάντων^b, τὴν δούλην σου τὴν δε[ῖνα] τὴν βουληθεῖσαν τὰς βιωτικὰς ταύτας καὶ προσκαίρους καταλεῖψαι δόξας καὶ εἰς τὴν σὴν ἀφιθεῖν ἀγαθότητα πρόσδεξαι, καὶ τῆς τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος ἐπιφοιτήσεως ἀξίωσον, ἐγκράτειαν αὐτῇ καὶ πᾶσαν σεμνότητα δωρούμενος, πρὸς τὸ αὐτὴν εὐαρέστως σοι πολιτευσάμενην ὡς λαμπάδα φέρειν⁴²⁸ σοι τὴν τῆς σωφροσύνης φαιδρότητα τῷ ἐλαίῳ τῶν ἑαυτῆς ἔργων ἀνελλιπῶς παινομένην, ἐν τῇ προηγήσει σου τοῦ ἐπουρανίου νυμφίου^c. Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι εὐλόγηται καὶ δεδόξασται⁴²⁹ τὸ πάντ<ιμον>.

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b cfr. Job 5,8; Sap 8,3;
^c cfr. Mt 25, 1-13.

= GOAR 382; PAL 8 (cfr. n. 170.2); STR.BAR 285.

⁴²⁸ Cod. φαιδρειν.

⁴²⁹ Cod. δεδοξασθαι.

259. 1) *Εὐχὴ β' εἰς μοναστρίας.*

σιθ' 2) Ὁ τῶν ἀγαθῶν Θεὸς καὶ τῆς παρθενίας // Πατὴρ 244^f
καὶ τῆς ἐναρέτου πολιτείας γεωργός, φύλαξον τὴν
δούλην σου τὴν δε[ίνα] ἐν τῷ κάλλει ὃ ἐξελέξου·
ἔνδυσσον αὐτὴν τὸ φῶς τῆς ἀγιωσύνης καὶ τὴν στο-
λὴν τῆς σωφροσύνης, ἵνα μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου,
πῶς ἀρέσῃ τῷ ἑαυτῆς Δεσπότη^a, καὶ ἵνα ᾗ ἁγία
σώματι καὶ ψυχῇ καὶ πνεύματι, συναριθμουμένη τῷ
χορῷ τῶν φρονίμων παρθένων, καὶ λαμπάδας ἔχουσα
τῆς εὐσεβείας^b, καταξιωθῆ εἰσελθεῖν εἰς τὸν οὐ-
ράνιον τῆς αἰωνίου ζωῆς^c νυμφῶνα.

Ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν^d, μεθ' <οὔ>
εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωο-
ποιῷ σου.

^a *Cor* 7,32; ^b *cf.* *Mt* 25, 1-13; ^c *cf.* *Tit* 1,2 *et*
a.; *Rom* 8,39 *e a.*

= GOAR 400; PAL 8; STR.BAR 286.

+ DMITR 32; PAS 73; RUG 19.10; PAR.G04 138.

260. 1) *Εὐχὴ γ' τοῦ σχήματος.*

σκ' 2) Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ καλῶν δικαίους εἰς ἁγια-
σμόν καὶ ἁμαρτωλοὺς // εἰς τὸ δικαιῶσαι καὶ με- 244^v
τανοοῦντας εἰς τὸ οἰκτειρῆσαι· αὐτός, Δέσποτα
φιλόανθρωπε, πρόσδεξαι τὴν μετάνοιαν τῆς δούλης
σου τῆς δε[ίνα] καὶ προσπίπτουσαν τοῖς οἰκτιρ-
μοῖς σου ἐν ἐξομολογήσει τῶν ἡμαρτημένων ὡς
ἀγαθὸς συνχώρησον, καὶ λύτρωσαι αὐτὴν ἐκ πάσης

σωματικῆς ἁμαρτίας, λάμπρυνον ἐκ πάσης ρερυπω-
μένης⁴³⁰ συνειδήσεως, καθάρισον αὐτὴν ἀπὸ παν-
τὸς μολυσμοῦ⁴³¹ σαρκὸς καὶ πνεύματος^b, καὶ ἐν-
δυνάμωσον αὐτὴν ἐν τῇ ἐργασίᾳ τῶν σῶν ἐντολῶν,
ἀπεκδυσάμενην τὴν ματαιότητα τοῦ βίου, καὶ ἀπο-
κειραμένη<ν> // τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς κατὰ 245^f
μίμησιν τῆς πρωτομάρτυρός σου Θεέκλης, συναρίθ-
μιον αὐτὴν ποιήσον ταῖς πισταῖς καὶ φρονίμοις
παρθένοις^c, ἵνα ἐν καθαρότητι ψυχῆς καὶ σώματος
καρποφοροῦσα καὶ ἀξανομένη⁴³² ἐν ἔργοις ἀγα-
θοῦς^d, κληρονόμος γένηται τῆς βασιλείας τῶν οὐ-
ρανῶν^e.

Ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν^f, μεθ' οὗ
εὐλογητός εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθ<ῷ>.

^a Dan 9,15 (Theodot.); ^b 2 Cor 7,1; ^c cfr. Mt 25, 1-13; ^d cfr. Col 2,10; ^e cfr. Jac 2,5 et a.; ^f Rom 8,39 et a.

= GOAR 400; PAL 9; STR.BAR 287.

+ ES2 507; MOR.PEN 81,618; ALM.PR1 24,68,80; ALM.PR3 43; DMITR 244,642; JAC.MES 15.7; ARR.PP2 119; PAR.G04 99.

261. 1) *Εὐχὴ δ' τελείου σχήματος.*

σκα' 2) Δέσποτα παντοκράτωρ, ὁ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν

⁴³⁰ Cod. ρερυπωμένης, corretto da G04, 50^r; G10, 102^r; GZd2, 105^v e a.

⁴³¹ Cod. βολυσμου.

⁴³² Cod. ἀξανομένης.

καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ^a, ὁ Θεὸς τοῦ ἐλέους·
 δεόμεθα καὶ παρακαλοῦμέν σε καὶ περὶ τῆς δούλης
 σου τῆς δε[ίνα], ὅπως // συντηρήσης ἡμῖν αὐτὴν 245^v
 ἀπὸ παντὸς φθόνου τοῦ διαβόλου^b καὶ πάσης ἐπι-
 βουλῆς τῶν κακοθέλων ἀνδρῶν, καὶ πάσης νόσου
 καὶ πάσης μαλακίας^c. Καταξίωσον δὲ καταπέμψαι
 ἐπ'αὐτὴν τὸν σὸν φόβον, τὴν σὴν εἰρήνην τὴν ἐκ
 τῶν οὐρανῶν διὰ τοῦ ἀγγέλου τῆς εἰρήνης· κατεύ-
 θυνον δὲ τὰς ὁδοὺς αὐτῆς^d καὶ περιτείχισον αὐ-
 τῆς τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα· φώτισον τὴν διάνοιαν
 αὐτῆς ἐν τῷ φωτισμῷ τῆς σῆς γνώσεως· γράψον τὰ
 δικαιώματά σου ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῆς· τὴν λαμ-
 πᾶδα αὐτῆς ἄσβεστον διαφύλαξον, συνκαταριθμῶν
 αὐτὴν μετὰ τῶν πέντε παρθένων^e. σῶσον // καὶ 246^f
 ἐλέησον αὐτὴν ἕνεκα τοῦ ὀνόματός σου τοῦ ἐπικε-
 κλημένου ἐπ'αὐτὴν καὶ ἡμᾶς^f. Δὸς αὐτῇ χάριν εὐ-
 ρεῖν^g ἐνώπιόν σου καὶ ἐνώπιον τοῦ Χριστοῦ εἰς
 πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς^h αὐτῆς, καὶ εἰς ἐκεί-
 νην τὴν ἡμέρανⁱ σὺν⁴³³ πᾶσιν τοῖς παροῦσιν καὶ
 πᾶσιν ἡμῖν.

Διὰ τῶν οἰκτιρῶν τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ,
 μεθ' <οὔ>.

^a Cfr. 2 Cor 1,3; 2 Petr 1,11 et a.; ^b Sap 2,24; ^c Mt 4,23 et a.; ^d Jdt 12,8; ^e cfr. Mt 25,1-13; ^f cfr. Jer 14,9; ^g cfr. Hebr 4,16; ^h cfr. Lc 1, 74-75; ⁱ cfr. Mt 7,22.

= GOAR 401; PAL 9; STR.BAR 288.

262. 1) *Εὐχὴ ε' τοῦ σχήματος.*

σκβ' 2) Ἄγιε, ἄγιε, ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενε^a, ὁ θέλων πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν^b, ὁ τοσοῦτον ἀγαπήσας τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, ὥστε ἐνοικεῖν ἐν αὐτῷ καὶ ἐνπεριπατεῖν^c, ναοὺς τε ἔχειν τῆς φοβεῖας καὶ ἀθανάτου σου δόξης, ὁ εἰπὼν· εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, // ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἄράτω τὸν σταυ- 246^v ρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖτω μοι^d. αὐτός, Δέσποτα φιλόανθρωπε, εὐδόκησον ἐν τῇ ἀποταγῇ τῆς δούλης σου τῆς δε[ῖνα]. ἐπίθεε ἐπ' αὐτὴν τὸν ζυγὸν σου τὸν χρηστὸν⁴³⁴ καὶ τὸ φορτίον σου τὸ ἐλαφρόν^e. ὀλόκληρον αὐτῆς τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα διαφύλαξον· ἀμφιάσον αὐτὴν τὴν στολὴν τὴν πρώτην^f τὴν πνευματικὴν τε καὶ τὴν ἄφθαρτον⁴³⁵. ἔνδυσσον αὐτὴν τὸν θώρακα τῆς πίστεως^g καὶ τὴν πανοπλίαν τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος^h. περιζώσον αὐτὴν τῇ ἀγνεΐᾳ (sic) καὶ τὸν ἁγιασμόν καὶ τὴν σωφροσύνην, ἵνα τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλουⁱ τρο-//πωσαμένη δυνάμει τῆ σῆ, τὸν ἀγῶνα τὸν 247^f καλὸν ἀγωνίσηται, τὸν δρόμον τελέσῃ τὸν σόν, τὴν πίστιν τηρήσῃ τὴν σὴν^j, καὶ τὸν τῆς δικαιοσύνης ὑποδέξῃται στέφανον^k ὃν ἐπηγγείλω τοῖς ἀγαπῶσίν σε καὶ φυλάττουσιν⁴³⁶ τὰ προστάγματά σου^l.

⁴³⁴ Il copista ha usato l'abbreviazione XN (= Χριστόν).

⁴³⁵ Cod. τη πν(ευματι)κη τε και τη ἀφθάρτω.

⁴³⁶ Cod. φυλαττειν.

“Οτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ^m καὶ προσκύνησις.

^aIs 57,15; ^b2 Tim 2,4; ^ccf. 2 Cor 6,16 et a.; ^dMt 16,24; ^eMt 11,30; ^fcf. Lc 15,22; ^g1 Thess 5,8; ^hcf. Eph 6,11.13; ⁱEph 6,11; ^j2 Tim 4,7; ^kibid. 8; ^lIs 56,4; ^mcf. 1 Tim 1,17.

= GOAR 401; PAL 10; STR.BAR 289.

263. 1) Εὐχὴ σ' τοῦ σχήματος.

σκγ' 2) Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν^a, ὁ τὴν ὑπερηφανίαν ἐκκόπτων καὶ καταργῶν τὴν στάσιν τοῦ διαβόλου, ὁ ἐπιχέων τὴν δόξαν τῆς ταπεινοφροσύνης ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν ἁγίων σου καὶ στέφον αὐτοὺς τὸν ἁμαράντινον καὶ ἄφθαρτον στέφανον // τῆς ζωῆς^b, 247^v
 ὁδηγῶν αὐτοὺς <...>⁴³⁷ τὴν στενὴν ὁδόν, δι' ἧς διῆλθον οἱ ἅγιοι πατέρες καὶ εὗρον τὸν τόπον τῆς ἀναπαύσεως^c. αὐτός, Δέσποτα, χάρισαι τὴν παρὰ σοῦ δύναμιν καὶ χάριν τῆς σῆς θεότητος ἐπὶ ταύτῃ τῇ ψυχῇ καὶ τῷ σώματι τῆς ἐστώσεως ἐνώπιόν σου καὶ δεχομένης τὸν τῆς μοναχικῆς καταστάσεώς σου ζυγόν, καὶ δὸς αὐτῇ, Κύριε, ἐξ ὅλης καρδίας^d καὶ ἐξ ὅλης ἰσχύος ἀποστῆναι ἀπὸ παντὸς κοσμικοῦ καὶ γηϊνοῦ φρονήματος, ὅπως κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν σου πολιτευσαμένη^e, τύχη τῆς αἰωνίου ζωῆς^f καὶ τῶν ἐπηγγελμένων ἀγαθῶν τοῖς εὐ-//
 -αρεστήσασίν σοι. Ἐκφώ<νησις>. Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θε- 248^f

⁴³⁷ Nei testi paralleli il 246.2 legge εις ed il 250.2 - ἐπί.

ὅς ἡμῶν ὁ θέλων πάντα ἄνθρωπον σωθῆναι καὶ εἰς
ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν^g, καὶ σοὶ τὴν δόξαν
ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ
Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς.

^a Dan 9,15; ^b cfr. 1 Petr 5,4; ^c cfr. Sir 11,19; Mt
11,29; ^d cfr. Deut 6,5; ^e cfr. Philipp 1,27; ^f cfr.
Tit 1,2; ^g 2 Tim 2,4.

= GOAR 391; PAL 10; (cfr. nn. 246.2; 250.2); STR.
BAR 290.

264. 1) *Εὐχὴ ἐπὶ τελευτήσαντος.*

σκδ' 2) Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός^a, ὁ τὸν
θάνατον καταργήσας^b καὶ τὸν διάβολον καταπατή-
σας καὶ ζῶν τῷ κόσμῳ χαρισάμενος, ἀνάπαυσον
τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου τοῦ δε[ίνα] ἐν τόπῳ
φωτεινῷ, ἐν τόπῳ ἀναψύξεως, ἔνθα ἀπέδρα ὀδύνη,
λύπη καὶ στεναγμός^c. πᾶν ἁμάρτημα παρ' αὐτοῦ
πραχθὲν ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ κατὰ διάνοιαν ὡς ἀγα-
θὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς συγχώρησον, // ὅτι οὐκ 248^v
ἔστιν ἄνθρωπος ὃς ζήσεται καὶ οὐχ ἁμαρτήσῃ· σὺ
γὰρ μόνος πάσης ἁμαρτίας ἐκτὸς ὑπάρχεις, καὶ ἡ
δικαιοσύνη σου δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα, Κύριε,
καὶ ὁ λόγος σου ἀλήθεια^d.

Ἔστιν ὅτι σὺ εἶ ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάστασις^e τῶν κε-
κοιμημένων, καὶ σοὶ τὴν δόξ<αν>.

^a Num 16,22; 27,16; ^b cfr. Hebr 2,14; ^c Is 35,10; ^d Ps
118,142; ^e Io 11,25.

= STR.BAR 291; BRU 152; FON.MNI 72.

+ GOAR 424; ES1 773; JAC.POR 219; JAC.MES 16.2;
PAS 311.2; DUN 138; RUG 19.23; PAR.G04 233; ROM
252; PAP 293; ZER 394.

265. 1) Ὁ διάκονος· Τὰς κεφαλ<ᾶς>.

2) Ὁ ἱερεὺς ἐπεύχεται·

σκε' 3) Κύριε, Κύριε, ἡ τῶν θλιβομένων παραμυθία καὶ
τῶν πενθούντων παράκλησις καὶ πάντων τῶν ἐν
ὀλιγοψυχία ἀντίληψις ὑπάρχων, τοὺς τῷ πένθει
τοῦ κοιμηθέντος συνεχομένους τῇ σ<ῆ> εὐσπλαχνία
παραμύθησαι, πᾶν ἄλλος λύπης ἐγκείμενον εἰς τὴν
καρδίαν αὐτῶν θεράπευσον, καὶ τὸν δοῦλόν σου
ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως^a // κεκοιμημένον ἐν κόλ- 249^f
ποις Ἀβραὰμ^b ἀνάπαυσον.

Σὺ γὰρ εἶ ἡ ἀνάπαυσις τῶν σῶν δούλων, καὶ
σοὶ τὴν δόξαν.

^aCfr. Act 23,6; 26,6; ^bLc 16,22.

= STR.BAR 292; BRU 162; FON.MNI 72.

+ GOAR 453; ES1 775; JAC.POR 220; JAC.MES 16.4;
PAS 313; DUN 137; PAR.G04 234; ROM 292; PAP
334; ZER 446.

266. 1) Εὐχὴ ἄλλη ἐπὶ τελευτήσαντος.

σκς' 2) Ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ Θεὸς τοῦ σῶζειν^a, ὁ δημιουργὸς
καὶ Σωτὴρ καὶ κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν, ὁ κατά-
γων εἰς ἄδου πύλας καὶ ἀνάγων^b, ὁ ἐκ μὴ ὄντων

εἰς τὸ εἶναι παραγωγόν^c, ὃ ἐκ γῆς πλάσας τὸν
 ἄνθρωπον^d καὶ εἰς γῆν δι' ἁμαρτίαν ἀποστρέψας,
 διὰ δὲ τὴν σὴν φιλανθρωπίαν ἀνακαλούμενος εἰς
 ζῶην· ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου, Δέ-
 σποτα, ἐν ἐλέει διὰ παντός, ἐν χάριτι φωτός, ἐν
 τόπῳ ἀναπαύσεως, εἰς κόλπους Ἀβραάμ^e καὶ Ἰσα-
 ἄκ // καὶ Ἰακώβ^f, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων τῶν 249^v
 ἀπ' αἰῶνός^g σοι εὐαρεστησάντων.

Ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ ἡ δό-
 ξα^h.

^a Ps 67,21; ^b cfr. 1 Regn 2,6; ^c cfr. Sap 1,14; ^d cfr.
 Gen 2,7; ^e Lc 16,22; ^f cfr. Mt 8,11; Lc 13,28; ^g Lc
 1,70; ^h Rom 8,39 et a.

= GOAR 434; STR.BAR 293; FON.MNI 73.

+ JAC.FRA 371; DUN 137; PAR.G04 236.

267. 1) Εὐχὴ ἄλλη ἐπὶ τελευτήσαντος.

σκζ' 2) Ὁ ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς, ἀνάπαυσον τὸν
 δοῦλόν σου ἐν μοναῖς δικαίων, καὶ ἡμῶν τὰ τέλη
 χριστιανὰ καὶ ἀναμάρτητα διατήρησον ἐν παντὶ
 ἔργῳ καὶ λόγῳ ἀγαθῷ^a.

Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία.

^a 2 Tim 2,17.

= GOAR 434; STR.BAR 294; FON.MNI 73.

268. 1) Εὐχὴ ἄλλη ἐπιτάφιος καθολικῆ.

σκη' 2) Δέσποτα ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός^a,

ὁ διδούς καταστολήν δόξης ἀντὶ πνεύματος ἀκηδί-
 ας^b, καὶ τῇ ἀπορρήτῳ σου σοφίᾳ ἐνώσας ψυχὴν σώ-
 ματι καὶ πάλιν ἀναλύων, τὸν μὲν χοῦν τῷ χοῖ^c,
 τὸ δὲ πνεῦμα πρὸς ἑαυτόν, καθὼς // ἔδωκας, ἀφ- 250^f
 ελκόμενος· αὐτός, Δέσποτα Χριστέ, πρόσδεξαι τὴν
 ψυχὴν τοῦ δούλου σου τοῦ δε[ίνα] καὶ καταξίω-
 σον⁴³⁸ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀγίων σου ἀναπαύεσθαι εἰς
 τόπον φωτεινόν, εἰς χώραν εὐσεβῶν, εἰς τόπον
 ἀναψύξεως, ἐκεῖ, ὅθεν ἀπέδρα ὀδύνη καὶ λύπη καὶ
 στεναγμός^d, ὅτι οὐκ ἔστιν τοῖς δούλοις σου θά-
 νατος ὡς ἀληθῶς, ἀλλὰ ψυχῆς μετάστασις· καὶ εἴ
 τι ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ ἐνθυμήσει ἡμαρτεν, πάριδε
 ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεός· τῶν πενθοῦντων
 ἀντιλήπτωρ καὶ παραμυθία γενοῦ· κατάλαμψον τὴν
 ἀχλὺν τῆς ἀθυμίας αὐτῶν τῷ νοερῷ σου φωτί, ἡμᾶς
 δὲ τοὺς συ-//νεληθόντας εἰς τὴν τοῦ λειψάνου 250^v
 τιμὴν παρακράτησον καὶ ἴλεως γενοῦ^e ταῖς ἀνο-
 μίαις ἡμῶν.

Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἄφεσις τῶν πταισμάτων ἡμῶν,
 καὶ σοὶ πρέπει ἡ δόξα, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ
 τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ.

^a Num 16,22; 27,16; ^b Is 61,3; ^c Eccl 12,7; ^d Is 35,
 10; ^e cfr. Ex 32,12.

= GOAR 437; STR.BAR 295; FON.MNI 73.

⁴³⁸ Cod. καταταξον, corretto secondo G10, 79^f e O344,
 113^f.

269. 1) *Εὐχὴ ἐπιτάφιος εἰς ἐπίσκοπον.*

σκζ⁴³⁹ 2) Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ αἵρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου^a, ὁ παρακαλῶν τοὺς ὀλιγοψύχους^b ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει αὐτῶν^c, γενοῦ παρὰμουθία τῶν προβάτων σου· μακάριος γὰρ ὡς ἀληθῶς ὄν ἐξελέξου καὶ προσελάβου^d ποιμένα ἡμῶν. Ἀπόδος αὐτῷ ἀντὶ τοῦ ποιμενικοῦ κόπου μισθὸν εὐσεβῆ^e, εἰσάγαγε αὐτὸν λαμπαδηφόρον εἰς τὸν // οὐράνιον σου νυμφῶνα, παράσχου αὐτῷ ἀγγελικὴν 251^f παρησίαν, ἵνα ἀνεπαισχύντως παραστῇ τῷ ἀπροσίτῳ σου θρόνῳ^f. καὶ ἡμῶν δὲ περιποίησαι⁴⁴⁰, Κύριε, κατὰ τὸ πρέπον καὶ ἀρέσκον τῇ μεγαλωσύνῃ τῇ σῆ.

Ὅτι σὺ εἶ ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἐλπίς ἡμῶν, καὶ πρέπει σοι δόξα, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν⁴⁴¹.

^a Cfr. *Io* 1,29; ^b cfr. *Is* 35,4; ^c 2 *Cor* 7,4; 1 *Tim* 3,7; *Ps* 64,4; ^e cfr. 1 *Cor* 3,8; ^f cfr. 4 *Mac* 17,18.

= GOAR 466; STR.BAR 296.

⁴³⁹ Qui e nella preghiera successiva vi è un'errore nella numerazione.

⁴⁴⁰ Cod. περιπεριποίησαι.

⁴⁴¹ La dossologia non è corretta rispetto all'incipit cristologico; il G10, 83^f ha soltanto: Ὅτι σὺ εἶ ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἐλπίς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν, ed è incompleta anche in V1836, 135^f.

270. 1) *Εὐχὴ εἰς κοιμηθέντα μοναχόν.*

<σκη>2) Δέσποτα Κύριε⁴⁴² ὁ Θεός, ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον^a, ὁ ἀποκτείνων καὶ ζωοποιῶν^b, ὁ κατάγων εἰς ἄδου καὶ ἀνάγων^c. σὺ τῆ σῆ σοφία ἔπλασας ἐκ γῆς τὸν ἄνθρωπον^d καὶ πάλιν αὐτὸν εἰς γῆν ἀπο-//στρέφεις^e, τὸ τῆς ψυχῆς 251^v χρέος ἀπαιτῶν^f. ἰκετεύομέν σε, πρόσδεξαι τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου καὶ ἀνάπαυσον αὐτὸν εἰς κόλπους Ἀβραάμ^g καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ^h, καὶ δὸς αὐτῷ τὸν στέφανον τῆς δικαιοσύνηςⁱ, τὴν μερίδα τῶν σφζομένων εἰς τὴν δόξαν τῶν ἐκλεκτῶν σου, ἵνα ὑπὲρ ὧν ἐκοπίασεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ διὰ τὸ ὄνομά σου λάβῃ πλουσίαν τὴν ἀνταπόδοσιν ἐν ταῖς μοναῖς τῶν ἁγίων σου.

Χάριτι καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ.

^a / Tim 6,16; ^b cfr. 4 Regn 5,7; ^c cfr. 1 Regn 2,6; ^d cfr. Gen 2,7; ^e cfr. Gen 3,19; ^f Sap 15,8; ^g Lc 16, 22; ^h cfr. Mt 8,11; Lc 13,28; ⁱ 2 Tim 4,8.

= GOAR 449; STR.BAR 297.

+ GOAR 452; DMITR 528; ESI 775; JAC.MES 16.8; ROM 289; PAP 329; ZER 440.

271. 1) *Εὐχὴ εἰς ἀσθενοῦντας ἀσκητάς.*

σκθ' 2) Κύριε τῶν δυνάμεων^a, ἐπίσκειψαι τοὺς ἀδελ- //
-φοὺς ἡμῶν ἐν ἐλέει καὶ οἰ<κ>τιρμοῦς^b σου, καὶ 252^f

⁴⁴² Cod. Χ(ριστ)ε, corretto secondo BOD, 112^f; M172, 110^v;
2152 20^v. V1826 102^v

τὴν παρὰ σοῦ ὑγείαν καὶ δλοκληρίαν δώρησαι αὐ-
 τοῖς ῥυσάμενος ἀπὸ πάσης νόσου⁴⁴³ καὶ μαλακίας^c
 ψυχικῆς τε καὶ σωματικῆς, ἀνιστῶν αὐτοὺς ἀπὸ⁴⁴⁴
 κλίνης δδύνης^d καὶ δδηγῶν⁴⁴⁵ ἐπὶ τὸν ἅγιόν σου
 ναὸν τῆς προσευχῆς^e, συνάπτων πάλιν αὐτοὺς τῇ
 ἱεραῖ σου καὶ λογικῇ ποιίμνῃ.

Ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν^f, μεθ' οὗ
 σοὶ ἡ δόξα, τιμὴ^g καὶ προσκύνησις.

^a Ps 68,6; ^b Ps 102,4; ^c Mt 4,23; 9,35; 10,1; ^d Ps 40,
 3; ^e cfr. Jon 2,8; ^f Rom 8,39 et a.; ^g cfr. 1 Tim 1,
 17.

= STR.BAR 298.

+ DMITR 45,243; ESI 713; JAC.POR 208; PAR.G04
 268.

272. 1) *Εὐχὴ εἰς τὸ ἀναδήσασθαι γυναῖκα.*
 σλ' 2) Ὁ Θεὸς ὁ ἐν προφήταις λαλήσας^a καὶ προκηρύξας
 τὸν φωτισμὸν τῆς γνώσεώς^b σου <ἔσσεσθαι>⁴⁴⁶ ἐπ'
 ἐσχάτων γενεῶν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, ὁ μὴ θέλων
 τινὰ // τῶν ἐκ τῶν χειρῶν σου πεπλασμένων ἀν- 252^v

⁴⁴³ Cod. νόσου.

⁴⁴⁴ Cod. ἐπι, *corretto secondo PET, 123^r; G04, 110^r;
 S959, 56^v.*

⁴⁴⁵ Cod. ανιστον, *corretto secondo G04, 110^r; S959, 56^v;
 V1554, 139^v.*

⁴⁴⁶ Supplito da *PET, 97^v; S959, 105^r; S962, 74^v; V1970,*

θρώπων^{447c} ἄμοιρον τῆς σωτηρίας, ὃ διὰ τοῦ
 σκεύους τῆς ἐκλογῆς^d σου Παύλου τοῦ ἀποστόλου
 ἐντειλάμενος πάντα εἰς δοξολογίαν ποιεῖν ἡμᾶς
 τὴν σὴν^e καὶ νόμους ἐκθέμενος δι' αὐτοῦ τοῖς ἀν-
 δράσιν τοῖς ἐν πίστει πολιτευσαμένοις, ὁμοίως
 δὲ καὶ ταῖς γυναιξίν, ἵνα οἱ μὲν ἄνδρες ἀκατα-
 καλύπτως τὴν κεφαλὴν^{448f} προσφέρωσιν⁴⁴⁹
 {σοι}⁴⁵⁰ αἶνον καὶ δόξαν τῷ ἁγίῳ ὀνόματί σου^g,
 αἱ δὲ <τῆ> πίστει σου⁴⁵¹ καθωπλισμέναι γυναικες
 κατακεκαλυμμέναι τὴν κεφαλὴν μετὰ αἰδοῦς καὶ
 σωφροσύνης κοσμῶσιν ἑαυτὰς ἐν ἔργοις ἀγαθοῖς^h,
 // καὶ ὕμνους καὶ προσευχὰς προσάγουσιν⁴⁵² τῇ 253^f
 δόξῃ σου· αὐτός, Δέσποτα τῶν ἀπάντωνⁱ, εὐλόγη-
 σον τὴν δούλην σου ταύτην καὶ κόσμησον τὴν αὐ-
 τῆς κεφαλὴν <κόσμον> τὸν ἐν σοὶ εὐάρεστον
 <καὶ>⁴⁵³ ἐράσμιον, εὐσχημοσύνην τε καὶ τιμὴν
 καὶ εὐπρέπειαν, ὅπως κατὰ τὰς ἐντολάς σου πολι-
 τευσαμένη καὶ τὰ μέλη πρὸς σωφρονισμόν παιδαγωγ-

447^c Cod. *πεπλασμενον αν(θρωπ)ον*; corretto secondo PET, 97^v; S959, 105^r; S962, 74^v; V1970, 164^f.

448^f Sic; cfr. ἀκατακαλύπτω τὴν κεφαλὴν S962, 74^v; ἀκατακαλύπτω τῇ κεφαλῇ, S959, 105^r; v. più avanti lo stesso accusativo di relazione κατακεκαλυμμέναι τὴν κεφαλὴν.

449^f Cod. *προσφερειν*; corretto secondo S962, 74^v.

450^f Stesso errore in PET, 97^v.

451^f Cod. *αι δε πισται σου*; corretto secondo S959, 105^r; S962, 74^v-75^r; V1970, 164^f.

452^f Cod. *προσάγουσιν*.

453^f κόσμον e καί aggiunte secondo PET, 98^r; S959, 105^v; S962, 75^r; V1970, 164^v.

γοῦσα, τύχη τῶν αἰωνίων σου ἀγαθῶν σὺν τῇ ἀνα-
δηνούσῃ⁴⁵⁴ αὐτήν.

Ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν¹, μεθ' οὗ
σοὶ δόξα, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ
σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεί.

^aHebr 1,1; ^b2 Cor 4,6; ^ccf. Gen 2,7.8.15; ^dAct 9,
15; ^ecf. 1 Cor 10,31; ^fcf. 1 Cor 11,5; ^gcf. Lc
1,49; ^hcf. Eph 2,10; ⁱcf. Job 5,8; Sap 8,3; ^jRom
8,39 et a.

= STR.BAR 299; ARR.ABL 57.

+ GOAR 309; JAC.POR 158; DUN 62.

273. 1) *Εὐχὴ ὀπιστάμβων[ς] τοῦ Χρυσοστόμου.*

σλα' 2) Ποῖον αἶνον ἢ ποῖον ὕμνον // ἢ ποίαν εὐχαριστί- 253^v
αν ἀμοιβὴν ἀνταποδώσομέν σοι τῷ φιλανθρώπῳ Θεῷ
ἡμῶν, ὅτι καὶ θανάτῳ καταδεδικασμένοις ἡμῖν καὶ
ταῖς ἁμαρτίαις βεβυθισμένοις ἡμῖν ἐλευθερίαν
ἔδωρήσω, καὶ μετέδωκας ἡμῖν τῆς ἀθανάτου καὶ
ἐπουρανίου τρυφῆς τοῦ ἁγίου σώματος καὶ αἵματος
τοῦ Χριστοῦ σου· διὸ δεόμεθά σου, ἀκατακρίτους
ποίησον ἡμᾶς τε καὶ τοὺς δούλους σου τοὺς δια-
κόνους ἐν τιμῇ καὶ σεμνῇ πολιτείᾳ σὺν ἡμῖν δια-
τήρησον, καὶ τὸν περιεστῶτα λαὸν μετέχειν τῆς
τοιαύτης μυστικῆς σου τραπέξης καταξίωσον μέ-
χρις ἐσχάτης ἡμῶν ἀναπνοῆς // εἰς ἁγιασμόν ψυ- 254^r

⁴⁵⁴Cod. ἀναδιννουση; conserviamo questa forma, testimo-
niata anche da S959, 105^v e V1970, 164^v, che si ricolle-
ga con il verbo ἀναδένω nel greco medievale e moderno.

χῆς καὶ σώματος, εἰς τήρησιν τῶν σῶν ἐντολῶν,
 ἵνα καταξιωθῶμεν καὶ τῆς ἐπουρανίου σου βασι-
 λείας^a μετὰ πάντων τῶν εὐαρεστησάντων σοι, εὐ-
 χαῖς καὶ πρεσβείαις τῆς παναγίας, ἀχράντου Θεο-
 τόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ πάντων τῶν
 ἁγίων σου. Ἐκφώ<νησις>. Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάν-
 θρωπος Θεὸς ὑπάρχ<εις> καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀνα-
 πέμπομεν, τῷ Πατρί.

^a Cfr. 2 Thess 1,5.

= LEW 342; STR.BAR 300; TRE.LIT 155; MOR.ARC 38;
 JAC.PAB 21; FON.BYZ 74.

+ ORL 354; MIN III,7; JAC.POR 44; JAC.PAB 43;
 JAC.PAL 124; PAS 37; PAR.G04 63.

274. 1) *Εὐχὴ ἐπιστάμβωνος Γερμανοῦ πατριάρχου*⁴⁵⁵.

σλβ' 2) Δόξα σοι, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν^a, ὁ
 καταξιώσας ἡμᾶς τῆς δόξης σου κοινωνοὺς γενέ-
 σθαι διὰ τῆς τῶν ἁγίων σου μυστηρίων {καὶ} ζωο-
 ποιοῦ μεταλήψεως, δι' ὧν τοῦ θανάτου σου καὶ τῆς
 ἀναστάσεως τὸν τύπον // τελεῖν παρέδωκας ἡμῖν. 254^v
 δι' αὐτῶν καὶ ἡμᾶς ἐν τῷ ἁγιασμῷ σου διαφύλαξον
 μεμνημένους τῆς σῆς χάριτος διὰ παντὸς καὶ συν-
 ζῶντας τῷ ὑπὲρ ἡμῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγεθέντι^b.
 τοῖς συλλειτουργήσασιν ἡμῖν καὶ τοῖς θείοις σου
 μυστηρίοις διακονήσασιν βαθμὸν ἀγαθὸν περιποίη-

⁴⁵⁵ Negli altri testimoni con l'incipit Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν ὁ καταξιώσας ἡμᾶς...

σον καὶ πολλὴν παρρησίαν^c τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ
βήματός σου^d.

Σὺ γὰρ εἶ ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν καὶ ζωὴ
αἰώνιος, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν.

^a Cfr. 2 Petr 1,11 et a.; ^b 2 Cor. 5,15; ^c 1 Tim. 3,
13; ^d 2 Cor. 5,10.

= STR.BAR 301; JAC.PAB 21.

+ GOAR 152; SWA 324; KRA 278; DMITR 7; ORL 306;
TRE.LIT 193; MERC 244; JAC.POR 42; JAC.PAL 123;
THI 66*.

275. 1) *Εὐχὴ ἐπιστάμβωνος ἄλλη.*

σλγ' 2) Ὁ Θεὸς ὁ αἰώνιος, ὁ κτίστης καὶ δημιουργὸς τῶν
ἀπάντων^a, ὁ ὢν καὶ ἀεὶ ὢν, ὁ ἐλθὼν εἰς τὸν // 255^f
κόσμον τοῦ φωτίσαι αὐτόν^b, ὁ σαρκωθείς καὶ ἐν-
ανθρωπήσας καὶ σταυρωθεὶς διὰ τὴν ἡμετέραν σω-
τηρίαν, καὶ παθὼν σαρκί^c καὶ μείνας ἀπαθῆς ὡς
Θεός, καὶ ταφεὶς καὶ ἀναστὰς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ,
καὶ ἀνελθὼν εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ καθίσας ἐν
δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης^d τῆς δόξης τοῦ Πατρὸς,
καὶ πάλιν ἐρχόμενος μετὰ φοβερῶν δυνάμεων κρι-
ναὶ ζῶντας καὶ νεκρούς^e, οὗ τῆς βασιλείας οὐκ
ἔσται τέλος^f. ὃν ὑμνοῦσιν ἄγγελοι, ὃν προσκυ-
νοῦσιν τὰ Χερουβὶμ καὶ δοξολογοῦσιν τὰ Σεραφίμ,
ὃν τρέμει πᾶσα ἡ κτίσις καὶ φύσις, Υἱὲ καὶ Λόγε
τοῦ Πατρὸς // Ἰησοῦ Χριστέ, εὐλόγησον τὸν λαόν 255^y
σου^g οὗς ἐξηγόρασας τῷ τιμίῳ σου αἵματι^h καὶ
ἀγίασον τὴν κληρονομίαν σουⁱ. εἰρήνην τῷ κόσμῳ

σου δώρησαι· ταῖς ἐκκλησίαις σου, τοῖς ἱερεῦ-
σιν, τῷ βασιλεῖ ἡμῶν καὶ παντὶ τῷ λαῷ σου⁴⁵⁶.

Ὅτι ἠυλόγηταί σου τὸ πανάγιον ὄνομα, δε-
δόξασταί⁴⁵⁷ σου ἡ βασιλεία, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ
Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν.

^a Cfr. *Sir* 24,8; ^b *Io* 1,9; ^c *1 Petr* 4,1; ^d *Hebr* 1,3;
^e *2 Tim* 4,1; ^f *Lc* 1,33; ^g *Deut* 26,15; ^h *1 Petr* 1,19;
ⁱ *Ps* 27,9.

= STR.BAR 302; JAC.PAB 22.

+ DMITR 43; JAC.PAB 41.

276. 1) *Εὐχὴ ἐπιστάμβωνος ἄλλη.*

σλδ' 2) Τελέσαντες τὴν θεῖαν λειτουργίαν καθὼς προσε-
τάχθημεν, Κύριε, καὶ τῆς μεταλήψεως⁴⁵⁸ τῶν ἁγί-
ων σου μυστηρίων καταξιωθέντες, αἰτοῦμεν τυχεῖν
καὶ τῆς ἐκ δεξιῶν σου στάσεως^a ἐν τῇ ἡμέρᾳ σου
τῇ φοβερᾷ καὶ δικαίᾳ, διὰ τῶν πρεσβειῶν // τῆς 256^f
ἁγίας Θεοτόκου, τῶν ἁγίων καὶ πανευφήμων ἀπο-
στόλων, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καὶ
βαπτιστοῦ καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου.

Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία τοῦ
μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' <οὔ> εὐλογητὸς εἶ.

^a Cfr. *Mt* 25, 33-34.

= STR.BAR 303; JAC.PAB 22.

⁴⁵⁶ καὶ ἁγίασον ... τῷ λαῷ σου, cfr. 3.2; 21.3; 71.2.

⁴⁵⁷ Cod. δεδοξασθαι.

⁴⁵⁸ Cod. μεταλημεως.

+ REN 84,88; MIN III,11; JAC.SKE 71; PAS 303;
PAR.G04 59.

277. 1) *Εὐχὴ λεγομένη ἐν τῷ διακονικῷ μετ[ὰ] τὴν θείαν λειτουργίαν τοῦ ἁγίου Ἰακώβου.*
- σλε' 2) Τῶν σῶν ζωοποιῶν καὶ ἀχράντων μυστηρίων μεταλαβεῖν ἀξιωθέντες, νομοθέτα Κύριε, καὶ πᾶσαν τὴν ἐν τῷ ναῷ σου ἐκτελέσαντες λειτουργίαν, πορευόμεθα ἐκ δυνάμεως εἰς δύναμιν^α, ἀπὸ <το>ῦ ἁγίου θυμασθηρίου ἐπὶ τὸ δεύτερόν σου τοῦτο ἁγίασμα· ὄφθητι οὖν, ὁ Θεός, ἐν τῇ ἀγίᾳ σου ταύτῃ καὶ νοερεῖ Σιών^β, // καὶ ὡς ἐκεῖ σοι προσενέγκαμεν 256^v τὴν φοβεράν καὶ ἀναίμακτον θυσίαν τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου, καὶ ἐνταῦθα τῆς προσευχῆς τὴν ὀλοκάρπωσιν προσφερόμέν σοι, ἦν προσδεξάμενος εἰς τὸ ὑπερουράνιον σου θυμασθηρίον, ἀπόδος ἡμῖν τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου σου καὶ πνεύματι ἡγεμονικῷ στήριξον ἡμᾶς^γ.
- Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐ<λογητός>.

^α Ps 83,8a; ^β cfr. *ibid.* 8b; ^γ Ps 50,14.

= STR.BAR 304; JAC.SKE 63; ARR.PRE 356.

278. 1) *Εὐχὴ ἄλλη τοῦ σκευοφυλακίου μετ[ὰ] τὴν θείαν λειτουργίαν.*
- σλς' 2) Ἐκ δυνάμεως εἰς δύναμιν^α πορευόμενοι ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ ὑμνοῦμέν σου τὴν βασιλείαν, τοῦ Πα-

τρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν
καὶ ἀεὶ καί. //

^aPs 83,8.

= STR.BAR 305; JAC.SKE 66; ARR.PRE 356.

+ KRA 279; JAC.SKE 66.

279. 1) *Εὐχὴ ἄλλη ἐν τῷ σκευοφυλακίῳ μετ[ὰ] τὴν ἀπόλυ-* 257^r
σιν.

σλξ' 2) Ἐκ δυνάμεως εἰς δύναμιν^a πορευόμενοι ἡμεῖς οἱ
ἁμαρτωλοί, ἔνθα τὰ ἅγια τῶν ἁγίων^b ἀποτίθεν-
ται⁴⁵⁹, <δόξαν σοι ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ
Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι>⁴⁶⁰, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν^c.

^aPs 83,8; ^bEx 26,33; ^c4 Mac 18,24.

= STR.BAR 306; JAC.SKE 67; ARR.PRE 356.

+ JAC.SKE 68; JAC.ADD 328.

280. 1) *Εὐχὴ εἰς τὸ καταστεῖλαι τὰ ἅγια δῶρα.*

σλη' 2) Τὸ πλήρωμα τοῦ νόμου^a καὶ τῶν προφητῶν αὐτὸς
ὑπάρχεις, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν <...>⁴⁶¹, πλήρωσον

⁴⁵⁹Cod. αποτιθονται.

⁴⁶⁰Supplito da O344, 134^r (ed. JAC.SKE 68).

⁴⁶¹Nei manoscritti che di questa preghiera riportano la
più antica recensione si trova invariabilmente a quest
punto la participiale ὁ πληρώσας πᾶσαν τὴν παροι
...ου.

ἡμᾶς πλήρης Πνεύματος ἁγίου^b, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν^c.

^a Rom 13,10; ^b Act 7,55; ^c 4 Mac 18,24.

= LEW 344; STR.BAR 307; TRE.LIT 156; MOR.ARC 38; ARR.PRE 356.

+ GOAR 68; SWA 143; KRA 404; BEI 35; COD 137; STR. MIS 131; JAC.POR 41; JAC.MES 1,30; PAS 334; PAR. G04 58; ROM 77; PAP 53; ZER 73.

281. 1) *Εδὴ ἐπιστάμβωνος εἰς τὰ προηγησμένα.*

σλθ' 2) Δέσποτα ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ^a, ὁ πᾶσαν τὴν κτίσιν ἐν σοφίᾳ δημιουργήσας, ὁ διὰ τὴν ἄφατόν σου πρόνοιαν καὶ αὐθαιρέτῳ βουλήσει ἀγαθῶν ἡμᾶς // 257^y
εἰς τὰς πανσέπτους ἡμέρας ταύτας πρὸς καθαρισμόν ψυχῶν, πρὸς ἐνκράτειαν <παθῶν, πρὸς ἐλπίδα>⁴⁶² ἀναστάσεως, ὁ διὰ τῶν τεσσαράκοντα ἡμερῶν πλάκας χειρίσας τὰ θεοχάρακτα γράμματα Μωσῆ^b, παράσχου καὶ ἡμῖν, Δέσποτα ἀγαθέ, τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἀγωνίσασθαι, τὸν δρόμον τῆς νηστείας ἐκτελέσαι, τὴν πίστιν ἀδιαίρετον τηρῆσαι^c, τὰς κεφαλὰς τῶν ἀοράτων δρακόντων συνθλάσαι^d, νικηταὶ τῆς ἁμαρτίας ἀναφανῆναι⁴⁶³ καὶ ἀκατακρίτως φθάσαι τὴν ἀγίαν σου ἀνάστασιν.

⁴⁶² Supplito secondo G10, 24^r; S958, 26; V1554, 46^v; V1970, 30^r; BOD, 44^r; O434, 31^v; mentre S957, 1^r e PET seguono l' errore di BAR.

come; a PET, 72^r ἀναφανόμεν, corretto secondo S958, 26^r; S959, 24^r; S962, 57^v.

“Οτι ἅγιον ὑπάρχει τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς
καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν.

^a *Am* 4,13 *et a.*; ^b *cfr. Ex* 34,28; ^c *2 Tim* 4,7; ^d *Ps*
73, 13-14.

= LEW 352; STR.BAR 208; TRE.LIT 219; MOR.P 63;
JAC.PAB 23; ARR.PRE 349.

+ GOAR 168; REN 82; SWA 186; JAC.POR 124; FON.PRO
54; JAC.MES 3.11; PAS 256; THI 55; ROM 127; PAP
84; ZER 118.

282. 1) *Εὐχὴ ἐπιστάμβωνος εἰς <τὰ> προηγιασμένα.*

σμ' 2) Ἐπλήσθη χαρᾶς τὸ στόμα ἡμῶν // καὶ ἡ γλῶσσα 258^f
ἡμῶν ἀγαλλιάσεως^a διὰ τῆς μεταλήψεως τοῦ ἁγίου
σώματος καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου· ἐν αὐτοῖς
διαφύλαξον τὴν ζωὴν ἡμῶν φρουρῶν καὶ σκέπων
ἡμᾶς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν^b.

“Οτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ^c καὶ προ-
σκύνησις.

^a *Ps* 125,2; ^b *Ps* 22,6; ^c *cfr. 1 Tim* 1,17.

= STR.BAR 309; JAC.PAB 23; ARR.PRE 350.

+ REN 81.

283. 1) *Εὐχὴ ἐπιστάμβωνος τῶν προηγιασμένων.*

σμα' 2) Ἐπίβλεψον ἔξ οὐρανοῦ^a ἁγίου σου, Δέσποτα Κύ-
ριε, ἔξ ἐτοίμου κατοικητηρίου σου^b ἐπὶ πάντας
ἡμᾶς καὶ εὐλόγησον τοὺς δούλους σου, καὶ διατή-

ρησον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου ἐμπιπλῶν ἡμᾶς
σὺν τοῖς ἁγίοις μυστηρίοις καὶ Πνεύματος ἁγίου.

“Οτι ηὐλόγηται καὶ δεδόξασται ⁴⁶⁴ τὸ πάν-
τιμον καὶ μεγαλ<οπρεπές>. //

^aPs 79,15; ^b3 Regn 8,39; Ps 32,14.

= STR.BAR 310; JAC.PAB 23; ARR.PRE 350.

+ JAC.ROU 328.

284. 1) *Εὐχὴ ἄλλη τῶν προηγιασμένων* (sic)⁴⁶⁵ 258^v
σμβ' 2) ‘Ο θυσίαν αἰνέσεως^a καὶ λατρείαν εὐάρεστον τὴν
λογικὴν^b καὶ ἀναίμακτον δεχόμενος παρὰ τῶν ἐπι-
καλουμένων σε^c ἐν ὅλῃ καρδίᾳ^d. σὺ εἶ ὁ ἄμνός
καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ
κόσμου^e, ὁ μόσχος ὁ ἄμωμος^f, ὁ μὴ δεξάμενος
ἁμαρτίας ζυγὸν καὶ τυθεὶς δι’ ἡμᾶς ἐκόν, ὁ μελι-
ζόμενος καὶ μὴ διαιρούμενος, ὁ ἐσθιόμενος καὶ
μὴ δαπανώμενος, τοὺς δὲ ἐσθιόντας ἁγιάζων· ὁ
καὶ τῇ <παρούσῃ ἡμέρᾳ διαδιδόμε>νος⁴⁶⁶ εἰς ἀνά-
μνησιν τοῦ ἐκουσίου σου πάνθους καὶ τῆς ζωοποιοῦ
τριμέρου ἐγέρσεως, <κοινωνοὺς ἡμᾶς ἀναδεί-
ξας>⁴⁶⁷ τῶν ἀρρήτων καὶ ἐπουρανίων σου καὶ φρι-

⁴⁶⁴Cod. δεδοξασθ<αι>.

⁴⁶⁵Dal tenore del testo risulta che la preghiera era de-
stinata alla Liturgia completa.

⁴⁶⁶Seguiamo la soluzione di STR.MIS 135; PET, 33^v e
V1833, 12^f omettono la frase.

⁴⁶⁷PET, 33^v-34^f (JAC.PAL 127); cfr. anche V1833, 12^f
(JAC.PAB 41).

κτῶν // μυστηρίων καὶ τοῦ ἁγίου σώματος καὶ τοῦ 259^f
 τιμίου αἵματος· αὐτοὺς ὡς ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων,
 μακρόθυμος καὶ πολυέλεος^g, τήρησον ἡμᾶς τε καὶ
 τοὺς πιστοὺς βασιλεῖς ἡμῶν· νίκας αὐτοῖς δώρη-
 σαι κατὰ τῶν πολεμίων, πάντα τὸν λαόν σου ἐν τῷ
 ἁγιασμῷ σου^h εὐλόγησον καὶ ποιήσον ἐν παντὶ
 χρόνῳ καὶ καιρῷ μελετᾶν τὴν σὴν δικαιοσύνην,
 ὅπως πρὸς τὸ σὸν θέλημα ὀδηγηθέντες, ἄξιοι γε-
 νώμεθα καὶ τῆς ἐκ δεξιῶν σου παραστάσεως, ὅταν
 μέλλῃς κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούςⁱ. καὶ τοὺς ἐν
 αἰχμαλωσίᾳ ὄντας ἀδελφοὺς ἡμῶν ἀνάρρυσαι⁴⁶⁸,
 καὶ τοὺς ἐν ἀσθενείᾳ // ἐπίσκεψαι, καὶ τοὺς ἐν 259^v
 κινδύνοις θαλάσσης^j κυβέρησον, καὶ πᾶσιν τοῖς
 δεομένοις τῆς σῆς βοηθείας ἐπάκουσον.

Ὅτι σὺ εἶ ὁ δοτὴρ τῶν ἀγαθῶν καὶ σοὶ τὴν
 δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ.

^a Lev 7,12; cfr. 2 Par 29,31; Ps 49,14; Hebr. 13,15;
^b Rom 12,1; ^c Ps 144,18; ^d Ps 9,2; ^e Io 1,29; ^f Lev 4,
 3,14; ^g Ps 102,8; ^h 1 Thess 4,7; 2 Tim 4,1; ^j 2 Cor
 11,26.

= STR.BAR 311; STR.MIS 135; JAC.PAB 23; ARR.PRE
 351.

+ SWA 325; DMITR 295; ORL 364; TRE.LIT 194; STR.
 MIS 130; MERC 244; JAC.POR 49; JAC.PAB 40; JAC.
 NPA 112; JAC.PAL 126; FON.BYZ 67; HIR 214.

285. 1) *Εὐχὴ ὀπιστάμβων[ος] τῶν προηγιασμένων.*
- σμγ' 2) Χριστὲ⁴⁶⁹ ὁ Θεὸς ἡμῶν, εὖσπλαχνε καὶ πολυέλεε, ὁ διὰ τῆς ἁγίας σου νηστείας ὁδὸν σωτηρίας ἡμῖν ὑποδείξας, ὁ τὴν μετάνοιαν καὶ τὴν ταπεινοφροσύνην ὡς θυμίαμα δεχόμενος, διὰ νηστείας καὶ μετανοίας τὴν κατὰ τῶν Νινευιτῶν ἀπόφασιν <ἀναβαλλόμενος>⁴⁷⁰ καὶ τούτους νεκρωθέντας τῇ ἁμαρτία διὰ μετανοίας καὶ φιλανθρωπίας ἐξωποίησας^a, ὁ χαρὰν ἐν οὐρανῷ ἐργασάμενος // ἐπὶ ἐνὶ 260^f ἁμαρτωλῶ μετανοοῦντι^b, ὁ ἐλεήμων Θεὸς καὶ τοὺς ἐλεήμονας ἐλεῶν, οἰκτείρων τοὺς φοβουμένους σε καθὼς οἰκτείρει πατὴρ υἱοῦς^c. διὰ νηστείας καὶ προσευχῆς στόματα λεόντων ἐν λάκκῳ ἐχαλίνωσας^d, διὰ νηστείας καὶ προ<σ>εδρίας⁴⁷¹ τὸ πρόσωπον Μωϋσέως^e ἐδόξασας, διὰ νηστείας καὶ παρθενίας ἐν ἄρματι πυρίνῳ Ἡλίαν ἀνέλαβες^f, διὰ νηστείας καὶ μετανοίας τὸν τελώνην ἐδικαίωσας^g, διὰ νηστείας καὶ δακρύων τὴν πόρνην ἐκαθάρισας^{472h}, - ἔλεον κατακαυχᾶται κρίσεωςⁱ -· αὐτός, Δέσποτα, ἴασαι τὰ συντρίμματα τῶν καρδιῶν ἡμῶν^j καὶ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τῆς // φοβεραῆς καὶ ἀνεξιχνιάστου 260^v καὶ φρικτοτάτης ἡμέρας τῆς κρίσεως καὶ ἐλεήσον ἡμᾶς τοὺς δούλους σου· καὶ μνημόνευσον, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ἡμῶν, τοῦ τιμίου πρε-

⁴⁶⁹ Sic cod. con G10, 25^r, mentre PS476 (MER 246): Κύριε.

⁴⁷⁰ Supplito da G10, 25^r e PS476 (MER 246).

⁴⁷¹ PS476 (MER 246), mentre G10, 25^r ha προσευχῆς.

⁴⁷² Cod. ἐκαθερησας.

σβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας καὶ παντὸς ἱερατικοῦ τάγματος, καὶ τῶν φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων, ὁ Θεός, καὶ τοῦ πιστοτάτου λαοῦ μνημόνευσον.

Μόνος γὰρ ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν.

^a Cfr. Jon 3, 5-10; ^b Lc 15,7; ^c Ps 102,13; ^d cfr. Dan 6,19; ^e cfr. Ex 34,30; ^f 2 Cor 3,7; ^g cfr. 4, Regn 2, 11; ^h cfr. Lc 18,14; ⁱ cfr. Lc 7, 47-48; ^j Jac 2,13; ^k Ps 59,4.

= STR.BAR 312; JAC.PAB 24; ARR.PRE 353.

+ SWA 331; COD 155; MER 246.

286. 1) Διακονικὰ τῶν προηγιασμένων.

σμδ' 2) Ἐν δὲ τῷ λυχνικῷ, εἰσοδεύοντος // τοῦ πατρι- 261^f
 ἀρχου εἰς [τὸ] "Κύριε ἐκέκραξα" (Ps. 140, 1)⁴⁷³
 καὶ εἰσερχομένου εἰς τὸ σύνθρονον, κατασφραγί-
 ζει τὸ[ν] λαὸν κατὰ τὸ ἔθος.

3) Καὶ λέγει ὁ ἀρχιδιάκονος· Πρόσχωμεν.

4) Ὁ ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσιν.

5) Ὁ διάκονος· Σοφία.

6) Ὁ ψάλτης τὸ προκείμενον.

7) Καὶ μετὰ τὸ προκείμενον, ὁ διάκονος· Σοφία.

8) Ὁ ἀναγνώστης τὴν Παλαιάν⁴⁷⁴.

⁴⁷³ Cfr. n. 56.1.

⁴⁷⁴ Cfr. n. 42.1.

- 9) Ὁ ἱερεύς· Εἰρήνη {πα}σοι.
- 10) Ὁ διάκονος· Σοφία.
- 11) Καὶ πάλιν ὁ ψάλτης [τὸ] προκείμε[νον].
- 12) Ὁ διάκονος· Σοφία.
- 13) Ὁ ἀναγνώστης τὰς Παροιμίας.⁴⁷⁵
- 14) Καὶ πάλιν ὁ ἱερεὺς λέγει· Εἰρήνη σοι.
- 15) Ὁ διάκονος· Σοφία, ὀρθοί.
- 16) Καὶ πάλιν κατέρχονται ἀμφότεροι ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας τραπέξης.
- 17) Εἶτα πάλιν ὁ διάκονος· Πρόσχωμεν.
- 18) Ὁ ἱερεύς· Εἰρήνη πᾶσιν.
- 19) Ὁ διάκονος· Σοφία.
- 20) Ὁ ψάλτης τὸ "Κατευθυνθ<ήτω>" (Ps. 140, 2)⁴⁷⁶.
- 21) Καὶ μετὰ τοῦτο πάλιν λέγει ὁ διάκονος ἐν τῷ ἄμβωνι τὸ "Εἶπωμε<ν> πάντες".
- 22) Καὶ μετ[ὰ] τοῦτο τὴν εὐχὴν τῆς ἐκτενῆς⁴⁷⁷.
- 23) Ὁ διάκονος· Εὐξασθ<ε> οἱ κατηχούμενοι.
- 24) Οἱ πιστοὶ ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων.
- 25) Κατηχήση αὐτοὺς τῷ λόγῳ τῆς. //
- 26) Ἐνώση αὐτοὺς τῇ ἁγίᾳ καθ<ολικῇ>. 261^v
- 27) Ὁ ἱερεὺς τὴν α' εὐχὴν· Ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν <...>⁴⁷⁸.
- 28) Ὁ διάκονος· Σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξ<ον>.
- 29) Ὁ ἱερεύς· Ἴνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν.

⁴⁷⁵ Cfr. n. 42.1.

⁴⁷⁶ Cfr. n. 42.1.

⁴⁷⁷ Cfr. nn. 8.1, 27.1, 42.1.

⁴⁷⁸ Cfr. n. 42.2.

- 30) Εθχὴ πιστῶν α⁴⁷⁹ γενομένη (sic) ἀπὸ τῆς δ' ἐ[β]δομάδος τῶν νηστειῶν.
- 31) Ὁ διάκονος· Ὅσοι κατηχοῦμε<νοι> προέλθ<ετε>.
- 32) Εὐξασθε, οἱ πρὸς τὸ φῶτισμα.
- 33) Ὑπὲρ τῶν πρὸς τὸ ἅγιον φῶτισμα εὐτρεπιζομένων ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.
- 34) Ὅπως ὁ φιλόνητος Θεὸς ἡμῶν στηρίξῃ αὐτοὺς καὶ ἐνδυναμώσῃ.
- 35) Φωτίσῃ αὐτοὺς φωτισμὸν γνώσεως.
- 36) Ἀνακαινίσῃ αὐτοὺς δι' ὕδατος καὶ Πνεύματος^a.
- 37) Χαρίσῃται αὐτοῖς⁴⁸⁰ τὴν τελειότητα τῆς πίστεως.
- 38) Συνκαταρ<ι>θμήσῃ αὐτοὺς τῇ ἀγίᾳ αὐτοῦ.
- 39) Ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν· Ἐπίφανον, Δέσποτ<α>
<...>⁴⁸¹
- 40) Ὁ διάκονος· Σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύ<λαξον>.
- 41) Οἱ πρὸς τὸ φῶτισμα, τὰς κεφαλ<ὰς> ὑμῶν⁴⁸².
- 42) Ὁ διάκονος· Ὅσοι πρὸς τὸ φῶτισμα προέλθ<ε>τε.
Οἱ πρὸς τὸ φῶτισμα προέλθατε. Οἱ πρὸς τὸ φῶτισμα προέλθετε. Ὅσοι κατηχοῦμενοι προέλθετε. //
Μὴ τις τῶν κατηχομένων.
- 43) Ὅσοι πιστοί, ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶ<μεν>.

262^f

⁴⁷⁹ Si tratta in realtà della preghiera per i candidati al battesimo, v. 43.1-2.

⁴⁸⁰ Cod. χαρακτηται αὐτους.

⁴⁸¹ Cfr. n. 43.2.

⁴⁸² Cod. ἡμῶν.

- 44) Ὁ ἱερεὺς ἐπεύχ[εται] εὐχὴν πιστῶν β' (sic).
Ὁ Θεὸς ὁ μέγας <...>⁴⁸³.
- 45) Ὁ διάκονος· Ἀντιλαβοῦ.
- 46) Σοφία.
- 47) Ὁ ἱερεὺς· Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα⁴⁸⁴.
- 48) Ὁ διάκονος· Ἔτι καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ.
- 49) Ὁ ἱερεὺς εὐχὴν πιστῶν β'· Δέσποτα ἅγιε
<...>⁴⁸⁵.
- 50) Ὁ διάκονος· Ἀντιλαβοῦ.
- 51) Σοφία.
- 52) Ὁ ἱερεὺς· Κατὰ τὴν δωρεὰν τοῦ Χριστοῦ σου⁴⁸⁶.
- 53) Ὁ λαὸς τὸ "Νῦν αἱ δυνάμεις"⁴⁸⁷.
- 54) Καὶ μετ[ὰ] τοῦτο ὁ διάκονος· Πληρώσωμεν τὴν
δ<έησιν>.
- 55) Ὑπὲρ τῶν προτεθ<έντων> καὶ προαγιασθέντων τι-
μίων δώρων.
- 56) Ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων.
- 57) Ὑπὲρ τῆς πόλεως. Καὶ τὰ ἐξ[ῆς].
- 58) Ἀντιλαβοῦ.
- 59) Τὴν ἐσπέρα<ν> πᾶσαν. Καὶ τὰ ἐξ[ῆς].
- 60) Ὁ ἱερεὺς ἐκφω<νεῖ>. Καὶ καταξίωσον.
- 61) Ὁ λαὸς τὸ "Πάτερ ἡμῶν".
- 62) Ὁ ἱερεὺς· Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία^b.

⁴⁸³ Cfr. n. 44.2.

⁴⁸⁴ Cfr. n. 44.2.

⁴⁸⁵ Cfr. n. 45.2.

⁴⁸⁶ Cfr. n. 45.2.

⁴⁸⁷ Cfr. n. 46.1.

63) Ὁ λαός· Ἀμήν. Καὶ τὰ ἑξῆς.

^aIo 3,5; ^bMt 6,13.

287. 1) Διακονικὰ εἰς κοιμηθέντας.
- 2) Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν>.
- 3) Ὑπὲρ τῶν ἐν πίστει ἀναπαυσαμένων ἀδελφῶν ἡμῶν, κοιμήσεως, ἀνέσεως καὶ μακαρία<ς> μνήμης αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν>.
- 4) Ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι⁴⁸⁸ αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιό<ν> τε καὶ ἀκούσιο<ν>, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν>. //
- 5) Ὅπως ὁ φιλόφρων Θεὸς ἡμῶν ὁ προσδεξάμενος 262^v τὸ πνεῦμα αὐτοῦ κα<τα>τάξῃ⁴⁸⁹ αὐτῶν> ἐν τόπῳ φωτεινῷ, ἐν τόπῳ ἀναψύξεως, μετὰ ἀγγέλων χορείας, ἔνθα οἱ δίκαιοι ἀναπαύονται, δεηθῶμεν>.
- 6) Τὰ ἐλέη τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν φιλανθρωπίαν αὐτοῦ αἰτησάμενοι, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραδώμεθα.
288. 1) Διακονικὰ εἰς ἀσθενούντας.
- 2) Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.
- 3) Ὑπὲρ τοῦ ἀσθενούντος ἀδελφοῦ ἡμῶν ὁ δεῖνα καὶ τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐπισκέψεως, ὑγείας καὶ σωτηρίας αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμε<ν>.

⁴⁸⁸ Cod. συγχωρεθῆναι.

⁴⁸⁹ Supplito da G04, 123^v; G10, 77^v e V1836, 83^f e 97^f.

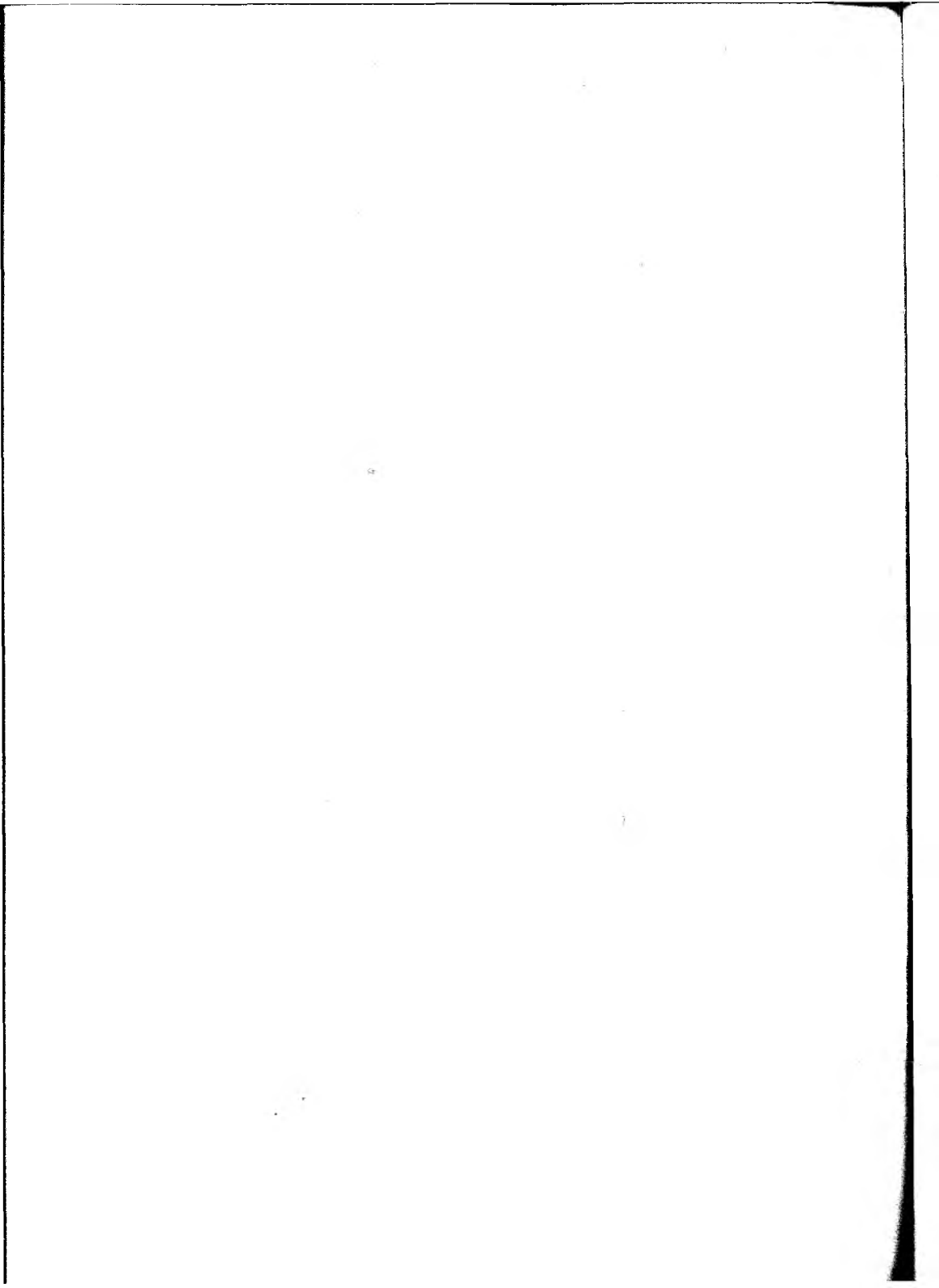
- 4) Ὑπὲρ τοῦ ἐλεηθῆναι καὶ διαφυλαχθῆναι αὐτὸν κατὰ τὸ μέγα ἔλεος^α, τοῦ Κυρίου δεηθ<ῶμεν>.
- 5) Ὑπὲρ τοῦ συνχωρηθῆναι αὐτῷ⁴⁹⁰ τε καὶ ἡμῖν πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιον.
- 6) Ὑπὲρ τοῦ Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπισκέψασθαι καὶ ἰάσασθαι αὐτοῦ πᾶσαν ἀσθένειαν σωματικὴν τε καὶ ψυχικὴν, δεηθ<ῶμεν>.
- 7) Ὑπὲρ τοῦ ἀφεθῆναι αὐτοῦ τὰς ἁμαρτίας // καὶ τὰ 263^f ἐξ ἁμαρτιῶν ἐπίπονα, τοῦ Κυρίου δεηθ<ῶμεν>.
- 8) Ὑπὲρ τοῦ ἀποστῆναι ἀπ' αὐτοῦ πάντα πειρασμὸν καὶ πᾶσαν ἐπανάστασιν τοῦ ἀντικειμένου, τοῦ Κυρίου δεηθ<ῶμεν>.
- 9) Ὑπὲρ τοῦ ἀναστῆσαι αὐτὸν Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἀπὸ τῆς κλινήρης ἀρρωστί<ας> αὐτοῦ, δεηθ<ῶμεν>.
- 10) Ὑπὲρ τοῦ ἀποκαταστῆσαι αὐτὸν τῇ ἀγίᾳ αὐτοῦ ἐκκλησίᾳ, ψυχῇ καὶ σώματι ὑγιαίνοντα καὶ προκόπτοντα ἐν ἔργοις καὶ λόγοις ἀγαθοῖς, τοῦ Κυρίου δεηθ<ῶμεν>.
- 11) Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης.
- 12) Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησ<ο>ν καί.
- 13) Τῆς παναγίας, ἀχράντου.

^αPs 50,3.

THE
LIBRARY OF THE
CONGRESS
PHOTODUPLICATION SERVICE
510 MAZOUZ STREET
WASHINGTON, D. C. 20540
U.S. GOVERNMENT PRINTING OFFICE
1975

BAH. GH. 336 t. 193

INDICI

I. INDICE SCRITTURISTICO

Genesis				
1,	1	116	30, 43	213
	2	238	31, 3	192
	4	63	36-32,1	213
	11	216, 219, 229	32, 2	192
	16	57, 77, 228	3, 1-16	213
	26	118, 207, 211, 252	20	117
	26-27	6, 15, 90, 189	39, 2.21.23	192
	27	243	41, 41	173
	28	189	45	189
2,	6	189	50, 25	162
	7	15, 186, 266, 270	Exodus	
	7.8.15	272	2, 21	189
	8	127	3, 15	83, 105, 123, 239, 255
	18	186, 189	5, 1	117
	21	186 bis	6, 7	238
	21-22	189	10, 23	70
	24	186, 189	14, 22	131
3,	1-4	15	31	141
	19	270	15, 22	238
	19.23	15	22-25	133
	23-24	15	23	131
	24	115	25	130
4,	4	13	26, 33	279
7,	11	195	27, 21	150
8,	11	123, 221	29, 4	238
9,	15	59	37	150, 152
	26	53, 125	30, 8	165
14,	18-20	240	31, 2-3	150
	19-20	212	32, 12	268
17,	15-16	189	34, 6	79, 121
19,	15	233	28	281
18,	25	116	30	285
22,	13	13, 230, 239		
24,	59-64	184, 189	Leviticus	
29,	6-31	189	3 sq	230
30,	2	186	4, 3.14	284
	25-43	127	6, 12	284

Numeri

16, 22	264, 268
23, 5.16	70
27, 16	264, 268

Deuteronomium

6, 5	246, 263
7, 21	160
9, 26	19, 40
10, 8	160
17	116, 233
13, 6	118
16, 15	117
17, 19	205
18, 5	165
21, 8	126
15	114, 245
26, 15	275
28, 12	210
32, 3	52

Judicum

10, 10.15	226
1 Regnorum	
2, 6	266, 270
9	105
11, 15	13
12, 10	226
16, 12-13	171
29, 6	77, 189

2 Regnorum

4, 9	90
5, 13	171
7, 8	106, 175, 225
10, 18-28	131
12, 1-25	201
18, 41-45	194
22, 45	227

3 Regnorum

1, 29	90
5, 9	150

8, 11 152, 153

28 2, 30

29 2, 150

30 150

32 150

34 29, 150

39 19, 40, 60, 84, 150,

171, 186, 236, 283

43 150

4 Regnorum

2, 11 285

20-21 133

5, 7 270

18, 34 127

1 Paralipomenon

16, 27 146, 207, 223

29, 11 12

14 34, 149, 182, 230

2 Paralipomenon

1, 10 6

17, 4 114

29, 31 284

30, 27 19, 40, 60, 84, 171,

186, 236

1 Esdrae

5, 40 30

2 Esdrae

11, 5 233

23, 22 8, 13, 27

Esther

4, 17h 168, 171, 180, 216

Judith

8, 25 14, 32

9, 12 69, 231

11, 8 110

12, 8 261

13, 4 96

16, 13	122, 131	17, 10	64
		30	192
Tobit		31	95
3, 6	121	45	227
12, 6	17, 52	18, 13	226
		19, 3	70
3 Machabaeorum		6	4, 24
2, 2	14	7	227
		10	173, 226
4 Machabaeorum		20, 4	171
1, 34	205	5	171, 189
17, 18	269	21, 4	205
18, 24	7, 21, 22, 26, 41, 48, 101, 114, 116, 124, 128, 131, 139, 142, 143 bis, 175, 235, 241, 255, 257, 279, 280	7	110
		11	226
		22, 3	244
		4	257
		5	245
		6	114, 282
		23, 7	12, 178
		7.8	45
Psalmi		24, 6	54, 150, 233
2, 1	16	7	226
4	9	16	12, 117
4, 5	63	18	226
7	36, 112, 137	18.1	256.7 (mesodion)
8	230	22	90
5, 8	57, 228	25, 6	16
9	109	7	14
6, 2	50, 195	8	3, 21, 165 bis
6	114	26, 1	76
7, 1	152	1a.1b	127.1 (prokei- menon, al margine)
10	121	4	114, 245
17	205	9	3, 12, 21, 94, 121
8, 2.10	122	11	105
9, 1	65	27, 2	114
2	31, 284	9	3, 7, 21, 26, 71, 275
5	221	28, 11	71
9	179	30, 3	95
17	114, 245	31, 1	256.1 (versetto dell' Alleluia)
11, 8	100	6	28
12, 4	50, 62, 72	32, 14	19, 40, 60, 84, 171, 186, 236, 283
16, 5	86		
6	71		
7	3, 98, 105, 110		
8	48, 227		

33, 6	256.2 (versetto dell' Alleluia)	60, 5	245
35, 10	83, 122, 128	61, 3.7	74
37, 2	50	63, 8	97
39, 2	57, 228	64, 4	269
3	72	5	21
4	66	6	150
40, 3	271	7	188
5	127, 144 ter, 255	11	179
41, 5	136	12	16, 122, 131, 217, 219
43, 4	126	65, 1	256.3 (mesodion)
21	227	67, 10	194
22	121, 203	19-20	124, 143
44, 2	153	21	17, 200, 266
3	160	39	105
8	124, 141, 171	68, 6	271
47, 2	44	14	57, 228
48, 3	66	16	68
8	143	17	57, 228
49, 14	284	35	148
50, 3	16,53,57,59,68,73,78,99,126,127,252,228,288,256.5 (versetto dell'Alleluia)	70, 6	76
4	256.4 (versetto dell'Alleluia)	7	76
6	78	8	52, 70, 105
8	78	9	226
12	78,92, 227, 256.3 (versetto dell'Alleluia)	71, 2	171
13	78	4	171
14	78 bis, 227, 277	7	172
17	227	9	194
19	14,59	72, 28	108,257
21	78	73, 13	122,131
51, 10	165	13-14	281
54, 8.2	256.1, 256.8 (mesodion)	16.17	81
18	56	19	207
59, 2	199	21	121
4	285	74, 2	51, 70
60, 2	57, 228	75, 12.2	256.2 (mesodion)
4	227	76, 16	127
		77, 7	257
		20	131
		33	226
		78, 8	105
		9	145, 146, 162, 177, 183, 201, 215, 230
		11	105

79, 1	184	101, 20	106,256.4
2	102		(mesodion)
2c	220	102, 4	11, 65, 199, 271
3	19,40	8	284
3b	220	13	285
15	283	14a	105
19	150	14b	105
81, 8	116	22	32, 73
83, 4.9	150	103, 2	122, 131
8ab	277,278,279	2-3	116
9	7,26,29,97,153,176, 178,210	2.5	127
85, 1	71,91,101,105,132, 133,168,205,227	3-4	115
4	114,245	5	116, 232
5	110	14ab	195
6	49	20	135
8	49	24	135
10	49	27	194
11	49, 86	32	116, 233
12	114	105, 2	14
15	49, 110	4	54, 86
17	49, 97	4-5	16
86, 7	137	106, 10	220
87, 1	254	10.14	81
2	208, 257	16	257
3	176	30	50, 104, 178
3-4	86	110, 9	122
88, 8	257	113, 3	127
18	111	112, 5	9, 84
35	150	5-6	28, 47, 205
89, 17	117, 155	117, 6	257
90, 4	114	14.18a	256.6 (meso- dion)
5	58, 63	118, 12	53, 57, 72, 76, 125, 228
5-6	105, 257	26	72, 76
6	58, 63, 66, 93, 118	35	105
11	105	36	139
91, 15	187, 189	62	5, 77
92, 2	188	68	13
93, 11	64, 203	70	105
94, 2	63	91	14, 82
98, 1	102	116	51
101, 3	105, 121	120	58
19	226.2		

<i>118, 132</i>	256.6 (ver- setto dell' Alleluia)	<i>144, 5</i>	14, 15
		12	33
<i>133</i>	72, 255, 256.7 (versetto dell'Alleluia)	13	61
		15	195
<i>133-134</i>	256.5 (meso- dion)	18	284
		<i>145, 6</i>	115, 226
<i>134</i>	167	6-8	214
<i>135</i>	43, 72, 76	<i>146, 8</i>	75
<i>142</i>	264	<i>148, 3</i>	122, 131
<i>143</i>	63	<i>150, 6</i>	79
<i>120, 8</i>	77, 189	Oratio Manassis	
<i>123, 7</i>	56	<i>6</i>	2, 104
<i>124, 1-2</i>	256.8 (ver- setto dell' Alleluia)	Proverbia	
		<i>3, 6</i>	41
<i>125, 2</i>	282	<i>10, 23</i>	208
4	226	<i>13, 17</i>	226
<i>127, 3-4</i>	189	<i>19, 14</i>	186, 189
5	208	<i>25, 13</i>	226
<i>129, 2</i>	138, 150, 189	Ecclesiastes	
3-4	76	<i>12, 7</i>	268
<i>131, 11</i>	186, 189	Canticum	
13	150	<i>1, 3</i>	142
<i>132, 2</i>	142, 210 bis	Job	
3	210	<i>1, 10</i>	210
<i>133, 2</i>	77	<i>3, 5</i>	81
<i>134, 7</i>	195	<i>5, 8</i>	12, 14, 20, 56, 68,
<i>135, 5</i>	232		95, 122, 147, 157,
6	116, 122, 131		159, 162, 167, 170,
8-9	63		172, 174, 189, 194,
25	216		258, 272
<i>137, 8</i>	15, 227	9	46, 200
<i>138, 23</i>	184	10	217
<i>140, 2</i>	42, 56, 57, 63,	<i>7, 20</i>	53, 121
	74	<i>8, 21</i>	105
4	56	<i>9, 6</i>	233
8	56	6-7	257
<i>142, 7</i>	12, 105, 121	<i>40, 25</i>	257
8	227		
9	252		
10	68, 223		
<i>143, 6</i>	186		

Sapientia

1, 14	6, 32, 39, 122, 127, 131, 137, 150, 266
2, 23	6, 189
24	261
4, 9	247
7, 26	14, 136, 150
8, 3	12, 14, 20, 56, 68, 95, 122, 147, 157, 159, 162, 167, 170, 172, 174, 189, 194, 258, 272
9, 4	12
11, 6	74
23	121
27	198
14, 3	116
15, 8	270
16, 13	118
19, 22	29

Siracides

2, 19	201
5, 6	227
7, 11	198
11, 4	122, 131
19	246, 250, 263
24, 8	42, 216, 275
39, 15	52
42, 11	110

Osea

9, 7	13, 100
12, 6	195, 242

Amos

4, 13	31, 104, 141, 166, 195, 211, 214, 216, 221, 242, 281
5, 8	116, 195, 231, 233
9, 6	116

Joel

2, 13	201
-------	-----

2, 16	195
-------	-----

Jonas

3, 5-10	285
4, 2	54, 201

Nahum

1, 4	257
6	257

Habacuc

2, 3	116
3, 13	157

Sophonias

2, 13	84
3, 15	12

Malachias

3, 20	59, 83, 125.2, 135, 138
-------	----------------------------

Isaias

1, 9	117
16	122
5, 6	195
6, 2	122, 131
2-3	14
3	25
8, 20	15
9, 5	189
6	257
11,2	227 bis
3	227
12, 4	127
24, 15	122
26, 9	71, 72
12	16
13	195
33, 2	195
15	59
35, 4	269
10	138, 264, 268

40, 12	116	Daniel	
22	257	1, 12-15	229
45, 8	130, 195	3, 31	15
11	227	33	60
53, 6	104	34	15
55, 10	216	39	14
56, 4	262	41	56
57, 15	6,12, 25bis, 141, 150, 205, 230, 250bis, 262	52	83, 123, 212, 255
59, 17	252, 255	53	70, 224, 230
61, 3	268	54-55	14, 115
10	252	55	111
66, 1	94, 150	6, 19	285
24	116	27	233
Jeremias		7, 10	32
1, 6	14, 118, 216, 252	27	61
9	84	8, 10	114
16	230	9, 4	55
2, 33	199	15	2,3,5,8,9,13,21,23, 27,28,51,61,62,64, 65,67,68,77,78,85, 93,94,96,98,103, 107,108,109,110, 111,112,113,119, 139,144,147,149, 151,154,155,157, 158,161,165,169, 170,171,173,179, 180,181,182,185, 187,189,190,193, 194,202,204,205, 210,213,219,220, 227,234,240 bis, 258,260,263
5, 22	116		
9, 23	141		
10, 12	257		
13, 25	52, 224, 255		
14, 9	42, 261		
15, 10	257		
Baruch			
3, 38	15, 122, 131, 152		
4, 2	138		
Threni			
3, 55	122		
Ezechiel			
1, 1	130	9, 18	42
20, 25	171	19	19,40
33, 4	143		
11	60, 214		
36, 30	216		
Susanna			
25	130		
42	60, 95, 184, 206		

Matthaeus

3, 2	80	16, 24	262
13-17	132	18, 11	122, 131
17	114	12	167
4, 16	125, 152	19-20	4
18	211	27	103
21	211	21, 8	220
23	110, 117, 196, 200, 261, 271	22, 2-14	256.2 (peri- cope)
37-39	181	23, 27	118
5, 8	82, 85	24, 3	150
22	116	29	79, 82
6, 8	226	25, 1-13	170, 258, 259, 260, 261
13	3, 17, 38, 46, 53, 62, 89, 90, 93, 95, 97, 110, 125, 133, 137, 146, 156, 159, 161, 165, 167, 171, 179, 186, 189, 205, 218, 286	21	138
		30	12
		33	100
		33-34	212, 249, 251, 252, 276
7, 13-14	255	34	143, 252
22	261	26, 26	33 bis
8, 11	266, 270	28	18, 33
12	116, 119, 143, 144	75	202
26	115	27, 51-5	115
30-32	116	28, 18	116
9, 6	202		
10-13	256.6 (pericope)		
35	196, 271		
10, 1	141, 271		
3	211		
15	99, 162		
11, 25	14		
25-30	256.1 (pericope)		
29	246, 250, 263		
30	9, 96, 262		
12, 36	44, 99, 104		
43	118		
14, 17-21	236		
25	115		
16, 16	250, 257		
18	149		

Marcus

1, 25-27	117	9, 25	116, 207 bis, 257
27	206	35	162
2, 10	78, 202	48	116
3, 27	257.2	12, 30	51
4, 37-39	193	42-44	182, 230
5, 1-20	207	14, 22	33
9-13	257	24	33
6, 7	117	16, 19	152, 226
8, 34-9,1	256.3 (pericope)		

Lucas

1, 24	11	10, 37	104
33	130, 275	11, 1	227
48	11, 65, 111, 137	1-13	256.5 (pericope)
49	114,175,206,245,250,272	4	197
53	191	12, 32-44	256.7 (pericope)
68	130	42	13, 65, 42
70	6,15,25,46,57,169, 177,228,240,255,266	13, 22-30,14,35	256.4 (pericope)
74-75	6, 261	28	266, 270
75	57, 90, 110, 211, 228	14, 25-15,10	256.8 (pericope)
78	15, 122, 131, 138	15, 7	285
79	72, 81, 244, 255	22	262
2, 13	45	16, 9	214
25-35	113	22	265, 266, 270
28	212	17, 10	12,69,116,153
35	143	18, 1	100
52	208	7	105
4, 14	11, 12, 13, 16, 29, 119, 144	9-14	202
5, 24	202	14	285
32	223	19, 1-3	236
7, 47-48	285	1-9	183
6, 48-49	232	10	122, 131
8, 2	141	21, 28	143
10, 7	164	22, 19	33
19	257	20	33 bis
22	224	62	202
27	51	23, 45	115
		24, 19	152

24, 45 118
49 121,152,171

Iohannes

1, 9	14,68,124,128,129, 275	10, 33	208
18	15, 128	11, 25	264
29	213,269,284	50	158
49	12	12, 12	220
2, 1-11	189	13	12, 220bis, 221bis
8	271	47	220
3, 3.5	122	13, 1-17	224
5	60,125,128,286	3-17	225
16	196	5	223
17	220	12-15	223
18	114,142	29	53
5, 20	110	14, 6	14
44	14	8	14
3, 16	33	13	227
18	114	17	14
6, 31	190	27	174,227
51	1,23	15, 1	177bis, 215bis
56	46	26	152
8, 34	121	16, 13	169
10, 1-5	80	17, 3	9, 15, 59, 62
1-16	118	11	196, 238
15	158	11.12	108
16	146	17	108, 227

Actus Apostolorum

1, 9	227	3, 18	15
11	152	26	1
2, 1	226	4, 2	148
3	87, 227 bis	33	159
3-4	226	6, 5	161
4	252	7, 22	94
6.8	227	35	1
15	88	53	254
24	15 bis	55	280
29	59	9, 15	204, 272
38	163	10, 9	93
3, 1	97	14	204
13	83, 105, 235, 239	45	122
15	15	11, 24	230

14, 3	189
15	226
16, 17	241
19, 6	226
20, 28	74, 171
32	189
21, 24	212, 240
23, 6	265
26, 6	265
Ad Romanos	
1, 11	224
2, 6	15
19-20	158
3, 25	23
5, 12	15
5, 1	236
5	122
8	144
13	57, 123, 228
17	121
8, 3	15
15	14, 122
26	76, 227
28	39
29	15
39	122, 198, 220, 236, 259, 260, 266, 271, 272
7, 6.14	15
9, 8	119
10, 5	114
13	197
11, 29	234
12, 1	14, 35, 36, 37, 284
1-3	256.5 (peri- cope)
9	20, 77, 85
13, 10	280
12	59, 63
13	83
14, 10	104, 158, 167
15, 6	16, 37

15, 13	7, 10, 11, 12, 13, 16, 26, 29, 119, 211, 238
16	10, 15, 31
16, 1	164
17	98
20	75, 117, 144

Ad Corinthios 1

1, 2	29
3	226
9	235
2, 9	17
3, 8	269
6, 11	116
15	43
19	17, 46
7, 1	224
32	259
9, 27	121
10, 16	20
31	272
11, 5	272
23	33
23-24	33
24	33
25	33
27	17
34	35, 38
12, 6	10
7	4, 24
11	165
27	80
28	157
13, 13	254
15, 4	15
20	15
22	15
32	143
53	126
53-54	252
54	141

Ad Corinthios 2

- 1, 3 14, 18, 76, 110, 175,
200, 210, 216, 223,
225, 261
- 7 77
- 12 17, 29
- 3, 6 10, 13
- 7 285
- 4, 1 10, 13
- 4 118
- 6 73, 83, 145, 272
- 5, 10 17, 20, 104, 143,
164, 274
- 15 274
- 6, 6 85
- 6-10 256.6 (peri-
cope)
- 7 57, 123, 228
- 16 46, 262
- 16-7,1 256.4
(pericope)
- 7, 1 17, 30, 71, 122,
199, 237, 260
- 4 269
- 9, 8 85, 216
- 10 147
- 11, 2 185
- 26 284
- 12, 9 216
- 13, 13 14, 18, 32, 35, 38

Ad Galatas

- 1, 15 237
- 2, 1 254
- 3, 13 223
- 4, 4 1,15 bis
- 7 125
- 19 121
- 29 163
- 6, 6 96

Ad Ephesios

- 1, 3 69,188,209,212,254
- 7 122
- 10 15
- 13 159,160 bis
- 14 14
- 18 62,129
- 21 257
- 2, 4 8,27,45,195 bis,200
- 10 208, 272
- 19 141
- 20 121
- 3, 1.18 252
- 11 204
- 17 17, 141
- 20 53, 227
- 4, 1-4 256.2 (peri-
cope)
- 3 184
- 10 15
- 22 122
- 23-5,8 256.3
(pericope)
- 26 135
- 5, 2 13, 63, 158, 218
- 3 110, 118
- 8-12 256.7 (peri-
cope)
- 9 7,105
- 10 163
- 12 33
- 18 123
- 19 136, 220, 252
- 19-20 105
- 26 15
- 27 88, 120, 152
- 6, 10 232
- 11 262
- 11.13 262
- 12 61
- 14 252
- 16 126
- 16-17 254
- 19 11, 76

Ad Philippenses

1, 27	159, 255, 263, 246
2, 6	15
7	15, 122, 131
10	79
11	40
12	75
15	158
3, 14	122
21	15
4, 3	114, 248
18	10, 13, 63

Ad Colossenses

1, 9	30, 166
10	9, 15, 18, 184
12	113, 154
13	62, 103
14	125
16	14, 115, 142
18	15
2, 3	46,66,68
10	260
14	92
15	115
3, 1-17	256.8 (pericope)
5	58.2
10	122
16	46, 87, 105, 136, 150, 220, 252

Ad Thessalonicenses 1

1, 7	167
2, 19	152
3, 2	58
13	138, 240
4, 4	118
7	284
5, 5	16,45,73,81,113,118
8	255, 262
17	75, 100
23	121

Ad Thessalonicenses 2

1, 3	32
5	30, 244, 273

Ad Timotheum 1

1, 1	14, 197
2	32
5	187, 230
12	11, 13, 29, 46
14	162
17	2,10,29,39,44,46, 61,70,82,85,92,100, 143, 149, 163, 172, 185, 191, 193, 197, 210, 240, 248, 262, 271, 282
19	143
2, 1	77
2	37, 161, 172, 175
5	224
4	4, 42, 143, 145, 146 bis, 214, 246
6	43
3, 4	157, 161
7	98, 110, 269
9	161
13	74, 161, 165, 274
15	110
16	10
4, 10	198
12	167
6, 12	154
14	151
15	171, 173
16	62, 63, 95, 129, 150, 226, 270
18	197

Ad Timotheum 2

1, 7	162
9	77, 80, 234
2, 4	262, 263
6	223
10	136

17 267
 15 16, 37, 146
 21 102
 22 187
 4, 1 275, 284
 7 154, 252, 255, 262, 281
 8 262, 270
 18 18, 98, 102, 118, 125,
 180, 224, 234, 241,
 248, 255
 22 14, 17, 32

Ad Titum

1, 1 50, 154
 2 259, 263, 246
 15 204
 2, 4 141
 8 165
 10 85
 11 122, 131, 151
 13 14, 17, 38, 80, 141,
 148, 153, 160
 14 15, 141
 3, 3 12
 4 122, 131
 5 9, 28, 122, 141, 160
 6 142

Ad Hebraeos

1, 1 15, 272
 2 128
 2-3 15
 3 15, 275
 2, 14 115, 264
 3, 6 141
 4, 12 143
 13 121
 16 31, 261
 5, 1 31, 46, 160
 7 29, 89
 6, 4 183, 191
 17 184
 7, 27 152, 158
 8, 2 150

9, 1 150
 3 279
 7 10, 13, 29, 31, 46, 226
 10, 22 61
 23 159
 26 14
 27 99
 29 31
 37 116
 11, 38 37
 12, 22 32
 23 36, 122
 13, 4 187 ter, 189 ter
 15 10, 31, 284

Jacobi Epistula

1, 13 58.2
 17 136, 141
 2, 5 118, 125, 171, 260
 13 285
 3, 18 165

Petri Epistula 1

1, 3 85
 9 120, 150, 158, 162, 251
 17 61
 10 117
 19 23, 153, 224, 275
 2, 5 10, 31 bis, 160
 9 15, 141, 152, 171
 11 12
 3, 22 115
 4, 1 275
 5 118
 5, 4 246, 250, 263

Petri Epistula 2

1, 1-16 256.1 (peri-
 cope)
 11 216, 225, 226,
 261, 274
 17 33
 2, 4 257
 19 121

INDICI

14	110		Judae Epistula
18	122	4	246
		6	115
		24	6,10,55
Iohannis Epistula 1			
7	62, 110		
9	28, 177, 215, 220	Apocalypsis Iohannis	
14	1	5, 1	80
18	43	10, 7	15
2	227	11, 17	20,29,70,75,153,235
20	14, 15, 116, 128, 149	16, 7	17
Iohannis Epistula 2			
	192		

II. INDICE ALFABETICO DELLE PREGHIERE

Abbreviazioni:

- Δ. = Δέσποτα
η. = ἡμῶν
Θ. = Θεός
Ι. = Ἰησοῦ
Κ. = Κύριε
π. = παντοκράτωρ
Χ. = Χριστέ

- Ἄγαθῶν θησαυρέ, πηγῆς ἀεννάου 74.2
Ἄγια Τριάς, ὁ Θ. η., εὐλόγησον 209.2
Ἄγιε, ἀγαθέ, ὁ ἐν ἁγίοις ἐπαναπαυόμενος 250.2 (cfr. 246.2 e 263.2)
Ἄγιε, ἄγιε, ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενε 262.2
Ἄγιε ἁγίων ὁ Θ. η., ὁ μόνος ἅγιος 25.2
Ἄγιε Δ. ὁ Θ. η. ὁ κατὰ τὴν παροῦσαν ὥραν 92.2
Αἰνοῦμεν καὶ ὑμνοῦμεν καὶ εὐλογοῦμεν 83.2
Ἄξιον καὶ δίκαιον σὲ ὑμνεῖν 32.10
Ἄχραντε, ἀμίαντε, ἄναρχε, ἀόρατε 226.2

Δεδοξασμένε Κ., ἐπουράνιε 236.2
Δεόμεθά σου, Κ. ὁ Θ. η., μακροθύμησον 103.2
Δ. ἄγιε, ὑπεράγαθε, δυσωποῦμέν σε 45.2; (286.49)
Δ.Δ. πανάγιε, π., φιλόψυχε, φιλόδουλε 198.2
Δ.Κ.Ι.Χ., μόνε τὸν Πατέρα γινώσκων 224.2
Δ.Κ.Ι.Χ. ὁ Θ. η., ὁ τὴν ὑπερηφανίαν 246.2 (cfr. 250.2 e 263.2)
Δ.Κ.Ι.Χ., ὁ Πατὴρ τῶν οἰκτιρῶν 223.2
Δ.Κ. ὁ Θ. η., ὁ διὰ τὸν πρὸς σὲ ζῆλον 194.2
Δ.Κ. ὁ Θ. η., ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν 205.2
Δ.Κ. ὁ Θ. η., ὁ καταξιώσας συμπλεῦσαι 181.3, 193.2

- Δ.Κ. ὁ Θ. η., ὁ καταστήσας ἐν οὐρανοῖς 5.2
- Δ.Κ. ὁ Θ. η., ὁ νομοθετήσας ἡμῖν 157.8
- Δ.Κ. ὁ Θ. η., ὁ πιστὸς ἐν ἑπαγγελίᾳ 234.2
- Δ.Κ. ὁ Θ. η., ὁ τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν προσφέρειν 182.2
- Δ.Κ. ὁ Θ. η., ὁ τὴν ὑπερηφανίαν 263.2 (cfr. 246.2 e 250.2)
- Δ.Κ. ὁ Θ. η., ὁ τὸν οὐρανὸν ἔχων θρόνον 94.2
- Δ.Κ. ὁ Θ. η., προσκάλεσαι τοὺς δούλους 119.15; cfr. 144.11
- Δ.Κ. ὁ Θ. ὁ π., δεόμεθα καὶ παρακαλοῦμεν 242.2
- Δ.Κ. ὁ Θ. ὁ π., ὁ πάντα ἄνθρωπον 214.2
- Δ.Κ. ὁ Θ., προσκάλεσαι τοὺς δούλους σου 144.12; cfr. 119.15
- Δ.Κ. ὁ Θ. τῶν δυνάμεων καὶ πάσης δόξης 97.2
- Δ.Κ. ὁ Θ. τῶν δυνάμεων, σῶσον τὸν λαόν σου 7.2, 26.2
- Δ.Κ. ὁ Θ. τῶν πατέρων η., ὁ τοῖς ἐν τῇ κιβωτῷ 123.5
- Δ.Κ. ὁ Θ. τῶν πατέρων, ὁ τῶν ἐν ἀσκήσει 255.3
- Δ.Κ., ὁ μηδὲ γυναῖκας ἀναθεμένας 164.10
- Δ.Κ. ὁ Πατὴρ τῶν οἰκτιρῶν καὶ Θ. 18.4
- Δ.Κ. π., ὁ Πατὴρ τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ 175.2
- Δ.Κ. π., ὁ Πατὴρ τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος 225.2
- Δ. ὁ Θ., ὁ ἅγιος καὶ ἀκατάληπτος, ὁ εἰπὼν 73.2
- Δ. ὁ Θ. π., ὁ πᾶσαν τὴν κτίσιν ἐν σοφίᾳ 281.2
- Δ. ὁ Θ. τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός 268.2
- Δ.π., ἀκατάληπτε, ἡ ἀρχίφωτος 138.2
- Δ.π., ὁ Πατὴρ τοῦ Κυρίου η. καὶ Σωτῆρος I.X. 261.2
- Δ.Χ. ὁ Θ., ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν 270.2
- Δόξα σοι, Κ.Ι.Χ., ὁ Σωτὴρ ἡμῶν 274.2
- Εἰσάκουσον η., Κ. ὁ Θ., καὶ ἐλέησον ἡμᾶς 86.2
- Ἐκ δυνάμεως εἰς δύναμιν...ἔνθα τὰ ἅγια 279.2
- Ἐκ δυνάμεως εἰς δύναμιν...ὑμνοῦμεν 278.2
- Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει ... δίδαξον ἡμᾶς 72.2

- Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει ... δικαιοσύνην 71.2
- Ἐπίβλεψον ἐξ οὐρανοῦ ἁγίου σου 283.2
- Ἐπιτιμᾶ σοι Κύριος, διάβολε 115.2
- Ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου, Κ. ὁ Θ. 114.3
- Ἐπίφανον, Δ., τὸ πρόσωπόν σου 43.2; (286.39)
- Ἐπλήσθη χαρᾶς τὸ στόμα η. 282.2
- Ἐσπέρας καὶ πρωΐ καὶ μεσημβρίας 56.2
- Ἐτι παρακαλοῦμέν σε, μνήσθητι, Κ. 37.1
- Ἐτι προσφερόμέν σοι ... ἀναίμακτον λατρείαν 35.2
- Ἐτι προσφερόμέν σοι ... λατρείαν 36.1
- Εὐεργέτα καὶ τῆς κτίσεως πάσης δημιουργέ 24.2
- Εὐλόγησον καὶ νῦν, Κ., τοὺς δούλους 80.3
- Εὐλογητὸς εἶ, Κ.Δ., π., ὁ φωτίσας 57.2; 228.2
- Εὐλογητὸς εἶ, Κ. ὁ Θ. ὁ π., ἡ πηγή 125.2
- Εὐλογητὸς εἶ, Κ. ὁ Θ. ὁ π., ὁ ἐπιστάμενος 53.2
- Εὐλογητὸς εἶ, Κ. ὁ Θ. τῶν πατέρων η. 212.2
- Εὐλογητὸς Κ. ὁ Θ. τοῦ Ἰσραὴλ 130.2
- Εὐλογητὸς ὁ Θ. ὁ θέλων πάντα ἀνθρώπους 143.25
- Εὐλογητὸς ὁ Θ. ὁ φωτίζων καὶ ἁγιάζων 124.4
- Εὐχαριστοῦμέν σοι, Βασιλεῦ ἀόρατε 39.4
- Εὐχαριστοῦμέν σοι, Δ. φιλάνθρωπε 41.2
- Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κ. ὁ Θ. η., ἐπὶ τῇ μεταλήψει 20.2
- Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κ. ὁ Θ. η., τῷ ἐξαναστήσαντι 70.2
- Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κ. ὁ Θ., καὶ προσφερόμεν 235.2
- Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κ. ὁ Θ. τῶν δυνάμεων, τῷ καταξιώσαντι 29.3
- Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κ. ὁ Θ. τῶν δυνάμεων, ὅτι ἦν ἐξέχεας 153.3
- Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κ. ὁ Θ. τῶν σωτηρίων η. 75.2
- Εὐχαριστοῦμέν σοι, τῷ Σωτῆρι τῶν ὅλων 48.5
- Ἦνυσται καὶ τετέλεσται 22.2

- Καὶ νῦν ἐπὶ τὸ μέσον τῆς νυκτός 66.2
- Καὶ ὁ Κ. τοῦ ἀδελφοῦ η. 248.1
- Κλινον Κ. τὸ οὖς σου καὶ ἐπάκουσον η. 132.4, 134.2
- Κλινον Κ. τὸ οὖς σου καὶ ἐπάκουσον τῆς δεήσεως η. 168.3
- Κλινον Κ. τὸ οὖς σου καὶ ἐπάκουσον τῆς προσευχῆς ... φύλαξον
91.2
- Κλινον Κ. τὸ οὖς σου καὶ ἐπάκουσον τῆς προσευχῆς ... ἀγίασον
101.2
- Κτίστα τῶν ὑδάτων, δημιουργὲ τῶν ἀπάντων 231.2
- Κ. ἄγιε, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν 84.2
- Κ., ἐν τῷ ἐλέει καὶ τοῖς οἰκτιρμοῖς 199.2
- Κ.Ι.Χ., ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων 269.2
- Κ.Ι.Χ., ὁ μονογενῆς Υἱός, ὁ ὢν 128.2
- Κ.Κ., ἡ τῶν θλιβομένων παραμυθία 265.3
- Κ.Κ., ὁ ῥυσάμενος ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς βέλους 58.2
- Κ.Κ., ὁ τῇ ἀχράντῳ σου δυνάμει 54.2
- Κ.Κ., σὴ ἐστὶν ἡ ἡμέρα καὶ σὴ ἐστὶν ἡ νύξ 81.2
- Κ., μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης ἡμᾶς 50.2
- Κ. ὁ Θεοῦ η., δεόμεθά σου καὶ ἱκετεύομεν 85.2
- Κ. ὁ Θεοῦ η., ἐκ τῶν ἀγίων σου ὑψωμάτων 96.2
- Κ. ὁ Θεοῦ η., ἐπίφανον τοὺς οἰκτιμούς σου 107.2
- Κ. ὁ Θεοῦ η., καὶ νῦν προσερχόμεθα 61.2
- Κ. ὁ Θεοῦ η., κλινον τὰς καρδίας η. 139.2
- Κ. ὁ Θεοῦ η., μνήσθητι η. τῶν ἁμαρτωλῶν 51.2
- Κ. ὁ Θεοῦ η., ὁ ἀγιάσας τὰ ῥεῖθρα τοῦ Ἰορδάνου 151.2
- Κ. ὁ Θεοῦ η., ὁ ἀληθινὸς ἀμνός 213.2
- Κ. ὁ Θεοῦ η., ὁ ἀξιόσους σου εἶναι νομοθετήσας 169.2
- Κ. ὁ Θεοῦ η., ὁ ἀρεσθεὶς ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ 149.2
- Κ. ὁ Θεοῦ η., ὁ βασιλεύς ... ὁ διὰ Σαμουήλ 171.4

- K. ὁ Θ. η., ὁ βασιλεύς ... σου δεόμεθα 173.3
- K. ὁ Θ. η., ὁ διὰ Πνεύματος ἁγίου τῷ Δαβίδ 65.2
- K. ὁ Θ. η., ὁ διὰ πολλήν σου εὐσπλαχνίαν 219.2
- K. ὁ Θ. η., ὁ διὰ πολλήν χρηστότητα 68.2
- K. ὁ Θ. η., ὁ διὰ τὸ μὴ δύνασθαι 158.14
- K. ὁ Θ. η., ὁ διὰ τοῦ ἔνδς καὶ τοῦ <αὐτοῦ> ἁγίου 165.3
- K. ὁ Θ. η., ὁ διὰ τοῦ κορυφαίου τῶν ἀποστόλων 93.2
- K. ὁ Θ. η., ὁ ἐν ἁμαρτίαις περιπεσόντα 98.2
- K. ὁ Θ. η., ὁ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ 109.2
- K. ὁ Θ. η., ὁ ἐν οὐρανοῖς κατοικῶν 9.2
- K. ὁ Θ. η., ὁ ἐντειλάμενος τῷ δούλῳ σου 240.3
- K. ὁ Θ. η., ὁ ἐν τεσσαράκοντα ἡμέραις 113.2
- K. ὁ Θ. η., ὁ ἐν τῇ σωτηριώδει σου οἰκονομία 187.3
- K. ὁ Θ. η., ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν 28.3
- K. ὁ Θ. η., ὁ ἐμπουράνιος καὶ ζωοποιὸς ἄρτος 190.2
- K. ὁ Θ. η., ὁ καθήμενος ἐπὶ θρόνου δόξης 111.2
- K. ὁ Θ. η., ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβίμ 220.2
- K. ὁ Θ. η., ὁ καλῶν δικαίους εἰς ἁγιασμόν 260.2
- K. ὁ Θ. η., ὁ καταξιώσας τέλειον ἀναδειξαι 147.2
- K. ὁ Θ. η., ὁ κλίνας οὐρανοὺς καὶ καταβάς 64.3
- K. ὁ Θ. η., ὁ κτίσας ἡμᾶς καὶ ἀγαγὼν 13.2
- K. ὁ Θ. η., ὁ μόνος ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος 110.2
- K. ὁ Θ. η. ὁ π., ὁ διὰ τῆς κιβωτοῦ τὸν τύπον 221.4
- K. ὁ Θ. η., ὁ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας 179.2
- K. ὁ Θ. η., ὁ πάσης κτίσεως δημιουργός 180.2
- K. ὁ Θ. η., ὁ Πατὴρ τῶν αἰῶνων 67.2
- K. ὁ Θ. η., ὁ πιστὸς ἐν τοῖς λόγοις σου 154.4
- K. ὁ Θ. η., ὁ προθεὶς ἑαυτὸν ἄμνὸν ἄμωμον 23.1
- K. ὁ Θ. η., ὁ τὴν διὰ μετανοίας ἄφεσιν 78.2

- ὁ Θ. η., ὁ τὴν ἐξ ἔθνῶν ἑαυτῷ μνηστευσάμενος 185.2
- ὁ Θ. η., ὁ τὴν παρθενίαν οὕτως ἀγαπήσας 170.2, 258.2
- ὁ Θ. η., ὁ τὴν σὴν εἰρήνην δεδωκώς 227.2
- ὁ Θ. η., ὁ τὴν τοῦ ὕπνου ῥαθυμίαν 77.2
- ὁ Θ. η., ὁ τῆ προγνώσει τῆ σῆ 161.4
- ὁ Θ. η., ὁ τῆς πολυθέου πλάνης 108.2
- ὁ Θ. η., ὁ τὸ ἀπρόσιτον οἰκῶν φῶς 62.2
- ὁ Θ. η., ὁ τῷ κορυφαίῳ τῶν ἀποστόλων 204.2
- ὁ Θ. η., ὁ τῷ Πέτρῳ καὶ τῆ πόρνη 202.2
- ὁ Θ. η., οὗ τὸ κράτος ἀνεΐκαστον 2.2
- ὁ Θ. η., πρεσβείαις τῆς ἁγίας Δεσποίνης η. 155.3
- ὁ Θ. η., σοῦ δεόμεθα καὶ σὲ ἱκετεύομεν 112.2
- ὁ Θ. η., σῶσον τὸν λαόν σου ... Ὅτι σόν 3.2
- ὁ Θ. η., σῶσον τὸν λαόν σου ... εἰρήνην 21.3
- ὁ Θ. η., τὴν ἐκτενῆν ταύτην ἱκεσίαν 8.2, 27.2
- ὁ Θ. ὁ π., ἔκλεξαι τὸν δοῦλόν σου 166.3
- ὁ Θ. ὁ π., ὁ ἀνάγων νεφέλας 195.2
- ὁ Θ. ὁ π., ὁ μόνος ἅγιος, ὁ δεχόμενος 31.2
- ὁ Θ. ὁ π., ὁ ποιήσας τὸν ἄνθρωπον 211.2
- ὁ Θ. ὁ π., οὗ ἡ δόξα ἀκατάληπτος 104.2
- ὁ Θ. τῆς ἀληθείας, ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου 245.2
- ὁ Θ. τῆς σωτηρίας η., ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς 254.2
- ὁ Θ. τῆς σωτηρίας η., ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ 257.2
- ὁ Θ. τῶν δυνάμεων, ὁ Πατὴρ τοῦ Κυρίου η. I.X. 210.2
- ὁ Θ. τῶν πατέρων η., ὁ διδοὺς εὐχὴν 105.2
- ὁ Θ. τῶν πατέρων η., ὁ προσδεξάμενος 239.2
- οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων 49.2
- τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὁ τὴν ἁγίαν σου 152.10
- π. καὶ φιλάνθρωπε, ἔπιδε ἐξ ὕψους 106.2

- Κ. Σαβαώθ, ὁ Θε. τοῦ Ἰσραήλ 117.2
- Κ. τοῦ ἐλέους καὶ Πάτερ τῶν φώτων 141.6
- Κ. τῶν δυνάμεων, βασιλεῦ τῆς δόξης 178.2
- Κ. τῶν δυνάμεων, ἐπίσκεψαι τοὺς ἀδελφοὺς ἡ. 271.2
- Μέγας εἶ, Κ., καὶ θαυμασὰ τὰ ἔργα σου 122.2, 131.1
- Μεμνημένοι τοίνυν τῆς σωτηρίου 34.2
- Μετὰ τούτων καὶ ἡμεῖς τῶν δυνάμεων 33.2
- Μετὰ τούτων τῶν μακαρίων δυνάμεων 15.2
- Ὁ ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θε., ἀνάπαυσον 267.2
- Ὁ διδοὺς ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν 217.2
- Ὁ ἐλεήμων Θε., ὁ τῇ σῆ ἀγαθότητι πλάσας 243.2
- Ὁ εὖσπλαχνος καὶ ἐλεήμων Θε., ὁ ἐτάζων 121.3
- Ὁ Θε. ἡ., ὁ Θε. τοῦ σφῆζειν, ὁ δημιουργὸς καὶ Σωτὴρ 266.2
- Ὁ Θε. ἡ. ὁ Θε. τοῦ σφῆζειν, σὺ ἡμᾶς δίδαξον 17.4
- Ὁ Θε. ἡ., ὁ καὶ ταύτην τὴν δόξαν 156.6
- Ὁ Θε. καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡ. I.X. 76.2
- Ὁ Θε. ὁ ἅγιος καὶ παντοδύναμος 163.3
- Ὁ Θε. ὁ ἅγιος, ὁ ἐν ἀγίοις ἀναπαυόμενος 6.2
- Ὁ Θε. ὁ ἅγιος, ὁ πλάσας τὸν ἄνθρωπον 186.10
- Ὁ Θε. ὁ ἅγιος, ὁ φοβερὸς καὶ ἔνδοξος 116.2
- Ὁ Θε. ὁ αἰώνιος, ὁ κτίστης καὶ δημιουργὸς 275.2
- Ὁ Θε. ὁ αἰώνιος, ὁ λυτρωσάμενος ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας 206.2
- Ὁ Θε. ὁ αἰώνιος, ὁ τὰ διηρημένα συναγαγὼν 184.2
- Ὁ Θε. ὁ αἰώνιος, ὁ φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον 95.2
- Ὁ Θε. ὁ ἀναρχος καὶ αἰδῖος, ὁ ἐκ τοῦ μὴ ὄντων 150.20
- Ὁ Θε. ὁ ἀναρχος καὶ ἀτελεύτητος, ὁ πάσης κτίσεως 159.4
- Ὁ Θε., ὁ διὰ παντὸς τῆς τῶν ἀνθρώπων σωτηρίας 167.4
- Ὁ Θε. ὁ δυνατὸς καὶ ἐλεήμων, ὁ πάντα οἰκονομῶν 197.2

- Ο Θ., ὁ ἐν προφήταις λαλήσας καὶ προκηρύξας 272.2
 Ο Θ. ὁ ἐπισκεψάμενος ἐν ἑλέει καὶ οἰκτιρμοῖς 11.2
 Ο Θ. ὁ ἐπὶ Χερουβεὶμ καθεζόμενος 102.2
 Ο Θ. ὁ Θ. η., ὁ κτίστης καὶ δημιουργός 42.2; (286.27)
 Ο Θ. ὁ Θ. η., ὁ συνοδεύσας τῷ θεράποντι 192.2
 Ο Θ. ὁ Θ. η., ὁ τὰς νοεράς καὶ λογικάς 79.2
 Ο Θ. ὁ Θ. η., ὁ τῆς τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος 88.2
 Ο Θ. ὁ Θ. η., ὁ τὸν οὐράνιον ἄρτον 1.3
 Ο Θ. ὁ Θ. η., ὁ τὸ πικρὸν ὕδωρ 133.2
 Ο Θ. ὁ καταξιώσας ἡμᾶς καὶ ἐν τῇ ὄρα ταύτῃ 87.2
 Ο Θ. ὁ κατὰ πᾶσαν ὄραν θελήσας 100.2
 Ο Θ. ὁ μέγας ἐν δυνάμει 160.10
 Ο Θ. ὁ μέγας καὶ αἰνετός 44.2; (286.44)
 Ο Θ. ὁ μέγας καὶ θαυμαστός, ὁ ἀνεκδιηγήτῳ 55.2
 Ο Θ. ὁ μέγας, ὁ αἰώνιος, ὁ ἅγιος 59.2
 Ο Θ. ὁ μέγας, ὁ ὑψιστος, ὁ <μόνος> ἔχων ἀθανασίαν 63.2
 Ο Θ., ὁ μόνος ἀγαθὸς καὶ εὐσπλαχνος 47.5
 Ο Θ. ὁ πάντα τελεσφορήσας τῷ λόγῳ σου 229.2
 Ο Θ. ὁ π., ὁ ποιήσας τοὺς οὐρανοὺς 232.2
 Ο Θ. ὁ Σωτὴρ η., ὁ βουλόμενος πάντας 146.10
 Ο Θ. ὁ Σωτὴρ η., ὁ διὰ τοῦ προφήτου 201.2
 Ο Θ. ὁ Σωτὴρ η., ὁ εὐδοκήσας ἄμπελον 177.3
 Ο Θ. ὁ Σωτὴρ η., ὁ εὐδοκήσας ἄμπελον...καὶ τὸν καρπὸν 215.2
 Ο Θ. ὁ Σωτὴρ η., ὁ καταξιώσας ὑπὸ τὴν σκηνὴν 183.2
 Ο Θ. ὁ Σωτὴρ η., ὁ πάντας θέλων σωθῆναι 145.3
 Ο Θ. ὁ Σωτὴρ η., ὁ τῆ ἀφθάρτῳ φωνῇ 162.10
 Ο Θ. ὁ τὰ πάντα ποιήσας τῇ ἰσχύϊ σου 188.2
 Ο Θ. ὁ τὴν ὑπερκόσμιον κτίσας δύναμιν 89.2
 Ο Θ. ὁ τῇ σῆ εἰκόνι τιμήσας ἡμᾶς 90.2

- Ὁ Θ. ὁ τῆς τοῦ ἀνθρώπου φύσεως 203.2
 Ὁ Θ. ὁ τῶν κρυπτῶν γνώστης 60.2
 Ὁ Θ. τῶν δυνάμεων, ὁ βασιλεὺς τῶν αἰώνων 176.2
 Ὁ Θ. τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός 264.2
 Ὁ θυσίαν αἰνέσεως καὶ λατρείαν εὐάρεστον 284.2
 Οἶκων ἁγιαστὰ καὶ ψυχῶν λυτρωτά 241.2
 Οἱ κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἡμέρας 135.2
 Ὁ λύτρωσιν ἁμαρτιῶν 126.2
 Ὁ πολὺς ἐν ἐλέει καὶ πλούσιος ἐν ἀγαθότητι 200.2
 Ὅταν τὴν ὑπόστασιν ἠ. λογισώμεθα, Κ. 99.2
 Ὁ τὰς κοινὰς ταύτας καὶ συμφώνους 4.2
 Ὁ τὴν ἄϋπνον καὶ ἀκατάπαυστον δοξολογίαν 137.2
 Ὁ τὴν ἔπουράνιον ταύτην καταδείξας 247.2
 Ὁ τὸν τυραννήσαντα διάβολον 207.2
 Ὁ τοῖς ἀσιγήτοις ὕμνοις 52.2
 Ὁ τοῦ παντὸς κόσμου δημιουργός 189.2
 Ὁ τῶν ἀγαθῶν Θ. καὶ τῆς παρθενίας Πατῆρ 259.2
 Ὁ τῶν ἀρρήτων καὶ ἀθεάτων μυστηρίων Θ. 46.2
 Οὐδεὶς ἄξιός τῶν συνδεδεμένων 12.2
 Ὁ φοβερός καὶ θαυμαστός καὶ μέγας 233.2
 Ὁ ὦν, Δ., Κ. Θεέ, Πατῆρ π., προσκυνητέ 14.10
 Ὁ ὦν, Δ., Κ. ὁ Θ. ἠ., ὁ πλάσας τὸν ἄνθρωπον 252.2
 Ὁ ὦν, Δ., Κ. ὁ Θ. ὁ π. καὶ Πατῆρ 216.2
 Ὁ ὦν, Δ., Κ. ὁ Θ. ὁ σωτῆρ ἠ., ὁ ἅγιος 230.2
 Ὁ ὦν, Δ.Κ., ὁ ποιήσας τὸν ἄνθρωπον 118.2

Πάλιν καὶ πολλάκις σοι προσπίπτομεν 30.2

Πάτερ ἅγιε ἅμα Υἱῶ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι 238.3

Πάτερ ἅγιε, ἰατρὲ ψυχῶν καὶ σωμάτων 196.2

Πηγὴ τῶν ἀγαθῶν, Δ., βασιλεὺς καὶ εὐεργέτα 218.2

- Ποῖον αἶνον ἢ ποῖον ὕμνον 273.2
 Πολυέλεε, εὖσπλαγχνε Κ., ἀκήρατε, ἀμόλυντε 237.2
 Ἰρόσχες, Κ.Ι.Χ. ὁ Θ. η. 19.2, 40.2
 Ἐὲ ἰκετεύομεν, Κ. ὁ Θ. τῆς σωτηρίας η. 208.2
 Ἐὲ τὸ αἶδιον καὶ ἀνέσπερον φῶς, ὁ Θ. η. 136.2
 Ἐοὶ παρακατατιθέμεθα τὴν ζωὴν η. 138.4
 Ἐοὶ τῷ ἀληθινῷ καὶ φιλανθρώπῳ Θεῷ 191.2
 Ἐοὶ τῷ Θεῷ τῶν ὄλων καὶ βασιλεῖ 142.3
 Ἐοὶ τῷ Θεῷ τῷ τῶν αἰώνων δημιουργῷ 69.3
 Ἐοὶ τῷ μόνῳ βασιλεῖ τῶν αἰώνων 172.4
 Ἐοὶ τῷ μόνῳ καὶ φιλανθρώπῳ κριτῇ 174.3
 Σύ, Κ., κατέδειξας ἡμῖν τὸ μέγα 10.3
 Τελέσαντες τὴν θεῖαν λειτουργίαν 276.2
 Τῇ διατάξει σου, Κ. Κ., διαμένει ἡ ἡμέρα 82.2
 Τὸ πλήρωμα τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν 280.2
 Τριάς ἄκτιστε, ὁμοούσιε, ἀναρχε 129.2
 Τῶν σῶν ζωοποιῶν καὶ ἀχράντων μυστηρίων 277.2
 Χ. ὁ Θ. η., εὖσπλαγχνε καὶ πολυέλεε 285.2

III. INDICE ALFABETICO DEI VERBI PRESENTI NELLE RUBRICHE
E NEI TITOLI DELLE PREGHIERE

- ἀγιάζω 224.1, 238.1, 150.4
ἀκολουθέω 152.2
ἀκούω 157.4
ἀλείφω 152.4
ἀναβαίνω 143.2
ἀναγινώσκω 157.4, 157.5, 159.3, 166.4
ἀναδέω 272.1
ἀναθεματίζω 146.2, 147.4, 148.1
ἀναπτύσσω 157.5
ἀναχωρέω 150.2
ἀνέρχομαι 141.4 (bis)
ἀνίστημι 35.3, 141.4, 141.7, 150.5, 191.1
ἀνοίγω 156.4, 161.2, 163.2
ἀξιόω 146.3
ἀπάρχομαι 14.9, 32.9, 125.6, 141.5, 143.5, 155.4, 244.2
ἀπλώω 10.2, 29.2
ἀποβρέχω 140.3 (bis), 140.6
ἀποδημέω 192.1
ἀποδίδομι 152.4, 160.14
ἀποδύω 114.2, 119.1, 143.5
ἀποθυμιάω 152.6
ἀποκρίνομαι 119.3.5.12, 143.8.18
ἀπολούω 147.3
ἀπολύω 168.4, 188.3
ἀποπλύνω 151.5

- ἀποσμήχω 151.4.5
ἀποσπογγίζω 152.3 (bis)
ἀποστρέφω 119.1
ἀποτάσσομαι 119.2.4.5, 143.9.11.12, 146.5, 244.3
ἀποτίθημι 1.2, 31.1, 124.3, 141.3, 150.4, 156.5, 158.15,
159.2, 164.13
ἀριστάω 190.1
ἄρχομαι 141.4, 142.4, 156.3
ἀσθενέω 271.1, 288.1
ἀσπάζομαι 158.16, 168.4
ἀσφαλίζω 150.3
βάλλω 19.4, 40.6
βαπτίζω 118.1, 119.1.3.(bis), 121.1, 124.4.5 (bis).8.9.16,
147.2.4
βασιλεύω 171.2
βαστάζω 123.4, 152.7, 156.1
γίνομαι 42.1, 57.1, 80.1, 102.1, 105.1, 125.7, 141.1.2.4,
142.4, 143.1.5, 150.1.19, 151.5, 152.4, 154.1.2, 157.7,
158.13, 161.2, 162.9.14.15.16, 163.1, 164.9, 165.4,
173.1, 177.1, 286.30
γονυ -κλινέω, -κλιτέω 150.19, 152.9, 161.3, 162.15
γράφω 157.2, 159.2
δέχομαι 146.1.2, 147.4, 164.13
δέω 255.4
δηλόω 154.2
διατελέω 147.2
διδάσκω 147.4

- δίδωμι 13.6, 31.6, 146.2, 160.11, 162.11, 165.5, 166.4, 220.1,
256.1
- δοξάζω 132.4, 151.5, 152.2.3.4.8, 156.7
- ἐγκαινίζω 150.2.18, 152.9, 156.1
- εἰσάγω 141.2 (bis)
- εἰσέρχομαι 113.1, 125.7, 140.3, 150.2, 156.2.4, 162.15, 165.2,
173.1, 234.1, 244.3, 286.2
- εἰσοδεύω 286.2
- εἰσφέρω 159.2
- ἐκμάσσω 151.4
- ἐκφωνέω 17.6, 38.8, 91.2, 121.4, 122.1, 141.3.7, 144.15,
162.15, 163.2, 286.60
- ἐμπίπτω 238.1
- ἐμφυσάω 114.2, 118.3, 122.3, 123.4, 143.11
- ἐνδύω 144.9, 152.2, 160.11
- ἐνεργέω 243.1
- ἐνυπνιάζω 237.1
- ἐξέρχομαι 150.3, 233.1, 244.2
- ἐξομολογέω 202.1
- ἐπάγω 142.4, 146.6
- ἐπαίρω 158.15, 160.13, 162.11, 168.4, 172.1.5
- ἐπερωτάω 143.22
- ἐπεύχομαι 17.3, 18.3, 41.1, 46.1, 47.4, 80.2, 84.1, 91.1,
96.1, 111.1, 121.2, 125.1, 132.3, 134.1, 139.1, 142.2,
144.11, 145.2, 150.19, 151.1.5, 152.2.9, 153.2, 154.3,
155.3, 157.7, 158.13, 159.3, 161.3, 162.9, 163.2, 164.9,
165.2, 166.2, 167.3, 168.2, 171.2, 172.3, 174.2, 176.1,
177.2, 178.1, 180.1, 181.2, 185.3, 186.9, 187.2, 221.3, 265.2

- ἐπιδίδωμι 151.1, 152.7, 157.2, 159.2, 160.13 (bis), 162.11.
13, 164.13, 172.1
- ἐπίκειμαι 159.3
- ἐπικλίνω 146.9, 151.1
- ἐπιλέγω 152.3.4
- ἐπισυνάπτω 156.7
- ἐπιτελέω 177.1
- ἐπιτίθημι 151.4, 152.3, 157.6, 158.16, 160.13, 161.3, 162.11,
165.2, 166.2, 167.3
- ἐπιχέω 151.3, 152.1.4
- ἐσθίω 147.2
- ἔρχομαι 143.2
- ἔρωτάω 119.4.10
- ἔτοιμάζω 156.5
- εὐδοκέω 146.5
- εὐλογέω 144.14, 235.3
- εὐτρεπίζω 43.1, 107.1, 144.10
- εὐχομαι 147.1, 255.4
- ἐφάπτω 157.6
- ἔχω 119.1.7, 143.14 (bis), 146.6.9, 157.4, 158.13, 159.3,
162.9, 164.9, 166.2
- ἔψέω 140.3.6
- θέλω 147.5
- θυμιάω 152.6.7
- ἵστημι 114.2, 143.4.15, 146.4, 157.2, 160.11, 162.11.12.15,
164.12, 165.2, 171.2, 244.2
- κάθημαι 181.4

- καθιερόω 154.1.2 (bis)
καρποφορέω 218.1
καταστέλλω 280.1
κατασφραγίζω 112.1 (bis), 286.2
κατέρχομαι 141.4, 144.10, 157.2
κατέχω 162.13
κατηχέω 255.4
κείρω 166.2
κλίνω 123.4, 141.5, 142.4, 144.13, 150.4, 152.9, 159.3,
160.2.13
κοιμάομαι 270.1, 287.1
κοινωνέω 147.2, 160.14
κόπτω 140.3
κουρεύω 208.1, 209.1, 212.1
κρατέω 160.13, 172.5, 186.1,
κρίνω 214.1
καλέω 146.8

λαμβάνω 19.4, 40.6, 112.1, 124.3.5, 147.2, 152.1-5, 169.1,
170.1, 258.1
λέγω *passim*
λιτανεύω 80.2

μανθάνω 146.3
μέλλω 121.1, 146.3, 150.2, 159.3, 161.2, 162.15, 163.2,
167.2, 169.1, 170.1, 171.2 (bis), 190.1, 193.1, 258.1
μένω 154.2, 160.13
μεταδίδωμι 162.13, 172.6, 188.3
μεταλαμβάνω 20.1, 41.1, 147.3, 160.14, 163.13, 164.13, 165.5
μετανοέω 201.1

πέρχομαι 146.1.6.7.9

προφαγέω 205.1

πιστεύω 146.3

πτω 147.3, 152.5, 165.5, 223.1

ρέω 197.1, 198.1

κοδομέω 232.1

ινύω 203.1

ράω 146.8

ρθοτομέω 146.5

γλέω 257.1

αραγίνομαι 150.2, 154.3, 156.1

αραδίδωμι 186.11,

αρίστημι 156.2, 157.6, 162.15, 167.2, 171.2

άσχω 207.1

επιβάλλω 152.5

επιεργάζω 257.1

ερίκειμαι 168.4

επιτίθημι 164.11, 168.4, 172.2

πιστεύω 146.5.7 (bis)

γλέω 193.1

εληρώω 13.1, 31.1, 46.1, 112.3, 113.1, 122.1, 144.13, 150.2,
151.1, 152.8, 159.2, 186.9, 249.1, 251.1

ποιέω 1.2, 12.1, 17.3, 64.1, 80.2, 101.1, 114.1, 118.1,

121.1, 124.3.5, 125.1.4, 128.1, 141.3, 143.24, 144.6.10

(bis), 146.9 (bis), 147.3.4, 150.2, 152.4.7.8, 154.3,

156.5, 158.1, 160.1, 161.3, 162.1.15, 163.2, 164.1,

172.5, 173.2, 177.2, 186.1, 240.1, 253.1

- προαναφέρω 147.3, 162.16
προαποτίθημι 171.2
προεψέω 140.6
προπέμπω 150.2
προσάγω 159.3, 161.2, 166.2, 167.2
προσαναπληρόω 141.4
προσέρχομαι 144.14, 148.1, 162.13
προσκευάζω 150.2
προσκυνέω 143.24
προστίθημι 147.4
προσφέρω 124.5, 163.2, 165.2, 182.1, 235.1, 239.1
προχειρίζω 166.2, 167.2
- ῥαντίζω 132.4
ῥιπίζω 162.11
ῥίπτω 151.1, 244.3
- σκανδαλίζω 204.1
στεφανόω 171.2, 172.5, 186.11
στρέφω 119.7, 143.6.14, 254.4
συμπάρειμι 152.7, 156.1, 158.1
συμπάλλω 151.5
συνάγω 143.2
συνανέρχομαι 158.17,
συνάπτω 152.2
συντάσσομαι 143.16.20
σφραγίζω 35.3, 112.2, 114.2, 118.3, 122.3, 123.4, 141.4,
143.4, 144.6, 146.2, 165.2, 166.2, 167.3, 181.4
σχολάζω 146.3

INDICI

ευτάω 264.1, 266.1, 267.1

έω 158.17

ημι 149.1

γγέω 215.1

ακούω 146.7.8

ολύω 114.2, 119.1, 144.9

όω 19.3

ρω 151.1, 160.11, 164.11

ρέω 171.2

ονέω 146.2 (bis).5, 147.3

οτίζω 144.13

λάω 255.5

ιμάζω 206.1

ιροτονέω 144.15, 157.4, 158.13.16, 159.3, 160.13.14 (bis),

161.2.3, 162.13.15, 163.2, 164.9 (bis)

ρίω 124.6.7, 125.4, 146.2.11

έλλω 57.1, 58.1, 124.2, 156.5, 181.2

ηφίζω 167.2

IV. INDICE ALFABETICO DEI TERMINI RUBRICALI

- α' (giorno) 256.1
- α' (numerale ordinale) 2.1, 10.1, 29.1, 44.1, 49.1, 57.1,
61.1, 65.1, 70.1, 81.1, 87.1, 92.1, 97.1, 102.1, 108.1,
115.1, 135.1, 226.1, 249.1
- α' (Ora) 85.1, 86.1
- ἀγάπη 13.7, 31.7, 160.11, 162.11
- ἄγγειον 123.4, 152.4.7
- ἁγιασμός 127.1
- ἀδελφοποίησις 211.1
- ἀδελφός 237.1
- ἄηρ 217.1
- αἶμα (ἅγιον) 160.14, 162.12
" (τίμιον) 164.13
- αἵνοι 79.1
- αἵρεσις 146.1.2, 147.4.5
- ἀκάθαρτος 238.1
- ἀκολουθία 244.1
- ἀκολούθως 156.7
- ἄλλος 132.4 (ἄλλα);
(ἄλλη εὐχή) 133.1, 175.1, 189.1, 195.1, 197.1, 198.1,
212.1, 242.1, 266.1, 267.1, 268.1, 275.1, 276.1, 278.1,
279.1, 284.1
- ἀλλήλων 186.11
- ἄλλως 257.1
- ἄμβων 141.4, 143.2, 157.2, 162.11, 164.12, 286.20
- ἄμνός 239.1

INDICI

- πρότεροι 186.11
 ρυθμολογία 140.5
 άγνωστο 42.1, 106.1
 άγνωστη 166.1.2.4, 286.8.13
 άδοχος 119.3, 146.8
 άποψη 114.2, 119.7
 άποψη 14.9, 28.2, 32.9, 141.3, 161.2, 163.2
 άρ 144.15, 244.1
 άρτιοι 141.4, 142.4
 άρβυλα 194.1, 195.1
 άρτιον 2.1, 3.1, 4.1, 57.1, 58.2, 59.1, 65.1, 66.1, 67.1,
 87.1, 88.1, 89.1, 92.1, 93.1, 94.1, 97.1, 98.1, 99.1,
 102.1, 103.1, 104.1, 135.1, 136.1, 137.1
 άρ 119.1
 άρ καθέδρα 7.1
 άρχη 182.1
 άρωμα 152.5, 160.13.14
 άρκουκούλις 255.1
 άρλουτρον 126.1
 άρλυσις 63.1, 68.1, 83.1, 90.1, 95.1, 100.1, 110.1, 138.2,
 162.14, 255.2, 279.1
 άρστολικόν (βιβλίον) 166.4
 άρστολος (pericope) 256.1-8
 άρτάξις 143.1
 άρστος 191.1
 άρστος 196.1, 199.1, 200.1
 άρτον 1.2, 19.1; (άγιον) 19.4
 άρχη 164.11, 216.1; (di una lettura) 256.1.2.3.5.6.7
 άρχιδιάκονος 141.4, 142.2, 143.3, 286.3

ἀρχιεπίσκοπος 143.1.2, 144.6, 152.6, 157.2, 158.13.17, 159.2,
160.9.13.14, 161.2.3, 162.8.12, 164.9.13

ἀρχιερεύς 141.3.4, 143.4, 162.14, 163.2

ἀρχοντες 179.1

ἀσκητής 271.1

ἀσπάλαθος 140.2

ἄφορκισμός 115.1, 116.1, 117.1

β' (giorno) 256.2

β' (numerale cardinale) 140.3

β' (numerale ordinale) 3.1, 11.1, 30.1, 45.2, 50.1, 58.1,
62.1, 66.1, 71.1, 82.1, 88.1, 93.1, 98.1, 103.1, 109.1,
116.1, 136.1, 201.1, 209.1, 221.1, 227.1, 246.1, 250.1,
259.1

Βαῖα 220.1, 221.1

βαῖφορος 220.1

βάλαμον 140.5; (~ καλόν) 140.6

βάπτισμα 120.1, 133.1, 151.1, 152.4

βασιλεύς 171.1, 173.1, 175.1, 177.1

βεστήτορες 172.1

βιβλίον ἀποστολικόν 166.4

βοῦς 230.1

βρῶμα 204.1

γ' (giorno) 256.3

γ' (numerale ordinale) 4.1, 5.1, 59.1, 67.1, 72.1, 89.1, 94.1,
99.1, 104.1, 110.1, 117.1, 137.1, 228.1, 247.1, 260.1

γ' (Ora) 87.1, 88.1, 89.1, 90.1

γ'-ς' v. τριτοέκτη

γάμος 186.1, 189.1

- γανωτός 140.3
 γέννησις 112.1, 113.1
 γόνυ 150.4, 159.3
 γουγκλισία 226.1, 227.1, 228.1
 γυνή 144.14, 246.1, 272.1

 δ' (giorno) 256.4
 δ' (numerales ordinale) 52.1, 68.1, 73.1, 90.1, 95.1, 138.1,
 140.4, 198.1, 261.1
 δαίμων 207.1
 δάκτυλος 122.3, 124.5
 δαμασκηρόν 235.3
 δεῖ εἶδέναι 121.4
 δείλη 146.3
 δεξιὰ (χείρ) 186.11
 διακονία 231.1, 234.1
 διακονικά 120.1, 122.1, 127.1, 244.1.3, 286.1, 287.1, 288.1
 διακονικόν 165.2, 277.1
 διακόνισσα 162.13, 163.1
 διάκονος/ 13.6.7, 14.2, 17.4, 18.3, 19.3, 20.1, 21.1, 31.6.7,
 / διάκων 32.1.2, 38.2.5, 39.1, 40.3, 41.1.3, 47.3, 48.1.6,
 64.1, 69.1, 80.2, 84.1, 91.1, 96.1, 100.1, 105.1, 111.1.
 4, 121.2, 122.1, 123.3.4, 124.3.7, 125.1, 132.2, 134.1,
 139.1, 141.4, 142.4, 144.10.13, 145.2, 150.3.5.19, 152.4.
 8, 153.2, 154.3, 155.1, 158.1, 160.1.12, 161.1.2, 162.1.
 8.11.13.14, 163.2, 164.1.9, 167.3, 168.2, 172.3, 173.2,
 174.2, 176.1, 177.2, 178.1, 180.1, 181.2, 185.3, 186.2,
 187.2, 221.2, 244.3, 249.1, 251.1, 253.1, 255.1, 265.1,
 286.5.7.10.12.15.17.19.21.23.27.30.40.42.45.48.50. 54

δρομών 181.1

δυσμή 119.1

δώρα (τὰ ἄγια) 31.1, 141.1, 159.2, 160.13, 162.11, 280.1

ε' (giorno) 256.5

ε' (numerale ordinale) 53.1, 74.1, 262.1

ἐβδομάς 286.30

ἐγγράφως 148.1

ἐγκαίνια 150.2, 154.1

ἔθος (κατὰ τὸ ε.) 144.6, 286.2

εἰλητόν 10.2, 29.2

εἰρήνη 166.4

Εἰρήνη ἢ ἀρχαία (chiesa) 143.2

εἴσοδος 5.1, 24.1, 80.1, 125.7

εἰωθός (κατὰ τὸ ε.) 144.10

ἐκατέρωθεν 152.4

ἐκεῖσε 154.3

ἐκκλησία 146.1.2, 148.1

" (edificio) 113.1, 133.1, 143.2, 149.1, 150.3, 154.2

ἐκτενή 8.1, 27.1, 286.21

ἐκφώ<νησις> 1.3, 2.2, 3.2, 4.2, 5.2, 6.2, 8.2, 9.2, 10.3,
 11.1, 13.2, 14.10, 16.1, 17.4, 18.4, 20.2, 25.2, 27.2,
 28.2, 29.2, 30.2, 31.2, 32.10, 33.3.5, 34.2, 36.2, 37.2,
 3, 39.4, 41.2, 42.2, 43.2, 44.2, 45.2, 46.2, 47.5, 48.5,
 49.2, 50.2, 51.2, 52.2, 53.2, 54.2, 55.2, 56.2, 57.2,
 58.2, 59.2, 60.2, 61.2, 62.2, 63.2, 65.2, 66.2, 67.2,
 68.2, 69.3, 70.2, 71.2, 72.2, 73.2, 74.2, 75.2, 76.2,
 77.2, 78.2, 79.2, 80.3, 81.2, 82.2, 83.2, 84.2, 85.2,
 86.2, 87.2, 88.2, 89.2, 90.2, 91.2, 92.2, 93.2, 94.2,

95.2, 96.2, 97.2, 98.2, 99.2, 100.2, 101.2, 102.2, 103.2,
 104.2, 105.2, 106.2, 107.2, 108.2, 109.2, 110.2, 111.2,
 112.2, 113.2, 132.4, 133.2, 135.2, 136.2, 137.2, 138.2,
 139.2, 144.11, 150.20, 151.2, 152.10, 153.3, 154.4,
 158.14, 160.10, 194.2, 195.2, 226.2, 227.2, 228.2, 252.2,
 254.2, 255.3, 263.2

κφωνητικ<ῶς> 231.1

λαία 235.3

λαιον 123.4, 140.2.3, 199.1, 200.1

" (ἄγιον) 124.3.5

Ἕλληνες 147.4

Ἐμπροσθεν 141.1, 146.4, 157.2, 160.11, 162.11, 164.11, 171.2

Ἐμβατή 231.1

Ἐπάνω 152.4

Ἐπίρρησις 146.11

Ἐπίσκοπος 141.1, 152.7, 156.1, 157.1.3.6, 158.1.13.15, 165.2.

5, 166.2, 240.2, 269.1

Ἐπιστάμβωνος / ἐπιστάμβωνος (εὐχή) 21.2, 274.1, 275.1, 276.1,

281.1, 282.1, 283.1

Ἐπιτάφιος (εὐχή) 268.1, 269.1

Ἐπὶ τέλους 121.4

Ἐπόμενα 142.4

Ἐσπερινά 49.1, 52.1

Ἐσπερινή (εὐχή) 50.1, 51.1, 53.1, 54.1, 55.1, 56.1, 135.1

Ἔτερος (πρόλογος) 130.1

εὐαγγέλιον 157.6 (bis), 158.15, 225.1

" (pericope) 256.1-8

εὐαγής 167.1

εὐκρασία 217.1

εὐκτῆριος 154.2

εὐκτῆριος οἶκος 154.3

εὐλόγησις 128.1

εὐλογία 183.1

εὐχαί 146.3, 244.1

εὐχή *passim*

εὐχή (litania) 20.1, 41.1, 80.2, 125.1, 144.10.13,
150.3.19, 154.3, 158.1.13, 160.1.9, 162.1.8, 164.1.9,
177.2, 186.2, 253.1 (cfr. μέση εὐχή)

εὐχή συναπτή 152.8

εὐώνυμον 141.3

ἔψησις 140.2

ἔωθεν 154.3

ἔωθινή (εὐχή) 70.1, 71.1, 72.1, 73.1, 74.1, 75.1, 76.1, 77.1

ς' (giorno) 256.1

ς' (numerale ordinale) 54.1, 75.1, 263.1

ς' (ora) 92.1, 93.1, 94.1, 95.1, 143.2

ζ' (giorno) 256.7

ζ' (numerale ordinale) 55.1, 76.1

η' (giorno) 112.1, 255.1, 256.8

η' (numerale ordinale) 56.1, 77.1

ἡγούμενος 167.1

ἡδη 154.1

ἡμέρα 112.1, 113.1, 140.3, 146.1, 147.1, 150.2, 255.1, 256.

1-5.7.8

ἡμισυ 140.2.5

ἦχος 132.4, 244.2, 256.1-8

- θ' (giorno) 78.1
- θ' (numerale ordinale) 97.1, 98.1, 99.1, 100.1
- θάλασσα 181.4
- θεμέλιον 149.1
- Θεός (σὺν Θεῷ) 171.2
- θεοφάνεια 127.1, 128.1, 129.1, 133.1
- θέρος 219.1
- θέσις 156.5
- θηρίον 238.1
- θυμιάσις 152.8
- θυμιατήριον 152.6
- θύρα 150.4, 161.1, 163.2
- θύριον 244.2
- θυσία 230.1
- θυσιαστήριον 26.1, 244.2.3
- " (ἄγιον) 141.4, 144.10
- ι' (numero ordinale) 79.1
- ἱερατεῖον 150.4, 152.6
- " (θεῖον) 141.4
- ἱερεὺς 1.2, 12.1, 13.4, 143.5.7.9, 15.1, 17.1.3.6, 18.2.3,
 19.3, 20.1, 31.3.4, 32.3.5.7.9, 33.1, 34.1, 35.1.5, 38.
 3.7.8, 39.1.3, 40.1.4, 41.1, 46.1.4, 47.1.4, 48.2, 57.1,
 64.2, 80.2, 91.1, 96.1, 101.1, 111.1, 119.1.4.6.10.13.14,
 121.1.2.4, 122.1, 123.1.4, 124.3.5.8, 125.1.4.7, 128.1,
 132.1.3.4, 134.1, 139.1, 142.2.4, 144.11.15, 145.1.2,
 146.4.10, 176.1, 177.2, 180.1, 185.3, 186.9, 187.1.2,
 221.3, 244.2, 245.1, 250.1, 252.1, 254.1, 255.1, 256.2,
 286.4.9.14.18.27.29.40.45.48.50.53.61.63

- ἱμάτια (βασιλικά) 171.2
ἴρις 140.2
- καθ'ἑαυτόν 121.2.4
καθέδρα 7.1, 26.1
καθιέρωσις 150.1
καθολικὴ (εὐχὴ ἐπιτάφιος) 268.1
καινουργίης 152.3
κάκαβος 140.3
κάννη 152.1
καρπός 235.1.3
κάσαμον 140.5
κατάδουσις 147.4
καταπέτασμα 160.13
κατήχησις 143.5
κατηχοούμενος 114.1, 118.1, 143.2.4, 146.3
 (εὐχὴ τῶν κατηχομένων) 9.1, 28.1, 42.1, 60.1, 61.1,
 80.2, 106.1
κάτω 119.7
κεφ[άλαιον] 256.1
κεφαλή 123.4, 144.13, 146.9, 151.1, 157.6.7, 158.13, 159.3,
 160.9. 13, 161.3, 162.8, 163.2, 164.9, 165.2, 166.2,
 167.3
κηρυκτικὸς τῶν συνάξεων 154.2
κίων 151.4, 152.4.7
κληρικός 150.3, 240.1
κοινωνία (ἁγία) 147.4
 " (ζωοποιός) 165.5, 172.6, 188.3
κόλαθος 152.1
κόλλυβα 236.1

- λυμβήθρα 146.4
 ρυφή 157.4
 ύκιον 229.1
 υκούδιον 236.1
 υκούλιον 255.5
 υρά 250.1
 ρέας 147.3
 ρηπίς 141.4, 157.2
 ύπερις 140.2
 υικός 150.3, 240.1
 ύκκος 238.1
 υός 13.1.5.8, 14.4.6.8.11, 16.1, 17.2.5, 19.4, 31.1.3.5.8,
 32.4.6.8, 33.6, 34.4, 38.7.9, 40.5.6, 41.4, 46.3.5,
 47.2.6, 48.3.7, 111.3, 132.4, 144.6, 156.4, 157.5,
 160.13, 286.2.53.61.63
 ειτουργία 1.1
 " (θεία) 125.7, 277.1, 278.1
 " (ίερά) 141.2
 " (πᾶσα) 156.7, 158.17
 εΐψανα (τά) 154.2, 156.1.5
 επτόν 140.3
 ίβελλος 146.2, 147.4
 ιτή 156.1
 ίτρα 140.2.5
 οιπόν 146.6, 244.3
 υχνικόν 42.1, 156.2, 286.2
 ' (numerales ordinale) 113.1
 μαρμαράριος 150.1

- μαφόριον 164.11
μεγάλη εβδομάς 141.1
μερίς 19.6, 40.6
μέση εὐχή 17.3, 141.4, 142.4
μεσίαυλον 133.1
μέσον 152.4
μεσον τοῦ ναοῦ 156.2
μεσονυκτινή (εὐχή) 65.1
μεσώδιον 256.1-8
μετάληψις 48.4
μετάφρενον 124.5
μέτρον 140.3
μέτωπον 112.3, 114.2, 118.3, 124.5, 125.4
μῆλον 235.3
μνηστεία 184.1
μονάστρια 170.1, 259.1
μοναχός 169.1
μόνος 141.1
μυκτήρ 125.4
μύρον 141.1.2.4, 146.10, 152.4.7
" (ἅγιον) 125.4, 146.2
μυροβάλανος 140.5
μυστικός 159.2
μοστικὸν ὕμνον 13.1, 31.1
μυστικῶς 15.1, 33.1, 34.1, 35.1.3.5, 38.3, 39.3, 128.1

ναός 150.1.2.18, 152.6.7, 156.1.2
" (ἅγιος) 154.1
νάρθηξ 156.2
νάρδος 140.1

οφώτιστος 125.7

οστεΐαι 286.30

" (ἄγαι) 102.1

οπτήρ 222.1, 224.1, 225.1

οτρον 151.1.4

ολοκαρεόφυλλον 140.3

οκία 257.1

οκος 154.2, 183.1, 232.1, 241.1, 242.1

οκ πρὸς τὸ ἅγιον φῶτισμα 43.1, 107.1

ολίγον 166.4

ολος 124.7

ονομα 112.1

οπιστάμβωνος 273.1, 285.1

οπισθεν 152.7, 160.11, 171.1

ορθόδοξος 146.3

οὐγγία 140.5

οφθαλμός 125.4

οχλος 124.3

οψις 147.3

ορεστίον 140.2

ορταιδίον 112.1, 113.1, 208.1, 209.1, 212.1

ορταλαιά 286.8

ορτάλλιον 168.4

ορπαννυχίς 135.1, 154.2

ορπαραγγελία 147.3

ορπαρασκευή (ἄγία) 143.1

ορπαροιμία 286.13

- Πάσχα 143.1
πατριαρχεῖον 167.1
πατριάρχης 150.2.4.5.19, 151.1, 152.7.9, 154.3, 155.3, 156.5,
158.15, 171.2, 172.1.3, 173.2, 177.1, 181.1, 286.2
πέμπτη (ἁγία) 141.1
Πεντηκοστή 226.1, 228.1
πέρσικον 235.3
πισσός 152.7
πίστις 146.3 (bis)
πιστοί (εὐχὴ τῶν -) 10.1, 11.1, 29.1, 30.1, 44.1, 45.1, 61.1,
62.2 81.1, 82.1, 108.1, 109.1, 286.30.45.50
πλῆθος 132.4
πλησίον 141.3
πλοῖον 193.1
πνεῦμα ἀκάθαρτον 206.1, 243.1
" πονηρόν 257.1
ποίησις 141.1
ποίμνη 213.1
ποτήριον (ἅγιον) 19.4, 40.6, 160.12, 164.13
" (κοινόν) 188.1
πρᾶγμα 238.1
πρεσβύτερος 141.2, 157.3, 159.1, 160.1.9.11.13.14
προαγωγή 179.1
προηγιασμένα 42.1, 162.13.14, 172.6, 281.1, 282.1, 283.1,
284.1, 285.1, 286.1
προηγούμενος 146.3
προκειμένον [57.1], 80.1, 166.4, 286.6.7.11
πρόλογος 129.1, 130.1
προπετῶς 203.1

- προσκομιδή 13.1, 31.1
 " (θεῖα) 142.4
 " (τελεία) 162.14
 προχείρισις 166.1, 167.1, 171.1
 πρωΐ 146.3
 πυλών / πυλεών 141.4, 142.4, 156.2.4
 παγωνοκουρία 210.1

 ράσδον 140.2
 ριπίδιον 162.10
 ρόα 235.3
 ροδάκινον 235.3

 ράβανον 152.3
 ράββατον ἄγιον 120.1
 ρεισμός 233.1
 ρίτλα 151.5
 ριωπή 141.4
 ρκευή 140.1
 ρκευοφυλάκιον 1.2, 22.1, 278.1, 279.1
 ρμύρνα 140.5.6
 ρπόγγος 151.4
 ρπόριμα 216.1
 ρταυροειδῶς 151.1, 152.1.4
 ρταυρός 124.3.5, 125.4, 152.4.7, 157.7, 159.3, 161.3, 163.2
 ρταφυλή 235.3
 ρτέμμα 171.2, 172.5
 ρτήθος 112.3, 114.2, 118.3, 124.5
 ρτίχος 255.1, 256.2.4.5.6.7.8
 ρτίχος τοῦ Ἀλληλοῦτα 256.1.2.3.4.5.6.7.8

- στόμα 112.2, 114.2, 118.3, 125.4
σῦκον 235.3
συναπτή 105.1
" εὐχή 152.8, 154.3
σύνεγγυς 154.2
συνήθειαν (κατὰ σ.) 244.2
συνήθης 144.11, 177.1
συνήθως 152.8
σύνθρονον 158.17, 256.2
σύνταξις 143.1
σχῆμα 252.2, 254.1, 256.1, 260.1, 262.1, 263.1
" ἀγγελικόν 244.1
" μοναστρίας 170.1, 258.1
" μοναχοῦ 169.1
" μικρόν 248.2
" πρῶτον 245.1
" τέλειον 261.1
σῶμα 124.7
σῶμα ἅγιον 19.4, 40.6, 162.12, 164.13

τὰ ἐξῆς 134.2, 143.17, 156.3, 160.8, 286.57.59
τὰ λοιπὰ 162.11.14, 164.12, 286.56.58.62
τάξις 150.1, 154.1, 162.14
τέλειος 162.14
τελείως 152.3.5
τέλος 144.11, 152.2
" (di una lettura) 256.1-8
τερέμινθος 140.5-6
τετάρτη 140.2

- ράπεζα 150.2.4, 151.3.4, 152.3.4
 " (ἀγία) 31.2, 141.3, 144.15, 150.1, 152.5.6.9, 157.2,
 158.15, 159.2, 160.13, 162.15, 164.13, 165.2, 171.2,
 172.1.5, 244.3, 286.16
 " θεία) 141.2, 162.10
 ράχηλος 157.6, 164.11
 ρεῖς 157.7, 163.2
 ρισάγιον 59.1, 60.1, 80.1, 154.3, 156.7, 157.2
 " (εὐχή) 6.1, 25.1
 " (εὐχή συναπτή) 154.3
 ριτοέκτη (= γ'-ς') 102.1
 ρίτον 141.4, 143.10.18, 152.1, 157.5
 τροπάριον, τροπάριν 132.5, 156.3.5, 244.2
 τρυβλίον 124.3
 τρύγη 177.1
 τύπος σταυροῦ 124.5, 125.4
 ὕδωρ 122.3, 124.3, 133.1, 140.3, 151.1, 224.1, 238.1
 υἱοπατορία 147.5
 ὕμνον μυστικόν 13.1, 31.1, 159.2
 ὑποδιάκονος 165.1
 ὕψωσις 19.1
 φελῶνιν 160.11, 162.11
 φιάλη 133.1
 φίβλα / φιβλίν 171.2, 172.1
 φρέαρ 238.1
 φώτισμα 43.1, 107.1
 χαλεπός 147.4
 χάρτης 157.2
 ὁ πρὸς συνήθειαν χάρτης 159.2

χείρ 1191.7, 143.8, 146.9, 151.4, 152.5, 157.4.7, 158.13,
159.3, 160.9.13, 161.3, 162.8, 164.9, 165.2, 166.2,
167.3, 172.5, 186.11

χειροτονία 157.1, 159.1, 161.1, 162.13.14, 163.1, 165.1
" (ὁ ἐπὶ τῶν χειροτονιῶν) 150.2

χερουβικά 12.1

χλανίδιον / χλανίδιν 171.2, 172.1

χλιαρός 151.1.3-4

ψαλμός 143.6, 151.2.8

" κε' (25) 152.6

" ν' (50) 78.1

" πγ' (83) 151.5

" ρκ' (120) 182.2

" ρλα' (131) 152.3

" ρλβ' (132) 152.4

ψαλτήριον 166.4

ψάλτης 124.10, 153.3, 156.7, 157.2, 166.1.2.4, 286.6.11.20

ψηφίον 140.3

ψυχή 214.1

ᾠμοφόριον 158.16

ᾠρα 85.1, 86.1

" γ' 87.1, 88.1, 89.1, 90.1

" ς' 92.1, 93.1, 94.1, 95.1, 143.1

" θ' 97.1, 98.1, 99.1, 100.1

ᾠράριον 160.11, 162.11

" διακονικόν 164.11

ᾠτα 125.6

V. INDICE ALFABETICO DELLE INTENZIONI DELLE LITANIE

- ακαινίση αὐτοῦς... 286.3
- τιλαβοῦ... 38.5, 150.6, 152.9, 158.11, 222.9, 286.45.50.
58, 288.12
- σοσάν σε ὕδατα... 127.11
- τωμεν πάντες... 127.2, 286.21
- έησον ἡμᾶς, ὁ Θεός... 127.19
- εἰρήνη τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν... 120.2, 150.4, 158.2, 160.2,
162.2, 164.2, 186.3, 222.2, 244.2, 249.2, 287.2, 288.2
- ώση αὐτοῦς... 286.26,
- ι ἐκτενωῶς... 251.2, 253.2
- ι καὶ ἔτι... 286.48
- ασθε, οἱ πρὸς τὸ φῶτισμα... 286.32
- ασθε, οἱ κατηχοῦμενοι... 286.23
- καταξιώση αὐτὸν τῆς ἐκ δεξιῶν... 249.7, 251.6
- ὕπερ πάντων τῶν χηρζόντων... 150.17
- ηγήση αὐτοῦς... 286.25
- διὰ Ἡλιοῦ... 127.7
- διὰ Ἡσαΐου... 127.8
- Θεὸς ὁ Πατὴρ ὁ παντοκράτωρ... 127.3
- πιστοὶ ὑπὲρ τῶν κατηχομένων... 286.24
- ἡ θάλασσα εἶδεν... 127.10
- παράδεισον φυτεύσας... 127.5
- τως ὁ φιλόνηρος Θεὸς ἀξιώση αὐτόν... 244.9
- τως ὁ φιλόνηρος Θεὸς ἡμῶν ἄσπιλον... 158.7, 160.7, 162.7,
164.7

- “Οπως ὁ φιλόανθρωπος Θεὸς ἡμῶν ὁ προσδεξάμενος... 287.5
- “Οπως ὁ φιλόανθρωπος Θεὸς ἡμῶν προσδέξεται... 249.6, 251.5
- “Οπως ὁ φιλόανθρωπος Θεὸς ἡμῶν στηρίξει αὐτούς... 286.34
- “Οσοι πιστοί... 286.43 (cfr. 165.4)
- “Ο τὴν ποιμνὴν... 127.6
- “Ο τοὺς οὐρανοὺς ἐκτείνας... 127.4
- “Ο τῷ προδρόμῳ Ἰωάννῃ... 127.9
- Πάντων τῶν ἁγίων... 38.2, 162.12, 163.1, 164.12
- Πληρώσωμεν... 160.12, 286.54
- Συγκαταριθμῆση αὐτούς... 286.38
- Σῶσον, ἐλέησον... 286.28.40
- Σῶσον ἡμᾶς, ὁ Θεός... 127.17
- Τὰ ἐλέη. τοῦ Θεοῦ... 287.6
- Τὴν ἐσπέραν πᾶσαν... 286.59
- Τὴν ἡμέραν πᾶσαν... 38.6
- Τῆς παναγίας... 150.18, 152.9, 158.12, 186.8, 222.10, 244.11,
249.10, 251.7, 253.5, 288.13
- “Υπὲρ εὐκρασίας ἀέρων... 150.14
- “Υπὲρ εὐσταθείας, ὁμοιοίας... 244.5
- “Υπὲρ πλεόντων καὶ ὀδοιπορούντων... 150.15
- “Υπὲρ σωτηρίας, ἀντιλήψεως... 244.6, 249.5, 253.4
- “Υπὲρ τῆς ἁγίας καὶ μόνης... 249.3
- “Υπὲρ τῆς ἁγίας τοῦ Θεοῦ... 222.4
- “Υπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ Θεοῦ... 222.3, 251.3
- “Υπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ σωτηρίας... 120.3, 150.7, 160.3,
162.3, 164.3, 186.4
- “Υπὲρ τῆς ἀπολυτρώσεως... 144.5

INDICI

- πὲρ τῆς δε[ίνα] τῆς νῦν προχειριζομένης... 164.6
- πὲρ τῆς εἰρήνης... 150.8, 158.4, 160.4, 162.4, 164.4
- πὲρ τῆς οἰκουμενικῆς καταστάσεως... 144.3
- πὲρ τῆς πόλεως... 150.13, 158.9, 286.57
- πὲρ τῆς συζυγίας... 186.6
- πὲρ τοῦ ἁγιασθῆναι... 120.5, 150.10
- πὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου... 120.4
- πὲρ τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν... 251.4, 255.5
- πὲρ τοῦ ἀναδειχθῆναι... 120.12
- πὲρ τοῦ ἀναστῆναι αὐτόν... 288.7
- πὲρ τοῦ ἀξίους γενέσθαι... 222.8
- πὲρ τοῦ ἀποκαταστῆναι αὐτόν... 288.10
- πὲρ τοῦ ἀποστῆναι ἀπ'αὐτοῦ... 288.8
- πὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν... 150.9, 158.5, 160.5, 162.5,
164.5
- πὲρ τοῦ ἀσθενοῦντος... 288.3
- πὲρ τοῦ δε[ίνα] τοῦ νῦν προχειριζομένου... 160.6, 162.6
- πὲρ τοῦ εἰσακουσθῆναι... 226.6, 244.8
- πὲρ τοῦ ἐλεηθῆναι... 288.4
- πὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι αὐτά... 120.8, 127.14
- πὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι ἡμᾶς... 127.12
- πὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι τὰ στέφανα... 186.7
- πὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι τὰ ὕδατα... 120.7, 127.7
- πὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι τὸν γάμον... 186.5
- πὲρ τοῦ εὐσεβεστάτου... 158.8, 160.8, 162.7, 164.8
- πὲρ τοῦ καταπέμψαι... 129.6
- πὲρ τοῦ καταφοιτῆσαι... 120.9, 127.15
- πὲρ τοῦ κατευθυνθῆναι... 244.6
- πὲρ τοῦ Κύριον... 88.6

- Ἐπὲρ τοῦ νῦν προχειριζομένου... 158.6
- Ἐπὲρ τοῦ ὀσιωτάτου πατρὸς ἡμῶν... 249.4, 253.3
- Ἐπὲρ τοῦ πᾶσαν ἐν αὐτοῖς... 120.10
- Ἐπὲρ τοῦ ῥυθῆναι ἡμᾶς... 120.13, 127.18, 150.16, 158.10,
244.10, 288.11
- Ἐπὲρ τοῦ συμπολεμῆσαι... 150.12
- Ἐπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτῷ... 287.4, 288.5
- Ἐπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι ἡμῖν... 222.7
- Ἐπὲρ τῶν ἐν πίστει ἀναπαυσασμένων... 287.3
- Ἐπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων... (cfr. 144.5), 150.11, 286.56
- Ἐπὲρ τῶν μετὰ σπουδῆς... 249.8
- Ἐπὲρ τῶν πρὸς τὸ ἅγιον φῶτισμα... 286.33
- Ἐπὲρ τῶν προτεθέντων... 286.5
- Ἐπὲρ τῶν συμπαρόντων... 222.5, 249.9
- Φωτίση αὐτούς... 286.35
- Χαρίσῃται αὐτοῖς... 286.37

VI. INDICE DELLE FORMULE E MONIZIONI PRESIDENZIALI

- Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας... 14.5, 32.5
- Ἄνω τὰς χεῖρας ὑμῶν... 144.2
- Ἄξια Χριστῶ τῷ Θεῷ ἡμῶν... 152.3
- Ἄξια σοι, ἅγια Τριάς ὁ Θεὸς ἡμῶν... 152.4
- Ἄξια τῷ Θεῷ... 151.5
- Ἐρήνη πᾶσιν... 13.4, 18.2, 31.3, 39.1, 47.1, 123.2, 132.1,
142.1, 143.3, 144.1, 153.1, 155.2, 168.1, 172.2, 174.1,
187.1, 286.4.18
- Ἐρήνη σοι... 286.9.14
- Ἐς πλήρωμα Πνεύματος ἁγίου... 19.4, 40.6
- Ἐς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς... 151.3, 172.5, 255.5
- Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε... 37.2
- Ἐξαιρέτως τῆς παναγίας... 36.2
- Ἐλογητὸς εἶ, Χριστὲ ὁ Θεός... 156.2
- Ἐλογητὸς ὁ Θεός... 152.2
- Ἐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ 14.7, 32.7
- Ἡ θεία χάρις... 157.3.5, 159.2, 161.3, 162.14, 163.2
- Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν... 14.3, 32.3
- καὶ ἔσται τὰ ἐλέη... 17.1, 38.1, 141.3
- καὶ καταξίωσον ἡμᾶς... 17.4, 38.7, 286.60
- ἀβετε, φάγετε... 33.3
- τίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες... 33.5

- Στῆτε μετὰ φόβου... 143.4
- Στράφητε ἐπὶ τὰς δυσμάς... 143.8
- " " " ἀνατολάς... 143.15
- Σφραγὶς δωρεᾶς Πνεύματος ἁγίου 125.5
- Τὰ ἅγια τοῖς ἁγίοις 19.1, 40.1, 160.13
- Τὰ προηγιασμένα ἅγια τοῖς ἁγίοις 48.2
- Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν... 34.3
- Τὸν ἐπινίκιον... 14.10, 32.10
- Χρίεται ὁ δε[ῖνα]... 124.6

VII. INDICE DELLE MONIZIONI DIACONALI

Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους 13.6, 31.6

Ἐν εἰρήνῃ διαφυλαχθῶμεν 225.1

Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν 21.1, 43.3, 48.6, 111.4, 153.4

Ὅσοι πρὸς τὸ φῶτισμα προέλθ<ε>τε... 286.42

Ὅσοι πρὸς τὸ φῶτισμα προ[σ]έλθατε τῇ χε[ι]ροθεσίᾳ... 144.14

Ὅσοι κατηχοῦμε[νοι] προέλθ[ετε] 286.31

Πρόσχωμεν 17.3, 19.3, 31.7, 40.3, 48.1, 124.2, 141.4, 143.3,
152.4, 286.3.17

Σοφία 286.5.7.10.12.19.46.52

Σοφία· ὀρθοί 286.15

Στῶμεν καλῶς 14.2, 32.1

Τὰς θύρας, τὰς θύρας 17.3, 31.7

Τὰς κεφαλὰς... 18.3, 39.2, 47.3, 64.1, 69.1, 84.1, 91.1, 96.1,
101.1, 111.1, 123.3, 132.2, 134.1, 139.1, 142.2, 145.2,
153.2, 155.2, 168.2, 172.1, 174.2, 176.1, 178.1, 180.3,
185.2, 187.2, 221.3, 265.1, (286.42)

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν 167.3, 181.2, 225.1

VIII. INDICE DELLE ACCLAMAZIONI E DELLE RISPOSTE

Ἄμην 13.3, 16.2, 18.1, 31.3, 33.6, 35.3, 38.9, 41.3, 46.5,
47.6, 48.5, 111.3, 114.3, 116.2, 119.1, 121.4, 123.1,
124.1, 128.2, 131.1, 139.2, 141.4, 142.1.4.5, 143.27,
144.7, 151.1, 152.6, 153.1, 155.1.3, 158.15, 160.11,
162.10, 164.1.11, 165.4, 166.4, 168.1.4, 172.1, 286.64

Ἄξιον καὶ δίκαιον 14.8, 32.8, 160.13

Ἐλεος εἰρήνη 32.2

Ἐν ὀνόματι Κυρίου 41.4, 48.7

Ἐχομεν πρὸς τὸν Κύριον 14.6, 32.6

Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου 14.4, 17.3, 32.4

Καὶ τῷ πνεύματί σου 13.5, 31.5, 47.2

Κύριε ἐλέησον 8.1, 42.1, 57.1, 106.1, 127.2, 157.5, 225.1

IX. INDICE INNOGRAFICO¹

- μος 14.11
- ληλούϊα 124.2, 152.4
- ρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ὑμῶν 156.3
- τε μιμησώμεθα τὰς φρονίμους παρθένους 132.5
- ξα σοι, Χριστὲ ὁ Θεός... 155.4
- ῶα ὁ Ἰωάννης πρὸς τὸν Δεσπότην... 127 (nota)
- ς ἅγιος 19.4, 40.6, 48.7
- νοικται ἡ θύρα τῆς μετανοίας 243.2
- τευθυνθήτω 42.1, 286.20
- ριε ἐκέκραξα 57.1, 286.2
- κάριοι ὧν ἀφέθησαν... 124.10, 125.7
- ν αἱ δυνάμεις... 46.1, 286.54
- τὰ χερουβίμ... 159.2
- Μονογενής... 58.1
- σοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε...125.3
- ρὸς τὴν φωνήν 127 (nota)
- ἕμνοῦμεν... 34.4
- αῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου 57.1

¹ L'aggettivo *innografico* va inteso in senso lato, in quanto nella lista sono stati inclusi anche elementi non strettamente innografici, cioè di composizione ecclesiastica, come versetti salmi che fanno parte di esecuzioni responsoriali o anti-

X. INDICE ONOMASTICO

Ἀγάπιος 148.2

Ἀδδᾶς 148.2

Ἀδείμαντος 148.2

Ἀφθόνιος 148.2

Βασιλείδης 148.2

Βασίλειος (ἅγιος) 1.11, 11.1

Βόδδας 148.2

Γαβριάβιος 148.2

Γερμανός (πατριάρχης) 274.1

Διόσκορος 147.4

Εὐτυχής 147.4

Ζαραδής 148.2

Ζαροῦας 148.2

Ἡρακλείδης 148.2

Θωμᾶς 148.2

Ἰάκωβος (ἅγιος) 277.1

Ἰέραξ 148.2

Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος (ἅγιος) 28.2, 31.1, 273.1

Κούβρικος 148.2

Μάνης (Μανιχαῖος) 148.2

αρκίων	148.2
ωσής	148.2
βρώδ	148.2
στόριος	147.4
βαλεντίνος	148.2
ακλᾶς	148.2
υῆρος	147.4
σίννιος	148.2
κυθιανός	148.2

XI. CATEGORIE DI ERETICI

Ἀπολιναρισταί 146.2

Ἀρειανοί 146.2

Εὐνομιανοί 147.5

Εὐτυχιανισταί 147.4

Καθαροί 146.2

Μακεδονιανοί 146.2

Μανιχαῖοι 147.5, 148.1.2

Μοντανισταί 147.5

Ναυατιανοί 146.2

Νεστοριανοί 147.4

Πνευματομάχοι 146.2

Σαββατιανοί 146.2

Σαβελλιανοί 147.5

Τεσσαρισκαιδεκαῖται 146.2

Τετραδῖται 146.2

Φρυγοί 147.5

